2032

491.99-3
U-74

U10

147 0
Ահ

ԲԱՌԱԳԻՐՔ ՀԱՅԵՐԷՆ-ԼԱՏԻՆԵՐԷՆ

LEXICON ARMENO-LATINUM

2002

ԱՌՁԵՒՆ ԲԱՌԱԳԻՐՔ

ՀԱՅԵՐԷՆ–ԼԱՏԻՆԵՐԷՆ

Ի ՊԷՏՍ ԴՊՐՈՑՑԱՑ

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱՑ

Տ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Վ. ՄԻՍՔՃԵԱՆ

Ղուսուցիչ հայկերէն լեզուի Յ/Ղազարեանց Դպրոցի
եւ Ի Հռոմիական Կղերանոցի

Ի ՀՌՈՄ

Ի ԲԱԶՄԱԼԵԶՈՒԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆԻ
Ս. ՅՈՂՈՎՈՑ ՏԱՐԱԾՄԱՆ ՀԱՒԱՏՈՑ
1887 – ՌՈՅԼ

491.99-3
LS-74

MANUALE LEXICON

ARMENO-LATINUM

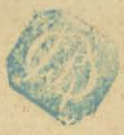
AD USUM SCHOLARUM

SCRIPSIT

D. IOANNES MISKGIAN

Professor linguae Armenae in Pontificio Collegio Urbano
ac in Pontificio Seminario Romano

ROMAE
EX TYPOGRAPHIA POLYGLOTTA
S. C. DE PROPAGANDA FIDE
MDCCCLXXXVII.

87171-42 444-96

DEDICATIO

Ընտրեալ Ընդ

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՍԻՄԷՈՆԻ

Ս. Ա. Ե. ԵՐԻՑՈՒ ԿԸՐԿԻՆԵԼՈՅ

Ս. Ժողովոյ Տարածման Կաթողիկեայ Հաւատոյ

Գահերիցու

Որ ի Պահպանութիւն Օգտի Կրօնից

Նախանձայոյզ Փութով Խնամ Տանի

Ուսմանց Երեւելեան Ընդուաց

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Վ. ՄՈՒՖՃԵԱՆ

Ուսուցիչ Հայկական Ընդուի

ՅՈՒԲԲԱՆԵԱՆ Դպրոցի և ի Հովվական Վերանոցի

Ծայս Իւր Ընկասիրութիւն

Ի Նպաստ և Յառաջադիմութիւն Ուսանողաց

Հայ և Լատին Խարբառոյ

Ձօնեհ Նուիրէ

Մեծաշուք Իշխանի

Ի Նշանակ և ի Հաւաստիս

Մեծարանաց և Հպատակութեան

VIRO . EMINENTISSIMO

IOHANNI . SIMEONI . S. R. E. PRESBYTERO . CARDINALI

SACRI . CONSILII . CATHOLICO . NOMINI . PROPAGANDO

PRAEFECTO

QVI . RELIGIONIS . VTILITATIBVS . TVENDIS

LINGVARVM . ORIENTALIVM . STVDIA

VIGILI . CVRA . COMPLECTITVR

IOHANNES . MISKGIAN

DOCTOR . DECVRIALIS . IN . COLLEGIO . VRBANIANO

ET . SEMINARIO . ROMANO

ARMENIAE . LINGVAE . TRADENDAE

HOC . OPVS . A . SE . SVSCEPTVM

AD . CVLTORES . ARMENII . ET . LATINI . IDIOMATIS

IVVANDOS

EORVMQVE . PROGRESSVS . IN . VTROQVE . PROVEHENDOS

OFFERT . DEDICATQVE

PRINCIPI . AMPLISSIMO

IN . OBSERVANTIAE . ET . OBSEQVII . SVI

TESTIMONIVM . ET . PIGNVS

Litterae Ven. Patriarchae Ciliciae Armenorum STEPHANI PETRI X AZARIAN.

Dilecto Filio in Christo, D. Ioanni Miskgian,
Salutem et Paternam Benedictionem.

Libenti excepimus animo exemplar operis a te conscripti, cui titulus: *Manuale Lexicon Armeno-Latinum;* tibique toto corde gratulamur de ista tam opportuna tua elaboratione, ex qua iuvenes armeni uberiores sane fructus percipient. In hoc enim tuo Lexico non modo copiam perspeximus selectorum nominum locutionumque nostri idiomatis, praesertim a classicis aurei saeculi scriptoribus excerptorum, verum etiam multa vocabula ab auctoribus medii aevi usurpata, cum propriis genuinisque eorum omnium significationibus. Ideoque nihil in illo opere censura dignum reputamus: quinimo magnae utilitatis futurum arbitramur Clero nostro ad perdiscendam linguam latinam, quae quidem non minoris momenti est sacris Ecclesiae ministris in hisce regionibus Orientis. Spem autem fovemus fore ut, Deo favente, in lucem dare coneris alterum etiam huius Lexici volumen, nempe *latino-armenum.*

Interea in peculiare testimonium Dilectionis Nostrae, tibi, Dilecte Fili, omnia bona a D. O. M. adprecamur.

Datum Constantinopoli, ex Aedibus Patriarchatus Nostri, die 1 Augusti 1887.

L. ✠ S. STEPHANUS PETRUS X AZARIAN
Patriarcha Ciliciae Armenorum

Թոռոմ Արհի. Գևր. Յովսեփյան Վ. Ֆհրահանեան,

Վիճակաւոր Եպիսկոպոսի Տիգրանակերտի.

Ընդ քննութեամբ արկեալ զնորոգ յօրինեալ Խառափիւքն ձեր Հայ - Լատին, և ի միտ առեալ զապագայ արդեանցն ղշահեկանութիւն, ի դէպ համարեցայ առաջիկայ գրովս յայտնել ձեզ զդաճմունս սրտիս առ այն վաստակ:

Նախ՝ այդպիսի Խառարան այդքան ճոխութեամբ բառից և ընտրութեամբ ասացուածոց չէ ցարդ ի լոյս ընծայեալ:

Երկրորդ՝ մեծ սաստար ընծայէ աշակերտաց, որք զլատին բարբառ ուսանիցին, զի այնուհետև դիւրութեամբ զառ ի վարժապետէն աւանդեալն՝ ի լատին լեզու թարգմանիցեն: Ո՛ւր թողումք և զայլ պէսպէս օգուտս, զորս մարթի է քաղել անտի, այս է զնեղամտութիւն բառից լատին բարբառոյն և զնոր համառութիւն յայնմիկ:

Ապա որոյ խնդակից լեալ ընդ ձերդ արդիւնաշատ վաստակ՝ մաղթեմ ձեզ ի Տեառնէ զիոխարէնն առատ պարգեւօքն իւրովք: Նոյնպէս յորդոր տամ հայ մանկտւոյն թեւակոխել յուսումն այնը լեզուի, որ թէ և մեզ օտար լիցի՝ այլ զմեծամեծ բարեաց դանձս յինքեան պարունակէ և՝ ի հոգեւորականին և՝ ի մտաւորին ի շահ հասարակաց:

Ի Տիգրանակերտ, 4 յուլիս 1887:

✠ *Յովհ. Վ. Ֆհրահանեան*

Եպիսկոպոս Տիգրանակերտի

PRAEFATIO

Duplex nobis fuit propositum in conscriptione huius *Manualis Lexici Armeno-Latini:* primum, ut Armenii utiliter excolere valeant linguam latinam tantopere necessariam ad sacrarum scientiarum disciplinam: et alterum, ut philologi armenistae prae manibus habeant librum ad rectam idiomatis nostri intelligentiam accommodatum.

Quapropter conati sumus sedulo colligere in hoc volumine non modo vocabula locutionesque a classicis nostris aurei aevi auctoribus decerpta, verum etiam quae apud scriptores aevi medii in commune usurpantur; item proprias accuratasque significationes uniuscuiusque nominis, nec non varia synonima latina suis locis addidimus.

Peculiarem vero diligentiam adhibuimus in definiendis nominum declinationibus verborumque coniugationibus; pro nominibus, adnotare satis duximus genitivum casum tum singularem tum pluralem, unde facilius inveniri poterit ad quamnam declinationem pertineat aliquod vocabulum; quando autem duplicem habet formam declinationis nomen quoddam, tunc parenthesi inclusimus alteram illam declinationem. – Pariter pro coniugatione verborum, praeter indicativi modi praesens tempus, praeteritum perfectum etiam indicavimus: ab illis enim omnia alia verborum tempora, sive regularia, sive irregularia, originem ducunt. Ceterum benignus lector consulat *Elementa linguae Armeniacae* hic apposita.

Quum in transcriptione extraneorum vocabulorum genuina linguae armenae orthographia haec sit, ut diphthongus *au* semper permutetur in *աւ* et *o* in *ո* vel *ով*, ideo ante oculos habere oportet regulam hanc in inquirendis huiusmodi nominibus; sic nomina *Հնգուսոս*, *Պաւղոսեան*, *Ղոմի*, *Վատրապետիս*, *Պոսֆորոս* in aliis Lexicis perperam inveniuntur transcripta *Ոգուսոս*, *Պողոսեան*, *Ոմի*, *Վատրապօրիս*, *Պոսֆորոս*:

Demum in compositione huius libri, consuluimus varia selecta Lexica tum armena tum latina: sufficiat eorum hic referre nomina; *Ընձեռեալ Բառարան Հայկազեան Լեզուի* a PP. Mechitaristis denuo typis mandatum Venetiis anno 1865 – *Նոր Բառգիրք հայկազեան հնոյ ևնորոգեալ* opus R. P. Ephrem Ciakigian Mechitaristicae Congregationis, Vindobonae anno 1850 editum – *Նոր Բառգիրք Հայկազեան Լեզուի*, duobus constans ingentibus tomis, aureum opus trium Patrum Mechitaristarum, anno 1836–1837 Venetiis typis excusum – *Dictionnaire nouveau français-latin*, auctore Carolo Pajot S. I. Lugduni 1665 – Demum, *Vocabolario latino-italiano* et *italiano-latino* opus Ant. Sandrone, anno 1884 Augustae Taurinorum editum.

Firmam igitur spem et fiduciam habemus, quod exiguus hic labor proderit non minus studiosis iuvenibus gentis nostrae, quam viris occidentalibus; atque ideo armeniaca lingua, soror latinae et graecae, pari honore ac quaestu excoletur: quod toto pectore exoptamus.

Die 25 Iunii 1887, in festo inventionis Reliquiarum S. Gregorii Illuminatoris Nostri.

Elementa Linguae Armeniacae

1. Lingua armena, secundum originem philologicam, ad ordinem seu familiam indo-europaearum linguarum, earumque ad eranianum pertinet ramum. Multiplicem igitur cum lingua latina atque graeca affinitatem habet. Usque ad V saeculum proprio carebat alphabeto, quod tunc temporis excogitatum fuit a Patriarcha S. Isaaco et Doctore Mesrobio.

2. Quaedam breviter hic dicamus oportet sive de nominum declinationibus sive etiam de coniugationibus verborum.

3. Septem sunt declinationum casus proprie dicti: nominativus seu rectus, genitivus seu patrius, dativus, accusativus, ablativus, instrumentalis et locativus. Duplex distinguitur dativus casus: alter primarius, qui idem est ac genitivus, et alter secundarius qui per praefixam particulam *ի* vel *յ* efformatur. Item duplex datur accusativus, definitus et indefinitus: ille prae se fert particulam *զ* nomini coniunctam, iste caret particula.

4. Declinationes regulares linguae armeniacae septem numerantur; quinque priores in *ա*, *ի*, *ի*, *ո* et *ու*, simplices seu aequales nominantur, eo quod eamdem finalem inflexionem vocalis in casu genitivo retinent in singulari ac in plurali; duae vero posteriores declinationes in *ի-ա* et *ո-ից* mixtae seu inaequales dicuntur, diversam enim in plurali habent inflexionem finalem, quam in singulari. Quae omnia methodica ratione illustrantur in subsequenti tabula.

DECLINATIONES REGULARES LINGUAE ARMENAE

I. Declinatio simplex in *ա*.

	Forma Prima		Forma Secunda	
	(sing.)	*(plur.)*	*(sing.)*	*(plur.)*
Nom.	″	ք	ն, իւն	անք, իւնք
Gen. et Dat. prim.	այ	աց	ան, եան	անց, եանց
Dat. sec.	ի ″	ի ա	ի ն, ի իւն	ի անս, ի իւնս
Acc. def. et indef.	զ ″	զ ա	զ ն, զ իւն	զ անս, զ իւնս
	″	ա	ն, իւն	անս, իւնս
Abl.	ի այ	ի աց	ի անէ, ի ենէ	ի անց, ի եանց
Instr.	աւ	ովք	ամբ, եամբ	ամբք, եամբք
Loc.	ի ″	ի ա	ի ան, ի եան	ի անս, ի իւնս

II. Declinatio simplex in ե.

	(sing.)	(plur.)
Nom.	բ, ղ	երք, եղք
Gen. et Dat. prim.	եր, եղ	երց, եղց
Dat. sec.	՚ի բ, ՚ի ղ	՚ի երս, ՚ի եղս
Acc. def. et indef.	ղ բ, ղ ղ բ, ղ	ղ երս, ղ եղս երս, եղս
Abl.	՚ի երէ, ՚ի եղէ	՚ի երց, ՚ի եղց
Instr.	երբ, եղբ	երբք, եղբք
Loc.	՚ի եր, ՚ի եղ	՚ի երս, ՚ի եղս

III. Declinatio simplex in ի.

(sing.)	(plur.)
″	ք
ի	ից
՚ի ″	՚ի ս
ղ ″	ղ ս
″	ս
՚ի է	՚ի ից
իս	իսք
՚ի ի	՚ի ս

IV. Declinatio simplex in ո.

	(sing.)	(plur.)
Nom.	″	ք
Gen. et Dat. prim.	ոյ	ոց
Dat. sec.	՚ի ″	՚ի ս
Acc. def. et indef.	ղ ″ ″	ղ ս ս
Abl.	՚ի ոյ	՚ի ոց
Instr.	ով	ովք, օք
Loc.	՚ի ″	՚ի ս

V. Declinatio simplex in ու.

Forma Prima

(sing.)	(plur.)
″	ք
ու	ուց
՚ի ″	՚ի ս
ղ ″	ղ ս
″	ս
՚ի է, ՚ի ուէ	՚ի ուց
ու	ուք
՚ի ու	՚ի ս

V. Declinatio simplex in ու.

Forma Secunda

(sing.)	(plur.)
բ	ունք
ու	ունց
՚ի բ	՚ի ունս
ղ բ բ	ղ ունս ունս
՚ի ուէ	՚ի ունց
ումբ, ու	ումբք, ուք
՚ի ու	՚ի ունս

VI. Declinatio mixta in ի–ա.

Forma Prima

(sing.)	(plur.)
″	ք
ի	ից
՚ի ″	՚ի ս
ղ ″	ղ ս
″	ս
՚ի է	՚ի ից
աւ	օք
՚ի ի	՚ի ս

VI. Declinatio mixta in ի-ա. VII. Declinatio mixta in ո-ա.

Forma Secunda

	(sing.)	(plur.)	(sing.)	(plur.)
Nom.	ն	ինք	ի	իք
Gen. et Dat. prim.	ին	անց	ւոյ	եաց
Dat. sec.	՚ի ն	՚ի ինս	՚ի ի	՚ի իս
Acc. def. et indef.	զ ն	զ ինս	զ ի	զ իս
	ն	ինս	ի	իս
Abl.	՚ի ահէ, ՚ի նէ	՚ի անց	՚ի ւոյ	՚ի եաց
Instr.	ամբ	ամբք	եաւ	եօք
Loc.	՚ի ին	՚ի ինս	՚ի ւոջ	՚ի իս

5. Quaedam addendae sunt adnotationes de regularibus istis declinationibus; et *a*) secunda forma I. Declinationis non raro inflectitur etiam in plurali ունք, ունս pro անք, անս: *b*) item pluralis II. Declinationis fit quandoque երայց vel եղայց, երօք vel եղօք, loco երց vel եղց, երբք vel եղբք: *c*) pariter secunda forma VI. Declinationis habet aliquando terminationem in plurali ունք, ունս pro անք, անս: *d*) in Declinationibus mixtis, instrumentalis singularis retinet semper inflexionem finalem genitivi pluralis: *e*) in prima forma I. Declinationis sicut etiam in IV, locativus casus in singulari idem est ac dativus secundarius, secus enim non distingueretur in Declinationibus illis locativus ab ablativo: *f*) sunt vocabula in lingua armena, quae iuxta diversas declinationes recte inflecti possunt: sic դրաս - սի - սից, vel - սոյ - սոց, vel - սու - սուց.

6. Irregulares Declinationes sunt septem numero, et generatim sunt nomina ad sexum pertinentia: ita այր, հայր, մայր, կին, քոյր. Quamvis autem pauca sint vocabula ista irregularia, tamen non desunt nomina composita, ab illis derivata, quae inflectuntur ad normam illorum; sic քեռայր, նախահայր, առնակին, սիկին, հօրաքոյր, քաղաքակից, կէսօր etc. – Vide appositum harum Declinationum elenchum.

DECLINATIONES IRREGULARES LINGUAE ARMENAE

I. Declinatio.

	(sing.)	*(plur.)*
Nom.	այր	արք
Gen. et Dat. prim.	առն	արանց
Dat. sec.	յայր	յարս
Acc. def. et indef.	զայր այր	զարս արս
Abl.	յառնէ	յարանց
Instr.	արամբ	արամբք
Loc.	յառն	յարս

II. Declinatio.

	(sing.)	*(plur.)*
Nom.	հայր	հարք
Gen. et Dat. prim.	հօր	հարց (-բանց)
Dat. sec.	՚ի հայր	՚ի հարս
Acc. def. et indef.	զհայր հայր	զհարս հարս
Abl.	՚ի հօրէ	՚ի հարց (-բանց)
Instr.	հարբ	հարբք
Loc.	՚ի հօր	՚ի հարս

III. Declinatio.

	(sing.)	*(plur.)*
Nom.	կին	կանայք
Gen. et Dat. prim.	կնոջ	կանանց
Dat. sec.	՚ի կին	՚ի կանայս
Acc. def. et indef.	զկին կին	զկանայս կանայս
Abl.	՚ի կնոջէ	՚ի կանանց
Instr.	կանամբ, կնաւ	կանամբք
Loc.	՚ի կնոջ	՚ի կանայս

IV. Declinatio.

	(sing.)	*(plur.)*
Nom.	քոյր	քորք
Gen. et Dat. prim.	քեռ	քերց
Dat. sec.	՚ի քոյր	՚ի քորս
Acc. def. et indef.	զքոյր քոյր	զքորս քորս
Abl.	՚ի քեռէ	՚ի քերց
Instr.	քերբ	քերբք
Loc.	՚ի քեռ	՚ի քորս

V. Declinatio.

	(sing.)	*(plur.)*
Nom.	դուղ	դուղք
Gen. et Dat. prim.	դեղջ	դուղից
Dat. sec.	՚ի դուղ	՚ի դուղս
Acc. def. et indef.	զդուղ դուղ	զդուղս դուղս
Abl.	՚ի դեղջէ	՚ի դուղից
Instr.	դուղիւ	դուղիւք
Loc.	՚ի դեղջ	՚ի դուղս

VI. Declinatio.

	(sing.)	*(plur.)*
Nom.	օր	աւուրք
Gen. et Dat. prim.	աւուր	աւուրց
Dat. sec.	յօր	յաւուրս
Acc. def. et indef.	զօր օր	զաւուրս աւուրս
Abl.	յօրէ	յաւուրց
Instr.	աւուրբ	աւուրբք
Loc.	յաւուր	յաւուրս

VII. Declinatio.

	(sing.)	*(plur.)*
Nom.	*տիւր*	*տիւրք*
Gen. et Dat. prim.	*տուրընկեան*	caret
Dat. sec.	*՚ի տիւր*	*՚ի տիւրս*
Acc. def.	*զտիւր*	*զտիւրս*
et indef.	*տիւր*	*տիւրս*
Abl.	*՚ի տուրընկենէ*	caret
Instr.	*տուրընկեամբ*	caret
Loc.	*՚ի տուրընկեան, ՚ի տուրէ*	*՚ի տիւրս*

7. Addamus hic oportet quasdam adnotationes circa irregulares istas Declinationes: *a*) in casibus inflexis nominis *այր*, quoties *ր* antecedit genuinam consonantem literam *ն*, semper mutatur in *ռ*; idem dicendum de aliis eiusdem generis nominibus: *b*) compositum nomen *առաջ* (ex *առ* et *այր*) inflectitur ad normam I. Declinationis: *c*) iuxta II. Declinationem flectuntur nomina *մայր*, *եղբայր* eorumque composita: *d*) vocabulum *գիւղ* recte scribitur etiam *գեօղ*, *գեօղք - ղից*: non raro autem invenitur scriptum *գեղ*, et declinatur *գեղի - ղից* iuxta III. Declinationem regularem: *e*) in declinatione nominis *տիւր*, alter locativus *՚ի տուէ* adverbialiter potius adhibetur.

8. Nunc pauca remanent dicenda de verbis. Secundum significationem, verba linguae armenae dividuntur *a*) in activa et passiva: *b*) in neutra formae activae vel passivae: *c*) in communia, quae in forma passiva, tum activum tum passivum habent significatum.

9. Iuxta eorum formam vero, alia sunt simplicia et alia composita; illa verba simplicia vocantur, quae radicibus suis addunt simpliciter unam e quatuor terminationibus verborum *ամ*, *եմ*, *իմ*, *ում*: sic *գործ - եմ*, *հիզ - ում* etc. Composita autem suffixam habent radicibus unam e particulis istis *ն*, *ան*, *ին*, *նչ*, *չ*, quibus adiungitur verborum terminatio: ita *գող - ան - ամ*, *քա - չ - իմ* etc.

10. Quinque annumerantur verborum modi, scilicet indicativus, imperativus, coniunctivus seu subiunctivus, indefinitus sive infinitus et participium.

11. Tempora vero modorum dividuntur in regularia seu primaria, et irregularia seu secundaria: regularia sunt praesens et praeteritum imperfectum indicativi, prohibitivum imperativi, coniunctivus, infinitus et futurum participii; irregularia autem sunt praeteritum perfectum et futurum indicativi, affirmativum imperativi et praeteritum participii.

12. Verba composita in irregularibus temporibus semper amittunt addititiam particulam radicemque tantum retinent. – Vide duas priores tabulas regularium coniugationum verborum sive simplicium, sive compositorum.

13. Quaedam tamen praenotanda sunt: *a*) signum hoc * indicat ipsam verbi radicem: quando monosyllaba est radix illa initialemque literam consonantem habet, tunc praeponitur generatim vocalis *ի*: sic *իբայ*, *իհաս*, *իհան* etc.; si vero initialis littera vocalis sit, loco *ի* praemittitur *հ*: ita *հած*, *հաս*, *հօծ* etc.; *b*) verba simplicia *ասեմ*, *գիտեմ*, *կարեմ*, *մարթեմ* II. Coniugationis, in irregularibus temporibus vocalem *ե* finalem permutant in *ա*: sic *ասացի*, *գիտաց*, *կարացաք*, *մարթացից* etc.; *c*) item verba simplicia *անեմ*, *բերեմ*, *հանեմ*, *հիշատեմ* eiusdem Coniugationis, in irregularibus temporibus ad normam verborum compositorum inflectuntur; *d*) verba composita in *ուցանեմ* habent tertiam personam praeteriti perfecti in *ոյց* et imperativum affirmativum singulare in *ո՛*: in aliis temporibus iuxta verba composita in *անեմ* regulariter coniugantur; *e*) quum in quibusdam temporibus forma passiva I. et IV. Coniugationis una eademque sit ac activa, ad vitandam ambiguitatem hoc particulari modo forma passiva efformatur, scilicet superaddendo praeterito participii verbum *լինիմ*, *լինէի*: sic *մերկացեալ լինիմ*, *յոտեալ լինէին* etc.; *f*) quum coniunctivus modus careat imperfecto, loco eius communiter in usu est praeteritum imperfectum indicativi.

14. Nunc quaedam dicamus de irrregularibus verbis: illa verba irregularia vocantur, quae in secundariis seu irregularibus temporibus extra regulam inflectuntur: et undecim sunt, quorum sex priora anomala nuncupantur, eo quod aliqua ratione a recta norma regularium Coniugationum aberrant, et quinque posteriora defectiva dicuntur, quia iis modi nonnulli aut tempora deficiunt, quae per aliud verbum supplentur. Confer duas postremas tabulas.

15. Verbum ընդունիմ, quod derivatur ab ունիմ cum praepositione ընդ, ad normam ունիմ coniugatur, sed in irregularibus temporibus pro euphonia amittit litteram դ: sic ընկալայ.

16. Passiva irregularium verborum efformantur iuxta generales regulas mutationis inflexionis activorum.

CONIUGATIONES REGULARES

A. VERBA

I. Coniugatio in ամ

		Forma Activa	Forma Passiva
		ex. կարդ - ամ	*ex.* կարդ - ամ
Indicat. praes.	1	» ամ	» ամ
	2	» աս	» աս
	3	» այ	» այ
	1 pl.	» ամք	» ամք
	2 pl.	» այք	» այք
	3 pl.	» ան	» ան
Praet. imperfect.	1	» այի	» այի
	2	» այիր	» այիր
	3	» այր	» այր
	1 pl.	» այաք	» այաք
	2 pl.	» այիք	» այիք
	3 pl.	» ային	» ային
Praet. perfect.	1	» ացի	» ացայ
	2	» ացեր	» ացար
	3	» աց	» ացաւ
	1 pl.	» ացաք	» ացաք
	2 pl.	» ացէք (» ցիք)	» ացայք
	3 pl.	» ացին	» ացան
Futurum	1	» ացիմ	» ացայց
	2	» ասցես	» ասցիս
	3	» ասցէ	» ասցի
	1 pl.	» ասցուք	» ասցուք
	2 pl.	» ասջիք	» ասջիք
	3 pl.	» ասցեն	» ասցին
Imperat.	2	» ա (» ասջիր) մի՛ » ար	» ացիր (» ասջիր) մի՛ » ար
	2 pl.	» ացէք մի՛ » այք	» ացարո՛ւք (» ասջիք) մի՛ » այք
Coniunct. praes.	1	» այցեմ	» այցիմ
	2	» այցես	» այցիս
	3	» այցէ	» այցի
	1 pl.	» այցեմք	» այցիմք
	2 pl.	» այցէք	» այցիք
	3 pl.	» այցեն	» այցին
Infinit.		» ալ	» ալ
Part. praet.		» ացեալ	» ացեալ
» futur.		» ալոց	» ալոց (» լի)

II. Coniugatio in եմ

		Forma Activa
		ex. կո՛ւ - եմ
Indicat. praes.	1	» եմ
	2	» ես
	3	» է
	1 pl.	» եմք
	2 pl.	» էք
	3 pl.	» են
Praet. imperfect.	1	» էի
	2	» էիր
	3	» էր
	1 pl.	» էաք
	2 pl.	» էիք
	3 pl.	» էին
Praet. perfect.	1	» եցի
	2	» եցեր
	3	» եաց
	1 pl.	» եցաք
	2 pl.	» եցէք (» ցիք)
	3 pl.	» եցին
Futurum	1	» եցից
	2	» եսցես
	3	» եսցէ
	1 pl.	» եսցուք
	2 pl.	» եսջիք
	3 pl.	» եսցեն
Imperat.	2	» եա՛ (» եսջիր) մի՛ » եր
	2 pl.	» եցէք մի՛ » էք
Coniunct. praes.	1	» իցեմ
	2	» իցես
	3	» իցէ
	1 pl.	» իցեմք
	2 pl.	» իցէք
	3 pl.	» իցեն
Infinit.		» ել
Part. praet.		» եալ (» եցեալ)
» futur.		» էլոց

VERBORUM LINGUAE ARMENAE

SIMPLICIA

III. Coniugatio in իմ

Forma Passiva
ex. կու-նալ
» իմ
» իս
» ի
» իմք
» իք
» ին
» էի
» էիր
» էր
» էաք
» էիք
» էին
» եցայ
» եցար
» եցաւ
» եցաք
» եցայք
» եցան
» եցայց
» եսցիս
» եսցի
» եսցուք
» եսջիք
» եսցին
» եաւց (» եսջիր)
մի՛ » իր
» եցարուք (» իջիք)
մի՛ » իք
» իցիմ
» իցիս
» իցի
» իցիմք
» իցիք
» իցին
» նալ (» իլ)
» եցեալ (» եալ)
» նալոց (» լիս)

IV. Coniugatio in ուլ

Forma Activa	Forma Passiva
ex. յեղ - ոլ	*ex.* յեղ - ոլ
» ուլ	» ուլ
» ուս	» ուս
» ու	» ու
» ուլք	» ուլք
» ուք	» ուք
» ուն	» ուն
» ուի	» ուի
» ուիր	» ուիր
» ոյր	» ոյր
» ուաք	» ուաք
» ուիք	» ուիք
» ուին	» ուին
» ի	» այ
» եր	» ար
*	» աւ
» աք	» աք
» էք (» իք)	» այք
» ին	» ան
» իցի	» այց
» ցես	» ցիս
» ցէ	» ցի
» ցուք	» ցուք
» ջիք	» ջիք
» ցին	» ցին
* (» ջիր)	» իր (» ջիր)
մի՛ » ուր	մի՛ » ուր
» էք	» արուք
մի՛ » ուք	մի՛ » ուք
» ուցում	» ուցում
» ուցուս	» ուցուս
» ուցու	» ուցու
» ուցումք	» ուցումք
» ուցուք	» ուցուք
» ուցուն	» ուցուն
» ուլ	» ուլ
» եալ	» եալ
» լոյց	» լոյց (» լիս)

CONIUGATIONES REGULARES

B. VERBA

I. Coniugatio in *անամ*

		Forma Activa	Forma Passiva
	ex.	*Ձրկ - անամ*	*ex. Ձրկ - անամ*
Indicat. praes.		» *անամ*	» *անամ*
		» *անաս*	» *անաս*
		» *անայ*	» *անայ*
		» *անամք*	» *անամք*
		» *անայք*	» *անայք*
		» *անան*	» *անան*
Praet. imperfect.		» *անայի*	» *անայի*
		» *անայիր*	» *անայիր*
		» *անայր*	» *անայր*
		» *անայաք*	» *անայաք*
		» *անայիք*	» *անայիք*
		» *անային*	» *անային*
Praet. perfect.		» *ացի*	» *ացայ*
		» *ացիր*	» *ացար*
		*	» *ացաւ*
		» *ացաք*	» *ացաք*
		» *ացէք* (» *ցիք*)	» *ացայք*
		» *ացին*	» *ացան*
Futurum		» *ացից*	» *ացայց*
		» *ասցես*	» *ասցիս*
		» *ասցէ*	» *ասցի*
		» *ասցուք*	» *ասցուք*
		» *ասջիք*	» *ասջիք*
		» *ասցեն*	» *ասցին*
Imperat.		» *ա* (» *ասջիր*)	» *ացիր* (» *ասջիր*)
		մի՛ » *անար*	*մի՛* » *անար*
		» *ացէք*	» *ացարո՛ւք*
		մի՛ » *անայք*	*մի՛* » *անայք*
Coniunct. praes.		» *անայցեմ*	» *անայցիմ*
		» *անայցես*	» *անայցիս*
		» *անայցէ*	» *անայցի*
		» *անայցեմք*	» *անայցիմք*
		» *անայցէք*	» *անայցիք*
		» *անայցեն*	» *անայցին*
Infinit.		» *անալ*	» *անալ*
Part. praet.		» *ացեալ*	» *ացեալ*
» futur.		» *անալոց*	» *անալոց* (» *լի*)

II. Coniugatio in *անեմ*

		Forma Activa
	ex.	*Հաց - անեմ*
Indicat. praes.		» *անեմ*
		» *անես*
		» *անէ*
		» *անեմք*
		» *անէք*
		» *անեն*
Praet. imperfect.		» *անէի*
		» *անէիր*
		» *անէր*
		» *անէաք*
		» *անէիք*
		» *անէին*
Praet. perfect.		» *ի*
		» *եր*
		*
		» *աք*
		» *էք* (» *իք*)
		» *ին*
Futurum		» *իցց*
		» *ցես*
		» *ցէ*
		» *ցուք*
		» *ջիք*
		» *ցեն*
Imperat.		» * (» *ջիր*)
		մի՛ » *անել*
		» *էք*
		մի՛ » *անէք*
Coniunct. praes.		» *անիցեմ*
		» *անիցես*
		» *անիցէ*
		» *անիցեմք*
		» *անիցէք*
		» *անիցեն*
Infinit.		» *անել*
Part. praet.		» *եալ*
» futur.		» *անելոց*

VERBORUM LINGUAE ARMENAE

COMPOSITA

III. Coniugatio in անիմ vel էիմ

Forma Passiva	Forma Passiva
ex. հաց - անէի	ex. լու - էի
» անիմ	» էիմ
» անիս	» էիս
» անի	» էի
» անիմք	» էիմք
» անիք	» էիք
» անին	» էին
» անէի	» էէի
» անէիր	» էէիր
» անէր	» էէր
» անէաք	» էէաք
» անէիք	» էէիք
» անէին	» էէին
» այ	» էայ
» ար	» էար
» աւ	» էաւ
» ակ	» էակ
» այք	» էայք
» ան	» էան
» այց	» էայց
» ցիս	» իցէս
» ցի	» իցէ
» ցուք	» իցուք
» ջիք	» իջիք
» ցին	» իցէն
» իր (» ջիր)	» էր(» իջէր)
մի՛ » անիր	մի՛ » էէր
» արուք	» էրուք
մի՛ » անիք	մի՛ » էէք
» անիցիմ	» էիցիմ
» անիցիս	» էիցիս
» անիցի	» էիցի
» անիցիմք	» էիցիմք
» անիցիք	» էիցիք
» անիցին	» էիցին
» աներ (» նիր)	» էիր (» էիր)
» եալ	» ուցեալ
» անելոց (» լիր)	» էիլոց(» լիր)

IV. Coniugatio in նում

Forma Activa	Forma Passiva
ex. աց - նում	ex. աց - նում
» նում	» նում
» նուս	» նուս
» նու	» նու
» նումք	» նումք
» նուք	» նուք
» նուն	» նուն
» նուի	» նուի
» նուիր	» նուիր
» նոյր	» նոյր
» նուաք	» նուաք
» նուիք	» նուիք
» նուին	» նուին
» ի	» այ
» եր	» ար
*	» աւ
» ակ	» ակ
» էք (» իք)	» այք
» ին	» ան
» իցց	» այց
» ցես	» ցիս
» ցէ	» ցի
» ցուք	» ցուք
» ջիք	» ջիք
» ցին	» ցին
* (» ջիր)	» իր (» ջիր)
մի՛ » նուր	մի՛ » նուր
» էք	» արուք
մի՛ » նուք	մի՛ » նուք
» նուցում	» նուցում
» նուցուս	» նուցուս
» նուցու	» նուցու
» նուցումք	» նուցումք
» նուցուք	» նուցուք
» նուցուն	» նուցուն
» նուլ	» նուլ
» եալ	» եալ
» նելոց	» նելոց (» նիլ)

CONIUGATIONES IRREGULARE

A. VERB

	I. Coniugationis in *ամ*	II. Coniugationis in *եմ*	
Indicat. praes.	տամ	առնեմ	դնեմ
	տաս	առնես	դնես
	տայ	առնէ	դնէ
	տամք	առնեմք	դնեմք
	տայք	առնէք	դնէք
	տան	առնեն	դնեն
Praet. imperfect.	տայի	առնէի	դնէի
	տայիր	առնէիր	դնէիր
	տայր	առնէր	դնէր
	տայաք	առնէաք	դնէաք
	տայիք	առնէիք	դնէիք
	տային	առնէին	դնէին
Praet. perfect.	եառու	արարի	եդի
	եառուր	արարիր	եդիր (- դեր)
	եա	արար	եդ
	տուաք	արարաք	եդաք
	եառուք	արարէք (- րիք)	եդիք
	եառուն	արարին	եդին
Futurum	տայց	արարից	եդից
	տայցես	արասցես	դիցես
	տայցէ	արասցէ	դիցէ
	տայցուք	արասցուք	դիցուք
	տայջիք	արասջիք	դիջիք
	տայցեն	արասցեն	դիցեն
Imperat.	տո՛ւր (տայջիր)	արա՛ (- րասջիր)	դի՛ր (- իջիր)
	մի՛ տար	մի՛ առներ	մի՛ դներ
	տո՛ւք	արարէ՛ք	դի՛ք
	մի՛ տայք	մի՛ առնէք	մի՛ դնէք
Coniunct. praes.	տայցեմ	առնիցեմ	դնիցեմ
	տայցես	առնիցես	դնիցես
	տայցէ	առնիցէ	դնիցէ
	տայցեմք	առնիցեմք	դնիցեմք
	տայցէք	առնիցէք	դնիցէք
	տայցեն	առնիցեն	դնիցեն
Infinit.	տալ	առնել	դնել
Part. praet.	տուեալ	արարեալ	եդեալ
» futur.	տալոց	առնելոց	դնելոց

VERBORUM LINGUAE ARMENAE

ANOMALA

II. Coniugationis in եմ

լսեմ	ճանաչեմ	յառնեմ
լսես	ճանաչես	յառնես
լսէ	ճանաչէ	յառնէ
լսեմք	ճանաչեմք	յառնեմք
լսէք	ճանաչէք	յառնէք
լսեն	ճանաչեն	յառնեն
լսէի	ճանաչէի	յառնէի
լսէիր	ճանաչէիր	յառնէիր
լսէր	ճանաչէր	յառնէր
լսէաք	ճանաչէաք	յառնէաք
լսէիք	ճանաչէիք	յառնէիք
լսէին	ճանաչէին	յառնէին
լուայ	ծանեայ	յարեայ
լուար	ծանեար	յարեար
լուաւ	ծանեաւ	յարեաւ
լուաք	ծանեաք	յարեաք
լուայք	ծանեայք	յարեայք (-երուք)
լուան	ծանեան	յարեան
լուայց	ծանեայց	յարեայց
լուիցես	ծանիցես	յարիցես
լուիցէ	ծանիցէ	յարիցէ
լուիցուք	ծանիցուք	յարիցուք
լուիջիք	ծանիջիք	յարիջիք
լուիցեն	ծանիցեն	յարիցեն
լուր (-ւիջիր)	ծանիր (-իջիր)	արի (յարիջիր)
մի՛ լսեր	մի՛ ճանաչեր	մի՛ յառներ
լուարուք	ծաներուք	արիք
մի՛ լսէք	մի՛ ճանաչէք	մի՛ յառնէք
լսիցեմ	ճանաչիցեմ	յառնիցեմ
լսիցես	ճանաչիցես	յառնիցես
լսիցէ	ճանաչիցէ	յառնիցէ
լսիցեմք	ճանաչիցեմք	յառնիցեմք
լսիցէք	ճանաչիցէք	յառնիցէք
լսիցեն	ճանաչիցեն	յառնիցեն
լսել	ճանաչել	յառնել
լուեալ	ծանուցեալ	յարուցեալ
լսելոց	ճանաչելոց	յառնելոց

CONIUGATIONES IRREGULARES

B. VERBA

	I. Coniugationis in *ամ*	II. Coniugationis in *եմ*	
Indicat. praes.	*դամ*	*երթամ*	*ըմպեմ*
	դաս	*երթաս*	*ըմպես*
	դայ	*երթայ*	*ըմպէ*
	դամք	*երթամք*	*ըմպեմք*
	դայք	*երթայք*	*ըմպէք*
	դան	*երթան*	*ըմպեն*
Praet. imperfect.	*դայի*	*երթայի*	*ըմպէի*
	դայիր	*երթայիր*	*ըմպէիր*
	դայր	*երթայր*	*ըմպէր*
	դայաք	*երթայաք*	*ըմպէաք*
	դայիք	*երթայիք*	*ըմպէիք*
	դային	*երթային*	*ըմպէին*
Praet. perfect.	*եկի*	*ելայ*	*ապրի*
	եկիր	*ելար*	*ապրեր*
	եկն	*ելաւ*	*ապրբ (եապրբ)*
	եկաք	*ելաք*	*ապրաք*
	եկիք	*ելայք*	*ապրէք (-բիք)*
	եկին	*ելան*	*ապրին*
Futurum	*եկիցս*	*երթայց*	*ապրիցս*
	եկեսցես	*երթիցես*	*ապրցես*
	եկեսցէ	*երթիցէ*	*ապրցէ*
	եկեսցուք	*երթիցուք*	*ապրցուք*
	եկեսջիք	*երթիջիք*	*ապրջիք*
	եկեսցեն	*երթիցեն*	*ապրցեն*
Imperat.	*ե՛կ (-կեսջիր)*	*ե՛րթ (ե՛ղ)*	*ա՛պր (-բջիր)*
	մի՛ գար	*մի՛ երթար*	*մի՛ ըմպեր*
	եկա՛յք	*երթա՛յք*	*ապրէ՛ք*
	մի՛ գայք	*մի՛ երթայք*	*մի՛ ըմպէք*
Coniunct. praes.	*գայցեմ*	*երթայցեմ*	*ըմպիցեմ*
	գայցես	*երթայցես*	*ըմպիցես*
	գայցէ	*երթայցէ*	*ըմպիցէ*
	գայցեմք	*երթայցեմք*	*ըմպիցեմք*
	գայցէք	*երթայցէք*	*ըմպիցէք*
	գայցեն	*երթայցեն*	*ըմպիցեն*
Infinit.	*գալ*	*երթալ*	*ըմպել*
Part. praet.	*եկեալ*	*երթեալ*	*ապրեալ*
» futur.	*գալոց*	*երթալոց*	*ըմպելոց*

VERBORUM LINGUAE ARMENAE

DEFECTIVA

II. Coniugationis in *եմ*	III. Coniugationis in *իմ*
ուտեմ	ունիմ
ուտես	ունիս
ուտէ	ունի
ուտեմք	ունիմք
ուտէք	ունիք
ուտեն	ունին
ուտէի	ունէի
ուտէիր	ունէիր
ուտէր	ունէր
ուտէաք	ունէաք
ուտէիք	ունէիք
ուտէին	ունէին
կերայ	կալայ
կերար	կալար
կերաւ (եկեր)	կալաւ
կերաք	կալաք
կերայք	կալայք
կերան	կալան
կերայց	կալայց
կերիցես	կալցիս
կերիցէ	կալցի
կերիցուք	կալցուք
կերիջիք	կալջիք
կերիցեն	կալցին
կեր (- րիջիր)	կա՛լ (-լջիր, կա՛)
մի՛ ուտեր	մի՛ ունիր
կերայք (- րէք)	կալարուք
մի՛ ուտէք	մի՛ ունիք
ուտիցեմ	ունիցիմ
ուտիցես	ունիցիս
ուտիցէ	ունիցի
ուտիցեմք	ունիցիմք
ուտիցէք	ունիցիք
ուտիցեն	ունիցին
ուտել	ունել (-նիլ)
կերեալ	կալեալ
ուտելոց	ունելոց

Notae Compendiariae — Համառոտութիւնք.

Adv. . . . . . Adverbium, Մակբայ

Coni. . . . . . Coniunctio, Հաղկապ

Graec. . . . . . Graece, Յունարէն

Hebr. . . . . . Hebraice, Եբրայեցերէն

Inter. . . . . . Interiectio, Միջարկութիւն

Lat. . . . . . Latine, Լատիներէն

Plur. . . . . . Pluralis, Յոգնակի

Praep. . . . . . Praepositio, Նախադրութիւն

Pron. . . . . . Pronomen, Վերանուն

Sing. . . . . . Singularis, Եզակի

Vid. . . . . . Vide, Տես

* Vocabulum recens, Նոր նորոց Համեմատրաց

ԱԲԱՇԵՒՆ ԲԱՌԱԳԻՐՔ

ՀԱՅԵՐԷՆ–ԼԱՏԻՆԵՐԷՆ

MANUALE LEXICON
ARMENO-LATINUM

Ա

Ա՛ա

Ա՛ա *(inter.)*. hei mihi!

Աբաս - սու - սուց } *(hebr.)*. abbas – archimandrita – pater.
Աբբայ - այի - այից }

Աբեղայ - այի - այից. monachus – religiosus.

Աբեղայութիւն - թեան. vita monastica – ordo religiosus.

Աբրահամեան - եանց. Abrahamicus.

Ագահ - հի - հաց. avarus – avidus – parcus – tenax.

Ագահանամ - հացայ } circumvenio – aveo – parco – avare ago.
Ագահեմ - հեցի }

Ագահութիւն - թեան. avaritia – aviditas – tenacitas.

Ագաղաղ - ղի - ղաց Vid. Աքաղաղ:

Ագանիմ - դայ. induor – moror – maneo in aliquo loco – remaneo – diversor – pernocto.

Ագարակ - կի - կաց. ager – villa.

Ագա

Ագի - գւոյ - գեաց. cauda.

Ագյց - ուցի - ուցից. vectis.

Ագուռ. pugillus – manipulus.

Ագուցանեմ - ուցի. induo – vestio – recipio aliquem hospitio – circumpono – calceo – induco.

Ագռաւ - ւոս - ւուց. corvus.

Ագցան - նի - նաց Vid. Աքցան:

Ադամական } Adamicus.
Ադամեան }

Ադամանդ - դի - դից *(graec.)*. – adamas.

Ադամանդեայ - դէի - դեայց. adamantinus.

Ազազանամ - ազացայ. aresco – macresco.

Ազազուն. tenuis – minutus – aridus – siccus.

Ազատ - ատի - ատաց. liber – liberatus – nobilis – generosus.

Ազատաբար *(adv.)*. libere – ingenue – nobiliter.

Ազատաբարոյ -յի -յից· generosus – nobilis.

Ազատակ - կի - կաց· nobilissimus.

Ազատական - նի - նաց· liber.

Ազատանամ - ացայ· liberor – liber fio.

Ազատանի -նւոյ· nobiles – proceres.

Ազատատոհմ - մի· patricius – praenobilis.

Ազատեմ - տեցի vel Ազատեցուցանեմ - ցուցի } libero – servo – eripio.

Ազատիչ - տչի - տչաց· liberator – servator – assertor.

Ազատութիւն - թեան· libertas.

Ազն - բին - բանք· licium – licia.

Ազգ - գի - գաց· genus – species. – gens – generatio – progenies – natio – tribus – cognatio – familia.

» ազգ ազգ vel ազգի ազգի· differens – varius – diversus.

Ազգաբանեմ - նեցի· genus recenseo.

Ազգաբանութիւն - թեան· genealogia.

Ազգական - նի - նաց· cognatus – contribulis.

Ազգականութիւն - թեան· cognatio.

Ազգակից - կցի - կցաց· cognatus – coniunctus.

Ազգակցութիւն - թեան· cognatio – coniunctio.

Ազգահամար - բի· recensio generis.

Ազգապետ - տի - տաց· praepositus gentis – princeps.

Ազգապետութիւն - թեան· gentilis principatus – praefectura gentis.

Ազգատոհմ - մի - մից (- մաց)· cognati – cognatio – generatio – tribus.

Ազգատութիւն - թեան· cognatio.

Ազգ· sensus – sensio – instinctus – monitum.

» ազգ առնեմ, ասացի· renuntio – denuntio – indico – significo.

» ազգ լինիմ, եղէ· significor – perferor – nuntior.

Ազդական - նի - նաց· efficax.

Ազդեմ - եցի· valeo – prosum – denuncio – moneo – operor efficaciter.

Ազդեցութիւն - թեան· operatio – virtus – efficacitas – significatio.

Ազդոյ· tempestivus – opportunus.

Ազդումն - դման - դմունք - դմանց· operatio – actus – instinctus.

Ազդր - դրի - դրունք - դրանց· femur – crus – ilium.

Ազն - զին - զինք - զանց· genus – gens – populus.

Ազնիւ -նուի - նուից (-նուաց)· bonus – eximius – generosus – nobilis – pulcher.

Ազնուագոյն - գունի - գունից. magis bonus – nobilior – melior.

Ազնուագութ. misericors.

Ազնուագգութիւն - թեան. nobilitas generis.

Ազնուական - նի - նաց. nobilis – melior – generosus – patricius.

Ազնուականագոյն - գունի - գունից. nobilior.

Ազնուականութիւն - թեան. nobilitas – generositas.

Ազնուակերպ - պի - պից. formosus.

Ազնուացուցանեմ - ցուցի. bonum facio.

Ազնուութիւն - թեան. nobilitas.

Ազոխ - խի - խից. omphacium – uva omphacia, immatura seu acerba.

Ազոխանամ - խացայ. uvas acerbas produco.

Աթենացի - ցւոյ - ցւոց. Atheniensis.

Աթոռ - ոյ - ոց. sedes. – thronus – cathedra – solium – sella.

Աթոռակալ - լի - լաց. successor – vicarius.

Աթոռակից - կցի - կցաց. assidens – consessor.

Աթոռակցութիւն - թեան. consessio – honor – munus.

Ալեւոյթ - ութի. senectus – senium.

Ալեւոր - րի - րաց. canus.

Ալեւորիմ - րեցայ. canesco.

Ալեւորութիւն - թեան. canities.

Ալէլուիա (*hebr.*). alleluia.

Ալկոծիմ - ծեցայ. fluctuo – aestuo.

Ալկոծութիւն - թեան. fluctuatio – tempestas.

Ալիւր - լեր - լերք - լերց. farina.

Ալիք - լեաց - լեօք. fluctus – unda – canities – cani capilli.

Ալոճ - ճի - ճաց (-ճոյ - ճոց). capra – capella.

Ալուց - լցի. penetrale – intimus locus – recessus.

Ախոյան - նի - նից (-նաց) *vel* Ախոյեան - ենի - ենից (-ենաց). fortissimus – antesignanus – propugnator – trophaeum – monumentum.

Ախորդիք - դեաց (-դաց). thorax – stomachus.

Ախոռ - ոյ - ոց. stabulum.

Ախորժաբար (*adv.*). voluntarie – ultro – libenter.

Ախորժակ - կի - կաց. appetitus – appetentia – desiderium – voluntas – inclinatio – affectus – studium.

Ախորժելի - լւոյ - լեաց. iucundus – suavis – placitus.

Ախորժիմ - եցի. appeto – desidero – praeeligo – volo – probo – studeo.

Ախորժութիւն - ժման - ժմանց. voluptas – voluntas – optio – electio – illecebrae.

Ախտ - տի - տից· passio – affectus – vitium – infirmitas – languor – plaga – vulnus – morbus – aegritudo.

Ախտաժէտ - ժետի - ժետիւ - ժետաց· infirmus – imbecillis – aeger – aegrotus.

Ախտաժետութիւն - թեան· infirmitas – languor – morbus – aegritudo.

Ախտանամ - տացայ· infirmor – aegroto – languesco – langueo – morbo laboro – patior.

Ախտացուցանեմ - ցուցի· aegrotum facio *vel* reddo.

Ածելի - լոյ - լեաց· novacula – tonsorius culter.

Ածեմ - ծի· duco – adduco – conduco – induco – affero – infero – offero – porto – sumo – assumo.

Ածուխ - ծխոյ - ծխոց· carbo – fuligo.

Ակամայ - յի - յից· involuntarius – coactus.

Ակամայ *vel* յակամայ *(adv.)*. invitus – coacte – involuntarie – non sponte – nolens.

Ական. fovea – fossa – perfossio.

» ականն Հատանեմ - տի· effodio – perfodio.

Ականակապ· gemmis distinctus – lapidibus stratus.

Ականակիտ· limpidus – pellucidus – limpidissimus.

Ականատես - սի - սից (-սաց)· speculator – ocularis – testis oculatus – inspector.

» ականատես լինիմ, եղէ· meis oculis video – speculator fio – cerno.

Ականատեսութիւն - թեան· intuitus.

Կանխի - նուոյ - նեաց· oculis praeditus – videns.

Կանողք - ղեաց· oculi.

Կանջալուր· auricularis.

» ականջալուր լինիմ, եղէ· auribus audio.

Կանջք - ջաց (*Vid. sing.* Ական)· aurae – auricolae.

Ակն - կան - կանք - կանց· gemma – lapis pretiosus.

Ակն - կան - կունք - կանց· fons – origo – foramen – exitus – scaturigo.

Ակն - կան (*Vid. plur.* Աչք)· oculus – lumen.

» ակն ածեմ - ծի· vereor – revereor.

» ակն առնում, առի· accipio personam – submitto – miror – in gratiam suscipio.

» ակն ունիմ, կալայ· expecto – spero.

» առ ականի (*adv.*). ad oculum.

» զակն արկանեմ - կի· despicio – desero.

» ընդ ականբ Հայիմ - յեցայ· torve aspicio – subdole observo.

» յականն թօթափիլ· in ictu oculi.

» յականի (*adv.*). nominatim.

Կնագործ - ծի - ծաց· gemmarius – lapidarius.

Ա՛հնաճու - ուի - ուաց. inspector - moderator - procurator.

Ա՛հնաճութիւն - թեան. verecundia - reverentia - providentia - prudentia - instinctus - suggestio.

Ա՛հնառու - ուի - ուաց. qui personas accipit.

Ա՛հնառութիւն - թեան. acceptio personarum - reverentia.

Ա՛հնարկեմ - կեցի. innuo - annuo - nutum significo - nictor.

Ա՛հնարկութիւն - թեան. nutus.

Ա՛հնակալեմ - լեցի. expecto - spero.

Ա՛հնակալութիւն - թեան. expectatio - spes - scopus.

Ա՛հնկոպեմ - ըեցի. compungor - sileo - confundor.

Ա՛հդանդիման (praep.). coram - in conspectu.

Ա՛կօս - սի - սից (- սաց). sulcus - lira.

Ա՛կօսեմ - սեցի. sulco - aro.

Ա՛հ - հի - հից. timor - metus - stupor - horror - tremor - extasis - terror.

» ահ արկանեմ - կի. terreo - metum incutio - tremefacio - exterreo.

» առ ահի (adv.). prae timore.

» ղահի հարկանիմ, հարայ. magno timore percellor *vel* percutior - exterreor - timeo - metuo - conturbor - paveo - extimesco.

» ահիւ (adv.). horribiliter - terribiliter.

Ա՛հա, Ա՛հաւադիկ, Ա՛հաւանիկ, Ա՛հաւասիկ (adv.). ecce - en - iam - modo - nunc - mox.

Ա՛հաւին - դնի - դնից. terribilis - saevus - immanis.

Ա՛հաւոյ - ըի - ըաց. tremendus - terribilis - horrendus - formidabilis.

Ա՛հեակ - հեկի - հեկաց. sinister - laevus.

» յահեկ *vel* ընդ ահեկ. ad sinistram - a sinistris.

Ա՛հիւղ - ղի - ղից. tremendus - terribilis - formidabilis.

Ա՛հիմ - եցի. terreo - exterreo.

Ա՛ղ - ղի - ղից (- ղոց). sal.

Ա՛ղաղ - դի - դաւ. modus - ratio.

» աղադաւ (praep.). causâ - gratiâ - propter - ob - de.

Ա՛ղախին - խնոյ - խնայք - խնայց (- խնանց). ancilla - serva - puella - famula.

Ա՛ղախնութիւն - թեան. servitus - famulatus.

Ա՛ղաղակ - կի - կաւ. tumultus - clamor - vociferatio - sonus - sonitus - iubilatio.

» ղաղաղակ բառնամ, բարձի. exclamo - clamo.

Ա՛ղաղակեմ - կեցի. clamo - exclamo - invoco - vociferor - vocem edo - iubilo.

Ա՛ղամ - ղացի. molo - concido - contero.

Աղանդ - դոյ - դոց (-դի - դից)· secta – haeresis – doctrina – religio – dogma.

Աղանդաւոր - րի - րաց· sectae addictus – haereticus.

Աղանդեր· merenda – mensa secunda.

Աղաչանք նաց· rogatio – petitio – oratio – exhortatio – precatio – preces.

Աղաչեմ - չեցի· rogo – peto – oro – obsecro – precor – deprecor.

Աղարհեմ - եցի· contemno – vitupero – obiurgo – abiicio.

Աղաւաղեմ - ղեցի· corrumpo – perdo – officio – deludo.

Աղաւաղութիւն - թեան· corruptio – perditio – exiguitas.

Աղաւնաթօռ· verbenaca.

Աղաւնեվաճառ - ռի - ռաց· venditor columbarum.

Աղաւնի - նւոյ - նեաց· columba – columbus – pipio.

Աղբ - բոյ - բոց (-բի - բից)· stercus – sterquilinium – fimus – letamen.

Աղբախուղբ· scrobs – quisquiliae – coenum.

Աղբանոց - ցի - ցաց· cloaca.

Աղբիւր - բեր - բերց (-բերաց)· fons.

Աղեղն - եղան - եղունք - եղանց· arcus – sagitta – iaculum.

Աղեղնաւոր - րի - րաց· arcitenens – sagittarius – iaculator.

Աղեմ - ղեցի· salio.

Աղերս - սի - սից
Աղերսանք - նաց } defensio – excusatio – relatio – supplicatio – deprecatio.

Աղերսեմ - սեցի· – defendo – excuso – supplico – rogo.

Աղեքսանդրացի - ցւոյ - ցւոց· Alexandrinus.

Աղէ' (inter.). eia – eia age – verumtamen – agedum – nunc ergo.

Աղի - ղւոյ· salitus – salsus.

Աղիկամի - միք· sui iuris – liber.

Աղիկամութիւն - թեան· libertas.

Աղիս - սոյ - սոց· later.

Աղիք - ղեաց· viscera – viscus – intestinum.

Աղխ - խի - խից· multitudo – apparatus – clausura – repagulum – plicatura – sarcina.

Աղմկութիւն - թեան· tumultus – turba – turbatio.

Աղուէս - ուեսու - ուեսուց· vulpes.

Աղջամղջեն· caliginosus – tenebrosus.

Աղջամուղջ - մղջի - մղջիւ (-մղջաւ)· caligo – tenebrae – nebula.

Աղջիկ - ջկան - ջկունք - ջկանց· puella – ancilla – virgo.

Աղտ - տի - տից· salina – sal.

Աղտ - տոյ - տից· sordes – macula – limus – lutum – fex.

Աղտաղտին vel
Աղտաղտուկ } salsus.

Աղտեղագոյն - գունի - գունից· sordidior – turpior.

Աղտեղանամ - ղացայ· sordesco

– maculor – sordeo – sordidor. – conspurior – contaminor.

Աղահաղացուցանեմ - ցուցի. inquino – polluo – sordido – maculo – spurco – contamino – violo – vitio – corrumpo – labefacio.

Աղախղի - եղէոյ - եղեայ. turpis – sordidus.

Աղախղութիւն - թեան. ruga – immunditia – sordes – impuritas – turpitudo.

Աղքատ - տի - տաց. pauper – pauperculus – egenus – inops – mendicus.

Աղքատանամ - տացայ. in egestatem incido – ad inopiam reducor – mendico – pauper sum.

Աղքատութիւն - թեան. paupertas – egestas – inopia – mendicitas.

Աղքատօրէն (adv.). misere – pauperum more – per inopiam.

Աղօթական - նի - նաց. orans – supplex.

Աղօթանոց - ոյ - ոցաց. oratorium.

Աղօթեմ - թեցի. oro – precor – deprecor.

Աղօթք - թից. oratio – preces – deprecatio – precatio – petitio – supplicatio.

» աղօթս առնեմ, աբարի vel յաղօթս կամ, կացի. oro – precor – deprecor – deprecationem facio.

Աղօտ - տի - տից (- տաց). nubilus – obscurus – hebes.

» ընդ աղօտ (adv.). per nubem – obscure – subobscure – remisse.

Աղօտանամ - տացայ. obscuror – obfuscor – obliteror – hebetor.

Ախտ - ոի - ոտից. sapo – nervus - pigmentum - fibra.

Ախտութիւն - թեան Vid. Ախտի:

Ախտ - եցի vel - եցայ. augeo – augeor – cresco – incresco – supercresco – crescor – multiplico – multiplicor – grandis fio.

Ախտուն. crescens – vegetus.

Ախտացուցանեմ - ցուցի. augeo – crescere facio – incrementum do – amplifico – cumulo.

Ախտն - նի - նից. cinis – fuligo – favilla – pulvis.

Ախտնանամ - նացայ. in cinerem revertor vel redigor.

Ախտի - ձման - ձմունք - ձմանց. augmentum – incrementum – accretio.

Ամ - մի - մաց. annus.

» ամ ըստ ամէ, vel ամ յամէ, vel ամի ամի. per omnes annos – per singulos annos – annus ex anno – annis iugiter.

» յամէ հետ. post annum.

Ամամ - ացի. impleo – repleo – iniicio – effluo.

Ամայանամ - յացայ. desolor.

Ամայութիւն - թեան. desolatio – solitudo.

Աման -նոյ -նոց (-նի -նայց). vas – receptaculum – instrumentum – repositorium.

Ամանակ - կի - կայ *Vid.* Ժամանակ:

Ամանոր - րոյ (- րայ). initium *vel* principium anni – novus annus.

Ամաչեմ - չեցի. pudet – erubesco – vereor – revereor – confundor – perturbor.

Ամաչեցուցանեմ - ցուցի. confundo – pudefacio – pudore afficio.

Ամառն - արան - արունք - արանց *vel etiam* Ամարայնի - նոյ -նեայց } aestas.

Ամառնամուտ - մտի - մտից. solstitium aestatis.

Ամառնային - ինոյ - ինոց. aestivus.

Ամարանոց - նոցի - նոցայց. aestiva.

Ամբառնամ - բարձի. extollo – tollo – levo – elevo – sublevo – ascendo – proficiscor.

Ամբաստան - նի - նաց. accusator - interpellator.

» ամբաստան լինիմ, եղէ. accuso – interpello – maledico.

Ամբաստանեմ - նեցի. accuso – testificor adversus aliquem – incuso.

Ամբաստանութիւն - թեան. accusatio – convicium – diffamatio.

Ամբարիշտ - րշտի - րշտաց. impius – nefarius – scelestus.

Ամբարհաւաճ - ճի - ճից. tumidus – elatus – superbus – fastosus – magnificus – arrogans – insolens.

Ամբարհաւաճեմ - ճեցի. inflor – tumeo – superbio – effero me – iacto.

Ամբարհաւաճութիւն - թեան. inflatio – superbia – fastus – iactantia – elatio – ostentatio – arrogantia – despectus.

Ամբարշտաբար (*adv.*). impie – nefarie – sceleste.

Ամբարշտանամ - տացայ
Ամբարշտիմ - տեցայ } impie ago – noceo – impius sum.

Ամբարշտութիւն - թեան. impietas – nefas – scelus.

Ամբարտակ - կի - կաց. turris – agger.

Ամբարտաւան - նի - նից. superbus – iactabundus – inflatus – sublimis.

Ամբարտաւանանամ - նացայ
Ամբարտաւանիմ - նեցայ } alta sapio – superbio – inflor – arroganter ago.

Ամբարտաւանութիւն - թեան. superbia – inflatio – iactatio – fastus – elatio – tumor – arrogantia – insolentia – gloriatio.

Ամբիծ - բծի - բծաց. sine macula *vel* labe – immaculatus – innocens – expers malitiae.

Ամբծանամ - ծացայ. immaculatus fio.

Ամբծութիւն - թեան. innocentia – probitas – sanitas.

Ամբոխ - խի - խից· turba – plebs – populus – copia – tumultus – dissensio – seditio – perturbatio – calamitas.

Ամբոխեմ - եցի· turbo – conturbo – perturbo – confundo.

Ամբողջ - ջի - ջից· totus – completus – integer.

Ամեհի - հւոյ - հեաց· ferus – indomitus – agrestis.

Ամենաբարի - բւոյ - բեաց· optimus.

Ամենաբարձր - ձու - ձունք - ձանց· altissimus.

Ամենազօր· omnipotens – omnia superans.

Ամենակալ - լի - լաւ· omnipotens – omnitenens.

Ամենակալութիւն - թեան· omnipotentia.

Ամենակարող· omnipotens.

Ամենահայեաց· omnia spectans *vel* intuens – omnituens – perspicacissimus – omniscius.

Ամենայն - նի - նից· omnis – totus – universus.

Ամենաշիջոյց· quod omnia extinguit.

Ամենաչար - րի· pessimus – omnino malus – plane improbus – malignus – molestus.

Ամենասուրբ - սրբոյ - սրբոց· sanctissimus – sacrosanctus.

Ամենեւին } Ամենեքին } (*adv.*). omnino – prorsus – totaliter – nunquam.

Ամենեքեան *vel* Ամենքին - նեցունց *vel* նեցուն· etiam omnes.

Ամենուստեք (*adv.*). undique.

Ամէն (*hebr.*). amen.

Ամենօրհնեալ· omnino benedictus – decantatus – celeber.

Ամիկ - ամի (- ամեան)· caper – haedulus.

Ամօթ - ամօթոյ - ամօթոց· obsonium.

Ամիս - ամսոյ - ամսոց· mensis.

» ամիս յամսոյ *vel* ամսոյ ամսոյ· per singulos menses.

Ամլութիւն - թեան· sterilitas – infoecunditas.

Ամփան - նի· stola – toga.

Ամուլ - մլոյ - մլոց· sterilis – infoecundus.

Ամուսին - ուսի - ուսաց· maritus – uxor – coniux – coniugatus – particeps.

Ամուսնաբար (*adv.*). nuptialiter – consuetudine coniugii.

Ամուսնական - նի - նաց· maritalis – coniugalis – nuptialis.

Ամուսնանամ - ուսնացայ· matrimonium ineo – nubo – accipio uxorem – cohabito – affinitatem ineo.

Ամուսնացուցանեմ - ցուցի· matrimonio iungo – nuptum do – nuptui colloco.

Ամուսնութիւն - թեան· matrimonium – coniugium – connubium – nuptiae – congressus – concubitus.

Ամուր - մրոյ - մրոց· solidus – firmus – fortis – munitus – tutus – validus – cautus – insuperabilis.

Ամուր - մրի - մրաց. munitio - munimentum - praesidium - propugnaculum - confugium - refugium - arx - turris.

Ամուրի - ւոջ - րեաց. non nuptus - innuptus - caelebs - muliercula.

Ամպ - պոյ - պոց. nubes.

Ամպագոյն. nubilus.

Ամպածին. nubifer.

Ամպրոպ - պի - պաց. turbo - procella.

Ամսական - նի - նաց. menstruus.

Ամսագլուխ - գլխոյ - գլխոց
Ամսամուտ - մտի - մտից } neomenia - novilunium.

Ամսօրեայ - րէի - րէից. menstruus - unius mensis.

Ամրանամ - բացայ. munior - firmor - circumsepior - circumvallor - perfugio - confugio - nidifico.

Ամրութիւն - թեան. soliditas - firmitas - fortitudo - munimentum - munitio.

Ամօթ - թոյ - թոց. pudor - rubor - verecundia - reverentia - turpitudo - ignominia - dedecus - confusio.

» ամօթի հարկանիմ, հարայ. erubesco - pudet.

» ամօթ համարիմ - րեցայ. confundo - erubesco.

» յամօթ առնեմ, արարի. confundo - deturpo - erubesco - pudefacio - pudore afficio.

» յամօթ լինիմ, եղէ. erubesco - confundor - vereor - pudefio - pudore afficior.

Ամօթալի - լւոյ - լեաց. turpis - deformis - inhonestus - probrosus.

Ամօթանք - նաց. turpitudo - pudor - ignominia - dedecus.

Ա՛յ (*inter.*). ah! - heu!

Այգ - գու - գուց. mane - aurora - oriens - diluculum.

» ընդ այգն (*adv.*). diluculo - mane.

» մինչդեռ այգն կամէր լինել. cum lux incipiebat fieri.

» յայգուէ մինչեւ ցերեկոյ. a mane usque ad vesperam.

Այգաստղ - աեղ. lucifer - Venus - stella matutina.

Այգեգործ - ծի - ծաց. cultor vineae - vinitor.

Այգեգործութիւն - թեան. vineae cultura.

Այգեկութք - կթոց. vindemia.

Այգեստան - նի - նաց
Այգի - գւոյ - գեաց } vinea - vinetum - vitis.

» այգի անկեմ - կեցի. vineam planto *vel* pastino.

Այգուն
Այգուց } (*adv.*). mane.

Այդ - դր - դմ - դոքիկ - դոցիկ (*pron.*). iste - hic.

Այդչափ (*adv.*). tanto - tam.

Այդպէս (*adv.*). ita - sic.

Այդպիսի - սւոյ - սեաց. talis - istiusmodi - huiusmodi *vel* huiuscemodi - eiusmodi.

Ա՛յդր (adv.). istic – istuc – hic – ibi – huc.

Ա՛յեր - ըի - ըայ· (graec.). aër – Iuno.

Ա՛յժմ vel Ա՛յժմիկ (adv.). nunc – modo – interim.

Ա՛յլ (adv.). at – sed – autem – amplius.

Ա՛յլ - ԼՅ - Լայ· alius – reliquus – residuus – alienus – alter – caeter.

» այլոցքն հանդերձ. et cetera.

» այլ և այլ· varius – differens – diversus.

Ա՛յլաբանութիւն - թեան. allegoria – dissonantia – permutatio.

Ա՛յլապէ (adv.). aliter – alio modo.

Ա՛յլազգի - գ-ոյ - գեայ· alienigena – immutatus – alienus – extraneus – barbarus – diversus.

Ա՛յլակերպ - պի - պայ· alter – mutatus – alienus – diversus – differens.

» յայլակերպս լինիմ, եղէ. transfiguror – transformor.

Ա՛յլակերպիմ - պեայ· transformor – transfiguror.

Ա՛յլակերպութիւն - թեան. transfiguratio – transformatio – differentia.

Ա՛յլ-ուր (adv.). alibi – alias – alio.

Ա՛յծ - ծի - ծից vel Ա՛յծի - ծ-ոյ - ծեայ } haedus – capra – caper.

Ա՛յծեամն – եմնան – եմունք – եմանց, vel Ա՛յծենիկ. dorcas – parva capra – capreolus.

Ա՛յծեայ - ծէի - ծէից· caprinus.

Ա՛յծեղջիւր - ջեր· capricornus.

Ա՛յծենի - նւոյ - նեայ· pellis caprina – caprinus.

Ա՛յն - նը - նմ - նոքիկ - նոցիկ (pron.). ille.

Ա՛յնուհետեւ (coni.). dehinc – deinceps – ultra – iam.

Ա՛յնչափ (adv.). tam – tanto – tantopere – ita – adeo.

Ա՛յնպէս (adv.). ita – sic – tam.

Ա՛յնպիսի - սւոյ - սեայ· talis – tantus.

Ա՛յո (adv.). nae – ita – utique – etiam – est – certe – sane.

Ա՛յպանեմ - նեցի· illudo – derideo – irrideo – subsanno.

Ա՛յպանութիւն - թեան· illusio – derisus – lusus – ludibrium.

Ա՛յպն առնեմ, ասացի· illudo – derideo – rideo – irrideo.

Ա՛յս - սը - սմ - սոքիկ - սոցիկ (pron.). hic – is – iste.

Ա՛յս - սոյ - սոց· spiritus malus – daemon – ventus.

Ա՛յսահար - ըի - ըից (- ըայ)· daemonium habens – daemoniacus – energumenus.

Ա՛յսահարիմ - ըեցայ· vexor a daemonio – spiritu malo ducor – insanio.

Ա՛յսինքն, vel Ա՛յսինքն է (coni.). hoc est – id est – nempe – scilicet – videlicet.

Այսուհետեւ *(adv.)*. de caetero posthinc – posthac – ergo – ab hoc tempore – dehinc – deinceps – in posterum.

Այսպէս *(adv.)*. ita – hoc modo – hac ratione – sic.

Այսպիսի – սոյ – սեայ. talis – huiusmodi.

Այս *(adv.)*. hic – huc.

» այսր անդր. huc illuc.

Այսօր *(adv.)*. hodie – hoc tempore.

» մինչեւ ցայսօր, *vel* մինչեւ ցայսօր ժամանակի. usque in hanc diem – usque in hodiernum diem.

Այտ – տի – տից. gena – maxilla – mala.

Այտուամ – տեայ – տուցեալ. in tumorem convertor – tumeo.

Այտոյց – ուցի – ուցից. tumor – inflatus.

Այր – րի – րից. spelunca – sepulcrum – specus – antrum.

Այր, առն, արք, արանց. homo – maritus – vir.

» այր զընկեր. alius alium – invicem.

» այր քան զընկեր. unus adversus alterum.

» առն *vel* արանց լինիմ, եղէ. nubo – nuptui trado *vel* colloco – cum viro sum – ad nuptias trador.

Այրական – նի – նաց. virilis – humanus.

Այրեմ – եցի. comburo – succendo – igne concremo – ardeo – cremo – uro – exuro – incendo – accendo.

» 'ի հուր այրեմ – եցի. igne comburo.

Այրեհամ – րեցայ. vidua sum.

Այրեւէի, առնեւէից. eques – equitatus – equites.

Այրի – րւոյ – րեաց. viduus, ua.

Այրուձի – ըման. combustio – ustio.

Այց առնեմ, արարի } visito –
» այցելու լինիմ, եղէ } inspicio –
» յայց ելանեմ, ելի } observo.

Այցելութիւն – թեան. visitatio – respectio – inspectio.

Ընապ – պի – պաց. stannum.

Ընագան – նի – նաց. serotinus – serus.

Ընագանիմ – նեցայ. tardor – moror.

Ընագորոյն. sine affectione – affectu carens – crudelis.

Ընագորոյնութիւն – թեան. aversatio – crudelitas.

Ընակնկալ. inexpectatus – improvisus.

Ընահ. impavidus – intrepidus.

Ընահիւ – հեայ. Diana.

Ընայր. innupta – virgo.

Ընանուխ – նխոյ – նխոց. menta.

Ընաչառ. iustus – certus – durissimus – insimulatus – severus.

Ընապակ – կի – կաց. vinum purum – merum.

Ընապականի – նի – նաց *vel* Ընապականացու – ցուի – ցուաց } incorruptibilis – incorruptus – integer – inviolatus.

Անապականութիւն - թեան· incorruptela - incorruptio - incorruptibilitas.

Անապատ - տի - տիք (- տաց)· desertum - solitudo - invius.

Անապատական - նի - նաց· solitarius - anachoreta - eremita.

Անառակ - կի - կաց· luxuriosus - prodigus - insipiens.

Անառակութիւն - թեան· luxuria - voluptas - comessatio - insipientia.

Անառիկ· inexpugnabilis.

Անասնութիւն - թեան· brutalitas - rationis privatio.

Անասուն - սնոյ - սնոց· animal - brutum - pecus - armentum - iumentum.

Անասնական - նի - նաց· irrationalis - bestiarius - animalis - brutalis.

Անաստուած - ծի - ծից· sine Deo - atheus.

Անաստուածութիւն - թեան - atheismus - impietas in Deum.

Անարատ - տի - տից (- տաց)· immaculatus - inviolatus - incontaminatus - indemnatus - insons - innocens - irreprehensibilis - sine macula, labe *vel* crimine - non habens maculam *vel* crimen - simplex - sanctus - inculpatus - impollutus.

Անարատութիւն - թեան· innocentia - irreprehensibilitas.

Անարգ - գի - գից (- գաց)· sine honore - inhonoratus - ignobilis - vilis - ignominiosus.

Անարգաբար *(adv.)*. ignobiliter - contumeliose - ignominiose.

Անարգադոյն - դունի - դունից· ignobilior - vilior.

Անարգանք - նաց *vel* Անարգութիւն - թեան} ignobilitas - ignominia - contumelia - turpitudo.

Անարգասուր - րի - րաց· impotens - infirmus - infecundus.

Անարգել - լի - լից· quod nihil vetat - liber - impedimenti expers - expeditus.

Անարգեմ - գից· contemno - contumeliis afficio - reprobo - sperno - exhonoro - inhonoro - abiicio - ignominia afficio - despicio - dehonesto - praevaricor - vilipendo - abominor - maledico.

Անարդար - րոյ - րոց· iniustus - iniquus.

Անարդարութիւն - թեան· iniustitia - iniquitas.

Անարժան - նի - նից (- նաց)· indignus - iniustus - iniquus - impurus - nefarius.

Անարժանութիւն - թեան· indignitas - impuritas.

Անարծաթասէր - սիրի - սիրաց· sine avaritia.

Անբաժանելի - լւոյ· indivisibilis - inseparabilis.

Անբան - նի - նից· irrationabilis - ratione carens - animal.

Անբարեսէր - սիրի - սիրաց. sine benignitate.

Անբարի - բու - բեաց. non bonus – malus.

Անբաւ - ւի - ւից. infinitus – termino carens – immensus.

Անբաւական - նի - նաց. non sufficiens – impotens.

Անբիծ, Անբծութիւն *Vid.* Ամբիծ, Ամբծութիւն:

Անբնական - նի - նաց. quod est contra *vel* extra naturam.

Անբովանդակելի - լու. infinitus – immensus.

Անգամ *(adv.)*. vicis.

» մի անգամ *(adv.)*. semel.

Անգամ *(coni.)*. etiam – quoque.

Անգէտ - գիտի - գիտաց. inscius – ignorans – nesciens – nescius.

» յանգիտս *(adv.)*. inscienter – inscite – in ignorantia – ignoranter.

Անգթութիւն - թեան. crudelitas – acerbitas.

Անգիտանամ - ատցայ. ignoro – nescio.

Անգիտութիւն - թեան. inscientia – ignorantia.

Անգիր. non scriptus – oralis – sine scripto.

Անգղ - գիղ - գիղք - գիղց. vultur.

Անգոնեմ - նեցի. derideo – contemno – sperno – vilipendo – praevaricor.

Անգոնութիւն - թեան. contumelia – contemptus.

Անգութ - գթի - գթից. immitis – crudelis.

Անդ *(adv.)*. ibi – illic – tum – ibidem.

Անդ - դի - դից (- դոյ - դոց). ager – villa – arvum.

Անդադար. incessabilis – continuus.

Անդադար *(adv.)*. sine intermissione – incessanter – continue – indesinenter.

Անդամ - մոյ - մոց. membrum – artus.

Անդամալոյծ - լուծի - լուծից (- լուծաց). paralyticus.

Անդամալուծութիւն - թեան. paralysis – resolutio membrorum.

Անդաստան - նի - նաց. villa – ager.

Անդեղայ - յի - յից. antidotum – alexipharmacum.

Անդէն *(adv.)*. ibi – statim – illico.

Անդամէն *(adv.)*. ex origine *vel* principio – adhuc – iam – modo – statim – ut.

Անդր *(adv.)*. illuc – illic.

Անդրանիկ - նկի - նկաց. primogenitus.

Անդրանկութիւն - թեան. ius primogeniti *vel* natu maioris – primas.

Անդրէն *(adv.)*. rursus – iterum – illico – ibi – illic.

Անդունդ - դնդոց. abyssus – profundum – fundus – profunditas.

» Ադրիանդրեին անդունդք. Adriaticum mare.

Անդրի - բոյ - բեաց. statua – simulacrum.

Անեղ - ղի - ղեց (- ղաց). non factus – increatus.

Անեղծ - ծի - ծից *vel* Անեղծական - նի - նաց } incorruptus - incorruptibilis – immortalis.

Անեղծութիւն - թեան. incorruptio – incorruptibilitas – immortalitas – integritas – status iucorruptus.

Աներ - րոյ - րոց. socer.

Աներեւոյթ - ւոյթի - ւոյթից. invisibilis – non apparens – invisus – infinitivus modus (verbi).

Աներկեան. impavidus – tranquillus.

Աներկիւղ - ղի - ղեց (- ղաց). sine timore – intrepidus – impavidus – metu carens.

Անզաւակութիւն - թեան. esse sine filiis – carentia liberorum – orbitas – sterilitas.

Անզգամ - մի - մաց. insipiens – imprudens – malus – iniquus – nequam – amens – stultus – malignus – pravus – insanus.

Անզգամութիւն - թեան. insipientia – imprudentia – malitia – iniquitas – nequitia – stultitia – pravitas – amentia.

Անզեղջ - ջի - ջից. sine poenitentia – impoenitens.

Անզէն. inermis.

Անզգեն. incomprehensibilis.

Անզոյգ - ուղի - ուղից. impar – inaequalis – dissimilis.

Անզուգութիւն - թեան. inaequalitas – dissensio.

Անէծք - նիծից. maledictum – maledictio – execratio – imprecatio.

Անհութիւն - թեան. nihil – nihilum.

Անթառամ Անթարշամ } non marcescens – immarcescibilis – immarcitus.

Անթաւ. nondum lavatus *vel* purgatus – novus – rudis.

Անթիւ - թուոյ - թուոց. innumerabilis – innumerus.

Անթլփատ - տի - տից. incircumcisus – praeputiatus.

Անթլփատութիւն - թեան. incircumcisio – praeputium.

Անժոյժ - ժուժի - ժուժից. incontinens – intemperans.

Անժուժութիւն - թեան. incontinentia – intemperantia.

Անժպիր. tristis – tetricus.

Անիծանեմ - ծի } maledico – Անիծեմ - ծից } exsecror.

Անիմանալի - լւոյ - լեաց. incomprehensibilis mente – inintelligibilis – quod intelligi non potest.

Անիմաստ - տի - տից. insipiens – demens – ratione carens.

Անիմաստապար *(adv.)*. insipienter – dementer.

Անիմաստութիւն - թեան. insipientia – dementia.

Անիշխանութիւն - թեան. anarchia.

Անիրաւ - ւի - ւաց. iniustus – iniquus.

» յանիրաւի (adv.). iniuste – inique.

Անիրաւիմ - ւեցայ. laedor – iniuste ago.

Անիրաւութիւն - թեան. iniustitia – iniquitas – iniuria.

Անիւ - նուոյ - նուոց. rota.

Անլոյծ - ուծի - ուծից. ineffugabilis – indissolubilis – insolubilis.

Անլուայ - լի - լից } non lotus –
Անլուաց - ցի - ցից } illotus – immundus.

Անխայիմ - յեցի. parco.

Անխայութիւն - թեան. parcitas – parsimonia.

Անխառն - նի - նից. immundus – incontinens – immixtus.

Անխառնութիւն - թեան. immunditia – incontinentia – puritas – solitudo.

Անխարդախ - խի - խաց. sine dolo *vel* fraude – doli expers – – sincerus – non adulteratus – ingenuus.

Անխափան (adv.). sine prohibitione *vel* impedimento – non impeditus.

Անխիղճ - խղճի. sine offendiculo – non fictus *vel* simulatus – sincerus – inoffensus.

Անխմոր - բի - բից. sine fermento – non fermentatus – infermentatus – azymus.

Անխնայ. sine parsimonia – durus – severus.

» յանխնայ (adv.). duriter – severe – non parcendo.

Անխտիր (adv.). indifferenter – libere.

Անխտրութիւն - թեան. indifferentia – libertas.

Անխրատ - տի - տից. sine disciplina – indisciplinatus – rudis – ineruditus.

Անխօս - սի - սից *vel* }
Անխօսուն - մնոյ - մնոց } irrationabilis – sine loquela – mutus – insensatus.

Անծանօթ - թի - թից. ignotus – ignorans.

» յանծանօթս լինիմ, նիւ. ignotus fio – exterius me simulo.

Անծանօթութիւն - թեան. ignorantia – ignoratio.

Անկ է. convenit – decet – pertinet.

Անկած - ծի - ծից. casus – iactatus – ignobilis.

Անկայուն. instabilis – inconstans – caducus.

Անկանիմ - կայ - կիր. cado – excido – incido – procido – iactor – decido.

» անկեալ կամ, կացի. iaceo – in lecto decumbo.

» յերկիր անկանիմ. cado super terram – decido in terram.

Անկանոն - նի - նից. abnormis – irregularis.

Անկատար - րի - րից. imperfectus – infectus.

Ընկատարած-թիւն - թեան. imperfectio – vitium.

Ընկար - ի - իւց. impossibilis – impotens – non consutus *vel* insutus.

Ընկարգ - գի - գեաց. inordinatus – luxuriosus – nefandus.

Ընկարգութիւն - թեան. inconstantia – luxuria – perturbatio.

Ընկարծ. insperatus – inopinatus – inexpectabilis.

Ընկեղծ - ծի - ծեաց *vel* Ընկեղծաւոր - ր - րաց non simulatus – non fictus – sincerus – ingenuus.

Ընկեղծութիւն - թեան. sinceritas – ingenuitas.

Ընկերպարան. informis – forma *vel* specie carens.

Ընկին - կնոջ. sine uxore – viduus – caelebs.

Ընկիչ - կչի կչաց. textor.

Ընկիւն - կեան - կեանց. angulus.

» վէմ անկեան. lapis angularis.

Ընկոխ - խի - խեաց. incultus – difficilis – invius – non tritus.

Ընկողին - գնոյ - գնոց *vel* - գնի - գնեաց. cubile – torus – concubitus – stratum – lectus – pulvinar.

» Թօթափիմ - փեցի գանկողնեա. sterno cubile.

Ընկռիւ. sine lite – non litigiosus.

Ընհաղորդական. incommunicabilis – non particeps – expers.

Ընհամ - մի - մեաց. insulsus – insipidus.

Ընհամար. innumerabilis – innumerus.

Ընհամիմ - մեցայ. insulsus sum *vel* fio – evanesco – infatuor.

Ընհամութիւն - թեան. insipientia – fatuitas – ineptia – impudentia.

Ընհայր. sine patre.

Ընհանդիստ - դստի - դստեաց. instabilis – irrequietus – incessabilis – assiduus.

Ընհանդստութիւն - թեան. instabilitas – status irrequietus.

Ընհաշտ. implacabilis – irreconciliabilis.

Ընհաս - սի - սեաց *vel* Ընհասանելի - լւոյ - լեաց incomprehensibilis mente – inaccessus – absconditus.

Ընհասողութիւն - թեան Ընհասութիւն - թեան incomprehensibilitas – natura incomprehensibilis.

Ընհաստատ - տի - տեաց. inconstans – fluxus – invalidus – instabilis.

Ընհատ - տի - տեաց. indivisibilis – individuus – indefectus.

Ընհաւան - նի - նեաց Ընհաւատ - տի - տեաց non credens – incredulus – infidelis – nequam – inobediens – contumax – perfidus.

Ընհաւանութիւն - թեան Ընհաւատութիւն - թեան incredulitas – infidelitas – dif-

fidentia – inobedientia – contumacia – perfidia.

Ընհաւատալի - լւոյ - լեաց. incredibilis.

Ընհեթեթ. incompositus – indecorus – turpis.

Ընհնազանդ - դի - դից. non subditus *vel* subiectus – inobsequens – contumax.

Ընհնազանդութիւն - թեան. inobsequentia – contumacia – praevaricatio.

Ընհնար - բի - բից. impossibilis – impotens.

» *յանհնարս մնամանեմ, մնալ.* haesito – nequeo – nescio quo me vertam.

Ընհնարին. impossibilis – horribilis – saevus – deterior – dirus – immanis – eximius.

» *անհնարինս (adv.).* horrende – graviter – vehementer – aegre.

Ընհնարութիւն - թեան. impossibilitas – inopia consilii – difficultas – haesitatio.

Ընհոգ - դի - դաց. sine sollicitudine – securus – curis vacuus – otiosus – iners – negligens.

Ընհոգութիւն - թեան. securitas – incuria – negligentia.

Ընհուն - հնի - հնից. immensus – infinitus – vastus – invius – termino carens.

Ընհրաժեշտ. inevitabilis – inexorabilis.

Ընձայն - նի - նից. sine voce – taciturnus – mutus.

Ընձաւ - ւի - ւաց. spelaeum – antrum.

Ընձեռագործ - ծի - ծից. non manu factus.

Ընձկալի - լւոյ - լեաց. desideratissimus – desiderabilis – optatus – optabilis.

Ընձկամ - կացի *vel* **Ընձկանամ - կացայ** } cupio – desidero – concupisco – appeto.

Ընձկութիւն - թեան. angustia – coarctatio – desiderium.

Ընձն - ձին - ձինք - ձանց. persona – anima – ipse – hypostasis – subsistentia.

» *անձամբ անձին.* per semetipsum – a semetipso.

» *յանձն առնեմ, արարի.* commendo – trado – consentio – appono.

» *յանձն առնում, առի.* spondeo – promitto – suscipio – admitto – porto – sustineo – accipio – recipio – excipio – eligo – annuo – assentior – concedo.

» *յանձն ի; vel եղեւ ինձ.* mihi creditum est – relictum est.

Ընձնապահ լինիմ, եղէ. devito – evito – vito – declino.

Ընձնասէր - սիրի - սիրից. seipsum amans.

Ընձնասիրութիւն - թեան. amor suiipsius *vel* proprius.

Ընձնեայ - ձնէի - ձնէից
Ընձնեղ - ղի - ղից } corpulentus – permagnus – procerus – mole insignis.

Անձնիշխանութիւն - թեան. libertas – liberum arbitrium.

Անձուկ - ձկի - ձկաց. angustus – arctus.

Անձուկ - ձկոյ - ձկով (- ձկաւ). desiderium – angustia.

» անձուկ ունիմ, կալայ. cupio – cupiditatem habeo.

Անձրեւ - ւոյ - ւաց. imber – nimbus – pluvia.

» անձրեւ ածեմ, ածի. pluit – depluit – compluo – imbrem affero.

Անձրեւաբեր - բի - բաց. imbrifer – nimbifer – pluviosus.

Անձրեւեմ - բեւեցի. pluit – depluit.

Անճառանչ - չի - չից. tenebrosus – obscurus – splendore carens.

Անճառ - ոի - ոից vel Անճառելի - լոյ - լեաց } ineffabilis – inenarrabilis – arcanus – infinitus – infandus – nefandus – indicibilis.

Անմահ - հի - հից vel Անմահական - նի - նաց } immortalis – incorruptus.

Անմահանամ - հացայ. immortalis fio – aeternam mihi gloriam comparo.

Անմահութիւն - թեան. immortalis – incorruptio.

Անմայր - մօր. sine matre – matris expers.

Անմասն - սին - սունք - սանց. exsors – privatus – partium expers.

Անմատոյց - ուցի - ուցից Անմատչելի - լոյ - լեաց } inaccessibilis - inaccessus.

Անմատոյց. impossibilis – nefas.

Անմարմին - մնոյ - մնոց. incorporalis – incorporeus – carnis expers.

Անմաքուր - քրի - քրից (- քրոյ - քրոց). immundus – impurus.

Անմաքրութիւն - թեան. immunditia – impuritas.

Անմեկնելի - լոյ - լեաց. non disiunctus – inseparabilis – immutabilis.

Անմեղ - ղի - ղից (- ղաց). sine crimine, malitia, peccato *vel* reprehensione – innocens – indemnatus – insons – simplex.

Անմեղութիւն - թեան - innocentia – probitas – sinceritas.

Անմիաբան - նի - նից. invicem non consentiens – dissidens – inconveniens – absonus – discors – dissonus.

Անմիաբանութիւն - թեան. dissidentia – discordia – dissensio – dissonantia.

Անմիտ - մտի - մտից (- մտաց). sine intellectu – insipiens – insensatus – imprudens – stultus – amens – mente carens – demens – ineruditus.

Անմռունչ - ունչոյ - ունչոց (- ունչի - ունչից). sine voce – mutus – irrationalis.

Անմտաբար (*adv.*). stulte – insipienter – imprudenter.

Անմտամիտ - տացայ. stultus

vel insipiens fio – desipio – insipienter ago – stultesco.

Անմտութիւն - թեան. stultitia – insipientia – imprudentia – inscientia – amentia.

Անյագ - գի - գից (-գաց). avidus – insatiabilis – inexplebilis – appetens.

Անյագաբար *(adv.)*. avide – insatiabiliter – immodice.

Անյագութիւն – թեան. aviditas – insatiabilitas.

Անյաղթելի - լւոյ - լեաց. invictus – invincibilis.

Անյայտ - տի - տից. non apparens – non notus – ignotus – occultus – obscurus.

Անյայտեմ - տեցայ. non appareo – evanesco.

Անյայտութիւն - թեան. occultatio – exhalatio – obscuritas – incertum.

Անյիշատակութիւն - թեան. immemoratio – oblivio – abolitio.

Անյոյս - ուսի - ուսից (-ուսաց). sine spe – quod est contra spem – desperatus – spe destitutus.

» **անյոյս լինիմ, եղէ.** taedet me – despero – spem abiicio – plane haesito.

Անյուսութիւն - թեան. desperatio – abiectio spei.

Աննմանի - նւոյ - նեաց. dissimilis – absimilis – dispar.

Աննշան - նի - նից. ignotus – ignobilis – vilis – incertus.

Աննուաճ - ուիրի - ուիրից (- ըաց). sine foedere *vel* affectione – profanus – implacabilis – inexorabilis.

Անշահ - հի - հից *vel* **Անշահեկան - նի - նաց** } inutilis – lucru carens – vanus.

Անշահութիւն - թեան. inutilitas – inanitas.

Անշարժ - ժի - ժից *vel* **Անշարժական - նի - նաց** } immobilis – indeclinabilis – firmus – immutabilis – immotus.

Անշարժութիւն - թեան. immobilitas – firmitas.

Անշէն - շէնի - շէնից. incultus – inhabitabilis – inhabitatus.

Անշէջ - շիջի - շիջաւ. inextinguibilis – inextinctus.

Անշնորհ - հի - հից (-հաց) **Անշնորհակալ - լի - լաց** } ingratus – insuavis – iniucundus – improbus.

Անշնորհակալութիւն - թեան. ingratitudo – ingratus animus.

Անշշունչ. stupens – stupefactus – sine voce – voce destitutus – mutus – tacitus – silens.

Անշունչ - շնչի - շնչից (-շնչաց). sine anima *vel* spiritu – inanimatus – inanimus – exanimis.

Անշուշտ *(adv.)*. certe – indubitanter – sine mendacio.

Անշուք. dedecorus – vilis – inhonoratus.

Անշփոթ - թի - թից. inconfusus – non immixtus.

Անշքանամ - քացայ } dedecoror
Անշքիմ - քիցայ } - vilis fio - inglorius sum.

Անշքութիւն - թեան. dedecus - abiectio animi - ignominia - vilitas.

Անողախալ - լի - լայ. qui nullam habet ultionem - expers ultionis - patiens - clemens.

Անողախալութիւն - թեան. absentia *vel* privatio ultionis - patientia - clementia - tolerantia malorum.

Անողորմ - մի - մից. sine misericordia - immisericors - durus - crudelis.

Անոյշ - ուշի - ուշունք - ուշից. dulcis - suavis - iucundus - bonus.

» Հոտ անուշից. odor suavitatis.

Անոտն - ոտին - ոտք - ոտից. qui caret pede - sine pede.

» Յանոտից *(adv.)*. ad pedes - a parte pedum.

Անորդի - զաւոյ - զեայ. qui non habet filium - sine filiis *vel* liberis - carens prole - orbus.

Անորդութիւն - թեան. sterilitas - liberorum privatio.

Անուանադրութիւն - թեան. nominis impositio - appellatio.

Անուանիմ - նեցի. nomino - cognomino - appello - voco - denomino - nuncupo.

Անուանի - նաւոյ - նեայ. celebris - inclytus - famosus - nominatissimus.

Անուանութիւն - թեան } nomi-
Անուանումն - նման } natio - denominatio - nuncupatio - appellatio.

Անուղղայ - յի - յից. quod non est rectum - inemendabilis.

Անուն - ուան - ուանք - ուանց. nomen - fama.

» Յանուանէ *(adv.)*. nominatim - singulatim.

Անուշակ - կի - կայ. suavis - bonus - dulcis - iucundus.

Անուշահոտ - տի - տից. bene olens - suaveolens - fragrans.

Անուշահոտիմ - տեցի. bono odore oleo - fragro.

Անուշահոտութիւն - թեան. suavis odor - fragrantia.

Անուշութիւն - թեան. dulcedo - suavitas - iucunditas - mollities.

Անուսումն - սման - սմանց. indoctus - imperitus - ignarus - indocilis - litterarum rudis.

Անուր - նրոյ - նրոց. collare - vinculum.

Անուրջ - նրջոց (- նրջից). somnium - visum - umbra.

Անչարչար *vel* } impassibilis -
Անչարչարելի } passione carens - incolumis - nullo malo affectus.

Անչարչարութիւն - թեան. impassibilitas - impatientia - immunitas a dolore.

Անչափ - փի - փից. immensus - infinitus - interminatus - immodicus - excellens.

» *յանչափս (adv.)*. praeter modum – in immensum – sine mensura – immodice.

Անչափութիւն - թեան. immensitas – infinitas – excessus mensurae – immodicitas.

Անպակաս - սի - սից. indeficiens – continuus – sine intermissione – assiduus.

Անպակասութիւն - թեան. indeficientia – continuatio – assiduitas.

Անպատեհ - հի - հից. sine ratione – inconveniens – turpis – absurdus – non idoneus – irrationalis – ineptus.

Անպատեհութիւն - թեան. inconvenientia – turpitudo – absurditas – ineptitudo.

Անպատմելի - լւոյ - լեայ } ineffabilis – ineffabilis – supereminens – indicibilis – inexplicabilis.
Անպատում - ամի - ամից }

Անպատսպարան. sine refugio *vel* adiutorio.

Անպատրաստ - սի - սից. imparatus – informis – sine ordine – rudis – incompositus – incomparatus – incautus.

» *յանպատրաստից*. *(adv.)*. ex abrupto – statim – repente.

Անպարսաւ - ւի - ւից. irreprehensibilis – irreprehensus.

Անպարտ - տի - տից. indemnatus – innocens – insons – innoxius – purus.

Անպարտելի - լւոյ - լեայ. invictus – invincibilis – insuperabilis – inexpugnabilis.

Անպարտութիւն - թեան. innocentia – integritas.

Անպիտան - նի - նից. inutilis – supervacuus – reprobus – improbatus.

Անպիտանանամ - անանայ. inutilis *vel* reprobus fio – improbor.

Անպիտանութիւն - թեան. inutilitas – improbatio.

Անպտղութիւն - թեան. infoecunditas – sterilitas.

Անպտուղ - պտղի - պտղից (- *պտղոյ - պտղոց*). sine fructu – infructuosus – infoecundus – sterilis.

Անջատեմ - տեայ. separo – divido – segrego – disiungo – dissocio – distermino.

Անջուր *vel etiam* **Անջրդի - դւոյ - դեայ** **Անջրդին** } sine aqua – inaquosus – aridus – siccus.

Անջրպետ - տի - տից (- *տայ*) } **Անջրպետութիւն - թեան** } separatio – intervallum – distantia – maceria.

Անջրպետեմ - տեայ. separo – divido – discerno – distinguo – distermino.

Անսահման - նի - նից *vel* **Անսահմանական - նի - նաց** } infinitus – indefinitus – termino carens – indistinctus.

Անսամ - սայ. obtempero – obe-

dio – acquiesco – consentio – attendo – intendo – supporto – suffero – patior – sustineo – suadeo – audio – credo – cedo – pareo – dimitto – remitto – indulgeo.

Անասուն - ան - անց *vel* Անասնական - ան - անաց } ferus – contumax – indomitus – indomabilis.

Անասնամիտ - անդի. imperium detrecto – transgredior – praevaricor – non obtempero – negligo.

Անասնութիւն - թեան. ferocitas – contumacia – arrogantia – inobsequentia – negligentia.

Անսխալ. non concidens – erroris expers – infallibilis.

Անսկիզբն - կզբան - կզբանք - կզբանց. sine initio *vel* principio – increatus – aeternus.

Անսուտ - ատոյ - ատոց (- ատի - - ատից). non mendax – verax – certus.

Անսուրբ - սրբոյ - սրբոց. immundus – scelestus – sceleratus – iniustus – impius – impurus – spurcus.

Անսպառ - ի - ից. termino carens – infinitus – immensus – indeficiens.

Անսուտութիւն - թեան. veracitas – veritas.

Անսրբութիւն - թեան - immunditia – scelus – impuritas.

Անմահանալ - նի - նից. interminatus – insolubilis – novissimus – perpetuus – aeternus – sempiternus.

Անվայելուչ. inconveniens – indecens – indecorus – ineptus.

Անվայելչութիւն - թեան. inconvenientia – indecentia – confusio – dedecus – ignominia.

Անմարտ. inexpugnabilis.

Անվնաս. sine laesione – illaesus – innocens – innoxius.

Անվնաս. certus – verus – inviolabilis – illaesus.

Անտանելի - լւոյ - լեաց. incomprehensibilis loco – intolerabilis – importabilis – molestus.

Անտառ - ի - ից (- ատ). remus – saltus – silva.

Անտառակ - կի - կաց. silvula – luculus.

Անտառանամ - անայ. silvesco.

Անտեղեակ - դեկի - դեկից. non informatus – ignorans – imperitus.

Անտեղեկութիւն - թեան. ignorantia – imperitia.

Անտեղի - դւոյ - դեաց. loco carens – praeter decentiam – inconveniens – absurdus.

Անտես - ի - ից *vel* Անտեսանելի - լւոյ - լեաց } invisibilis – visum effugiens – incomprehensibilis.

» անտես առնեմ, ատեմ. despicio – dissimulo – negligo.

Անտեսութիւն - թեան. caeci-

tas – negligentia – despectus – despicientia.

Անաի *(adv.)*. inde – exinde.

» **անանի յառաջ**. deinde – postea.

Անտիոքացի – ցւոյ – ցւոց. Antiochenus.

Անտոհմ – մի – մից. ignobilis.

Անց – ցի – ցից. eventus – casus – transitus – transitio – exitus – passio – accidens.

Անցանեմ – ցի. praetereo – transeo – transgredior – transfreto – abeo – eo – pertranseo – transmeo – traiicio.

» **անցանեմ զաւուրբք**. procedo in diebus multis – senesco.

Անցաւոր – բի – բաց. transiens – transitorius – fugax – viator – praeteriens.

Անցեալ – ցեալ – ցեալց. praeteritus – exactus.

Անցումն – ցման. transitus.

Անցուցանեմ – ցուցի. transfero – transire facio – traduco – traiicio – transfigo – immitto – aufero – removeo – solvo – perago – perficio – consumo.

Անփոյթ. negligens – incuriosus – socors.

» **անփոյթ առնեմ, արարի**. negligo – supersedeo – contemno – despicio – non curo.

Անփոյթութիւն – թեան. negligentia – incuria – despectus.

Անփորձ – ձի – ձից. non tentans – intentator – intentatus – imperitus – ignorans – imprObatus – inexpertus – invictus – indiscretus – inconsideratus.

Անփորձութիւն – թեան. imperitia – ignorantia.

Անփուտ – փտի – փտից. incorruptus.

Անփոփոխ – խի – խից *vel* **Անփոխելի – լւոյ – լեաց** } immutabilis – immobilis – firmus.

Անփոփոխութիւն – թեան. immutabilitas – immobilitas – firmitas – constantia.

Անքննելի – լւոյ – լեաց } **Անքննին** } imperscrutabilis – non investigabilis – inscrutabilis – indistinctus – incomprehensibilis.

Անքննութիւն – թեան. incomprehensibilitas – quod non est investigabile – inscrutabilitas.

Անքոյթ – քութի – քութից. tranquillus – sedatus – securus.

Անքուն. vigilans – insomnis.

Անօգնական – նի – նից (-նաց). sine auxilio *vel* subsidio.

Անօգուտ – գտի – գտից. inutilis – infructuosus – vanus.

Անօթ – թոյ – թոց – (-թի-թից). vas – vasculum – supellex – instrumentum.

Անօթի – թւոյ – թեաց. famelicus – esuriens.

Անօրէն – բինի – բինաց. sine lege – iniustus – iniquus – malus – nefarius – impius – absurdus.

Անօրէնութիւն – թեան. iniu-

stitia – iniquitas – malitia – insipientia.

Անօրինեմ-բնեցայ· inique ago – iniquitatem facio – iniustus fio – legem transgredior.

Աշակերտ - ի - ուց· discipulus – auditor – catechizatus – alumnus – sequax.

Աշակերտակից-կցի-կցաց· condiscipulus – collega.

Աշակերտեմ - ուցի· doceo – erudio – instituo.

Աշակերտութիւն - թեան· schola – disciplina – institutio – auditorium.

Աշխատ առնեմ, արարի· molestiam facio *vel* exhibeo – molestus sum alicui – vexo – garrio – protraho – exerceo opere – fatigo – lasso.

Աշխատ լինիմ, եղէ· laboro – fatigor – vexor – lassor.

Աշխատանք - նաց *vel* Աշխատութիւն - թեան } labor – fatigatio – dolor.

Աշխատեմ - ուցի *vel etiam* Աշխատեցուցանեմ - ցուցի } fatigo – defatigo – opere exerceo – lasso – adhibeo.

Աշխար *vel etiam* Աշխարութիւն - ըման } lamentatio – ululatus – planctus.

Աշխարեմ - բացի· lamentor – ululo – plango.

Աշխարհ - հի - հաց· mundus – orbis – terra – regio – saeculum – provincia – patria.

Աշխարհագիր - գրի - գրաց· descriptio universi orbis – professio.

» աշխարհագիր առնեմ, արարի· describo orbem – profiteor.

Աշխարհագրութիւն - թեան· geographia – cosmographia – descriptio orbis.

Աշխարհակալ - լի - լաց· mundi rector *vel* dominator – imperator – toparcha.

Աշխարհակալութիւն - թեան· mundi dominatio – imperium – toparchia.

Աշխարհական - կի - նաց· mundanus – saecularis – laicus – vulgaris.

Աշնանային - ինոյ - ինոց· autumnalis.

Աշնանի - նւոյ
Աշուն - շնան } autumnus.

Աշտանակ - կի - կաց· candelabrum.

Աշտանակեմ - կեցի· equito – conscendo – insilio.

Աշտարակ - կի - կաց· turris – pinna – pinnaculum.

Աչխան - նի - նաց *Vid.* Սաչխան·

Ընտրանք - նաց *vel* Ընտրութիւն - թեան } in alteram partem declinatio – personarum acceptatio – pudor – verecundia.

Ընդունեմ - ուցի· personas accipio – observantiam prosequor – gratificor – vereor.

Աչք - չաց - չօք *(Vid. sing.* Ակն)· oculi – aspectus – facies.

» առ աչս. in facie – verecunde.
» աչօք բացօք. oculis apertis.
» առ աչօք (*adv.*). secundum imaginationem – ficta specie – opinione tantum.
» ըստ աչս դառնամ – տեսի. secundum faciem iudico.
» յաչս. in conspectu – coram.
» յաչաց ելանեմ, ելի. non placeo alicui – displiceo.

Ըպա (*adv.*). postea – tunc – deinde – ergo.

Ըպա, *vel* **Ըպա ուրեմն** (*coni.*) itaque – ergo – sic – igitur.
» ապա թէ ոչ (*coni.*). sin vero – sin autem – quod si non – alioquin – alias – aliter.

Ըպագայ -ի -ից (-ցի). futurus – serotinus.

Ըպաժոյժ - ուժի - ուժաւ. cruor – sanguis effusus.

Ըպախտ առնեմ, արարի. contemno – praevaricor – evacuo – irritum facio.

Ըպականացու - ցուի - ցուաց. corruptibilis – mortalis.

Ըպականեմ - նեցի. corrumpo – perdo – extermino – demolior – maculo – violo – noceo – polluo – inquino – foedo – interficio – occido.

Ըպականութիւն - թեան. corruptio – perditio – interitus – abolitio – excidium – inquinatio – contaminatio.
» յապականութիւն դառնամ, դարձայ. in corruptionem revertor – corrumpor – vitior.

Ըպակեղէն - ղինի - ղինաց. vitreus.

Ըպակի - կւոյ - կեաց. vitrum.

Ըպաշաւանք - նաց. poenitentia – commiseratio.

Ըպաշաւիմ - ւեցի. poenitentiam ago – poenitet me – parco – commisereor.

Ըպաշխարիմ - րեցի. poenitentiam ago *vel* habeo – poenitet me – resipisco.

Ըպաշխարութիւն - թեան. poenitentia – contritio.

Ըպաշնորհ - հի - հաց. ingratus – immemor gratiarum *vel* beneficii – inutilis.

Ըպաշնորհութիւն - թեան. ingratitudo – ingrati animi vitium.

Ըպառաժ - ժի - ժից (- ժաց). petra – rupes – petrosus – durissimus – solidus.

Ըպառնի - նւոյ - նեաց. futurus – posterus.

Ըպաստան - նի - նից (-նաց). confidens – confidentia – confugium – refugium.
» ապաստան լինիմ, եղէ. confido – fido – confugio – refugio – perfugio.

Ըպաստանիմ - նեցայ. confugio – confido – fido.

Ըպաստանութիւն - թեան. confugium – refugium – perfugium – fiducia – confidentia.

Ըպարանջան - նի - նաց. armilla – brachiale.

Ըպարանք - նից (- նաց). domus

– praetorium – palatium – regia – aedes.

Ապաւէն - ւէնի - ւէնաց· refugium – perfugium – protector – adiutor.

Ապաւինիմ - նեցայ· confugio.

Ապաքէն *(adv.)*. certe – profecto – sane – revera – reapse – enim *vel* etenim – omnino – prorsus – utique – equidem – igitur – itaque.

» **ո՞չ ապաքէն** *(coni.)*. nonne?

Ապաքինեմ - նեցի· sanitati restituo – sano.

Ապաքինութիւն - թեան· sanatio – ex morbo recreatio – valetudo.

Ապերախտ - տի - տից· ingratus – beneficii immemor.

Ապերախտութիւն - թեան· ingratitudo – ingratus animus.

Ապիկար - րի - րաց· infirmus – imbecillis – debilis.

Ապիրատ - տի - տից (-տաց)· iniquus – malus – iniustus – absurdus – incongruus.

Ապիրատիմ - տեցայ· inique ago – malus fio – iniuriam infero.

Ապիրատութիւն - թեան· iniquitas – malitia – absurditas – iniustitia – improbitas.

Ապշեցուցանեմ - ցուցի· stupefacio – seduco – demento – induro – sensum adimo – a mente alieno – callum induco.

Ապշիմ - շեցայ· obstupesco – miror – demiror – plane haesito – perplexus sum – stupefio.

Ապշութիւն - թեան· stupor – miratio – caecitas – extasis – alienatio mentis.

Ապուշ· stupefactus – stupidus – caecus – fessus – miser.

Ապստամբ - բի - բից (-բաց)· seditiosus – non acquiescens – infidelis – incredulus – rebellis – apostata – desertor – tyrannus.

» **ապստամբ լինիմ, եղէ**· recedo – rebello – desero – descisco – deficio.

Ապստամբեցուցանեմ - ցուցի· tumultum concito – tumultuor – averto post me – abalieno.

Ապստամբիմ - բեցայ· non acquiesco – infidelis *vel* incredulus fio – discedo – descisco – deficio – desero – rebello – praevaricor.

Ապստամբութիւն - թեան· seditio – discessio – incredulitas – defectio – rebellio – aversio – praevaricatio.

Ապտակ - կի - կաց (-կոյ - կոց)· alapa – colaphus.

» **ապտակ ածեմ, ածի, *vel* հանեմ, հարի**· alapam do – colaphis caedo – percutio in maxillam – colaphum duco.

Ապտակեմ - կեցի· colaphis caedo – alapam impingo *vel* duco.

Ապրեցուցանեմ - ցուցի· libero – tueor – vindico – salvum facio – eripio – servo – conservo – sospito.

Ապրիլ-լի *(lat.)*. aprilis (mensis).

Ապրիմ- բեցայ· salvus sum *vel* fio – liberor – vivificor – servor – vivo – effugio – evado.

Ապրուստ· victus – nutrimentum – liberatio.

Ապօրինաւոր - րի - բայ· non legitimus – illex.

Ձ - Ջու (- Ջոյ) - Ջուց· dexter – dextera – dextra.

» ընդ աջմէ· ad dexteram – a dextris – in dextera.

Ձաւակողմն - ման - մանք - մանց· pars dextera.

Ձող - ղի - ղից (- ղաց)· dexter – commodus – expediens – facilis – propitius – secundus.

Ա· *(praep.)*. ad – prae – apud.

» առ ի՞նչ *(adv.)*. quare? – ad quid? – cur?

Ածգաստ - ասի – ասից (- ատաց)· nuptiae – velum – velamen – velamentum – tegumentum – operimentum – aulaeum – thalamus – diaphragma – artemon.

Ածգաստամ- ածցի· velo – tego – operio – circumclaudo.

Առակ - կի - կաց· parabola – proverbium – similitudo – argumentum – adagium – aenigma.

» առակ նշատակի· purgamentum – sordes.

» առակ օրինակի· exemplar – allegoria – typus – exemplum – figura.

Առակաւոր - րի - բայ· instar parabolae *vel* aenigmatis.

Առակեմ- կեցի· parabolam propono *vel* expono – assimilo – transfiguro – comparo – significo.

Առանձինն *(adv.)*. seorsum – solum *vel* solummodo – sigillatim – separatim – secreto – proprie – privatim – distincte.

Առանձնական - նի - նաց· solitarius – peculiaris – privatus – specialis – proprius.

Առանձնանամ - նացայ· solus fio – segregor – separor – alienor – abscedo – differo – substo – subsisto.

Առանձնութիւն - թեան· solitudo – differentia.

Առանց *(praep.)*. sine – absque – expers.

Առանցանեմ- ցի· excedo mente – deliro – nugor – ineptio.

Առանցք - ցից· vectis – axis.

Առաջք, *vel* Առաջք ինչ· phantasma – visio.

Առապար - րի - բայ· asper – praerupta – asperitas – rupes.

Առաջ - Ջոյ - Ջք· principium – caput – ramus (fluminis).

Առաջադրեմ- բեցի· propono.

Առաջադրութիւն - թեան· propositum – propositio.

Առաջակայ - յի - յից
Առաջակաց - ցի - ցից } praesens – instans – subiectus – anterior – praepositus – praefectus.

Ա ռաջաբկեմ - կեցի. propono - antepono.

Ա ռաջաբկութիւն - թեան. propositio - argumentum - quaestio - obiectio - enunciatio - proiectio - progressus.

Ա ռաջաւոր - ի - ից. primus - princeps - principalis - propositus - primitiae.

Ա ռաջաւորութիւն - թեան. propositio - primitiae - ducatus - imperium.

Ա ռաջի (adv.). coram - in conspectu - primum.

Ա ռաջի (praep.). ante - coram - in conspectu.

Ա ռաջիկայ - յի - յից. instans - praesens - praepositus - promptus.

Ա ռաջին - ջնոյ - ջնոց. primus - prior - pristinus - antiquus - maior

» պառաջինն (adv.). prius - primum - iampridem - ab initio *vel* principio - ante.

Ա ռաջնեկորդ - դի - դաց. primus - prior.

Ա ռաջնորդ - դի - դաց. primus dux - princeps - praefectus - praecessor - praepositus - auctor - conductor - manu ducens - praeses - rector.

Ա ռաջնորդեմ - դեցի. antecedo - praesto ducatum - duco - conduco - deduco - rego - guberno.

Ա ռաջնորդութիւն - թեան. ductio - conductio - principatus - manu ductio - gubernatio - praefectura - primatus.

Ա ռաջոյ (adv.). ante - antea.

Ա ռասան - նի - նից (-նաց). funis - restis - filum.

Ա ռասպել - լի - լաց. fabula - fabella - apologus - aenigma - propositio - adagium.

Ա ռասպելաբան - նի - նից. fabulator.

Ա ռասպելաբանեմ - նեցի } fabu-
Ա ռասպելարկեմ - կեցի } lor.

Ա ռասպելաբանութիւն - թեան. mytologia.

Ա ռաստաղ - ղի - ղաց. tectum.

Ա ռատ - տի - տից. abundans - dives - simplex - bonus - uber - liberalis - largus.

Ա ռատաբար (adv.). abundanter - abunde - largiter - ubertim.

Ա ռատագոյն - գունի - գունից. abundantior - melior.

Ա ռատաձեռն - նի - նից. generosus - abundans - largus.

Ա ռատաձեռնութիւն - թեան. generositas - abundantia - largitas.

Ա ռատանամ - տացայ. abundo - contendo - affluo - benefacio - largior.

Ա ռատապէս (adv.). abundanter - affluenter - splendide - copiose - ample - magnifice - largiter.

Ա ռատացուցանեմ - ցուցի. abundare facio - multiplico.

Ա ռատութիւն - թեան. abun-

dantia - affluentia - benedictio - simplicitas - bonitas - copia - largitas - sinceritas - munificentia.

Առարկայ - յի - յից· obiectum - imago.

Առարկանեմ - կի / Առարկեմ - կեցի obiicio - propono - proiicio.

Առարկութիւն - թեան· obiectio - difficultas - propositio.

Առաւել *(adv.)*. magis - potius - maius - plus - super - prior - amplior - melior.

» **առաւել եւս, *vel* եւս առաւել** *(adv.)*. magis etiam - multo magis - potius.

Առաւելագոյն - գունի - գունից· abundantior - amplior - maior - excellentior - melior.

Առաւելապէս *(adv.)*. abunde - affluenter.

Առաւելութիւն - թեան· praestantia - praecellentia - supereminentia - excellentia - sublimitas - abundantia - magnitudo - excessus - redundantia - exsuperatio.

Առաւելում - լայ· augeo - abundo - superabundo - addo - multiplico - supero - redundo - praesto.

Առաւօտ - տու - տուց· mane - tempus matutinum.

» **առաւօտուց *vel* ընդ առաւօտն** *(adv.)*. primo mane - diluculo valde - ante lucem - valde mane.

Առաւօտեան ժամ· horae matutinae *(pars Breviarii armeni)*.

Առաւօտում - տեցի· mane surgo.

Առաքեալ - քելոյ - քելոց· apostolus - missus - nuntius - legatus.

Առաքելաբար *(adv.)*. tamquam apostolus - apostolice.

Առաքելական - կի - կաց· apostolicus.

Առաքելութիւն - թեան· apostolatus - missio.

Առաքում - քեցի· mitto - emitto - dimitto.

Առաքինաբար *(adv.)*. generose - viriliter - fortiter.

Առաքինանամ - նացայ· vires sumo - virtute praeditus sum *vel* praecellor - mira facio.

Առաքինի - նւոյ - նեայց· fortis - virtute praeditus - generosus - optimus.

Առաքինութիւն - թեան· virtus - conversatio bona.

Առաքումն - քման· missio - emissio - dimissio.

Առընթեր *(praep.)*. contiguus - adiacens - proximus.

Առժամայն *(adv.)*. continuo - confestim - statim.

Առիթ - ոթի - ոթից· causa - occasio.

Առիւծ - ծոյ - ծոց (- ծու - ծուց)· leo.

Առիւծաբար / Առիւծապէս *(adv.)*. tanquam leo - leonino more.

Արհեթեմ - թեցի. expello - propello.

Արկայծեակ - ծեղոյ - ծեղոց. fumigans - scintillans.

Արհասարակ (*adv.*). communiter - vulgo.

Արհաւաչեայ - չէի - չեից. pignus - arrhabo.

Արձեան. manualis - compendiarius - expeditus - facilis - promptus.

Արնաբար / Արնապէս (*adv.*). viriliter - fortiter.

Արնակին - կնոջ - կանայք - կանանց. mulier sub viro - uxor - coniux - mulier nupta *vel* matrimonio iuncta.

Արնակնութիւն - թեան. conditio mulieris nuptae - matrimonium.

Արնելի - ելոյ - ելից. factor - fabricator - construens.

Արնեմ, արարի, արարեալ. facio - creo - fabrico - ago.

Արնում, առի. capio - accipio - sumo - assumo - suscipio - admitto.

Արոգանեմ - ցի / Արոգեմ - ցեցի. irrigo - rigo.

Արոգանութիւն - թեան. prosodia - accentus vocis.

Արոգումն - ցման. irrigatio.

Արողջ - ջի - ջից (-ջաց). sanus - valens - salvus.

Արողջանամ - ջացայ. sanus sum *vel* fio - valeo - convalesco - sanor.

Արողջացուցանեմ - ուցի. sano - curo.

Արողջութիւն - թեան. sanitas - integritas - salus.

Արոյգ - ուղի - ուղաց. iuvenilis - florens - virescens - iuvenis - novus - recens.

Արոյգանամ - գացայ. iuvenesco - vireo - reviresco - repubesco - floresco - vigeo.

Արոյգութիւն - թեան. iuventus - iuventa - vigor - robur - flos aetatis.

Արու - ւի - ւից (-ւոյ - ւոց). amniculus - rivus - rivulus - sulcus - canalis.

Արտնին (*adv.*). circa *vel* per domos - in domo - domi.

Արօրեայ - րեի - րեից. diurnus - quotidianus.

Աւեղն - ղան - ղունք - ղանց. acus - aculeolus.

Աւեմ - ացի. dico - aio - inquio - respondeo.

Ասիապետ - տի - տաց. princeps Asiae.

Ասիացի - ցւոյ - ցւոց. Asiaticus - Asianus.

Ասղանի - նւոյ - նեաց. filium - vitta - textura - amuletum.

Ասորի - րւոյ - րւոց. Syrus - Sirophoenissus - Syriacus.

Ասուի - ւոյ - ւեաց. laneus.

Ասպաստան - նի - նաց. equitium - stabulum *vel* statio equorum.

Ասպար - րի - րաց. scutum - clypeus - pelta.

Աստպարէզ vel Աստպարէս - բիսի - բիսից (- բիսաց)· stadium - cubitus - cursus equorum-circus - intervallum.

Աստեա - ւոյ - ուաց· eques - patricius - vir nobilis.

Աստեաւթիւն - թեան· equestris dignitas - patriciatus.

Աստնջական - նի - նից (- նաց)· hospes - hospitio excipiens.

Աստնջականութիւն - թեան· hospitalitas - hospitium - hospitum receptio - peregrinatio.

Աստ, Աստանօր, Աստէն, Աստի (adv.). hic - hoc loco - huc - istic - istinc - hinc.

Աստեղաբաշխ - խի - խից vel Աստեղագէտ - գիտի - գիտաց astronomus - astrologus.

Աստեղաբաշխութիւն - թեան Աստեղագիտութիւն - թեան astronomia - astrologia.

Աստեղաստուն - ստան· astrum - sidus - signum.

Աստեղեայ· stellatus - stellans - sidereus - sideratus.

Աստէն, Աստի Vid. in Աստ:

Աստի - ւոյ - ուաց· firmitas - robur - iuventus.

Աստիճան - նի - նաց· gradus - scalae - basis.

Աստղ - ուղ - ուղք - ուղց (- ուղաց)· astrum - stella - sidus.

Աստղիկ - ղկան· lucifer - dea Venus.

Աստուած - ստուծոյ· Deus verus.

» ստաուածք - ուածոց· dii gentium - idola.

Աստուածաբան - նի - նից· theologus.

Աստուածաբանական - նի - նաց· theologicus.

Աստուածաբանութիւն - թեան· theologia - sermo de Deo.

Աստուածաբար (adv.). tanquam Deus - divine.

Աստուածաբնակ - կի - կաց· ubi Deus moratur - a Deo habitatus.

Աստուածապղեաց - պղեցի - պղեցից· theophorus - Deifer.

Աստուածախօս - սի - սաց· theologus - loquens cum Deo.

Աստուածախօսութիւն - թեան· theologia - sermo de Deo.

Աստուածածին - ծնի - ծնից· Dei genitrix - Deipara Virgo.

Աստուածական - նի - նաց· divinus.

Աստուածակոյս կողմն - ման· quod pertinet ad Deum - ex parte Dei.

Աստուածահայր - հօր· putativus pater Christi (S. Ioseph).

Աստուածամայր - մօր· Mater Dei - Maria Virgo.

Աստուածամարտ - տի - տից (- տաց)· contra Deum pugnans - Dei inimicus.

Աստուածայայտնութիւն - թեան· Epiphania - theophania - divina revelatio.

Աստուածային - ինոյ - ինոց· divinus.

Աստուածանամ - ծացայ. deificor – superis adscribor.

Աստուածանդիտութիւն - թեան. ignorantia Deitatis.

Աստուածաշունչ - չնչոյ - չնչոց. divinitus *vel* a Deo inspiratus – mentem redolens divinam.

» Գիրք աստուածաշունչք. Biblia sacra – Scripturae – Sacrae paginae *vel* litterae.

Աստուածապաշտ - ի - իից (- ուց). Dei cultor – Deum colens – pius.

Աստուածապէս *(adv.)*. tanquam Deus – divine.

Աստուածասէր - սիրի - սիրաց. Dei amans – Deo gratus – pius – sanctus.

Աստուածատեաց - տեգի - տեգից (- տեգաց). Deo odibilis – Deum spernens *vel* despiciens.

Աստուածեղէն - ղինի - ղինաց. divinus – a Deo inspiratus.

Աստուածորդի - դւոյ. Filius Dei – Verbum caro factum.

Աստուածութիւն - թեան. deitas – divinitas – divinum numen – Deus.

Աստուածուսոյց. a Deo edoctus *vel* eruditus.

Աստուածպաշտութիւն - թեան. cultus Dei – pietas.

Աստուածսիրութիւն - թեան. amor Dei – caritas – sanctitas – pietas.

Ասր - րոյ - րոց (- սու - սուց). lana – lanicium.

Ասրեայ - րեի - րեից *vel* Ասրեղէն - ղինի - ղինաց } lanaris – laneus – laniger.

Ատաղձ - ձի - ձից. materia – lignum.

Ատաղձագործ - ծի - ծաց. lignarius faber.

Ատամն - ման - մունք - մանց. dens.

» Կրճտեմ - ճեցի *vel* Կրճտեմ - տեցի զատամունս. strideo *vel* strido dentes.

Ատեան - ենի - ենից. tribunal – conventus forensis – iudicium – concilium – consilium – auditorium – defensio – consessio – suggestum.

Ատելի - լւոյ - լեաց. osor – invisor – invisus – odiosus – odibilis – inimicus.

Ատելութիւն - թեան. odium – invidia – inimicitia.

Ատեմ - եցի. odi – odio habeo *vel* prosequor.

Ատենական - նի - նաց. forensis.

Ատոք. plenus – repletus.

Ատոքանամ - քացայ. repleor.

Ատոքութիւն - թեան. plenitudo – repletio.

Արաբացի - ցւոյ - ցւոց. Arabes.

Արագ *(adv.)*. celeriter – velociter – propere.

» արագ արագ *(adv.)*. ocyssime – cito – quam celerrime.

Արագահաս - սի - սից. celer – velox – subitaneus.

Արագեմ - եցի. accelero – propero – festino – maturo.

Աբագիւ - գւի - գւաց· ciconia – ardea – ardeola.

Աբադութիւն - թեան· celeritas – velocitas – festinatio.

Աբածեմ - ծեցի· pasco – depasco.

Աբական - նի - նաց· virilis – masculinus.

Աբամադդ - դայ· Iupiter.

Աբամբի - բոյ - բոց (- բեաց)· mulier virum habens.

Աբաս - սոյ - սոց· macula – vitium – labes – nota.

Աբասաւոր - րի - րաց· maculatus – maculosus – reprehensibilis – vitiosus.

Աբասեմ - սեցի· maculo – vitupero – labe afficio.

Աբարած - ծոյ - ծոց· creatura – creatio – generatio.

Աբարիչ - րչի - րչաց *vel* Աբարչադործ - ծի - ծաց} factor – creator – conditor – fabricator – opifex.

Աբարոզական - նի - նաց· creans – efficiens – activus – generans.

Աբարողութիւն - թեան· actio – ritus – caeremoniae.

Աբարչապետ - տի· primus creator – causa efficiens.

Աբարչութիւն - թեան· creatio – fabricatio – opificium – structura – deitas.

Աբանական - նեկի - նեկաց· servus – famulus – satelles – rector – administrator – minister – perductor – pedisequus – subditus.

Աբանեմ - կեցի· servio – famulor – deservio – inservio – ministro – subministro.

Աբանեկութիւն - թեան· servitus – famulatus – ministerium – officium.

Աբենամ - եցայ· ebrius sum *vel* fio – inebrior – obruo me vino.

Աբեցութիւն - թեան· ebrietas – inebriatio – vinolentia – temulentia – compotatio.

Աբեցուցանեմ - ցուցի· inebrio – potare facio – ebrium reddo.

Աբեցող - գի - գաց *vel* Աբշիռ - շռի - շռից (- շռաց)} potator vini – temulentus – ebriosus – ebrius – bibax – vinolentus.

Աբշռութիւն - թեան· ebriositas – intemperantia – comessatio – crapula.

Աբուցանեմ - բուցի· potum *vel* bibere do – sitim pello.

Աբգահասեմ - եցի· misereor – commisereor – parco.

Աբգահասութիւն - թեան· indulgentia – commiseratio.

Աբգանակ - կի - կաց· ius – iusculum.

Աբգանդ - գի (- գոյ)· vulva – uterus – venter.

Աբգասաւորութիւն - թեան· ubertas – fertilitas.

Աբգել լինիմ, եցի· prohibeo – veto – impedio – sepio – includo – arceo.

Արգելական -նի -նաց. inclusus – conclusus – detentus.

Արգելանիմ - լայ. vetor – excludor – prohibeor.

Արգելում - լցի } prohibeo – veto
Արգելում - լի } – includo – detineo – concludo – excludo – recuso – nego – impedio – obstruo.

Արգելումն - լման. prohibitio – impedimentum.

Արգոյ. pretiosus – venerabundus – efficax.

Արդ (*adv. et coni.*). nunc – itaque – atqui – iam – modo.

Արդար - րոյ - րաց. iustus – aequus – verus.

Արդարանամ - րացայ. iustus sum *vel* fio – iustificor.

Արդարացուցանեմ - ցուցի. iustifico – insontem declaro – culpa libero – absolvo.

Արդարև (*adv.*). in veritate – vere – ita – omnino – certe – revera.

Արդարութիւն - թեան. iustitia – aequitas – iustificatio.

Արդեօք (*adv.*). fortasse, fortassis, forsan, forsitan – certe – vere – utique – equidem – omnino – ergo.

Արդէն, *vel* Արդէն իսկ (*adv.*). iam – nunc iam – cito – mox – abhinc.

Արդի (*adv.*). modo – nuper – recenter.

» վարդիս (*adv.*). nunc itaque – modo – nuperrime.

Արդի - դւոյ - դեաց. quod nunc est – praesens – hodiernus – recens – nuperus.

Արդիւն - դեան - դեանց. fructus – frux *vel* fruges – agricultura – opus – factum – ostensio – germen – manipulus – demonstratio.

» արդեամբք (*adv.*). realiter – reapse – in opere *vel* facto.

Արդն - դեան - դունք – դեանց *Vid.* Գեղարդն:

Արեգակն - կան - կունք - կանց. sol.

Արեգակնային -ինոյ -ինոց. solaris.

Արև - ւոյ. sol – vita.

Արևածագ - ի (-ոյ). ortus solis.

» ընդ արևածագն. valde mane.

Արևելեայ - եայց. orientalis.

Արևելք - ից. solis ortus – oriens – orientis populi.

Արևմուտք - մտից. solis occasus – occidens.

Արևմտեայ - եայց. occidentalis – occidentis populi.

Արէս - սի (*graec.*). Mars.

Արթնութիւն - թեան. vigilantia – diligentia.

Արթուն - թնոյ - թնոց. vigilans – vigil – pervigil.

» արթուն կամ, կացի *vel* լինիմ, եղէ. vigilo – vigilans sum – pervigilio – evigilo.

Արժան - նի -նից. dignus – iustus – conveniens – ad rem pertinens – debitum – ius.

» *արժան է.* dignum *vel* iustum est – meretur – convenit – decet – valet – licet – interest – ius *vel* fas est.

Արժանանամ - ժանացայ. dignus fio *vel* efficior – mereor.

Արժանապէս *(adv.).* digne – dignanter – rite – convenienter – merito.

Արժանաւոր – րի – րայ. dignus – conveniens – congruus.

Արժանաւորութիւն - թեան. dignitas – dignatio – auctoritas – honor.

Արժանի - նւոյ - նեայ. dignus.

» *արժանի է.* convenit – decet – dignum est – meretur.

» *ըստ արժանւոյն* *(adv.).* pro merito – digne.

Արժանիք - նեայ. meritum.

Արժէ - ժէ. dignus sum – valeo – pretium exaequo.

Արի - րւոյ - րեայ. virilis – fortis – optimus – egregius – strenuus – generosus.

Արիապար *(adv.).* viriliter – fortiter – strenue.

Արիական - նի - նայ. virilis – strenuus – fortis – generosus.

Արիանամ - իայայ. valesco – roboror – vires sumo.

Արիութիւն - թեան. virilitas – strenuitas – fortitudo – generositas.

Արիւն - րեան - րեանց. sanguis – cruor – strages.

» *արեամբ հասի.* usque ad sanguinis effusionem.

Արիւնհեղութիւն - թեան. sanguinis effusio – homicidium.

Արիւնոտ. sanguinolentus – cruentatus – sanguineus.

Արծաթ - թոյ - թոց. argentum – pecunia – denarius.

Արծաթագործ - ծի - ծայ *vel* **Արծաթաձոյլ - ձուլի - ձուլեայ** argentarius – flator *vel* fusor argenti.

Արծաթասէր - սիրի - սիրայ. amans pecuniae – avarus – cupidus.

Արծաթեղէն - ղինի - ղինայ **Արծաթի - թւոյ - թեայ** argenteus.

Արծաթսիրութիւն - թեան. amor pecuniae – avaritia – cupiditas.

Արծարծեմ - ծեցի. accendo – flagro – excito – sufflo – spiro.

Արծիւ - ծուի *vel etiam* **Արծուի - ծուոյ - ծուեայ** aquila.

Արկած - ծի - ծից. casus – eventus – iactus – ictus – plaga.

Արկանէլի - լւոյ - լեայ. stola – tunica – amictus – pallium – indumentum.

Արկանեմ - կի. iacio – iacto – iniicio – proiicio – coniicio – pono – appono – impono – propono – mitto – immitto – committo – induo.

» *ձեռն արկանեմ - կի* *Vid. in* Ձեռն :

Արկղ - կղոյ - կղեաց - կղայ. loculus – arca – arcula – capsa.

Արհամարհանք - նայ *vel* Արհամարհութիւն - թեան contemptus - despectus - reprobatio - abiectio - irrisio - derisus.

Արհամարհեմ - հեցի. contemno - despicio - sperno - reprobo - irritum *vel* nihili facio - illudo - irrideo - derideo - ignominia afficio.

Արհամարհող - ղի - ղայ. contemptor - despiciens - illusor - derisor.

Արհաւիրք - ւրայ. terror - timor - horror - formido - alienatio mentis.

Արհեստ *Vid.* Արուեստ:

Արձագանգք - գանայ. echo - vocis *vel* soni repercussio.

Արձակ - կի - կայ. liber - solutus - absolutus - dimissus - mollis.

Արձակեմ - կեցի. solvo - mitto - dimitto - emitto - abigo - absolvo - immitto - produco - educo - gigno - levo - elevo - extollo.

Արձակութիւն - թեան Արձակումն - կման solutio - absolutio - libellus repudii - latitudo - emissio - dimissio - remissio - libertas.

Արձան - նի - նայ. statua - simulacrum - cippus - columna - idolum.

Արձանագիր - գրի - գրայ Արձանագրութիւն - թեան inscriptio commemorabilis - columna - cippus - titulus - monumentum.

Արմ - մի *vel* Արմատ - տայ - տոյ radix - stirps.

Արմատախիլ առնեմ, արմատի Արմատահանեմ - հանի eradico - radicitus evello - extirpo.

Արմատանամ - տացայ. radicor - fundor.

Արմատապէս (*adv.*). radicitus - ex radicibus ipsis.

» արմատապէս հանեմ - հանի. radicitus evello - eradico - extirpo.

Արմաւ - ւոյ - ւոյ (- ւու - ւուց). dactylus - fructus palmae.

Արմաւենի - նւոյ - նեայ. palma - palmula.

Արմկան - մկան - մկունք - մկանց. flexus brachii - cubitus.

Արմտիք - տեաց. fructus - fruges - reditus - opus.

Արշալոյս - լոյսք Արշալուսյ - լուսոյք aurora - diluculum.

Արշաւան - նի - նաց. cursus - incursio - impetus.

Արշաւեմ - եցի. curro - invado - persequor - impetum facio - infesto.

Արու - ուի - ուաց. mas - masculus.

Արուագիտա - գիտի - գիտաց. masculorum concubitor.

Արուագիտութիւն - թեան. masculorum concubitus - obscoenus puerorum amor.

Արուարձան - նի - նաց. suburbium – confinium.

Արուեստ - ստի - ստից (- տաց). ars – portentum – prodigium – monstrum – miraculum.

Արուեստագէտ - գիտի - գիտաց. artifex – opifex.

Արուեստական - նի - նաց. artifex – opifex – musicus – artificiosus – artificialis.

Արուեստագիտութիւն - թեան. artificium – opificium.

Արութիւն - թեան. virtus – robur – strenuitas – virilitas – fortitudo.

Արուսեակ - եկի - եկաւ. lucifer – phosphorus – sol.

Արջ - Ջոյ - Ջոյց (- Ջու - Ջուց). ursus – helice – cynosura.

Արջառ - ոյ - ոց. bos – iumentum – iuvencus – taurus – vacca – vitulus.

Արտ - տոյ - տոց. praedium – ager – campus.

Արտախուտակ - կի - կաց. tiara – operimentum.

Արտասանեմ - նեցի. profero – effero – pronuntio – enuntio – loquor – dissero.

Արտասանութիւն - թեան. prolatio – pronuntiatio – descriptio – dissertatio.

Արտասուալիր / Արտասուալից } lacrymabundus – lacrymosus – flebilis.

Արտասուեմ - ուեցի. lacrymo – plango – lacrymas effundo *vel* profundo – fleo.

Արտասուք - սուաց (*Vid. sing.* Արտօսր). lacrymae.

Արտաքին - քնոյ - քնոց. exterior – exterus – extrinsecus – externus – extimus.

Արտաքոյ / Արտաքուստ / Արտաքս } (*praep. et adv.*). foras – foris – a foris – deforis – extra – extrinsecus – exterius.

» արտաքս ելանեմ, ելի. egredior foras – exeo – prodeo.

Արտաքսեմ - սեցի. expello – depello – extraho – extrudo – eiicio – adimo.

Արտեւան - նի. summitas – fastigium – cacumen – vertex.

Արտեւանունք-անանց(-անաց). supercilium – cilium – palpebrae.

Արտոյտ - տուտի. alauda – galerita.

Արտօրայ - յի - յից. loca sata – regio messis – seges.

Արտուղութիւն - թեան. digressio.

Արտօսր(*Vid.plur.* Արտասուք). lacryma.

Արտօսրալիր - լից *Vid.* Արտասուալիր - լից:

Երկնային - նոյ - նոց. aethereus – coelestis.

Երկին - կնոյ - կնաց. aether – coelum – luminare – lumen – lux.

Երքայ - յի - յից. rex – regnator.

Երքայական - նի - նաց. regalis – regius.

Արքայարան - նի - նաց. regia - palatium - metropolis.

Արքայորդի - դւոյ - դեաց. filius regis.

Արքայութիւն - թեան. regnum - imperium.

Արքեպիսկոպոս - սի - սաց *vel* Արքեպիսկոպոսապետ - տի - տաց *(graec.)*. archiepiscopus - metropolita.

Արքեպիսկոպոսութիւն-թեան. archiepiscopatus.

Արքունական - նի - նաց } regius
Արքունի - նւոյ - նեաց } - regalis.

Արքունիք - նեաց. domus *vel* sedes regia - palatium - fiscus - aerarium.

Արքունուստ *vel* յարքունուստ *(adv.)*. a regia - a thesauro regum.

Արօտ - տի - տից. pascuum - pabulum.

Արօտական - նի - նաց. pascens grex - pascualis pecus - pastor.

Արօտակից լինիմ, եղէ. simul pascor - compasco.

Արօր - րոյ (- րի). aratrum.

Արօրապետ. arator - colonus.

» արօրագիր առնեմ, արարի. aro - exaro.

Արօրագրեմ - բեցի } exaro.
Արօրեմ - բեցի }

Արտ - դի - դաց. magnus - maior - magnates.

Արտականի - նւոյ - նեաց. proceres - principes.

Արտաքրէց - բեցւոյ. archipresbyter.

Արտութիւն - թեան. dignitas - principatus - primatus.

Արդիւկ, Արանիկ, Արասիկ *(adv.)*. ecce - en.

» նա արանիկ *(coni.)*. quinimo.

Արտ - դոյ - դից. arena - sabulum.

Արաշակ - կի - կաց. grassator - latro - praedo - praedator - direptor.

Արաշակութիւն - թեան. grassatio - latrocinium - direptio.

Արտան - նի - նաց. piscina - lavacrum - natatile - baptisterium - cisterna - receptaculum - lacus - olla - aquarium - concha.

Արդին } arenosus - areneus -
Արդուտ } sabulosus.

Արա՛դ *(inter.)*. heu! hei mihi.

Արդեմ - դեցի. defleo - lugeo - condolesco - eiulo - deploro - misereor.

Արան - նի - նաց. pagus - vicus - viculus - villa.

Արանդ - դի - դից (- դոց). depositum - traditio.

Արանդապահ - հի - հաց. custos depositi - depositarius.

Արանդեմ - դեցի. depono - trado - commendo - constituo - repono - committo.

Արանդութիւն - թեան. traditio - praeceptum - decretum - dogma - doctrina.

Ա-ապ - -պի - -պից (-պաց). praeda - spolium - manubiae.

» ա-ապ Հափկանեմ, Հափ-. depraedor - diripio - spolio - diruo - vasto - depopulor

Ա-ափեմ - -փցի-. depraedor - spolio - rapio - diripio.

Ա-ափա - -ի - -ից } finis - terminatio - terminus - coronis - summitas.
Ա-ափաուճն - -ումն }

Ա-ափանեմ - -անցի-. finio - termino - absolvo - ad finem perduco - perficio.

Ա-գոստոս - -սի *vel* - -ոսից *(lat.)*. augustus (mensis) - sextilis.

Ա-ել - -լի - -լաց. scopae - scopula - peniculum.

» ա-ել ածեմ, ած-. everro - verro - mundo - scopis purgo.

Ա-ելապրուքիւն - -քեան. repetitio - iteratio.

Ա-ելածու - -ծուի - -ծուաց. scoparius - converritor.

Ա-ելի *vel* Ա-ելի եւս *(adv.)*. plus - amplius - ultra - abundantius - diutius - prolixius - redundanter - nimie - praestanter.

Ա-ելորդ - -դի - -դից. superstes - quod superest *vel* abundat - superfluus - redundans - residuum.

Ա-ելորդութիւն - -թեան. superlatio - exsuperatio - hyperbole - exaggeratio.

Ա-ետարան - -նի - -նից. evangelium - Christi doctrina.

Ա-ետարանագիր - -րի - -րից. scriptor evangelii - evangelista.

Ա-ետարանական - -նի - -նից. evangelicus.

Ա-ետարանեմ - -նեցի-. evangelizo - annuntio *vel* praedico evangelium - laeta nuntio.

Ա-ետարանիչ - -նչի - -նչից. evangelista - evangelizans.

Ա-ետարանութիւն - -թեան. evangelizatio - praedicatio evangelii.

Ա-ետուար - -րի - -րից. nuntiator - nuntius - annuntians laeta *vel* fausta - promissus.

Ա-ետուարեմ - -րեցի- } annuntio
Ա-ետեմ - -ետցի- } -nuncio.

Ա-ետիք - -ետից. annuntiatio - promissio - repromissio - pollicitatio - nuncium.

» ա-ետիս տամ, ետու-. nuntio - annuntio.

» երկիր ա-ետից. terra repromissionis (Palaestina).

Ա-ետումն - -ման. annuntiatio B. M. Virginis.

Ա-ի - -րի *vel* } desolatio
Ա-իրած - -ծոյ - -ծոց } - eversio - destructio.

Ա-իրակ - -կի - -կից. desertus - derelictio - ruina - desolatio - excidium - vastatio.

Ա-իրեմ - -րեցի-. desolo - destruo - everto - subverto - averto - devasto - diruo - effodio.

Ա-փ - -փոյ - - palma manus - vola.

» ակ 'ի բերան լինիմ, հղէ. manum ori impono – obmutesco – os obstruor – silesco – taceo.

Ակն - ական - ունք - ականց. ora – litus – orificium.

Ակսկ - կի - կից. phiala – patina – orbis.

Ակն - կի - կանց. sura – pes – crus.

Ականաղ - ղի - ղաց. gallus.

Ակացեմ - ցեցի. calcitro.

Ակացի (*adv.*). calcitrando – extremo pede – calcibus.

Ակիս - կսի - կսից. mustela.

Ակսոր - րի - րից } exilium – Ակսորանք - նաց } exsulatio – exterminatio – eiectio – deportatio.

Ակսորեմ - րեցի. in exilium pello *vel* ago – deporto.

Ակցան - նի - նաց. forceps.

Հ

Հապ

Հաբախեմ - խեցի. collido – pulso.

Հաբախում - խման. collisio.

Հաբան - նի - նաց. ballista – catapulta.

Հաբելական - նի - նաց. Babylonicus.

Հաբելացի - ցւոյ - ցւոց. Babyloniensis – Babylonius.

Հաբէ՜ (*inter.*). proh! – papae!

Հադին - դնի - դնից (- դնաց). ara – altare – delubrum.

Հադ - դու - դուց (- դի - դից). anas.

Հադէ - էի - էից. falco – accipiter.

Հադկառաբաձ. brachiis extensis.

Հադմաբաշխ. multiplex – multis partibus constans.

Հադմադութ. valde misericors.

Հադ

Հադմադեմ } multus – multimodus – multigenus – multifarius – multiformis – multiplex – varius.
Հադմադիմի }

Հադմաթիւ. numerosus – multiplex – frequens.

Հադմաժամանակեայ - կէի - կէից (- կեայց). veteranus – diuturnus – longaevus.

Հադմածնուդ. multigenus – fecundus – ferax.

Հադմական - նի - նաց. sella – stratum – discubitus – recumbens – invitatus – convictor – discumbens.

Հադմակնութիւն - թեան. polygamia.

Հադմակոյտ - կուտի - կուտից. accumulatus – acervatus – cumulatus – multitudo – copia.

Բազմահանճար. industrius – sapientissimus.

Բազմահմուտ. eruditissimus – doctissimus – peritissimus.

Բազմահոգ. multa curans – praeoccupatus.

Բազմամեայ } longaevus – annosus – vetustus.
Բազմամեան }

Բազմանամ - մացայ. multiplicor – abundo – cresco – repleor – adimpleor.

Բազմապատիկ - տկի - տկաց. multiplex – multiformis – locuples – abundans – multifarius – varius – sumptuosus – pretiosus.

Բազմապատկեմ - կեցի. multiplico – augeo – itero.

Բազմապատկութիւն - թեան. multiplicatio – cumulatio – abundantia – sumptuositas – lautitia.

Բազմաստուածեան. idolorum cultor – ethnicus – qui multos deos colit – idololatres.

Բազմաստուածութիւն - թեան. idolorum cultus – idololatria – ethnica religio – polytheismus – multitudo deorum.

Բազմացուցանեմ - ցուցի. multiplico – crescere facio – compleo – augeo.

Բազմկացուցանեմ - ցուցի. reclino – discumbere facio – depono.

Բազմիմ - մեցայ. discumbo – accumbo – recumbo.

Բազմութիւն - թեան. multitudo – turba – frequentia – copia.

Բազուկ - զկի - զկաց. brachium – robur – ramus.

Բազում - զմի - զմաց. multus – complures – nimius – plus – plurimus – sufficiens – satis.

» բազում անգամ (adv.). multoties – saepe – pluries.

Բաժակ - կի - կաց. calix – poculum – cyathus.

Բաժանակից - կցի - կցաց. particeps – divisor – socius.

Բաժանարար - բի - բաց. divisor – distributor – partitor.

Բաժանեմ - նեցի. divido – distribuo – dispertio – partior – separo.

Բաժանորդ - դի - դաց. socius – particeps – consors.

Բաժանութիւն - թեան } divisio – distributio – separatio – partitio – distinctio – dissensio – discordia – dissonantia.
Բաժանումն - նման }

Բաժին - ժնի - ժնից (- ժնոց - ժնոց). pars – portio – divisio – partitio – clima.

Բաղ - ղի - ղից. cerasum – laurea cerasa – nebula – caligo.

Բալասան - նի - նաց. balsamum – opobalsamum.

Բախեմ - խեցի. pulso – percutio – verbero – irruo – illido – ferio – tango – reprimo – congredior – confligo – sono.

Խախուճն - խման· pulsatio - percussio - verberatio.

Խախտ - տի - տից· fortuna - sors - felicitas - casus - eventus - fatum.

Խախտաւոր - րի - րաց· fortunatus - felix.

Խակ - կի - կից (- կաց)· atrium - ambitus - ovile.

Խաչ - չի - չից· batillum - pala - ligo.

Խաղանիք -նեաց· balneae - thermae.

Խաղաւիղ - ղի - ղից (- ղոյ - ղոց)· azyma - panis sine fermento *vel* non fermentatus.

Խաղաւղաց օր - րաց· dies festus azymorum.

Խաղդատական - նի - նաց· comparativus - distinguens.

Խաղդատեմ - տեցի· comparo - confero - commisceo.

Խաղդատութիւն - թեան· comparatio - concretio - compago - congregatio - coagulum.

Խաղձալի - լւոյ - լեաց· desiderabilis - optabilis - optandus - appetens.

Խաղձամ *vel* Խաղձանամ - ձացայ· desidero - cupio - opto - appeto.

Խաղձանք - նաց· desiderium - optatum - cupiditas - appetentia.

Խանկան - նի - նաց· tunica - vestis.

Խամ - աս - այ - ամք - ան· dico - cis - cit - cimus - cunt.

Խամբակ - կի - կաց· gossipium - xylinium - bombyx.

Խամբասանք - նաց *vel* Խամբասութիւն - թեան} detractio - obtrectatio - maledictum - vituperium - oblocutio - convicium - delatio - incusatio - reprehensio.

Խամբասեմ - սեցի· detraho - obtrecto - maledico - vitupero - detrecto - diffamo - obloquor - convicior - probro afficio.

Խամբասող - ղի - ղաց· detractor - obtrectator - maledicus - vituperator.

Խամբիշ - բշի *vel* Խամբիշն - բշան} regina - imperatrix - regnatrix.

Խայ - յի - յից· verbum (grammaticae) - spelaeum - scrobs - lustrum - latibulum - cubile.

Խայց (*coni.*). sed - verum - tamen - autem - nihilominus.

» *բայց արդ (adv.)*. nunc - iam vero.

» *բայց եթէ (coni.)*· at si - si non - nisi *vel* nisi quod.

Խան - նի - նից· verbum - dictum - sermo - causa - oratio - ratio - sententia.

» Խանն Աստուած· Verbum Dei aeternum.

» *բանս դնեմ, եդի*· loquor - sermocinor - voces mitto - verba facio.

» *'ի բանի առնեմ, արարի*· persuadeo - suadeo.

Հանադրանք - նայ. excommunicatio - anathema.

Հանադրեմ - րեցի. excommunico - anathema declaro - anathemate plecto.

Հանալի - լոյ - լեայ. clavis - clavicula.

Հանախօսութիւն - թեան. allocutio - oratio.

Հանակ - կի - կայ. castra - exercitus - copiae.

Հանականի - նի - նայ. rationalis - ratione praeditus.

Հանականութիւն - թեան. ratio - humanitas.

Հանակիմ - կեցայ. castrametor - castra pono - diversor.

Հանահարիւ - ռուի - ռուայ. disputator - argutator.

» բանահարիւ լինիմ, եղէ. contendo *vel* pugno verbis - disputo - discepto.

Հանահարութիւն - թեան. contentio - disputatio - disceptatio - contradictio - rixa - controversia.

Հանամ, բացի. aperio - adaperio - nudo - revolvo (librum) - revelo - relego.

Հանապատակդ - ծի - ծից (- ծայ). poeta - vates - fabularum fictor - scriptor.

Հանապատակդութիւն - թեան. poesis - poema - carmen.

Հանաւոր - րի - րայ. rationabilis - intellectualis.

Հանաւորութիւն - թեան. ratio - intelligentia - intellectus.

Հանդ - դի - դից *Vid.* Հանու:

Հանջար - րի - րայ - (- րոյ - րոյ). olus - herba viridis - gramen - beta.

Հանջարեղէն - ղինի - ղինայ. herbaceus - herbarius.

Հանապարկեմ - կեցի. criminor - traduco - defero - calumnior.

Հանապարկու - կուի - կուայ. criminator - diabolus - delator - calumniator.

Հանապարկութիւն - թեան. criminatio - calumnia - obtrectatio - delatio.

Հանու - ոի - ոից. carcer - vinculum - custodia - ergastulum.

Հանապապահ - հի - հայ | custos
Հանապապան - նի - նայ | vinculi *vel*
Հանապապետ - պի - պայ | carceris - carceri praepositus - ergastularius.

Հանապարգել - լի - լեայ. inclusus carcere - vinctus.

» բանապարգել առնեմ, արարի. includo carcere - coniicio in vincula.

Հանահեմ - տեցի. detrudo in carcerem - includo vinculis.

Հաշ - շի - շից. crinis - iuba.

Հաշխեմ - խեցի. divido - distribuo - tribuo - communico - impertior - largior - suppedito - subministro - dispenso - erogo.

Հաշխումն - խման. divisio - distributio - erogatio - largitio.

Հաո - ոի - ոից. verbum - vocabulum - dictio.

Բառագիրք - գրոց } lexicon - vocabularium - dictionarium.
Բառնամ, բարձի. tollo - attollo - extollo - adimo - porto - levo sublevo - sustineo - baiulo - sumo - aufero - suffero - fero.
Բարակ - կի - կաց. subtilis - tenuis - exiguus - canis venaticus.
Բարապան - նի - նաց. ianitor - ostiarius - atriensis.
Բարաւոր - րի - րաց. limen - superliminare.
Բարբառ - ոյ - ոց. clamor - vox - sonus - sonitus - lingua - dialectus - idioma.
Բարբառիմ - ոեցայ. clamo - loquor - alloquor - vocem edo - verba facio.
Բարբարանք - նաց. praetextus - obtentus - haesitatio.
Բարբարիմ - բեցայ. praetextus infero - praetexo - nequeo - non possum.
Բարբարոս - սի - սաց. barbarus - inhumanus - extraneus.
Բարբարոսական. barbaricus - barbarus.
Բարբարոսանամ - սացայ. barbarus fio - barbare ago.
Բարբարոսութիւն - թեան. barbaria - barbaries.
Բարգաւաճանք - նաց. splendor nominis - gloria - animi laetitia - iactatio.
Բարեաւ (adv.). bene - optime.
» բարեաւ ինամ. vale - salve - salvete.
Բարեգործ - ծի - ծաց. benefaciens - benignus - bonus - probus - munificus.
Բարեգործութիւն - թեան. beneficentia - benignitas - beneficium - bona opera.
Բարեխառն - նի - նից. temperatus - moderatus.
Բարեխառնութիւն - թեան. temperantia - moderamen.
Բարեխրատ - տի - տից (- տուց). bene docens *vel* doctus - recte institutus.
Բարեխօս - սի - սից (- սաց). adiutor - intercessor - conciliator - deprecator - advocatus - sequester - mediator - legatus - consolator.
» բարեխօս լինիմ, եղէ. adiuvo - intercedo - deprecor.
Բարեխօսեմ - սեցի. postulo - intercedo - advoco - deprecor - supplico.
Բարեխօսութիւն - թեան. adiutorium - intercessio - intercessus - deprecatio - postulatio - advocatio.
Բարեկամ - մի - մաց. amicus - socius - sodalis - comes.
Բարեկամանամ - մացայ } iungo
Բարեկամեմ - մեցի } *vel* facio amicitiam - aliquem mihi adiungo *vel* concilio.
Բարեկամութիւն - թեան. amicitia - familiaritas - necessitudo.

Բարեկարգ. bene instructus, institutus, ordinatus, dispositus.

Բարեկարգեմ - գեցի. instruo - instituo - ordino.

Բարեկարգութիւն - թեան. disciplina - instructio - ordo - ordinatio - dispositio.

Բարեկենդան - նի - նաց. baccha-nalia - dionysia.

Բարեմարդիկ. placidus erga homines - adulator - assentator.

» բարեմարդիկ լինիմ, եղէ. placeo hominibus - honestam speciem habeo - adulor.

Բարեյոյս. bonae spei - bona spe fretus - confidens.

Բարեպաշտ - տի - տից (- տաց). religiosus - pius - metuens Deum - iustus.

Բարեպաշտութիւն - թեան. religio - pietas - cultus - obsequium - iustitia.

Բարեպաշտօն } Բարեպարիշտ } religiosus - pius - iustus.

Բարեսէր - սիրի - սիրաց. benignus - bonum amans - bonus - humanus.

Բարեսիրութիւն - թեան. benignitas - humanitas.

Բարերար - րի - րաց. beneficus - benefaciens - munificus - benemeritus - bonus - benignus.

Բարերարեմ - րեցի. benefacio - beneficio afficio

Բարերարութիւն - թեան. beneficentia - benefactum - beneficium - bonitas - benignitas.

Բարի - լաւ - լաւք. bonus - beneplacens - optimus.

Բարիք - րեաց. bonum - bona opera - opes - fortunae.

Բարկանամ - կացայ. irascor - indignor - furo - exacerbor.

Բարկացող - ղի - ղաց. iracundus - indignatus.

Բարկացուցանեմ - ցուցի. furio - exacerbo.

Բարկութիւն - թեան. ira - iracundia - indignatio.

Բարձ - ձի - ձից. pulvinar - cervical - gradus honoris - basis - stylobata.

Բարձակից - կցի - կցաց. simul discumbens *vel* recumbens - conviva - consessor - particeps.

Բարձակից. primus *vel* principalis discubitus - praeses.

Բարձընթիր - տրի - տրաց. primum accubitum obtinens.

» բարձընթիր լինիմ, եղէ. eligo primos accubitus.

Բարձր - ձու - ձունք - ձանց. altus - excelsus - editus - elatus - sublimis.

» 'ի ձայն բարձր. voce magna.

Բարձրաթագհ.ք - հից. prima cathedra - principalis sedes - excelsum solium.

Բարձրացեալ. exaltatus.

Բարձրագոյն - ունի - ունից. altior - excelsior - sublimior.

Հարձրաձայն (*adv.*). voce magna.

Հարձրանամ - ձրացայ. exaltor - altior fio - elevor - glorior.

Հարձրացուցանեմ - ցուցի. exalto - extollo - levo - elevo - sursum tollo - laudo.

Հարձրաւանդակ - կի - կաց. altus - sublimis - summum.

Հարձրեալ - ձրեալ. Altissimus - Excelsus.

Հարձրութիւն - թեան. altitudo - sublimitas - exaltatio.

Հարձ - ձից. crus - femur - femen - coxendix - coxa.

Հարոյական - նի - նաց. moralis - ethica - praecepta morum.

Հարոյք - յից. mores - indoles.

Հարութիւն - թեան. bonitas - bonum.

Հարունակ - կի - կաց. ramus - talea - germen - surculus - stolo.

Հարուք (*adv.*). bene - optime.

» բարուք է. bonum est.

» ոչ է բարուք. non est bonum.

Հարուքեմ - եցի. benefacio - beneficiis afficio.

Հարք - րուց. mores - indoles - natura - ingenium - conversatio - habitudo - consuetudo - modus - institutum - educatio - sententia - arbitrium.

» ըստ բնաձին բարուցն. iuxta suam naturam - naturaliter.

Հաց - ցաւ - ցօք. apertus - patens - revelatus.

» բացաւ գլխով. non velato *vel* tecto - inverecunde.

» 'ի բաց (*adv.*). foras - foris - procul.

» 'ի բաց գնամ, գնացի *vel* կամ, կացի. discedo - recedo - exeo - abstineo - abscedo.

» 'ի բացեայ *vel* 'ի բացուստ (*adv.*). longe - a longe - eminus - e longinquo.

» 'ի բացի (*adv.*). in agro - in aperta planitie.

Հաչագանչուքիւն - քեան. exclamatio - echo.

Հաչագոյն (*adv.*). a longe - eminus.

Հաչադարձուքիւն - քեան. aversio - aversatio.

Հաչական - նի - նաց. absens - longinquus.

Հաչայայտեմ - եցի. manifestum reddo - patefacio - explico.

*Հաչառական. ablativus.

Հաչօքեաց - քեզի - քեզաց
Հաչօքեայ - քէի - քէից
qui diu noctuque in aperta planitie moratur - ruri *vel* in agris pernoctans.

Հաւ է. sufficit - satis est.

Հաւական - նի - նաց. sufficiens - satis - dignus - idoneus - habilis - contentus.

» բաւական լինիմ, եղէ. sufficio - possum.

Հաւականութիւն - թեան. sufficentia - abundantia - habilitas.

Հաւեմ - եցի. sufficio - satis *vel*

idoneus sum – possum – valeo.

Խաւիղ - ւղի - ւղաց· labyrinthus.

Խդեաշխ - խշխի - խշխաց· consul – dux – imperator.

» փոխանակ բդեշխի· proconsul.

Խդեշխութիւն - թեան· consulatus.

Խեկանեմ - կի· frango – contero – confringo – debilito.

Խեկոր - բի· fragmentum.

Խեկուբիւն - թեան
Խեկուսին - կմեան
} fractio – contritio – confractio – exterminium – strages.

Խեկտեմ - հցի· confringo – in frusta concido.

Խհհեղ - ղոյ - ղոց (- ղի - ղաց)· byssus – linum exquisitissimum.

Խհհեղեայ
Խհհեղեղէն
} byssinus – ex bysso confectus.

Խղնաւոր - բի - բաց· fecundus – ferax – fertilis.

Խեմ - մի - մաց (*graec.*). tribunal – cathedra – suggestum – sacrarium – sacellum.

Խեմասացութիւն - թեան· sermo – concio – sacra oratio.

Խոն - ին - ոինք - ոանց· onus – sarcina – gravitas – pondus – merx.

Խոնաիկոր - կրի - կրաց· baiulus.

Խոնաիկրեմ - կրեցի· baiulo – pondus *vel* onera fero.

Խոնաիկրութիւն - թեան· improbus labor – vectio oneris.

Խոնաւոր - բի - բաց· oneratus – onustus.

Խոնաւորեմ - բեցի· onero – gravo.

Խոր - բոյ - բոց (- բի - բից)· genimen – fructus – germen – fruges – fertilitas – proventus.

Խոան - նոյ - նոց· os – bucca.

» բերան 'ի բերան· os ad os – coram.

» 'ի մի բերան· uno ore – unanimiter.

Խոպ - պի - պից· arx – propugnaculum – munitio.

Խոպակ· parvum propugnaculum.

Խոեմ - բի· fero – affero – infero – suffero – porto.

Խոկրալի *vel* բերկրալիր
Խոկրալից *vel* բերկրակաև
} iucundus – laetus – aequanimus – hilaris.

Խոկրանք - նաց *vel*
Խոկրութիւն - թեան
} aequanimitas – exsultantia – iucunditas – laetitia – gaudium.

Խոկրիմ - կրեցայ· aequo animo sum – exsulto – laetificor – laetor – gaudeo.

Խորի - բուղ - բեաց· fertilis – fructifer – fructuosus – ferax – fecundus.

Խոհա - ոի - ոաց· clavus – polus – axis – centrum.

Խոհոեմ - ոեցի· clavis figo *vel* affigo – alligo.

Խղդամ - ղայի } bombito - bom-
Խղդեմ - ղեցի } bos edo.

Խղդանք } bombus - bombitatio.
Խղդումն }

Խժիշկ - ժշկի - ժշկաց. medicus - clinicus.

Խժշկական - նի - նաց. medicinalis - salutaris.

Խժշկականութիւն - թեան. medicina - ars medica.

Խժշկեմ - կեցի. medeor - medicor - curo - sano - salvum *vel* sanum facio - sarcio - sedo.

Խժշկութիւն - թեան. curatio - sanatio - sanitas - medica ars - clinice.

Խիբ, բբի, բբաց. pupilla.

Խիժ, բժոյ. gramia - lippitudo - macula - menda.

Խիծ, բծի, բծից (բծոյ - ծոյ). menda - morbus - macula - labes - iactura - vitium.

Խիբ, բբի, բբաց. fustis - clava - baculum - virga.

Խիւ - բու - բուց (- բոյ - բոց). decem millia - myrias.

» բիւրք բիւրուց. millia millium - numerus indefinitus.

Խիւթապատիկ (*adv.*). innumerabiliter - maxime.

Խիւթաւոր - բի - բաց. multa millia - maximus - copiosus.

Խիւրեղ - բղի - բղաց. beryllus - gemma - crystallum.

Խիւրեղեայ } gemmeus - crystal-
Խիւրղեայ } linus.

Խլիակ - կի - կաց. ima pars auris - lobus auriculae.

Խլէթ - լթի - լթաց. collyra - offa - libum - placenta.

Խլուբ - լբոյ - լբոց. collis - clivus - monticulus.

Խճկան - նք. maculosus - maculatus - sordidus - macula.

Խղճեմ - խեցի. procedo - produco - mano - eructo - profero - pullulo - germino - educo - distillo - fluo - effluo - praeterfluo - scaturio - exeo - ferveo - ebullio.

Խղճեցուցանեմ - ցուցի. germinare facio - emano.

Խղճումն - խման - խմունք - խմանց. processio - scatebra - fluxus - fluxio.

Խղճախոհ - հի - հից (- հաց). luxuriosus - insanus - lascivus - impudicus.

Խղճախոհութիւն - թեան. luxuria - libido - venus.

Խնամաւոր - ոի - ոաց. patria - natale solum.

Խնամբ - գբի - գբաց (- գբոց). exemplar - archetypum - autographum.

*Խնամանցական - նի - նաց. metaphysicus.

*Խնամանցութիւն - թեան. metaphysica.

*Խնամանցօրէն (*adv.*). metaphysice.

Խնախաս - սի - սից (- սաց). physicus.

Խնախասութիւն - թեան. disciplina physica - physice - physiologia.

Ննաճին. naturalis – nativus – natalis – insitus.

Ննակ - կի - կաց. incola – habitator – indigena – nativus – genuinus – proprius – habitatio – domicilium – domus – sedes.

Ննական - նի - նաց. naturalis – physicus – proprius.

Ննակարան - նի - նաց. habitaculum – habitatio – domus – domicilium – tectum.

Ննակեմ - կեցի / Ննակիմ - կեցայ } habito – inhabito – cohabito – maneo – permaneo – moror – commoror – incolo – diversor.

Ննակեցուցանեմ - ցուցի. habitare facio – colloco – aedifico domum.

Ննակիչ - կչի - կչաց. incola – habitator – inhabitans – cohabitans.

Ննակութիւն - թեան. habitatio – domicilium – habitaculum – commoratio – usus.

Ննաւ - ւի - ւից. omnis – totus – universus – cunctus.

Ննաւ vel Ննաւ իսկ (adv.). plane – iugiter – perpetuo – integre – omnino – penitus – prorsus – sane – quidem.

Ննիան - ննի - ննից. minutulus nummus.

Ննութիւն - թեան. natura – substantia – elementa – indoles – ingenium – mos – hypostasis – subsistentia – persona.

Ննղ - ղի - ղից (- ղայ). meretrix – scortum – lupa.

Ննղոր - րի - րից. totus – omnis – universus – integer – cunctus – corona – circulus – orbis – polus – calyculus.

» բողոքովի սրտիւ. ex toto corde.

Ննղորակ - կի - կաց. rotundus – orbiculatus – circulus.

Ննղորեմ - րեցի. ambio – circumdo – plecto – plico – necto – contorqueo – circumcingo – contineo – perficio.

Ննղորեքեան - րեցուն. omnes – universi – cuncti.

Ննղորովիմբ vel Ննղորովին (adv.). omnino – prorsus – totaliter – plane – penitus.

Ննղորուժն - րման. circuitus – circulatio – integritas.

Ննկ. discalceatus – nudis pedibus – nudus.

Ննկանամ - կացայ. discalceor – exuo calceos.

Ննկացուցանեմ - ցուցի. calceos detraho – discalceo.

Ննկութիւն - թեան. nuditas pedum.

Ննղբոջ - ջի - ջից (- ջայ). germen – surculus – progenies.

Ննղբոջեմ - եցի. germino – pullulo – fruticor.

Ննղկ - կի - կից. raphanus – armoracea.

Ննղոք - քոյ - քայ. accusatio – appellatio – clamor – vociferatio – compellatio – lamentatio – querimonia.

» բողոք բառնամ, բարձի vel ունիմ, կալայ. protestor – appello – clamo – reclamo – obtestor – conqueror.

Խոզոքիմ - քեցի. appello – protestor – clamo – reclamo – advoco – testificor – queror.

Խոմբիւն - նք. sonitus – echo – fragor – strepitus.

Խոյթ - ութի - ութայ. pollex.

Խոյն - ունոյ - ունոց. nidus – cubile – foramen.

Խոյս - ուսոյ - ուսոց. germen – germinatio – pullulatio – nativitas – ortus.

» բոյս բարուց. mores – indoles – natura – ingenium.

Խոհ - վու - վուց. fornax – caminus – examen – disquisitio.

Խոհանդակ - կի. omnis – totus – integer – perfectus – plenus – consummatus.

Խոհանդակ (adv.). omnino – integre – perfecte – plene – totaliter – profecto – sufficienter – satis.

Խոհանդակիմ - կեցի. perficio – instauro – capio – contineo – comprehendo – constituo – consummo – compleo – finio – termino.

Խոհանդակութիւն - թեան. summa – perfectio – consummatio – complementum – complexio – integritas.

Խոր - րոյ. leprae – elephantia – elephantiasis.

Խորակ - կի - կաւ. sal nitrum.

Խորբոքիմ - քեցի vel Խորբոքեցուցանեմ - ցուցի } accendo – inflammo – incendo – uro – comburo.

Խորբոքիմ - քեցայ. accendor – ardeo – exardesco – inflammor – bene oleo – fragro.

Խորբոքութիւն - քման. inflammatio – ardor – aestus.

Խորհան - հնի - հնից. hyaena.

Խորոտ - տի - տից (- տայց). leprosus – lepris affectus.

Խորոտանամ - տացայ Խորոտիմ - տեցայ } lepris foedor vel laboro.

Խորոտութիւն - թեան. leprae – elephantia.

Խոց - ցոյ. flamma – calor.

Խոցեղէն - ղինի - ղինայ. flammeus – lucidus – angelus.

Խու - ւոյ - ւոց vel Խուհ. bubo – noctua – ulula – corvus nocturnus.

Խուժեմ - եցի. sano – servo – eripio – adimo – aufero – libero – auxilior.

Խուն. naturalis – genuinus – proprius – ipsemet – socius – familiaris – tempestivus – opportunus.

» 'ի բնէ. iamdudum – iam olim – antiquitus – ex natura sua – ab ovo vel initio.

Խուր, բոյ. calx – rubrica – gypsum.

Խուռն, բոյն, բուռնք, բռանց. fortis – violentus – tyrannus – pugnus – vola – palma.

» բուռն Հարկանեմ, Հարբ. prehendo – apprehendo – tango – teneo – suscipio – aggredior – exordior.

Խուսական - նի - նաց. herbarius – virens – vegetabilis.

Խուսանիմ - սայ. pullulo – germino – exorior – orior – cresco – nascor.

Խուսուցանեմ - ցի. germinare facio – produco – profero.

Խուրասան - նի - նաց. hortus – viridarium – paradisus – pratum – ager.

Խուրգն, բրգան, բրգունք, բրգանց. pyramis – turris.

Խուրդ, բրդոյ, բրդոց. lana.

Խուրեմ - բեցի. bonum odorem edo *vel* spargo – fragro.

Խուրուան - ոի - ուաց. thuribulum – phiala – acerra.

Խուրումն - բման. bonus odor – fragrantia.

Խուք, բքոյ. nix confestim cadens – nimbus – nivea tempestas – turbo.

Խամ - եցի. dealbo – inalbo.

Խնամբար (*adv.*). violenter – per vim – necessitate.

Խնամբարեմ - բեցի. vim facio *vel* affero – cogo – vi opprimo – urgeo – compello.

Խնամբարութիւն - թեան. violentia – coactus – vis.

Խնամբառնամ - առեցի. cogo – vi compello – impello – urgeo – opprimo – impero – vim facio – insisto – subigo.

Խնամբառնութիւն - թեան. impulsus – coactus – violentia – vis – necessitas.

Խնամբռնամ - եցի. vim infero *vel* facio – vi adigo – cogo.

Խնամբով (*adv.*). plena manu.

Խնամբալ - լի - լայ. tyrannus – praepotens.

Խնամբալ - լինիմ, եղէ } tyran-
Խնամբալեմ - լեցի } nidem facio *vel* exerceo – violenter dominor – imperium teneo – dominatum habeo.

Խնամբալութիւն - թեան. tyrannis – potentia – tyrannicus dominatus – dominatio – imperium – regnum – ditio.

Խնամբամ-նամայայ. tyrannidem exerceo – imperium usurpo – praevaleo – supero – dominor – impero gentibus.

Խնամբաւոր - բի - բայ. tyrannus – potens – tyrannicus – dominator – dominans – dominus – imperator.

Խնամբաւորեմ - բեցի. tyrannidem exerceo – tyrannide opprimo.

Խնամբաւորութիւն - թեան. tyrannis – dominium – dominatio – dominatus – vis – violentia – imperium.

Խնամբութիւն - թեան. violentia – vis – fortitudo – coactus.

Խնամբի (*adv.*). pugno – manu.

Խրեմ - եցի. fodio – perfodio – effodio – fodico – diruo.

Խրինձ - ընձոյ. oryza.

Խրիչ - րչի - րչաւ. ligo – bipa-

lium – vanga – securis – bipennis – ascia – dolabra.

Խրուտ - լոի - լոից (- լոաց)· figulus.

Խրտանամ - տացայ· obduresco – glacior – calleo – gelasco.

Խօթ - թի (- թոյ)· fatum – fatale *vel* sinistrum nuntium – rumor malus *vel* infaustus.

Խօթաբեր - րի - րից (- րաց)· fatalis nuntius – infaustus.

Պ

Պադ

Պագաթն - թան - թունք - թանց· cacumen – vertex – calvaria – caput.

Պադիշ - դշի· acervus frumenti – cumulus feni.

Պադաղ - ղի - ղաց· cinis – pulvis.

Պադաղանամ - ղացայ· in cinerem vertor.

Պադաղացուցանեմ - ցուցի· in cinerem redigo – cremo.

Պազան - նի - նաց· bestia – fera – bellua.

Պազանաբար *(adv.)*. more bestiarum – immaniter – ferociter – saeve.

Պազանաբարոյ - յի - յից *vel* Պազանաբարու - ուի - ուաց} ferus – saevus – immanis – ferox – belluinus.

Պազանամարտ - տի - տից· pugna ad bestias – cum belluis pugnans.

Պազանանամ - գանացայ· saevio – ferocio – efferor – agrestis fio – furo – bacchor.

Պահ

Պազանութիւն - թեան· ferocitas – feritas – saevitia – immanitas – ira – furor – insania – crudelitas.

Պալարեմ - րեցի *vel* Պալարեցուցանեմ - ցուցի} involvo – convolvo – flecto – torqueo – complico.

Պալիլեացի - ցւոյ - ցւոց· habitator Galilaeae – Galilaeus.

Պալուստ - լստեան· adventus – reditus.

Պահ - հու - հուց (- հի - հից)· sedes – solium – thronus – cathedra – dignitas.

Պահ - հի - հից· praeceps *vel* praeruptus locus – praecipitium – promontorium.

Պահապետ - տի· prima cathedra – primo loco sedens – praesidens – praeses.

Պահաւէժ· praeceps – praecipitatus – praeceps datus.

» պահաւէժ առնեմ, արարի· praecipitem *vel* pessum do – praecipito.

» *դահավէժ լինիմ, եղէ.* in praeceps ruo – praecipitor – pessum eo.

Պահավիժեմ - ժեցի. praecipito – praecipitem do.

Պահավիժութիւն - թեան. praecipitium – praecipitatio – praecipitantia.

Պահաւանդակ - կի - կաց. praecipitium – cacumen.

Պահաւորակ - կի - կաց. ferculum – lectum – lectica – sella – thronus – thalamus.

Պահիպէց - պիցու - պիցութիք - պիցանց. praeses – praesul – praesidens.

Պահիպիցութիւն - թեան. praefectura – ius praesidendi – principatus – primatus.

Պահոյք - յից. thronus – lectica – feretrum – ferculum – thalamus.

Պաղատացի - ցւոյ - ցւոց. habitator Galatiae – Galata – Galaticus.

Պաղատոս - սի - սաց. lapicida – lapidarius.

Պաղատիպար - պի - պաց. forma – formula – norma – exemplar – idea

Պաղթական - նի - նաց. colonus – peregrinus – fugitivus – transfuga.

Պաղթականութիւն - թեան. colonia – fuga – demigratio – captivitas.

Պաղթեմ - եցի *vel* Պաղթիմ - թեցայ } demigro – transferor – confugio – fugio – discedo.

Պաղջ - ջի - ջից. tepidus – remissus animo.

Պաղջանամ - ջացայ. tepidus fio – tepesco.

Պաղջութիւն - թեան. tepor – animi remissio.

Պաղտ *vel* Պաղտապար Պաղտատպէս } *(adv.)*. occulte – abscondite – clam – secreto – latenter – clanculum.

Պաղտանի - նւոյ - նեաց. secretus – occultus – absconditus – obscurus – reconditus – latens – arcanum – profundum.

Պամ, եկի. venio – advenio – adsum – adeo.

» *պամ զկնի.* sequor – sector – vestigiis inhaereo.

Պամ քան զպամ Պամու պամու } *(adv.)*. sensim – pedetentim – lente – paullatim.

Պայթակղանք - նաց. scandalum – offensio – malum exemplum – impedimentum – insidiae – detrimentum.

Պայթակղեցուցանեմ - ցուցի. scandalizo – offendo exemplo – offendiculo sum.

Պայթակղեմ - ղեցի Պայթակղիմ - ղեցայ } scandalizor – offendor – labor.

Պայթակղութիւն - թեան. scandalum – offendiculum – offensio – obstaculum – laqueus – damnum.

Գայթիմ - թեցայ· offendo - labor - vacillo - excido - erro - vagor.

Գայլ - լի· hamus - lupatum.

Գայլ - լոյ - լոց· lupus.

Գայլախաղ - պի - պեց· silex - lapillus.

Գայլախաղեայ· siliceus - silice stratus.

Գայլենի - նւոյ - նեաց· lupinus - pellis lupina.

Գան - նի - նից· verber - verberatio - plaga - tormentum - flagellum - pulsatio.

» գան ըմպեմ, արբի· vapulo - flagellor.

» գան հարկանեմ, հարի· verbero - virgis *vel* fustibus caedo - flagello.

Գանալից· vapulatus - flagellatus - verberatus - flagellis caesus.

» գանալից լինիմ, եղէ· vapulo - flagellor - exterminor.

Գանեմ - եցի· percutio - verbero - caedo - pungo - exprobro - increpo.

Գանձ - ձու - ձուց (-ձի - ձից)· thesaurus - gaza - divitiae.

Գանձակ - կի - կաց· venter - viscera - uterus.

Գանձանակ - կի - կաց· gazophylacium- - marsupium - thesaurus - aerarium - capsa.

Գանձապահ - հի - հաց
Գանձապետ - տի - տաց } quaestor - praefectus aerarii - custos thesauri.

Գանձարան - նի - նաց· cella - repositorium - aerarium - thesaurus.

Գանձեմ - ձեցի· thesaurizo - congero divitias - cumulo - sepono - pecuniam cogo.

Գառագեղ - գղի - գղաց· cavea ferrea - genus carceris pro bestiis.

Գառն - ոխն - ոխնք - ոանց· agnus - agnellus.

Գաւառս - սի - սից· cornus (arbor).

Գարեղէն - ղինի - ղինաց· hordeaceus - hordeius.

Գարի - ւոյ - ւոց· hordeum.

Գարնայէն - յնոյ· vernus - vernalis.

Գարնայնի - յնւոյ· ver - vernum tempus.

Գարշապար - րի - րաց· calx - planta pedis - calcaneum - vestigium.

Գարշ - շի - շից *vel*
Գարշելի - լւոյ - լեաց } detestabilis - detestandus - exsecrandus - odibilis - miserrimus - abominabilis - foedus - turpis.

Գարշելութիւն - թեան
Գարշութիւն - թեան } abominatio - detestatio - exsecratio - odium.

Գարշեմ - շեցի *vel*
Գարշիմ - շեցայ } abominor - detestor - exsecror - odi - aversor.

Գարուն - րնան· ver - vernum tempus.

Գաւազան - նի - նաց· virga - sceptrum - baculus - auctoritas - dignitas - ordo.

Գաւաթ· poculum - cyathus - crater - calix.

Գաւառ - ռի - ռաց· regio - provincia - patria - paroecia - dioecesis.

Գաւառական - նի - նաց
Գաւառային - ինոյ - ինոց } provincialis - patrius - domesticus - familiaris - conterraneus.

Գաւառապետ - տի - տաց· procurator domus - curator - dispensator - praefectus vici - tutor.

Գաւառապետութիւն - թեան· procuratio - curatio - praefectura - tutela.

Գաւիթ - ւթի - ւթից (-ւթաց)· atrium - ovile.

Գոգմ - եցի· ulnis amplector - recreo - nutrio - foveo.

Գհհն - նի (- նոյ)· gehenna - inferi - tartarus - orcus.

Գիղ - ղի - ղեաց· vicus - villa - pagus - castellum - ager - praedium - rus.

Գեղ - ղոյ - ղոց· pulchritudo - formositas - species - forma - decor - venustas.

Գեղապատշաճ· bene formatus - formosus - decorosus - decens.

Գեղարդն - դան - դունք - դանց (- դեան - դեանց)· lancea - lanceola - hasta - contus - sarissa.

Գեղարդնաւոր - ր - րաց· hastatus.

Գեղաքաղաք - քի - քաց· vicus - pagus - oppidum.

Գեղգեղանք - նաց· melodia - melos - concentus.

Գեղգեղեմ - ղեցի· modulor - cano suaviter.

Գեղեցիկ - ցկի - ցկաց· pulcher - formosus - speciosus - bonus - amabilis - decorus - venustus.

Գեղեցկագոյն - գունի - գունից· pulchrior - speciosior - melior - decentior.

Գեղեցկութիւն - թեան· pulchritudo - formositas - species - decor - venustas.

Գեղմն - ման - մանք - մանց· lana - lanicium - vellus.

Գեղմնաւոր - ր - րաց· lanosus - lanatus.

Գեղջուկ - ջկի - ջկաց· rusticus - rusticanus - plebeius - inurbanus - agrestis - vulgaris.

Գետ - տոյ - տոց· flumen - fluvius - amnis - rivus.

Գետափն - փին - փունք - փանց
Գետեղը - ղեր - ղերք - ղերաց } ripa (fluminis).

Գետին - տնոյ - տնոց· terra - humus - solum - pavimentum.

» ղգետնի ղարկանիմ - կայ· cado *vel* procido in terram - procumbo.

Գետնաշարժ - ժի - ժից· terraemotus - tremor.

Գեռնաառիւծ - ծու - ծուց. chamaelaeon - lacerta.

Գեր 'ի վերոյ (adv.). supra - prae.

Գերագրական - նի - նաց. superlativus - excellens - eminens - eximius.

Գերազանց vel Գերազանցական. excellens - superemineus - praestans - eximius.

Գերազանցեմ - ցեցի. excello - superemineo - excedo - supero - transcendo.

Գերազանցութիւն - թեան. excellentia - eminentia - exsuperatio - excessus.

Գերան - նի - նից. trabs - tignum.

Գերանդաւէն. falcifer - falcatus.

Գերանդի - դւոյ - դեաց. falx - falcicula.

Գերափոխեմ - խեցի. transfero - exalto - permuto.

Գերբնական - նի - նաց. supra naturam - supernaturalis - supernus - divinus - naturae vires exsuperans.

Գերդաստան - նի - նաց. familia - famulatus - ministerium - comitatus - fundus - possessio.

Գերդաստանական - նի - նաց } familiaris - famulus - servus - ancilla - famula.
Գերդաստանիկ - նկի - նկաց }

Գերեզման - նի - նաց. sepulcrum - monumentum - tumulus.

Գերեզմանական - նի - նաց. sepulcralis - funebris - funeralis.

Գերեզմանատեղի - ղւոյ } sepulcretum - locus sepulturae.
Գերեզմանատուն - տան }

Գերեկից - կցի - կցաց. conservus - socius captivitatis.

Գերեմ - րեցի. capto - in captivitatem redigo - captivum duco.

Գերի - րւոյ - րեաց. captivus - servus.

» դերի վարեմ - րեցի. capto - in captivitatem duco - in servitutem deporto.

Գերիչ - րչի - րչաց. captans - captator - in captivitatem ducens.

Գերծանեմ - ծի } rado caput -
Գերծեմ - ծեցի } calveo - tondeo - glabro
Գերծուեմ - ծի } - tonsito.

Գերութիւն - թեան. captivitas - transmigratio - demigratio - servitus.

» 'ի գերութիւն վարեմ - րեցի. in captivitatem duco *vel* redigo.

Գեօղ *Vid.* Գիւղ

Գղաթ - թու (- թի). lana - lanicium - vellus.

Գղոյց - ցի - ցաց. loculus - theca - corbis - cophinus.

Գէթ (coni.). saltem - minimum - solummodo - dumtaxat.

Գէշ դիշոյ - շոյ (- շուց). cadaver - corpus - mortuus.

Պ՝իջ, գիջոյ - ջոց (գիջի - ջաց)· impudicus - intemperans - libidinosus - lascivus - humidus - humens.

Պ՝իս, գիսոյ - սոց (գիսի - սաց)· coma - capillus - crinis - cirrus - caesaries.

Պ՝իր, գիրի - րաց· adeps - obesus - pinguis - opimus.

Պ՝թամ - ծի - ծաց· misericors - clemens - humanus - benignus.

Պ՝թաժութիւն - թեան· misericordia - clementia - benignitas.

Պ՝թամ՝ - թացայ - թա՛· misereor - miseresco - misericordiam praesto - misericordia moveor - commisereor - desidero - opto.

Պ՝թեմ՝ - թեցի· labor - offendo - cado - decido.

Պ՝թութիւն - թեան· miseratio - misericordia - viscera - clementia - pietas.

Պ՝ժամ՝ - ուեցայ· dissentio - discrepo - exacerbor - dissideo - discordo.

Պ՝ժաութիւն - թեան· dissensus - dissensio - discrepantia - exacerbatio - concitatio - discordia - dissidium.

Պ՝ին, գծի - ծից (գծոյ - ծոց)· linea - litera - character - nota - macula.

Պ՝ին, գնոյ - նոց (գնի - նից)· pretium - aestimatio - emtio - coemtio.

» գնոյ վաճառեմ՝ - ռեցի· vendo - nundinor.

» գնոյ առնում՝, առի vel գնեմ՝, գնեցի vel սուտնամ՝, սուտցայ· pretio vel pecunia emo - nundinor - redimo.

Պ՝ինդ, գնդի - դից (-դաց)· inauris - monile.

Պ՝ինեհարբում՝ - բեցայ· inebrior - vino percutior - obruo me vino.

Պ՝ինեհարութիւն - թեան· vinolentia - ebrietas - temulentia.

Պ՝ինեմոլ - լի - լաց· serviens vino - vinolentus - temulentus - ebrius.

Պ՝ինեսէր - սիրի - սիրաց· deditus vino - vinosus - vini amans - bibax.

Պ՝ինի - նւոյ - նեաց· vinum - merum - mustum.

» գինովս արբենամ՝ - բեցայ· inebrior - vino me obruo.

Պ՝ինձ, գնձոյ - ձոց· coriandrum.

Պ՝իշեր - րի - րաց· nox.

» 'ի միջ գիշերի· media nocte.

» 'ի գիշերի vel գգիշեր· noctu vel nocte - per noctem.

» գիշերայն vel գիշերի (adv.). per noctem - nocte - in nocte - de nocte.

» գգիշերն 'ի գլուխ հանեմ՝, հանի· pernocto - noctem pervigilo.

Պ՝իշերական - նի - նաց
Պ՝իշերային - ինոյ - նոց } nocturnus.

» *գիշերային ժամ.* horae nocturnae (pars Breviarii armeni).

Գիշերավար - րի· hesperugo - vesper - Venus - lucifer.

Գիջին· humidus - madidus - madefactus.

Գիջութիւն - թեան· impudicitia - luxuriosa conversatio - luxuria - libido - lascivia - humiditas - humor - mador.

Գխաւոկ - կի - կաց· cincinni - concinnati capilli - coma calamistrata - caesaries.

Գխաւոր - րի - րաց· comatus - nutriens comam - crinitus.

» *գխաւոր աստղ·* cometa - cometes.

Գխաւոկ - կի - կաց· sciens - conscius - cognitor - peritus - expertus - gnarus.

» *գխաւոկ եմ vel լինիմ, հղէ·* scio - cognosco - intelligo - nosco.

Գխաւանամ - ացայ } scio - cognosco - agnosco - nosco - disco - conscius sum - arbitror - opinor - censeo - possum - valeo - queo.
Գխաւ - ացի - անայ }

Գխաւութիւն - թեան· scientia - notitia - agnitio - cognitio - prudentia - peritia - experientia.

Գխաւուն - անոյ - անոց· sciens - doctus - prudens - intelligens - sapiens - peritus.

Գիր, գրոյ *vel* } scriptura - scriptum - liber - inscriptio -
Գիրք, գրոց } litera - character - epistola - libellus.

Գիրանամ - րացայ· crassesco - pinguesco - crassus fio.

Գիրգ· delicatus - mollis - tener - lenis.

Գիրկ, գրկի *vel* } sinus - gremium - ulna - complexus - passus - cubitus.
Գիրկք, գրկաց }

Գիրութիւն - թեան· crassitudo - pinguedo.

Գիւղ *Vid.* Գեղ:

Գիւտ - տի - տից· inventum - inventio - adinventio - commentum - quaestus - lucrum.

Գլեմ - լեցի· voluto - volvo - deiicio - averto - vinco - debello - supero.

Գլխապիր - գրի· velamen capitis - vitta.

Գլխատեմ - տեցի· decollo - caput amputo *vel* abscindo - obtrunco.

Գլխատութիւն - թեան } decollatio - capitis amputatio.
Գլխատումն - ատման }

Գլխաւոր - րի - րաց *vel* } principalis - primus - capitalis - princeps - nobilis - dux - supremus - excelsus - praecipuus - eximius.
Գլխաւորական - կի - կաց }

Գլխաւորեմ - եցի· summatim attingo - in summam redigo - perficio - praesideo - praesum.

Գլխաւորութիւն - թեան· prin-

cipatus – primatus – summa – conclusio.

Պլխովին *(adv.)*. per se – personaliter – prorsus.

Պլտիմ - լեցի *vel* Պլորեցուցանեմ - ցուցի } roto – voluto – subverto – prosterno – labefacto – praecipito – everto – diruo – vasto – demolior.

ՊլտուԹիւն - Թեան Պլտուած - լման } rotatio – volutatio – casus – ruina – offendiculum – offensio – obstaculum.

Պլուխ - լխոյ - լխոց. caput – capitulum – capitellum – summa – vertex – cacumen – extremum – dominus – rector.

» Ի գլուխ հանեմ, հանի *vel* առնիմ, առայ. conficio – perficio – finio – absolvo.

Պծագրիմ - լեցի Պծիմ - ևցի } delineo – describo – insculpo – inscribo – imprimo – adumbro – fingo – formo – figuro.

ՊծագրուԹիւն - Թեան. lineamentum – delineatio – denotatio – exemplar.

ՊձաւուԹիւն - Թեան. vilitas – tenuitas – humilitas – frugalitas – paupertas – inopia.

Պմբեթ - Թի - Թաց. tholus – fornix – testudo – camera – cavum.

Պմբեթեայ. fornicatus – concavus – cameratus.

Պնամ - ացի. eo – proficiscor – ambulo – iter facio – vado – abeo – gradior.

Պնացք - ցից. cursus – via – vestigium – iter – profectio – gressus – gradus – vita – institutum – conversatio.

Պնդակ - կի - կաց. globus – globulus – pila – sphaera.

Պնեմ - ևցի. emo – mercor – redimo – nundinor.

» գնով գնեմ. pretio emo – praesenti pecunia nundinor.

Պող - գոյ - գոց. sinus – gremium.

Պոլոշի - շոյ - շեայ *vel* Պոլորշի - րշոյ - րշեայ } vapor – exhalatio.

Պոհ. contentus – satisfactus – gratus.

Պոհաբանեմ - նեցի Պոհանամ - հացայ } gratias ago – laudo – benedico – confiteor – glorifico.

ՊոհաբանուԹիւն - Թեան ՊոհացողուԹիւն - Թեան ՊոհուԹիւն - Թեան } gratiarum actio – benedictio – laudatio – laus – gratitudo – grati animi significatio – eucharistia.

Պոհար - րի - րաց. gemma.

Պոհացող - ղի - ղաց. gratus – beneficii memor.

Պող - ղոյ - ղոց. fur – latro – latrunculus – praedo.

Պողաբար *(adv.)*. tanquam fur – furaciter – furtim – furtive.

Գողակից - կցի - կցաց· socius furti *vel* latrocinii.

Գողանամ - գաղայ· furor - latrocinor - furtum facio - celo - surripio - fraudo.

Գողութիւն - թեան· furtum - latrocinatio - latrocinium.

Գոմ, գոս, գոյ· sum - existo.

Գոմ - մոյ - մոց· stabulum - caula - ovile.

Գոմէշ - մշոյ· bubalus.

Գոյ - յի - յից· ens - substantia - res - victus - opes - possessio.

» գոյիւ - չափ (*adv.*). omnino - prorsus.

Գոյական - նի - նաց· substantivus.

Գոյացութիւն - թեան· substantia - subsistentia - essentia - existentia - hypostasis - constitutio - natura.

Գոյացուցանեմ - ցուցի· creo - condo - existere facio - constituo - compono - substituo.

Գոյացող - ղի - ղաց· existens - subsistens - personalis.

Գոյացողութիւն - թեան· existentia - subsistentia - substantia.

Գոյժ, գուժի - ժից· fatale *vel* molestum nuntium - infaustus rumor - vociferatio - lamentatio - planctus.

Գոյն - ունոյ - ունոց (-ունի - ունից)· color - tinctura.

Գոյնագոյն· coloratus - multicolor - versicolor - varius.

Գոյութիւն - թեան· existentia - subsistentia - essentia - substantia - entitas.

Գոնեայ *vel* Գոնէ (*coni.*). saltem - tamen - alioquin - vel - quidem - ad minus.

Գոչեմ - չեցի· clamo - rugio - exclamo - vociferor - sono - eiulo.

Գոչիւն *vel* Գոչուածն - չման· clamor - rugitus - sonitus - vox - vociferatio.

Գոռամ - ացի (-ացայ)· contendo - altercor - tono.

Գոռող - ղի - ղից (-ղայ)· tyrannus - superbus.

Գոռոզութիւն - թեան· tyrannia - fastus - elatio - tumor - temeritas - superbia.

Գովեմ - վեցի· laudo - collaudo - laudibus effero.

Գով - վի - վից *vel* Գովասանութիւն - թեան Գովեստ - ստի - ստից Գովութիւն - թեան } laus - laudatio - benedictio - gloriatio - gloriae largitio - praeconium - commendatio.

Գորգ - գոյ· tapetum - tapes - tapete.

Գործ - ծոյ - ծոց· opus - artificium - factum - actus - operatio - actio - negotium - officium - res - vivendi ratio.

» 'ի գործ արկանեմ, արկի· utor - efficio - usurpo.

Գործակալ - լի - լաց· admini-

strator – curator – praefectus – praeses – dux.

Գործակալութիւն - թեան. administratio – procuratio – praefectura – munus.

Գործակից - կցի - կցաց. cooperator – adiutor – socius.

» գործակից լինիմ, եղէ. cooperor – adiutor sum – adiuvo – suppeditor – auxilior.

Գործակցութիւն - թեան. cooperatio – adiutorium – auxilium – communis operae collocatio.

Գործարան - նի - նաց. officina – taberna – laniena – instrumentum.

Գործաւոր - բի - բաց. operarius – artifex – officialis – agricola.

Գործիչ - չոյ - չաց. operator – faciens – operans.

Գործեմ - ծեցի. operor – facio – ago – laboro – colo – efficio.

Գործի - ծուց - ծեաց. instrumentum – armamenta.

Գործիական - նի - նաց. instrumentalis – organicus – practicus – activus – efficax – effectivus.

Գորշ - շի - շից. fuscus – subniger – cinereus.

Գորշապատհանդ - զի - զաց. inauris.

Գորտ - տոյ - տաց vel տի - տից (- տու - տուց). rana – ranunculus.

Գոտ, գդոյ (-դի), գդոց. fovea – fossa – puteus – cisterna.

Գոթ, գթոյ, գթոց. commiseratio – misericordia – miseratio – viscera.

Գուժաբեր - բի - բաց. fatalis nuntius – ululans.

Գուժամ - ժացի
Գուժեմ - ժեցի } clamo – fleo fatale nuntium affero – exclamo – vociferor – ululo – eiulo.

Գուժկան - նի - նաց. nuncius tristis – eiulans.

Գումարեմ - եցի. congrego – colligo – cogo.

Գումարութիւն - թեան
Գումարումն - ման } congregatio – collectio – multitudo.

Գումարտակ - կի - կաց. agmen – exercitus – copiae.

Գուն գործեմ - ծեցի vel գնեմ, եղէ. nitor – conor – operam do – studeo – molior.

Գունաւոր - բի - բաց. coloratus – multicolor.

Գունդ, գնդի, գնդից (-դաց). legio – cohors – ordo – coetus – plebs.

Գունեմ - եցի. coloro – colore imbuo.

Գունա, գնաց. globus – bolis – sphaera – orbis – circulus.

Գուշակ - կի - կաց. vates – propheta – fatidicus – vaticinator.

» գուշակ լինիմ, եղէ. praedico – praenuntio – indico – vaticinor.

Պռաշակեմ - եցի. praenuntio - cognosco - ostendo - vaticinor - significo - indico.

Պռաշակութիւն - թեան / Պռաշակութիւն - կման } vaticinatio - prophetia - indicium.

Պռպար - բի - բից (- բաց) / Պռպարած - ծի - ծաց } bellum - pugna - certamen - praelium - contentio.

Պռպարեմ - եցի / Պռպարիմ - եցայ } bello - pugno - certo - decerto - praelior - contendo.

Պռսան - նի - նաց. cantor - musicus - modulator - cantatrix.

Պռսանութիւն - թեան. cantus - musica - modulatio.

Պռցի. (adv.). forte - forsitan - numquid.

Պռհ - հի - հից (- հաց). via - platea - forum.

Պռհհիկ - հկի - հկաց. plebeius - vulgaris - illiteratus - forensis.

Պռսակ - կի - կաց. pileolus.

Պռսանեմ - ուի. invenio - reperio - comperio - assequor.

Պռսիչ - ուչի - ուչաց. inventor - repertor.

Պրագէտ - գիտի - գիտաց. literatus - literator - eruditus.

Պրագիտութիւն - թեան. literatura - eruditio.

Պրագիր - գրի - գրաց. amanuensis - a secretis - auctor libri - librarius - scriptor - scriba - tabellio.

Պրագրութիւն - թեան. secretum - scribatus.

Պրասան - նի - նաց. ora vestis - fimbria - humerale.

Պրասանակ - կի - կաց. phylacterium - pera - humerale - amuletum.

Պրասա - տու - տուց. iumentum - subiugum - asinus.

Պրաւ - ւի - ւից (- ւաց) / Պրաւական - նի - նաց } pignus - arrha - arrhabo - pactum - conventio.

Պրաւականեմ - եցի / Պրաւեմ - եցի } pigneror - arrhabonem do - arripio - potior - oppignero - obtineo - pignus accipio.

Պրաւոր - բի - բաց. scriptus - litteralis.

Պրաւուծի - ուման. arreptio - possessio.

Պրգամ - ացայ (- ացի). foveo - glocito.

Պրգանք - նաց. deliciae - oblectamentum - fotus.

Պրգիռ. incitamentum - oppositio.

Պրգութիւն - թեան. mollitudo - mollities - deliciae - fotus.

Պրգռեմ - ռեցի vel Պրգռեցուցանեմ - ցուցի } excito - incito - concito - provoco - irrito - commoveo - impello - acuo.

Պրգռութիւն - թեան. excitatio

– incitatio – incitamentum – concitatio – provocatio – irritatio – lis – controversia – contentio.

Գրեան – ենոյ / Գրեանք – ենաց } libri – scripta – codices – litterae.

Գրեա թէ, vel Գրեթէ (coni.). quasi – puta – paene – ita ut – fere – ferme – prope.

Գրեմ – եցի. scribo – conscribo – inscribo – puto.

Գրիչ – չի – չաց. scriptor – calamus – scriba – stylus.

Գրիւ – րուի – րուաց. modius – mensura – satum.

Գրկեմ – եցի. amplector – amplexor.

Գրկոյք / Գրքուկ } parvus liber – libellus.

Գրուան – նի – նաց. modius.

Գրութիւն – թեան. scriptum – scriptio – inscriptio – scriptura – liber.

Գօս – սի – սից. aridus – siccus.

Գօսանամ – սացայ. aresco – areo – siccor.

Գօսացուցանեմ – ցուցի. sicco – exsicco – arefacio.

Գօսութիւն – թեան. ariditas – siccitas.

Գօտեւոր – րի – րաց. cinctus – praecinctus – accinctus.

Գօտեւորեմ – րեցի / Գօտեւորիմ – րեցայ } cingor – praecingor – accingor.

Գօտի – տւոյ – տւոց (– տեաց). zona – cingulum.

» գօտի ածեմ, ածի. cingo vel praecingo me – accingo – circumcingo.

Դ

Դ

Դ. pronomen suffixum et abbreviatum secundae personae, tanquam դա, այդ, դու:

Դա, դորա, դոքա, դոցա (pron.). iste – is – hic.

» դա՛ աւաղիկ (coni.). nunc autem – ecce – en.

Դափնի – նւոյ – նեաց (graec.). laurus.

Դագաղ – ղի – ղաց. feretrum – loculus – capulus.

Դադ

Դադար – րոյ vel Դադարք. repositorium – nidus – quies – mansio – mora – tabernaculum – caula – tegmen – habitaculum – cubile.

Դադարեմ – եցի. cesso – desino – resto – remaneo – demoror – moror – sedo – quiesco – diversor.

Դադարեցուցանեմ – ցուցի. cessare facio – sedo.

Դադաղումն - ման. requies - cessio - finis.

Դաժան - նի - նագ. acer - auster - dirus.

Դալար - րի (-րոյ). viridis - recens.

Դալարանամ - բացայայ. reviresco - germino - pullulo - fruticor.

Դալարի - րոյ - րեաց. viride foenum *vel* germen - viriditas - gramen.

Դալկոտ - տի - տաց. ictericus - arquatus.

Դալուկն - կան. morbus regius - aurugo - fellis suffusio.

Դահանակ *vel* Կին դահանակ. sapphirus - smaragdus - sardonyx.

Դահեկան - նի - նաց. lamina - lamella - denarius - nummus.

Դահիճ - հճի - հճաց. carnifex - tortor - exactor - spiculator - apparitor.

Դահլիճ - լճի - լճաց. aula - curia - forum.

Դալմատերէն. *(adv.)*. Dalmatice - latine.

Դամասկացի - ցւոյ - ցւոց. Damascenus.

Դամբան - նի - նաց. tumulus - sepulcrum - monumentum.

Դամբանական. funereus - funebris - sepulcralis.

Դայեակ - յեկի - յեկաց. nutrix - nutricius - altor - altrix - educator - custos.

Դայեկեմ - կեցի. lacto - nutrico - nutrio - foveo.

Դայեկոտղի - ղւոյ - ղւոց. collactaneus.

Դայեկութիւն - թեան. nutricium - nutricatio.

Դանակ - կի - կաց. culter - cultellus.

Դանդ - դի - դաց. nummus minutulus - dipondius - obolus - as.

Դանդաղ - ղի - ղաց. lentus - piger - tardus - segnis - deses.

Դանդաղանք - ղանաց. lentitudo - pigritia - segnities - desidia.

Դանդաղեմ - ղեցայ. lentesco - pigresco - piget me - cunctor - gravor - desideo.

Դանդաղութիւն - թեան
Դանդաղումն - ղման } lentitudo - pigritia - tarditas - segnitia - cunctatio - desidia.

Դանդանաւանդ - դի - դից (-դաց). frenum - habena.

Դանդաչեմ - եցի. abduco - fluctuor - moveor - vacillo - erro - somnio - imaginor.

Դաշխուրան - նի - նաց. pelvis - patina - phiala.

Դաշն - շին - շինք - շանց. foedus - pactum - conventio - testamentum.

» դաշինս կռւեմ, կռւեցի. paciscor - sponsionem pono.

Դաշոյն - շուն. acinaces - ensis - gladius.

Ղաշտ - տի - տաց vel Ղաշտավայր - րի - րաց } planities - campus - ager.

Ղաշտական - նի - նաց Ղաշտային - յնոյ - յնոց } campester.

Ղառն - ռին - ռինք - ռինց (- ռանց). amarus - acerbus - dirus - amarulentus.

Ղառնամ, դարձայ. revertor - convertor - redeo - transeo - recedo.

» յետս դառնամ: retro revertor - retrogredior - retrocedo.

Ղառնանամ - ռնացայ. amaresco - exacerbor - crucior - angor.

Ղառնապէս (adv.). amare - acerbe - indigne - graviter.

Ղառնացուցանեմ - ցուցի. exacerbo - affligo - excrucio - contristo.

Ղառնիճ - նճի - նճաց. lactuca agrestis.

Ղառնութիւն - թեան. amaritudo - amaritas - amarities - amaror - aegritudo - acerbitas - exacerbatio - afflictio.

Ղաս - սու - սուց. cumulus - acervus - convivium - lectio - chorus - coetus - cohors - ordo - gradus.

Ղասակարգ - գի vel Ղասակարգութիւն - թեան } vicis - ordo - ordinatio - chorus.

Ղասակարգեմ - եցի. ordino - coordino - dispono.

Ղասատակ - կի - կաց. iunctura manus cum brachio.

Ղասատառակ - կի - կաց. mantele - mappa - sudarium - mucinium.

Ղասախրատակ - կի - կաց. paedagogus - praeceptor - doctor - magister - custos.

Ղասախրատակեմ - կեցի. instruo - edoceo - erudio - instituo - moderor.

Ղասախրատակութիւն - թեան. disciplina - doctrina - institutio - eruditio.

Ղատ - տի - տից. iudicium - sententia - ius.

» դատ առնեմ, արարի. iudico - iudicium fero - decerno - ius dico.

Ղատախազ - զի - զաց. accusator - adversarius - criminator.

Ղատախազեմ - եցի. accuso - contra litigo - criminor - arguo - provoco.

Ղատախազութիւն - թեան. accusatio - contra litigatio - crimen - provocatio.

Ղատաստիկ - տկի - տկաց. sententia - damnatio - decretum - suffragium - extremae disceptationis iudicium.

Ղատապարտ. condemnatus - iudicatus - obnoxius.

» դատապարտ առնեմ, արարի. condemno - iudico - damno.

Ղատապարտեմ - եցի. damno - condemno - iudico.

Դատապարտութիւն - թեան. condemnatio - damnatio - iudicium - poena - multa.

Դատաստան - նի - նաց. iudicium - poena - tribunal - forum iudiciale.

» դատաստան առնեմ, արարի. iudicium exerceo *vel* facio - iudico - ius dico.

Դատաւճիռ - ճռի - ճռաց. sententia - iudicium decretorium - condemnatio.

Դատարկ - կի - կաց. otiosus - vacuus - inanis - piger - vanus - inutilis.

Դատարկանամ - կացայ. vaco - evacuor - otiose vivo - pigresco - otior - torpeo.

Դատարկանձն - ձունք. otiosus - piger - desidiosus.

Դատարկապէս (*adv.*). otiose - inaniter - desidiose - segniter.

Դատարկապորտ / Դատարկասուն } otiosus - piger - desidiosus - balatro.

Դատարկութիւն - թեան. otium - vacuitas - inanitas - desidia - cessatio.

Դատաւոր - րի - րաց. iudex - praeses - praetor - dux - cognitor.

Դատաւորութիւն - թեան. procuratio - iudicatus - procuratoris officium - praetura.

Դատափետ առնեմ, արարի *vel* Դատափետեմ - տեցի. iurgor - rixor - iniuste crucio.

Դատեմ - եցի / Դատիմ - եցայ } iudico - diiudico - iudicio contendo - condemno - punio - damno - poena mulcto *vel* afficio.

Դատողական - նի - նաց. iudicialis - iudiciarius.

Դատողութիւն - թեան / Դատումն - ման } iudicatio - iudicium - sententia - examen - inquisitio.

Դար - րու - րուց. saeculum - aevum - generatio - aetas.

Դար - րի - րից. praecipitium - altitudo - rupes - promontorium.

Դարան - նի - նաց. insidiae - armarium - latebra.

» դարան դնեմ, դրի. insidias paro *vel* struo - insidior.

Դարանակալ լինիմ, եղէ. insidias tendo - circumvenio - assisto.

Դարանակալութիւն - թեան. deceptio - insidiae - dolus.

Դարանիմ - նեցայ. insidior - - insidias facio.

Դարապան - նի - նաց / Դարապետ - տի - տաց } ostiarius - ianitor - atriensis.

Դարաստան - նի - նաց. pomarium - viridarium - hortus - silvula.

Դարաւանդ - դի - դաց. laquear - promontorium.

Դարբին - բնի - բնաց. faber ferrarius *vel* aerarius - serarius artifex.

Դարբնութիւն - թեան. ars ferraria *vel* aeraria.

Դարձ - ձի - ձից. conversio - reversio - reditus.

» դարձ առնեմ, արարի. convertor - revertor - redeo.

Դարձեալ (*adv.*). rursus - rursum - iterum - denuo.

Դարձուած - ծոյ - ծոց } versutia - flexus - versio - conversio - reversio - aversio.
Դարձումն - ման }

Դարձուցանեմ - ցի - ձո. converto - averto - praebeo - verto - reddo.

Դարման - նի - նից (- նոյ - նոց). cura - remedium - suppeditatio - victus - alimentum.

» դարման տանիմ, տարայ. curam habeo - medeor - medicor.

Դարմանեմ - նեցի. curam ago - foveo - suscipio - dispono - curo - medeor - alo.

Դաւ - ւոյ (- ւու). dolus - insidiae - maleficium.

Դաւաճան - նի - նից (- նաց). dolosus - insidiator - insidiosus.

Դաւաճանեմ - նեցի. insidior - insidias dispono *vel* struo.

Դաւաճանութիւն - թեան. insidiae - dolus - coniuratio.

Դաւանեմ - նեցի } profiteor - confiteor - declaro.
Դաւանիմ - նեցայ }

Դաւանութիւն - թեան } professio - confessio - declaratio.
Դաւանութիւն - նման }

Դաւթեան } Davidicus.
Դաւթեան }

Դափնի - նւոյ - նեաց. *Vid.* Դաբնի:

Դափր Հատանեմ, Հատի. ungula fodio *vel* effodio.

Դդմենի - նւոյ - նեաց. planta cucurbitae.

Դդում, դդմոյ (- մի). cucurbita.

Դեղեցանք - նաց. commoratio - studium - attentio.

Դեղեցիմ - ցեայ. assideo - commoror - incumbo - studeo.

Դեղ - ղոյ - ղոց (- ղի - ղից). medicamentum - collyrium - atramentum - herba - resina - venenum - unguentum.

Դեղագործ - ծի - ծից. medicamentarius - pharmacopola.

Դեղաթափ - փի - փից *Vid.* Դեղթափ:

Դեղաւոր - ւորի - ւորաց. medicamentarius - veneficus - confector medicamentorum - medicus - medens - fascinator.

Դեղաւորութիւն - թեան. ars medica *vel* medicamentaria - veneficium - actio medicandi.

Դեղթափ - փի - փից. antidotus - alexipharmacum.

Դեղին - ղնոյ (- ղնի). luteus - flavus - croceus - pallidus - fulvus - fuscus.

Դեղձ - ձի - ձից. persicum - malum persicum.

Պեղձենի - նու՛ց
Պեղձի - ձո՛ց } persicus - malus persica.

Պեմեար - բի (*graec.*). Ceres.

Պեն - նի - նից. secta - religio *vel* fides ethnica.

Պենար - բի - բաց. (*lat.*). denarius - pecunia - nummus.

Պենպեա - ան - ատց. caput *vel* pontifex sectae - dux religionis ethnicae.

Պո՛ *vel* Պո՛ հո՛ս (*adv.*). adhuc - interim - iam.

Պոպակ - կի - կաց. feretrum - lectica.

Պոպան - նի - նաց. legatus - nuntius - orator.

Պոպանութիւն - թեան. legatio - nuntiatio - nuntium.

Պերանուն - բանուան - բանուանք - բանուանց. pronomen.

Պերձակ - կի - կաց. sarcinator - sartor - sutor.

Պո՛, դիւ՛, դիւ՛ց. daemon - daemonium - spiritus malus - deus factitius.

Պոկ, դիւկ (դիւկց). cumulus - coacervatio - acervus.

Պեմ, դիմի *vel* Պեմք, դիմաց } facies - vultus visus - persona - scopus - finis.

» դեմ գնեմ, եկի. progredior - ingredior - peto - proficiscor.

» դեմ յանդիման (*adv.*). facie ad faciem.

» ընդեմ ունիմ, կալայ. occurro - obsisto - obsto - resisto - repugno.

» 'ի դէմս *vel* 'ի դիմաց. in facie - in persona - nomine.

» 'ի դիմի հարկանիմ, հարայ. aggredior - invado - resisto - contra aliquem sto.

Պեպ, դիպի *vel* Պեպք, դիպաց } casus - eventus - accidens.

» դեպ լինի, եղե՛ւ. accidit - evenit - contingit.

Պեպ, դիպի. conveniens - decens - aptus - opportunus - idoneus.

» 'ի դեպ է, էր. convenit - decet - licet - consentaneum est.

» 'ի դեպ դայ, եկն *vel* եղանէ, եղ. convenit - contingit - opportune evenit *vel* succedit.

Պեպուղիղ (*adv.*). recto cursu - directe - recte.

Պեա, դիտի, դիտաց. speculator - explorator - scopus - meta.

Պեասն ունիմ - կալայ. speculor - contemplor - expecto - praestolor.

Պժգո՛հ. moerens - moestus - tristis - aeger animo.

» դժգոհ լինիմ, եղէ. afficior moestitia - moereo - aegresco - tristor - ingratus sum.

Պժգոհութիւն - թեան. moestitia - aegritudo - tristitia.

Պժոխական - նի - նաց
Պժոխային - ինոյ - ինոց } infer-

nus – tartareus – difficillimus – perarduus.

Ա֊ժոխք - խոց· inferi – tartarus – orcus – abyssus – limbus –sepulcrum.

Ա֊ժուար - բի - բաց· difficilis – arduus.

» դժուարաւ *(adv.)*. difficile – difficiliter – difficulter – aegre – moleste – vix.

Ա֊ժուարակիր - կրի - կրաց· quod difficile ferri potest – intolerandus – intolerabilis – gravis – molestus – vix tolerabilis.

Ա֊ժուարանամ - բացայ· difficilis fio – aegresco – indigne fero.

Ա֊ժուարապատմելի
Ա֊ժուարապատում quod difficile enarrari potest – inenarrabilis – ininterpretabilis.

Ա֊ժուարիմանալի
Ա֊ժուարիմաց difficile intellectu – inintelligibilis – tenebrosus.

Ա֊ժուարին· difficilis – arduus – operosus – molestus – gravis – durus – saevus.

Ա֊ժուարութիւն - թեան· difficultas – arduitas – incommodum – molestia – acerbitas.

Ա֊ժպատհ - հի - հից· non aptus *vel* idoneus – inopportunus – ineptus – intempestivus.

Ա֊ժպհի· insuavis – molestus – incommodus – iniucundus.

Ա֊ժպհութիւն - թեան· incommodum – molestia – fastidium.

Ա֊կ - խոյ - խոց *vel etiam*
Ա֊կաւն - կան - կուռք - կանաց cadaver – corpus – mortuus.

Ա֊կեմ - կցի· lac sugo – lacteo – ubera duco – fello.

Ա֊կեցիկ - ցկի - ցկաց· lactens – lac sugens – lacte nutritus.

Ա֊կեցուցանեմ - ցուցի· lacto – lactito.

Ա֊կզանեմ - զի
Ա֊կղեմ - կեցի
Ա֊կղում - զի cumulo – coacervo – congero.

Ա֊կմառնութիւն - թեան· conformatio – prosopopaeia.

Ա֊կռեմ - ռեցի· impetu abeo – praecipitor – impetum facio – decurro – gradior – proficiscor – peto – irruo.

Ա֊կա - այ
Ա֊կոս - սի *(graec.)*. Iupiter.

Ա֊կի - պեցաւ· accidit – contingit – evenit.

Ա֊կիմ - պեցայ (-պայ)· sortior – tango – attingo.

Ա֊կոած - ծոյ - ծոց· eventus – casus.

Ա֊կոակ - կի - կաց· scopus – speculator.

Ա֊կոանոց - ցի - ցաց· specula – speculatorium – celsitudo.

Ա֊կոաւորութիւն - թեան
Ա֊կոումն - ման intentio – speculatio – contemplatio – scopus – propositum – intentum – attentio.

Գխտիմ-եմ, exploro – considero – observo – speculor – attendo – intendo – respicio – animadverto.

Գխտ, դրի, դրից (դրոյ, դրոց). dispositio – positura – situs – repositorium – plasma.

Գխտապաշտ – ի – իից. idololatra – idolorum cultor *vel* adorator.

Գխտապաշտութիւն – թեան. idololatria – idolorum cultus *vel* adoratio.

Գխտաբար (*adv.*). diaboli more – nequiter.

Գխտական – ի – նաց. diabolicus – nequam – perversus – daemoniacus.

Գխտահար – ի – բաց. daemonium habens – a daemonio vexatus *vel* obsessus – cerritus – larvatus – lymphaticus.

Գխտահարիմ – իեցի } cerritus
Գխտահարիմ – իեցայ } sum – a daemonio vexor *vel* obsideor.

Գխտահարութիւն – թեան. vexatio – *vel* obsessio a daemonio.

Գխտային – ինոյ – ինոց. diabolicus – nequam – daemoniacus.

Գխտան – ի – նաց. aula regia – archivum – bibliotheca – tabularium – schola – collegium.

Գխտ – թի – թից (-թաց). magus – incantator – veneficus – maleficus.

Գխտթական – ի – նաց. magicus.

Գխտթականութիւն – թեան }
Գխտթութիւն – թեան } magia – incantatio – veneficium – maleficium – magica ars.

Գխտթիմ – թեցի. incanto – excanto – fascino – vaticinor.

Գխտ – պի – պից. expeditus – tranquillus – bonus – tranquillitas – facilitas – commoditas.

» դիւրաւ (*adv.*). facile – faciliter – expedite – commode.

Գխտբաբիկ. fragilis – fluxus.

Գխտբադոյն. facilior – expeditior – tolerabilior – remissior.

Գխտբածախ. facile corruptibilis – sumptuosus – generosus – liberalis.

Գխտբահալ. facile dissolubilis – concoctu facilis.

Գխտբահաւան – ի – նից. suadibilis – persuasibilis – credulus – obsequens.

Գխտբահաւանութիւն – թեան. suasio – persuasio – credulitas – obsequentia.

Գխտբաշարժ – ժի – ժից. bene mobilis – agilis – expeditus – inconstans – pronus.

Գխտբիմ – եցի. facile reddo – explano – bene dispono – complano.

Գխտբին – ընոյ – ընոց. facilis – expeditus – planus – lenis – suavis.

Ղեւրութիւն - թեան· facilitas - commoditas - commodum.

Ղեւցայն - ղին - ղունք - ղանց· heros - semideus.

Ղեւցայնաբար *(adv.)*. heroice - fortiter - generose - strenue.

Ղեւցայնական· heroicus - strenuus - fortis.

Ղեւցայնութիւն - թեան· virtus heroica - strenuitas - fortitudo.

Ղեւք - ղեց· daemones - dii ficti - idola - simulacra.

Ղեհակ - հկի - հկաց· oppidum - castellum - arx.

Ղեղդեմ - դեցի *vel* Ղեղդեցուցանեմ - ցուցի com- Ղեղդեմ - դեցի *vel* Ղեղդեցուցանեմ - ցուցի moveo - quatio - demoveo - subverto - concutio.

Ղեղդումն *vel* Ղեղդումն - ղդման - ղդմանց commotio - concussio.

Ղմակ - կի - կաց· cauda ovium.

Ղմին իբր *(coni.)* propterea - ideo - quapropter.

Ղնեմ, հղի· pono - colloco - statuo - constituo - arbitror - opinor.

» ունին ղնեմ *Vid. in* Ունին։

Ղշոյ - յի - յից· regina - regnatrix.

Ղշոյութիւն - թեան· potestas *vel* imperium reginae.

Ղող - ղի - ղից· tremor - commotio - trepidatio.

Ղողամ - ացայ (- ացի)· tremo - commoveor - intremisco - trepido.

Ղողացուցանեմ - ցուցի· terreo - deterreo - territo - quatio - agito - tremefacio.

Ղողութիւն - թեան Ղողումն - ղմանն } tremor - reverentia - commotio - trepidatio - metus - pavor.

Ղոյղն· perpaullulus - exiguus - minimus - brevis - tenuis.

Ղոյղ - ուղի - ուղից· situla - sitella - cadus.

Ղոյն - ղրին - ղքին - ղոյին *(pron.)*. ille - iste.

Ղու, ք, ձեր *(pron.)*. tu.

Ղուղնաբար *(adv.)*. sine discrimine - leviter.

Ղուժ - ժի - ժից· barbarus - saevus - inhumanus.

Ղուն ինչ *(adv.)*. aliquantulum - paullulum.

Ղուն ուրիք *(adv.)*. aliquoties - raro - rare.

Ղուռն, ղրան, ղրունք, ղրանց (ղուրք, ղրաց)· ianua - ostium - porta - fores - aula - regia - vestibulum.

» առ ղուրս ante ianuam - ad ostium - prope - in foribus.

» 'ի ղուրս *(adv.)*. foris - foras - extra.

Ղուստր, ղստեր, ղստերք - ստերց (- ստերաց)· filia - puella - nata.

Վուրկն, վրկան. rota figuli.

Վուքս, վքսի (*lat.*). dux – ductor – princeps.

Վպիր - պրի - պրաց. scriba – scriptor – lector.

Վպրանոց - ցի - ցաց
Վպրոց - ցի - ցաց } collegium schola – gymnasium.

Վպրապետ - տի - տաց. princeps *vel* caput scribarum – tabularius – ludimagister.

Վպրութիւն - թեան. litterae – litteratura – liber – dignitas lectoris *vel* doctoris.

Վռնապահ - հի - հաց
Վռնապան - նի - նաց } ianitor – ostiarius – atriensis.

Վռնբացէք. Apertura ianuae (caeremoniae liturgicae apud Armenos, vesperis Dominicae Palmarum).

Վսեմկան - նի - նաց. tabulatum coenaculum – tectum.

Վսրտիլեմ - եցի. detrecto – detraho – irrideo – convicior – sperno – despicio – aspernor – contemno.

Վրսխտ · տի - տից (- տաց). hortus – paradisus – beatorum sedes – coelum.

Վրամ - մոյ - մոց (- մի - մից). drachma – moneta – nummus – denarius.

Վրանդի - դւոյ - դեաց. vestibulum – limen – postis – ostium – ianua – fores.

Վրացի - ցւոյ - ցեաց. vicinus – cognatus – propinquus – conterminus.

Վրգալ - լի - լից (- լաց). cochleare – cochlear.

Վրդեմ - եցի. impello – incito – irrito.

Վրոշմ - մի - մից (- մաց). character – signum – sigillum – subscriptio – sacramentum confirmationis – chrisma.

Վրոշմեմ - մեցի. characterem imprimo – signo – administro Confirmationis sacramentum – noto – designo – sculpo – inscribo – incido – caelo.

Վրուագ - գի - գաց. fornix – laquear – cochlea – lamina – thesis – dogma.

Վրուատեմ - տեցի. laudo – collaudo – laudibus orno – commendo.

Վրուատիք - տեաց
Վրուատուն - տման } laus – laudatio – commendatio.

Վրօշ - շու - շուց (- շի - շից). vexillum – signum – imago – simulacrum – idolum.

Վրօշակ - կի - կաց. fimbria – lacinia – limbus.

Վրօշեալ - եղոյ - եղոց. figmentum – simulacrum – sculptura – idolum.

Վրօշեմ - եցի. sculpo – figuro – scalpo – rado – incido – caelo.

Վքսութիւն - թեան. ducatus – principatus.

Ե

Եբենեայ· ex ebeno – ebeninus.
Եբենոս - սի· ebenum – ebenus.
Եբրայեցերէն *(adv.)*. hebraice – lingua hebraica.
Եբրայեցի - ցւոյ - ցւոց· hebraeus – hebraicus.
Եգիպտացի - ցւոյ - ցւոց· Aegyptius.
Եզական - նի - նաց *vel* Եզակի· singularis – unicus – eximius.
Եզն - ղին - ղինք - ղանց· bos – bovis – vitulus – taurus.
Եզր-ղեր-ղերք-ղերց (-ղերաց)· terminus – ora – littus – labium – finis.
Եթեր - րի - րաց *(graec)*. aether – caelum.
Եթերական - նի - նաց· aethereus – caelestis.
Եթէ *(coni.)*. si – an – quod – ut – sive – dum – quum – aut – quia.
» Եթէ ոչ *(adv.)*. nisi – si non – antequam.
Եթովպացի - ցւոյ - ցւոց· Aethiops.
Եւ - և *Vid.* Եկ - ելից։
Եղաջ *vel* Եղակ - կի - կաց· fraga.
Եղանեմ, եկի· exeo – abeo – ascendo – procedo – egredior – proficiscor – conscendo.
» միմեամբք եղանեմ· invicem praevenio – conor – nitor.
Եկ - ելից· exitus – excessus – proventus – profectio – Liber Exodi – eventus – transitus – egressio.
» եկ արեւու· ortus solis – oriens.
Եկ - կի - կաց· advena – peregrinus – proselytus – adventus.
Եկամուտ - մտի - մտից (- մտաց)· proselyta – convena – catechumenus – proventus – reditus.
Եկեղեցական - նի - նաց· ecclesiasticus – clericus – sacerdos – doctor.
Եկեղեցանամ - ցայ - ցայ· congregor – in concionem convocor.
Եկեղեցի - ցւոյ - ցեաց *(graec.)*. ecclesia – templum Dei – congregatio – coetus – concio.
Եղանակ - կի - կաց· modus – modulatio – ratio – anni tempus – tempestas.
Եղանակեմ - կեցի· modulor – cano – canto.
Եղանիմ, եղէ· fio – factus sum – nascor – gignor.
» եղիցի· fiat – amen.
Եղբայր - բօր - բարք - բարց· frater – socius – germanus.
Եղբայրաբար *(adv.)*. fraterne.

եղբայրական - նի - նայ. fraternus - germanus.

եղբայրասէր - սիրի - սիրայ. fraternitatis amator - benignus.

եղբայրասիրութիւն - թեան } եղբայրսիրութիւն - թեան } charitas fraterna - amor fraternitatis - benignitas.

եղբայրասպան. fratricida.

եղբայրասպանութիւն - թեան. fratricidium.

եղբայրութիւն - թեան. fraternitas - sodalitium - religiosa societas.

եղբօրորդի - դւոյ - դւոց (- դեայ). filius fratris - consobrinus - nepos - patruelis.

եղեամն - ղեման - ղեմանց. pruina.

եղեղնեայ. arundineus - canneus.

եղեղնուտ - տի - տից. arundinosus - arundinetum - cannetum.

եղեմնաբեր. pruinosus - pruinam afferens.

եղինքնաքար - բի. sardonyx - iaspis.

եղեռն - ևրան - ևրունք. scelus - facinus - adversitas - malignitas - nequitia - flagitium - perversitas.

եղեռնագործ - ծի - ծայ. scelestis - facinorosus - sceleratus.

եղեւին - ենի. abies - cedrus - citrea malus.

եղեւնափայտ - տի - տից. cedrus - cupressus.

եղէգն - ղեղան - ղեղունք - ղեղանց. arundo - canna - calamus - arundinetum - stipula - culmus.

եղծական - նի - նայ } եղծանելի - լւոյ - լեայ } corruptibilis - fragilis - mortalis.

եղծանեմ - ծի. corrumpo - dissolvo - contemno - laedo - everto - destruo.

եղծումն - ծման. corruptio - dissolutio - destructio.

եղկ. tepidus - remissus animo.

եղկելի - լւոյ - լեայ. miser - deplorabilis - infelix - calamitosus.

եղկութիւն - թեան. tepor - animi remissio.

եղն - ղին - ղինք - ղանց. cervus - cerva - cervulus.

եղնորթ - թու - թուց. cervulus - hinnulus.

եղո՛ւկ (*inter.*). heu! - vah! - hei mihi!

եղունգն - ղնդան - ղնդունք - ղնդանց. unguis - ungula - stylus.

եղջերաւոր - բի - բայ. cornutus - corniger.

եղջերեայ - բոյ - բեայց. corneus - ex cornu factus.

եղջերենի - նւոյ. siliqua.

եղջերու - ուի - ուայ. cervus.

եղջիւր - ջեր - ջերք - ջերց (- ջերայ). cornu - siliqua.

Եղախիւր - տիր. palus – stagnum – lacusculus – pratum.

Եմ, ես, է. sum, es, est.

Եմիփորոն - նի - նաւ *(graec.)*. humerale Episcoporum orientalium, crucibus adornatum – pallium.

Ենթադրեմ - րեցի. suppono – puto – subiicio – substituo – substerno.

Ենթադրութիւն - թեան. suppositio – hypothesis – subiectio – hypostasis.

Ենթակայ - յի - յից. subiectum – argumentum – obiectum.

Եպարքոս - սի - սաց *(graec.)*. praeses – praefectus – dux – vicarius.

Եպերեմ - րեցի. reprehendo – corripio – sperno – contemno.

Եպիսկոպոս - սի - սունք - սաց *(graec.)*. episcopus – antistes – pontifex.

Եպիսկոպոսական - նի - նաց. episcopalis – pontificalis.

Եպիսկոպոսակից - կցի - կցաց. adiutor episcopi – chorepiscopus.

Եպիսկոպոսանոց - ցի - ցաց. aedes episcopi – episcopalis sedes *vel* curia.

Եպիսկոպոսապետ - սի - սաց. archiepiscopus – metropolita – patriarcha – summus pontifex.

Եպիսկոպոսապետութիւն - թեան. archiepiscopatus – primatus – patriarchatus – pontificatus.

Եպիսկոպոսութիւն - թեան. episcopatus – munus episcopi.

Եռամ - ացի (- ացայ). ferveo – ardeo – efferveo – ebullio – aestuo – inflammor.

Եռանդ - դի. nudius tertius.

Եռանդն - դեան
Եռանդում - ման } fervor – ardor – succensio – aestus.

Ես, իմ, ինձ, ինձ *(pron.)*. ego.

Երագ - գի - գունք. celer – velox – acutus – citatus – levis – acer.

Երագ *(adv.)*. celeriter – velociter – festinanter – cito – statim – illico.

Երագեմ - գեցի. accelero – festino – propero – maturo.

Երագընթաց
Երագոտն } celer – velox – festinus.

Երագութիւն - թեան
Երագումն - գման } celeritas – velocitas – festinatio – cursus – dexteritas – agilitas.

Երազ - զոյ - զոց. somnium – visum – visio – insomnium.

» *երազ տեսանեմ, տեսի.* visum video – somnio.

Երազեմ - զեցայ. somnio – in somnis video.

Երաժիշտ - ժշտի - ժշտից (- ժշտաց.) musicus – symphoniacus – musice.

Երաժշտական - նի - նաց. musicus – cantator.

Երաժշտահանութիւն - թեան } Երաժշտութիւն - թեան } ars musica - musice.

Երախ - խի - խաց. os - bucca.

Երախայ - յի - յից. catechumenus - infantulus.

Երախայութիւն - թեան. catechumenatus - catechismus - institutio baptismalis.

Երախայրիք - րեաց. primitiae.

Երախան - նի - նից (-նաց). contubernium - convivium - compotatio - turba.

Երախտաւոր - րի - րաց. benefaciens - beneficus - beneficii memor - benemeritus.

Երախտաւորիմ - րեցայ. afficior beneficio - benefacio - beneficium assequor.

Երախտիք - տեաց. beneficium - meritum - bonum opus - gratia.

Երակ - կի - կաց. vena - actus.

Երամ - մոյ - մոց vel մի - միւ (մաց) } Երամակ - կի - կաց } grex - coetus - turba - frequentia - agmen - turma.

Երամանամ - մացայ. congregor - convenio.

Երամովին } Երամօրէն } (adv.). gregatim - agminatim.

Երանաւէտ, Երանաւոր, Երանեալ } Երանելի - լւոյ - լեաց } beatus - beans - felix - fortunatus.

Երանեմ - նեցի. beo - beatum dico - beatis adscribo - magnifico.

Երանի՛ vel Երանի թէ (inter.). Deus faxit - utinam.

Երանութիւն - թեան. beatitudo - beatitas - felicitas.

Երանուհի - հւոյ - հեաց. beata - sancta.

Երան - նի vel Երանք - նաց } lumbus - ilia - femur - renus.

Երաշխ - խի - խից (-խեաց). pignus - arrhabo - fideiussio.

» Յերաշխի առնում, առի vel առնեմ, արարի. in sponsionem sumo - suscipio - excipio - spondeo - fideiubeo.

Երաշխաւոր - րի - րաց. sponsor - praes - fideiussor - testis.

Երաշխաւորիմ - եցի. spondeo - fideiubeo - satisdo - satisfacio - promitto - polliceor - testor - testificor.

Երաշխաւորութիւն - թեան. sponsio - fideiussio - satisfactio.

Երաշխէպ - պք. stigma - tribulatio - vibex - aerumna.

Երաշտ - տի - տից (-տոյ - տոց). siccus - aridus - siccitas - ariditas - calor - aestus.

Երաշտանամ - տացայ. siccor - exsiccor - aresco - areo.

Երաշտութիւն - թեան. siccitas - siccatio - ariditas - sitis.

Երասան - նի - նաց } Երասանակ } fraenum -

gubernaculum – habena – lorum – retinaculum – temo.

Երասանակեմ - կեցի· fraeno – guberno – domito – domo – rego – moderor.

Ե՞ր (adv.). quando? – ecquando?

» **մինչեւ ի՞ր vel ցի՞ր (adv.).** quamdiu? – usquequo? – quousque?

Երբեմն (adv.). aliquando – aliquoties – iam – olim – modo.

Երբեք (adv.). aliquando – unquam.

» **երբեք երբեք (adv.).** aliquoties – interdum.

» **ոչ երբեք (adv.).** nunquam.

Երբուծ - բծոյ - բծոց· caro pectoralis – antilena.

Երգ - գոյ - գոց· cantus – canticum – symphonia – cantilena – hymnus – psalterium – ode.

Երգեմ - գեցի· cano – canto – psallo – laudo – collaudo.

Երգիծանեմ - ծի vel Երգիծուցանեմ - ցի } lacero – dilacero – dirumpo – rumpo – scindo – discerpio – laedo – offendo.

Երգիոն - նի - նից (-նաց)· organum pneumaticum.

Երգիչ - գչի - գչաց· cantor – cantatrix – musicus – laudator.

Երգմնեմ - նեցի· iuro – iureiuro – iureiurando firmo.

Երգմնեցուցանեմ - ցուցի· adiuro – iureiurando obstringo – sacramento adigo.

Երգմնեցուցիչ - ցչի - ցչաց· exorcista.

Երգմնասուքիւն - քեան· periurium.

Երդնլի - լւոյ - լեաց· ille, per quem iurat quis.

Երդնում - դուայ - դուիր - դուեալ· iuro – periuro – iureiuro – iureiurando firmo.

Երդումն - դման - դմունք - դմանց· sacramentum – iusiurandum – coniuratio – periurium – exsecratio – anathema.

Երեամ· triennium.

Երեկ vel Երեկոյ - յի· vespera – hora vespertina.

» **ընդ երեկս vel ընդ երեկոյս (adv.).** ad vesperam – vespere – sero.

Երեկոյանայ - կոյացայ - կոյացեալ· advesperascit.

Երեկոյեան ժամ· horae vespertinae (pars Breviarii Armeni).

Երեկորեայ - եայք - եայց· vespertinus – occidentalis – occiduus.

» **յերեկորեայ (adv.).** sero – vesperi – a vespera.

Երեւեան - ւենի - ւենից
Երեւենի - նւոյ - նեաց } trium annorum – tres annos natus – trimus – triennalis – trietericus.

Երես - սի vel Երեսք - սաց } facies - vultus - conspectus - aspectus - persona - visus.

» զերեսս հաստատեմ - տեցի. firmo faciem - reverto me - iter ingredior.

» ընդ երեսս երկրի. super faciem terrae - per orbem terrarum.

» բացաւ երեսօք. revelata facie - aperto vultu.

Երեսնամեայ vel Երեսնամեան } Երեսնամեկն vel Երեսնամի } triginta annorum.

Երեսնապատիկ - կի - կաց. triginta pro uno - triceni.

Երեսնեկորդ - դի - դաց. trigesimus.

Երեսնիցս (adv.). tricies.

Երեսուն - սնի - սնից. triginta.

Երեսնօրեակ } Երեսնօրեայ } triginta dierum.

Երերիմ - րեցայ. commoveor - agitor - fluctuor - tremo - contremisco - trepido.

Երերումն - մանն } Երերում - մանն } commotio - agitatio - fluctuatio - tremor - trepidatio.

Երերուն. commotus - agitatus - fluctuosus - tremens - tremulus - trepidus.

Երեւակ - կի - կաւ. Saturnus (planeta).

Երեւակայեմ - յեցի. imaginor - cogito - excogito - opinor - comminiscor.

Երեւակայութիւն - թեան. imaginatio - phantasia - commentum.

Երեւելի - լւոյ - լեաց. apparens - visibilis - manifestus - notus - insignis - nobilis - conspicuus - illustris - pretiosus.

Երեւեցուցանեմ - ցուցի. monstro - indico - manifesto - revelo - ostendo - designo.

Երեւիմ - ւեցայ. appareo - pareo - videor - manifestor - ostendor - revelor - prodeo.

Երեւոյթ - ութ - ութից. phantasma - visum - apparitio - revelatio - imaginatio.

Երեւումն - ւման. apparitio - visio - manifestatio - superficies - productio - representatio.

Երեք vel Երես - րից. tres - tria - ter - tertius.

Երեքամեայ } Երեքամեան } trium annorum - trimus.

Երեքամսեան. trimestris - trium mensium.

Երեքանկիւն - կեան. triangulum - triangularis.

Երեքեան vel Երեքին - րեցունց. terni - trini.

Երեքժանեայ } Երեքժանի } tridens - fuscina.

Երեքկին - հնի - հնաց. triplex - ternus - trinus - tertius.

Երեքհնեմ - նեցի. triplico - trigemino.

Երեքհարիւր - րոյ - րոց· tercenti – tercenteni.

Երեքսրբեան - բենի - բենից· ter sanctus – sanctissimus – trisagium.

Երեքտասան - նի - նից· tredecim – ternideni.

Երեքտասաներորդ - դի - դայ· tredecimus – decimus tertius.

Երեքօրեայ - րեկի - րեկից· trium dierum – triduus – tertianus·

Երէ - էոյ - էոց· fera – bellua – venatio – animal.

Երէկ - էկի· heri – hesternus dies.

Երէց - րիցու - րիցուհք - րիցանց· presbyter – senior – natu maior – senex – sacerdos.

Երթ - թի - թից· profectio – iter – discessio.

Երթամ, չոգայ, երթեալ· vado – eo – abeo – proficiscor – adeo – pergo.

Երի - ւոյ - ւով· armus – crus.

Երիզ - զի - (- զոյ)· fascia – fasciola.

Երիզապինդ - պնդի - պնդաց· involutus – obvolutus.

Երիկամունք - մանց· renes – secretum cordis.

Երինջ - ընջոյ - ընջոց (- ընջու - ընջուց)· vitula – iuvenca – bos – sponsa – uxor.

Երիվար - րի - րաց· equus – equuleus – equus ephippio idoneus.

Երիտասարդ - դի - դաց· iuvenis – adolescens – adolescentulus – pubens.

Երիտասարդական - նի - նաց· iuvenilis.

Երիտասարդանամ - դացայ· iuvenesco – adolescens fio – aetatem virilem attingo.

Երիտասարդութիւն - թեան· iuventa – iuventus – adolescentia – pubertas.

Երիտասարդուհի - հւոյ - հեաց· adolescentula – puella.

Երիր· tertius.

Երիցագոյն - ունի - ունից - (- ունաց)· senior – maior – superior.

Երիցակից - կցի - կցաց· consenior – conpresbyter.

Երիցութիւն - թեան· presbyteratus – sacerdotium – provectus gradus aetatis – primatus – principatus – episcopatus.

Երից vel Երից անգամ (adv.). ter – tertio – tertia vice.

Երկար - րի - րաց Vid. Երիվար:

Երկ - կոյ - կոց· labor – elaboratio – fatigatio – opus – effectus.

Երկաթ - թոյ - թոց (- թի - թաց)· ferrum – catena.

Երկաթագործ - ծի - ծաց· faber ferrarius.

Երկաթեղէն - ղինի - ղինաց
Երկաթի - թւոյ - թեաց
ferreus – ferro factus.

Երկակենդան / Երկակենցաղ } semimarinus – amphibius.

Երկայն - նի - նից. longus – prolixus – remotus.

Երկայնագոյնս (adv.). longius – diutius – prolixius.

Երկայնակեաց - կեցի - կեցայ. longaevus – grandaevus.

» երկայնակեաց լինիմ, եղէ. longae vitae sum – longaevam ago vitam.

Երկայնակեցութիւն - թեան. vita longaeva – longaevitas.

Երկայնամիտ - մտի - մտայ. patiens – tolerans – lenis.

» երկայնամիտ լինիմ, եղէ. patienter fero – patientiam habeo – aequo animo sum.

Երկայնամտեմ - եցի. patientiam exerceo – patienter fero *vel* ago – tolero.

Երկայնամտութիւն - թեան / Երկանմտութիւն - թեան } patientia – tolerantia – lenitas.

Երկայնանիստ - նստի. expansus – longe extensus.

Երկայնացուցանեմ - ցուցի / Երկայնեմ - նեցի } dilato – protraho – produco – extendo – distendo – explico – pando.

Երկայնժամանակեայ. longaevus – diuturnus – grandaevus.

Երկայնութիւն - թեան. longitudo – longinquitas – distantia – intervallum.

Երկայնօրեայ լինիմ, եղէ. longaevus sum – produco dies – diuturnam ago vitam.

Երկան - նի - նից (- նայց). mola (frumentaria) – trapetum.

» երկան իշոյ. mola asinaria.

Երկանաքար *vel* Վէմ երկանաքար. lapis molaris.

Երկասէր - սիրի - սիրայ. operosus – laboriosus – amans laborum – sedulus – studiosus.

Երկասիրեմ - րեցի. operor – elaboro – labores amo – elucubror – studeo.

Երկասիրութիւն - թեան. opus – labor – elaboratio – laborum amor – studium – elucubratio.

Երկար - րի - րայ. longus – diuturnus – prolixus – productus – prorogatus.

» ընդ երկար (adv.). diu – fuse.

Երկարեմ - րեցի. prorogo – protraho – protendo – extendo – produco.

Երկարութիւն - թեան / Երկարումն - րման } prorogatio – diuturnitas – perpetuitas – prolatio – procrastinatio.

Երկաքանչիւր - րոյ - րոց (- րից). ambo – uterque.

Երկբայ - յի - յից. dubius – ambiguus – incertus – anceps.

» յերկբայս լինիմ, եղէ *vel* կամ, կացի. in dubio sum – dubi-

to - ambigo - haesito - haereo.

Երկբայական - նի - նաց. dubius - incertus - ambiguus.

Երկբայանամ - յացայ / **Երկբայիմ** - յեցայ } dubito - ambigo - haesito - haereo.

Երկբայութիւն - թեան. dubitatio - dubium - ambiguitas - haesitatio.

Երկբան - նի - նից. bilinguis - vafer - callidus - fallax - fraudulentus - dolosus.

Երկբանութիւն - թեան. calliditas - vafritia - discrepantia - dissonantia - dissensio - fallacia.

Երկբարբառ. diphtongus.

Երկբերան - նոյ / **Երկբերանեան** / **Երկբերանի** - նւոյ } ex utraque parte acutus - anceps - geminum os habens.

Երկդիմի. biformis - biceps - geminus - anceps - ambiguus - duplex.

Երկդրամեան - մենի - մենից. didrachma (nummus duabus drachmis par).

Երկեամ. biennis - duorum annorum.

» **զերկեամ** *vel* **զերկեամ մի** *(adv.)*. biennio - per biennium - ad annos duos.

Երկեմեան - մենի - մենից. biennis - bimatus.

Երկերիւր - րոյ - րոց. duceni - ducenti.

Երկեցուցանեմ - ցուցի. terreo - exterreo - terrefacio.

Երկեւան - նի - նաց. suspicio - timor - metus.

Երկին - կնի *vel* / **Երկինք** - կնից } caelum - beatorum sedes.

» **արքայութիւն երկնից**. regnum caelorum.

Երկիր *(adv.)*. secundo - secundum - iterum.

Երկիր - կրի - կրւոյ (- կրաւ). terra - regio - tellus - natale solum - patria - mundus.

» **ծագք երկրի**. fines, summum *vel* extremitas terrae.

» **ընդ ամենայն երկիր** *vel* **ընդ ամենայն երեսս երկրի**. per orbem terrarum - in universa terra - in omnem terram - super universam faciem terrae - ubique - ubique terrarum.

Երկիրպագանեմ - պի. adoro - veneror - colo.

Երկից *vel* **Երկից անգամ** *(adv.)*. bis - secundo - iterum - secunda vice.

Երկիւղ - ղի - ղից. timor - metus - pavor - formido - timiditas - reverentia.

Երկիւղած - ծի - ծից (- ծաց). timidus - pavidus - religiosus - reverens - pius - probus - honestus.

Երկիւղածութիւն - թեան. timor Dei - reverentia - pietas - metus - timiditas.

Երկիւղական - նի - նաց. terrificus – terribilis – horribilis.

Երկծով. bimaris – dithalassus.

Երկմիտ - մտի - մտաց. haesitans – inconstans – duplex animo – discors – dubius – incredulus.

» յերկմիտս լինիմ, եղէ. haesito – reformido – ambigo – haereo – dubito – timeo.

Երկմտեմ - եցի / Երկմտիմ - եցայ } haesito – dubito – diffido – ambigo – metuo – formido.

Երկմտութիւն - թեան. haesitatio – dubitatio – suspicio – diffidentia – dissensio – divisio – dissidium.

Երկն - կան vel / Երկունք - կանց } dolor partus – anxietas – aerumna – labores – suspirium – gemitus.

Երկնային - ինոյ - ինոց / Երկնաւոր - րի - րաց / Երկնաւորական - նի - նաց } caelestis – caelicolae.

Երկնաքաղաքացի - ցւոյ - ցեաց. incola caeli – caelicolae – caelites – caelestem vitam vivens.

Երկնեմ - նեցի. parturio – molior – enitor – gigno – suspiro – ingemisco – efficio.

Երկնուստ, յերկնուստ, 'ի յերկնուստ (adv.). a caelo – caelitus – e caelis.

Երկնչեմ - կեայ - կիր - կուցեալ. timeo – pertimesco – metuo – vereor – revereor – paveo – formido.

Երկնչոտ - տի - տաց. timidus – pavidus.

Երկոտասան - նի - նից / Երկոտասաներորդ - դի - դաց. duodecimus – decimus secundus.

Երկոտասանիցս (adv.). duodecies.

Երկու - ուք - ուց. duo – alter – secundus.

Երկուշաբաթի - թւոյ. dies lunae – feria secunda (hebdomadis).

Երկուորեակ - րեկի - րեկաց / Երկուորի - րւոյ - րեաց } gemminus – gemellus – unigena – par.

Երկոքեան - կոցունց / Երկոքին - կոցուն } duo – ambo – uterque.

Երկչոտ - տի - տաց. timidus – pavidus.

Երկչոտիմ - տեցայ. timeo – pavesco.

Երկչոտութիւն - թեան. timiditas – timor – pavor.

Երկպառակ - կի - կաց. dissentaneus – dissentiens – dissi-

dens – discors – discrepans – dissonus.

Երկպառակութիւն – թեան. dissensio – dissensus – dissidentia – discordia – dissidium – discrepantia.

Երկպատիկ – տկի – տկաց. duplex – duplus.

Երկսայր *vel* **Երկսայրի.** ex utraque parte acutus – anceps.

***Երկսայրաբանութիւն – թեան.** dilemma.

Երկրագործ – ծի – ծաց. agricola – agricultor – arator – rusticus – colonus.

Երկրագործութիւն – թեան. agricultura – aratio – agrorum cultus – frux.

Երկրագրութիւն – թեան. geographia – descriptio terrae – cosmographia.

Երկրական – նի – նաց
Երկրային – յնոյ – յնոց
Երկրաւոր – րի – րաց } terrenus – terrestris – mundanus – saecularis – profanus.

Երկրաչափ – փի – փից (– փաց). geometres – terrae *vel* agri mensor.

Երկրաչափական – նի – նաց. geometricus.

Երկրաչափութիւն – թեան. geometria.

Երկրորդ – դի – դից (– դաց). secundus – posterior – proximus – alter – secundarius.

» **երկրորդ անգամ** *(adv.)*. secundo – secunda vice – iterum – denuo – rursus.

Երկրորդական – նի – նաց. secundarius.

Երկրորդեմ – դեցի. secundo – repeto – itero.

Երկրպագեմ – եցի *Vid.* **Երկկրպագանեմ.**

Երկրպագու – ուի – ուաց. adorator – venerator – cultor.

Երկրպագութիւն – թեան. adoratio – veneratio – cultus.

Երկօրեայ. tempus duorum dierum – biduum.

Երուսաղէմացի – ցւոյ – ցւոց. Hierosolymitanus – Ierosolymita.

Երջանիկ – նկի – նկաց. beatus – felix – fortunatus.

Երջանկանամ – կացայ. beatus fio – gaudeo – laetor – felicem me puto.

Երջանկութիւն – թեան. beatitas – beatitudo – felicitas – prospera fortuna.

Երրեակ – րեկի – րեկաց. ternus – trinus.

Երրորդ – դի – դից (– դաց). tertius.

» **երրորդ անգամ** *(adv.)*. tertia vice – tertio.

Երրորդական – նի – նաց. tertianus – trinus.

Երրորդութիւն – թեան. SS. Trinitas.

Երփն – փնի – փնից – փունք. color – qualitas.

» **երփն երփն.** multicolor – co-

loratus - varius - versicolor.

Եւ *(coni.)*. et - atque - etiam - autem.

» *Եւ արդ (coni.)*. itaque - ergo - igitur - nunc.

Եւթէ *(coni.)*. solum - tantummodo - autem.

Եւ *եւս (coni.)*. etiam atque etiam - et adhuc.

Եւ *զի vel* Եւ *քանզի (coni.)*. quia - etenim - enim.

Եւս *(coni.* et *adv.)*. etiam - adhuc - quoque - amplius - ultra.

Եւս *քան զեւս (adv.)*. magis magisque - pluries - plurimum.

Եփեմ - *եցի*. coquo - coquino - concoquo.

Եփեսացի - *ցւոյ - ցւոց*. Ephesius - Ephesinus.

Եփուդ (*hebr.*). amiculum humerale.

Եօթանասնամեայ } septuaginta
Եօթանասներորդ } annorum - septuagenarius.

Եօթանասնակի *vel* Եօթանասնակին. septuagies.

Եօթանասներորդ - *դի - դաց*. septuagesimus.

Եօթանասնիցս *(adv.)*. septuagies.

Եօթանասուն - *սնի - սնից*. septuaginta.

Եօթանեքեան - *նեցունց* } septem
Եօթանեքին - *նեցուն* } simul.

Եօթն - *թին - թանք - թնից* }
Եօթն - *թան - թանք - թանց* } septem.

» *Եօթն անգամ vel Եօթնիցս (adv.)*. septies.

Եօթնապարփեան } septem partibus lucens - septemflua gratia
Եօթնապարփենի } Spiritus Sancti.

Եօթնեւրորդ - *դի - դաց*. septimus - hebdomada.

Եօթնեւտասան - *սին - սունք - սանց*. decem et septem - septemdecim.

Եօթնեքեան - *նեցունց* } septem
Եօթնեքին - *նեցուն* } simul.

Եօթնամեայ. septem annorum - septenarius.

Եօթնամնեայ. septem mensium - septimum mensem agens.

Եօթնտասնամեայ } septemdecim annorum.
Եօթնտասնամի }

Եօթնտասներորդ - *դի - դաց*. decimus septimus.

Եօթնապատիկ. plus quam septies - septemplex.

Եօթնօրեայ. septem dierum.

Ո՛

Ո՛ՂԱՂԵԼ - ՂԵԼ - ՂԱՑ (-ՂԵՑ)
Ո՛ՂՂԱԼԻ - ԼՈՂ - ԼԱՑ
turpis – foedus – inquinatus – malus – obscoenus.

Ո՛ՂՂԱՄ - ԹԱՑԱՅ
Ո՛ՂՂԱՆԱՄ - ԹԱՑԱՅ
Ո՛ՂՂԵՄ - ԹԵՑԱՅ
turpis fio – foedor – inquinor – displiceo – nauseo – stomachor.

Ո՛ՂՂՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. turpitudo – foeditas – inquinatio – foetor – putredo.

Ո՛ՂՓԱՂՓՈՒՆ. incertus – inconstans – lubricus – instabilis – periculosus.

Ո՛ՄԲԻՂ - ԲՂԱՅ - ԲՂԱՑ
Ո՛ՆԲԻՒՂ - ԲՂԻ - ԲՂԻՑ (-ԲՂԱՑ)
sporta – sportula – cista – cistula – fiscella – corbis – corbula.

Ո՛ՅԲԱՊԻՆ (adv.). furenter – iracunde – dolenter.

Ո՛ՅԲԱՊՆԵՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ. furio – dolorem alicui affero.

Ո՛ՅԲԱՊՆԻՄ - ՆԵՑԱՅ. furo – irascor – doleo – excandesco – indignor – stomachor – succenseo – bacchor.

Ո՛ՅԲԱՊՆՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. furor – iracundia – dolor – insania – vesania.

Ո՛ՅԲԱՆԱՄ - ԹԱՑԱՅ. indignor – irascor – commoveor – incitor – dissecor – ingemisco – fremo – infremo – doleo – furo.

Ո՛ՅԲԱՑՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ
Ո՛ՅԲԱՑՈՒՄՆ - ՑՄԱՆ
indignatio – ira – iracundia – fremitus – dolor.

Ո՛ՅԲԱՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ. ad iracundiam *vel* indignationem provoco – furio – exaspero – exacerbo.

Ո՛ՆԱՊԱՆ - ՆԻ - ՆԻՑ (-ՆԱՑ). differens – discrepans – dispar – absimilis – dissimilis – diversus – varius.

Ո՛ՆԱՊԱՆԵՄ - ՆԵՑԻ. distinguo – discerno – discrepo – segrego – separo.

Ո՛ՆԱՊԱՆՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ
Ո՛ՆԱՊԱՆՈՒՄՆ - ՆՄԱՆ
differentia – distinctio – discrimen – dissimilitudo – discrepantia – diversitas – varietas.

Ո՛ՆԴԱԿ - ԿԻ - ԿԱՑ. nola – tintinnabulum – campanum aes.

Ո՛ՆԴԱԿԱՏՈՒՆ - ՏԱՆ - ՏԱՆՑ. turris sacra – turris aeris campani.

Ո՛ՆԴԻՄԱՆԱՄ - ՄԱՑԱՅ
Ո՛ՆԴԻՄԵՄ - ՄԵՑԻ
timeo – vereor – terreor – metuo – turbor – recuso – paveo – formido – reformido.

Օ. անդիւտութիւն - թեան } timor - reverentia - terror - metus - turbatio - ignavia - timiditas.

Օ. անդուած - ծոյ - ծոց. massa - conspersio - fermentum.

Օ. անխլաբար *(adv.)*. clam - occulte - latenter.

Օ. անխուլ. clandestinus - occultus - latens.

Օ. անկապան - նի - նաց. tibiale - caliga - ocrea - femoralia.

Օ. անց առնեմ, ապարի. praetereo - abeo - transeo - omitto - negligo - despicio - transcendo - excedo - supero - vinco.

Օ. անցանեմ - ցի. supergredior - superemino - transcendo - excedo - antecello - violo - rumpo.

Օ. աչացու - ուի - ուաց. oculis orbatus - caecus - caecutiens - obcaecatus.

Օ. առածանեմ - ծի } aversor - averto - everto - seduco - revolvor - cado.
Օ. առածիմ - ծայ }

Օ. առամ - ւի - մայ. senio confectus - senex - decrepitus - exoletus.

Օ. առամանամ - մացայ. senesco - insenesco - consenesco - exolesco.

Օ. առամութիւն - թեան. senectus - senium - anilitas.

Օ. առանցանք - ցանաց } deceptio - fraudatio - insania - deliramentum - deliratio - stultiloquium.
Օ. առանցութիւն - թեան }

Օ. առանցեմ - ցեցի. provectus sum aetate - deliro - ineptio.

Օ. առանցուցանեմ - ցուցի. decipio - fraudo - defraudo - fallo - excedo.

Օ. առաջեաւ *vel* Օ. առաջեօք *(adv.)*. coram - in conspectu - contra - ex adverso.

Օ. առաջինն *(adv.) Vid. in* Ա. առաջին:

Օ. առ 'ի թափ - փի - փից } descensus - declivitas - devexitas.
Օ. առ 'ի վայր - րի - րից }

Օ. առ 'ի վէր - րի - րք. adscensus - clivus - acclivitas.

Օ. առ *(adv.)*. separatim - seorsum - seiunctim.

Օ. առական - նի - նաց. separabilis - divisus - seiunctus - segregatus - subtractus - exemptus.

Օ. առանեմ - ի } separo - divido - seiungo - disgrego - subtraho - distinguo - discerno - secerno - recido - dissocio.
Օ. առեմ - ուցի }

Օ. առիկ - ուկի - ուկաց. Pascha - Christi resurgentis dies - anastasis.

Օ. առուութիւն - թեան } separa-
Օ. առուումն - ման }

tio – divisio – seiunctio – segregatio – distinctio – discretio – discrimen – differentia.

Օ՚արգանամ - գացայ· vigeo – adolesco – perficior – proficior – cresco – augeor.

Օ՚արգ - գու - գուց } ornatus –
Օ՚արգարանք - նաց } ornamentum – apparatus – dispositio – pompa.

Օ՚արգարեմ - լեցի· orno – adorno – exorno – bene compono – paro – ordino – dispono.

Օ՚արգարուն· ornatus – adornatus – elegans – excultus – venustus.

Օ՚արգիս (adv.). Vid. in Կրգի:

Օ՚արթնում - թեայ - թուցեալ· expergiscor – exsurgo – surgo – evigilo – vigilo – ignesco – exardesco.

Օ՚արթումն - թման· evigilatio – excitatio.

Օ՚արթուցանեմ - ցի· expergefacio – excito – suscito.

Օ՚արկանեմ - կի· percutio – pulso.

Օ՚արկանիմ - կայ· allidor – pulsor – cado – incido – ruo.

Օ՚արկուած - ծոյ - ծոց· pulsatio – percussio – casus.

Օ՚արկուցանեմ - ցի· allido – discerpo – percutio – elido.

Օ՚արհուրանք - նաց· horror – stupor – stupefactio – pavor – terror – formido.

Օ՚արհուրելի - լւոյ - լեաց· terrificus – formidabilis – horribilis.

Օ՚արհուրեցուցանեմ - ցուցի· terreo – exterreo – terrefacio

Օ՚արհուրիմ - րեցայ· terreor – timeo – timore exterreor – metu percutior *vel* corripior – obstupesco – extimesco – horreo.

Օ՚արմ - մի - մից· genus – stirps – ortus – proles – semen – soboles.

Օ՚արմանալի - լւոյ - լեաց· mirus – mirabilis – admirabilis – mirabundus – eximius – stupendus.

» զարմանալիք - լեաց· miraculum – prodigium – pavor – mentis alienatio – admiratio – stupor.

Օ՚արմանամ - մացայ· miror – admiror – demiror – stupesco – obstupesco.

Օ՚արմանք - նաց· admiratio – stupor – miratio.

» զարմանք ունիմ, կալայ· admiror – obstupesco – stupesco.

Օ՚արմացումն - ցման· excessus *vel* stupor mentis – admiratio.

Օ՚արմացուցանեմ - ցուցի· stupefacio – terreo – exterreo.

Օ՚արտուղի· devius – avius – abductus.

Օ՚աւակ - կի - կաց· proles – filius – foetus – semen – soboles.

ՕԲԱՂԱՆՔ - ՆԱՅ. occupatio - evagatio mentis - impedimentum.

ՕԲԱՂԵՄ - ՂԵՑԻ *vel etiam* ՕԲԱՂԵՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՅՈՒՑԻ occupo *vel* distraho mentem - dissipo - disperdo.

ՕԲԱՂԵՄ - ՂԵՑԱՅ ՕԲԱՂՈՒՄ - ՂԱՅ satago - operam navo - exerceo me - vaco - mente evagor - distrahor - sollicitus sum.

ՕԲԱՂՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ ՕԲԱՂՈՒՄՆ - ՂՄԱՆ occupatio - dissipatio mentis - impedimentum - diligentia - cura - sollicitudo.

ՕԲՈՍԱՆԱՄ - ՍԱՑԱՅ ՕԲՈՍԱՆԻՄ - ՍԱՅ deambulo - indulgeo genio - oblecto me - deambulatum eo - divertor - animum relaxo - recreo me - distrahor - mente evagor.

ՕԲՈՍԱՆՔ - ՆԱՅ. deambulatio - solatium - recreatio - animi relaxatio - mentis evagatio - hallucinatio - excessus - aberratio.

» ՂԲՕՍԱՆՔ ԾՈՎՈՒ. fluctus maris - unda.

ՕԲՈՍԵՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՅՈՒՑԻ. distraho *vel* occupo mentem - dissipo.

ՕԲՈՍՈՒՄ - ՍԱՅ *Vid.* ՕԲՈՍԱՆԱՄ:

ՕԲՈՍՈՒՄՆ - ՍՄԱՆ. deambulatio - solatium - remissio animi - recreatio.

ՕԳԱԼԻ - ԼԱՅ - ԼԱՑՅ. sensilis - sensibilis - sentiens.

ՕԳԱԾԻՄ - ԾԱՅ ՕԳԱԾՆՈՒՄ - ԾԱՅ afficior - circumfero - induo me - gesto - vestior - accingor.

ՕԳԱԾՈՒՄՆ - ԾՄԱՆ. cinctura - gestatio.

ՕԳԱՄ - ԱՑԻ. sentio - experior - audio - cognosco - intelligo - percipio.

ՕԳԱՅԱԲԱՐ *(adv.)*. sensu - mentis cognitione - intellectu.

ՕԳԱՅԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՅ. sensibilis - sensitivus - sensu praeditus - intelligens.

ՕԳԱՅԱՐԱՆ - ՆԻ - ՆԱՅ. organa sensuum.

ՕԳԱՅՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ ՕԳԱՅՈՒՄՆ - ՅՄԱՆ sensatio - sensus - cognitio - notitia - notio.

ՕԳԱՅՈՒՆ - ՀՈՅ - ՀՈՑ. sentiens - sensibilis - sensitivus - intelligens.

ՕԳԱՍԱ - ՄԻ - ՄԻՑ. honestus - sobrius - prudens - sapiens - cautus - continens - modestus - integer.

» ՂՕԳԱՍԱ ԼԻՆԻՄ, ԼԵՂ. honestus *vel* sobrius sum.

ՕԳԱՍԱՆԱՄ - ՍԱՑԱՅ. sobrius *vel* prudens fio - sum sana mente - honeste ambulo - resipisco - vigilo.

ՕԳԱՍԱՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՅՈՒՑԻ. prudentiam *vel* honestatem

doceo - ad sanam mentem reduco - emendo - moderor.

Ա.զասաւութիւն - թեան. honestas - sobrietas - prudentia - modestia - temperantia - castitas - emendatio - vigilatio - moderatio.

Ա.զայտ.ցանեմ - ցուցի. notum *vel* certiorem facio - informo - expono - refero - indico - significo - nuncio - declaro - manifesto.

Ա.զեռում - զեցայ. induo me - vestior - superinduo - supervestio - fero - gero - amicio - accingor - circumcingor.

Ա.զեստ - ստու - ստուց (- սի - սից). indumentum - vestis - vestimentum - vestitus - amictus - velamen - stola - habitus.

Ա.զեանեմ - նեցի. proiicio in terram - deiicio in solum.

Ա.զեց.ցանեմ - ցուցի. induo - vestio - cooperio - amicio.

Ա.զնամ - նացի. ambulo - deambulo - incedo.

Ա.զոյշ - ուշի - ուշից. cautus - attentus - perspicax - circumspectus - sagax.

» զգոյշ լինիմ, եղէ *vel* կամ, կացի. caveo - attendo - animadverto - custodio me - aures praebeo - observo.

Ա.զու.շապար (*adv.*). caute - diligenter - accurate - attente.

Ա.զու.շալի. cavendus - cautus - attentus - observandus - securus - tutus.

Ա.զու.շանամ - շացայ. caveo - attendo - curam gero - prospicio - circumspicio - me abstineo - observo - munio - tutor - custodio - animadverto - considero.

Ա.զու.շաց.ցանեմ - ցուցի. cavere facio - caute custodio - moneo - memoro.

Ա.զու.շաւոր - բի - բաց. cautus - attentus - securus - praecautus - firmus - tutus.

Ա.զու.շաւ (*adv.*). caute - attente - accurate - diligenter - secure.

Ա.զու.շութիւն - թեան. cautio - attentio - diligentia - securitas - fiduciа.

» զգու.շութեամբ (*adv.*). caute - attente - diligenter - sedulo.

Ա.զան - նի - նից *vel* Ա.զանաւիւտ } prudens - sapiens - mansuetus - cicur - lenis - intelligens - mitis - innocuus.

Ա.զանանամ - նացայ. prudens sum - sapiens *vel* mansuetus fio - resipisco - exerceo me.

Ա.զանաց.ցանեմ - ցուցի. prudentem efficio - cicuro - mansuefacio - mitem reddo.

Ա.զանաւորութիւն - թեան } Ա.զանութիւն - թեան } prudentia - sapientia - man-

suetudo – lenitas – moderatio – intelligentia.

ՕՂԱՆ - ՆԻ. damnum – detrimentum – incommodum – iactura.

ՕՂՀՈՒՑԱՆԵՄ - ՑԻ. indico – moneo – admoneo – significo – nuncio – declaro – denuncio – expono.

ՕՂՀՈՒՑՄԻՆ - ՑՄԱՆ. indicatio – monitum – admonitio – significatio – nuncium.

ՕՂԼԻ. luxuriosus – lubricus – labilis – erroneus – prodigus – profusus.

ՕՂԼԱՆԱՄ - ԼԱՑԱՅ } luxurior
ՕՂԼԻՄ - ԼԻՑԱՅ } – pecco – erro – libidinor – luxuriose vivo.

ՕՂԼՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. luxuria – libido – luxus – venus – prodigentia.

ՕՂՃԱՆԵՄ - ՃԻ } everto – perturbo – decipio – furor – fallo.
ՕՂՃԵՄ - ՃԵՑԻ }

ՕՂՃՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. abusio – perturbatio – deceptio – confusio.

ՕՂՈՒՄ - ՂԻ. impleo – compleo – repleo – congero – cumulo – coacervo.

ՕՂՈՒՄԻ - ՂՄԱՆ. effusio – effluentia – coagulatio – accumulatio – perfusio – plenitudo – redundatio.

ՕՂՈՒՆ. supereffluens – effusus – plenus – coagulatus – accumulatus.

ՕՂՋ, ՂՂՋԻ. contritio – dolor animi – poenitentia.

ՕՀԼԻ - ԼՈՅ - ԼԻԱՑ. victima – sacrificium – hostia.

ՕՀՈՒՄ - ՆԻ. immolo – interficio – occido – macto – iugulo – sacrifico.

ՕՀՈՒՄԻ - ՆՄԱՆ. immolatio – hostia – interfectio – occisio – mactatio – sacrificium – oblatio.

ՕՀՈՒՄ - ՈՒՑԻ. repto – repo – serpo.

ՕՀՈՒՆ - ՈՒՈՑ - ՈՒՈՑ. reptilis – repens – animal aquatile – insectum.

ՕՀԵՂԵՄ - ՂԵՑԻ *vel etiam* } colloco – loco.
ՕՀԵՂԵՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ }

ՕՐՊ *vel* ՕՐՊԷ *(praep.)*. ut – uti – sicut – tanquam – quemadmodum.

ՕՐԾԱՆԵՄ - ԾԻ } libero – eximo – eripio – retraho – subduco.
ՕՐԾՈՒՑԱՆԵՄ - ՑԻ }

ՕՎԻՒՈ - ՈՒԻ - ՈՒԻՑ } zephyrus – favonius.
ՕՎԻՒՈՍ - ՍԻ - ՍԻՑ }

ՊՈՒԱՆՔ - ՆԱՑ. displicentia – abominatio – detestatio – exsecratio – fastidium.

ՊՈՒԵՄ - ԵՑԻ. displicet mihi – abominor – detestor – exsecror – fastidio – obiurgo – diffamo – sperno.

ՕՂՆ, ՂԻՆՈՒ, ՂԻՆՈՒՑ. arma – lorica.

ԱՀԻՆԱԿԵՑ առնեմ, ապտիւ. exarmo.

ԱՀԻ (*coni.*). quod - quia - ut - enim - etenim - nam - namque - quoniam.

» ԿԻ ՄԻ. ut non - ne - ne forte.

ԱՀԻՔ. quid? - quomodo? - cur? - quare?

ԱՀԻՐ (*interi.*). quam! - quantum!

ԱՀԻՔԴ (*adv.*). quomodo? - qua ratione? - cur? - quo pacto? - quid?

ԱՀԻԱԿԻՐ - ԿՐԻ - ԿՐԱՑ. qui arma gestat - armiger - satelles - stipator.

ԱՀԻԱՆՈՑ - ՑԻ - ՑԱՑ. armamentarium.

ԱՀԻԵՄ - ԵՑԻ / ԱՀԻԵՄ - ԵՑԱՑ } armo - arma induo, capio *vel* sumo - debello - expugno - stipendia facio - milito.

ԱՀԻՈՂ - ՂԻ - ՂԱՑ. miles - cataphractus.

ԱՀԻՈՂԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ. militaris - bellicus.

ԱՀԻՈՂԱԿԻՑ - ԿՑԻ - ԿՑԱՑ. commiles - commilito.

ԱՀԻՈՂԱՆԱՄ - ՂԱՑԱՑ / ԱՀԻՈՂԻՄ - ՐԵՑԱՑ } milito - stipendia facio.

ԱՀԻՈՂՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. militia - exercitus - copiae - res militaris.

ԱՀԻՔՆԸ (*adv.*). quid? - quomodo? - quare?

ԱՀԻՋԱՆԵՄ - ՋԻ / ԱՀԻՋԱՆԻՄ - ՋԱՑ } indulgeo - consentio - placor - mitigor - demittor - decresco - diminuor - cedo locum.

ԱՀԻՋՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ / ԱՀԻՋՈՒՄՆ - ՋՄԱՆ } indulgentia - consensio - placatio - mitigatio - demissio - humilitas.

ԱՀԻԱ, ՁԱԻ - ԱԻՑ. femur - lumbus - ilia.

ԱՀԼԿ *Vid.* ԱՀՈՒԼԿ:

ԱՀԻՐՈՎԻՆ ԵՐԹԱՄ, ՀՈՂԱՑ. meipsum interficio *vel* occcido - mortem *vel* necem mihi conscisco.

ԱՀԱՆԱՄ - ԼԱՑԱՑ. recuso - denego - diripio - derelinquo - privo - spolio - orbo - fraudo - defraudo - nego - inficior.

ԱՀԱՑՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ / ԱՀԱՑՈՒՄՆ - ՑՄԱՆ } recusatio - direptio - derelictio - negatio - privatio - defraudatio - ingratus animus.

ԱՀԵՒ. mespilus - mespilum.

ԱՀՃԱՆՔ - ՆԱՑ. provocatio ad iram - offensio - exacerbatio - exasperatio.

ԱՀՃԵՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ. ad iracundiam provoco - offendo - exacerbo - exaspero.

ԱՀԿԻՆ (*praep.* et *adv.*). post - pone - a tergo - post tergum - ex adverso.

» ՂԿԻՆ ԵՐԹԱՄ, ՀՈՂԱՑ *vel* ԴԱՄ,

ակի. sequor – insequor – persequor – comitor – vestigia premo – vestigiis inhaereo.

ՕՀԱ (*praep. et adv.*). post – pone – a tergo.

» ՊՀԱ ԵԼԹԱՄ, ԶՈՂԱՅ *Vid.* ՊՀԱՆ ԵԼԹԱՄ։

ՕՂԱՓ - ԵՂՈՅ. mespilum – mespilus.

ՕՂԱԿԱՆ -ՆԻ -ՆԱՑ. poenitens – poenitentiam agens – lugubris – luctuosus.

ՕՂԱՄ - ՉԱՑԻ *vel* ՕՂԱՆԱՄ - ՉԱՑԱՅ } me poenitet *vel* piget – poenitentiam ago *vel* habeo – poenitentia moveor *vel* ducor – compungor corde – resipisco – doleo – defleo – lugeo – ploro – miseror.

ՕՂՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ } ՕՂՈՒՄՆ - ՉՄԱՆ } poenitentia – compunctio *vel* contritio cordis – comploratio.

ՕՄՔԱԼ. afflictio – perturbatio – sollicitudo – angor.

ՕՄԲԼԻՆ - ԸՆԻ - ԸՆԱՒ (*graec.*). scalpellum – cultellus – scalprum librarium.

ՕՄ՞ (*adv.*). cur? – quare? – quam ob causam?

ՕՄՈՒՌ - ՄՈՒՈՅ - ՄՈՒՍԱՑ. myrrha – murrha.

ՕՄՆԵՆԻ - ՆԻՈՅ - ՆԵԱՑ. arbustum distillans myrrham.

ՕՄՍԱՄ - ԵՑԻ. myrrha illinio *vel* imbuo – odoribus condio.

ՕՄՐԱԽԱՅ - ԱԿԻ - ԱԿԱՑ } ՕՄՐԱԽԱ - ԱՒՈՅ - ԱԿԱՑ } smaragdinus – smaragdineus.

ՕՄՐՈՒԽԱ - ՐԱԽԱ (- ՐԱԽՈՅ) - ՐԱԽԱՑ. smaragdus.

ՕՆԴԱՄ - ԱՑԻ. parco – contremisco – tremo.

ՕՆԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ } ՕՆԵԼԻ - ԼՈՅ - ԼԻԱՑ } investigabilis – sensibilis – indagabilis – tractabilis – visibilis.

ՕՆՆԻՄ - ԵՑԻ. investigo – scrutor – perscrutor – exquiro – perquiro – disquiro – inquiro – indago – tango – contrecto – palpo.

ՕՆՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ } ՕՆՈՒՄՆ - ՆՄԱՆ } investigatio – scrutatio – disquisitio – indagatio – inquisitio.

ՕՈՀ - ՀԻ - ՀԻՑ. sacrificium – hostia – victima – oblatio – immolatio – munus.

ՕՈՀԱՆՈՑ - ՑԻ - ՑԱՑ. altare – ara.

ՕՈՀԻԱԼ - ԵԼՈՅ - ԵԼՈՑ. esca idolis *vel* simulacris immolata – idolothytum.

ՕՈՀԻՄ - ԵՑԻ. sacrifico – immolo – offero victimam.

ՕՂԱԼ - ԼԻ. cornum – cornus.

ՕՂՂ - ՈՒՂԻ - ՈՒՂԻՑ (- ՈՒՂԱՑ). par – bini – aequalis.

ՕՂԱՅ - ՅԻ -ՅԻՑ. hyssopum – thymum.

ՕՎ. frigidulus – refrigeratorius – frigidus – serenus.

ՕՈՎԱՆԱՄ - ՎԱՑԱՅ. refrigesco – frigesco – frigeo.

ՕՈՎԱՑՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ } refrigeratio – frigus – infrigidatio.
ՕՈՎՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ }

ՕՈՎԱՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ. refrigero – obumbro.

ՕՈՎՈՂ - ՂԻ - ՂԱՑ. particeps – socius – comes.

ՕՈՎՈՂՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. societas – consortium – sodalitas.

ՕՐ ՕՐԻՆԱԿ (*coni.*). exempli gratia – quemadmodum – sicut – ut.

ՕՌԱՐԱԿ - ԿԻ - ԿԱՑ. taurus – bos – vitulus – iuvencus.

ՕՌԱՐԹ *vel* ՕՌԱՐԹԱԳԻՆ
ՕՌԱՐԹԱԿԱՆ *vel* ՕՌԱՐԹԱՄԻԱ
laetus – hilaris – bonus – vigilans – pervigil.

ՕՌԱՐԹԱՆԱՄ - ԹԱՑԱՅ. laetor – laetificor – hilaresco – vigilo – pervigilo – bonus *vel* sobrius sum – complaceo.

ՕՌԱՐԹԱՌԱՍ - ՄԻ - ՄԱՑ. qui hilariter dat – hilaris dator – generosus.

ՕՌԱՐԹԱՌԱՍՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. magnanimitas – largitas.

ՕՌԱՐԹԱՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ. laetifico – exhilaro – exsuscito – vires addo.

ՕՌԱՐԹՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. laetitia – hilaritas – vigilantia – sobrietas.

ՕՌՈՒԱՐԹՈՒՆ - ԹՆՈՅ - ԹՆՈՑ. vigilans – pervigil – sobrius – angelus.

» ՂՈՒԱՐԹՈՒՆ ԼԻՆԻՄ, ԿԷՀ. vigilo – pervigilo.

ՕՌՈՒԱՐՁԱՊԱՐ (*adv.*). hilariter – iucunde.

ՕՌՈՒԱՐՁԱԼԻ - ԼՈՅ - ԼԻՑ
ՕՌՈՒԱՐՁԱԼԻՑ *vel*
ՕՌՈՒԱՐՁԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ
laetabundus – hilaris – iucundus – delectabilis.

ՕՌՈՒԱՐՁԱՆԱՄ - ՁԱՑԱՅ. laetor – gaudeo – hilaresco – delector – oblector – exulto – vireo – refloresco – frutico.

ՕՌՈՒԱՐՁԱՆՔ - ՆԱՑ *vel*
ՕՌՈՒԱՐՁՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ } laetitia – gaudium – hilaritas – iucunditas – delectatio – deliciae – exultatio.

ՕՌՈՒԱՐՁԱՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ. laetifico – exhilaro – recreo – delecto – gratificor.

ՕՌՈՒԳԱՒՈՐԵՄ - ԿՂԻ
ՕՌՈՒԳԵՄ - ԿՂԻ } coniungo – iungo – copulo – coniugo – computo – comparo – consono – aequo.

ՕՌՈՒԳՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. coniunctio – copulatio – aequalitas – coniugium – consortio.

ՕՌՈՒ, ՂՈՅ, ՂՈՑ. purus – merus – sincerus – simplex.

ՕՌՈՒՐ *vel* 'Ի ՂՈՒՐ (*adv.*). in vanum – frustra – sine causa – inaniter – gratis – iniuste – inique.

Ա՛ՐՈՒԿ. privatus – destitutus – expers.

Ա՛ՐՈՒՄԱՆ-ԱՑԱՅ (-ԱՑԻ). angor – palpito – aegre fero – doleo – lamentor – moereo – ingemisco.

Ա՛ՐՔԱՆԷ - ԷՒ. socer – socrus.

Ա՛ՐԱՆԱՄ-ԱՑԱՅ
Ա՛ՐԻՄ-ԻՑԱՅ
} indigne *vel* aegre fero – graviter insisto – vindico – indignor – gravor – crucior – moereo.

Ա՛ՐԱՄ-ԱՑԻ. domo – fraeno – convolvo – comprimo – amicio – contraho – lego – colligo.

Ա՛ՐԱՄ-ԱՑԻ. purgo – expurgo – mundo – emundo – purifico – polio.

Ա՛ՐՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ
Ա՛ՐՈՒՄՆ - ՄԱՆ
} purgatio – expurgatio – munditia – nitor.

Ա՛ՐԱՆ - ՆԻ - ՆԻՑ
Ա՛ՐԱՒՕՍ - ՍԻ - ՍԱՑ
} vaniloquus – circulator – ostentator – nugator – blatero – garrulus.

Ա՛ՐԱՆԱՄ-ԱՑԻ. inaniter loquor – nugor – garrio – blatero – effutio – criminor.

Ա՛ՐԱՆՈՒԹԻՒՆ-ԹԵԱՆ
Ա՛ՐԱՒՕՍՈՒԹԻՒՆ-ԹԵԱՆ
} vana loquela – vaniloquentia – ostentatio – inepta loquacitas – nugae – garrulitas – accusatio.

Ա՛ՐԱՀ - ՀԻ - ՀԻՑ. armatura – lorica – thorax.

Ա՛ՐԱՀԱՊԱՍ
Ա՛ՐԱՀԱՎԱՌ
Ա՛ՐԱՀԱՒՈՐ - ՐԻ - ՐԱՑ
} loricatus – armatus.

Ա՛ՐԱՀԱՄ - ԱՑԻ. lorico – armo.

Ա՛ՐԱՀԱՒ ՎԱՐԻՄ - ԻՑԱՅ. frustra insequor – incassum ingredior viam.

Ա՛ՐԿԱՆՔ - ՆԱՑ. iniuria – detrimentum – defraudatio – laesio – privatio – iniustitia.

Ա՛ՐԿԱՄ - ԱՑԻ. privo – destituo – excludo – orbo – fraudo – defraudo – iniuriam *vel* detrimentum facio – noceo – laedo – rapio – abripio.

Ա՛ՐԿՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ
Ա՛ՐԿՈՒՄՆ - ԿՄԱՆ
} fraudatio – privatio – destitutio – exclusio – orbitas – iniustitia – damnum.

Ա՛ՐՈՅՑ - ՈՒՑԻ - ՈՒՑԱՑ *vel*
Ա՛ՐՈՒՑԱՊԱՆՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ
Ա՛ՐՈՒՑԱՍՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ
} narratio – familiaris sermo – historia – dictio – verbum – parabola – similitudo – proverbium – commentarium – sermocinatio.

Ա՛ՐՈՒՑԱՄ - ՑԱՑԻ. enarro – sermocinor – dictito – confabulor – explico – explano.

Ա՛ՐՊԱՊԱՄ - ԱՑԻ. calumniam *vel* iniuriam facio – calumnior – sycophantam ago – laedo.

Ա՛օրբասախէ - աչէի - աչէայ· calumniator – sycophanta – conviciator.

Ա՛օրբասախթիւն - թեան· calumnia – iniuria – contumelia – convicium.

Ա՛օղ - դի - դէյ· vinculum – ligamen – coniunctio.

Ա՛օղեմ - էցի· vincio – coniungo – obligo – ligo – iungo – adiungo – colligo – connecto.

Ա՛օշաքաղ - ղի - ղէյ (- ղայ)· turpis lucrator – avarus – sordidus.

Ա՛օշաքաղէմ - էցի· turpiter lucrifacio – aveo – allicio.

Ա՛օշաքաղութիւն - թեան· turpe lucrum – avaritia – turpis questus studium – cupiditas.

Ա՛օր - րու - րուց (-րայ)· exercitus – militia – copiae.

Ա՛օրաբար (adv.). fortiter – potenter – valide – strenue.

Ա՛օրապէտա - պէտի - պէտայ· dux copiarum *vel* exercitus – imperator – magistratus – praefectus militum – magister militiae.

Ա՛օրագոյն - գունի - գունէյ· fortior – potentior – validior – strenuior.

Ա՛օրաժողովէնիմ, հղէ· exercitum *vel* castra congrego – bello invado – milito – impetum facio.

Ա՛օրական - նի - նայ· miles – exercitus – custodia – excubiae – vigiliae.

Ա՛օրանամ - բացայ· fortesco – fortificor – roboror – invalesco – convalesco – potens sum – vires resumo – fortiter cresco – operor – viriliter ago – valeo – praevaleo.

Ա՛օրապետ - տի - տայ
Ա՛օրավար - րի - րայ } dux copiarum *vel* exercitus – praefectus militum – imperator – princeps militiae.

Ա՛օրավարութիւն - թեան· ducatus copiarum – manus imperatoris – praefectura exercitus.

Ա՛օրավէղն· auxiliator – adiutor – subsidium – defensor – vindex.

Ա՛օրացուցանեմ - ցուցի· conforto – roboro – munio – corroboro – confirmo.

Ա՛օրաւար - րի - րայ· fortis – potens – validus – robustus – strenuus – possibilis.

Ա՛օրաւորութիւն - թեան· fortitudo – potentia – robur – strenuitas – imperium.

Ա՛օրեղ - ղի - ղայ· fortis – potens – robustus – strenuus – valens.

Ա՛օրեմ - էցի· possum – potens sum – adiuvo – suffero – valeo.

Ա՛օրէն (praep.). tanquam – sicut – more – iuxta – modo – velut.

զօրութիւն - թիան. virtus - robur - fortitudo - potentia - imperium - vis - efficacia - facultas - operatio - actio - miraculum - prodigium.

» զօրութիւնք - թեանց. Virtutes (ordo Angelorum).

է

էակ

է, էի *vel* էն } ens increatum
էնն, էին } *vel* perfectum - qui est - Deus.

է, էի, էից. ens creatum - id quod est - res creata.

էակ - կի - կաց. ens supremum - creator - consubstantialis - ens creatum.

էական - կի - կաց. increatus - divinus - substantialis - essentialis.

էականամ - կացայ } existo -
էանամ, էացայ } subsisto - exsto - creor.

էապէս (*adv.*). essentialiter - re ipsa - sane - certo - plane - vere.

էացուցանեմ - ցուցի. creo - existere facio - do essentiam.

էգ

էգ, իգի, իգաց. foemina - uxor.

էր երբեք } (*adv.*). ali-
էր ոմն *vel* էր ոմն } quando - partim - sive quod - tum - nunc.

էշ, իշոյ, իշոց (- շու - շուց). asinus - asellus - machina bellica.

էութիւն - թեան. essentia - substantia - existentia - natura - divinitas - deitas.

էջ, իջի, իջից. descensus - descensio - pagina - pagella.

էր *vel* էրս } (*adv.*).
էր ապաքէն }
էր վասն *vel* սակս } quare? - cur? - quid ita?

Ը

Ը*ղձալի - լւոյ - լիացյ* } optabilis
Ը*ղձական - կի - կացյ* }
- desiderabilis - cupitus - amabilis - magicus.

Ը*ղձականութիւն - թեան.* optatum - desiderium - cupiditas - amabilitas.

Ը*ղձակից.* optabilis - desiderabilis - amabilis.

Ը*ղձամ - ձացի vel* } opto - cupio - desidero - sapio - precor - vaticinor - divino - hariolor - voveo - oro.
Ը*ղձանամ - ձացայ* }

Ը*ղձութիւն - թեան* } optatum - desiderium - vaticinatio - divinatio - hariolatio.
Ը*ղձումն - ձման* }

Ը*փեթանեմ - նեցի.* os obturo *vel* obstruo - loquentem reprimo *vel* inhibeo - redarguo - domo.

Ը*փիշ - բշի - բշացյ vel* }
Ը*փշամարտիկ - տկի - տկացյ* } athleta - luctator - certator - pugil.

Ը*փշամարտութիւն - թեան.* certatio athletica - luctatio - pugilatus - pugilatio.

Ը*փռոտանամ - տացայ.* resilio - desilio - insilio - subsilio - deficio ab aliquo.

Ը*փռնեմ - նեցի.* apprehendo - deprehendo - comprehendo - capio - teneo - detineo - obtineo - retineo - intelligo.

» *բանից ընդունեմ - նեցի.* verbis reprehendo *vel* allicio.

Ը*փռնողութիւն - թեան*
Ը*փռնութիւն - թեան* } apprehensio - deprehensio - comprehensio - detentio - retentio - captio - efficacitas.
Ը*փռնումն - նման*

Ը*փսկի - լւոյ - լիացյ.* potus - potio - poculum.

Ը*փսիմ, ապրի.* bibo - poto - haurio.

Ը*նդ (praep.).* cum - pro - per - versus - sub - ad - super - in.

» *ընդ առաջ (adv.).* obviam - coram.

» *ընդ երեսս Vid. in* Երես:

Ը*նդարձակ.* insitus - naturalis - nativus.

Ը*նդարձակ - կի - կացյ.* latus - spatiosus - vastus - amplus - infrenis.

» *յընդարձակի.* immunis a vinculo - in requie.

Ը*նդարձակագոյն.* latior - remissior - amplior.

Ը*նդարձակապէս (adv.).* late - spatiose - vaste - ample.

Ը*նդարձակեմ - կեցի vel* }
Ը*նդարձակեցուցանեմ - ցուցի* } extendo - amplio - dilato -

patefacio – aperio – explano – facilem reddo.

Ընդարձակութիւն - թեան. extensio – amplitudo – latitudo – dilatatio – vastitas – laxitas – spatium.

Ընդդեղձանիմ - ձայ. lamentor – ploro – defleo.

Ընդդրկեմ - կեցի. ulnis amplector – complector.

Ընդդէմ - դիմի - դիմայ. contrarius – oppositus – adversus.

Ընդդէմ (*praep.*). adversus – contra.

» *ընդդէմ դառնամ, դարձայ vel կաւ, կացի.* sto contra *vel* adversus – contradico – resisto – obduresco – duresco.

Ընդդիմակայ - կի - կից *vel* Ընդդիմակաց - ցի - ցայ } qui contra stat *vel* contradicit – adversarius – contradictor.

Ընդդիմակայութիւն - թեան } Ընդդիմակացութիւն - թեան } renixus – contradictio.

Ընդհ - լի - լից. consuetus – familiaris – domesticus – necessarius – cicur.

Ընդհանեմ *vel* Ընդհանիմ - ացայ (-ւեցայ). assuesco – consuesco – abutor – deutor – conor – nitor.

Ընդհացուցանեմ - ցուցի. assuefacio – cicurem facio – mansuefacio.

Ընդհուպանեմ - գի. texo – contexo – connecto – implico – colligo.

Ընդհութիւն - թեան. assuetudo – consuetudo – familiaritas – habitudo – mansuetudo.

Ընդելիարեմ - եցի. produco – protendo – extendo.

Ընդերք - քայ. intestinum – viscera – exta.

Ընդի՞ր (*adv.*). cur? – quare? – ut quid?

*Ընդլայնութիւն - նեան. amplificatio.

Ընդհանուր - նրի - նրից (-նրոյ - նրոց) } Ընդհանրական - նի - նաց } universalis – generalis – catholicus.

Ընդհանրութիւն - թեան. universitas – universus orbis.

Ընդմիջեմ - ջեցի. interrumpo – medium iter habeo – sum in medio – intermitto – impedio.

Ընդմտանեմ - մտի. penetro – intus operor *vel* ago – pervenio.

Ընդունայնալ - լի - լայ. sensibilis – sensitivus – meditabundus – cogitabundus.

Ընդոծին - ծնի - ծնայ. domi natus – verna – domesticus – familiaris.

Ընդոստնում - ստայ. resilio – salio – prosilio – commoveor.

Ընդունակ - կի - կայ. capax – aptus – idoneus – peritus – susceptor – particeps – acceptus – gratus.

ընդունակութիւն - թեան. capacitas – aptitudo – peritia – participatio – perceptio.

ընդունայն. vacuus – vanus – inanis.

ընդունայնութիւն - թեան. vacuitas – vanitas – inanitas.

ընդունելի - լւոյ - լեաց. acceptus – acceptabilis – gratus – susceptor – adiutor.

ընդունելութիւն - թեան. acceptio – assumptio – convivium – receptio – admissio – participatio – participium.

ընդունիմ, ընկալայ. accipio – excipio – recipio – suscipio – assumo – habeo – fero – porto – adiuvo – auxilior.

ընդ վայր. derelictus – desertus – inanis.

» ընդ վայր հարկանեմ, հարի. derelinquo – desero.

ընդվայրասուն. remissus – dissolutus.

ընդվզիմ - զեցայ. cervicem attollo – superbio – ferocio – rebello.

ընթանամ - թացայ. curro – accurro – concurro – discurro – percurro – procurro – persequor.

ընթաց - ցի vel ընթացք - ցից } cursus – cursatio – agendi *vel* vivendi ratio.

ընթեռնում - թերցայ. lego – perlego.

ընթերակայ - եի - եից ընթերայ - եի - եաց } adstans – assistens – praesens – proximus.

ընթերցանելի - լւոյ - լեաց ընթերցիչ - ցչի - ցչաց ընթերցող - ղի - ղաց } lector – legens.

ընթերցողութիւն - թեան ընթերցուած - ծոյ - ծոց ընթերցումն - ցման } lectio – lectoratus.

ընթրիմ - եցի. coeno – prandeo – mensae accumbo.

ընթրիք - րեաց. coena – convivium serotinum.

» ընթրիս դնթծիմ - եցի. coenam facio *vel* paro.

ընծայ - եի - եից. munus – donum – oblatio.

ընծայիմ - եցի vel ընծայեցուցանեմ - ցուցի } munero – remunero – dono – commendo – exhibeo – offero – praebeo – refero – profero – adhibeo – praesto.

ընծայութիւն - թեան. remuneratio – donatio – commendatio – argumentum – accessus – exhibitio – occursus.

» թուղթ ընծայութեան. litterae *vel* epistolae commendatitiae.

» կոչումն ընծայութեան. catechesis – institutio catechumenorum.

ընկենում - կեցի. abiicio – deiicio – eiicio – proiicio – iacto.

Ընկեր - ըի - բայ. socius – proximus – comes – alter – amicus.

Ընկերաբար (adv.). socio more – simul – socialiter.

Ընկերակից - կցի - կցայ. comes – collega – socius.

Ընկերակցիմ - ցեցայ. socium me do – socior – associor.

Ընկերակցութիւն - թեան. comitatus – societas – communio – sodalitium.

Ընկերանամ - բացայ / Ընկերեմ - բեցի } comitor – associor – opitulor – succurro – subvenio.

Ընկերհաշտութիւն - թեան. respublica – democratia – aristocratia.

Ընկերութիւն - թեան. comitatus – societas – amicitia – sodalitas.

Ընկեցիկ. derelictus – desertus – expositus.

» Ընկեցիկ առնեմ, ապարի. derelinquo – desero – expono – proiicio – abiicio.

» Ընկեցիկ լինիմ, եղէ. derelictus *vel* expositus sum – deseror.

Ընկլնում - կլայ / Ընկղզանիմ - զի } absorbeo – demergo – submergo – mergo – deglutio – voro.

Ընկղմիմ - մեցի. submergo – immergo – demergo – mergo – perdo.

Ընկղմութիւն - թեան / Ընկղմումն - զման } submersio – immersio – demersus – profluvium.

Ընկճեմ - եցի. subigo – supplanto – comprimo – impedio.

Ընկոյզ - կուզի - կուզից (- զայ). nux (fructus) – iuglans.

Ընկուզի - զւոյ - զեայ. nux (arbor) – iuglans.

Ընկրկեմ - եցի. retroago – subigo.

Ընձեռեմ - եցի. trado – tento – conor.

Ընձիւղեմ - եցի. produco – pullulo – profero.

Ընչասէր - սիրի - սիրայ. amator divitiarum – cupidus pecuniae – avarus.

Ընչասիրութիւն - թեան. amor divitiarum – cupiditas pecuniae – avaritia.

Ընչաւէտ - ւետի - ւետից (- ւետայ). dives – locuples – opulentus.

Ընչաւետանամ - տացայ. ditesco – opibus abundo – locuples sum.

Ընչաւետութիւն - թեան. divitiae – opulentia – acquisitio – opes.

Ընտանեբար (adv.). familiariter – amice – peramanter – genuine – mansuete.

Ընտանենամ - տանեցայ. familiaritatem conflo – assuesco – familiariter utor – mansuefio.

Ընտանեցուցանեմ - ցուցի. fa-

miliarem reddo – mansuefacio – edoceo.

Ընտանի - նւոյ - նեաց. familiaris – domesticus – propinquus – cognatus – proprius – cicur – mansuetus.

Ընտանութիւն - թեան. familiaritas – consuetudo – mansuetudo.

Ընտիր - ոյր - ոյց (- ոյն - ոյից) Ընտրեալ - եալոյ - եալոց electus – selectus – probatus – probus – bonus – optimus.

Ընտրեակից. coelectus – simul electus.

Ընտրեմ - եցի. eligo – seligo – deligo – discerno – probo – statuo – iudico.

Ընտրողութիւն - թեան Ընտրութիւն - թեան electio – selectio – discretio – distinctio – comparatio.

Ընդ (adv.). iuxta – secundum – consequenter – ultra.

» ըստ նմին օրինակի. pariter – simili modo.

Ընդդիմա, Ընդդամանիմ, Ընդդամանք Vid. Յդդիմա, Յդդամանիմ, Յդդամանք:

Ընդերկիր, Ընդերկրեմ, Ընդերկրութիւն Vid. Յերկիր, Յերկրեմ, Յերկրութիւն:

Թ.

Թագ

Թագ - գի - գից (- գաց). diadema – corona – mitra – infula.

Թագաւոր - ւոյ - ւոց. rex – regnator.

Թագաւորաբար (adv.). regaliter – regie – regifice.

Թագաւորազարմ - մի - մաց Թագաւորազգի - զւոյ - զեաց Թագաւորական - կան - կանք - կանց Թագաւորազուն - զնի - զանց princeps regius – regis filius – regulus – aulici.

Թագաւորական - նի - նաց. regalis – regius – basilicus.

Թագաւորեմ - եցի. regno – impero – rerum potior – rego.

Թագաւորեցուցանեմ - ուցի. regem constituo.

Թագաւորութիւն - թեան. regnum – imperium.

Թագուհի - հւոյ - հեաց. regina – regnatrix.

Թաթ - թի - թից. pes – manus – talus – ungula – lanx.

Թաթահեր. diffissam habens ungulam.

ՓԱԹԱԳՈՒՆ. confertus – condensus – pressus.

ՓԱԹԱՒԵՄ - ԼԻ. tingo – mergo – polluo – inquino – misceo – subigo.

ՓԱԼԱՆԱՄ - ԼԱՑԱՅ. dissolvor – emollior.

ՓԱԽԱՆԴ - Ձի - Ձից
ՓԱԽԱՆԴԱՆՔ - ՆԱՑ } mo-
ՓԱԽԱՆԴՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ
lestia – supplicatio – perturbatio – tristitia – necessitas.

ՓԱԽԱՆԴԵՄ - ԼԻ *vel etiam*
ՓԱԽԱՆԴԵՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ
vexo *vel* molesto supplicationibus – molestiam creo – divexo – turbo – perturbo – fastidium do – flecto – exoro.

ՓԱԽԻԾ - ԽԾԻ. moeror – moestitia – dolor – angor.

ՓԱԽԾԻՄ - ԾԿԱՅ. doleo – moereo – moestus sum – contristor – affligor – compungor.

ՓԱԽԾՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. dolor – moestitia – moeror – angor – anxietas – tristitia.

ՓԱԿԱՐՂ - ՂԻ - ՂԻՑ (-ՂՑ). insidiae – fraus – laqueum – cassis – rete – cavea.

ՓԱԿՈՑԿ - ԿՈՒԿԻ - ԿՈՒԿԱՑ. hydria – vas aquarium – cyathus – poculum.

ՓԱՂԱՆԹ - ԹԻ - ԹԻՑ (-ԹՑ - ԹՈՑ). operimentum – tegmen – pinguedo – adeps – membrana.

ՓԱՂԵՄ - ՂԻՑԻ. sepelio – humo – inhumo – tumulo – defodio.

ՓԱՂԻ - ՂՈՑ - ՂԵԱՒ. lana coacta – pilus.

ՓԱՂՈՒՄՆ - ՂՄԱՆ. sepultura – – humatio.

ՓԱՄՓ - ՓԻ - ՓԱՑ. ephippium – stramen – phalerae.

ՓԱՆ - ՆԻ - ՆԻՑ. iusculum – puls – pulmentum.

ՓԱՆԱՄ, ԹԱՑԻ. rigo – intingo – tingo – madefacio – mergo.

ՓԱՆԱՔ - ՔԻ - ՔԱՒ. atramentum.

ՓԱՆԴՈՒՂԵՄ - ԼԻ. subtraho me – abdo me.

ՓԱՆԴ - ԴԱՒ - ԴԱՒՆՔ - ԴԱՒՆՑ. crassus – incrassatus – gravis – ingens – densus.

ՓԱՆԴՐԱԽԱ
ՓԱՆԴՐԱԽԱՒՈՒՆ } spissus – densus – umbrosus – concretus.

ՓԱՆԴՐԱՄԻԱ - ՄՈՒԻ - ՄՈՒԱՑ. stupidus – rudis animo.

ՓԱՆԴՐԱՆԱՄ - ԴՐԱՑԱՑ. incrassor – crassus fio – crassesco.

ՓԱՆԴՐԱՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ. crassum reddo – crasso.

ՓԱՆԴՐՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. crassities – crassitudo – gravitas – densitas – pinguedo.

ՓԱՆՋ - ՋԻ *vel*
ՓԱՆՋՔ - ՋԻՑ } dysenteria – tormina – fluxus ventris.

ՓԱՇԻՒՆԱԿ - ԿԻ - ԿԱՑ. sudarium – mucinium.

ՓԱՇԱՄԵՄ - ԱՄԵՑԻ *vel* ՓԱՇԱՄԵՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ marcescere facio - enervo - emollio - mollio - macero.

ՓԱՇԱՄԻՄ - ՄԵՑԱՅ. marceo - marcesco - immarcesco - tabesco - contabesco - exaresco - flaccesco.

ՓԱՇԱՐ - ԱԹԵՐ - ԱԹԵՐՔ - ԱԹԵՑ *(graec.)*. theatrum - spectaculum - ludus.

ՓԱՐԱԽ - ԽԻ - ԽԱՑ - (-ԽՈՑ - ԽՈՑ). sanies - tabum - pus.

ՓԱՐՁՄԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ ՓԱՐՁՄԱՆԻՉ - ՆՉԻ - ՆՉԱՑ interpres - explanator - explicator - enarrator.

ՓԱՐՁՄԱՆԵՄ - ՆԵՑԻ. interpretor - explano - explico - expono - transfero - verto - refero.

ՓԱՐՁՄԱՆՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. interpretatio - interpretamentum - explanatio - explicatio - expositio - translatio - versio.

ՓԱՐԹԱՓ ԱԿԱՆ. ictus oculi - vibramen palpebrarum - horae momentum - temporis punctum.

ՓԱՐԻԱՒՈՐ - ՐԻ - ՐԱՑ. infirmus - deterior - vilis - inutilis.

ՓԱՐՉԱՄԻՄ - ՄԵՑԱՅ. marceo - marcesco - immarcesco - tabesco - flacceo.

ՓԱՒ - ԻՒ - ՒԱՑ (- ՒՈՒ - ՒՈՒՑ). densus - pilosus - hirsutus herbidus - crassus.

ՓԱՒԱԼԵՄ - ԼԻՑԻ *vel etiam* ՓԱՒԱԼԵՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ advolvo - revolvo - volvo - elido - roto - voluto - devolvo.

ՓԱՒԱՐԾԻ. pilosus - hirsutus.

ՓԱՓ - ՓՈՒ (- ՓՈՑ) - ՓՈՒՑ. profunditas - commotio.

» ՓԱՓ ԱՆՑԱՆԵՄ - ՑԻ. penetro - permeo - perluceo - transluceo - pertranseo - pervado.

ՓԱՓԱՆՑԱՆՑ ՓԱՓԱՆՑԻԿ penetrabilis - permeans - translucidus - pellucidus - pervadens.

ՓԱՓԱՌԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ. vagabundus - errabundus - erro - vagus.

ՓԱՓԱՌԵՄ - ՌԵՑԱՅ. vagor - aberro - pererro.

ՓԱՓԵՄ - ՀՑԻ. effundo - iacto - immitto - expono - evacuo - aufero - evello - exscindo - libero - eripio.

» ՓԱՓԵՄ ՂՈՂԻ. tollo animam - ango.

ՓԱՓԻՉ - ՓՉԻ - ՓՉԱՑ. fullo - lotor - fustis.

ՓԱՓՈՒՐ. vacuus - desertus - inanis.

ՓԱՓՕՐ - ՐԻ - ՐԱՐ. supplicatio - supplicationes - pompa *vel* processio religiosa.

ՓԱՔՈՒՄ - ՔՄԱՀԱՆ - ՔՄԱՀԱՄԲ (-ՔՄԱԻ - ՔՄԱԻ). locus ab-

sconditus – occultatio – latebra.

ծածկանեմ - ցի. abscondo – occulto – operio – tego – abdo.

ծածկիմ - քեայ - քուցեալ. abscondor – occultor – operior.

ծեղան - նի (-նոյ) - նայ. subtegmen.

ծեղանիք - նեաց. manica.

ծեթեւ - ւի - ւայ (-ւոյ - ւոց). levis – velox – celer – exiguus – debilis.

ծեթեւագոյն - գունի - գունից. levior – celerior – facilior – humilior.

ծեթեւացուցանեմ - ցուցի. allevo – levo – relevo – imminuo – minuo.

ծեթեւութիւն - թեան. levitas – allevatio – nobilitas – inconstantia.

ծիլ - լոյ - լոց. filum – nema – stamen – capillus – textura – textus.

ծիլադրեմ - րեցի. suggero – dicto – moneo.

ծիլադրութիւն - թեան. suggestio – consilium – consultatio – suasio – monitum.

ծին, թիկան *Vid.* **ծիկունք:**

ծիղօշ. ilex – quercus – pinus.

ծիսաղոնիկեցի - ցւոյ - ցւոց. Thessalonicensis.

ծիրախատար - րի - րաց. non perfectus – imperfectus – infectus – inconsummatus.

ծիրախատարութիւն - թեան. opus imperfectum – imperfectio – defectus.

ծիրահաւատ - տի - տից. incredulus – diffidens – pusillae *vel* modicae fidei – suspicax.

ծիրահաւատեմ - եցի / ծիրահաւատիմ - եցայ } fidem non habeo – incredulus fio – diffido – suspicor.

ծիրահաւատութիւն - թեան. incredulitas – diffidentia – suspicio.

ծիրափիմ *(hebr.).* idola – penates – lares.

ծիւս *(adv. et coni.).* forsan – forsitan – fortasse – fortassis – nimirum.

ծիրթ - թի - թից. frons – folium – lamina.

ծիրի - րւոյ - րեաց. relictus – minor – inferior – superstes – imperfectus – mancus.

ծիրութիւն - թեան. defectus – mendum – imperfectio.

ծիւ - ւոյ - ւոց. ala – penna – artemo – gubernaculum – subsidium – auxilium.

ծիւակոխեմ - եցի / ծիւակոխիմ - եցայ } nitor – conor – tento – gestio – exerceo me – sollicitor – propero – studeo – operam do *vel* navo – alas quatio.

ծիւական - նի - նաց / ծիւաւոր - րի - րաց } alis praeditus – alatus – aliger – pennatus – pennipotens.

ծ›ևի - վոյ - վոց. cortex - squama - lamina.

ծ›ևքեմ - քեցի. fabrico - cudo - acuo - erudio - concinno.

ծ›ղևնի - նւոյ - նեաց. ficus (arbor).

ծ›հ. si - quod - an.

» թէ եւ (coni.). etsi - etiamsi.

ծ›հասրան - նի - նից vel - նաց (lat.). theatrum - spectaculum - ludus.

ծ›հպէտ vel ծ›հպէտեւ } (coni.). etsi - si - et quidem - etiamsi - quamvis - quamquam.

ծ›թևնի - նւոյ - նեաց. morus (arbor).

ծ›թու - ուոյ - ուոց. acer - acidus - acerbus.

ծ›թութիւն - թեան ծ›թուութիւն - թեան } acor - acritas - acritudo - acrimonia - acerbitas.

ծ›ի - իոյ - իոց ծ›իակ - կի - կաց } pala - remus - palmula.

ծ›իզ թզի, թզաւ. palmus - dodrans.

ծ›իթեղն - թղան - թղունք. lamina bractea.

ծ›իհնաոսկ - հ֊ք. scapulae - humerus.

ծ›իկունք - կանց. dorsum - tergum - humerus.

» 'ի թիկունս (adv.). retrorsum - retro.

» 'ի թիկունս հասանեմ, հասի. in adiutorium occurro - adiuvo - subsidio venio.

» թիկունս դարձուցանեմ - ցի. averto me - despicio - sperno - contemno - aufugio - tergum verto.

ծ›ին, թնոյ (թնի). acinum - acinus.

ծ›իւ, թուոյ, թուոց. numerus - aera - aevum.

ծ›իւր - րի - րից (- րոյ - րոց). perversus - subversus - obliquus - indirectus - tortuosus - flexus.

ծ›իւրեմ - եցի. perverto - subverto - flecto - reverto - declino - incurvo.

ծ›իւրութիւն - թեան. perversio - subversio - tortus - plicatura - flexus.

ծ›լփասեմ - եցի. circumcido.

ծ›լփասութիւն - թեան. circumcisio.

ծ›խանամ - խացայ. denigror - offuscor - nigresco - tenebror - obscuror.

ծ›խեմ - եցի. glocito - ovis incubo - glocio.

ծ›մբուկ - բկի - բկաց. cithara - tympanum.

ծ›մի. tilia.

ծ›մրեմ - բեցայ. obcoecor - obstupesco - soporor - torpesco.

ծ›մրութիւն - թեան ծ›մրութիւն - րման } obcoecatio - stupor - sopor - torpor.

*ֆ›նդանօթ - թոյ - թոց· tormentum bellicum.

ֆ›նդիւն· sonitus - strepitus - fragor - palpitatio - vibratio.

ֆ›չնամանաբար *(adv.)*. contumeliose - iniuriose - hostiliter.

ֆ›չնամանալից· contumeliosus - iniuriosus.

ֆ›չնամանանամ - եցի· contumelia afficio - contumeliam facio - - exprobro - convicior - reprehendo - vitupero.

ֆ›չնամանիչ - նչի - նչաց
ֆ›չնամանող - ղի - ղաց } contumeliosus - iniuriosus - violentus - exprobrator - conviciator.

ֆ›չնամանք - նաց· contumelia - iniuria - exprobratio - convicium - insolentia - noxa.

ֆ›չնամի - մւոյ - մեաց· inimicus - hostis - adversarius - malevolus.

ֆ›չնամութիւն - թեան· inimicitia - hostilitas - simultas - odium.

ֆ›չուառ - ռի - ռաց *vel*
ֆ›չուառական - նի - նաց } miser - miserabilis - infelix - aerumnosus - calamitosus.

ֆ›չուառանամ - ռացայ· miseria afficior - infelix *vel* miser fio - foedor.

ֆ›չուառացուցանեմ - ցուցի· miserum facio.

ֆ›չուառանք - նաց *vel*
ֆ›չուառութիւն - թեան } miseria - infelicitas - aerumna - calamitas - anxietas.

ֆ›ոթովախաօս· balbus - balbutiens.

ֆ›ող *(praep. et adv.)*. praeter - sine - extra.

» *թող թէ (coni.)*. quanto magis - puta - pone.

ֆ›ողացուցանեմ - ցուցի· laxo - sino - permitto - relaxo - indulgeo - concedo.

ֆ›ողութիւն - թեան· remissio - dimissio - condonatio - permissio - licentia.

ֆ›ողում - ղի· linquo - relinquo - derelinquo - remitto - dimitto - trado - sino - condono - permitto - omitto.

ֆ›ողումն - ղման· praetermissio - condonatio - venia.

ֆ›ոյլ թուլոյ - լոց (-լի - լից)· laxus - mollis - diffusus.

» *թոյլ տամ, եաու*· permitto - concedo - sino - dimitto.

ֆ›ոյլաւութիւն - թեան· permissio - licentia - facultas - venia.

ֆ›ոյն, թունոյ - նոց *vel* - նի - նից (- նաց)· venenum - toxicum.

ֆ›ոյր - րի - րից· color.

ֆ›ոշակ - կի - կաց· stipendium - merces - commeatus - viaticum - cibaria - salarium.

ֆ›ոշակաւոր - րի - րաց· stipendio conductus - stipendiarius - mercenarius.

ծոռն - ռին - ռունք - ռանց. nepos - neptis.

ծոռնորդի - դւոյ. filius nepotis - pronepos.

ծովիմ - ևի. incanto - fascino - mussito.

ծովչութիւն - թեան. incantamentum - cantio - fascinatio - veneficium.

ծուախան - նի - նաց *vel* ծուախանութիւն - թեան } aera - epocha - aevum - arithmetica - supputatio.

ծուիմ - ևի. numero - annumero - supputo.

ծուղ, թզոյ - զոց (թզի - զից). ficus (fructus).

ծուխ, թխոյ, թխոց. morum (fructus).

ծուխմ - ւեցայ. videor - opinor - arbitror.

» *Թուխ ինձ.* mihi videtur - aestimo - puto - existimo.

ծուլանամ - լացայ. mollior - emollior - laxor - relaxor - remittor.

ծուլացուցանեմ - ցուցի. sino - laxo - remitto.

ծուլութիւն - թեան. mollitia - mollitudo - laxitas - remissio - permissio.

ծուխ, թխոյ, թխոց. ater - niger - opacus - obscurus.

ծուղթ, թղթոյ (-թի) - թոց. charta - papyrus - epistola - literae.

» *Թուղթ ընծայութեան Vid. in* Ընծայութիւն:

ծումբ, թմբոյ (-բի) - բոց. agger - moles - munimentum.

ծունաւոր - րի - բաց. venenosus - venenatus - virulentus.

ծուր, թրոյ. gladius - ensis.

ծուփ, թփոյ - փոց. arbustum - frutex - virgultum.

ծուք, թքոյ - քոց. sputum - exputatio - saliva.

ծոք - քոյ - քոց. pulmo.

ծոքացաւ - ւոյ (-ւի). pulmonarius morbus.

ծռանիմ - ռեայ
ծռնուամ - ռեայ
ծռչիմ - ռեայ } volo - evolo - transvolo - volito.

ծռչուն - չնոյ - չնոց. avis - volucris - volans - ales.

ծրիմ - ևի. macero - subigo - commisceo.

ծրթուր - թրոյ - թրոց. eruca - rubigo - lumbricus.

ծրջիմ - ևի. humecto - madefacio - aspergo - irrigo - perfundo.

ծքանեմ - քի
ծքիմ - ևի } sputo - expuo - conspuo - consputo - despuo.

ծօթափիմ - ևի. excutio - extergeo - amoveo - effluo - defluo - excido.

» *Ի բաց թօթափիմ.* abiicio - depono - sepono.

» *Յափան թօթափել Vid. in* Ափն:

» *Թօթափիմ զանկողինս Vid. in* Անկողին:

ծօթահարումն. - ման concussio - excussio - amotio.

ծօն - նի - նից. mador - humor - imber maximus.

ծօնընկէց. imber maximus - pluvia.

ծօնուտ. pluviosus - pluvius - humidus - humens.

Ո

ոամ

ոահ - հի - հից (- հու - հուց)
ոահահոտութիւն - թեան
foetor - putor - teter odor.

ոահահոտ - տի. foetidus - putidus.

ոամ - մու - մուց (- մաց). hora - tempus - opportunitas - momentum - tempestas.

» ոամ դնեմ, եղի. diem *vel* horam constituo.

» ոամու (*adv.*). opportune - tunc - olim.

» վրան ոամու. tabernaculum.

ոամագիրք - գրոց. liber horarum - diurnale - horae diurnae *vel* canonicae - breviarium.

ոամադիր. qui constituit horam.

» ոամադիր առնեմ, տրտի *vel* լինիմ, եղէ. constituo horam - ordino - pango.

ոամադրութիւն - թեան. tempus constitutum - ordinatio *vel* definitio temporis.

ոամակարգութիւն - թեան. horae canonicae *vel* diurnae - breviarium.

ոամ

ոամանակ - կի - կաց. tempus - saeculum - momentum - annus - aevum - aetas - tempestas - opportunitas.

» առ ոամանակ մի. ad tempus *vel* horam - temporalis - momentaneus.

» ոամանակաւ (*adv.*). in tempore - olim - quondam.

» մինչեւ յայսօր ոամանակի. usque in hodiernum diem - ad hanc horam.

» յորչափ *vel* յորքան ոամանակս (*adv.*). quanto tempore - quamdiu - usque dum.

ոամանակագիր - գրի - գրաց. annalium scriptor - chronographus.

ոամանակագրական - նի - նաց. chronographicus - chronicus - historicus.

ոամանակագրութիւն - թեան. chronologia - chronographia - chronica - annales.

ոամանակակէտ. tempus praefinitum - statutus dies.

ոամանակաւոր - րի - րաց
ոամանակեայ - կէի - կէից
tem-

poralis – temporarius – caducus – momentaneus – fluxus – fragilis.

ժամանակեմ - եցի· ordino – constituo tempus.

ժամամուտ - մտի - մտից· introitus Missae.

ժամանեմ - եցի / ժամանիմ - եցայ } advenio – pervenio – praevenio – possum – assequor – valeo.

ժամացոյց - ցուցի - ցուցից· horologium – horarium.

ժայռ - ռի - ռից· scopulus – rupes – saxum.

ժանգ - գոյ· rubigo – aerugo – venenum – virus.

ժանգակեր / ժանգահար } rubiginosus – aeruginosus.

» ժանգահար լինիմ, եղէ· rubiginem contraho – rubiginor.

ժանգամիմ - ացայ· rubiginor – aeruginem contraho – sordeo.

ժանիք - նեաց· dentes molares.

ժանտ - տի - տից (-տաց)· foedus – turpis – malus – pestilens – exitialis – improbus.

ժանտաթզենի - նւոյ - նեաց· sycomorus – caprificus.

ժանտաթուզ - թզոյ· fructus sycomori – morum.

ժանտախտ - տի - տից / ժանտամահ } pestis – lues – pestilentia – contagium.

ժանտանամ - տացայ· corrumpor – inquinor – deturpor.

ժապաւէն - ւէնի - ւէնաց· taenia – fimbria – margo – orificium.

ժառանգ - գի - գաց / ժառանգական - ի - ից } haeres – clericus.

ժառանգակից - կցի - կցաց· cohaeres.

ժառանգաւոր - բի - բաց· haeres – clericus – in sortem Domini vocatus.

ժառանգեմ - եցի· haeres sum *vel* fio – haereditatem capio – haereditate possideo *vel* percipio.

ժառանգեցուցանեմ - ցուցի· haeredem facio *vel* instituo – distribuo sorte.

ժառանգորդ - դի - դաց· haeres – possessor – dominus.

ժառանգութիւն - թեան haereditas – possessio – sors – clericatus – dioecesis.

ժիր, ժրաց· virilis – robustus – fortis – patiens.

ժլատ - տի - տից· avarus – sordidus – tenax – avidus – parcus.

ժլատանամ - տացայ / ժլատիմ - ացայ } avarus fio – sordide *vel* parciter ago.

ժլատութիւն - թեան· avarities – parsimonia – parcitas – insatiabilitas.

ժող - վոյ - վոց· congregatio – collectio – multitudo – coetus – turba – compositio – syn-

agoga – ecclesia – concursus hominum – synodus – coenobium – conventus – concilium.

» *ժողով առնեմ, ապաբ.* colligo – congrego – coniungo – cogo.

ժողովարան – նի – նաց. synagoga – collectio – diversorium – tribunal – ecclesia – synaxis.

ժողովեմ – եցի. congrego – colligo – coacervo – coaduno – concludo.

ժողովեցող – տեղ. synagoga – tribunal – ecclesia – synaxis.

ժողովուրդ – վրդիան – վրդեանց (-վրդի – վրդոց). populus – congregatio – turba – coetus – natio – gens – synagoga – plebs – synaxis – concilium – tribunal.

ժողովրդական – նի – նաց. popularis – laicus.

ժողովրդանոց – ցի – ցաց. synagoga – ecclesia – synaxis.

ժողովրդապետ – տի – տաց. archisynagogus – princeps synagogae – curio – parochus – praesul.

**ժողովրդապետութիւն – թեան.* curia – paroecia.

ժոյժ. tolerantia – patientia – vis sustinendi.

» *ժոյժ առնեմ, կալայ.* contineo me – sustineo – subsisto – tolero.

ժուժամ – ացի } tolero – contineo me – sustineo – suffero – patienter fero.
ժուժեմ – եցի }

ժուժկալ – լի – լից (-լաց). continens – castus – pudicus – temperans – tolerans – validus – patiens – potens.

» *ժուժկալ լինեմ, եղէ.* continens sum – abstineo me.

ժուժկալեմ – եցի. contineo me – castus *vel* pudicus sum – sustineo – subsisto – invalesco – tolero.

ժուժկալութիւն – թեան. continentia – castitas – pudicitia – abstinentia – temperantia – tolerantia.

ժպիտ. risus.

ժպիրհ – պրհի – պրհաց. audax – audens – imprudens – temerarius – tristis – teter – impudicus.

ժպտիմ – տեցայ. subrideo.

ժպրհիմ – հեցայ. audeo – mihi arrogo.

ժպրհութիւն – թեան. audacia – audentia – temeritas – arrogantia – immanitas – impudicitia.

ժտանք – նաց vel } importunitas – improbitas – molestia – impudentia – supplicatio.
ժտութիւն – թեան }

ժրաշխատ. diligens – sedulus – virilis – fortis – generosus.

ժրանամ – ացայ. viriliter ago – diligens *vel* forti animo sum – suffero – persevero.

ժրութիւն – թեան. diligentia – sedulitas – robur – tolerantia – strenuitas – studium – conatus.

Խ

Խբ *(praep. et coni.)*. tanquam – sicut – quemadmodum – circiter – fere – quasi.

Խբև *(adv. et coni.)*. quum – quando – sicut – postquam – quandoquidem.

» *Խբևւ պէ (inter.)* quam! – quantum! – utique – certe – profecto – hercle.

Խգաբար *(adv.)*. muliebriter – effeminate – feminino genere.

Խգական - նի - նաց. femineus – muliebris – effeminatus – mollis.

Խգանամ - գացայ. mollis fio – mollior – effeminor – enervor.

Խգասէր - սիրի - սիրաց. amator mulierum – dissolutus – perditus.

Խգութիւն - թեան. mollitudo – usus feminae – feminea natura – luxuria.

Խժ - ժի - ժից. vipera – aspis.

Խլ - լոյ. fusus.

Խլամացի - ցւոյ - ցւոց. Aelamita.

Խոնացի - ցւոյ - ցւոց. Iconiensis.

Խղճ, ըղձի, ըղձից. desiderium – optatum – cupiditas – votum – affectio – preces – vates – hariolus – vaticinator.

Խմ - մոյ - մոց. meus – propinquus – cognatus.

Խմանալի - լւոյ - լեաց. intelligibilis – intellectualis – spiritualis – angelus.

Խմանամ - մացայ. intelligo – cognosco – nosco – scio – recordor – percipio – sentio – cogito.

Խմաստ - տի - տից. sententia – dictum – sensus – mens – sapientia – scientia – excogitatio – artificium.

Խմաստակ - կի - կաց. sophista – cavillator.

Խմաստակութիւն - թեան. sophisma – cavillatio – fallacia.

Խմաստասէր - սիրի - սիրաց. philosophus – amator sapientiae – prudens – sagax.

Խմաստասիրաբար *(adv.)*. philosophice.

Խմաստասիրական - նի - նաց. philosophicus – probus.

Խմաստասիրեմ - րեցի. philosophor – dissero – examino – disquiro – philosophicum in morem vivo.

Խմաստասիրութիւն - թեան. philosophia – amor *vel* studium sapientiae – virtus – probitas.

Խմաստնագոյն - գունի - գունից. sapientior – prudentior – callidior – astutior.

իմաստնամ - նայայ. intelligens *vel* prudens sum - sapiens fio *vel* efficior - bene vivo - sapio - sentio - intelligo.

իմաստութիւն - թեան. sapientia - prudentia - scientia - intelligentia - sensus - cogitatio - temperantia.

իմաստուն - անոյ - անոց. sapiens - prudens - intelligens - artifex.

» իմաստուն առնեմ, ատպել. instruo - edoceo - erudio.

իմացական - նի - նաց. intelligibilis - intellectualis.

իմացութիւն - թեան. intellectus - intelligentia - cogitatio - mens - sensus - ingenium.

իմացուցանեմ - ցուցի. certiorem facio - instruo - instituo - ostendo.

» իմասին (*adv.*). simul - coniuncte - coniunctim.

ինն, իրիք, իւիք. quid - aliquid - nonnullus.

ինչ սանն (*adv.*). quantum est in me - summa ope - omnibus ungulis.

ինձ, ընձու, ընձուց. panthera - tigris - pardus - leopardus - pardalis.

ինձին (*adv.*). a me - per me ipsum.

ինն, ընի, ինուն, ինուց. novem.

ինիամեայ *vel* ինիամեան. novem annorum - nonum agens annum.

ինիամսեայ - սեի } novem mensium.
ինիամսեան - սենի }

ինիերորդ - դի - դաց. nonus.

ինիեւտասան - սին - սունք - սանց. novendecim - undeviginti.

ինիեւտասաներորդ - դի - դաց. nonusdecimus - undevigesimus.

ինիհամեայ - մեի }
ինիհամեան - մենի } nonagenarius.
ինիհամենի - նոյ }

ինիսուն - անի - անից. nonaginta.

ինչ. unus - ullus - aliquid - quoddam - quid.

ինչ, ընչի *vel* ինչք, ընչից } res - bona possessa - possessio - pecunia - substantia - facultates.

ինքն - քեան - քեանք - քեանց. ipse - ipsemet.

ինքնագլուխ. autocephalus - sui iuris.

ինքնակալ - լի - լաց. imperator - dominator - sui iuris - liber.

ինքնակալութիւն - թեան. imperium - imperii ditio - dominatio - dominatus - summa potestas - liberum arbitrium.

ինքնակամ. spontaneus - ultroneus - voluntarius - liber - sui iuris.

ինքնակամութիւն - թեան. voluntas - libertas - liberum arbitrium.

Ինքնակաց. qui per se stat – sponte agens – subitaneus.

Ինքնակոչ. per se vocatus – non invitatus.

Ինքնակամ - նեկի - նեկաց. spontaneus – ultroneus – fortuitus – transfuga – perfuga – inopinatus.

Ինքնին (adv.). per se ipsum – a seipso – sponte – ultro.

Ինքնիշխան - նի - նաց. sui iuris *vel* arbitrii – ultroneus – liber – spontaneus – dominator.

Ինքնիշխանութիւն - թեան. liberum arbitrium – propria auctoritas – libertas – summus dominatus.

Իշամայր - րի - րից (-րաց)
Իշամայրի - րոջ - րանց
asinus silvestris – onagrus – onager.

Իշխան - նի - նաց. princeps – potens – potestatem habens – dominator – dux – dominus – regnator – praeses – dynastes – moderator.

» *իշխան լինիմ, եղէ.* impero – dominor – audeo.

Իշխանապար (adv.). tanquam dominus – imperative – potenter – audaciter.

Իշխանական - նի - նաց. principalis – praecipuus – praepositus – dirigens – summus – sui iuris.

Իշխանութիւն - թեան. principatus – potestas – auctoritas – potentia – ius – dignitas – dominium – regimen – virtus – dioecesis – libertas – liberum arbitrium.

Իշխեմ - եցի. impero – principatum gero – potestatem habeo – dominor – audeo – valeo – possum – praesumo – queo.

Իշուկ - շկան. asellus.

Իջանեմ - ջի. descendo – devenio – deducor – superbiam abiicio – me deprimo *vel* demitto – cado.

Իջուղ - ղի - ղաց. hospes – viator – caupo.

Իջավան - նի - նաց
Իջեան - նի - նաց
hospitium – diversorium – locus refectionis.

Իջումն - ջման. descensus – descensio.

Իջուցանեմ - ցի. deduco – depono – submitto – dimitto – defero.

Իսկ (coni.). sed – verum – ergo – utique – autem – quidem – etiam – enim.

» *իսկ ապա (coni.).* itaque – ergo – quoniam.

» *իսկ և իսկ (adv.).* statim – continuo – confestim – subito.

Իսկական - նի - նաց. essentialis – substantialis – proprius.

Իսկապանակ *Vid. in* Սկիպէն:

Իսկութիւն - թեան. essentia –

substantia - subsistentia - hypostasis - veritas.

Իսպառ *(adv.)*. usque in finem - perpetuo - in novissimo - omnino - prorsus - plane.

Իսրայէլական *vel etiam* Իսրայէլացի - ցւոյ - ցւոց Իսրայէլեան Israelita - Iudaicus.

Իտալացի - ցւոյ - ցւոց. Italus - Italicus.

Իր - րի - րաց. res - negotium - factum - opus - causa.

» ամենայն իրօք. per omnem modum - omnimode.

» դմին՝ նմին՝ սմին իրի *(coni.)*. propterea - in hoc ipsum - idcirco.

Իրադէտ - դիտի - դիտաց. conscius - edoctus - peritus - gnarus.

Իրաւնկ լինիմ՝ եղէ. audio - auribus percipio - inquiro - exquiro - edoceor.

Իրական - նի - նաց. realis - germanus - proprius.

Իրան - նի - նաց. corpus - cutis - tempus - tibia.

Իրաւ - ւի - ւաց. iustus - aequus - rectus - iustum - iustitia - aequitas.

» իրաւ առնեմ՝ արարի. diiudico - iudico - decerno - ius tribuo.

» իրաւ տամ՝ եատւ. iudicium fero - ius reddo - iustum eligo.

» յիրաւի *(adv.)*. iuste - iure - merito - vere - certe - rite - utique - equidem.

Իրաւարան - նի - նից. iuridicus - iurisperitus - iurisconsultus - causidicus iustus.

Իրաւարանեմ - եցի. causam defendo - ius dico.

Իրաւարանութիւն - թեան. iurisdictio - causae defensio - aequum iudicium.

Իրաւագէտ - դիտի - դիտաց. conscius - iurisconsultus.

Իրաւահաճ. accommodatus - consentiens - aptus - benevolus - iustus - prudens.

» իրաւահաճ լինիմ՝ եղէ. accomodo rem - consentiens sum - apto *vel* compono litem.

Իրաւական. aequus - iustus.

Իրաւարար - րի - րաց. iudicator - iudex.

Իրաւացի - ցւոյ - ցեաց. iustus - aequus.

Իրաւացուցանեմ - ցուցի. diiudico - certiorem facio.

Իրաւութիւն - թեան Իրաւունք - ւանց ius - iustitia - iustificatio - iudicium - aequitas - ultio - lex - regula - mos - consuetudo.

» իրաւամբք *(adv.)*. iuste - ex iure - aeque - merito.

Իրեար - երայ - երօք. invicem - mutuus.

Իցէ թէ Իցիւ *(inter.)*. utinam.

Խ՞ւ *vel* Խ՛ւ *խիք (adv.)*. qua de caussa? – quomodo? – cur? – quonam? – unde?

Խղ - ղոյ - ղոց. oleum – unguentum – butyrum.

Խղաբեր - բի - բից. qui oleum *vel* unguentum affert.

Խղագործ - ծի - ծաց. coctor unguenti – unguentarius.

Խր - րոյ - րոց. suus – proprius.

Խր - րեանք - րեանց *(pron.)*. sui ipsius.

Խրական - նի - նաց / Խրային - յնոյ - յնոց } suus – proprius – peculiaris.

Խրաքանչիւր - րոյ - րոց. unusquisque – quilibet – quisque – singuli.

Խրովի *vel* Խրովին *(adv.)*. a semetipso – per se – sponte – ultro.

Լ

Լայ

Լալագին / Լալահառն } lacrymosus – lacrymabundus – flebilis – luctifer – luctuosus.

Լալական - նի - նաց. flens – lugens – lacrymans – plorans – lamentabilis – querulus.

Լալիւն *vel* Լալիք - լեաց } fletus – luctus –

Լալուիճն - թեան / Լալումն - լմանն } lacrymae – ploratus – planctus – lamentatio – questus.

Լակոնացի - ցւոյ - ցւոց. Laconicus.

Լամ, լացի. fleo – lugeo – lacrymor – ploro – plango – lamentor – lacrymas effundo.

Լամբ - բի - բից (-բաց). theca – ansa – anellus.

Լայն - նի - նից. latus – amplus – dilatatus – spatiosus.

Լապ

Լայնալիճ. bene curvatus – extensus.

Լայնանամ-ինացայ. amplificor – dilator – latesco.

Լայնացուցանեմ - ցուցի / Լայնեմ - նեցի } amplio – amplifico – dilato – profero – aperio – distendo – explico – pando – extendo – augeo.

Լայնութիւն - թեան. latitudo – amplitudo – amplificatio – dilatatio – extensio.

Լանջ - ջաց. pectus.

Լաշկամաշկ - կի - կաց. pellis glabrata – cutis.

Լապտեր - բի - բաց *(graec.)*. lampas – laterna – lucerna – fax – taeda.

ա՝ասա - ախ - ախց (-ասաց)
ա՝ասատիայա - ախ - ախց } ratis – arca – navis – carina.

ա՝ասաւմ - եցի. instauro – fabrico – construo – praeparo.

ա՝ասին - նի - նաց. Latinus.

ա՝ար - րի - րից (-րաց). funis – rudens – nervus – fidicula – filum – funiculus – insidiae – cavea.

ա՝արեմ - եցի. tendo – struo – apto – extendo – insidior.

ա՝ց. fletus – luctus – lacrymae – planctus – ploratus – lamentum.

ա՝ա - ւի - ւաց. bonus – melior – utilior – honoratus – honestus – pulcher.

» ա՝ա հւս (adv.). libenter – longe melius.

» ա՝ա է. bonum *vel* melius est – expedit – praestat.

ա՝ատպոյն - պունի - պունից (-պունաց). melior – utilior – pulchrior – optimus.

ա՝ատպիկեցի - ցւոյ - ցւոց. Laodicensis.

ա՝ատութիւն - թեան. reverentia – virtus – pietas – bonitas – beneficium.

ա՝ափեմ - եցի. voro – devoro – lambo – lingo – absorbeo – comedo – absumo – consumo – ligurio.

ա՝առն, լերին - բինք - բանց. mons – promontorium.

» պ՝ա՝առն լեռնային (adv.). per montes – ad montana loca.

ա՝առպ - եղջի - եղջից. iecur – hepar.

ա՝եղեռվն - նի - նից *vel* - նաց (lat.). legio – acies – agmen.

ա՝ելու - ուի - ուաց (- ուոյ - ուոց). lingua – idioma – sermo.

ա՝ելուակ - կի. parva lingua.

ա՝ելուային - յնոյ - յնոց
ա՝ելուանի - նւոյ } linguosus – linguax – loquax – garrulus – blatero.

ա՝ելում - ղի. lingo – lambo.

ա՝ելի - ղւոյ - ղեաց. fel – bilis.

ա՝եշ - կի. detritus – politus – glaber.

ա՝եշամաշկ - կի - կաց *Vid.* ա՝շկամաշկ:

ա՝եռնադաշտ - տի - տաց
ա՝եռնադաշտակ - կի - կաց } planities *vel* vallis in monte.

ա՝եռնական - նի - նաց. montanus – montosus – habitator in regione montosa.

ա՝եռնակողմն - ման - մանք - մանց. loca montana – regio montosa.

ա՝եռնային - յնոյ - յնոց. montanus – montosus.

ա՝եռնոտն - տին - տամբ. radix *vel* pes montis.

ա՝ետ - սի. tero – contero – laevigo – dolo – runcino.

ա՝ի - լոյ - լոց. plenus – impletus – repletus – refertus – copiosus.

» *Լի առնեմ, արարի.* repleo – impleo – compleo.

» *Լիով (adv.).* plene – copiose – cumulate – omnino.

Լ *Լիակատար.* plenus – cumulatus.

Լ *Լիաձիգ.* extensus – bene curvatus.

Լ *Լիամատիկ.* ungulatus.

Լ *Լիբանոն - նի.* thus.

Լ *Լիբեացի - ցւոյ - ցւոց.* Lybiacensis – Libertinus.

Լ *Լիզանեմ - զի*
Լ *Լիզեմ - զեցի*
Լ *Լիզում - զի*
} lingo – lambo – voro – devoro – consumo.

Լ *Լիկայոնարէն (adv.).* Lycaonice – sermone Lycaonico.

Լ *Լիկեացի - ցւոյ - ցւոց.* Lycius.

Լ *Լիճ, Լճի, Լճից.* lacus – stagnum – fossa – lacusculus – piscina.

Լ *Լիմպոս - սի (lat.).* limbus.

Լ *Լինդ, Լնդի, Լնդաց.* gingiva – gingivula.

Լ *Լինելութիւն - թեան.* creatio – generatio – genesis – ortus – essentia – ens – creata res – opus.

Լ *Լինիմ, եղէ, Լեալ.* fio – sum – creor – generor – orior – sto – accidit – evenit – contingit – fit.

Լ *Լիութիւն - թեան.* plenitudo – redundatio – saturitas – satietas.

Լ *Լսեան - սոան - սոանց.* tibia – vertebrae – rotula – vertigo.

Լ *Լիտր, Լտէր, Լտիրք, Լտիրց (graec.).* libra – pondus – assium.

Լ *Լիր, Լրի, Լրից.* plenitudo – redundatio – summa.

» *Լիր արկանեմ, արկի.* aggero – cumulo – complano foveam.

Լ *Լիրբ, Լրբի - բից.* impudens – protervus.

Լ *Լից.* talus – cubus – alea.

Լ *Լուրիկեցի - ցւոյ - ցւոց.* Illyricus.

Լ *Լիանք - նաց vel*
Լ *Լիութիւն - թեան*
Լ *Լիումն - կման*
} flagellatio – dilaceratio – vexatio – perturbatio – molestia.

Լ *Լիմ - եցի.* flagello – dilacero – vexo – discerpo – perturbo – persequor – molestiam affero – molesto.

Լ *Ծակ - կի - կաց.* vectis – repagulum – forfex – libra – trutina – iugum.

Լ *Ծակից - կցի - կցաց.* coniux – coniunctus – compar – socius.

» *Լծակից Լինիմ, եղէ.* simul iugum duco – coniungor.

Լ *Ծակցութիւն - թեան.* coniunctio – coniugium – iugum.

Լ *Ծիմ - եցի.* iugo – coniugo – coniungo – iungo.

Լ *Ծորդ - դի - դաց.* coniunctus – coniugatus.

Լ *Ծորդիմ - եցի.* coniugo – coniungo.

Լ *Ծորդութիւն - թեան.* coniugatio – coniunctio.

Լկախ - ուտյ - տեայց. dissolutus – impudicus – effrenatus – insolens – perditus – lascivus – incontinens.

Լկախմ - տեցայ. effrenate ago – effrenus fio – luxurior – lascivio.

Լկուտքիւն - քեան. impudicitia – effrenatio – licentia – insolentia – incontinentia – impudentia – lascivia – luxuria.

Լձակ - կի - կայց. lacusculus – piscina – lacuna – stagnum.

Լեմ - եցի. premo – comprimo.

Լնում, լցի. impleo – adimpleo – repleo – suppleo – saturo.

Լոգանամ - գացայ. lavor – abluor – purgor.

Լոգարան - նի - նայց. lavacrum – balneum – lavatio.

Լոգացուցանեմ - ցուցի. lavo – abluo – purgo.

Լոկ - կոյ - կոց. solus – nudus – merus – vacuus.

Լյս, լուսոյ. lux – lumen – illuminatio – splendor – flamma – ignis.

Լոր - րի - րից *vel etiam* / Լորամարգ - գի - գայ / Լորամարգի - գւոյ - գեայց } coturnix – ortygometra.

Լրձն - ձին - ձուկն - ձանց. saliva – fuligo.

Լրտ. piger – iners.

Լու - ւոյ - ւոց. pulex.

Լու. auditio – auditus.

» Լու առնեմ, արարի. auditum facio – denuntio – significo.

» Լու 'ի Լու *(adv.)*. audiendo – auditum praestando.

» Լու լինիմ, եղէ. audior – pervenit ad aures – auditum fuit.

Լուալիք - լեայց. lavacrum – lavatorium.

Լուանամ - ւացի (-ւացայ). lavo – abluo.

Լուացուճի - ցմանց. lavatio – lavacrum – balneae.

Լուծ, լծոյ - ծոց. iugum – servitium – par – statera.

Լուծանեմ - ծի. solvo – dissolvo – absolvo – divertor – diversor.

» Լուծանեմ վրէժս. poenas do, luo *vel* solvo.

Լուծուճի - ծմանց. solutio – interpretatio – dissolutio.

Լուղակ - կի - կայց. natans – aquatilis – aquaticus – piscis.

Լուղամ - ղացայ / Լուղիմ - ղեցայ } nato – enato – innato – transnato – subnato – no – inno.

Լուղորդ - դի - դաց. natator.

Լումայ - յի - յից. minutus nummus – aes minutum – nummulus – quadrans – as.

Լումայափոխ - խի - խից / Լումափոխ - խի - խից } nummularius – argentarius – trapezita.

Լուռ, լռի - ռայց. tacens – tacitus – silens.

» լուռ լինիմ, եղէ *vel* կամ, կացի· taceo – sileo – quiesco.

լուսաբեր - բի - բաց· lucifer – luminosus – luminare – fenestra.

լուսազգեաց - զգեցի - զգեցեալ· luminosus – gloriosus.

լուսակալ - լի - լաց· parva lampas – candelabrum.

լուսամուտ - մտի - մտից· fenestra – fenestrella.

լուսանայ - նայր - սացաւ· lucescit – illucescit – sublucet.

լուսանցոյց - ցուցի - ցուցեալ· hiatus per quem penetrat lux – fenestra.

լուսատու - տուի - տուաց· lumen spargens – illustrator – collustrator – illuminator.

» լուսատու լինիմ, եղէ· luceo – colluceo – illustro – collustro – illumino.

լուսաւոր - բի - բաց· lucidus – lucens – clarus – fulgens – splendidus – luminare.

» լուսաւոր առնեմ, արարի· luceo – illumino – fulgeo.

լուսաւորապէս *(adv.)*. lucide – lucenter – fulgenter – splendide.

լուսաւորեմ - եցի· luceo – eluceo – illustro – illumino – fulgeo – splendesco.

լուսաւորիչ - չի - չեալ· illuminans – illustrans – Illuminator (peculiaris titulus S. Gregorii, Armeniorum Apostoli).

լուսաւորութիւն - թեան· illuminatio – illustratio – lumen – spendor.

լուսափայլ· lucidus – fulgens – splendidus – praeclarus.

լուսեղէն - ղինի - ղինեայ· splendens – lucens – fulgens – splendidus.

լուսնական - նի - նաց } lunaris
լուսնաւոր - բի - բաց }
– mensilis.

լուսնթագ - գի - գեաւ (-գաւ)· Iupiter.

լուսնոտ - տի - տից (-տեաց)· lunaticus.

լուսնոտիմ - տեցայ· lunaticus sum *vel* fio.

լուր, լսոյ - լսից· fama – rumor – opinio – auditio – auditus.

» լուր լինիմ, եղէ· audior.

լուրջ, լրջի - ջաց· glaucus – hilaris – vigilans – sobrius.

» 'ի լրջի *(adv.)*. vigilanter – hilare – sobrie.

լուցանեմ - ցի· accendo – succendo – uro – comburo – ardeo.

լուցկի - կեաց - կեայց· fomentum ignigenum – fomes.

լռեայն } *(adv.)*. tacite – occulte – clam.
լռեան }

լռեմ - եցի· taceo – sileo – quiesco – cesso – desino.

լռեցուցանեմ - ցուցի· silentium indico – sedo – compono – coërceo.

լռիկ *(adv.)*. tacite – occulte – clam.

ռուԹիւն - Թեամն
ռումն - ումամն } silentium - quies.

սարան - նի - նաց· academia - lyceum - gymnasium - collegium.

սկլի - լուլ - լեաց· audiens - audibilis - auditus - auditor.

» լսկլի առնեմ, ասպարի· audire facio - auditui do.

» լսկլի լինիմ, հղէ· audibilis fio - exaudior - praedicor.

սկլիք - լեաց vel
սկլուԹիւն - Թեամն } auditus - auditio - aures - cor.

սեմ, լուայ· audio - exaudio - accipio - percipio.

սող - ղի - ղաց· audiens - auditor.

սողուԹիւն - Թեամն· auditus - auditio - obedientia.

լբանք - նաց vel
լբուԹիւն - Թեամն } impudentia - protervia - temeritas.

լբիմ - բեցայ· impudens fio - impudenter ago.

լուԹիւն - Թեամն
լումն - լմամն } plenitudo - expletio - saturitas - satietas.

լջամիտ vel լջմիտ· hilaris - magnanimus - munificus.

լջացուցանեմ - ցուցի· illumino - illustro - exhilaro.

լջմտուԹիւն - Թեամն· hilaritas - magnanimitas - munificentia.

լտես - սի - սաց· explorator - speculator - observator - investigator.

լտեսեմ - սեցի· exploro - speculor - observo - investigo.

լտեսուԹիւն - Թեամն· exploratio - speculatio - observatio - investigatio.

ցուցանեմ - ցուցի· impleo - repleo - saturo.

քանեմ - քի· deiicio - reiicio - linquo - derelinquo - negligo.

քուԹիւն - Թեամն
քումն - քմամն } deiectio - reiectio - derelictio - destitutio - neglectio.

քուցանեմ - ցի· deficere facio - dissolvo - emollio - enervo.

օդիկ - դկի - դկաց· tunica - superindumentum.

օռ - ռի (- ռոյ)· alga - muscus.

խ

խաբանք - նաց. astutia - fraus - fraudatio - fraudulentia - dolus - deceptio.

խաբեպայ - յի - յից. astutus - deceptor - fallax - fraudator - fraudulentus - veterator - seductor - illusor - versipellis - impostor - sophista.

խաբեմ - եցի. decipio - fallo - fraudo - seduco - illudo.

խաբէական - ենի - նաց. fallax - dolosus.

խաբէութիւն - թեան } deceptio
խաբկանք - նաց }
- fallacia - dolus - astutia - fraus - illusio - error - ludificatio.

խաղմ - մի - մից. bellum - pugna - luctatio - seditio.

խաղմապար - բի - բաց. bellator - pugnator - luctator - seditiosus.

խաղմուղ - ղմղոյ. mustum.

խախտարեմ - եցի. destruo - diruo.

խաժամուժ. turba tumultuosa - plebs.

խալամ - մի (-մոյ). caput bestiarum - calvaria.

խախուտ. instabilis - inconstans - fragilis.

խախտեմ - եցի. everto - expugno - irritum reddo *vel* facio - labefacto - subverto.

խածանեմ - ծի. mordeo - commordeo - morsu apprehendo *vel* corripio - vellico - pungo.

խածանողութիւն - թեան }
խածանումն - նման *vel* } mor-
խածուածանք - նաց }
sus - vellicatio.

խածուտեմ - եցի. mordeo - vellico - pungo.

խակ - կի - կաց. immaturus - acerbus - crudus - crudelis.

խակութիւն - թեան. immaturitas - acerbitas - cruditas - imperitia - crudelitas - seditio.

խահ - հի - հից. cibus - esca - edulia.

խահամանք - քի - քաց } coquus
խահապար - բի - բաց }
- coctor.

խաղ - ղու - ղուց (-ղի - ղից). ludus - lusus - ludibrium - crepundia - illusio - ludificatio - palus - ripa.

» ընդ խաղ արկանեմ, արկի. irrideo - derideo - iocor - illudo.

խաղալիկ - լկի - լկաց } ludicrum
խաղալիք - լեաց }
- coniunctio - iunctura - articulus.

խաղախարդ - ղի - դաց. coriarius - sutor cerdo.

խաղաղ vel խաղաղական - նի - նայ. pacificus - pacalis - pacatus - tranquillus - placidus - quietus.

» խաղաղական ժամ. horae pacificae, in Breviario Armeniorum.

խաղաղանամ - ղացայ. in pace vivo - pacificor - quiesco.

խաղաղարար - րի - բայ. pacificator - pacator - pacificus.

խաղաղարարութիւն - թեան. pacificatio - reconciliatio - pax.

խաղաղացուցանեմ - ցուցի } pacifico - paco - reconcilio - tranquillo - sedo.
խաղաղեմ - ղեցի }

խաղաղութիւն - թեան. pax - tranquillitas - requies - quies.

» խաղաղութեամբ (adv.). in pace - tranquille - quiete - pacifice.

խաղամ - ղացի. ludo - exulto - illudo - tripudio - insilio - proficiscor - irruo - castra moveo.

խաղացուցանեմ - ցուցի. duco - abduco - transfero - proveho - aufero - traduco.

խաղող - ղոյ - ղայ. uva.

խայթ - թի - թից. stimulum - incitamentum.

խայթեմ - եցի. stimulo - incito - mordeo - ferio - percutio.

խայթոց - ցի - ցից (- ցայց). stimulus - aculeus - cruciatus - ictus - plaga.

խայթուած - ծոյ - ծոց vel } stimulatio - incitatio - morsus - ictus - plaga.
խայթումն - թման - թմանց }

խայտակն. vividis oculis praeditus.

խայտամ - տացի. exulto - luxurior - in deliciis sum - salio - salto - resilio - transilio.

խայտառակ - կի - կայ. ignominiosus - probrosus - turpis - dedecor - indecorus.

խայտառականք - նայ. ignominia - probrum - turpitudo - dedecus - deformitas - pudor.

խայտառակեմ - կեցի. ignominia afficio - ostentui habeo - spectaculum facio - dedecoro.

խայտառակութիւն - թեան. ignominia - turpitudo - dedecus - pudor.

խանգարեմ - եցի. depravo - devasto - vasto - destruo - dissolvo - perverto - vexo.

խանգարութիւն - թեան } depravatio - devastatio - vastatio - destructio - perturbatio.
խանգարումն - րման }

խանդաղատանք - նայ. efflagitatio - rogatio - commiseratio - amor.

խանդաղատեմ - ատեցայ. efflа-

gito – rogo – commiseresco – amo.

խանդամ - դացայ (-դացի)· invideo – aemulor – aegre fero – doleo.

խանձ - ձի - ձից· esca – fomentum ignis – fomes.

խանձարուր - ձարըոյ - ձարըոց· involumentum – pannus *vel* pannulus cunabulorum – fascia – incunabula.

խանձարըեմ - ըեցի· pannis involvo – fasciis constringo.

խանձեմ - եցի· uro – comburo – exuro – incendo.

խանձող - ղի - ղաց· titio – torris.

խանութ - նթի - նթից· officina – taberna.

խաչն - շեն - շինք - շանց· ovis – pecus – grex.

խաշնարած - ծի - ծից
խաշնարօտ - տի - տից } pastor pecorum – pecuarius.

խաչ - չի - չից· crux.

» **'ի խաչ եղանեմ, եղի**· crucifigor – cruci affigor *vel* suffigor.

» **'ի խաչ հանեմ, հանի**· crucifigo – in crucem ago *vel* tollo – cruci suffigo.

խաչակիր - կրի - կրաց· crucifer – crucifer.

խաչակից - կցի - կցայ· simul crucifixus *vel* cruci affixus.

խաչակցիմ - ցեցայ· simul crucifigor *vel* cruci suffigor.

խաչափայտ - տի - տից· lignum Sanctae Crucis – Crux.

խաչեղեալ· crucifixus.

խաչելութիւն - թեան· cruci affixio – crucifixio – crux.

խաչեմ - եցի· crucifigo – cruci affigo *vel* suffigo.

խաչվերայ - յի· Exaltatio Sanctae Crucis.

խառն *(adv.)*. simul – una cum.

խառն - նի - նից· mixtus – commixtus – confusus – coinquinatus – communis.

» **խառն 'ի խուռն** *(adv.)*. inordinate – permixte – confuse – perturbate – promiscue.

խառնակ - կի - կաց· communis – pollutus – mixtus.

խառնակեմ - եցի· permisceo – confundo – perturbo – commisceo – misceo.

խառնակիմ - կեցայ· commisceor – confundor – conversor – coinquinor.

խառնակութիւն - թեան
խառնակումն - կման } commixtio – permixtio – admixtio – mixtura – confusio – turbatio – perturbatio.

խառնաղանձ - ձի - ձից· turba – vulgus – plebs.

խառնաձայն· confusus – incertus.

խառնաբան - նի - նաց· calix – poculum – hydria – crater.

խառնելի - լւոյ - լեաց· potio commixta – crater – cratera.

» **խառնելիք թեւոց**· iuncturae *vel* vincula gubernaculorum.

խառնեմ - եցի. misceo - admisceo - commisceo - permisceo - immisceo - tempero - coniungo - complico - connecto - compono.

խառնութիւն - թեան / խառնուածն - նման } commixtura - mixtura - mixtio - compositio - temperantia - conflictus.

խարազան - նի - նաց. flagellum - lorum.

խարազանեմ - եցի. flagello - flagellis caedo - verbero.

խարակ - կի - կաց. petra - rupes.

խարան - նի - նաց. ustio - adustio - cauterium.

խարբալեմ - եցի. cribro.

խարբալուածն - լման. cribratio.

խարդախ - խի - խաց. astutus - veterator - nebulo - callidus - vafer - malignus - maleficus - iniurius - facinorosus.

խարդախանամ - խացայ / խարդախեմ - խեցի } fallo - decipio - machinor - molior - malefacio.

խարդախանք - նաց vel / խարդախութիւն - թեան / խարդախուածն - խման } astutia - fraus - calliditas - vafritia - facinus - malignitas - conflictatio - insidiae - dolus - versutia.

խարդաւանեմ - նեցի. fallo - fraudo - defraudo - decipio.

խարդաւանութիւն - թեան / խարդաւանք - նաց } dolus - fraudatio - fallacia - deceptio - corruptio - stup. um.

խարեմ - եցի. uro - comburo - inuro - ustulo - cauteriatum facio - effodio.

խարխախ - խախ - խախից - (խախաց). anchora - basis.

խարխափեմ - եցի. manibus *vel* pedibus iter praetento - contrecto - palpo.

խարխափուածն - փման. praetentatus itineris manibus *vel* pedibus - contrectatio - palpatio.

խարոյկ - րուկի - րուկաց. ignis - pruna - pyra.

» *խարոյկ արկանեմ, արկի vel լուցանեմ* - ցի. ignem excito - pyram accendo.

խարուկածին. ignigena - igneus - splendens.

խարուկեմ - եցի. ustulo - comburo - uro.

խարխեմ - եցի. anchoram iacio.

խարտեաշ - տեշի. flavus - rufus - glaucus.

խարտեմ - եցի. limo - commolo - acuo.

խարտեշանամ - շացայ. flavesco - rubesco.

խարտոց - ցի - ցաց. lima.

խաւար - րի - րաւ. tenebrae - obscuritas - caligo.

» *'ի խաւար դառնամ, դարձայ*. tenebror - obscuror - caligo

– obnubilor – offuscor – infuscor.

|սաւաթային -յնոյ -յնոց. tenebrosus – obscurus – caliginosus.

|սաւաթցուցանեմ - ցուցի. tenebris obduco – obscuro – caligine offundo – obnubilo – infusco – obfusco.

|սաւաթիմ - թցայ. tenebror – contenebrat – obscuror – obnubilor – caligine obtegor.

|սաւաթին
|սաւաթչոտա
|սաւաթչոտին } tenebrosus – obscurus – caliginosus – opacus – squalidus.

|սաւաթութիւն - թիան
|սաւաթումն - թման } defectus (solis *vel* lunae) – tenebrae – caligo – obscurum – obscuratio – eclipsis.

|սափան -նի -նաց. impedimentum – obstaculum – obex – offendiculum – otium – desidia.

» |սափան լինիմ, եղէ. impedio – praepedio – offendiculum do *vel* pono.

|սափանեմ - եցի. praepedio – impedio – inhibeo – prohibeo – arceo – destruo – evacuo – occupo – concludo – supplanto.

|սափանուած - ծոյ *vel*
|սափանութիւն - թիան
|սափանումն - նման } impeditio – praepedimentum – destructio – evacuatio – prohibitio – otium – desidia.

|սեղ - ղի - ղից (- ղաց)
|սեղծ - ծի - ծից (- ծաց) } strabo – luscus – lumine laesus.

|սեղծիմ - կեցի. cornibus peto – colluctor.

|սէլապար - բի - բաց. amens – demens – insanus – stultus – desipiens.

|սէլապարիմ - բացայ. dementio – desipio – insanio – stultesco – deliro.

|սէլապարանք - նաց *vel*
|սէլապարութիւն - թիան } amentia – dementia – desipientia – insania – stultitia – delirium – stupiditas.

|սէլամուտ. intelligens – percipiens – edoctus – expertus.

» |սէլամուտ առնեմ, արարի. persuadeo – edoceo – certiorem facio – instituo – instruo.

» |սէլամուտ լինիմ, եղէ. intelligo – percipio – capio – intellectu consequor – cognosco – coniicio – disco – instituor.

|սէլամուտեմ - տեցի. intelligo – cognosco – instruor.

|սէլամուտցուցանեմ - ցուցի. persuadeo – edoceo – certiorem facio – instruo – affirmo.

|սէլամուտութիւն - թիան. intelligentia – scientia – perceptio – cognitio – experientia – intellectio.

խելք - լաց. intellectus - mens - cognitio - intelligentia - cerebrum.

» խելք նաւի. puppis - transtrum.

» խելօք (adv.). astute - dolose.

խիղ - ղի - ղաց. debilis - mancus - mutilus - profanus - impurus - turpis.

խղաթիւր. curvus - devius - abductus - perversus - pravus - depravatus - obliquus - tortuosus.

խղաթիւրիմ - բեցայ. curvor - devio - abducor - deflecto - pervertor - depravor.

խեղդ - ղի - ղից. strangulatio - suffocatio - laqueus.

» խեղդ արկանիմ, արկի. strangulo - praefoco - suffoco - in laqueum iniicio.

խեղդիմ - եցի. strangulo - suffoco - praefoco - laqueo aliquem suspendo.

խղկաւակ - կի - կաց. scurra - sannio - stultiloquus - facetus.

խղկաւակիմ - եցի. scurror - scurram ago - turpia loquor.

խղկաւակութիւն - թեան. scurrilitas - sanna - turpis sermo - facetiae.

խղճութիւն - թեան. debilitas - mutilatio - iactura - corruptio - vitium.

խեչափառ - ռի - ռաց. cancer - cammarus.

խոռ - ռի - ռից. rebellis - seditiosus - inobediens - perversus.

խոռութիւն - թեան. rebellio - seditio - defectio - contumacia - incredulitas.

խեցգետին - ուոյ - ուոց } astacus - homarus - cancer.
խեցգետնէն - ունոյ - ունոց }

խեցեղէն - ղինի - ղինաց. fictilis - cretarius - argilaceus - testaceus.

խեցի - ցւոյ - ցեաց. creta - argilla - testa - vas fictile.

խզիմ - եցի. dirumpo - rumpo - confringo - frango - tondeo - scindo - seco - distraho - discerpo - caedo - succido - amputo - rado.

խզուած - ղման. diruptio - ruptio - fractura - tonsio - amputatio.

խէթ, խէթի - թից. stimulum conscientiae - angor - aegritudo - impedimentum - offendiculum.

խթան - նի - նաց. stimulum - incitamentum.

խթիմ - եցի. stimulo - incito - exacuo - percutio - incutio - pungo - pulso - mordeo - lacesso.

խժաբար (adv.). barbare - inhumane.

խժական - նի - նաց. barbarus - inhumanus.

խիղախիմ - եցի. roboror - animos sumo - audeo - praesumo - aggredior.

խիթամ - ացի (- ացայ). suspicor - pertimesco - metuo - formido.

խիժ, խժի - ժայ. gummis - gumen - resina.

խիղը. germen - surculus - pullulus - capreolus - clavicula.

խիղճ, խղճի (- ճոյ). stimulus - disceptatio - offendiculum - discretio - scelus.

» խիղճ մտաց. conscientia.

խիճ, խճի - ճից. calculus - lapillus.

խիստ, խստի, խստից (- տաց). durus - severus - austerus - asper - difficilis - indomitus - rigidus.

» խստիւ (adv.). duriter - severe - austere - inhumaniter - aspere.

խիտ, խտի - տից. densus - condensus - concretus - spissus.

խլանամ - լացայ. obsurdesco.

խլացուցանեմ - ցուցի. exsurdo - surdum facio - hebeto.

խլեմ - հի. eradico - extirpo - evello - eruo - extraho - extermino.

խլութիւն - թեան. surditas.

խլումն - լման. eradicatio - extirpatio - evulsio.

խլուրդ - լրդի - լրդից / խլուրդն - լրդան - դանց } talpa.

խլտամ - ացի vel / խլտանամ - տացայ } moveor - labefio - salio - salto.

խղճամ - ացի / խղճեմ - հի } haesito - dubito - discepto - discerno - devito - diiudico.

խղունջն - նջնի - նջնաց. limax - cochlea - concha - conchylium - ostrea - murex.

խմբեմ - հի. congrego - cogo - concelebro.

խմոր - րոյ - րոց. fermentum.

խմորեմ - հի. fermento - corrumpo.

խմորուն. fermentatus.

խնամ - մոյ - մոց. cura - sollicitudo - providentia - prudentia - diligentia.

» խնամով (adv.). diligenter - accurate - sollicite.

» խնամ առնեմ; առնի vel ունիմ; կալայ vel տանիմ, տարայ. curam habeo vel facio - curo - provideo.

խնամառու - ծուի - ծուաց / խնամակալ - լի - լաց } curator - procurator - provisor.

խնամառութիւն - թեան / խնամակալութիւն - թեան } curatio - sollicitudo - provisio - comparatio - diligentia - providentia.

խնամակալեմ - հի / խնամարկեմ - կեցի } curam gero - provideo - comparo - consulo - prospicio.

խնամատար - րի - րաց / խնամարար - րի - րաց vel / խնամարկու - կուի - կուաց } curator - procurator - provisor.

խնամարկութիւն - թեան. curatio - comparatio - sollici-

tudo – procuratio – diligentia – charitas.

խնամեմ - *մեցի*. curo – medeor – provideo – prospicio – comparo.

խնամի - *մւոյ* - *մեաց*. cognatus – affinis.

խնամութիւն - *թեան*. cognatio – affinitas.

խնայեմ - *եցի*. parco – indulgeo – ignosco – tempero.

խնայութիւն - *թեան*
խնայուածն - *ւոյ*
} parcitas – parsimonia – indulgentia – venia.

խնդակից լինիմ, *եղէ*. gratulor – congratulor.

խնդամ - *ացի*. gaudeo – congaudeo – laetor – gratulor – delector – exsultor.

» *խնդալ*. salve – salutem.

խնդանք - *նաց vel*
խնդութիւն - *թեան*
} gaudium – laetitia – gratulatio – delectatio – exsultatio.

խնդրունդք. maculae (ligni).

խնդիր - *դրոյ* - *դրոց*. quaestio – conquisitio – disquisitio – petitio – postulatio – inquisitio – examen.

» *'ի խնդիր լինիմ*, *եղէ*. quaero – conquiro – inquiro – disquiro.

խնդրակ - *կի* - *կաց*. insecutor – satelles – protector.

խնդրեմ - *րեցի*. quaero – conquiro – disquiro – inquiro – – peto – postulo – sciscitor – opto – flagito – deprecor – obsecror – oro – rogo – interrogo – exigo.

խնդրուած - *ծոյ* - *ծոց* (- *ծաց*). petitio – postulatio – efflagitatio – obsecratio – supplicatio – oratio – observantia.

խնկաման - *նի* - *նաց*
խնկանոց - *ցի* - *ցաց*
} thuribulum – acerra.

խնկեմ - *կեցի*. thus incendo *vel* adoleo – thura do – ungo – unguentis imbuo – suffio – adoleo.

խնձոր - *րոյ* - *րոց* (- *րի* - *րեաց*). pomum – malum – hypomelis.

խնձորենի - *նւոյ* - *նեաց*
խնձորի - *րւոյ* - *րեաց*
} pomus – malus.

խնճոյք - *յից*. convivium – epulum – epulae.

խնուամ, *խցի*. obturo – obstruo – occludo – sepio – munio – constipo – claudo – contineo.

խոզ - *զի* - *զից* (- *զաց*). porcus – sus – verres.

խոզարած - *ծի* - *ծից* (- *ծաց*). pastor porcorum.

խոզեան. porci – sues.

խոզենի - *նւոյ* - *նեաց*. porcina – suilla.

խոժոռ. moestus – contristatus – tristis – terrificus.

խոժոռադէմ - *դիմի* - *դիմաց*. moestus *vel* demissus vultu.

խոժոռիմ - *ռեցայ*. moereo –

contristor – terrificor – incitor – indignor.

խժռուքիւն - թեան. moeror – moestitudo – tristities – indignatio.

խոհամ - ացի (- ացայ). cogito excogito – meditor – approbo.

խոհումն - ման. cogitatio – cogitatum – excogitatio – meditatio.

խոհական - նի - նաց. intelligens – prudens – rationalis.

խոհականութիւն - թեան. intelligentia – prudentia – ratio – mens – sapientia – ingenium.

խոհակ - կի - կաց. coquus – coctor.

խոհակեմ - կեցի. coquo – concoquo – coquino – coquinariam exerceo.

խոհակոց - ցի - ցաց. coquina – culina.

խոհակութիւն - թեան. ars coquendi – officium coqui – coquinaria.

խոհեմ - մի - մից (- մաց). prudens – sagax – sapiens.

խոհեմաբար *(adv.)*. prudenter – sagaciter – sapienter – considerate – consulte.

խոհեմութիւն - թեան. prudentia – sagacitas – sapientia – consilium.

խողխող եմ - եցի. neco – occido – interficio – iugulo.

խողովակ - կի - կաց. tubus – canalis – convallis.

խոյ - յի - յից (- յոց). aries – hircus.

խոյակ - կի - կաց. capitellum – forfex.

խոյանամ - յացայ. irruo – adorior – impetum facio – praerumpo.

խոյս տամ, հատու, տուեալ. declino me – effugio – devito – vito – secedo – diverto.

խոյր, խուրձ - րից. pileum – diadema – mitra – tiara – cidaris.

խոնարհ - հի - հից (- հաց). humilis – demissus – modestus – minor – infirmus.

» *'ի խոնարհ (adv.).* deorsum – infra.

խոնարհաբար *(adv.)*. humiliter – demisse – modeste – benigne – humaniter.

խոնարհադոյն - դունի - դունից. humilior – demissior – modestior – minor – inferior.

խոնարհամիտ - մտի - մտաց. humilis – demissus animo – modestus.

խոնարհամտութիւն - թեան. humilitas – demissio animi – modestia.

խոնարհեցուցանեմ - ցուցի. deprimo – inclino – incurvo – flecto – demitto.

» *խոնարհեցուցանեմ զանձն.* me abiicio, deprimo *vel* demitto.

խոնարհիմ - հեցայ. me abiicio, demitto *vel* deprimo – inclinor – incurvor – flector.

խոնարհութիւն - թեան } humilitas - animi demissio - modestia - coniugatio.
խոնաւ - ւի - ւայ (- ւու - ւուց) } humidus - humefactus - humens - madidus.
խոնաւանամ - ւայայ. humesco - madefio.
խոնաւութիւն - թեան. humor - mador.
խոնջ. fessus - defatigatus - lassus.
խոնջիմ - ջեցայ. defatigor - lassor - lassesco - elaboro - deficio.
խոնջութիւն - թեան. defatigatio - lassitudo - labor.
խոշտանգանք - նաց. verberatio - tormentum - quaestio - cruciatus - flagellum - punitio - ultio.
խոշտանգեմ - գեցի. verbero - tormento - crucio - castigo - plecto - punio - flagello - torqueo.
խոչ - չի - չիք (- չոց). obex - impedimentum - obstaculum - offendiculum.
խոպան - նի. terra inculta - solitudo - eremus - desertum.
խոպանանամ - պանացայ. desolor - desertus fio - exsiccor - sterilesco.
խոստանամ - ստացայ. promitto - repromitto - polliceor - spondeo - paciscor - denuncio - praenuntio - confiteor.
խոստովան լինիմ, եղէ. confiteor - fateor - profiteor.
խոստովանահայր - հօր - հարք - հարց. confessor - sacramenti poenitentiae administer.
խոստովանեմ - նեցի } confiteor
խոստովանիմ - նեցայ } - peccata sacerdoti declaro.
խոստովանող - ղի - ղաց. confessor - martyr.
խոստովանութիւն - թեան. confessio - exomologesis.
խոստումն - ման. promissio - repromissio - promissum - fides - sponsio - pollicitatio.
խոտ - տոյ - տոց. herba - gramen - olus - foenum.
խոտակեր - րի - րաց vel } herbilis - herba victitans.
խոտաճարակ - կի - կաց }
խոտան - նի - նից (- նաց). reiectus - reprobus - malus - pravus.
» խոտան առնեմ, արարի. reiicio - reprobo - respuo.
խոտեղէն - ղինի - ղինաց. herbaceus - herbarius - herbosus - gramineus.
խոտեմ - եցի. irritum facio - aspernor - respuo - reiicio - abiicio - reprobo - contemno - vilipendo.
խոտոր. devius - avius - abductus - obliquus - erroneus - perversus.

խոտորեմ - լեցի vel etiam
խոտորեցուցանեմ - ցուցի } declino - devito - abduco - retro converto - averto - diverto - perverto - everto - obliquo - seduco.

խոտորեցուցիչ - ցչի - ցչաց. abductor - aberrans - seductor.

խոտորիմ - լեցայ. devio - abducor - aberro - declinor - devitor - avertor - pervertor - retro convertor.

խոտորութիւն - թեան
խոտորումն - լման } abductio - aberratio - declinatio - aversio - devitatio - perversio - perversitas - defectio.

խոր - լոյ - լոց. profundus - altus - concavus.

» խորք - լոց. profundum - profunditas - altitudo - abyssus - pelagus.

խորագէտ - գիտի - գիտաց. astutus - prudens - callidus - vafer - solers.

խորագիտութիւն - թեան. astutia - prudentia - calliditas - vafritia - solertia.

խորաձոր - լոյ - լոց. vallis - - praecipitium.

խորամանկ - կի - կաց. astutus - dolosus - fallax - nebulo - veterator - nequam - perversus - maleficus - insidiator - fraudulentus - callidus.

խորամանկեմ - կեցի
խորամանկիմ - կեցայ } fraudem facio - fraudo - defraudo - fallo - decipio - callide ago.

խորամանկութիւն - թեան. astutia - dolus - fallacia - fraudulentia - nequitia - calliditas - malignitas - malitia - insidiae.

խորամուխ լինիմ, եղէ. me mergo - immergor.

խորան - նի - նաց. tabernaculum - tentorium - altare - casa - casula - scena.

» խորան վկայութեան. tabernaculum testimonii.

խորանակար - րի - րաց. sarcinator tentoriorum - scenofactor.

խորանարդ - դի - դաց. cubus - tessera.

խորգ - գոյ - գոց. cilicium - saccus.

խորդ - գոյ - գոց (-գու - գուց). grus - vipio.

խորդամ - գացի. sterto - rhoncho - rhonchos duco - alto prosto somno.

խորդեան. grues - vipiones.

խորեմ - եցի. fodio - defodio - fraudo - defraudo - profundum facio - subduco - surripio - subtraho.

խորթ - թոյ - թոց. adulterinus - spurius - nothus - privignus.

խորին. profundus - altus.

խորիսխ - իսխոյ (- իսխի). favus - laganum - placenta.

խորխորատ - տի - տից. fovea - fossa - scrobs - hiatus - barathrum.

խորհիմ - հեցայ. cogito - excogito - meditor - ratiocinor - sapio - sentio - consulo - confero.

խորհուրդ - հրդոյ - հրդոց. cogitatio - excogitatio - meditatio - consilium - ratio - prudentia - sensus - mysterium - sacramentum - typus - symbolum - arcanum.

» *խորհուրդ առնում, առի vel առնեմ, արարի.* consilium habeo, facio *vel* ineo - cogito.

խորհրդաբար *(adv.)*. consulte - industrie - arcane - mystice.

խորհրդածեմ - ծեցի. perpendo - animadverto - considero - cogito.

խորհրդածութիւն - թեան. perpensatio - animadversio - consideratio - cogitatio - consilium.

խորհրդական - նի - նաց
խորհրդակից - կցի - կցաց } consiliator - consiliarius - consultor - suasor - senator.

խորհրդակցեմ - ցեցայ. consilium ineo - consulo - consulto - delibero - consentio.

խորհրդակցութիւն - թեան. consultatio - consultum - deliberatio - consilium.

խորհրդանոց - ցի - ցաց
խորհրդատուն - տան - տանց
խորհրդարան - նի - նաց } aula *vel* domus consilii - sacrarium.

խորհրդատետր. sacrorum liber - missale.

խորհրդաւոր - ւի - ւաց. arcanus - mysticus - sacramentalis.

խորշ - շի - շից. fovea - fossa - foramen - sinus maris - cavitas - cavum - nidus.

խորշակ - կի - կաց. auster - notus - euronotus - aestus - ardor.

խորշակահար. aestu afflictus - insolatus - apricatus.

» *խորշակահար առնեմ, արարի.* aestu affligo - insolo - aprico.

» *խորշակահար լինիմ, եղէ.* aestu affligor - insolor - apricor.

խորշիմ - շեցայ. abstineo *vel* subtraho me - declinor - subterfugio - devito - vito - cedo - revereor - caveo - fugio.

խորշոմիմ - մեցայ. crispor - corrugor - rugo.

խորովեմ - վեցի. asso - torreo.

խորութիւն - թեան. profunditas - profundum - altitudo.

խորտակեմ - եցի. dirumpo - dilanio - frango - contero - conquasso - extermino - confringo.

խորտակումն - ման. diruptio - fragor - exitium - contritio - conquassatio - confractio.

խորտիկ - տկի - տկաց. esca - cibus - cupediae - obsonium - edulia.

ԽՈՐԱԿԱՐԱՐ - ՐԻ - ՐԱՑ. coquus - conditor cibi.

ԽՈՑ - ՑԻ - ՑԻՑ (-ՑՈՑ - ՑՈՑ). vulnus - plaga - ulcus.

ԽՈՑԵՄ - ԿԵԼ / ԽՈՑՈՏԵՄ - ԿԵԼ } vulnero - ulcero - saucio - ferio - transfigo - pungo - compungo - configo.

ԽՈՑՈՒԱԾ - ԾՈՑ - ԾՈՑ. vulneratio - ulceratio - sauciatio - punctio - compunctio.

ԽՈՒԵՄ - ԿԵԼ. torqueo - concutio - noceo - laedo.

ԽՈՒԶԱՐԿՈՒ - ԿՈՒԻ - ԿՈՒԱՑ. perscrutans - scrutator - indagator.

ԽՈՒԶԵՄ - ԿԵԼ. investigo - indago - perscrutor - scrutor - exquiro - inquiro - tondeo - tonsito.

ԽՈՒԶՈՒՄՆ - ԶՄԱՆ. investigatio - indagatio - perscrutatio - exquisitio - perquisitio - tonsio - tonsus.

» ԽՈՒԶՈՒՄՆ ՀԵՐԱՑ. tonsura *vel* corona clericorum.

ԽՈՒԹ, ԽԹԻ - ԻՑ (-ԹՈՑ - ԹՈՑ). offendiculum - obex.

ԽՈՒԹՔ, ԽԹՈՑ. scopuli - rupes - saxa.

ԽՈՒԺ - ԺԻ - ԺԻՑ (-ԺԱՑ) / ԽՈՒԺԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ } barbarus - ethnicus - extraneus.

ԽՈՒԺԱՆ - ՆԻ. turba - frequentia - multitudo - vulgus - plebs.

ԽՈՒԺԵՄ - ԿԵԼ. irruo - impetum facio - adorior - aggredior - irrumpo.

ԽՈՒԼ, ԽԼԻ - ԼԻՑ. surdus - surdaster.

ԽՈՒՂ, ԽՂԻ - ՂԻՑ. casa - tugurium - tuguriolum.

ԽՈՒՉԱՊ - ԱԻ - ԱՒՑ / ԽՈՒՉԱՊԱՆՔ - ՆԱՑ } turbatio - perturbatio - spectrum - phantasma - trepidatio - angor - confusio.

ԽՈՒՉԱՊԵՄ - ԱՒՑԱՑ. commoveor - perturbor - perterreor - patior - agitor - impellor - expellor - obstupefio.

ԽՈՒՄԲ, ԽՄԲՈՑ - ԲՈՑ. coetus - conventus - caterva - turba - cohors - copiae - multitudo - agmen - coniunctio.

ԽՈՒՆ ՀՆԻՉ *vel* ԽՈՒՆ ՄԻ *(adv.)*. tantulum - tantillum - pauxillum - modicum.

ԽՈՒՆԿ, ԽՆԿՈՑ - ԿՈՑ. thus - aroma - aromata - suffitus - odoramentum - thymiama.

» ԽՈՒՆԿ ԱՐԿԱՆԵՄ, ԱՐԿԻ. thus incendo *vel* adoleo - thura do *vel* pono - suffio.

ԽՈՒՌՆ *(adv.)*. catervatim - certatim - confuse.

ԽՈՒՌՆ, ԽՈՒՌԱՆ. turba - frequentia - multitudo - tumultus - confusio.

ԽՈՒՍԱՓԱՆՔ - ՆԱՑ. perfugium - refugium - confugium - fuga.

ԽՈՒՍԱՓԵՄ - ԿԵԼ / ԽՈՒՍԵՄ - ԿԵԼ / ԽՈՒՍԽՈՒՍԵՄ - ԿԵԼ } secedo - dis-

cedo – fugio – aufugio – effugio – perfugio – refugio – subterfugio – declino.

Խուրձն, խրձան - ձուղք - ձանց. fasciculus – stipula.

Խուց, խցի. cubiculum – zotheca – conclave – cella – cellula.

Խոփ - փոյ - փոց. ferrum aratri – vomer – vomis.

Խոխ - ոստ - ոստից. sarmentum – palmes – stipula.

Խռնեմ - նեցի. congrego – cogo – aduno – coaduno – congero – conglomero.

Խռնջայլ - լի. limax – cochlea.

Խռովարար - րի - րաց
Խռովարկու - կուի - կուաց
Խռովիչ - վչի - վչաց
turbulentus – seditiosus – cooncitator seditionum – rebellis – conturbator.

Խռովեմ - եցի *vel etiam*
Խռովեցուցանեմ - ցուցի
turbo – conturbo – moveo – commoveo – terreo – exterreo – perterreo – concito – confundo – metum facio – tumultuor.

Խռովիմ - վեցայ. turbor – conturbor – commoveor – exterreor – pertimesco – fremo – infremo – circumferor – confundor.

Խռովութիւն - թեան. turbatio – conturbatio – confusio – tumultus – commotio – concitatio – seditio – rebellio – dissensio – tempestas.

Խստագոյն - գունի - գունից. durior – severior – austerior – rigidior – implacabilis.

» *Խստագոյնս (adv.).* dure – severe – austere – rigide.

Խստանամ - ացայ. induror – duror – duresco – obduror – obduresco.

Խստապարանոց - ցի - ցաց. dura cervice – pervicax – contumax – pertinax.

Խստապարանոցութիւն - թեան. qui duram habet cervicem – pervicacia – contumacia – pertinacia.

Խստասիրտ - սրտի - սրտաց. durus corde *vel* animo – pervicax – crudelis.

Խստասրտութիւն - թեան. animi durities – pervicacia – crudelitas.

Խստացուցանեմ - ցուցի. induro – obduro – duro.

Խտիւ *Vid. in* **Խիտ**.

Խտոր - րի (- րոյ). allium.

Խտութիւն - թեան. duritia – durities – severitudo – austeritas – rigor.

Խտանամ - ացայ. densor – condensor.

Խտացուցանեմ - ցուցի. denso – condenso.

Խտիր - տրոյ. differentia – distinctio – discrepantia – discrimen – discretio – observatio – superstitio.

Խտութիւն - թեան. densitas – densatio – condensatio – spis-

satio – spissamentum – continuatio – frequentia.

խտանք – նաց *vel* խտութիւն – թեան } distinctio – observatio – superstitio – religio.

խտիմ – եցի. distinguo – observo – interrogo – diiudico – discerno.

խրախ. laetus – gaudens.

» *խրախ լինիմ, եղէ.* laetor – gaudeo.

խրախաւիւս. laetabundus – laetificus.

» *խրախաւիւս լինիմ, եղէ.* laetitia afficior – laetor – exsultor.

խրախանամ – խացայ. laetor – gaudeo – exsulto – gestio – convivor – epulor – oblector.

խրախանք – նաց. laetitia – gaudium – exsultatio – alacritas.

խրախճանակից. conviva – particeps laetitiae – deliciis affluens.

» *խրախճանակից լինիմ, եղէ.* convivor – epulor – gestio – delector – oblector – exsulto – laetor.

խրախճանութիւն – թեան } խրախճանք – նաց *vel* խրախութիւն – թեան } laetitia – gaudium – delectatio – oblectamentum – exsultatio – convivium – epulae.

խրախոյս – խուսի. hortatio – hortamentum – exhortatio – fidentia – animus – incitatio – clamor.

» *խրախոյս բառնամ, բարձի.* clamo – reclamo – clamores edo.

խրախուսիմ – եցի. hortor – exhortor – animum addo – incito – vociferor – clamo – reclamo – exclamo.

խրատ – տու – տուց. consilium – sententia – admonitio – monitum – suasio – correctio – correptio – emendatio – disciplina – instructio – eruditio – doctrina – institutio – propositio – vexatio.

խրատատանիմ – նեցի } խրատիմ – տեցի } consilium do – consilior – admoneo – moneo – suadeo – corrigo – corripio – emendo – instruo – erudio – propono – vexo – castigo – flagello.

խրատական – նի – նաց. suasorius – hortativus – edocens.

խրատիչ – տչի – տչաց } խրատուու – ուի – ուաց } consiliator – admonitor – monitor – suasor – corrector – correptor – emendator – instructor – eruditor – institutor – magister.

խրատք – ցից. corrigia – lorum.

խրիմ – եցի. impingo – intrudo – propello – impello – figo.

խրթին. difficile intellectu – intricatus – obscurus – tenebrosus – incomtus – abstrusus.

|սբթնութիւն - թեան. difficultas intelligendi - obscuritas.

|սբձիթ - ձթի - ձթայ (-ձթոյ-ձթոց). casa - tugurium - tuguriolum.

|սբոխա - ախ - ախց (- ասց)
|սբոխասպդոյն - պդունի - պդունից
|սբոխասական - նի - նաց
superbus - elatus - tumidus - impavidus - audens - audax - ferox - arrogans.

|սբոխասամ - ասցի vel
|սբոխասանամ - ասցայ
superbio - glorior - intumesco - insolesco - insolenter me effero - audeo - arrogo - iactito.

|սբոխասանք - նաց vel
|սբոխասութիւն - թեան
|սբոխասումն - սմանն
superbia - arrogantia - tumor - insolentia - inflatio - audentia - temeritas - iactantia.

|սբանուամ - տեայ - տուցեալ
|սբաչիմ - տեայ - տուցեալ
efferor - pavesco - exsilio - metu consternor.

|սբասուցանեմ - ցի. effero - terreo - exterreo - metu consterno.

|սցանեմ - ցի Vid. |սնուամ:

|սփանեմ - փի
|սփիմ - փեցի
plico - complico - operio - claudo - tego - comprimo.

|սօթ - թի - թից. aegrotus - infirmus - debilis - languidus - morbidus.

|սօթամիտ - մտի - մտաց. imbecillis - infirmus.

|սօթանամ - թացայ. aegroto - infirmor - debilitor - languesco - langueo - laboro.

|սօթութիւն - թեան. aegrotatio - infirmitas - debilitas - languor - morbus - desidia.

|սօլ - լի - լաց. insanus - insipiens - ferus - saevus - aerumnosus.

|սօլանամ - լացայ
|սօլիմ - լեցայ
insanio - ferocio - saevio.

|սօլութիւն - թեան. insania - feritas - insipientia - saevitas - iniuria.

|սօսակից - կցի - կցայ. confabulator - collocutor.

» |սօսակից լինիմ, եղէ. confabulor - colloquor - alloquor.

|սօսակցիմ - ցեցայ. colloquor - alloquor - confabulor.

|սօսակցութիւն - թեան. collocutio - colloquium - confabulatio - allocutio.

|սօսիմ - սեցայ. loquor - alloquor - sermocinor - verba facio - concionor - dissero - narro - sponso - despondeor.

» լեզուս, ի լեզուս vel լեզուօք |սօսիմ. linguis loquor.

» Հաւն |սօսի. gallus cantat vel vocem dat.

|սօսնակ - կի - կաց. gallus - nuntiator - nuntius - patronus.

Խօսուքիւն - սման. sermocinatio - concio - oratio - sponsio - desponsio - sponsalia.

Խօսուն - սնոյ - սնոց. rationalis - rationabilis - ratione utens.

Խօսք - սից. sermo - loquela - verbum - concio - oratio - homilia - vox - conversatio - declamatio - meditatio.

» խօսս արկանեմ, արկի vel առնեմ, արարի. dissero - tracto.

Ն

Նախ

Նախ - դի - դիւ - դաց. finis - extremum - extremitas - terminus - summum - summitas - fastigium - ora.

Նախեմ - եցի. orior - exorior - splendeo - fulgeo - effulgeo - refulgeo - circumfulgeo - luceo - illuceo - reluceo - emano - effluo.

Նախուքիւն - ման. ortus - fulgor - splendor - emanatio - effluxio - origo - germen.

Նալեմ - եցի. involvo - advolvo - obvolvo - volvo - plico - complico.

Նախ - խոյ - խոց (-խու - խուց). sumptus - impendium - impensa - consumptio - mulcta - detrimentum - perditio.

Նախեմ - եցի. impendo - erogo - supererogo - consumo - insumo - sumptus facio.

Նախիչ. consumens - consumptor.

Նախուքիւն - խման. consumptio - destructio.

Նաղ

Նաճկաբար (adv.). occulte - abscondite - clam - obscure.

Նաճկեմ - եցի. occulto - abscondo - tego - operio - abdo - velo - obumbro.

Նաճկոյթ - կութի - կութից. tegumentum - operimentum - velamen - velum - obumbratio.

Նաճկուքիւն - թեան. occultatio - tegimen - velamentum - latebra - latibulum.

Նաճուկ. occultus - absconditus - opertus - abditus.

» 'ի ծածուկ (adv.). occulte - abscondite - abdite - clam.

Նակ - կու - կուց (- կի - կաց). foramen - caverna.

Նակեմ - եցի vel Նակոտեմ - եցի } foro - perforo - terebro - pertundo.

Նաղիկ - ղկան - ղկունք - ղկանց. flos - flosculus.

Նաղկաբեր - բի - բից. florifer - floriger - germinans vel producens flores.

Ծաղկազարդ-դի-դից (-դաց). floreus – florulentus – floridus.

» Ծաղկազարդ. Dominica Palmarum.

Ծաղկանոց - ցի - ցաց } hortus – viridarium – viretum – pomarium.
Ծաղկոց - ցի - ցաց }

Ծաղկեայ } floreus – florens – floridus.
Ծաղկեղէն }

Ծաղկեմ - կեցի } floreo – floresco – frondesco – germino – vireo – pullulo – vigeo.
Ծաղկիմ - կեցայ }

Ծաղր - ղու. risus – irrisio – derisus – illusio.

» Ծաղր առնեմ, արարի. in risum habeo – irrideo – derideo – illudo – ludo.

Ծաղրալից. ridiculus – deridiculus – deridendus – irridendus.

Ծաղրածու - ծուի - ծուաց. derisor – irrisor – illusor – ludificator – mimus.

Ծաղրածութիւն - թեան. derisio – irrisio – illusio – ludibrium – ludificatio – scurrilitas.

Ծաղրեմ - բեցի. derideo – irrideo – illudo – ludos facio – ludificor.

Ծամ - մի - մաց (- մոյ - մոց). capillus – coma – caesaries – crinis.

Ծամակալ - լի - լաց. capillamentum – capillitium – comatoria acus.

Ծամելի - լւոյ *vel* } tempus – mentum – maxilla – mala – gena.
Ծամելիք - լեաց }

Ծամեմ - եցի. mando – commanduco – dentibus confício.

Ծայր - րի - րից. summitas – extremitas – vertex – cacumen – fastigium.

Ծայրագոյն - գունի - գունից. summus – supremus – excelsus – sublimis.

Ծայրաքաղ առնեմ, արարի. mutilo – obtrunco – trunco.

Ծանակ - կի - կաց }
Ծանականք - նաց *vel* } ludibrium – ludificatio – irrisio – illusio – derisio – ignominia – contemptus – turpitudo – pudor.
Ծանակութիւն - թեան }

Ծանակեմ - եցի. ludifacio – ludifico – irrideo – illudo – derideo – contemno.

Ծանուցանեմ - ցի. notum *vel* certiorem facio – notifico – moneo – admoneo.

Ծանուցումն - ցմանն. notificatio – monitum – monitio – admonitio.

Ծանր - նու - նուանք - նուանց. gravis – molestus – durus – tardus – laboriosus.

» Ծանունս (*adv.*). graviter – moleste – dure – tarde.

Ծանրաբեռն - ոին - ոինք - ոանց. gravis – onustus – oneratus – onerosus.

Ծանրաբեռնեմ - նեցի. onero – gravo – aggravo – ingravo.

Ծանրագին - գնի - գնից. pretiosus – magni pretii.

Ծանրագոյն - գունի - գունից. gravior – molestior – durior – tardior.

Ծանրալեզու. tardus lingua – tardiloquus – balbus.

Ծանրանամ - րացայ. gravor – aggravor – ingravesco – oneror – oneri sum – onerosus fio – ponderor.

» Ծանրանալ աչաց. somno oculos gravari.

Ծանրանաւեմ - ևեցի. tarde *vel* lente navigo.

Ծանրացաստուին լինիմ, եղէ. indignor – ira accendor – irascor.

Ծանրացուցանեմ - ցուցի. gravo – aggravo – ingravo.

Ծանրութիւն - թեան. pondus – onus – gravitas – molestia.

Ծանօթ - թի - թից. notus – manifestus – patens – familiaris – propinquus – conscius.

» Ծանօթս առանձ; եառու. me patefacio – patefio – manifestor – notesco – innotesco.

Ծանօթանամ - թացայ. notus fio – pateo – innotesco – notesco – agnoscor.

Ծանօթութիւն - թեան. manifestatio – notitia – cognitio – notificatio – familiaritas – indicium – argumentum.

Ծառ - ոոյ - ոոց. arbor – lignum.

Ծառայ - յի - յից. servus – famulus – minister – domesticus – puer.

Ծառայական - նի - նաց. servilis – famularis.

Ծառայակից - կցի - կցաց. conservus.

Ծառայանամ - յացայ
Ծառայեմ - յեցի } servio – famulor – ministro – colo – curo.

Ծառայեցուցանեմ - ցուցի. in servitutem redigo – servitute subiicio.

Ծառայութիւն - թեան. servitus – servitudo – famulatus.

» Ի Ծառայութեան կամ, կացի. servio – inservio – famulor – appareo alicui.

Ծառաստանկ - անկոյ - անկոց. plantarium – silvula – luculus – arboretum – arbor.

Ծարաւ - ւոյ (- ւու)
Ծարաւութիւն - թեան } sitis.

Ծարաւի - ւոյ - ւեաց. sitiens – sitibundus.

Ծարաւանամ - ւացայ
Ծարաւիմ - ւեցայ } sitio.

Ծարաւուտ. sitibundus – siticulosus.

Ծարիր - րոյ - րոց. stibium – antimonium – pigmentum.

Ծաւալեմ - լեցի *vel* Ծաւալեցուցանեմ - ցուցի} propago - spargo - diffundo - dilato - amplifico - extendo.

Ծաւալումն - լման. propagatio - sparsio - porrectio - diffusio - amplificatio - extensio.

Ծափ - փոյ - փոց (- փից). plausus - acclamatio - crepitus.

» Ծափս հարկանեմ, հարի. plaudo - acclamo - complodo - pulso.

Ծեծեմ - ծեցի. percutio - verbero - virgis caedo.

Ծեր - րոյ - րոց. senex - senior - natu maior *vel* grandis - aetate provectus - veteranus.

Ծերակոյտ - կուտի. senatus - concilium seniorum.

Ծերանամ - բացայ. seneo - senesco - veterasco.

Ծերպէթ *vel* Ծերութիւն - թեան} senectus - senecta - senium.

Ծերունի - նւոյ - նեաց. senectute confectus - vetustissimus - vetulus.

Ծերպ - պի - պից. fissura - proscissio - cavus - caverna - cavum - foramen.

Ծեփ - փոյ - փոց Ծեփած - ծոյ - ծոց} illitus - tectorium - unctura - unctio - litura.

Ծեփեմ - փեցի. linio - illinio - perlinio - ungo - unctito - oblino.

Ծէս, ծիսի - սից. ritus - mos.

Ծիածան - նի - նաւ. iris - arcus caelestis.

Ծիծաղական - նի - նաց. ridicularius - ridiculosus.

Ծիծաղանք - նաց. risus - irridiculum - irrisio.

Ծիծաղեմ - ղեցայ. irrideo - rideo - derideo.

Ծիծառն - առան - առունք - առանց *vel etiam* Ծիծեռն - ծռան - ծռունք - ծռանց} hirundo - luscinia - philomela.

Ծին, ծնի - նից. nativitas - ortus - genitura - generatio - origo.

» 'ի ծնէ *(adv.)*. a nativitate - ab ortu *vel* origine.

Ծիրան - նի (- նոյ). Armeniacum pomum *vel* malum.

Ծիրանագեայ - գեցի - գեցից *vel etiam* Ծիրանագեա - եսի - եսից} puratus - purpureus - purpura amictus.

Ծիրանավաճառ - ռի - ռաց. purpurarius - venditor purpurae.

Ծիրանի - նւոյ - նեաց. purpura - purpureus color - violaceus.

Ծուլական - նի - նաց. tabescens - marcescens - languens - morbosus - tabificus.

» Ծխւբական ախտ. phthisis – tabes.

Ծ՛խւրիմ - բեցայ. tabesco – marceo – marcesco – languesco – liquor.

Ծ՛խւրութիւն - թեան. tabes – marcor – languor.

Ծ՛խեմ - եցի. fumigo – fumo – adoleo – suffio.

» Ծխեալ պղինձ. aurichalcum.

Ծ՛ծխի - նւոյ - նեաց. cardo.

Ծ՛ծեմ - եցի. sugo – sorbeo – absorbeo – ebibo.

Ծ՛ծմբախառն / Ծ՛ծմբեայ } sulphureus.

Ծ՛ծումբ, ծծմբոյ. sulphur.

Ծ՛կոյթ - ութոյ (- ութի). auricularis digitus.

Ծ՛ղի - ղւոյ vel / Ծ՛ղիք - ղեաց } brachium.

Ծ՛նանիմ, ծնայ. nascor – gignor – orior – pario – parturio – genero – edo – procreo.

Ծ՛նեբեկ - կի - կաց. asparagus.

Ծ՛նեւութիւն - թեան. ortus – procreatio – generatio – regeneratio – paternitas.

Ծ՛նծղայ - յի - յից. cymbalum – sistrum.

Ծ՛ննդաբանեմ - եցի. genealogiam facio – genus recenseo.

Ծ՛ննդաբանութիւն - թեան. genealogia – genethliologia.

Ծ՛ննդական - նի - նաց. natalis – nativus – pariens – parturiens – generans – fecundus – fertilis – genitalis – genitus.

Ծ՛ննդականութիւն - թեան. nativitas – partus – generatio – fecunditas.

Ծ՛նող - ղի - ղաց. parens – genitor – propinquus.

Ծ՛նունդ, ծննդեան, ծննդոց. nativitas – generatio – ortus – genimen – progenies – creatura – dies natalis – natalitia – partus – puerperium – foetus – germen – fructus.

» Գիրք Ծ՛ննդոց. Liber Genesis.

Ծ՛նրադրութիւն - թեան. genuum flexus *vel* submissio.

Ծ՛նօտ - տի - տից. maxilla – mala – gena – mentum – limbus – margo.

Ծ՛ոմ - մոյ - մոց / Ծ՛ոմապահք - հոց } ieiunium – inedia.

Ծ՛ոյլ - ուլի - ուլից (- ուլաց). piger – desidiosus – deses – iners – socors – lentus – timidus.

Ծ՛ոպ - պի - պից. fimbria – flexus – fascia – torques – funiculus.

Ծ՛ով - վու - վուց. mare – pelagus.

Ծ՛ովալիճ - լճի - լճից / Ծ՛ովակ - կի - կաց } lacus – stagnum – palus.

Ծ՛ովապետ - տի - տաց. praefectus classis.

Ծ՛ովեզերեայ - եայց. maritimus – habitator iuxta mare.

Ծովեզը - ձեր - ձերք - ձերայ· ora maritima - litus maris.

Ծորեմ - հղի / Ծորիմ - լինայ } effundo - profundo - fluo - defluo.

Ծորձոր - րոյ - րոց (- րի - րայ)· vallis - convallis - cavitas.

Ծորուածն - րման· effusio - profusio - fluxus - defluxus.

Ծոց - ցոյ - ցոց· sinus - gremium.

Ծուլանամ - լացայ· pigresco - iners fio - me desidiae do - desideo - lentesco - cunctor - negligo.

Ծուլանք - նաց vel / Ծուլութիւն - թեան } pigritia inertia - desidia - socordia - lentitudo - segnities.

Ծուխ, ծխոյ - խոց· fumus - vapor.

Ծուղակ - կի - կաց· laqueus - insidiae.

Ծունկ, ծնկան - կաց vel / Ծունր } genu - poples - geniculum.

» ծունր դնեմ, եդի aut կրկնեմ - հղի vel 'ի ծունր իջանեմ, իջի· genu pono, flecto, submitto, inclino, curvo - genibus vel ad genua provolvo - poplites flecto.

Ծուռ, ծռոյ· tortus - distortus - contortus - obliquus - flexus - curvus.

Ծուփ, ծփի, ծուփք· fluctuatio - aestus - unda - tempestas.

Ծպտիմ - ուեցայ· transformor - in alium habitum muto me - transmutor.

Ծռեմ - հղի· torqueo - distorqueo - contorqueo - obliquo - flecto - incurvo - perverto.

Ծռութիւն - թեան· torsio - contorsio - obliquitas - flexio - curvatio - curvitas.

Ծրար - րի - րից· fasciculus - ruga - flexus - involucrum alligamentum - ligatura - conglobatio.

Ծրարեմ - րեցի· flecto - inflecto - convolvo - involvo - repono - ligo - alligo - illigo - connecto.

Ծփանք - նաց / Ծփուածն - փման } iactatio - agitatio - fluctuatio - commotio - aestus - unda.

Ծփիմ - փեցայ· iactor - agitor - fluctuor - commoveor - aestuo - undo - inundo - affligor - circumferor.

Կ

Կաղ - դի (- դոյ). contentio – altercatio – disceptatio – increpitus – rixa – lis – certamen – bellum.

Կաղիմ - եցի / Կաղիմ - դեցայ } contendo – altercor – discepto – increpo – rixor – certo – litigo – bello.

Կաղդուրիմ կեցի vel Կաղդուրեցուցանեմ - ցուցի } roboro – corroboro – confirmo – vires addo – munio – stabilio – fulcio.

Կաղդուրութիւն - թեան / Կաղդուրութիւն - ութեան } robur – confirmitas – firmitas – munimen – stabilimentum – fulcimen.

Կաղմ. promptus – paratus – expeditus – accinctus – compositus – ornatus – ordinatus.

Կաղմակերպիմ - պեցի / Կաղմեմ - եցի } orno – apto – struo – paro – praeparo – construo – constituo – reficio – compono – fabrico – instruo – adorno.

Կաղմուած - ծոյ - ծոց / Կաղմութիւն - թեան } constructio – structura – compositio – constitutio.

Կաթ - թի - թից vel Կաթիլ - թլոյ - թլոց } gutta – stilla.

Կաթեմ - եցի. instillor – infundor – roro – stillo – distillo – mano.

Կաթեցուցանեմ - ցուցի. instillo – infundo – roro – manare do *vel* facio – distillo.

Կաթն - թին - թինք - թանց. lac.

Կաթնակեր - րի - րաց. particeps lactis – lactens – lac sugens.

Կաթողի vel Կաթողին. amans – benevolus.

Կաթողնիմ - նեցայ. amore rapior – benevolentia feror – cupio – desidero.

Կաթողիկեայ - կէի - կէից / Կաթողիկէ - կէի - կէից } catholicus – universalis.

Կաթողիկոս - սի - սունք - սաց. Patriarcha – Pontifex.

Կաթողիկոսարան - նի - նաց. aedes *vel* domus patriarchalis.

Կաթողիկոսութիւն - թեան. Patriarchatus – dignitas patriarchalis – Pontificatus.

Կաթսայ - յի - յից. ahenum – cacabus.

Կալ - լոյ - լոց. area – halo.

Կալանաւոր - րի - րաց. vinctus – in vincula coniectus – prehensus – captivus.

Կալանք - նաց. vinctio – vin-

ctura – prehensio – captivitas – custodia.

Կալոսի - ուոյ - սեաց. terens – triturans.

Կալորայ - յի - յից. areae.

Կալուած - ծոյ - ծոց. possessio – fundus – occupatio – retentio – imperium – potentia.

Կալում - լի. teneo – obtineo – prehendo – coërceo – cohibeo.

Կախաղան - նի - նաց. suspendium – affixio – crux – cruciatus – patibulus – equuleus.

Կախարդ - դի - դաց *vel* **Կախարդասար - րի - րաց** } strigor – veneficus – incantator – sagus – seductor – praestigiator.

Կախարդեմ - եցի. incanto – excanto – fascino – divino – seduco.

Կախաղանք - նաց *vel* **Կախարդութիւն - թեան** } veneficium – maleficium – incantatio – incantamentum – cantio – fascinatio – seductio – medicamentum – divinatio – praestigiae.

Կախեալ կամ, կացի. suspensus sum – suspendor – appendor.

Կախեմ - եցի. pendeo – appendo – suspendo – dependeo.

Կախումն - ման. suspensio.

Կական - նի - նաց. clamor – ploratus – vociferatio – lamentatio.

Կականեմ - եցի. clamito – ploro – fremo – vociferor.

Կակղանամ - ացայ. mollesco – teneresco – tener fio – emollior.

Կակղացուցանեմ - ցուցի **Կակղեմ - ղեցի** } mollio – emolllio – flecto.

Կակղութիւն - թեան. mollitia – mollitudo – teneritas – teneritudo – deliciae.

Կակուղ - կղոյ (- կղի) - կղոց. tener – mollis – blandus.

Կահ - հի - հից (- հու - հուց). supellex – instrumentum – vasa.

Կահեմ - հեցի **Կահիմ - հեցայ** } paro – comparo – apparo – praeparo – ordino – dispono – instruo.

Կաղ - ղի - ղաց. claudus – claudicans – claudaster.

Կաղամ - ղացի *vel* **Կաղանամ - ղացայ** } claudico.

Կաղամախ - խի - խից *vel* **Կաղամախի - խու - խաց** } populus (arbor) – alnus.

Կաղամար - րի - րաց *(graec.).* calamaria theca – atramentarium.

Կաղամբ - բի - բաց. brassica – crambe – caulis.

Կաղանդ - դի *vel* **Կաղանդք - դաց** } *(graec.).* Calendae.

Կաղապար - րի - րաց. typus – forma – exemplar.

Կաղին - ղնոյ. avellana - glans - fagus.

Կաղնի - նոյ - նեաց. corylus - quercus - fagus.

Կաղութիւն - թեան. claudicatio.

Կաճառ - ոի - ոից (-ռաց). solemnitas - celebritas - frequentia - conventus - conversatio - colloquium - multitudo - concio - coetus - forum.

Կամ *vel* Կամ թէ *(coni.)*. aut - sive - seu - vel.

Կամ - մի - մաւ *Vid.plur.* Կամք:

Կամ, կացի. sto - adsto - iaceo - maneo - permaneo - remaneo - positus sum - persevero - erigor - instituo - existo.

» 'ի վերայ կամ. adsto - praesum - insto - immineo - percipio - capio - intelligo - peritus sum.

» կամ ճնամ. maneo - permaneo - expecto - praestolor - sustineo.

Կամակար. voluntarius - spontaneus - ultroneus - liber - ingenuus.

Կամակարեմ - եցի. sponte ago - valeo - polleo - possum.

Կամակար միտք, մտաց / Կամակարութիւն - թեան } voluntas - liberum arbitrium - libertas - ingenuitas - facultas - consilium - propositum - auctoritas - potestas.

Կամակից - կցի - կցաց. consentiens - assentiens - concors - complacens.

» կամակից լինիմ, եղէ. consentio - assentior - concordo - complaceo.

Կամակոր - րի - րաց. pravus - pertinax - pervicax - perversus - tortuosus.

Կամակորեմ - եցի. depravo - destruo - everto - perverto - distorqueo.

Կամակորութիւն - թեան. pravitas - depravatio - pertinacia - pervicacia - perversitas - obliquitas.

Կամակցութիւն - թեան. consensio - assensus - concordia - complacentia.

Կամայ - յի - յից *vel* Կամայական - նի - նաց } voluntarius - spontaneus - ultroneus.

Կամար - րի - րաց. arcus - fornix - testudo - cingulum - zona - balteum.

Կամարակապ. arcuatus - cameratus - circumvolutus.

Կամարար - րի - րաց. voluntatem faciens - obediens - obsequens - religiosus - pius - studiosus - officiosus.

Կամաւոր - րի - րաց *vel* Կամաւորական - նի - նաց } voluntarius - spontaneus - ultroneus.

Կամաւորութիւն - թեան. voluntas.

» *կամաւորութեամբ (adv.).* sua sponte – voluntarie – ultro.

Կամիմ – Մեցայ. volo – cupio – desidero – complaceo – approbo – eligo – dignor.

Կառն – Մին – Մունք – Մանց. plaustrum – currus.

Կամովին *(adv.).* voluntarie – sponte – ultro – libenter – perlibenter – libenti animo.

Կամուրջ – Մրջի – Մրջաց. pons – transitus – scala.

Կամք – Մաց. voluntas – beneplacitum – consilium – propositum – electio – dispositio – affectus.

» *Կամ ի, Լինի, Եղեւ, Լցի.* mihi videtur *vel* visum est – volo – consentio – censeo – placet.

» *Կամաւ (adv.).* volens – voluntarie – sponte – ultro – libenter.

Կայ – Կայք – Յից. situs – statio – status – locus – quies.

Կայան – Նի – Նից. statio – habitatio – situs – mora.

Կայանամ – Յացայ. sto – consisto – situs sum.

Կայթեմ – Եցի. salto – choreas agito – applaudo – crepito.

Կայթք – Թից. saltatio – choreae – crepitus – plausus.

Կայլակ – Կի – Կաց. gutta – stilla.

Կայլակեմ – Եցի. stillo – distillo.

Կայծ – Ծի – Ծից. scintilla – favilla – pruna – carbunculus.

Կայծակեմ – Եցի. scintillo – mico – fulmino – fulmina iacio – fulguro – corusco.

Կայծակն – Կան – Կունք – Կանց. scintilla – favilla – fulmen – fulgur.

Կայծքար – Բի. silex.

Կայկայիմ – Յեցայ. stabilior – firmor.

Կայմ – Մի – Մից. malus (navis) – velum.

Կայսերական – Նի – Նաց. imperialis – imperatorius – monarchicus – regius.

Կայսր – Սեր – Սերք – Սերց *(lat.).* Caesar – imperator – monarcha – rex.

Կայտառ – Ռի – Ռաց. gratus – gratiosus – elegans – venustus – animal – piscis.

Կայտառութիւն – Թեան. gratia – elegantia – venustas.

Կայտառեմ – Եցի *vel* **Կայտառիմ – Ռեցայ** } ludo – saltito – affluo – exsilio – exulto.

Կանամբի – Բուոյ – Բեաց. uxorem habens – qui cum uxore est – matrimonio iunctus – nuptus.

Կանանի – Նուոյ. mulieres – foeminae.

Կանաչ – Չի *vel* **– Չոյ Կանաչագոյն** } viridis – virens – viridans – perviridis.

Կանաչանամ – Չացայ Կանաչիմ – Չեցայ } vireo – viresco – viridis fio.

Կանաչութիւն – Թեան. viriditas – viror.

Կանայկի - ցւոյ - ցեաց. muliebris – foemineus – effoeminatus.

Կանգնեմ - եցի. erigo – suscito – excito – levo – elevo – statuo – aedifico – figo.

ԿանգնուԹիւն - Թեան } erectio
Կանգնուած - գնման } – aedificatio – resurrectio.

Կանգուն. rectus – erectus – stans – surgens.

Կանգուն - գնոյ - գնոց. cubitum – cubitus.

Կանգաղեալ. firmus – stabilis – positus.

Կանեփ - փի - փից. cannabis – cannabus – stupa.

ԿանԹեղ - ղի - ղաց. cera – fax – candela cerea *vel* sebacea – lampas.

Կանխագէտ - գիտի - գիտաց. praesciens – praescius.

Կանխագիտապէս *(adv.)*. praescienter.

ԿանխագիտուԹիւն - Թեան. praescientia – praenotio – providentia.

Կանխահաս - սի - սից. praematurus – tempestivus – praecox.

Կանխասաց - ցի - ցից. praedictus – praenuntius – vaticinans.

ԿանխասացուԹիւն - Թեան. praedictio – vaticinium.

Կանխեմ - եցի. de luce vigilo – praevenio – festino – propero – praesumo – praecedo – irruo.

ԿանխուԹիւն - Թեան. vigilantia – diligentia – festinatio – properatio.

Կանկաղ - ղոյ. cinara – carduus sativus.

Կանանացի - ցւոյ - ցւոց. Cananaeus.

Կանոն - նի - նաց *(graec.)*. canon – regula – lex – forma.

Կանոնագրեմ - եցի. dirigo – rego – moderor.

ԿանոնագրուԹիւն - Թեան. legumlatio – regula – ordo – norma – moderamen.

Կանուխ - նխոյ - նխոց (- նխի - նխաւ). vigil – matutinus – praematurus – praecox – tempestivus.

» *կանխաւ (adv.)*. olim – superiori tempore – supra – antea – prius – diluculo.

» *կանուխ գիտուԹիւն Vid.* ԿանխագիտուԹիւն :

Կաշառ - ռի - ռաց. stuprum – corruptela – depravatio – pecuniâ emptio.

Կաշառառու - ռւի - ռուաց. acceptor munerum – pecuniâ corruptus.

Կաշառեմ - ռեցի. stupro – corrumpo – depravo – pecuniâ aliquem demereo.

Կաշեայ - շէի - շէից. pelliceus – cutaneus.

Կաշի - շւոյ - շեաց. pellis – cutis – corium.

Կաշկանդեմ - եցի. compedio – vincio – devincio.

Կապ - պոյ - պոց (- պի - պից)
Կապանք - պանաց
vinculum – ligamen – catena – rudens – compedes – pedica.

Կապադովկեցի - ցւոյ - ցւոց. Cappadocius.

Կապակցեմ - եցի. colligo – connecto – coniungo – iungo – copulo – concilio.

Կապակցութիւն - թեան. colligatio – connexio – nexus – coniunctio – copula.

Կապար - րոյ - րոց (- րի - րաց). plumbum – haematites.

Կապարեայ - րեկի - րեկից. plumbeus.

Կապարճակիր - կրի - կրաց. armiger.

Կապարճ - ճից. pharetra.

Կապեալ - եալ - եալոց. vinctus – captivus.

Կապեմ - եցի. ligo – alligo – vincio – devincio.

Կապկպա - ոի - ոից. pannus – pannulus – tela – vestimentum.

Կապիկ - պկի - պկաց. simia – simius.

Կապիճ - պճի - պճաց. bilibra (mensura) – congius – sextarius.

» կապիճք աչաց. pupillae – oculi.

Կապոյտ - պուտոյ vel
Կապուտակ - կի - կաց
Կապուտակագոյն
caeruleus – caesitius – hyacinthinus – lividus – subalbus.

Կապուտ կողոպուտ. spolium – praeda – manubiae.

Կապուտակիմ - կեցայ. caeruleus fio – livesco – liveo.

Կառապետ - տի - տաց
Կառավար - րի - րաց
auriga – essedarius – gubernator – moderator.

Կառավարեմ - եցի
Կառավարիմ - րեցայ
aurigor – guberno – rego – dirigo – moderor – administro – habenas teneo – duco.

Կառավարիչ - րչի - րչաց. aurigator – gubernator – moderator – rector.

Կառավարութիւն - թեան. aurigatio – gubernatio – regimen – moderatio – imperium.

Կառափեմ - փեցի vel
Կառափնատեմ - եցի
in capite vulnero – caput trunco, detrunco *vel* obtrunco – decollo – amputo – abscindo – mutilo.

Կառափն - փին - փունք - փանց. caput – cranium – calvaria – vertex.

Կառափնատութիւն - թեան. in capite vulneratio – capitis amputatio – mutilatio.

Կառուցանեմ - ցի. constituo – instituo – fundo – firmo – statuo – erigo – surrigo – colloco – instauro.

Կառուցումն - ցման. constitutio – institutio – fundatio – erectio – instauratio.

Կառք - ռաց· plaustrum – currus – rheda – essedum – sarracum – covinus.

Կասեմ - եցի / Կասիմ - սեցայ } desino – desisto – cesso – deficio.

Կասեցուցանեմ - ցուցի· impedio – praepedio – prohibeo – retundo – imminuo.

Կասիա - այի - այից· (*graec.*). casia – cinnamomum.

Կասկած - ծոյ (- ծի) / Կասկածանք - նաց } suspicio – timor – pavor.

Կասկածաւոր - րի - րաց / Կասկածելի - լոյ - լեաց } suspiciosus – suspicax – pavidus.

Կասկածեմ - ծեցի· suspicor – suspicionem habeo – pertimesco – paveo.

Կասկապայ - յի - յից· craticulum – craticula – focus.

Կասկենի - նւոյ· castanea (arbor).

Կասուր - սի· tero – trituro.

Կատակ - կի - կաց / Կատականք - նաց } risus – derisus – irrisio – sanna – lusus – iocus – nugae – facetiae – scurrilitas.

Կատակեմ - եցի· – derideo – irrideo – illudo – iocor – nugor – scurror.

Կատաղեցուցանեմ - ցուցի· furio – vexo – divexo – molesto.

Կատաղի - ղւոյ - ղեաց· furiosus – furibundus – furore percitus – furens – vehemens – impetuosus – rabidus – insanus – ferox – immanis.

Կատաղիմ - ղեցայ· furo – furore agor – bacchor – insanio – efferor – saevio.

Կատաղութիւն - թեան / Կատաղութի - ղեան } furor – insania – vehementia – impetus – rabies – ferocitas – immanitas.

Կատար - րի - րաց· cacumen – vertex – summitas.

Կատարած - ծի - ծից (- ծաց)· finis – consummatio – terminus.

Կատարեալ - րեալ - րեալք· perfectus – consummatus – absolutus.

Կատարեալապէս (*adv.*). perfecte – absolute – abunde.

Կատարելութիւն - թեան· perfectio – absolutio – consummatio.

Կատարեմ - եցի· perficio – consummo – absolvo – impleo – adimpleo – expleo – compleo – facio – perpetro – lustro.

Կատարիչ - րչի - րչաց· perfector – consummator.

Կատարումն - րման· expletio – plenitudo – perfectio – consummatio – finis.

Կատու - ուի - ուաց· feles – felis – aelurus.

Կար - րի - րից· vis – vires – virtus – potentia – subsistentia.

» *ըստ կարի.* pro viribus – secundum virtutem.

Կար - րոյ - րոց. funiculus – resticula.

Կարան - նի (- նոյ). sutura – commissura – iunctura.

Կարապ - պի (- պոյ). cygnus – cycnus.

Կարապետ - տի - տից. antecessor – praecedens – praevius – ductor.

» **Կարապետ.** Praecursor (titulus S. Ioannis Baptistae).

Կարապետեմ - տեցի. antecedo – praecedo – praeeo – praecurro – duco.

Կարապետութիւն - թեան. antecessio – praecursio – ductio.

Կարաս - սի (- սոյ). dolium – urceus.

Կարասի - սւոյ - սեաց. vasa – instrumentum – impedimenta – supellex – sarcina – apparatus – opes – divitiae – substantia.

Կարաւան - նի - նաց. comitatus.

Կարգ - գի - գաց. ordo – ordinatio – sacer ordo – dispositio – series – successio – genus.

» *կարգաւ (adv.).* ex ordine – ordinatim – disposite – concinne.

» *ըստ կարգի vel ըստ կարգի (adv.).* secundum ordinem – ordinate – moderate – regulariter.

Կարգադրեմ - եցի / Կարգաւորեմ - եցի } ordino – coordino – compono – dispono – rego – administro – instruo – paro.

Կարգադրութիւն - թեան / Կարգաւորութիւն - թեան } ordo – ordinatio – coordinatio – dispositio – constitutio – directio – administratio.

Կարգեմ - եցի. ordino – praeordino – dispono – constituo – statuo – pono – colloco.

Կարգամ - գացի. voco – invoco – clamo – vociferor – appello – deprecor – lego – recito.

Կարգացուածն - ցման. lectio – recitatio.

Կարելի - լւոյ - լեաց. possibilis.

Կարեկից լինիմ, եղէ. misereor – commiseresco.

Կարեկցեմ - ցեցի / Կարեկցիմ - ցեցայ } commisereor – commiserescit – commiseret.

Կարեկցութիւն - թեան. miseratio – commiseratio – misericordia.

Կարեմ - ցայ - ցացեալ. possum – queo – valeo – polleo.

Կարեմ - կեցի. suo – assuo – consuo.

Կարեւոր - րի - րաց. necessarius – familiaris – domesticus – propinquus.

Կարեւորութիւն - թեան. necessitas – necessitudo – propinquitas.

Կարթ - թի - թից. hamus - crus - tibia.

Կարի vel Կարի իմի (adv.). fortiter - vehementer - valde - nimis - multum - perquam.

Կարիճ - ճի - ճաց. scorpio - scorpius - nepas.

Կարիք - րեաց. passio - moeror - affectio - afflictio - vitium - mendum - necessitudo - propinquitas.

Կարծեմ - եցի. puto - existimo - arbitror - opinor - censeo - aestimo - reor - sentio - coniicio - suspicor.

Կարծիք - ծեաց. opinio - sententia - existimatio - timor - species - imaginatio - suspicio.

Կարծր - ծրի - ծունք. durus - rigidus - solidus - firmus.

Կարծրանամ - ծրացայ. duresco - obduresco - rigesco - solidor - firmor - invalesco.

Կարծրացուցանեմ - ցուցի. induro - obduro - duro - solido - firmo.

Կարծրութիւն - թեան. duritia - durities - rigiditas - rigor - soliditas - firmitas.

Կարկամ - մի - մից. curvus - inclinatus - flexus - contractus - avidus.

Կարկամիմ - մեցայ. incurvor - inclinatus sum - flector - contrahor - aveo.

Կարկամութիւն - թեան. incurvatio - inclinatio - flexio - contractio - aviditas.

Կարկանդակ - կի - կաց. placenta - offa - collyra.

Կարկառ - ռի - ռաց. acervus - cumulus - glomeratio.

Կարկառեմ - եցի. extendo - porrigo - coacervo - cumulo - agglomero.

Կարկատանք - նաց / Կարկատուիմն - ման } sutura - commissura.

Կարկատեմ - եցի. suo - consuo - conglutino - recludo.

Կարկատուն. consutus - fictus.

Կարկեմ - եցի vel etiam / Կարկեցուցանեմ - ցուցի } obmutescere facio - os obturo vel claudo - silentium impero - inhibeo - freno.

Կարկուտ - կտի - կտից. grando.

Կարճ - ճի (- ճոյ) - ճից. exiguus - brevis - curtus - parvus.

» կարճ հասակաւ. pusillus staturâ - nanus - pumilus.

» 'ի կարճոյ vel կարճ 'ի կարճոյ (adv.). brevi tempore - breviter - paucis verbis - capitulatim - compendiose - concise.

Կարճահասակ - կի - կաց. nanus - pumilio - pusillus staturâ.

Կարճամիտ - մտի - մտաց. pusillanimis - impatiens.

Կարճամտաբար (adv.). impatienter - iniquo animo.

Կարճաւեմ - եցի
Կարճեմ - եցի *vel etiam*
Կարճեցուցանեմ - ցուցի } abbrevio - brevio - contraho - retraho - obtrunco - mutilo - coërceo.

Կարճմտութիւն - թեան. pusillanimitas - impatientia.

Կարճնովին *(adv.)*. radicitus.

Կարճութիւն - թեան. brevitas - exiguitas.

Կարմիր - մրոյ (- մրի - րաւ)
Կարմրագոյն - գունի - գունից } ruber - rubicundus - rufus - coccineus - flavus.

Կարմրանամ - մրացայ. rubeo - rubesco - rubicundus fio - rutilesco - rufesco - flavesco.

Կարմրացուցանեմ - ցուցի. rubefacio - rubicundum facio - rutilo - rufo.

Կարմրեղանգ
Կարմրեղիճան
Կարմրեղին } rufulus - subrufulus - rubeus - rubescens - rutilans - rutilus - rubidus.

Կարմրութիւն - թեան. rubor - flavus color.

Կարող - ղի - ղաց. potens - valens - validus - fortis.

Կարողանամ - ղացայ. potens fio - possum - valeo - roboror.

Կարողացուցանեմ - ցուցի. confirmo - roboro - fortifico.

Կարողութիւն - թեան. potentia - virtus - efficacia.

Կարօտ - տի - տից. indigens - indigus - egenus - inops - carens - privatus - appetens - desiderans.

» *կարօտ է.* opus est - necessum est - indiget.

Կարօտանամ - տացայ
Կարօտիմ - տեցայ } egeo - indigeo - inops *vel* egens fio - necessitatem habeo - deest mihi - appeto - desidero.

Կարօտանք - նաց *vel*
Կարօտութիւն - թեան } egestas - indigentia - inopia - penuria - appetitio - desiderium.

Կացին - ցնոյ (- ցնի - ցնաւ). securis.

Կացութիւն - թեան. statio - mansio - mora.

Կացուրդ - ցրդի - ղից (- ցրդոյ - ղոյ). festum - dies festus - nundinae.

Կացուցանեմ - ցուցի. statuo - constituo - restituo - sisto - exhibeo - praebeo - pono - colloco.

Կացրդական - նի - նաց. demonstrativus - festivus - solemnis.

Կաւ - ւոյ (- ւու). limus - argilla - creta - lutus - coenum - terra.

Կաւազործ - ծի - ծից. figulus - fingens.

Կաւազործութիւն - թեան. actio figuli - fictio - constructio.

Կաւեղէն - ղենի - ղենայ. argillaceus – cretarius – luteus – coenosus – testaceus.

Կափարիչ - չի - չայ. cooperculum – palla linea.

Կափուցանեմ - ցի. claudo – operio – comprimo – constringo – obturo.

Կափուցումն - ցման. clausum – operimentum – compressio – obturamentum.

Կաքաւ - ւու - ւուց (-ւի - ւայ). perdix.

Կաքաւանք - նայ. saltatio – chorea – tripudium – exsultantia.

Կաքաւեմ - եցի. salto – choreas agito – tripudio – exsulto – ludo – insolesco.

Կաքաւեցուցանեմ - ցուցի. choragium procuro – tripudiare facio.

Կեամ - եցի. vivo – vitam ago – spiritum duco – animum sumo.

Կեանք - հնայ. vita – victus – substantia – facultates – opes.

Կեդրոն - նի (graec.). centrum.

Կեղ - ղոյ - ղոց. vulnus – ulcus – plaga – ulceratio.

Կեղեւ - ւոյ - ւոց
Կեղեւանք - նայ } cortex – putamen – cutis – squama – lamina.

Կեղեւեմ - ւեցի. decortico – desquamo – dilamino.

Կեղեքեմ - քեցի. distraho – discerpo – crucio – torqueo – lacero – dilanio.

Կեղեքումն - քման. distractio – cruciatus – tormentum – laceratio – dilaceratio.

Կեղծաւոր - րի - րաց. hypocrita – simulator – versutus.

Կեղծաւորանամ - րացայ
Կեղծաւորեմ - րեցի vel
Կեղծաւորիմ - րեցայ } simulo – fingo.

Կեղծաւորութիւն - թեան. hypocrisis – simulata pietas – simulatio – versutia – fictio.

Կեղծիք - ծեայ. simulatio – fictio – dolus – fallacia.

Կեղտ - տոյ (- տի) - տոց. macula – labes – cicatrix – ulcus.

Կենակից - կցի - կցայ. conviva – cohabitans – contubernalis – coniunctus – proximus.

» կենակից լինիմ, եղէ. convivo – cohabito – coniungor – una simul vitam ago.

Կենակցութիւն - թեան. convictio – cohabitatio – contubernium – coniunctio – proximitas.

Կենարար - րի - րաց. vivificans – vivificus – salutaris – servator.

Կենդանագիր - գրի - գրաց. pictura – viva effigies *vel* imago – pictor.

Կենդանական - նի - նաց. vitalis – vivificus – vivens – salutaris.

Կենդանակերպ - պի - պից. coeleste signum in Zodiaco.

Կենդանանամ - դանացայ. vivificor – revivisco – resurgo – animum sumo.

Կենդանատու - ուի - ուաց } vitae largitor – vivificans – vivificus.
Կենդանարար - րի - րաց }

Կենդանարարութիւն - թեան. vitae largitio – vivificatio.

Կենդանացուցանեմ - ցուցի. vivifico – resuscito – suscito – animo.

Կենդանի - նւոյ - նեաց. vivus – vivens – animatus – animans – animal.

» *կենդանի առնեմ, արարի.* vivifico – animo.

» *կենդանւոյն (adv.).* adhuc vivens – vivus – respirans.

Կենդանութիւն - թեան. vita – vitalitas – salus.

Կենդրոն - նի *Vid.* Կեդրոն :

Կենցաղ - ղի (- ղոյ) - ղաց. vita – conversatio – victus.

Կենցաղական - նի - նաց. mundanus – terrestris – saecularis – civilis.

Կենցաղավարեմ - րեցի } vivo – vitam ago *vel* duco – conversor.
Կենցաղավարիմ - րեցայ }

Կենցաղավարութիւն - թեան. vita – conversatio.

Կեշտ - տի - տից. secta – falsa religio.

Կեռաս - սի *vel* - սոյ *(lat.)*. cerasum (fructus).

Կեռասենի - նւոյ } cerasus (arbor).
Կեռասի - սւոյ }

Կեսարացի - ցւոյ - ցւոց. Caesariensis.

Կեր - րոյ - րոց *vel etiam* } cibus – cibaria – esca – nutrimentum – nutrimen – alimentum – pastio – pastus – depastio – edulia.
Կերակուր - կրոյ - կրոց }

Կերակրեմ - րեցի. cibo – nutrio – alo – pasco – depasco.

Կերակրիչ - կրչի - կրչաց. nutritor – altor.

Կերիչ - րչի - րչաց } manducans – edens – edax – vorax – devorator – mordens.
Կերող - ղի - ղաց }

Կերպ - պի - պից. forma – species – genus – facies – figura.

Կերպանամ - պացայ. formor – figuror – fingor.

Կերպաս - սու - սուց. carbasus – linteum – pannus.

Կերպասագործ - ծի - ծից. linteo – pannorum institor.

Կերպարան - նի *vel* } forma – species – effigies – imago – facies – figura – similitudo – habitus – modus.
Կերպարանք - նաց }

Կերպարանակից - կցի - կցաց. conformis – configuratus.

» *կերպարանակից լինիմ, եղէ.* conformo me – configuror.

Կերպարանեմ - նեցի. formo – conformo – figuro – configuro – transfiguro.

Կերտեմ - ուեցի. construo - exstruo - struo - fabrico.

Կերտութիւն - թեան. constructio - exstructio - structio - fabricatio.

Կեցուցանեմ - ցուցի. vivifico - in vitam reduco - servo - salutem affero - salvum facio.

Կեցուցիչ - ցուցչի - ցուցչաց. vivificans - vivificus - servator - salvator.

Կեփայական / Կեփայեան } Cephae - Petri.

Կզակ - կի - կաց. maxilla - mala.

Կէս, կիսոյ - սոյ (- սից). dimidius - medius - dimidium - medium - pars.

» կէսք, կիսոց. quidam - nonnulli - aliqui - alii - caeteri.

Կէտ, կիտի - սից vel - սայ (graec.). cetus - balaena.

Կէտ, կիտի - սից (- կետի - սից). punctum - centrum - propositum - scopus - brabeum - bravium.

Կթեմ - եցի. vindemio - mulgeo.

Կթոտ. infirmus - impotens - solutus - fessus.

Կթոց - ցի - ցայ. calathus - cistula - canister - corbula - cophinus.

Կթուցեալ - ցեալ - ցելոյ - ցելոց. impotens - dissolutus.

Կիզանեմ - զի / Կիզեմ - զեցի vel / Կիզեցուցանեմ - ցուցի / Կիզում - զի } incendo - uro - aduro - exuro - comburo - amburo - ustulo.

Կիզումն - զման. incendium - incensio - ustio - adustio - exustio - combustio - conflagratio.

Կիլիկեցի - ցւոյ - ցւոց / Կիւղիկեցի - ցւոյ - ցւոց } Ciliciensis.

Կիտ, կտոյ Vid. Կուտ:

Կին, կնոջ, կանայք, կանանց (կանաց). mulier - foemina - ancilla.

» կին առնեմ, ապառի vel առնում, առի vel ածեմ, ածի vel ունիմ, կալայ. uxorem duco.

» կին մարդ, կնոջ մարդոյ. mulier - foemina.

Կինամոմոն - նի / Կինամոն - նի } (hebr.). cinnamomum - cinnamum.

Կնճ, կնճի - ճաց. aper.

Կնիք. planta pedis - vestigium - vis - robur.

Կիպրացի - ցւոյ - ցւոց. Cyprius.

Կիսագունդ - գնդի - գնդից (- գնդաց). hemisphaerium.

Կիսակողկող / Կիսամահ vel / Կիսամեռ } semianimis - semivivus - semimortuus.

Կիսասարկաւագ - գի - գաց. subdiaconus.

Կիսասարկաւագութիւն - թեան. subdiaconatus.

Կիսէշ - սիշոյ - սիշոց. mulus.

Կիր, կրոյ - րոյ. calx - gypsum.

Կէր, կրի vel Կէրք, կրից } passio – affectus – affectio – sensum – usus.

» Ի կիր աճեմ, աճի vel սո-վանիմ, սրկի vel առնում, առի. utor – adhibeo – usurpo – exerceo.

Կիրակամուտ – մտի – մտից. vesper sabbati.

Կիրակի vel Կիւրակի – կէի – կէից (graec.). Dies Dominicus.

Կիրառութիւն – թեան. usus – consuetudo – mos.

Կիրթ. exercitatus – instructus – doctus – assuetus.

Կիրճ, կրճի – ճից (– ճաց). collis – transitus – exitus – semita.

Կից. coniunctus – iunctus – unitus.

Կից – ցք. par – iugum – ambo pedes animalium.

» Կիցս արձակիմ – կեցի vel ընկենում – կեցի vel Հանիմ – նի. calcibus percutio – calcitro – calces iacto.

Կիւրենացի – ցւոյ – ցւոց. Cyrenaeus – Cyrenensis.

Կլանիմ – լի Կլնում – լայ } glutio – deglutio – absorbeo – devoro – voro.

Կլիմայ – յի – յից (graec.). clima – coelum – plaga.

Կծանիմ – ծի Կծիմ – ծեցի } pungo – fodico – prurio – mordeo – vellico.

Կծծի – ծոյ. avarus – turpis – impurus.

Կծծանք – նայ vel Կծծութիւն – թեան } avaritia – turpitudo – impuritas.

Կծու. acer – acerbus – acidus – acutus.

Կծութիւն – թեան Կծուութիւն – թեան } acor – acerbitas – acrimonia.

Կղէր – րք – րից vel Կղերական – նի – նաց Կղերիկոս – սի – սաց } (graec.). clerus – clericus – ecclesiasticus.

Կղերիկոսութիւն – թեան. clericatus – clericorum ordo.

Կղզեակ – զեկի – զեկաց. parva insula.

Կղզի – զւոյ – զեաց. insula.

Կղկղանք – նաց. stercus – fimum – detrimentum.

Կղմինայ – տրոյ (– տրի) – տրոց. tegulum – tegula.

Կճեայ. marmoreus – marmoratus – lapideus.

Կճղակ – կի – կաց. ungula – unguis quadrupedum.

Կճղակաբաշխ – խի – խից Կճղակաւոր – րի – րաց } ungulam habens diffissam – ungulatus.

Կմախք – խաց. sceletus.

Կնդրուկ – րկի – րկաց. thus.

Կնիք – նքոյ – նքոց. sigillum – signaculum – signum – baptismus – confirmatio.

» Կնքիք առնում, առի. baptizor – confirmor.

» Կնքիք տամ, եառու. baptizo – confirmo.

Կնճնի - նւոյ - նեաց. ulmus.

Կնճիթ - ճթի - ճթաց. rictus - rictum - proboscis - rostrum.

Կնճիռն - ճռան. colligatio - obligatio - vinculum - nodus - difficultas.

Կնութիւն - թեան. natura *vel* conditio mulieris - uxor.

Կնքահայր - հօր. patrinus - compater.

Կնքամայր - մօր. matrina.

Կնքաւոր - բի - բաց. baptizatus - confirmatus - clericus.

Կնքեմ - եցի. sigillo - munio - obsigno - consigno - assigno - signo - baptizo - confirmo.

Կշիռ - շռոյ - շռոց. pondus - lanx - trutina - statera - libra - aequilibritas.

» կնոյն կշռիւն *(adv.)*. aequa lance - aequaliter - aeque - aequiter.

Կշռեմ - եցի. pondero - libro - perpendo - appendo - examino - probo - comparo - confero.

Կշռորդ - դի - դաց. statera - lanx - libra.

Կշռութիւն - թեան. libratio - ponderatio - pondus.

Կշտամբանք - նաց *vel* Կշտամբութիւն - թեան } correptio - exprobratio - increpatio - reprehensio - interrogatio - obiurgatio - culpatio.

Կշտամբեմ - եցի. corripio - exprobro - increpo - reprehendo - interrogo - obiurgo - culpo - redarguo - arguo - traduco.

Կշտամբիչ. correptor - exprobrator - increpator - reprehensor - obiurgator.

Կոպի - գւոյ - գեաց. butyrum.

Կոպռն - պռան - պռունկ - պռանց. pullus cameli.

Կոթող - ղի - ղաց. obeliscus - pyramis - basis - stylobata.

Կոթողեմ - եցի. erigo - elevo - figo - infigo - defigo.

Կոխան առնեմ, ատալ. conculco - proculco - calco - protero.

Կոխան լինիմ, եղէ. conculcor - proculcor - calcor - proteror.

Կոխեմ - եցի. calco - proculco - conculco - premo.

» առ ոտն կոխեմ. pedibus conculco *vel* protero - proculco.

Կոխումն - խման. conculcatio - pressura - proculcatio.

Կոծ - ծոյ. planctus - luctus - fletus - ploratus - lamenta.

Կոծեմ - եցի. concido - caedo - verbero - percutio - convello.

Կոծիմ - ծեցայ. plango - lugeo - fleo - ploro - lamentor.

Կոկոն - նի - նիկ (-նաց). calyx - calyculus.

Կոկորդ - դի - դաց. guttur - gula - iugulum - fauces.

Կոկորդիլ *vel* Կոկորդիլոս - սի - սից *vel* - սաց *(graec.)*. crocodilus.

Կոհակ - կի - կաց· tumor maris – unda – fluctus.

Կող - ղի - ղից (- ղաց)· latus – costa.

Կողկողանք - նաց· diruptio – contritio – supplicatio.

Կողկողիմ - ղեցայ· dirumpor dolore – conteror – supplico.

Կողմանիմ - նեցայ. cubo – decubo – decumbo – dormio.

Կողմն - մանէ - մանք - մանց· locus – pars – regio – angulus – tractus – portio – costa.

» ընդ աջմէ կողմանէ· dextrorsum – ad dextram – in dextris.

» 'ի ձեր կողմն· pro vobis.

» յառաջոյ կողմանէ· a parte anteriori – a prora.

» յարևելից կողանէ· ex parte orientis – ab oriente.

» յետուստ կողմանէ· a parte posteriori – de puppi.

Կողմնակալ - լի - լաց
Կողմնապահ - հի - հաց
Կողմնապետ - տի - տաց
} praefectus *vel* praeses regionis – praepositus – dux.

Կողմնակալութիւն - թեան
Կողմնապահութիւն - թեան
} praefectura – ducatus.

Կողոպուտ - պտոյ - պտից· exuviae – spolium – manubiae – praeda.

Կողոպտիմ - եցի· exspolio – spolio – spolia fero – denudo – nudo – praedor.

» զսեղանս կողոպտեմ· altaria exspolio – sacrilegium facio *vel* perpetro.

Կողոպտիչ - չէի - չէից· spoliator – praedator.

Կողոսացի - ցւոյ - ցւոց· Colossensis.

Կողով - վոյ - վոց· cista – canister – qualus – corbis.

Կոճակ - կի - կաց· globulus – sphaerula astrictoria.

Կոճկէն - կենի - կենաց· globulis ornata (vestis) – fibiata *vel* talaris (tunica).

Կոճղ - ճեղ - ճեղք - ճեղաց· cippus – lignum.

Կոճոպիմ - եցի· caedo – excido – amputo – seco.

Կոճոպումն - պման· caesio – excisio – amputatio.

Կոմս - սի - սունք (*lat.*). comes.

Կոմսութիւն - թեան· comitatus.

Կոյս, կուսի - սից· puella innupta – virgo.

Կոյս, 'ի կուսէ, կուսաց· latus – pars.

» 'ի թիկունս կոյս· retrorsum.

» 'ի մեր կոյս· pro nobis.

Կոյտ - ուտի - ուտից· cumulus – acervus – congeries – caterva – moles – frequentia.

Կոյր - ուրի - ուրից (- ուրաց)· caecus – obcaecatus.

Կոնդակ - կի - կաց (*graec.*). bulla – diploma.

Կոնք - քի - քից· pelvis – pelluvia – catinum – malluvium – patina.

Կոնքեու - ոյ (graec.). Epigonatis, seu ornatus sacer pontificalis, in forma quadrangulati sacculi vel clypei, quem Episcopi ritus orientalis per cingulum a dextris suspendunt in solemniis.

Կոշկոճեմ - եցի. verbero - crucio - torqueo.

Կոշտ - տի - տից. cumulus - gleba - glebula.

Կոչական - նի - նաց. vocativus (casus).

Կոչեմ - եցի. voco - advoco - evoco - invoco - provoco - invito - arcesso - nuncupo - appello - cognomino - denomino - nomino.

Կոչեցեալ - ցեալ - ցելոց. vocatus - invitatus.

Կոչիւն. vocatio - appellatio.

Կոչնական - նի - նաց. vocatus - invitatus - conviva - discumbens.

Կոչնաւէր - տեառն - տեարք - տեարց. dominus convivii - vocator - invitator.

Կոչումն - ման. vocatio - invitamentum.

» Կոչումն ընծայութեան Vid. in Ընծայութիւն:

Կոչունք - նոց. vocatio - invitatio - convivium - epulum nuptiale.

Կոպ - պք - պից (- պոց). palpebra - supercilium - cilium.

Կով - վու - վուց. vacca - bos lactaria.

Կովաղիայ } stellio - viridis
Կովածուծ } lacerta.

Կոտոր - բոյ - բոց. fragmentum - frustum - reliquiae.

Կոտորած - ծի - ծից (-ծոյ -ծոց). caedes - strages - neces - occisio - interfectio.

Կոտորեմ - բեցի. caedo - concido - occido - interficio - contero - exscindo.

Կոտորումն - ման. caedes - occisio - interfectio - neces.

Կոր. incurvatus - incurvus - curvus - inflexus - flexus - inclinatus.

Կորանամ - բացայ. incurvor - curvor - inflector - inclinor - humilis fio.

Կորացուցանեմ - ցուցի. incurvo - curvo - inflecto - inclino.

Կորբան - նի - նաց (hebr.). corbona - gazophylacium - sacrificium.

Կորդ. incultus - desertus - asper.

Կորեակ - բեկան (- բեկոյ). milium - seges.

Կորզեմ - եցի. extraho - traho - avello - vello - aufero - eripio - assumo.

Կորիւն - լեան - լեանց. catulus - pullus - foetus.

Կործանեմ - եցի vel etiam } sub-
Կործանեցուցանեմ - ցուցի } verto - everto - diruo - destruo - deiicio - decido - distraho - suffodio - vasto - demolior.

Կործանումն - նման. subversio - eversio - destructio - deiectio - exitium - casus - ruina - clades - vastatio - excidium.

Կորնթացի - ցւոյ - ցւոց. Corinthius.

Կորնչիմ - լեայ - լուսեալ. pereo - depereo - intereo.

Կորով - վի - վից (- վայց) } solers
Կորովի - վւոյ - վեայց }

- perspicax - industrius - ingeniosus - dexter - navus.

Կորովանամ - վացայ. solers fio - perspicio - studeo - conor - nitor - navo.

Կորովութիւն - թեան. solertia - perspicacitas - industria - dexteritas - navitas.

Կորուսանեմ - սի. perdo - deperdo - amitto - interimo - extermino.

Կորուստ - բառնան. perditio - amissio - exitium - excidium - interitus - pernicies.

Կորստական - նի - նաց. perituras - caducus - fluxus.

Կու, կղի - զից (- ղայ - ղոց). mustela - ictis - felis.

Կութ, կթոյ vel } vindemia.
Կութք, կթոց }

Կուժ, կժոյ - ժոց. hydria - urna - urceum - lagena - ampulla - doliolum.

Կուճ, կճոյ (կճի). marmor.

Կունդ, կնդի. calvus - calvaster.

Կուշտ, կշտի - տից (- տաց). latus - venter - uterus.

Կուպր, կպրոյ (- պրի). bitumen - pix.

Կուռք, կռոց. idolum - simulacrum.

Կուսակալ - լի - լաց. praefectus *vel* praeses regionis - toparcha.

Կուսակալեմ - եցի. provinciam administro - regionem guberno.

Կուսակալութիւն - թեան. praefectura - toparchia.

Կուսական - նի - նաց. virgineus - virginalis.

Կուսամայր - մօր. Virgo Mater, Sancta Dei Genitrix Maria.

Կուսան - նի - նաց. virgo - puella innupta.

Կուսութիւն - թեան. virginitas.

Կուտակ - կի - կաց. cumulus - agger - fluctus - aestus - unda - frequentia - fornix - camera.

Կուտակեմ - եցի *vel* } cumulo - accumulo - coacervo - congero - aggero - tumefacio - inflo fluctus decumanos.
Կուտակեցուցանեմ - ցուցի }

Կուտեմ - եցի. congero - coacervo - cumulo - congrego - cogo - constipo.

Կուր, կրի - բաւ. navicula - cymba - scapha - linter.

Կուրախտ (*adv.*). inconsulto - temere.

Կուրանամ - լացայ· caecus fio - excaecor - obcaecor - lumina amitto - obtundor.

Կուրացուցանեմ - ցուցի· caecum reddo - excaeco - obcaeco - lumine *vel* oculis privo.

Կուրծք, կրծից· pectus.

Կուրութիւն - թեան· caecitas - excaecatio - obcaecatio - luminis privatio.

Կտիածոյ - յի - յից· excisus - dolatus - politus - sectus - rasus - tusus.

Կտիեմ - եցի· excido - incido - caedo - dolo - polio - seco - rado - tundo.

Կպրաձէթ - ձիթի *vel* Կպրաձիւթ - թոյ} bitumen mixtum cum pice.

Կռաճոյ - յի - յից· ductilis - excisus.

Կռամոլ - լի - լից
Կռապաշտ - ի - ից *vel* Կռապարիշտ} idolorum cultor - idolis serviens - idololatra - idololatres.

Կռապաշտական - նի - նաց· quod proprium est cultui idolorum - idololatricus.

Կռամոլութիւն - թեան
Կռապաշտութիւն - թեան} idolorum cultus *vel* cultura - simulacrorum servitus - idololatria.

Կռեմ - եցի· incido - caedo - solido - consolido - firmo - facio.

» պաշինս կռեմ *Vid. in* Պաշին։

Կռիւ - ռուոյ - ռուոց· pugna - rixa - lis - contentio - seditio - lucta - certatio.

Կռնչեմ - եցի· murmuro - mutio - grunnio.

Կռոնոս - սի *vel* -նեայ *(graec.)*. Saturnus.

Կռուասէր - սիրի - սիրաց
Կռուարար - րարի - րարաց} pugnator - rixator - litigator - litigiosus - luctator - contendens - seditiosus - belliger - certator - praeliator.

Կռուիմ - ուեցայ· pugno - certo - rixor - litigo - contendo - luctor - praelior - belligero - cohaeresco - adhaereo - haereo.

Կռունկ - ունկան· grus - vipio.

Կռուփ - ուփի - ուփաց· pugnus - colaphus - pugilatio.

Կռփահարեմ - բեցի· pugnis caedo - colaphos impingo - crucio - percutio.

Կռփահարութիւն - թեան· cophis verberatio - cruciatus.

Կռփանք - նաց· plaga - afflictio - contumelia - talitrum.

Կռփեմ - եցի· pugnis caedo - percutio - pugillor.

Կսկծ - կծի (- կծոյ) - կծից
Կսկծանք - նաց} punctio - vellicatio - afflictio - dolor - cruciatus.

Կսկծեցուցանեմ - ցուցի· pungo - mordeo - vellico - affligo - crucio.

Կսկծիմ - ծեցայ. pungor – mordeor – vellicor – affligor – crucior – molestiâ afficior.

Կտակ - կի - կաց. testamentum – foedus.

Կտակագիր - գրի - գրաց. testator – testans – testamentarius – testamentum.

Կտակարան - նի - նաց. testamentum – liber Testamenti.

» արկղ կտակարանաց. arca Testamenti.

» Հին և Նոր Կտակարան. Vetus et Novum Testamentum.

Կտաւ - ւոյ - ւոց (-ւու - ւուց). sindon – linum – linteum – linteamen – linteolum – vestimentum.

Կտաւեայ - ւէի - ւէից
Կտաւեղէն - ղինի - ղինաց
Կտաւի - ւոյ - ւեաց
} linneus – lintearius.

Կտուց - ցի - ցաց. rostrum.

Կտտանք - նաց. vexatio – flagellatio – discruciatus – afflictatio.

Կտտիմ - եցի. vexo – flagello – discrucio – afflicto – stimulo.

Կտրիմ - րեցի. disseco – seco – divido – caedo – succido – detondeo – tondeo.

Կտրիչ - չի - չաց. tondens – culter – cultellus.

Կտրոց - ցի - ցաց. culter – cultellus – forfex – forceps.

Կտցիմ - եցի. rostro carpo *vel* pulso.

Կրակ - կի - կաց. ignis – pruna.

Կրակապաշտ - տի - տից. adorator ignis.

Կրակարան - նի - նաց. receptaculum *vel* vas ignis – focus – acerra – furnus – clibanus.

Կրակեղ - տեղ. pruna – ignis.

Կրայ - յի - յից. testudo.

Կրաւորական - նի - նաց. gerens – gestans – portans – passivus.

Կրեմ - եցի. gero – gesto – porto – fero – circumfero – tollo – utor – experior – patior – sustineo.

» Հակառակութիւն կրեմ. contradictionem patior – repugnor.

Կրետացի - ցւոյ - ցւոց. Cretensis.

Կրթարան - նի - նաց. locus exercitationis – gymnasium – schola.

Կրթեմ - եցի. exerceo – erudio – colo – curo.

Կրթութիւն - թեան. exercitatio – exercitium – cura – eruditio – studium.

Կրիայ - յի - յից *Vid.* Կրայ:

Կրծեմ - եցի
Կրծտեմ - ծի
} rodo – arrodo – corrodo – dentibus arripio.

Կրկէս - կիսի - կիսաց (*lat.*). circus – ludi circenses.

Կրկին - կնոյ. duplex – duplus – geminus – secundus.

» կրկին անգամ (*adv.*). duplici-

ter – bis – secundo – iterum.

Կրկնակի *(adv.)*. secundo – iterato – bis – dupliciter.

Կրկնամեռ *vel* **Կրկնամեռիկ**. bis mortuus.

Կրկնապատիկ - տկի - տկաց. duplex – duplus – geminus.

Կրկնապատկեմ - եցի. duplico – gemino.

Կրկնապատկութիւն - թեան. duplicatio – geminatio.

Կրկնեմ - եցի. duplico – itero – repeto – replico – respondeo.

» *Ծունր կրկնեմ Vid. in* **Ծունկ** *et* **Ծունր**:

Կրկնոց - ցի - ցաց. laena duplicata – tunica – toga – pallium – amictus – clamys.

Կրկուտ - կտի (- կտոյ). senticetum – vepretum – dumetum.

Կրճատ - տի - տաց. mutilatus – concisus – circumcisus.

Կրճատեմ - եցի. mutilo – concido – eviro – circumcido.

Կրճատութիւն - թեան. mutilatio – concisio – circumcisio.

***Կրճատուծին - տման**. reticentia.

Կրճեմ - եցի
Կրճտեմ - եցի
} frendeo – frendo – strideo – strido.

Կրունկ, կրկան - կունք - կանց. calcaneum – calx – dorsum – tergum.

» *Ընդ կրունկ դառնամ, դարձայ*. revertor – convertor – regredior – recedo – redeo.

Կրպակ - կի - կաց. taberna – officina – caupona.

Կրտսեր - րոյ - րոց (- րայց)
Կրտսերագոյն - գունի - գունից
} minor natu – minimus – iunior – adolescentior – novissimus.

Կրտսերութիւն - թեան. minor aetas – iuventas – iuventus – adolescentia.

Կրօնաւոր - րի - րաց. religiosus – pius.

Կրօնաւորական - նի - նաց. religione ornatus – virtute praeditus – probus.

Կրօնաւորիմ - բեցայ. vitam colo *vel* exerceo religiosam – me contineo – abstineo me.

Կրօնաւորութիւն - թեան. religio – vita monastica – continentia – temperantia – abstinentia.

Կրօնք - նից. religio – ritus – ordo – lex – doctrina – mos – consuetudo.

Կցահեմ - եցի
Կցահեմ - եցի
} calcitro – calcibus impeto *vel* percutio.

Կցեմ - եցի. necto – annecto – apto – agglutino.

Կցորդ - դի - դաց. particeps – consors – socius – conviva.

» *Կցորդ լինիմ, եղէ*. particeps fio *vel* efficior – participo – communico – socius sum.

Կցորդեմ - եցի. connecto – particeps sum – participo.

Կցորդութիւն - թեան. partici-

patio – consortium – communio.

Կօշիկ - շկի - շկաց. calceus – calceolus – calceamen – calceamentum – sandalium.

Կօշկադործութիւն - թեան. sutrina – sutrinum – ars sutrina.

Կօշկակար - րի - րաց. calceolarius – sutor caligarius.

Ս

Սաղ

Սաղաղ - ղի - ղաց. spiritus – respiratio – aspiratio – guttur – iugulus.

Սաղնի - նւոյ - նեաց *(graec.)*. vitex – amerina salix.

Սաղ - ղոյ (- ղի). tussis.

Սաղամ - ղացի
Սաղեմ - ղեցի } tussio.

Սաղար - րոյ. lactuca – lactucula.

Սաղար - րի - րաց. mille – millia.

» **Հազարք Հազարաց.** millia millium – decies centena millia.

Սաղարապատիկ *(adv.)*. millies.

Սաղարապետ - տի - տաց. militum tribunus – chiliarchus – procurator – dispensator – – tutor – princeps.

Սաղարապետութիւն - թեան. tribunatus – procuratio – dispensatio – tutamen – principatus.

Սաղարաւոր - րի - րաց. millia – chiliarches.

Սալ

Սալարերորդ - դի - դաց. millesimus.

Սակաւ, Սակաւ թէ *vel*
Սակաւ հազ, Սակաւ ուրեմն } *(adv.)*. vix – difficulter – aegre – statim ac.

Սալորան - նի - նաց. sorbum (fructus).

Սալորենի - նւոյ. sorbus (arbor).

Սալածական - նի - նաց. persecutus – expulsus – proscriptus.

» **Հալածական առնեմ, արարի.** persequor – expello – proscribo – exagito.

Սալածանք - նաց. persecutio – insectatio.

Սալածեմ - եցի. persequor – insequor – expulso – fugo – dispergo – insector – expello – dimitto – eiicio.

Սալածիչ - ծչի - ծչաց. persecutor – persequens – insectator – exagitator.

Սալածութիւն - թեան
Սալածումն - ծման } persecutio – insectatio.

ա՛լեմ - եցի. liquefacio - fundo - liquo - dissolvo - concoquo - digero cibum.

ա՛լեւմաշ. phtisis - tabes.

ա՛լոց - ցի - ցայց. caminus - conflatorium - fornax.

ա՛լուէ - էի - էից. aloë.

ա՛կաճառեմ - եցի. contradico - disputo - discepto - dissero - altercor.

ա՛կաճառութիւն - թեան. contradictio - disputatio - disceptatio - dissertatio - altercatio.

ա՛կառակ - կի - կաց. contrarius - adversus - oppositus - adversarius - daemon.

» *դնորին vel զսորին Հակառակն (adv.)*. contra - e contra - e contrario - ex adverso.

» *Հակառակ կամ, կացի*. resisto - obsisto - adversor - repugno - refragor.

ա՛կառակամարտ - ի - ից. adversarius - pugnator - bellator - hostis.

ա՛կառակասէր - սիրի - սիրաց. contendens - contentiosus - litigans - litigator - altercator - litigiosus.

ա՛կառակեմ - եցի
ա՛կառակիմ - կեցայ } contendo - contradico - concerto - pugno - nego - dissero - resisto - obsisto - obnitor - rixor.

ա՛կառակորդ - դի - դաց. adversarius - contradictor - concertator - pugnator - inimicus.

ա՛կառակութիւն - թեան. contentio - contradictio - concertatio - pugna - negatio - dissertio - controversia - oppositio - seditio - resistentia - rixa.

ա՛կասութիւն - թեան. contradictio - repugnantia.

ա՛կեմ - եցի. deprimo - propendeo - inclino - proclino - degravo - vergo - proclivem facio.

ա՛կիւրճ. breviatus - brevis - praecisus.

ա՛կոռնեայք - նէից. antipodes.

ա՛ղբք - բից. insidiae - dolus - laqueus.

ա՛ղաբդ - դի - դից. particeps - communicans - communicator - socius - concors.

» *Հաղաբդ լինեմ, եղէ*. particeps sum - communicor - socius fio - praesto sum.

ա՛ղաբդակից - ցի - ցայց. comparticeps - consors - consocius.

» *Հաղաբդակից լինեմ, եղէ*. comparticeps fio - consors sum - consocior.

ա՛ղաբդակցեմ - ցեցայ
ա՛ղաբդեմ - դեցայ } particeps fio - participor - socius sum - communicor.

ա՛ղաբդեմ - եցի. participo - communico - impertior.

ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆ - Թեան. participatio – communicatio – communio – SS. Eucharistia – collatio – societas.

» ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ԿՒՆԱՑ. convictus – contubernium – conversatio – commercium.

ՀԱՃԱՐ - Ր‌ոյ. secale – siligo – far.

ՀԱՃԻՄ - Եցի *vel etiam* / ՀԱՃԵՑՈՒՑԱՆԻՄ - ՑուՑի } suadeo – persuadeo – satisfacio – flecto – pacifico.

ՀԱՃԻՄ - ՃԵՑԱՅ. placeo – complaceo – placet – consentio – promereor – approbo.

ՀԱՃՈՅ - Յի - Յից. placens – placitus – beneplacens – beneplacitus – aequus – gratus.

» ՀԱՃՈՅ Թուի, Թուեցաւ. placuit – placitum fuit – visum est – censeo.

» ՀԱՃՈՅ Լինիմ, Եղէ. placeo – consentio.

ՀԱՃՈՅԱԿԱՆ - Նի - Նայց. gratus – iucundus – delectabilis – comis – probatus.

ՀԱՃՈՅԱՆԱՄ - ՅայցՅ. complaceo – delector.

ՀԱՃՈՒՔ - Յից *vel* / ՀԱՃՈՒԹԻՒՆ - Թեան } beneplacitum – iucunditas – delectatio – comitas – voluptas – voluntas – gratia – officium.

ՀԱՄ - Մոյ - Մոց. sapor – gustus – humor – succus.

ՀԱՄԱԲԱՐՐԱՌ. concors – concordantia (SS. Literarum).

* ՀԱՄԱԲԱՐՈՒԹԻՒՆ - Թեան. sorites.

ՀԱՄԱԳՈՅ - Յի - Յից / ՀԱՄԱԳՈՅԱԿԱՆ *vel* / ՀԱՄԱԳՈՅԱԿԻՑ } consubstantialis – connaturalis.

ՀԱՄԱԳՈՅԱԿՑՈՒԹԻՒՆ - Թեան / ՀԱՄԱԳՈՅՈՒԹԻՒՆ - Թեան } consubstantialitas – communio essentiae.

ՀԱՄԱՀԱՄ - Մի - Մաց. sapidus – iucundus – suavis – gratus – lepidus.

» ՀԱՄԱՀԱՄՔ. cupediae – lepor.

ՀԱՄԱՂԳԻ - ՂԳՈՅ - ՂԳԵԱՑ. conterraneus – cognatus.

ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ - Նի - Նաց. universitas – academia – athenaeum.

ՀԱՄԱԿ - Կի - Կաց. totus – universus – cunctus.

ՀԱՄԱԿԱԲԻ - Ւք. compatiens – miserescens – affectuosus.

ՀԱՄԱԿԻՄ - ԿԵՑԱՅ. afficior – imbuor – imbibor.

ՀԱՄԱՁԱՅՆ - Նի - Նից. consonus – concors – consentiens – assentiens – unanimus.

ՀԱՄԱՁԱՅՆԵՄ - Եցի / ՀԱՄԱՁԱՅՆԻՄ - ՆԵՑԱՅ } consono – concordo – consentio – assentior – convenio.

ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ - Թեան. consonantia – concordia – consensio – assensus – unanimitas.

ՀԱՄԱՄԱՅՐ - Մօր - ՄաՐք - Մարց. uterinus – hystericus.

Համամիտ - մտի - մտայ· unanimis - assentiens - concors - consentiens.

Համամտութիւն - թեան· unanimitas - concordia - consensio - consensus.

Համայն - նի - նից· totus - cunctus - universus - omnis.

Համաշխարհական - նի - նաց· universus - universalis - generalis.

Համաշունչ - չնչի - չնչից (- չնչոյ - չնչոց)· unanimus - concors - consentiens.

Համառօտ - տի - տից· breviatus - brevis - contractus - compendiosus - concisus - praecisus.

» Համառօտիւք vel Համառօտս (adv.). breviter - paucis - compendiose - contracte - concise - praecise - statim.

Համառօտեմ - եցի· abbrevio - brevio - contraho - tracto - concido.

» ուղիղ Համառօտեմ· explico - explano - recte expono.

Համառօտութիւն - թեան· contractio - contractura - compendium - brevitas - epitome.

Համաստեղութիւն - թեան· astrum - sidus - siderum affectio - signum.

Համար - րոյ - րոց (- րու - րուց)· numerus - dinumeratio - calculus - ratio - supputatio - recensio - reputatio.

» Համար առայ, եառու· reddo *vel* refero rationem.

Համարեմ - եցի
Համարիմ - ի եցայ } numero - dinumero - aestimo - existimo - puto - computo - supputo - censeo - duco.

Համարձակ· latus - spatiosus - fidens - confidens - liber - audax.

» Համարձակ (adv.). clare - fidenter - libere - audacter - palam.

Համարձակաբար (adv.). palam - cum fiducia - audenter.

Համարձակագոյն - գունի - գունից· fidior - confidentior - audentior.

» Համարձակագոյնս (adv.). audacius - confidentius.

Համարձակաձայն· clarâ voce - fidenter - confidenter.

Համարձակեմ - կեցի *vel etiam*
Համարձակացուցանեմ - ցուցի } proveho - permitto - fiduciam affero *vel* do - propello.

Համարձակիմ - կեցայ· fidenter ago - cum fiducia loquor - fiduciam habeo - confido - fido - audeo.

Համարձակութիւն - թեան· fiducia - confidentia - constantia - audacia - libertas.

Համարողութիւն - թեան· arithmetica - arithmetice.

Համարուեստ - տի - տից· eiusdem artis - eamdem artem exercens.

ամբակ - կի - կաց. puer - puellus - adolescentulus - discipulus - auditor - infans - iuvenis.

ամբառնամ - բարձի. levo - elevo - extollo - assumo.

ամբառնամ - բարձայ. ascendo - scando.

ամբար - բոյ - բոց (- բաց)} ամբարանոց - ցի - ցաց } horreum - horreolum - granarium - repositorium - conditorium - cellarium.

ամբարեմ - եցի. accumulo - aggero - congero - acervo - coacervo - repono - recondo.

ամբարձումն - ման. levatio - elevatio - exaltatio - Ascensio D. N. I. Christi.

ամբաւ - ւոյ - ւոց, vel - ւի - ւաց, vel - ւու - ւուց. fama - rumor - celebritas - auditus - opinio - vox.

ամբաւաւոր - ր - րաց. celeber - clarus - famosus.

ամբաւեմ - եցի. spargo vel divulgo famam - diffamo.

ամբերեմ - բերի (-բի). sustineo - suffero - tolero - perduro - perseveró.

ամբերող - ղի - ղաց. sustinens - sufferens - tolerans - patiens - perseverans.

ամբերութիւն - թեան. sustinentia - sufferentia - tolerantia - patientia - perseverantia.

ամբոյր - բուրի - բուրից (- բուրոց). osculum - osculatio - basium - suavium.

» համբոյր տամ, համ. osculum do - deosculor - basio.

ամբուրեմ - բերի. osculor - perosculor - suavior.

ամեղ vel etiam} ամեղահամ } sapidus - ամեղաճաշակ } suavis gustu - iucundus - gratus - succulentus.

ամեղութիւն - թեան. sapor - gustus - suavitas - iucunditas - dulcitudo - dulcedo.

ամեմանք - նաց. condimentum.

ամեմատ - ի - իից vel} ամեմատական - նի - նաց} comparativus - aequalis - par - similis - congruens - analogicus.

ամեմատեմ - տեցի. comparo - confero - assimilo - adaequo.

ամեմատութիւն - թեան. comparatio - collatio - proportio - assimilatio - similitudo - analogia.

ամեմեմ - մեցի. condio - apparo.

ամեստ - ի - իից. modestus - honestus - integer - rectus - sagax - compositus.

ամեստագոյն - գունի - գունից. honestior - integrior - rectior - sagacior - modestior.

ամեստանամ - ացայ. honestus vel modestus fio - honestor - sapio.

Համեստութիւն - թեան. honestas - honestum - integritas - rectitudo - sagacitas - modestia.

Համո - մի - մից. clitellae - stragulum - ephippium.

Համռահամ - ռեցի. sterno (asinum, iumentum) - insterno.

Համոզեմ - եցի. persuadeo - suadeo.

Համր - մեր - մերք - մերց. mutus - tacens.

Համրանամ - րացայ
Համրիմ - րեցայ } mutesco - obmutesco - reticeo.

Համրացուցանեմ - ցուցի. mutescere facio - silentium impono *vel* impero.

Համրութիւն - թեան. loquelae defectus.

Համօրէն. cunctus - totus - omnis - universus.

Հայ - Հոյ - Հոց. Armenius - Armenus.

» **Հայք - Հոց.** Armenia - terra Armeniorum.

Հայաստան - նի. Armenia - regio Armeniae.

Հայաստանեայք - նեաց (-նեայց). Armenii - habitatores Armeniae.

Հայելի - լոյ - լեաց. speculum - specillum.

Հայերէն - լինի. Armeniacus.

» **Հայերէն** *(adv.)*. armeniace - in lingua armena.

Հայեցիկ. quocumque perspiciens - fenestratus.

Հայեցուած - ծոյ - ծոց
Հայեցութիւն - թեան
Հայեցուիճ - ցման } visus - aspectus - conspectus - respectus - intuitus - spectatio.

Հայթայթանք - նաց. provisio - remedium - cura - paratio - comparatio - consilium - molimen.

Հայթայթեմ - եցի. provideo - rursus medeor - curo - paro - comparo - consulo - praebeo - suppedito - excogito - struo.

Հայիմ - յեցայ. video - aspicio - conspicio - respicio - intueor - specto - attendo - considero - visito - animadverto - vigilo.

Հայկ - կի - կիւ (- կայ - կաւ). Orion (sidus).

Հայկազն - զնի - զունք - զանց
Հայհայեան - նի - նաց } origine Armeniacâ - Armenius - Armenus.

Հայհոյանք - նաց. blasphemia - exsecratio - imprecatio - maledictum - convicium.

Հայհոյեմ - եցի. blasphemo - exsecror - mala precor - imprecor - imprecationibus persequor - convicior.

Հայհոյիչ - յչի - յչաց. blasphemus - blasphemans - exsecrans - maledicus - conviciator.

Հայհոյութիւն - թեան. blas-

phemia – exsecratio – imprecatio – maledictum – convicium.

Հայս - սի - սից. fermentum – massa – subacta farina.

Հայր, Հօր, Հարք, Հարց (Հարանց). pater – parens – genitor – maior – avus.

Հայրաբար *(adv.)*. patrie – paterno animo.

Հայրական - նի - նաց. paternus – patrius – patritus.

Հայրապետ - տի - տաց. antistes – episcopus – patriarcha – Pontifex maximus.

Հայրապետական - նի - նաց. episcopalis – patriarchalis – pontificalis – pontificius.

Հայրապետանոց - ցի - ցաց. aedes episcopalis *vel* patriarchalis – sedes *vel* domus pontificis.

Հայրապետութիւն - թեան. episcopatus – patriarchatus – patriarchae dignitas – pontificatus.

Հայրասպան - նի - նաց. parricida.

Հայրասպանութիւն - թեան. parricidium.

Հայրենական - նի - նաց. patrius – paternus – patritus – natalis.

Հայրենասէր - սիրի - սիրաց. amator patriae.

Հայրենաւոր } paternus – patrius – a patribus traditus.
Հայրենաւանդ }

Հայրենի - նւոյ - նեաց. patrius – paternus – patritus.

Հայրենիք - նեաց. patria – natale solum – domus.

Հայրութիւն - թեան. paternitas.

Հայցական - նի - նաց. accusativus (casus).

Հայցեմ - եցի. peto – postulo – quaero – rogo – rogito – exposco.

Հայցուած - ծոյ - ծոց. petitio – postulatio – quaestio – quaesitum – rogatio – rogitatio.

Հան *vel* **Հանի - նւոյ.** avia.

Հանապատ *(adv.)*. semper – quotidie – per omne tempus – assidue.

Հանապատասուտ. semper mendax – mendacissimus – falsidicus – infidus.

Հանապատորդ - դի - դաց } sempiternus – quotidianus – assiduus.
Հանապատորդեան }

Հանապատորդեմ - եցի. persevero – persto – persisto – perduro – continuo.

Հանապատորդութիւն - թեան. perseverantia – constantia – stabilitas – continuitas – assiduitas – studium.

Հանապատօր *(adv.)*. quotidie – quotidiano.

Հանապատօրեայ. quotidianus – assiduus.

Հանգամանք - նաց. natura – ratio – conditio – adiuncta – circumstantia – modus.

Հանգանակ - կի - կաց. pactum

– pactio – iunctio – coniunctio – consensio – signum – consilium – sors.

» *Հանդանակ Հաւատոյ.* Symbolum fidei *vel* Apostolorum.

Հանդամանակեմ – եցի. iungo – coniungo – congrego – cogo – comparo.

Հանգիստ – դստի (– դստեան) – դստից. requies – quies – refrigerium – remissio – dormitio.

» *Հանգստեան ժամ.* horae canonicae Quietis, iuxta Breviarium armeniorum.

Հանգիտասպատիւ – տուի – տուաց. coaequalis – par *vel* aequalis honore.

Հանդէն (praep. et adv.). similis – ad instar – secundum.

Հանդոյց – դուցի – դուցից. nodus – ligamen – vinculum.

Հանգուցանեմ – ցի. reficio – refrigero – requiem praesto – requiescere facio.

Հանգուցեալ – ցեալոյ – ցեալոց. mortuus – vitâ defunctus.

Հանգչիմ – գեայ – գուցեալ. reficior – refrigeror – requiesco – conquiesco – quiesco – habito – divertor – maneo – cubo – dormio.

Հանգստաբար (adv.). tranquille – quiete.

Հանգստարան – նի – նաց. repositorium – habitatio – portus – sepulcrum – tumulus.

Հանգիծեմ – եցի. necto – nodo – ligo – vincio – devincio – coarcto.

Հանգրուան – նի – նաց. statio – habitatio – mansio – stabulum – praesepe – mandra – caula – villa – atrium – septum.

Հանդարտ – տի – տից. placidus – placatus – tranquillus – quietus – modestus – lenis – mitis.

» *Հանդարտ լինիմ, եղէ.* aequo animo sum – fero – tolero – sustineo – sto quietus.

Հանդարտանամ – տացայ
Հանդարտիմ – տեցայ } quietus sum – quiesco – cesso – sileo – sedor – porto – fero – perfero – tolero – sustineo.

Հանդարտեցուցանեմ – ցուցի. sedo – lenio – mitigo.

Հանդարտութիւն – թեան. tranquillitas – quies – modestia – clementia – silentium.

Հանդերձ (praep.). una cum – cum – simul.

Հանդերձ – ձի – ձից. vestis – vestitus – vestimentum – habitus – tunica – amictus – stola.

Հանդերձանք – նաց. paratio – praeparatio – apparatus – accommodatio – concinnatio – compositio.

Հանդերձաւորութիւն – թեան. opus – negotium.

ՀԱՆԴԵՊԱԿԱԼ - ԱԿԼՈՑ - ԱԿԼՈՑ. futurus – venturus – revelandus – propositus – paratus – compositus – egregius.

ՀԱՆԴԵՊԱԿԵՄ - ԱԿՑԻ. instruo – paro – praeparo – apparo – iungo – orno.

ՀԱՆԴԷՊ (*praep.*). adversum – contra – coram – ante.

ՀԱՆԴԷՍ - ԴԻՍԻ - ԴԻՍԻՑ. ostensio – demonstratio – probatio – experimentum – causa – solemnitas – celebritas – interrogatio.

» ՀԱՆԴԷՍ ԱՌՆԵՄ, ԱՊԱՑԻ. demonstro – probo – confirmo – suadeo – persuadeo.

ՀԱՆԴԻՊԻՄ - ՊԵՑԱՅ. occurro – incurro – offendo – incido.

ՀԱՆԴԻՊՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ
ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆ - ՊՄԱՆ } occursatio – occursus – convenientia – congruentia – casus – eventus.

ՀԱՆԴԻՍԱԳԻՐ - ԳՐԻ - ԳՐԱՑ. auctor solemnitatis – munerarius certaminis.

ՀԱՆԴԻՍԱՆԱՄ - ԱԱՑԱՅ. prodeo – profligo – nitor – conor – certo – studeo.

ՀԱՆԴԻՍԱՐԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ. proditio – spectaculum – forum – locus certaminis – praetorium – concio – theatrum.

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ - ՐԻ - ՐԱՑ. splendidus – magnificus – solemnis – celeber – publicus – certator – athleta.

ՀԱՆԴՈՒԺԻՄ - ԼՑԻ. conor – audeo – patienter fero – tolero – sustineo.

ՀԱՆԴՐԻՆ ԱՆԴՈՒՆԴ *Vid. in* ՆԴՈՒՆԴ:

ՀԱՆԻՄ - ՆԻ - ՆԱԼ. tollo – eveho – evello – expello – aufero – profero – eiicio – proiicio – produco – reduco – educo – duco – traho – detraho – adimo.

» ՚Ի ԼԱԼ ՀԱՆԻՄ *Vid. in* ԼԱԼ:

ՀԱՆՁԱՐ - ՐՈՅ - ՐՈՑ (- ՐԻ - ՐԻՑ). ingenium – sensus – intellectus – perspicacitas – sapientia – prudentia – sententia – mens – scientia – doctrina.

ՀԱՆՁԱՐԱՒՈՐ - ՐԻ - ՐԱՑ
ՀԱՆՁԱՐԿՂ - ՂԻ - ՂԱՑ } ingeniosus – prudens – perspicax – sapiens – sagax – disciplinatus – intelligens – peritus.

ՀԱՆՁԱՐԿՂՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. prudentia – sagacitas – sapientia – scientia.

ՀԱՆՈՒՄ - ՆԱՅ. innecto – necto – contexo – intexo – texo.

ՀԱՆՐԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ. universalis – universus – communis – totalis.

ՀԱՆՔ - ՔԱՑ. metallum – fodina.

ՀԱՇԻ - ՀՈՒԻ (-ՀՈՒՑ). supputatio – collecta – sententia.

ՀԱՇՄ - ՄԻ - ՄԻՑ. mancus – vitiatus – caecus.

Հաշուիմ - շուեցայ. supputo – censeo – opinor – puto – existimo.

Հաշտ - սի - սից. reconciliatus – placatus – pacatus – pacificus – benevolus – benignus – propitius.

» Հաշտ առնեմ, արարի. reconcilio – placo – paco – pacifico.

Հաշտարար - րի - բաց. reconciliator – pacator – pacificator – propitians.

Հաշտարարութիւն - թեան. reconciliatio – placatio – pacificatio.

Հաշտեմ - եցի vel etiam Հաշտեցուցանեմ - ցուցի } reconcilio – concilio – placo – paco – pacifico – exoro.

Հաշտիմ - տեցայ. reconcilior – in gratiam redeo.

Հաշտութիւն - թեան Հաշտութիւն - տեան } reconciliatio – pax – societas.

Հաչեմ - եցի. ingemisco – ingemo – gemo – suspiro.

Հապա (inter.). et nunc – agedum – eia.

Հաջեմ - եցի. latro – allatro – baubor – eiulo.

Հաջիւն vel Հաջութիւն - ջման } latratus – eiulatio – eiulatus.

Հառաչ - չք vel Հառաչանք - նաց } suspirium – suspiratio – gemitus.

Հառաչեմ - եցի. suspiro – ingemisco – exopto.

Հաս - սի - սից. census – proventus – donum – oblatio.

Հասակ - կի - կաց. aetas – statura – robur.

Հասակակից - կցի - կցաց. coaetaneus – coaevus.

Հասանեմ - սի. venio – supervenio – pervenio – convenio – devenio – advenio – adeo – obtineo – assequor – maturesco – oportet – insto – contigit – comperio.

» Ի թիկունս Հասանեմ Vid. in Թիկունք:

» Ի վեր Հասանեմ. video – comprehendo – quaero – inquiro – intelligo – capio – novi.

Հասարակ - կի - կաց. communis – generalis – universalis – aequalis – adaequatus.

» Հասարակ vel առՀասարակ (adv.). simul – communiter – generatim – universe – unanimiter.

Հասարակապար (adv.). communiter – generaliter – universim.

Հասարակած - ծի - ծաւ. circulus aequinoctialis – aequinoctium.

Հասարակական - նի - նաց. popularis – communis.

Հասարակապետութիւն - թեան. respublica – commune.

Հասարակաց. communis – popularis.

Հասարակօրէ - րի - րաց. par-

ticeps - consors - par - aequalis.

ասատակութիւն-թեան. communitas - commune - populus - municipium - civitas.

ասատակօրէն *(adv.)*. communiter - generatim - universe.

ասկ - կի - կից (- կաց). spica - arista.

ասողութիւն - թեան. intelligentia - perceptio - cognitio - scientia.

ասող. intelligens - percipiens - edoctus - informatus.

» *հասող լինիմ, եղէ.* comprehendo - intelligo - cognosco - agnosco - obtineo.

ասուն - ունոյ - ունոց. maturus - maturatus - perfectus - tempestivus - potens.

ասուցանեմ - ցի. affero - restituo - exhibeo - adduco - introduco - admoveo - reddo.

աստ - տի - տից. stabilis - constans - firmus.

աստաբազուկ. firmo brachio praeditus - robustus - validus.

աստահիմն. firmus - firmatus - solidatus - stabilis.

» *հաստահիմն առնեմ, արարի.* firmo - confirmo - solido - fundo.

աստատ - տի - տից. firmus - fixus - solidus - stabilis - immotus - constans.

աստատատագոյն - գունի - գունից. firmior - solidior - stabilior - constantior.

աստատատանամ - ացայ. firmor - solidor.

աստատեմ - եցի. firmo - confirmo - solido - comprobo - constituo - statuo - stabilio - pango - roboro - restituo - fundo - colloco - creo - facio - condo.

աստատութիւն - թեան. firmitas - firmamentum - confirmatio - stabilimentum - soliditas - constantia - immobilitas - consummatio - dispositio - substantia - subsistentia - statio - fulcimen.

» *հաստատութեամբ (adv.).* firmiter - stabiliter - solide - constanter - secure.

աստատուն - ունոյ - ունոց. firmus - stabilis - solidus - constans - fortis - securus - fidelis - verus.

» *հաստատուն կամ, կացի.* sto - permaneo - persisto - persto - persevero.

աստեմ - եցի. creo - procreo - condo.

աստիչ - չի. creator - procreator - conditor.

աստուած - աման. constitutio - compositio - creatio - stabilimentum.

աստ - տոյ - տոց (- տի - տից). granum - frustulum - sectio - incisio.

ա՛առանիմ - ա՛ի· abscindo - amputo - caedo - excido - succido - separo - tollo - seco - aufero.

ա՛առաւաճառ - ո՛ի - ո՛ւոյ· nummularius - argentarius.

ա՛առընտիր· selectus - delectus - electus.

» *Հա՛առընտիր լինիմ, հղէ.* seligo - deligo - eligo.

ա՛առիկ· parvum granum.

ա՛առո՛ւ - ո՛յ - ո՛ց· fragmentum - tomus - volumen - segmentum - frustum - reliquum.

ա՛առո՛ւ· acutus - dirus - efficax - fraudulentus - fraudans - surripiens.

ա՛առո՛ւած - ծոյ - ծոց (- ծի - ծից)· frustum - frustulum - fragmentum - sectio - incisio - incisum - divisio - - distinctio.

ա՛առո՛ւմն - ա՛ման· fractura - ruptio - sectio - caesura - abscissio.

ա՛առո՛ւցանեմ - ցի· reddo - retribuo - remuneror - rependo - ulciscor - seco - avello - depello.

» *Հա՛առո՛ւցանեմ 'ի սա՛ռնէ.* ablacto - ab uberibus avello.

ա՛առո՛ւցո՛ւմն - ցման· redditio - retributio - remuneratio - donum - munus - avulsio.

ա՛արաղաս - ա՛ի - ա՛ւոց· germanus - verus - fidelis - genuinus.

ա՛արաղաո՛ւթիւն - թեան· germanitas - veritas - fidelitas - sinceritas - fraternitas - affinitas.

ա՛արած - ծոյ· vulnus - plaga.

ա՛արա՛ւ - ո՛ւոյ· auster - meridies.

ա՛արա՛ւակողմն - ման - մանք - մանց *vel etiam* ա՛արա՛ւակոյս - կո՛ւսի pars meridialis - plaga meridiana.

ա՛արա՛ւահողմ· auster - notus.

ա՛արա՛ւայ՛ին - յ՛նոյ - յ՛նոց· meridialis - meridianus - australis - austrinus.

ա՛արա՛ւո՛ւնք· semen - ager.

* ա՛արբո՛ւխ - բխոյ - բխոց· catarrhus - rheumatismus - epiphora - fluxio.

ա՛արեւանցի *vel* 'ի հա՛արեւանցի *(adv.)*. obiter - in transitu *vel* transcursu - cursim.

ա՛արթ - թի - թից· planus - aequus - aequalis.

ա՛արթայատակ· complanatus - solo aequalis.

ա՛արթեմ - եցի· complano - aequo - exaequo.

ա՛արթո՛ւթիւն - թեան· planitudo - planities - planum - complanatio - aequalitas.

ա՛արիւր - րոյ - րոց· centum - centeni.

ա՛արիւրամեայ - մեի - մեից ա՛արիւրամեան - մենի - մենից centum annorum - centenarius.

» *գՀարիւրամեայիւք ուրեմն եմ.* iam fere centum annorum sum.

Հարիւրապատիկ. centuplex.

» *Հարիւրապատիկ (adv.).* centies – centuplicato.

Հարիւրապետ - տի - տաց. centurio – centenarii.

Հարիւրապետութիւն - թեան. gradus *vel* potestas centurionis – centuriatus – centurionatus.

Հարիւրաւոր - րի - րաց. centeni – centuplex – centurio.

Հարիւրերորդ - դի - դաց } centesimus.
Հարիւրորդ - դի - դաց }

Հարկ - կի - կաց. necessitas – servitus – officium – sollicitudo – tributum – vectigal – census – ministerium – actio – mulcta.

» *առ Հարկի vel 'ի Հարկէ (adv.).* ex necessitate – necessario – vi – per vim – coacte – invite.

» *Հարկ է, էր, եղեւ.* coactus sum – necesse est – debet – oportet – opus est.

» *Հարկ 'ի վերայ կայ.* necessitas incumbit – subiicior.

» *Հարկս Հարկանեմ, Հարի.* tributum praesto *vel* solvo – vectigal pendo.

Հարկաղիր - դրի - դրաց. coactor – exactor.

Հարկահան - նի - նաց. exactor – coactor – tabellarius.

Հարկահանութիւն - թեան. exactio – coactio.

Հարկանեմ - րի. percutio – ferio – flagello – caedo – torqueo – transfigo – infigo – figo – irruo – pulso – verbero – vulnero – aboleo – compingo.

» *առ ոտն Հարկանեմ.* conculco – proculco.

» *զքարի Հարկանեմ.* ad lapidem offendo.

» *զփող vel փող Հարկանեմ.* tubâ cano – tubam *vel* buccinam inflo.

Հարկանող - ղի - ղաց. percussor – flagellans.

Հարկատու - տուի - տուաց. tributarius – vectigalis.

Հարկատուութիւն - թեան. tributio – collatio.

Հարկաւոր - րի - րաց. necessarius – pernecessarius – administrans – minister.

Հարկաւորութիւն - թեան. necessitas – necessitudo – servitus – servitudo – ministerium.

Հարկեմ - եցի. cogo – tributum exigo *vel* pendo – adigo.

Հարճ - ճի - ճից. concubina – pallaca.

Հարճորդի - դւոյ - դւոց. filius concubinae – nothus – spurius – peregrinus.

Հարուած - ծոյ - ծոց. percussio – vulnus – plaga – sauciatio – ictus – morsus – flagellum – caedes.

ա՛ւրուածեմ - հցի. percutio – vulnero – saucio – ico – mordeo.

ա՛ւրուստ - րստի - րստաց. potens – princeps – regnator – dominator.

ա՛ւրսանեկան - նի - նաց. nuptialis.

ա՛ւրսանիք - նեաց. nuptiae.

ա՛ւրան - սին - սինք (-սունք) - սանց. sponsa – nurus.

ա՛ւրնանամ - մնացայ. nubo viro – sponsa fio.

ա՛ւրնացուցանեմ - ցուցի. uxorem do – desponso – nuptui colloco.

ա՛ւրնուքիւն - քեան. sponsalia – sponsa – sponsio – connubium – nuptiae.

» 'ի հարնուքիւն ածեմ, ածի. sponsam assumo – uxorem duco.

ա՛ւրսահարեմ - հցի. vexo – affligo – discrucio – opprimo.

ա՛ւրսահարուքիւն - քեան. vexatio – afflictatio – oppressio – tyrannis.

ա՛ւրսանամ - տացայ. dominor – dominatum habeo – imperium teneo – impero.

ա՛ւրսուքիւն - քեան. potestas – principatus – dominatus – dominatio – ditio – potentia – imperium – dynastia.

ա՛ւրցական - նի - նաց. interrogativus.

ա՛ւրցանեմ - ցի. interrogo – sciscitor – percunctor.

ա՛ւրցափորձ - ձի - ձից. inquisitio – indagatio – interrogatio.

ա՛ւրցուած - ծոյ - ծոց
ա՛ւրցուքիւն - քեան vel
ա՛ւրցումն - ցման - ցմանց
interrogatio – quaestio – quaesitum – sciscitatio – percunctatio.

ա՛ւրցուկ - ցկի - ցկաց. sagus – veneficus – machinator veneficii – maleficus – vates – hariolus.

ա՛ւց - ցի - ցից. panis – cibus.

ա՛ւցալից. pane abundans – satiatus – saturatus.

ա՛ւցակից - կցի - կցաց. convictor – conviva.

ա՛ւցարար - րի - րաց vel
ա՛ւցեփեաց - փեցի - փեցաց
panifex – pistor.

ա՛ւցերկց - ւրկցու - ւրկցամբ. pronuba – sponsae dux.

ա՛ւցկերոյթ - րուքի - րուքից (-րուքաց) vel
ա՛ւցկերուքիւն - քեան
convivium – epulae – epulum.

ա՛ւն - ւռն - ւռնց (-ւռոյ - ւռաց). gallina – gallinula – gallus – avis – avicula – volucris – avus – avi – maiores.

» բարբառ հաւուց. cantus avium.

ա՛ւսպէտ - պետի - պետաց. auspex – augur.

ա՛ւսպիտուքիւն - քեան. auspicium – augurium.

ա-ա-լ-ո-ւ-ն - լ-ա-ն. pelicanus.

ա-ա-լ-ա-ւ-օ-ս - ս-ի. hora cantus galli - primo mane - gallicinium.

ա-ա-ն-ա-կ-ա-ն - ն-ի - ն-ա-յ. probabilis - verisimilis - persuasus - obsequens - acceptus.

ա-ա-ն-ա-կ-ա-ն-ա-պ-ա-ր (*adv.*). probabiliter - verisimiliter.

ա-ա-ն-ա-կ-ա-ն-ո-ւ-թ-ի-ւ-ն - թ-ե-ա-ն. probabilitas - verisimilitudo - persuasio.

ա-ա-ն-ե-մ - կ-ի *vel etiam* ա-ա-ն-ե-ց-ո-ւ-ց-ա-ն-ե-մ - ց-ո-ւ-ց-ի suadeo - persuadeo - ostendo - concito - allicio.

ա-ա-ն-ի-մ - ն-ե-ց-ա-յ. suadeor - persuadeor - assentior - consentior - credo - obedio - adiudico - confido.

ա-ա-ն-ո-ւ-թ-ի-ւ-ն - թ-ե-ա-ն. suasio - persuasio - assensus - consensio - consilium - benevolentia - sententia.

ա-ա-պ-ա-ո-ի-ւ - ս-բ-ի. corvus nocturnus - noctua.

ա-ա-ս-ա-ր - բ-ի - բ-ե-յ (- բ-ա-յ). aequalis - par - socius - particeps - consors - communis - proximus.

ա-ա-ս-ա-պ-ա-կ-ի-ց - կ-ի - կ-ց-ա-յ. coaequalis - compar - consors - particeps.

ա-ա-ս-ա-պ-ա-հ-շ-ի-ռ. aequilibris - aequalis.

ա-ա-ս-ա-պ-ա-ս-էս (*adv.*). aequaliter - aeque - pariter.

ա-ա-ս-ա-ս-ա-բ-ե-մ - բ-ե-ց-ի *vel* ա-ա-ս-ա-ս-ա-բ-ե-ց-ո-ւ-ց-ա-ն-ե-մ - ց-ո-ւ-ց-ի coaequo - exaequo - adaequo - aequo - aequiparo - comparo - confero.

ա-ա-ս-ա-ս-ո-ւ-թ-ի-ւ-ն - թ-ե-ա-ն. aequalitas - parilitas - comparatio - participatio - collatio - concordia - benevolentia - communicatio.

ա-ա-ս-տ-ե-մ - ց-ի-. manifestum reddo - patefacio - certiorem facio - confirmo.

ա-ա-ս-տ-ի - ս-ւ-ց - ս-ե-ա-ց. certus - exploratus - indubius - manifestus - accuratus - perspicuus.

» ց-ա-ւ-ա-ս-տ-ե-ա-ւ (*adv.*). certe - certo - profecto - quidem - procul dubio - hercle.

ա-ա-ս-տ-ի-ք - ս-ե-ա-ց *vel* ա-ա-ս-տ-ա-ս-ո-ւ-թ-ի-ւ-ն - թ-ե-ա-ն certa cognitio - argumentum - probatio - confirmatio - accuratio - accurata diligentia - perspicuitas.

ա-ա-ա - ա-ց *vel* ա-ա-ւ-ք - ա-ց fides - fidelitas - fidentia - fiducia.

ա-ա-ա-մ - ա-ց-ի. fidem habeo, tribuo *vel* adiungo - credo - pro certo habeo - confido - fido.

ա-ա-ա-ր-ի-մ - ր-մ-ի - ր-մ-ա-ց. fidelis - fidus - creditus.

ա-ա-ա-ր-մ-ա-պ-ա-ր ա-ա-ա-ր-մ-ա-ց-ա-պ-ե-ս (*adv.*). fideliter - fide - religiose.

հաւատամբացուցանեմ-ցուցի. fidem facio – confirmo.

հաւատարմութիւն - թեան. fidelitas – fides – religio.

հաւատացեալ - ցելոյ - ցելոց. fidelis – credens – Christicola – Christianus.

հաւատացուցանեմ - ցուցի. suadeo – persuadeo.

հաւատաւոր - րի - րաց. sanctimonialis – virgo Deo dicata.

հաւաքաբանութիւն - թեան. syllogismus – ratiocinatio.

հաւաքական - նի - նաց. collectivus.

հաւաքեմ - քեցի. colligo – lego – cogo – congrego – coarcto – constipo.

հաւաքումն - քման. collectio – coactio – syllogismus.

հաւոտս - սի - սաց. auceps.

հաւոտսութիւն - թեան. aucupium – aucupatio.

հբրայեցերէն *Vid.* Հբրայերէն։

հբրայեցի *Vid.* Հբրայեցի։

հգնեմ, հգնութիւն *Vid.* հնգնեմ, հնգնութիւն։

հզ - զոյ - զոց. mitis – mansuetus – lenis – modestus – clemens – tranquillus – benignus – aequus.

հզաբար *(adv.)*. mite – mansuete – leniter – modeste – clementer – tranquille – benigne.

հզանամ - զացայ. mitesco – mansuesco – lenior – tranquillor.

հզութիւն - թեան. mitigatio – mansuetudo – lenitas – modestia – clementia – indulgentia – tranquillitas.

հեթանոս - սի - սաց *(graec.)*. gens – natio – gentilis – paganus – ethnicus – alienigena.

հեթանոսաբար *(adv.)*. gentiliter – ethnice – more gentili.

հեթանոսական - նի - նաց. ethnicus – gentilis.

հեթանոսանամ - սացայ. gentilis *vel* ethnicus fio.

հեթանոսութիւն - թեան. gentilitas – ethnica superstitio *vel* religio.

հելլէն - նի - նաց *vel* հելլենացի - ցւոյ - ցւոց } hellenus – graecus.

հծան - նի - նաց. trabs – lignum – hasta.

հծանիմ - ծայ. sedeo – insideo – inscendo – conscendo – ascendo – equito – vehor.

հծանոց - ցի - ցաց. ventilabrum – vannus – cribrum – pala – furca.

հծեալ - ելոյ - ելոց } ascensor equi – equites – equitatus – equester exercitus.
հծելազօր - րու - րաց }

հծելութիւն - թեան. equitatio – equitatus.

հծհծելի - լւոյ - լեաց. lamentabilis – deplorandus.

հճեճեմ - ճեցի / հճեմ - ճեցի } ingemisco - ingemo - gemo - suspiro - lamentor - deploro.

հճեճուքիւն - քեան / հճուքիւն - քեան / հճուցին - ճման } gemitus - suspirium - lamentatio - deploratio.

հճուցանեմ - ցի. insidere *vel* ascendere facio - impono.

հղգ - դի - դայ. piger - tardus - lentus - iners - segnis - deses - desidiosus - socors - incuriosus - negligens.

հղգաբար (*adv.*). pigre - tarde - lente - segniter - negligenter - incuriose - desidiose.

հղգագոյն - գունի - գունից. pigrior - tardior - lentior - inertior - segnior - negligentior.

հղգամ - գայի *vel* / հղգանամ - գացայ } segnis *vel* iners fio - pigresco - lentesco - negligo - moror - desideo - segniter ago.

հղգանք - նայ *vel* / հղգուքիւն - քեան / հղգուցին - ցման } pigritia - tarditas - lentitudo - inertia - segnities - desidia - negligentia - incuria - socordia.

հղգասիրտ. piger *vel* tardus corde - socors - incuriosus - negligens.

հղեղ - ղի (- ղոյ) - ղայ. inundatio - eluvies - eluvio - diluvium - torrens - amnis.

հղեղատ - տի - տից (- տայ). amniculus - torrens - vallis - vallicula.

հղեղատեմ - տեցի / հղեղեմ - ղեցի } inundo - submergo - irrumpo - influo - aufero.

հղձանեմ - ձի / հղձումն - ձի } suffoco - praefoco.

հղձանիմ - ձայ / հղձնումն - ձայ } suffocor - praefocor.

հղձուքիւն - քեան / հղձուցին - ձման } suffocatio - praefocatio.

հղձուցանեմ - ցի. suffoco - praefoco.

հղում - ղի. fundo - effundo diffundo - profundo - infundo - aspergo.

հղումն - ղման. fusio - effusio - diffusio - profusio - aspersio - effluentia - effluvium.

հնդնեմ - դնեցի. irrideo - derideo - ludifico - sibilo - sibilum edo.

հնդնուքիւն - քեան. irrisio - derisus - ludibrium - ironia.

հնում - նի. texo - contexo - consuo - innecto.

հշտ - տի - տից. expeditus - facilis - gratus - iucundus - suavis - placidus.

» հեշտեաւ *vel* հեշտիւ *(adv.)*. expedite – facile – libenter – iucunde – placide.

հեշտաբար *(adv.)*. expedite – facile – suaviter – libenter – placide – iucunde.

հեշտալի – լւոյ – լեաց } delectabilis – gratus – iucundus – suavis – facilis.
հեշտական – նի – նաց }

հեշտանամ – տացայ. delector – placeo – voluptate afficior – laetor – gaudeo.

հեշտանք – նաց *vel* } delectatio – iucunditas – comitas – voluptas – suavitas.
հեշտութիւն – թեան }

հե – ռի (– ռոյ). contentio – altercatio – lis – rixa – iurgium.

* հեռագիր – գրի – գրաց. telegraphum (novum inventum, quo res per electricum ignem de longinquo significantur).

հեռագոյն – գունի – գունից. longius – longinquior – remotior.

* հեռադէտ գոլճի *vel* }
* հեռադէտ – դիտի – դիտաց } telescopium – conspicillum.

հեռանամ – ացայ. longe *vel* absens sum – amoveor – procul recedo – abeo – abscedo – discedo – secedo.

հեռասական – նի. terra *vel* regio longinqua.

» 'ի հեռասականէ *(adv.)*. longe – de *vel* a longe – longinque – procul – eminus.

հեռացուցանեմ – ցուցի. amoveo – removeo – semoveo – detraho – seiungo.

հեռաւոր – րի – րաց. absens – longinquus – longe – semotus – seiunctus.

հեռաւորութիւն – թեան. longinquitas – distantia – intervallum – remotio – absentia.

հեռի – ռից. longinquus – absens – remotus – dissitus – distans.

» հեռի *(adv.)*. longinque – longe – procul.

» հեռի եմ, եղէ. longe sto – in absentia sum – disto.

հեռուստ *vel* 'ի հեռուստ *(adv.)*. absens – a longe – in absentia – eminus.

հաստ – ատի – ատից. contentiosus – altercator – litigiosus – litigans.

հաստեմ – ատեցի } contendo – altercor – litigo – non pareo.
հաստիմ – ատեայ }

հաստութիւն – թեան } contentio – altercatio – litigium – irritatio – provocatio.
հաստումն – ստման }

հետ – տոյ *vel* } vestigium – passus – semita – trames – via – iter – exemplum – exemplar.
հետք – տոց }

հետ *(praep.)*. post – pone.

» զհետ երթամ, էտայ *Vid. in* զ հետ:

Հաւաղծաեմ - ղծաեցի. indago - investigo - pervestigo - perquiro - exquiro.

Հաւաղծաութիւն - թեան. indagatio - investigatio - pervestigatio - perquisitio - exquisitio.

Հաւախաղաղ ծաճկեմ - կեցի. abscondo - abdo - occulto.

Հաւամռւա լինիմ, եղէ. persequor - insector.

Հաւաքրքիր. curiosus - supervacuus - inquietus.

Հաւաքրքրաբար (adv.). curiose - supervacue - inquiete.

Հաեւակ - կի - կաց. pedestris - pedes - soluta oratio - prosa - quadrupes.

Հաեւակազօր - րու - րաց. pedestres copiae - peditatus.

Հաեւեմ - ւեցի / Հաեւիմ - ւեցայ } sequor - consequor - subsequor - sector - imitor.

Հաեւողութիւն - թեան / Հաեւութիւն - թեան / Հաեւումն - ւմեան } sequela - consequentia - imitatio - similitudo - convenientia - consensus.

Հաղհաեէ (adv.). pedetentim - paullatim - successive - continue.

Հաէ (praep.). ab - de - ex - exinde.

» Յայնմ vel յայսմ Հաէ. ex hoc - deinceps - postea - posthac - deinde.

Հաս ընդ Հաս (adv.). statim - continuo - protinus.

Հաի - տւոյ - տեաց. pedester - pedestris - pedes.

» Հաի vel 'ի Հաի. pedatim - pede ambulando - pedestri itinere.

Հաիոտս (adv.). pedestri itinere - pedibus.

Հր - րոյ - րոց (- րաց vel - րից). capillus - crinis - caesaries - coma.

Հրարձակ - կի - կաց. solutis crinibus.

Հրեսիովտայք - այց (graec.) / Հրեսիովտք - տաց } haeretici.

Հրեսիովտութիւն - թեան / Հրեսիութիւն - թեան } haeresis - haereseos.

Հրետիկոս - սի - սաց (graec.). haereticus.

Հրիւն - րեան (- րան). subula.

Հրկ - կի (- կոյ). aratio - novale.

Հրկեմ - կեցի. aro - agrum renovo.

Հրձանեմ - ձի / Հրձեմ - ձեցի } scindo - divido - findo - seco - lacero - discerpo - frango.

Հրձի - ձւոյ - ձեաց. lentiscus (arbor).

Հրձուածծ - ծոյ - ծոց. dissensio - divisio - scissura - schisma - secta - haeresis - dissidium - discordia - fissio.

Հրձուածծապետ - տի - տաց.

caput schismatis – haeresiarcha – auctor sectae.

ՀԵՐՁուածող – ղի – ղաց. dissidens – schismaticus – haereticus.

ՀԵՐՄԻս – մէսի (– մեայ). Mercurius.

ՀԵՐՈՒՆ Հետէ *vel* 'ի Հերուն Հետէ *(adv.)*. ab anno praeterito *vel* superiori – abhinc.

ՀԵՔՀՄ – քեցի. expello – pello – propulso – eiicio – refello – refuto – confuto.

ՀԵՔՈՒՄն – քման. expulsio – propulsatio – eiectio – refutatio – confutatio.

ՀԷՓԵՍՏՈՍ – սի (– տեայ). Vulcanus.

ՀՂՕ – րի – րաց. potens – fortis – validus – strenuus – magnus – vehemens.

ՀՂՕԱԳՈՅՆ – գունի – գունից. potentior – fortior – validior – strenuior – vehementior.

» *Հղօագոյնս (adv.)*. potenter – fortiter – valide – strenue.

ՀՂՕԱՆԱՄ – ացայ. potens *vel* fortis sum – fortificor – invalesco – confortor – praevaleo.

ՀՂՕԱՊԷՍ *vel* ՀՂՕԵՂԱՊԷՍ *(adv.)*. potenter – fortiter – strenue – viriliter – vehementer – valide.

ՀՂՕՐԻՉ. corroborans – munitor – fortificans – firmator – fulciens – sustinens.

ՀՂՕՈՒԹԻՒՆ – թեան. potentia – fortitudo – validitas – strenuitas – firmitas – robur.

ՀԻԴ, Հիդի – գաց *Vid.* ՀԷՔ:

ՀԻՆ, Հինի – նից. pirata – praedo maris – latronum agmen.

ՀԻՔ, Հիքի – քաց. miser – miserandus – miserabilis – pauper – aerumnosus – infelix.

ՀԻԱՆԱՄ – ացայ. obstupesco – stupesco – mente consternor – haesito – ambigo – sileo.

ՀԻԱՑՈՒՄն – ցման. stupor – consternatio mentis – haesitatio – ambiguitas – terror – extasis.

ՀԻԱՑՈՒՑԱՆԵՄ – ցուցի. stupefacio – obstupefacio.

ՀԻԴՈՒԹԻՒՆ – թեան *Vid.* ՀԻՔՈՒԹԻՒՆ:

ՀԻՄն – ման – մունք – մանց. fundamentum – firmamentum.

» *Հիմն արկանեմ, արկի vel դնեմ, եդի.* fundamenta iacio *vel* pono – fundo.

ՀԻՄՆԱԴԻՐ – դրի – դրաց. fundator – conditor – institutor – constitutor – auctor.

ՀԻՄՆԱԴՐԵՄ – եցի / ՀԻՄՆԱՐԿԵՄ – եցի. fundo – condo – constituo – instituo.

ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ – թեան / ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ – թեան. fundatio – aedificatio – exstructio.

ՀԻՄՆԵՄ – եցի. fundo – fundamenta pono – aedifico – condo – exstruo.

Հին, Հնոյ - նոց. vetus – vetustus – antiquus – priscus – pristinus.

Հինգ, Հնգի - գից. quinque.

Հինգամեան - մենի - մենից
Հինգեմեան - մենի - մենից
quinque annorum – quinquennis – quinquennalis.

Հինգերորդ - գի - գաց. quintus.

Հինգերորդեմ - գեցի. quintam partem congrego *vel* exigo.

Հինգհարիւր - րոյ - րոց (- րի - րից). quingenti – quingeni.

Հինգշաբաթ - թի *vel*
Հինգշաբաթի - թւոյ
dies Iovis – feria quinta.

Հրիկ - րկի *(graec.)*. iris – iridis.

Հւանդ - գի - գաց. aeger – aegrotus – infirmus – male habens – languidus – languens.

» Հիւանդ կամ, կացի. aegresco – aegreo – aegroto – infirmor – langueo.

Հւանդագին. infirmus – languidus – aeger – aegrotus.

Հւանդամիտ - մտի - մտաց. infirmus *vel* languens mente – segnis – tardus.

Հւանդանամ - գացայ. morbo laboro – male habeo *vel* patior – infirmor – aegroto – langueo.

Հւանդանոց - ցի - ցաց *vel*
Հւանդատուն - տան - տանց
valetudinarium – nosocomium.

Հւանդոտ - տի - տաց. aegrotus – infirmus – languidus.

Հւանդութիւն - թեան. aegritudo – infirmitas – valetudo – languor – morbus.

Հւթ - թոյ - թոց (- թի - թից). humor – succus – materia – elementum.

Հւթահան - նի - նաց *vel*
Հւթային - յնոյ - յնոց
Հւթեղէն - ղինի - ղինաց
humidus – succosus – succulentus.

Հւլէ - էի - էից *(graec.)*. atomus – materia prima – elementum.

Հւծանիմ - ծայ
Հւծիմ - ծեցայ
langueo – deficio – liquefio – liquesco – liquor – marcesco – macresco – tabesco.

Հւծութիւն - ծման. languor – debilitatio – liquefactio – marcor.

Հւղ - ղի - ղից. casa – casula – tugurium.

Հւպատ - տի - տից (- տաց)
Հւպատոս - սի - սից (- սաց)
(graec.). Consul.

Հւպատոսական - նի - նաց. consularis.

Հւպատոսութիւն - թեան
Հւպատութիւն - թեան
consulatus.

Հւս - սի - սից (- սաց). capillamentum – caesaries – coma – textura – intextus – nexus.

Խեսեմ - եցի. texo - contexo - ordior - plico - complico - necto - connecto - torqueo - contorqueo - dispono.

Խեսիս - իսոյ (-սի) } aquilo - septentrio - boreas.
Խեսիսի - իսեայ }

Խեսիսական - նի - նայց } aquilonaris - septentrionalis - borealis.
Խեսիսային - ինոյ - ինոյց }

Խեան - սան - սունք - սանց. faber lignarius *vel* tignarius - opifex - artifex.

Խեանութիւն - թեան. ars fabrilis - fabrica - opificium - artificium - structura.

Խեսուած - ծոյ } textura - textus - intextus - connexus.
Խեսումն - սման }

Խեր - երոյ - երոյց (- երի - երից). hospes - peregrinus.

Խերանամ - եացայ. peregre advenio - hospes fio.

Խերանոց - ցի - ցայց. hospitium - hospitiolum - diversorium.

Խերասէր - սիրի - սիրայց. hospitalis - hospitum amans - liberalis erga hospites.

Խերասիրութիւն - թեան. benevolentia erga hospites - hospitalitas.

Խերընկալ - լի - լայց. hospitalis - hospitus - hospes.

Խերընկալեմ - լեցի. hospitor - hospitio recipio *vel* excipio.

Խերընկալութիւն - թեան. hospitalitas - hospitium.

Խերութիւն - թեան. hospitium - peregrinitas.

Խղութիւն - թեան. miseria - aerumna - infelicitas - paupertas.

Լու - ուի - ուայց } obediens - dicto parens *vel* audiens - obsequens - morigerus.
Լուական - նի - նայց }

Լուականութիւն - թեան } obedientia - obtemperatio - obsequium.
Լութիւն - թեան }

Ծծանք - նայց. susurratio - murmuratio - obtrectatio - conquestus.

Ծծեմ - եցի. susurro - murmuro - obtrecto - conqueror.

Մայեմ - եցի. hariolor - incanto - vaticinor - auguro - divino - opinor.

Մայութիւն - թեան } hariolatio - incantamentum - vaticinium - ominatio - omen - augurium - praestigium.
Մայք - յից }

Մուտ - մտի - մտայց. peritus - expertus - gnarus - sciens.

Մտանեմ - տացայ. periclitor - experior - calleo - scio - nosco.

Մտութիւն - թեան. peritia - periculum - experientia - experimentum - gnaritas - scientia.

ՀՆԱԶԱՆԴ - ԴԻ - ԴԻՑ. obediens - dicto parens - subiectus - subditus - obsequens.

» ՀՆԱԶԱՆԴ ԱՌՆԵՄ, ԱՐԱՐԻ. mihi subiicio - subdo - submitto.

» ՀՆԱԶԱՆԴ ԼԻՆԻՄ, ԼՂԻ. subiicior - obedio - pareo - subditus sum - ausculto - obsequor - audio - subdor.

ՀՆԱԶԱՆԴԵՄ - ԼՑԻ *vel etiam* / ՀՆԱԶԱՆԴԵՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ. subiicio - subdo - in servitutem redigo - domo.

ՀՆԱԶԱՆԴԻՄ - ԴԵՑԱՑ. obedio - pareo - subditus sum - obtempero - ausculto.

ՀՆԱԶԱՆԴՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. obedientia - obtemperatio - obsequium - servitus - subiectio - auscultatio.

ՀՆԱՆԱՄ, ՀՆԱՑԱՑ. veterasco - inveteror - senesco.

ՀՆԱՐ - ՐԻ *vel* / ՀՆԱՐՔ - ՐԻՑ. remedium - medicamen - modus - ratio - insidiae - argumentum - industria - ingenium - artificium - methodus - enthymema.

» ՀՆԱՐ ԼԻՆ Ի, ԼՐ. possibile est - fieri *vel* esse potest - fas est.

ՀՆԱՐԱԳԻԱ - ԴԻԱՒ - ԴԻԱՑԳ. opifex - artifex - excogitans - industrius - ingeniosus.

ՀՆԱՐԱԳԻԱՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. opificium - artificium - providentia - exquisitio - excogitatio - industria - inventum.

ՀՆԱՐԱՒՈՐ - ՈՐԻ - ՈՐԱՑ. possibilis.

» ՀՆԱՐԱՒՈՐ Է. fas est - fieri potest.

ՀՆԱՐԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. possibilitas - facultas - potentia.

ՀՆԱՐԵՄ - ԼՑԻ / ՀՆԱՐԻՄ - ԻՑԱՑ. excogito - molior - studeo - delibero - instituo - circumvenio - machinor.

ՀՆԱՐԻՆ. possibilis.

ՀՆԱՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ. invetero - vetero.

ՀՆԳԱՊԱՏԻԿ. quincuplex - quinquies.

ՀՆԳԵՏԱՍԱՆ - ՆԻ - ՆԻՑ. quindecim - quindeni.

ՀՆԳԵՏԱՍԱՆԱՄԵԱՆ - ՄԵՆԻ - ՄԵՆԻՑ. quindecim annorum.

ՀՆԳԵՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ - ԴԻ - ԴԱՑ. decimus quintus.

ՀՆԳԻՑՍ *(adv.)*. quinquies.

ՀՆԴԻԿ - ԴԿԻ - ԴԿԱՑ / ՀՆԴԿԱՑԻՆ - ՀՆՈՑ - ՀՆՈՑ. Indus - Indianus - Aethiops.

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ - ՆԻ. India.

ՀՆՁԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ. torcular - torcularium.

» ԴՈՒՔ ՀՆՁԱՆ. lacus torcularius.

ՀՆՁԱՆԱՀԱՐ - ՐԻ - ՐԱՑ. torcularius - torculator.

ՀՆՁԵՄ - ԼՑԻ. meto - demeto -

messem facio – frumenta decido *vel* succido.

Հնձող - ղի - ղաց. messor.

Հնոց - ցի - ցաց. clibanus – caminus – fornax – furnus.

Հնութիւն - թեան. vetustas – antiquitas.

Հնչական - նի - նաց. sonorus – resonus.

Հնչեմ - եցի. resono – sono – tinnio – vocem edo – clamo – crepo.

Հնչեցուցանեմ - ցուցի. resonare facio – clango – crepito.

Հնչիւն *vel* **Հնչումն** - չման } sonus – sonitus – strepitus – crepitus.

Հոգ - գոյ - գոց. cura – sollicitudo – diligentia – studium – aerumna.

» **Հոգ տանիմ, տարայ**. curo – curam gero – sollicitus sum.

Հոգամ - ացայ (- ացի). curo – sollicitus *vel* moestus sum – praecogito – cogito – taedet – studeo – meditor.

Հոգեկան - նի - նաց *vel* **Հոգեղէն** - ղենի - ղենաց } spiritalis – incorporeus – angelus.

Հոգեշունչ. divino Spiritu afflatus – inspiratus.

Հոգեպէս *(adv.)*. spiritaliter – mystice – pie – curate.

Հոգեվար - րի - րաց. animam agens – moribundus – extrema – extremus spiritus.

Հոգեւոր - րի - րաց *vel* **Հոգեւորական** - նի - նաց } spiritalis – incorporeus – incorporalis – intelligibilis – animâ praeditus – animatus – pius.

Հոգեւորապէս *(adv.)*. spiritaliter – pie.

Հոգեւորութիւն - թեան. spiritalitas – incorporalitas – animatio.

Հոգի - գւոյ - գւոց (- գեաց). spiritus – anima – animus – flatus – halitus.

» **Հոգի Սուրբ**. Spiritus Sanctus.

Հոլանիմ - նեցի. detego – revelo – denudo.

Հոլանի. non velatus – detectus – revelatus – denudatus.

Հոլով - վի - վից **Հոլովումն** - վման } gyrus – circuitus – rotatio – declinatio (nominis) – volutatio – conversio – versatio.

Հոլովեմ - վեցի *vel etiam* **Հոլովեցուցանեմ** - ցուցի } in orbem ago – circumago – roto – praecipito – deiicio – volvo – voluto – declino *vel* inflecto nómina.

Հոկտեմբեր - բրի *(lat.)*. october.

Հող - ղոյ. terra – solum – pulvis – fundus – sepulcrum.

» **Հող՝ի գլուխ լինիմ, եղէ**. terram in caput conspergo.

Հողաբլուր - բլրոյ - բլրոց. cumulus terrae – acervus – ruina – agger – tumulus.

ագաձորձ - ձի - ձաց. arator - agricola - agricultor - colonus - rusticus.

ագաձորձութիւն - թեան. agricultura - agricolatio - agrorum cultura.

ագաթաւի - փի - փից. caliga - sandalium - calceus - calceamen.

ագածին - ձնի - ձնաց
ագային - յնոյ - յնոց
ագեղէն - եղինի - ղինաց } terrigena - terrenus - terrestris - terreus - pulvereus.

ագամաղ - ղի - ղից. mergus - colymbus.

ագմ - մոյ - մոց. ventus - spiritus - aër.

ագմակոծիմ - ձեցայ. moveor *vel* circumferor vento - fluctuor - iactor - aestuo.

ագմակոծութիւն - թեան. fluctuatio - iactatus - aestuatio.

ագմահաւ *Vid.* ագահաւ:

ամանի - նեւոյ - նեաց. amasius - amatrix - amore captus.

ագակապ - պի - պից. lautus - splendidus - magnificus - inclytus - celebris.

ագակապութիւն - թեան. lautitia - splendor - magnificentia - celebritas.

ագէք - ուէից (- ուէոց). frequentia - multitudo - magnus numerus - copia - congregatio - turba - grex - agmen.

ագամ - մի - մոց. Romanus - Quirites - latinus.

ագամաբէն *vel* ագամերէն *(adv.)*. romano sermone - in lingua latina.

ագահան - նի - նաց
ագահուտ - տի - տից } fluidus - liquidus.

ագանք - նաց. aqua profluens - profluentia - defluxus - fluxio - effluentia - latex - syrtis.

ագամ - ացի
ագամ - ացայ } decurro - profluo - defluo - effluo - disperdo - contero - comminuo - effundo - ventilo - evacuo - dispergo - praecipito.

ագիչ - աչի - աչաց. ventilans - ventilator - dispergens.

ագութիւն - թեան
ագումն - ամեան } decursus - defluxus - fluxus - mador - humor - fusio - effusio - profluvium.

ագ - վոյ. frigidus - algidus - frigor - algor.

ագահաւ - բի - բաց. flabellum - tabella.

ագանամ - վացայ. frigesco - algeo.

ագանանամ - վանացայ. obumbro - protego.

ագանաւոր - բի - բաց. umbrosus - opacus.

ագանաւորութիւն - թեան. adumbratio - defensio - praesidium.

ագանի - նեւոյ - նեաւ. umbra - velamentum - tegumentum

– operimentum – praesidium – defensio.

» *Հովանի լինիմ, եղէ.* adumbro – obumbro – operio – tego – protego – tueor.

Ովանոց - ցի - ցաց. umbella – umbraculum – tegmen.

Ովիւտ - վտի - վտաց. vallis – convallis – concavitas – campus.

Ովիւ - վուի - վուաց. pastor – custos ovium.

Ովուահան - նի - նաց. pastoralis – pastoricius – pastorius – bucolicus.

Ովուապետ - տի - տաց. caput *vel* princeps pastorum – antistes.

Ովուիմ - եցի. rego – guberno – moderor – pasco.

Ովուուքիւն - քեան. munus *vel* officium pastorale – primatus – principatus.

Ոտ - տոյ - տոց. odor – nidor.

» *Հոտ անուշից vel անուշուքեան.* odor suavis *vel* suavitatis – bonus odor – fragrantia.

Ոտեղ vel ոտեւան } odorus – odoratus – odorifer.

Ոտիմ - տեցայ. foeteo – puteo – male oleo.

Ոտոտամ - ացի vel ոտոտեմ - եցի } odoror – olfacio – *Ոտոտիմ - տեցայ* olfacto.

Ոտոտելիք - լեաց vel ոտոտելուքիւն - քեան } odoratus – olfactus – nares – nasus.

Որ - րոյ - րոց. puteus – fossula.

Որդան տամ, եւտու. duco – perduco – abduco – ago (pecus).

Որդիմ - դեցի. complano – aperio – praebeo.

Որիզոն - նի (lat.). horizon.

Ուտ, Հմոյ - մոց. crudus – acerbus.

Ուն, Հուն (Հնի). transitus – vadum.

Ունձ, Հնձոյ. messis – messio – aestas.

Ուպ (praep.). prope – iuxta – apud – ad.

Ուպ, Հպի (-պոյ) - պից. vicinus – propinquus – finitimus – conterminus – proximus.

» *Հուպ լինիմ, եղէ.* appropinquo – accedo – contrecto – tango.

» *Հուպ ընդ Հուպ, vel ընդ Հուպ (adv.).* cito – subito – brevi – mox – illico.

Ուսկ vel ուսկյեւոյ (adv.). novissime – tandem – denique – demum – ultime – summe – postremo – extremo.

Ուր, Հրոյ. ignis – igniculus – incendium – incensio.

» *Հուր արկանեմ, արկի.* ignem mitto – incendo – comburo – exuro.

Պատակ - կի - կաց. subiectus – subditus – obediens – instans – diligens.

» *Հպատակ կամ, կացի.* subiaceo – persevero – insto.

Հպատակեմ - եցի } subiaceo
Հպատակիմ - կեցայ } – subiicior – subdor – colo.

Հպատակութիւն - թեան. subiectio – servitus – servitium – assiduitas – perduratio.

Հպարտ - տի - տից (- տացս). superbus – arrogans – elatus – tumidus – imperiosus – iactabundus.

Հպարտաբար (adv.). superbe – arroganter – elate – tumide – imperiose.

Հպարտանամ - տացայ. superbio – effero me superbiâ – arrogo – tumeo – intumesco – insolesco – glorior – inflor – altum sapio – me extollo – iacto me – ostentor.

Հպարտացուցանեմ - ցուցի. inflo – tumefacio.

Հպարտութիւն - թեան. superbia – arrogantia – tumor – inflatio – inflatus – fastus – iactantia – ostentatio.

Հիմ - եցայ. accedo – contrecto – tango – attingo – advenio – adsum.

Հռետոր - րի - րաց (graec.). rhetor – orator.

Հռետորական - նի - նաց. rhetoricus – oratorius.

Հռետորութիւն - թեան. rhethorica – ars oratoria.

Հռոմայերէն (adv.). romane – linguâ romanâ – latine – latino sermone *vel* idiomate.

Հռոմայեցի - ցւոյ - ցւոց. Romanus – Quirites.

Հռչակ - կի - կաց. fama – existimatio – celebritas – nomen – rumor – vox – sonitus – clamor – laus.

» *Հռչակ Հարկանեմ, Հարի.* diffamo – praedico – collaudo – celebro.

Հռչակական - նի - նաց
Հռչակաւոր - րի - րաց } celeber – commendatus – laudatus – clarus – inclytus – insignis – illustris – pervulgatus.

Հռչակեմ - կեցի vel etiam
Հռչակեցուցանեմ - ցուցի } laudibus celebro *vel* effero – collaudo – commendo – pervulgo – praedico – spargo *vel* divulgo famam.

Հսկայ - յի - յից. gigas – heros – strenuus – fortis – valens.

Հսկայաբար (adv.). giganteo more – heroice – strenue – fortiter – valenter.

Հսկայական - նի - նաց
Հսկայակերպ vel
Հսկայաձեւ } giganteus – colossalis – heroicus.

Հսկայանամ - յացայ. gigas fio – heroice ago.

Հսկայութիւն - թեան. gigantea vis – tyrannis – strenuitas.

Հսկիմ - եցի. pervigilo – evigilo – vigilo – lucubro.

ՀԲԱՍԿԱՑՈՂ - ՂԻ - ՂԱՑ } vigilans
ՀԲԱՍԿՈՂ - ՂԻ - ՂԱՑ } – vigil – providus – diligens – sedulus.

ՀԲԱՍԿՈՂՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ }
ՀԲԱՍԿՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ } vigilantia – vigilia – diligentia – sedulitas – lucubratio.
ՀԲԱՍԿՈՒՄ - ԿՄԱՆ }

ՀԲԱԲՈՒՂԻՍ - ՂԻՔ. ignifluus – ignipotens – vulcanus.

ՀԲԱԺԱՐԻՄ - ԵՄ }
ՀԲԱԺԱՐԻՄ - ՒԵՑԱՅ } excuso me – recuso – abnuo – renuo – renuntio – detrecto – discedo – recedo – nego – abdico – valedico – devito – evito – eiuro.

ՀԲԱԺԱՐԵՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ. renuntiare *vel* abdicare facio – prohibeo – interdico – veto.

ՀԲԱԺԱՐՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ }
ՀԲԱԺԱՐՈՒՄՆ - ՄԱՆ } renuntiatio – detractatio – abdicatio – eiuratio – recessio – interdictum – interdictio.

ՀԲԱԺԻՇԱ - ՄԻ - ՄԻՑ *vel* }
ՀԲԱԺԻՇՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ } repudiatio – recusatio – facultas discedendi – vale – recessus.

ՀԲԱՀԱՆԳ - ԳԻ *vel* }
ՀԲԱՀԱՆԴՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ } exercitatio – institutio – disciplina – studium – schola – documentum – usus – ratio vivendi.
ՀԲԱՀԱՆԳՔ - ԴԱՑ }

ՀԲԱՀԱՆԳԻՄ - ԴԵՑԻ. exerceo – instituo – erudio – edoceo – doceo.

ՀԲԱՄԱՅԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ. imperativus – decretalis – dogmaticus.

ՀԲԱՄԱՅԻՄ - ԵՑԻ. impero – iubeo – praecipio – mando – constituo – permitto – concedo.

ՀԲԱՄԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ. imperium – iussum – praeceptum – mandatum – edictum – lex – dogma – decretum – ordinatio – permissio – licentia – oraculum.

» ՀՐԱՄԱՆ ԱՌՆՈՒՄ, ԱՌԻ. iussum *vel* responsum accipio – admoneor – moneor.

» ՀՐԱՄԱՆ ՏԱՄ, ԵՏՈՒ. impero – iubeo – praecipio – ordino – permitto – dispono.

ՀԲԱՄԱՆԱԿԱՐԳ ԲԱՆ. dogma – fidei doctrina.

ՀԲԱՄԱՆԱՏԱՈՒ - ՒԻ - ՒԱՑ *vel* }
ՀԲԱՄԱՆԱՏՈՒ - ՏՈՒԻ - ՏՈՒՑ } praecipiens – imperator – ordinator – dominus – dux – praefectus – rector – dispensator – mandator.

ՀԲԱՄԱՆԱՏԱՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ }
ՀԲԱՄԱՆԱՏՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ }
ՀԲԱՄԱՆԱՏՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ } praeceptio – iussio – imperatum – ordinatio – mandatum.

ՀԲԱՅԻՆ - ՅԻՈՅ - ՅԻՈՑ. igneus – ignitus.

Ճբայբեաց. ardens – accensus – inflammatus – igne exustus.

Ճբայբեցութիւն - թեան. ardor – incensio – inflammatio – exustio – rogus.

Ճբանամ - բացայ. ignesco – ardeo – conflagro – incandesco – incendor.

Ճբաշալի - լւոյ - լեաց. mirus – mirificus – mirabundus – stupendus.

Ճբաշակերտ - տի - տից (- տաց). mirificus – admirandus – magnificus – eximius – stupendus.

Ճբաշէկ. incandescens – ardens – rufulus – ignitus – igneus.

Ճբաշունչ. ignifluus – ignem exspirans.

Ճբաշք - շից. prodigium – miraculum – portentum – monstrum.

Ճբապարակ - կի - կաց. forum – platea – atrium – praetorium – tribunal – vicus – gymnasium – bivium.

» Հրապարակաւ (adv.). publice – publicitus – palam – aperte.

Ճբապարակեմ - եցի. evulgo – promulgo – praedico – patefacio – manifesto – diffamo.

Ճբապոյք vel Ճբապուռանք - նաց } sollicitatio – instigatio – stimulatio – impulsio – incitatio – incitamentum – persuasio – seductio – eversio.

Ճբապուրեմ - եցի vel etiam Ճբապուրեցուցանեմ - ցուցի } sollicito – instigo – stimulo – impello – incito – seduco – persuadeo – suggero.

Ճբապուրիչ. sollicitator – instigator – instinctor – stimulator – impulsor – incitator – persuasor.

Ճբաւ - ւի - ւից. ignis – aestus – calor – ardor – fervor – rogus – pyra – Mars.

Ճբաւարարեմ - եցի. publico – promulgo – evulgo – divulgo – praedico.

Ճբաւարարութիւն - ման. publicatio – promulgatio – praedicatio – rumor.

Ճբացան - նի - նից (- նաց). ignem spargens – igniarium – ballista ignea – ferrea fistula.

» Հրացան բարկութեան. fulmen – fulminatio – fulminis ictus *vel* iactus.

Ճբաւէր - ւիրի - ւիրաց. invitamentum – vocatio.

Ճբաւիրակ - կի - կաց. nuncius – nuntiator – invitator.

Ճբաւիրան - նի - նաց. propositum – electio – praedestinatio.

Ճբաւիրեմ - եցի. invito – voco.

» Յառաջագոյն Հրաւիրեմ. prius voco *vel* constituo – praedestino.

Ճբաւիրութիւն - ման. invitatio – invitamentum – vocatio.

Հրդեհ - հի - հից. incendium – ignis – conflagratio – deflagratio.

Հրդեհեմ - հեցի. incendo – igne uro – comburo – cremo – concremo.

Հրեղէն - ղինի - ղինաց. igneus – urens – rufulus.

» Հրեղինք - ղինաց. angeli – caelicolae.

Հրեշտակ - կի - կաց. angelus – caelicolae – nuncius – legatus – cursor – tabellarius – orator.

Հրեշտակական - նի - նաց *vel* Հրեշտակային - յնոյ - յնոց angelicus – caelestis.

Հրեշտակապետ - պի - պաց. caput *vel* princeps angelorum – Archangelus.

Հրեշտակութիւն - թեան. legatio – nuncium.

Հրեշտակօրէն *(adv.)*. angelico more.

Հրէաբար *(adv.)*. Iudaice – more iudaico.

Հրէական - նի - նաց. Iudaicus.

Հրէայ - էի - էից. Iudaeus.

Հրէանամ - էացայ. Iudaeus fio – iudaizo.

Հրէաստան - նի. Iudaea.

Հրէարէն *(adv.)*. Iudaice – iudaico more *vel* sermone.

Հրէշ *vel* Հրէշք - շից monstrum – portentum.

Հրէութիւն - թեան. Iudaismus – iudaica religio.

Հրկէզ առնեմ, արարի / Հրկիզեմ - զեցի incendo – comburo – concremo – uro – aduro – exuro – inflammo.

Հրկիզութիւն - թեան / Հրդուութիւն - թեան incendium – incensio – conflagratio – deflagratio – ustio – adustio – exustio – inflammatio.

Հրճիզ առնեմ, արարի. inflammo – incendo – succendo – uro – cremo – concremo.

Հրճուալի *vel etiam* Հրճուական - նի - նաց iucundus – laetus – hilaris – delectabilis.

Հրճուանք - նաց. iucunditas – laetitia – gaudium – hilaritas – delectatio.

Հրճուիմ - ճուեցայ. laetor – gaudeo – hilaresco – delector.

Հրովարտակ - կի - կաց. edictum – decretum – epistola – litterae – libellus.

Հրուանդան - նի - նաց. promontorium.

Հօտ - տի - տից. grex – ovile – ovis.

Հօտապետ - տի - տաց. antistes – primicerius – Patriarcha – Pontifex Maximus.

Հօտապետութիւն - թեան. primatus – principatus – Patriarchatus – Pontificatus.

Հօտապահ - ծի - ծաց. pastor – custos ovium.

Հօրամեղն. nobili patre natus – patricio genere.

Հօրան - նի - նաց. grex – ovile.

Հօրաքոյր - քեռ - քորք - քեռց. amita.

Հօրեղբայր - բօր. frater patris – patruus.

Հօրեղբօրորդի - դ. ոյ. patruelis – consobrinus.

Չ

Չաղ

Չագ - գու - գուց. pullus – avicula – passer.

» Չագս հանեմ, հանի. nidifico – nidulor.

Չագախառն *vel* Չագախառնակալ } *(adv.)*. cum pullis *vel* nido.

Չագար - րի - րաց. infundibulum.

Չախ - խոյ (- խու) - խմի. sinister – laevus.

Չախակողմն - ման. sinistrum latus – laeva.

Չախող - ղի - ղաց / Չախողակ - կի - կաց } calamitosus – infelix – infortunatus – malus – scaevus – infaustus.

Չախողանք - նաց *vel* Չախորդութիւն - թեան } calamitas – infelicitas – infortunium – malum – incommodum – damnum – detrimentum.

Չաղ - ղու - ղուց / Չաղանք - նաց } illusio – derisus – irrisio – sanna – triumphus.

Չայ

Չաղեմ - եցի. illudo – derideo – irrideo – triumpho.

Չաղկ - կի - կաւ. ferula – virga – baculus – verber – fustis.

Չաղկանք - նաց. verberatio – verberatus – verber.

Չաղկեմ - եցի. verbero – flagello – virgis *vel* fustibus caedo – fustigo.

Չաղութիւն - թեան / Չաղութիւն - ղման } irrisio – derisus – comoedia – tragoedia – pompa – triumphus.

Չայն - նի - նից. vox – sonus – sonitus – tonus – echo – modulatio – concentus – melos – clamor.

» Չայն արձակեմ - եցի *vel* բառնամ, բարձի *vel* տամ, եւտու. vocem emitto, levo, extollo *vel* do – voco – clamo – exclamo – clamores edo – vociferor.

Չայնակից - կցի - կցաց. consonans – consonus – concors – concinnus – conveniens – consentaneus.

Ձայնակցեմ - ցեցի } consono - concinno - convenio - consentio - concordo.
Ձայնակցեմ - ցեցայ }

Ձայնակցութիւն - թեան. consonantia - concinnitas - concentus - concentio - concordia - consensio - consensus - symphonia.

Ձայնարկու - կուի - կուաց. praefica - lugens - clamator.

Ձայնաւոր - րի - րաց. vocalis - sonorus - resonus.

Ձայնեմ - եցի. voco - clamo - vociferor.

Ձանձրալի vel Ձանձրանալի. molestus - fastidiosus - incommodus.

Ձանձրանամ - րացայ. molestor - taedet - segnesco - acediâ afficior - deficio - fastidio - nauseo - stomachor.

Ձանձրացուցանեմ - ցուցի. molesto - taedio afficio - onerosus sum - gravo - fastidium affero.

Ձանձրոյթ vel etiam } molestia - taedium - acedia - desidia - fastidium - labor - satietas - nausea - stomachus.
Ձանձրութիւն - թեան }

Ձգեմ - եցի. extendo - protendo - traho - attraho - extraho - abstraho - proiicio - iniicio - eiicio - duco - deduco - educo - abduco - perduco - haurio - arripio - percipio - porrigo - expando - iaculor - emitto - iacio.

Ձգեմ - եցի vel etiam } contendo - extendo - protendo - mitto - pertineo.
Ձգտութեանեմ - ցուցի }

Ձգիմ - տեցայ. attingo - extendor - feror - oscito - hio.

Ձեզէն vel Ձեզմէն (adv.). vos ipsi - a vobis - de vobismetipsis.

Ձեղուն - ուան - ուանք - ուանց. tectum - tegumen - laquear - lacunar - concameratio - involucrum - integumentum.

Ձեռագէտ - գիտի - գիտաց. operarius - opifex - artifex.

Ձեռագիտութիւն - թեան. operatio - opera - opificium - artificium.

Ձեռագիր - գրի (-գրոյ) - գրաց. chirographum - manuscriptum - manu exaratum opus - subscriptio.

Ձեռագործ - ծի - ծաց. manufactus - artificialis - artificiosus - manu confectus.

Ձեռագործութիւն - թեան. opus manufactum - labor *vel* actio manuum - artificium - opificium.

Ձեռական - նի - նաց. manualis - tractabilis - proprius - peculiaris.

Ձեռակապ - պի - պից (-պաց). vinculum manuum - manica - catena.

Ձեռակերտ - ած - ածից (-ատց)· opus manu confectum *vel* manufactum – opificium.

Ձեռակերտեմ - ածի· manu conficio opus – manibus operor.

Ձեռն - ռին - ռ.ք - ռաց· manus – dextera.

» ձեռն արկանեմ, արկի· manus iniicio *vel* infero – incipio – inchoo – exordior – ordior.

» ձեռն դնեմ, եդի· tango – manum impono – sacris initio.

» ձեռն տամ, եռու· manum *vel* dexteram do – subsidio venio – auxilior – opitulor – succurro – adiuvo.

» գձեռանէ առնում, առի *vel* ձգեմ - եցի *vel* ունիմ, կալայ· manum tango, teneo *vel* apprehendo – duco – ad manus traho *vel* deduco – perduco.

» 'ի ձեռն *vel* 'ի ձեռս *(praep.)*. per – per manus – ope.

» 'ի ձեռն առնում, առի· teneo – habeo – possideo – dominor.

Ձեռնադրեմ - եցի· manum protendo *vel* impono – sacris initio – ordino – constituo – consecro.

Ձեռնադրութիւն - թեան· manus impositio – consecratio – constitutio.

Ձեռնակապ - պի - պաց *Vid.* Ձեռակապ։

Ձեռնամուխ լինիմ, եղէ· aprehendo – praesumo – aggredior – exordior – ordior.

Ձեռնասուն· discipulus – auditor – mansuetus – cicur.

Ձեռնարկեմ - կեցի· manum admoveo – tento – aggredior – argumentor – dissero.

Ձեռնարկութիւն - թեան· argumentatio – argumentum – tractatio – apprehensio.

Ձեռնարձակութիւն - թեան· extensio manuum – arrogantia – temeritas – audacia.

Ձեռնկալու - լուի - լուաց· apprehensor – susceptor – opitulator – auxiliator.

» ձեռնկալու լինիմ, եղէ· suscipio – opitulor – auxilior – subvenio – adiuvo.

Ձեռնհաս - սի - սից· potens – validus.

» ձեռնհաս լինիմ, եղէ· possum – valeo – queo.

Ձեռնունայն *(adv.)*. inaniter – frustra – nequicquam.

Ձեռնտու - տուի - տուաց· adiutor – auxiliator – opitulator – intercessor.

» ձեռնտու լինիմ, եղէ· adiuvo – auxilior – opitulor – intercedo – succurro – subvento.

Ձեռնտուութիւն - թեան· adiutorium – auxilium – opitulatio – intercessio – subsidium.

Ձիա - ոյ - ոց· cauda – penis.

Ձեր - ըոյ - ըոց *vel* Ձերային - յնոյ - յնոց } vester - vestras.

Ձերբակալ - լի - լաց. manu captus - captivus - servus - mancipium.

» ձերբակալ առնեմ, ապարի. manu capio - arripio - captivum facio.

Ձերբակալեմ - լեցի. capto - capio - captivum facio.

Ձև - ւոյ (- ւի) - ւոց. forma - figura - modulus - habitus - exemplar.

Ձևակերպեմ - պեցի. formo - figuro - modulor - fingo - simulo.

Ձևակերպութիւն - թեան. formatio - figuratio - modulatio.

Ձևանամ - ւացայ. formor - figuror - simulor.

Ձևեմ - ւեցի. modulor - effingo - formo - facio.

Ձէթ, ձիթոյ. oleum - oliva.

Ձի - իոյ - իոց. equus.

Ձիագետի - ւոյ - ուք. equus fluvialis - hippopotamus.

Ձիան. equi.

Ձիավար *vel* Ձիաւոր - րի - բաց. equitans - eques - vir nobilis - patricius.

Ձիավարեմ - րեցի Ձիաւորեմ - բեցայ } equum conscendo - equito.

Ձիավարութիւն - թեան Ձիաւորութիւն - թեան } equitatio - equitatus.

Ձիթապտուղ - պտղոյ. oliva - oleae bacca - olea.

Ձիթաստան - նի - նաց Ձիթաստանեայք - եայց } olivetum - oliveta.

Ձիթենի - նւոյ - նեաց. olea - oliva.

» վայրենի ձիթենի. oleaster.

Ձիր, ձրի, ձրից. donum - gratia - munus.

Ձիւթ - թոյ. pix - resina.

Ձիւն, ձեան. nix.

Ձիւնաբեր - րի - բից. nix confertim cadens - nivium copia - ningor - nivosus.

Ձիւնանայ - ւնացայ Ձիւնեմ - նեցի } nive dealbatur - ningit - ninguit.

Ձիւնեղէն. niveus - nivalis - nivosus.

Ձկնիկ. pisciculus.

Ձկնորս - սի - սաց. piscator.

Ձկնորսութիւն - թեան. piscatio - piscatus.

Ձկտուցանեմ - ցուցի *Vid.* Ձգտուցանեմ:

Ձկտիմ - տեցայ *Vid.* Ձգտիմ:

Ձմեռն - երան - երուն - երանց. hiems - annus hibernus - bruma - tempestas - procella - nimbus - turbo.

Ձմեռնային - յնոյ - յնոց Ձմերկան - նի - նաց *vel* Ձմերային - յնոյ - յնոց } hiemalis - hibernus - brumalis - procellosus - nimbosus - nimbifer.

Ձմերայնի - յնւոյ Ձմերանի - նւոյ } hiems - bruma - tempestas - procella.

» *ձմեռանի (adv.)*. tempore hiemali – in hieme.

Ձմեռանոց - ցի - ցաց } hiberna-
Ձմերոց - ցի - ցաց } cula – hiberna – stativa castra – stationes.

Ձմեռեմ - րեցի. hiemo – hiberno.

Ձմերուկ - ըկի. cucumis.

Ձող - ղոյ - ղոց. calamus – ramus – malus – palus – vallus – pertica.

Ձոյլ - ուլոյ - ուլոց (- ուլի - ուլից). fusilis – fusus – conflatus – solidus – firmus – fusio – conflatio.

Ձոր - րոյ - րոց- vallis – convallis – torrens.

Ձորակ - կի - կաց. vallicula.

Ձորձ - ձոյ - ձոց. vestis – vestimentum – pannus – tunica – toga – peplus – velamen – pallium.

» *ձորձ ղղլխով արկանեմ, արկի*. velo *vel* tego caput.

Ձորձիկ. vesticula – togula – palliolum.

Ձու - ւոյ - ւոց. ovum.

Ձուլած - ծոյ - ծոց. conflatio – fusio – fusura.

Ձուլածոյ - յի - յից. conflatus – fusus – fusilis.

Ձուլեմ - լեցի. conflo – fundo – solido – consolido – firmo.

Ձուլիչ - լչի - լչաց. conflans – conflator – fusor.

Ձուկն, ձկան, ձկունք, ձկանց. piscis.

» *ձուկն որսամ - սացի*. piscor.

Ձրի (adv.). gratis – sine sumptu – immerito – frustra – incassum – necquisquam.

Ձօնեմ - եցի. consecro – offero – dedico – dico.

Ձօնի - նիք - նեաց. consecratio – oblatio – dedicatio – munus.

Ղ

Ղ՝ակ

Ղ՝ամբար - բի - բաց (graec.). lampas – fax – facula.

Ղ՝ակաղ vel Ղ՝ակ - կի - կաց. gubernaculum – clavus – remus.

Ղ՝եկավար - բի - բաց. gubernator – novarchus – rector – moderator – dux.

Ղ՝եկավարեմ - բեցի. guberno – rego – moderor – dirigo.

Ղ՝եւ

Ղ՝եկավարութիւն - թեան. gubernatio – regimen – moderatio.

Ղ՝ենջակ - կի - կաց (graec.). linteum – linteolum.

Ղ՝եւտական - նի - նաց. Leviticus.

Ղ՝եւտացի - ցւոյ - ցւոց. Levites – Levita.

Ղ՝ուղակ - կի - կաց *Vid.* Ղ՝ուղակ :

Ղ՝օղանջիմ - ջեցի· clamo - clango - ululo - tinnio - vociferor - garrio - latro - balbutio.

Ղ՝օղանջիւն *vel* Ղ՝օղանջումն - ջմանի} clamor - clangor - ululatus - tinnimentum - vociferatio - garrulitas - latratus.

Ղ՝օղիմ - եցի *vel etiam* Ղ՝օղեցուցանիմ - ցուցի} abscondo - abdo - occulto - occulo - celo - operio - contego - tego.

Ղ՝օղիմ - ղեցայ· abscondor - occultor - celor - abdor - innato - nato - no.

Ղ՝օղութիւն - թեան· occultatio - alluvies.

Ձ՛

Ձ՛ախ Ձ՛ակ

Ձ՛ագալ - լի - լաց· cuniculus.

Ձ՛ախարակ - կի - կաց· rota - canthus - tornus.

Ձ՛ախարակաձեւ *vel* Ձ՛ախարակաւոր - լի - լաց Ձ՛ախարակեայ} rotatus - circumactus - rotundus - globosus - tornatus - detornatus.

Ձ՛ախճախուտ· humefactus - humidus - aquosus - paludosus - palustris.

Ձ՛ախր առնում, առի· deambulo - ambulo - circumeo - obeo - oberro - circumagor - circumcurro - volo.

Ձ՛ախրանք - նաց· deambulatio - ambulatio - circuitus - circumactio - volatus.

Ձ՛ախրիմ - լեցի Ձ՛ախրիմ - լեցայ} circumeo - pervolito - circumvolo - volito - volo - supervolo.

Ձ՛ակաս - սու - սուց (- սի - սաց)· frons - acies - situs exercitus - praelium - bellum - certamen - dimicatio - visus - adspectus - species - titulus.

» Ձ՛ակաս առնում, հարս· bellum gero, suscipio *vel* infero - belligero - bello - praelior - certamen ineo.

Ձ՛ակատագիր - գրի - գրաց· fatum - sors - Parca - fortuna.

Ձ՛ակատամարտ - տի - տից· pugna - certamen - dimicatio - praelium - bellum.

Ձ՛ակատամարտիմ - տեցայ· pugno - certo - dimico - praelior - bello - belligero.

Ձ՛ակատիմ - տեցայ· occurro -

aggredior – congredior – aciem *vel* bellum struo.

Ա՛ահաւոր - ըի - ըայ. conveniens – decens – congruus – aptus – idoneus – concinnus.

Ա՛ահաւորեմ - եցի
Ա՛ահեմ - եցի *vel etiam*
Ա՛ահեցուցանեմ - ցուցի
} accommodo – apto – concinno.

Ա՛ահաւորութիւն - թեան. convenientia – decentia – congruentia – concinnatio – opportunitas – accommodatio.

Ա՛ահիճ - ճք. palus – stagnum – lacus.

Ա՛ամանիչ - չի - չից (-չայ). radius – splendor – fulgor – nitor – lumen – iubar – claritas.

Ա՛ամանչագեղ, ձամանչաւոր
Ա՛ամանչագոյն, ձամանչաւէտ
Ա՛ամանչագարդ, ձամանչեղ
} radiosus – splendens – splendidus – fulgidus – nitidus – resplendens – limpidus – radians – micans – fulgens.

Ա՛ամանչեմ - չեցի. radio – splendeo – fulgeo – nitesco – mico – claresco.

Ա՛ամբար - ըի - ըայ. acies – statio exercitus – copiae.

Ա՛այթեցուցանեմ - ցուցի. fragorem edo – strepo – tumultuor – crepito – magna loquor.

Ա՛այթիւն *vel*
Ա՛այթիք - թից
Ա՛այթումն - թման
} fragor – strepitus – tumultuatio – crepitus – tonitrus – plausus – echo – sonus.

Ա՛անաչեմ, ճանեայ, ճանուցեալ. cognosco – agnosco – scio – nosco – sentio – eligo – seligo – deligo.

» *յառաջագոյն* *vel* *յառաջն* ճանաչեմ. praescio – praevideo.

Ա՛անաչողութիւն - թեան
Ա՛անաչումն - չման
} cognitio – agnitio – notio – delectus – electus – selectio.

Ա՛անապարհ - հի - հայ. via – iter – itio – profectio – transitus – gressus.

» *գնամ ընդ ճանապարհ.* viam ingredior – per viam eo – in viam me do.

» *ընդ ճանապարհայն (adv.).* in via – per viam.

» *ճանապարհ առնեմ, արարի vel հաստանեմ, հաստի.* iter facio – eo – proficiscor.

» *ի ճանապարհ անկանիմ - կայ.* iter ingredior – abeo – excedo – discedo.

Ա՛անապարհակիցեմ - կցեցայ. itineris socius sum – una iter facio – comitor – congredior.

Ա՛անապարհորդ - դի - դայ. iter faciens – viator.

Ա՛անապարհորդեմ - դեցի
Ա՛անապարհորդեմ - դեցայ
} iter facio, habeo *vel* pergo – gradior – proficiscor.

Ա՛անապարհորդութիւն - թեան. iter – itio – peregrinatio – profectio.

Ա՛անձ - ձի - ձից· musca.

Ա՛անձեան - ձենոյ
Ա՛անձեաւր - ձերոյ
Ա՛անձիւն - ձոյան
} muscarum copia – muscae.

Ա՛անձիկ - ձկի· exigua *vel* parva musca – muscula.

Ա՛աշ - շոյ - շոց· prandium – coena – panis – convivium – mensa.

» Ձաշ ուտեմ; կերայ· prandeo – panem manduco.

» Ձաշոյ ժամ· horae canonicae prandii, in Breviario Armeniorum.

Ա՛աշակ - կի (- կոյ) - կաց· gustus – gustatus – gustatio – cibus – sapor – cyathus – catinus – patina.

» Ձաշակս Ձաշակեմ - կեցի· gusto – degusto – libo – delibo – pitisso.

Ա՛աշակաբան - նի - նաց
Ա՛աշակելիք - լեաց
} palatus – palatum – os – bucca.

Ա՛աշակեմ - կեցի· degusto – gusto – delibo – libo – pitisso – edo.

Ա՛աշակուքիւն - կման· degustatio – gustatus – libatio.

Ա՛աշատուն - տան - տանց
Ա՛աշարան - նի - նաց
} coenaculum – triclinium.

Ա՛աշեմ - շեցի· prandeo – coeno – vescor – panem manduco.

Ա՛առ - ռի - ռից· oratio – sermo – eloquium – verbum – caput (libri) – tractatus – historia – dissertatio – disputatio.

Ա՛առաջայթ - թի - թից· radius – lampas – splendor – lumen – lux – iubar.

Ա՛առաջայթաւոր - րի - րաց· radiosus – lucens – lucidus – splendidus – fulgidus – fulgens.

Ա՛առաջայթեմ - թեցի· radio – luceo – illumino – splendeo – fulgeo.

Ա՛առեմ - եցի· eloquor – loquor – dissero – disputo – peroro – ago – dico – narro.

Ա՛արակ - կի - կաց· pascuum – pabulum – esca.

» Ձարակ գաանեմ; գաի· serpo – diffundor – pascor – foveor – latesco.

Ա՛արակեմ - եցի
Ա՛արակիմ - կեցայ
} pascor – depascor – profundor – diffundor – divulgor – vescor – dilator – proferor.

Ա՛արմանդ - դի - դից (- դաց)· ansa – ansula.

Ա՛արպ - պոյ (- պի)· arvina – adeps.

Ա՛արտասան - նի - նից· eloquens – rhetor – advocatus – magniloquus – orator – facundus.

Ա՛արտասանական - նի - նաց· oratorius – rhetoricus.

Ա՛արտասանուքիւն - թեան· eloquentia – rhetorica – facundia – ars oratoria.

Ա՛արտար - բի - բաց. artifex - opifex - operans - poëta.

Ա՛արտարաբան - նի - նից
Ա՛արտարախօս - սի - սից } eloquens - facundus - disertus - rhetor - orator - concionator.

Ա՛արտարախօսութիւն - թեան. eloquentia - facundia - rhetorica - oratoria ars.

Ա՛արտարամեմ - մեցի *Vid.* Ա՛արտարմեմ:

Ա՛արտարանամ - բացայ. studeo - conor - nitor - laboro - elaboro - invenio - excogito.

Ա՛արտարապետ - տի - տաց. architectus - artifex - fabricator - structor.

Ա՛արտարապետեմ - տեցի. architector - fabricor - operor - struo - exstruo.

Ա՛արտարապետութիւն - թեան. architectura - architectonice - fabricatio - exstructio - artificium.

Ա՛արտարապէս *(adv.)*. ingeniose - industrie - solerte - subtiliter - acute.

Ա՛արտարեմ - եցի. excogito - conficio artificiose.

Ա՛արտարմեմ - եցի. ingenium *vel* industriam adhibeo - dialectice loquor.

Ա՛արտարմտութիւն - թեան. sophisma - fallacia - philosophia - dialectica.

Ա՛արտարութիւն - թեան. peritia - industria - sapientia - facunditas - inventio - ars - sophisma - artificium.

Ա՛ղնաւոր - բի - բաց. monachus - anachoreta - eremita - eremi cultor - martyr.

Ա՛ղնաւորական - նի - նաց. solitarius - solus - laboriosus.

Ա՛ղնաւորութիւն - թեան. eremus - solitudo.

Ա՛ղնեմ - նեցի *vel etiam*
Ա՛ղնեցուցանեմ - ցուցի } periclitor - defatigo - torqueo - excrucio - crucio - in angustiam coniicio - certo - studeo - exercito.

Ա՛ղնութիւն - թեան
Ա՛ղնումն - նման
Ա՛ղտնք - գանց } cruciatus - angor - certamen - conatus - tolerantia - patientia - sollicitudo - cura - periculum - exercitatio.

Ա՛եղ - ղի - ղից. recalvus - calvus.

Ա՛եղութիւն - թեան. calvities - calvitium.

Ա՛եղքեմ - քեցի
Ա՛եղքուտ - քի } discerpo - dilanio - dilacero - lacero - distraho - discindo - disseco - diffindo - findo - scindo.

Ա՛եմ - մի - մից. deambulatio - ambulatio.

» Ա՛եմ առնում, առի. ambulationem conficio - deambulo - ambulo.

Ա՛եմական - նի - նաց. academicus - scholasticus - gymnasticus.

Ա՛ՆԱՊԱՏ - ՆԻ - ՆԱՑ. academia - collegium - gymnasium - schola.

Ա՛ՆԵՄ - ՄԵՑԻ
Ա՛ՆԻՄ - ՄԵՑԱՅ } ambulo - deambulo - incedo - transeo - salio - ambulationem conficio.

Ա՛ՆՄԵՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ. ostento - iacto - triumpho - deduco.

Ա՛ՆՁԵՐ - ԻՒ - ԻԱՑ. nidor - exhalatio - fumus cibi.

Ա՛ՀԱՊ - ԱԻ (- ԱՊՅ) - ԱՒՑ. festinatio - properatio - studium - cura - occasio - celeritudo.

» ՁԵԱՊՈՎ (adv.). festinanter - properanter - properatim - properato - propere - celeriter.

Ա՛ՀԱԼԵՄ - ԱԼՑԻ
Ա՛ՀԱԼԻՄ - ԱԼՑԱՅ } festino - propero - accelero - curro - cogo - compello - exacuo.

Ա՛ՀԱ - ԱՒ - ԱՒՑ. mas - stirps - progenies - prosapia - genus - proles.

Ա՛ԻՂՆ, ՁՂԱՆ Vid. Ա՛ՂՈՒՆՔ:

Ա՛ԻՂ ՁՂԻ - ՂԻՑ (- ՂԱՑ) Vid. Ա՛ԻՒՂ:

Ա՛ԻՀՂ, ՁՀՂԻ. accuratus - diligens - sedulus - exploratus - certus - exactus.

» ՁՀՂԻՒ vel ՁՀՂՈՎ (adv.). accurate - diligenter - sedulo - certe - profecto - parciter - parce - exacte.

Ա՛ԻՉ, ՁՉԻ (- ՉՅ). clamor - vociferatio - strepitus - luctus - gemitus.

Ա՛ԻՈ, ՁՈՒԻ, ՁՈՒԻՑ (- ՈԱՑ). botrus - botryon - racemus - acinum.

Ա՛ԻՐԱՆ - ՆԻ - ՆՈՒՆՔ - ՆԱՆՑ (- ՆԱՑ). unguis - falcula.

Ա՛ԻՐԱՆԱՒՈՐ - ՐԻ - ՐԱՑ. unguiculatus.

Ա՛ԻՒԱՂ - ՂԻ - ՂԱՑ. monstrum - portentum - prodigium.

Ա՛ԻՒԱՂԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ. monstruosus - portentosus - prodigiosus - mirus.

Ա՛ԻՒԱՂՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. monstrum - portentum.

Ա՛ԻՒՂ - ՂՅ - ՂՑ. ramus - talea - taleola - cornu (fluminis) - ramulus.

Ա՛ՁԻ - ՁԻՒՅ - ՁԻԱՑ. insectum - bestiola - vermis - animalis - serpens.

Ա՛ՁՈՒԵՄ - ԼՑԻ. garrio - pipio.

Ա՛ՄԼԵՄ - ԼԵՑԻ vel etiam
Ա՛ՄԼԵՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ } affligo - excrucio - crucio - exprimo - comprimo - opprimo - premo - strangulo - constringo.

Ա՛ՆՁՂՈՒԿ - ՂԿԻ - ՂԿԱՑ (- ՂԿԱՆ - ՂԿԱՆՑ). passer - passerculus.

Ա՛ՆՉԵՄ - ՉԵՑԻ vel etiam
Ա՛ՆԵՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ } castigo - opprimo - punio - vexo - contero - sollicito - urgeo - insto.

Ճնշումն-թիւն-թեան } castigatio
Ճնշումն-ման } – oppressio – punitio – vexatio – compressio – pressio.

Ճշգրիտ - տի. accuratus – diligens – exactus – certus – eximius – sedulus.

» Ճշգրտիւ *(adv.)*. accurate – diligenter – sedulo – exacte – certo – eximie.

Ճշգտեմ - եցի. examino – disquiro – confirmo – perscrutor – investigo – affirmo – certiorem facio.

Ճշգտեցուցանեմ - ցուցի. assimilo – comparo – exprimo.

Ճշգտութիւն - թեան. diligentia – cura – studium – accuratio – certa cognitio.

Ճշդատ - տի. ulmus.

Ճշդեմ - եցի. investigo – indago – perscrutor – scrutor – parco – parsimoniâ ago – contineo – retineo.

Ճշդիւ *Vid. in* Ճիշդ :

Ճշդութիւն - թեան. inquisitio – indagatio – certa cognitio – parcitas – parsimonia – avaritia – sordes.

Ճշմարիտ-տի-տից (-տաց). verus – certus – verax.

» Ճշմարտիւ *(adv.)*. vere – certe – certissime – caute – reapse – accurate – exacte.

Ճշմարտագոյն - գունի - գունից. verior – certior – certissimus.

» Ճշմարտագոյնս *(adv.)*. certius – certissime – diligentius.

Ճշմարտախօս - սի - սաց. veridicus – verax.

Ճշմարտախօսութիւն - թեան. veridicentia – veritas.

Ճշմարտապէս *(adv.)*. in veritate – vere – certe – quidem – profecto.

Ճշմարտասիրութիւն - թեան. amor veritatis.

Ճշմարտեմ - եցի *vel etiam* Ճշմարտեցուցանեմ - ցուցի } veritatem exploro *vel* facio – comprobo – confirmo – affirmo – certiorem facio – veridicus sum.

Ճշմարտութիւն - թեան. veritas – verum – certa cognitio – iustitia – aequitas.

» Ճշմարտութեամբ *(adv.)*. in veritate – vere – certe – recte – diligenter.

Ճոխ - խի - խից (-խաց). abundans – copiosus – dives – locuples – opulentus – magnificus – splendidus – liberalis – potens – auctor – princeps – opimates.

Ճոխաբան. eloquens – facundus – magniloquus – disertus.

» Ճոխաբան լինիմ, եղէ. eloquor – facunde loquor.

Ճոխաբանութիւն - թեան. eloquentia – facunditas – magniloquentia.

Ճոխաբար *(adv.)*. magnifice –

splendide - imperative - liberaliter.

Ա՛ոխանամ - խացայ. ditesco - augeor - glorior - me iacto - superbio - intumesco - insurgo.

Ա՛ոխութիւն - թեան. abundantia - copia - divitiae - opes - magnificentia - splendor - liberalitas - potentia - dignitas - auctoritas.

Ա՛ոպան - նի - նաց. funis - restis - fidiculae - tormentum.

Ա՛ոռոմ. abundans - refertus - copiosus - facundus - disertus.

Ա՛ոռոմախան. magniloquus - multiloquax - loquax - garrulus - blatero - blato.

Ա՛ոռոմախանութիւն - թեան. loquacitas - garrulitas - blateratus - magniloquentia - multiloquium.

Ա՛ոռոմախանեմ - նեցի / Ա՛ոռոմանամ - մացայ } plura et prolixe loquor - blatero - effutio - garrio.

Ա՛չեմ - եցի. clamo - clamores edo - vociferor - gemo - eiulo - ululo.

Ա՛չիւն vel Ա՛չումն - չման } clamor - vociferatio - gemitus - eiulatio - ululatus.

Ա՛պիւն vel Ա՛պուն - պան - պունք - պանց. gryllus - cicada.

Ա՛ռուհամ - եցի / Ա՛ռուռդամ - եցի } garrio - pipio.

Ա՛ռուռդումն. garritus - garrulitas - pipatus.

Ա՛րաղ - ղի - ղաց. lucerna - candela cerea *vel* sebacea - lychnus - lumen.

Ա՛րաղաղաց - ղութի. Candelarum illuminatio, iuxta ritum Armenum, in vigiliis Nativitatis, Epiphaniae et Paschatis - dies luminum *vel* lucernarum.

Ա՛րաղան - նի - նաց. candelabrum.

Ա՛օձանակ - կի - կաց. flabellum - flabellulum - perpendiculum - pendulum pondus.

Ա՛օձեմ - եցի *vel etiam* Ա՛օձեցուցանեմ - ցուցի } agito - iacto - commoveo - vibro - quatio.

Ա՛

Ա՛ագաղաթ - թի - թից· pergamena membrana - charta pergamena - volumen - liber.

Ա՛ագաղաթեայ· membraneus - membranaceus - chartâ pergamenâ confectus - chartaceus.

» *մագաղաթեայ գիրք*· volumen - liber membranaceus.

Ա՛ագիլ - գլի - գլից· unguis - falcula.

Ա՛ագլատոր - րի - րաց· ungulatus.

Ա՛ագլեմ - լեցի } infestis unguibus abripio - ungue vellico.
Ա՛ագլցեմ - ցեցի }

Ա՛ագնիս - սի - սաց } *(graec.)*.
Ա՛ագնիտ - տի - տաց } magnes.

Ա՛ագ - գաց - գից (- գի - գից)· capillus - coma - caesaries - pilus - villus.

Ա՛ագգեղն - գան - գունք - գանց (- գաց)· ad religionem Persarum pertinens - magus.

Ա՛ագեղ - գի - գաց· pilosus - hirsutus - villosus - comatus - capillatus - comans.

Ա՛ագեղէն - գենի - գենաց· capillaceus - capillaris - cilicina vestis - cilicium.

Ա՛ալեմ - եցի· comprimo - premo - contundo - tundo - tero - obtero - pinso.

Ա՛ալիս *vel* Ա՛ալուխ - լխոյ· rudens - funis - restis - camelus.

Ա՛ախաղ - ղի - ղից· pera - mantica - bisacium - sacculus - sportula.

Ա՛ախամ - խացայ (- խացի)· invideo - aemulor - liveo - livesco.

Ա՛ախանք - նաց· invidia - aemulatio - livor.

Ա՛ածանեմ - ծի *vel* } coagulo - condenso - denso - agglutino - adiungo - figo.
Ա՛ածուցանեմ - ցի }

Ա՛ածանիմ - ծայ } coagulor - condensor - supervenio - agglutinor - adhaereo - concresco.
Ա՛ածնում - ծեայ }

Ա՛ակագանչութիւն - թեան· epiphonema.

Ա՛ակածութիւն - թեան· inductio.

Ա՛ակաղաաեղ - ղի - ղից· ovillum septum - praesepe - mandra - cubile - vivarium.

Ա՛ակաղեմ - եցի *vel etiam* } pecora *vel* oves congrego - gregem cogo *vel* in ovile septum introduco.
Ա՛ակաղեցուցանեմ - ցուցի }

Մահաղիմ - ղեցայ· cubo - quiesco - refocillor.

Մահան - նի - նաց· baculus - fustis - scipio - sceptrum - fulcrum.

Մահանուանիմ - եցի· cognomino - appello.

Մահանուն - նուան - նուանք - նուանց *vel etiam* Մահանունութիւն - թեան cognomen - agnomen - cognomentum - agnomentum - cognominatio - appellatio.

Մահբայ - յի - յից· adverbium.

Մահդիւ· adiectivus.

Մահեդոնացի - ցւոյ - ցւոց· vir Macedo - Macedones.

Մահերեւոյթ - ւոյթի *vel* Մահերեւութիւն - թեան superficies - terga (aquae).

Մահընթացութիւն - թեան· maris aestus - marinus aestus.

Մահոյկ - ուկի - ուկաց· scapha - navicula - navigiolum - linter.

Մահ - հու - հուց (- հուան - հունք - հուանց)· mors - lethum - pestilentia - pestis - exitium - strages.

« մահու չափ· usque ad mortem.

Մահաբեր - բի - բից (- բաց)· mortifer - mortiferus - lethifer - lethalis - exitialis - exitiosus.

Մահագին - ղոյ (- ղի)· venenum - toxicum.

Մահակ - կի - կաց· virga - lignum - fustis - baculum.

Մահակից լինիմ, եղէ· commorior.

Մահապարտ - տի - տաց· reus mortis - debitus *vel* destinatus morti - homicida.

Մահապարտիմ - տեցայ· capite damnor - in culpa *vel* in noxia sum - reus fio.

Մահապարտութիւն - թեան· culpa - crimen - noxa.

Մահարձան - նի - նաց· statua mortuaria - simulacrum - turris - turricula - propugnaculum.

Մահացու - ցուի - ցուաց· mortifer - mortiferus - lethifer - lethalis - mortificus - mortalis - nocivus.

Մահացուցանեմ - ցուցի· mortem infero - letho - interficio - exanimo - neco - morte afficio - occido.

Մահիկ - հկի - հկաց· luna crescens *vel* cornuta - luna curvata in cornua.

Մահիճք - հճաց· lectus - lectulus - grabatus - cubile.

Մահկանացու - ցուի - ցուաց· mortalis - moriens - mortifer - mortificus.

Մահկանացութիւն - թեան· mortalitas - conditio generis humani.

Մահու չափ· usque ad mortem - lethalis - mortifer - mortificus - mortalis.

Ա՝ահտապաժամ - մի - մից· pestis – pestilentia – lues.

Ա՝ագ - ղի - ղից *vel* - ղոյ - ղոց (- ղու - ղուց)· cribrum – incerniculum – vannus – cilicium – corbis – nassa – qualus – fiscella.

Ա՝ագեմ - եցի· cribro – excerno – incerno – cerno – cilicio colo *vel* percolo – spargo – ventilo.

Ա՝ագղմայ - յի - յից *vel* Ա՝ագագմի - մւոյ - մւոց } patena – patina – patella – catinum.

Ա՝աղթ - թք - թից Ա՝աղթանք - նաց } invocatio – deprecatio – precatio – rogatio – supplicatio – intercessio – imploratio.

Ա՝աղթեմ - թեցի· invoco – deprecor – precor – exoro – oro – rogo – supplico – advoco – imploro.

Ա՝աղձ - ձոյ (- ձի)· bilis – fel.

Ա՝աղձայոյզ - յուզի· incitatio bilis – cholera.

Ա՝ած - ծոյ (- ծի)· aratrum – vomer – vomis – stiva.

Ա՝ածակալ - լի - լաց· arator.

Ա՝ամմոնայ - յի - յից *(hebr.)*. mammona – pecunia male parta.

Ա՝ամուլ - մլոյ - մլոց· torcular – praelum – cochlea.

Ա՝ամուռ - մռոյ - մռոց· muscus – fucus – alga – helxine.

Ա՝այիս - սի *(lat.)*. Maius (mensis).

Ա՝այլ - լի - լից· cedrus – citrum – citrea malus – pinus – abies.

Ա՝այր, մօր, մայրք, մայրց· mater – genitrix.

» մայր արեւու· occasus solis – occidens.

» մայր եկեղեցի· Basilica – primarium *vel* maius templum.

Ա՝այրաբար *(adv.)*. materno ritu *vel* animo – tanquam mater – maternum in modum.

Ա՝այրական - նի - նաց· maternus.

Ա՝այրաւոր - րի - րաց· silva – nemus – saltus.

Ա՝այրաքաղաք - քի - քաց· metropolis – urbs regni caput.

Ա՝այրենի - նւոյ - նեաց· maternus.

Ա՝այրի - րւոյ - րեաց (- րաց)· citretum – citrina silva – nemus – saltus – spelunca – latibulum.

Ա՝այրութիւն - թեան· materna dignitas – maternitas.

Ա՝ան - նի *vel* Ա՝անանայ - յի - յից } manna.

Ա՝անանեխ - խի Ա՝անանիխ - նխոյ } sinapis – sinapi.

Ա՝անաւանդ *sive etiam* Ա՝անաւանդ զի *vel* թէ } *(adv. et coni.)*. praesertim – magis – maxime – immo – et quidem – potius.

Ա՝անդաղ - ղի (- ղոյ) - ղաց· falx.

Ա՛անգաղակ - կի - կաց. falcula – falcicula.

Ա՛անգղհոն - նի - նից. machina bellica – aries.

Ա՛անեակ - եկի - եկաց. torquis – monile – collarium – collare.

Ա՛անեմ - եցի. texo – contexo – intexo – ordior – necto – neo – plico – complico – compono – contorqueo.

Ա՛անիշակ - կի - կաց. viola.

Ա՛անիշակագոյն. violaceus.

Ա՛անկ - կի - կաւ. astutia – calliditas – insidiae.

Ա՛անկաբար (adv.). pueriliter – puerorum more – fortiter.

Ա՛անկաբարձ - ձի - ձաց
Ա՛անկակալ - լի - լաց } obstetrix – nutrix – altrix – alumna.

Ա՛անկագոյն - գունի - գունից (- գունաց). iunior – iuvenilior – iuvenis.

Ա՛անկական - նի - նաց. puerilis – puellatorius – infantilis – iuvenilis.

Ա՛անկամարդ - դի (-դոյ)-դաց. adolescentula – iuvencula – adolescentior *vel* iunior puella.

Ա՛անկանամ - կացայ. pueriliter ludo *vel* facio – nascor – orior – gignor – iuvenesco – adolesco.

Ա՛անկիկ. puellus – puerulus – infantulus – iuvenculus – adolescentulus.

Ա՛անկութիւն - թեան. puericia – puerilitas – puerilis aetas – infantia – adolescentia – iuventus.

Ա՛անկտեակ. puelli – parvuli – infantuli – pueruli – iuvenculi.

Ա՛անկտի - տւոյ - տեաւ. pueri – infantes – pusilli – adolescentuli.

Ա՛անուաձ - ձոյ - ձոց. contextus – intextus – textura – textile – nexus – plicatura – volutatio – involutio.

Ա՛անուաձոյ - յի - յից. plicatus – tortilis – textilis.

Ա՛անուկ - նկան - նկունք - նկանց. iuvenis – iunior – adolescentulus – infans – parvulus – puer – puella – pusio – filius – filiolus.

Ա՛անուշակ - կի - կաց. viola.

Ա՛անր - նու - նուկ - նուկնք - նուկնց. exiguus – minutus – gracilis – tenuis – tener.

Ա՛անրագոյն - գունի - գունից. exiguior – minor – gracilior – minutior – tenuior – tenerior.

*Ա՛անրադիտ - դիտի - դիտաց. microscopium.

Ա՛անրամանր. parvulus – perparvulus – pusillus – minusculus – minutulus.

Ա՛անրամասն - սին - սունք - սանց (- սնից). particula – rei adiuncta – lapillus.

Ա՛անրամասնաբար (adv.). sin-

gillatim – singulatim – minute – minutatim – subtiliter – tenuiter.

Ա՛անրեմ - հցի. frango – confringo – infringo – extenuo – comminuo – contero – tenuo.

Ա՛անրերկրորդ - դի - դայց. sexagesima pars momenti – punctum temporis.

Ա՛անրիկ - րկան - րկունք - րկանց. perparvulus – pusillus – tenuiculus.

Ա՛անրութիւն - թեան. exiguitas – minutia – parvitas – gracilitas – tenuitas – subtilitas.

Ա՛աշ - շոյ (- շի). pisum.

Ա՛աշեմ - հցի. consumo – insumo – destruo – everto – invetero – impendo – edo – liquefacio – antiquo – contero.

» Հրով մաշեմ. uro – comburo – exuro – incendo.

Ա՛աշկ - կի - կից (- կաց). pellis – cutis – corium – scortum – cuticula.

Ա՛աշկեակ - եկի - եկաց. pellicea vestis – endromis – sagum – lacerna.

Ա՛աշկեայ - կեի - կեից *vel* Ա՛աշկեղէն - ղենի - ղենաց } corio *vel* pelle confectus – pelliceus – scorteus – cutaneus.

Ա՛աշխեմ - ախցայ. depilis fio – pilis careo.

Ա՛աշոց. Ritualis liber.

Ա՛առախլամած
Ա՛առախլամուխթ
Ա՛առախլային
Ա՛առախլապատ } caliginosus – nebulosus – tenebrosus – obscurus – opacus – fuscus.

Ա՛առախուղ - խղոյ - խղոց (- խղաց). caligo – nebula – tenebrae.

Ա՛առան - նի - նաց. cellarium – cella promptuaria *vel* vinaria – armarium promptuarium.

Ա՛աս - սին - սունք - սանց. pars – portio – distributio – gradus.

» 'ի մասնի. ex parte – distincte.

» մասամբ (*adv.*). partim – in parte.

Ա՛ասնական - նի - նաց. peculiaris – singularis – particularis – privatus.

Ա՛ասնակից - կցի - կցայց. particeps – consors.

Ա՛ասնակցեմ - եցի
Ա՛ասնակցիմ - ցեցայ } participo – particeps sum *vel* fio.

Ա՛ասնակցութիւն - թեան. consortium – consortio – communio – communicatio.

Ա՛ասնաւոր - րի - րաց. specialis – peculiaris – singularis – particularis – privatus.

Ա՛ասնաւորաբար
Ա՛ասնաւորապէս } (*adv.*). specialiter – speciatim – singulatim – praecipue – praesertim – particulariter – ex parte.

Ա՝ասնաւորիմ - ցեցայ } Ա՝ասնիմ - նեցայ } participo – particeps fio – communicor.

Ա՝ասնաւորութիւն - թեան. communicatio – rei adiuncta.

Ա՝ասնիկ-նկան-նկուանք-նկանց. particula – frustulum.

Ա՝աստակ - կի - կաց. foemina (animalium).

Ա՝աստակարար - բի - բաց. administrator – ministrator – oeconomus – dispensator – procurator domus.

» մաստակարար լինիմ, եղէ. administro – ministro – dispenso.

Ա՝աստակարարաբար } Ա՝աստակարարապէս } (adv.). administratoris more – modo oeconomico.

Ա՝աստակարարիմ - եցի. administro – ministro – dispenso – sumptus praebeo.

Ա՝աստակարարութիւն - թեան } Ա՝աստակարարութիւն - ցման } administratio – ministratio – oeconomia – dispensatio – procuratio.

Ա՝աստղ - ղոյ - ղոց vel } Ա՝աստղական - նի - նաց } tener – tenellus – parvulus – tenuis – mollis – delicatus – puer – puerulus.

Ա՝աստղանամ - ղացայ. tenuor – attenuor – imminuor – repubesco – iuvenesco.

Ա՝աստղատունկ - տնկոյ - տնկոց. arbuscula – parva planta – taleola – virgultum – neophytus.

Ա՝աստղութիւն - թեան. teneritas – teneritudo – tenuitas – puerilis aetas – pueritia – puerilitas.

Ա՝աստանի - նւոյ - նեաց. anulus – annellus – sigillum – signum – signaculum – digitale.

Ա՝աւեան - ենի - ենից. membrana – codex manuscriptus *vel* manu exaratus – scriptum – liber – volumen – syngrapha – conscriptio – scriptura – capitulum.

» մաւենից դարան. bibliotheca – libraria taberna.

Ա՝աւենագիր - գրի - գրաց. scriptor – conscriptor – auctor – historicus – compositor.

Ա՝աւենագրիմ - գրեցի. librum conscribo – compono – exaro.

Ա՝աւենագրութիւն - թեան. scriptum – scriptio – litteratura – litterae – opus – historia – commentarium – commentatio.

Ա՝աւենադարան - նի - նաց. bibliotheca – taberna libraria.

Ա՝ատղիմ - ղեցայ. agglutinor – adhaereo – cohaeresco.

Ա՝ատն - տին - տունք - տանց. digitus.

» *մաան առնեմ, ապարխ.* prodo – exprobro – ludos facio – irrideo – derideo.

» *մաան լինիմ, եղէ.* prodor – proditus sum – captor.

Ա՛*աանեմ - նեցի.* prodo – indico – defero – denuntio – traduco.

» *'ի պարտութիւն մաանեմ.* vinco – supero – debello – in fugam verto.

Ա՛*աանիկ.* digitus minimus *vel* auricularis – digitulus.

Ա՛*աանիչ - նչի - նչաց.* proditor – traditor – delator – index.

Ա՛*աանոց - ցի - ցաց.* digitale.

Ա՛*աանութիւն - թեան*
Ա՛*աանութիւն - նմեան* } proditio – delatio – praevaricatio – denuntiatio.

Ա՛*աանաու.* proditor – traditor – delator.

Ա՛*աաղց - ուցի.* ascensio – ascensus – clivus.

Ա՛*աաւան - ատան - ատուն՛ք - ատանց (graec.).* sacellum – aedicula – oratorium – templum in honorem martyrum.

Ա՛*աաւցանեմ - ցի.* offero – affero – adduco – porrigo – praebeo – praesto – retribuo – devoveo – sacrifico.

» *աղօթս մաաւցանեմ.* exoro – oro – precor – rogo – deprecor.

Ա՛*աաւցատան - նի - նաց.* aramensa – altare.

Ա՛*աաւցիչ - ցչի - ցչաց*
Ա՛*աաւցող - ղի - ղաց* } offerens – oblator.

Ա՛*աաչիմ - տեայ - տուցեալ.* tango – accedo – appropinquo – adeo – venio – offero me.

Ա՛*աաուսակ - կի - կաց.* vinum *vel* potionem ministrans – pocillator – pincerna – propinator.

Ա՛*աաուսակեմ - եցի.* vinum *vel* potum ministro – propino – inebrio – ebrio.

Ա՛*աաուսակութիւն - թեան.* munus pocillatoris – officium pincernae – propinatio.

Ա՛*ար - րի - րաց.* Medus (populus antiquus).

Ա՛*ար - րու - րուց.* cadus – metreta – amphora – uter – lagena.

Ա՛*արախ - խոյ - խոց.* locusta.

Ա՛*արաստան - նի.* Media – terra Medorum.

Ա՛*արգ - գի - գաց vel*
Ա՛*արգաւեան - անոյ* } pratum – pratulum – loca aquosa *vel* irrigata – ager uliginosus – palus.

Ա՛*արգարէ - էի - էից.* propheta – prophetes – vates – vaticinans – vaticinator – fatidicus.

» *սուտ մարգարէ.* pseudopropheta.

Ա՛*արգարէաբար (adv.).* vatum in morem – prophetice.

Մարգարէական - նի - նաց. propheticus – vaticinus – fatidiloquus – faticinus.

Մարգարէանամ - էացայ. vaticinor – praenuntio – praedico – propheto – prophetizo – oraculum edo.

Մարգարէապետ - տի - տաց. princeps *vel* caput prophetarum – summus propheta.

Մարգարէութիւն - թեան. prophetia – vaticinatio – vaticinium.

Մարգարէուհի - հւոյ - հեաց. prophetis – fatidica.

Մարգարէօրէն *(adv.)*. prophetice – vatum in morem.

Մարգարիտ - տի (- տոյ) - տաց. margarita – margaritum – unio – bacca – gemma.

Մարգարտեայ } ex margaritis
Մարգրտեայ } confectus – baccatus – gemmeus.

Մարդ - դոյ - դոց. homo – vir – mulier – foemina – mortales – humana *vel* hominis natura.

» կին մարդ *Vid. in* Կին :

Մարդասպողսող } homicida –
Մարդասպաշտ } sicarius.

Մարդակ - կի - կաց. trabes – trabs – tignum – tignus – columna.

Մարդակեր - րի - րաց. anthropophagus – hominum vorator.

Մարդակերպ - պի - պից. formam habens humanam – similis homini.

Մարդահաճ *vel etiam* }
Մարդահաճոյ - յի - յից } ad oculum serviens – hypocrita – hominibus placens – adulator – assentator.

Մարդահաճոյութիւն - թեան }
Մարդահաճութիւն - թեան } ad oculum servitus – hypocrisis – benevolentia – adulatio – assentatio.

Մարդանամ - դացայ. homo fio – carnem sumo – carne induor – humanum corpus assumo.

Մարդաշատ. frequens – frequentatus – populosus.

Մարդաշատութիւն - թեան. frequentia – frequentatio – oblectatio.

Մարդապէս *(adv.)*. humanitus – humane.

Մարդասէր - սիրի - սիրից (- սիրաց). humanus – humane tractans – benignus – comis – misericors.

Մարդասիրաբար *(adv.)*. humaniter – humane – benigne – comiter – misericorditer.

Մարդասիրեմ - եցի. humane tracto – benigne ago – miseror – commiseresco.

Մարդասիրութիւն - թեան. humanitas – benignitas – comitas – miseratio – misericordia.

Ա՛արդասպան-նի-նից (-նաց). homicida – sicarius.

Ա՛արդասպանութիւն - թեան. homicidium – sanguinis effusio.

Ա՛արդելոյզ - լուղի - լուզաց. plagiarius – palpator – assentator – adulator.

Ա՛արդելուզութիւն - թեան. plagium – assentatio – adulatio.

Ա՛արդեղութիւն - թեան. incarnatio (D. N. I. Christi) – carnis assumptio – ortus hominis – genealogia.

Ա՛արդիկ - դկան. homines – mortales.

Ա՛արդկաբար (adv.). humanitus – humane – humano more *vel* modo.

Ա՛արդկական - նի - նաց
Ա՛արդկային - ինոյ - ինոց *vel*
Ա՛արդկեղէն - ղէնի - ղէնաց
humanus – ad humanam naturam pertinens.

Ա՛արդկութիւն - թեան. humana *vel* hominis natura – humanitas.

» ըստ մարդկութեան. secundum hominem – humanitus.

Ա՛արդօրէն (adv.). more humano – humane – humanitus.

Ա՛արզ - զի - զից. regio – terra – provincia.

Ա՛արզեմ - եցի. exerceo – edoceo – doceo – instituo – erudio.

Ա՛արզպան - նի - նաց. praefectus regionis – praeses provinciae – princeps – dux.

Ա՛արզպանութիւն - թեան. paraefectura – principatus – ducatus.

Ա՛արթ - թի. remedium – ratio – modus – via – possibilis – contingens.

» մարթ է *vel* մարթ ինչ է. fieri potest – possibile *vel* fas est – licet.

Ա՛արթանք - նաց. remedium – facultas – possibilitas – potentia – peritia – ars – astutia.

Ա՛արթանամ - թացայ *vel*
Ա՛արթեմ - թացի - թացեալ
possum – valeo – queo – polleo.

Ա՛արթի - թիցի. fieri potest – fas *vel* possibile est.

Ա՛արի - ըւոյ - ըհաց. foemina (avium) – gallina.

Ա՛արմանդ - դի - դք. pratum – pratulum – planities – planum.

Ա՛արմաջեմ - ջեցի. prurio – vellicor – irritor.

Ա՛արմաջեցուցանեմ - ցուցի. vellico – irrito – lacesso – fodico – pungo.

Ա՛արմաջիւն - ջիւնք *vel*
Ա՛արմաջուձի - ջման - ջմունք
pruritus – prurigo – vellicatio – cupiditas – irritamentum – incitatio.

Ա՛արմարաշէն
Ա՛արմարեայ
Ա՛արմարեղէն
marmoreus – marmoratus – marmorosus.

Ա՛արմարիոն - նի - նաց. marmor.

Ա՛արմին - մնոյ - մնոց. corpus - caro - homo - cadaver.

Ա՛արմնական - նի - նաց. corporeus - corporalis - carnarius - libidinosus - voluptuarius.

Ա՛արմնակից - կցի - կցաց. concorporalis - consaguineus - cognatus.

Ա՛արմնանամ - մնացայ. carnem sumo - carne induor - corpus humanum assumo.

Ա՛արմնապէս (adv.). corporaliter - secundum carnem.

Ա՛արմնաւոր - րի - րաց vel Ա՛արմնաւորական - նի - նաց corporalis - corporeus - carnarius - materialis.

Ա՛արմնաւորութիւն - թեան. carnis assumptio - incarnatio.

Ա՛արմնեղէն - ղինի - ղինաց. corporeus - corporalis - carnarius - carnosus.

Ա՛արսեմ - եցի. concoquo - digero (cibum).

Ա՛արտ - տի - տից. pugna - bellum - certamen - dimicatio - praelium - Martius (mensis).

» մարտ դնեմ, եդի. bellum gero - praelior - pugno - certo - dimicor - belligero - bello.

Ա՛արտական - նի - նաց. bellicus - praeliator - pugnator.

Ա՛արտակից - կցի - կցաց. pugnator - praeliator - adversarius - inimicus - commiles - opitulator.

Ա՛արտիկ - տկի - տկաց. certator - bellator - belligerans - pugnax - athleta.

Ա՛արտիրոս - սի - սաց (graec.). martyr - testis - testans - testator.

Ա՛արտիրոսական - նի - նաց. quod proprium est martyri - testificans.

Ա՛արտիրոսանամ - սացայ. martyrio afficior - excrucior - discrucior.

Ա՛արտիրոսութիւն - թեան. martyrium - testimonium - testificatio.

Ա՛արտոյ - ցի - ցաց. castellum - propugnaculum - munimentum - munitio.

Ա՛արտնջիմ - տեայ - տուցեալ. litigo - certo - decerto - pugno - belligero - bello - dimicor - praelior - contendo - luctor.

Ա՛արտոտ - ոտի - ոտից. spinetum - silva - nemus - lucus - saltus.

Ա՛արտաւ - ոի vel etiam Ա՛արտաւութիւն - թեան Ա՛արտաւուտի - ումն lis - controversia - disputatio - disceptatio - contentio - altercatio - lucta - pugna.

Ա՛արտաւիմ - ուեցայ. litigo - disputo - discepto - contendo

– altercor – luctor – pugno – belligero – certo.

Ա՛աքի - քւոյ - քեայ. ovis – ovicula – agna.

Ա՛աքուր - քրոյ - քրոյ (-քրի - քրից). mundus – mundatus – purus – sanctus – politus – immaculatus – castus.

Ա՛աքս - սի - սից. vectigal – portorium – tributum.

Ա՛աքսանոց - ցի - ցայ *vel* Ա՛աքսատուն - տան - տանց portorium – telonium.

Ա՛աքսապետ - տի - տայ. princeps publicanorum – caput portitorum.

Ա՛աքսաւոր - րի - րայ. publicanus – portitor – vectigalium exactor – telonarius.

Ա՛աքսաւորութիւն - թեան. teloneum – telonium – vectigalium exactio.

Ա՛աքսեմ - հցի. vectigalia exigo, colligo *vel* exerceo.

Ա՛աքրաքար Ա՛աքրապէս *(adv.)*. munde – munditer – pure – sancte – caste – nitide – sincere.

Ա՛աքրադոյն - գունի - գունից. mundior – purior – sanctior – politior.

Ա՛աքրական - նի - նայ. mundus – mundatus – purus – politus – sanctus – nitidus – candidus.

Ա՛աքրեմ - հցի. mundo – purifico – purgo – polio – abstergo – extergeo – verro.

Ա՛աքրողութիւն - թեան Ա՛աքրութիւն - թեան Ա՛աքրութիւն - ման mundities – mundities – puritas – purificatio – purgatio – politio – sanctitas – sanctitudo – sanctimonia – castitas.

Ա՛եղացի - ցւոյ - ցւոց. Medus (populus antiquus).

Ա՛եղէն *vel* Ա՛եղոյն *(adv.)*. nos ipsi – a nobismetipsis.

Ա՛ելան - նի - նաւ *(graec.)*. atramentum.

Ա՛եխակ - կի - կայ. caryophillon – caryophillus hortensis *vel* coronarius.

Ա՛ևծ - ծի - ծայ. magnus – maior – maximus – ingens – grandis – dives – locuples – opulentus.

» *ևծ առնեմ, ապարի*. magnifico – extollo – exalto.

Ա՛ևծաբան - նի - նից. magniloquus – grandiloquus – audens – audax – eloquens.

Ա՛ևծաբանեմ - նեցի Ա՛ևծաբանիմ - նեցայ plura et prolixe loquor – audeo – iacto me – eloquor.

Ա՛ևծաբանութիւն - թեան. magniloquentia – audentia – audacia – iactantia – iactatio – facundia.

Ա՛ևծաբարբառ. *(adv.)*. magna voce – clamose.

Ա՛ևծագանձ. praedives – ditissimus – opulentissimus – locupletissimus.

Մ'ԼԾԱԳԻՆ - ԳՆԻ (- ԳՆՈՅ)
Մ'ԼԾԱԳՆԻ - ԳՆՈՅ } pretiosus - magni pretii - carus.

» ԼԾԱԳՆԻ *(adv.)*. magno - care - pretiose.

Մ'ԼԾԱԳՆՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. magnum pretium - valor - pretiositas.

Մ'ԼԾԱԳՈՅՆ - ԳՈՒՆԻ - ԳՈՒՆԻՑ. maior - ditior - locupletior - opulentior.

Մ'ԼԾԱԳՈՐԾ - ՅԻ - ՅԱՑ. magnificus - splendidus - liberalis.

Մ'ԼԾԱԶՕՐ - ՐԻ. praepotens - potentissimus - omnipotens - praevalens - fortissimus.

Մ'ԼԾԱԾՈՒԼ. oceanus - pelagus - altum - altum mare.

Մ'ԼԾԱՀԱՆԳԷՍ. magnificus - splendidus - fulgidus - solemnis - insignis.

Մ'ԼԾԱՀԱՆՁԱՐ - ՐԻ - ՐԻՑ. magno ingenio praestans - valde sapiens - perdoctus - eruditus - peritissimus.

Մ'ԼԾԱՃԱՅՆ *(adv.)*. voce magna *vel* elata - clamose.

Մ'ԼԾԱՃԱՅՆԵՄ - ՆԵՑԻ. clamo - clamores edo - clamito - conclamo - vociferor.

Մ'ԼԾԱՃԱՅՆՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. clamor - vociferatio - conclamatio.

Մ'ԼԾԱՄԵԾ - ՅՔ - ՅԱՑ. magnus - maior - permagnus - maximus - magnates - potentes - optimates - proceres - divites.

» ԼԾԱՄԵԾՍ ԲԱՐԲԱՌԵՄ. magna exalto - plura et prolixe loquor.

Մ'ԼԾԱՄԵԾԱՒ. honorabilis - honorandus - splendidus - lautus - magnificus.

Մ'ԼԾԱՄԻԱ - ՄԻՏԻ - ՄԻԱՑ. elatus corde - magnanimus - alta sapiens.

Մ'ԼԾԱՄՈՒԵՄ - ՄԵՑԻ
Մ'ԼԾԱՄՈՒԽՄ - ՄԵՑԱՑ } superbio - intumesco - glorior - iacto me - alta sapio - efferor - inflor - tumeo - turgesco.

Մ'ԼԾԱՄՈՒՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. superbia - tumor - gloriatio - ostentatio - arrogantia - fastus - iactantia - inflatio.

Մ'ԼԾԱՆԱՄ - ՅԱՑԱՑ. dives sum - ditesco - locuples fio - locupletor - magnificor - ingrandesco.

Մ'ԼԾԱՆԱՆ - ԱՒՆ - ԱՈՒՆՔ - ԱՆՑ. magnanimus - generosus - liberalis - carnulentus - corpulentus.

Մ'ԼԾԱՆԱՆՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. magnanimitas - animi magnitudo - generositas - liberalitas - largitas - crassities.

Մ'ԼԾԱՆՈՒՆ. celeber - laudatus - illustris - praeclarus - inclytus - insignis - eximius.

Մ'ԼԾԱՉԱՀ - ՀԻ - ՀԻՑ. lucrosus - lucrativus - quaestuosus - utilissimus.

Մ'ԼԾԱՉԻՆ. magnificus - splendidus - lautus - praeclarus.

Մ'ԼԾԱՉՈՒՔ. gloriosus - honc-

rabilis – honorus – clarus – illustris.

Մ՝ԼՃապայծառ. splendidus – magnificus – fulgidus – illustris – praeclarus.

Մ՝ԼՃապայծառութիւն-թիան. splendor – magnificentia – pompa – apparatus.

Մ՝ԼՃապատիւ. honoratus – honore dignus – honorabilis – venerandus – reverendus – colendus – gloriosus.

Մ՝ԼՃապատուիմ - ուեցի. honoro – veneror – revereor – colo – observo – gloriâ afficio.

Մ՝ԼՃապատութիւն - թիան. honor – veneratio – reverentia – observantia – dignatio.

Մ՝ԼՃապարգեւ. generosus – liberalis – magnificus – munificus.

» **ՄԼՃապարգեւ ՄԼՃարեմ - եցի vel առնեմ, ապարի.** honoro – veneror – observo – colo – remuneror.

Մ՝ԼՃապէս *(adv.)*. magnopere – maxime – vehementer – valde – multum – magnifice.

Մ՝ԼՃասքանչ. admirabilis – mirificus – mirandus – mirus – prodigiosus.

Մ՝ԼՃավայելուչ. magnificus – splendidus – egregius – elegans – dignus – gravis.

Մ՝ԼՃատարած. vastus – amplus – latus – expansus.

Մ՝ԼՃատուն - տան - տանց. dives – locuples – opulentus.

Մ՝ԼՃարանք - նաց. reverentia – observantia – honor – magnificentia – dignitas.

Մ՝ԼՃարգի
Մ՝ԼՃարգոյ } honoratus – reverendus – venerandus – venerabilis – magnificus – pretiosus – aestimabilis.

Մ՝ԼՃարիմ - բեցի. honoro – aestimo – observo – veneror – colo – laudo – commendo – magnifico – gloriâ afficio.

Մ՝ԼՃարգութիւն - թիան. reverentia – observantia – veneratio – honor – magnificentia – aestimatio.

Մ՝ԼՃարոյ vel Մ՝ԼՃարու. honorandus – venerabilis – pretiosus – splendidus.

Մ՝ԼՃացուցանեմ - ուցի. magnifico – honestum facio – honesto – locupleto – dito – praedico – celebro – laudo.

Մ՝ԼՃացուցիչ - ցչի - ցչաց. magnificator – praedicator – celebrator – laudator.

Մ՝ԼՃափառ - որ - ոից (- ոաց). gloriosus – laudatus – praeclarus – illustris – celeber – insignis – eximius.

Մ՝ԼՃափառութիւն - թիան. gloria – laus – splendor – celebritas – praestantia – excellentia – honestas.

Մ՝ԼՃութիւն - թիան. magnitudo – magnificentia – maiestas – opulentia – divitiae – opes – substantia.

Ա՛ճվայելչական. magnificus – splendidus – dignus – gravis – gloriosus.

Ա՛ճվայելչութիւն - թեան. magnificentia – splendor – pompa – maiestas – dignitas.

Ա՛կկն *vel* Ա՛կնակ - կի } unus – solus – seiunctus – segregatus – simplex – manifestus – eximius – differens – apertus – planus – clarus.

Ա՛կնեմ - նեցի. disiungo – segrego – separo – interpretor – explico – explano – expono – edissero – dissero – enucleo – declaro – doceo – produco – protendo.

» գիր *vel* թուղթ ՚ի կնէ. libellus repudii.

Ա՛կնիմ - նեցայ. abduco me – secedo – recedo – discedo – egredior – exeo – avellor – abstrahor – avertor – distendor – extendor.

Ա՛կնիչ - նչի - նչաց. interpres – explanator – explicator – enarrator.

Ա՛կնողական - նի - նաց. interpretans – explanans – explicans – exponens – declarativus.

Ա՛կնողութիւն - թեան } Ա՛կնութիւն - թեան } interpretatio – explanatio – explicatio – expositio – declaratio – discessio – discessus – abscessus – separatio – secretio – discretio.

Ա՛կնոց - ցի - ցաց. amictus – pallium – lacerna – penula.

Ա՛կոն *vel* Ա՛կոնիկոն - նի - նաց *(graec.)*. papaver – paparverculum.

Ա՛կուսանիմ - սացայ. recedo – secedo – segregor – disto – abscedo – discedo – discrepo – abeo – peregrinor – proficiscor.

Ա՛կուսացուցանեմ - ցուցի } Ա՛կուսեմ - սեցի } separo – segrego – dissocio – disiungo – dirimo – removeo.

Ա՛կուսի - սու - սեաց. absens – longe – seorsum – distans – procul – differens – dispar.

Ա՛կուսութիւն - թեան. separatio – secretio – remotio – abscessus – distantia – absentia – discrepantia – interstitio – spatium.

Ա՛կհան - հինի - հինից (-նաց). aedes – ethnicorum templum – idolum – simulacrum – delubrum – fanum – ara.

Ա՛կհնապաշտ. idolorum templi sacerdos – curator templi – ornator fani.

Ա՛կհնական - նի - նաց. hyeroglificum – sacrae *vel* arcanae literae apud ethnicos.

Ա՛կհնակապուտ. sacrilegus.

Ա՛կհատուկ - կի - կից (-կաց). monile – muliebris mundus – torques – ornatio – cultus.

Ա՛կղ *vel* Ա՛կղք - կաց } peccatum – culpa

- noxa - iniustitia - iniquitas - iniuria - delictum - damnum - detrimentum - iactura.

» *մեղ դնեմ, եղի.* criminor - culpo - accuso - incuso - crimini do - insimulo.

» *վասն մեղացն.* holocaustum *vel* sacrificium pro peccato.

Մեղադիր լինիմ, եղէ. causor - accuso - incuso - culpo - criminor - increpo - insimulo - crimini do.

Մեղադրանք - նաց *vel* Մեղադրութիւն - թեան } accusatio - incusatio - criminatio - crimen - culpatio - querela - querimonia - reprehensio - insimulatio - increpatio - obiurgatio.

Մեղադրեմ - րեցի. culpo - criminor - accuso - causor - incuso - insimulo.

Մեղանամ *Vid.* Մեղանչեմ:

Մեղանչական - նի - նաց. iniquus - noxius - nocens - nocivus - reus - peccans - delinquens - damnosus - perniciosus - malus - vitiosus - mendosus - exitiosus - exitialis.

Մեղանչականութիւն - թեան } Մեղանչանք - նաց *vel* Մեղանչումն - չման Մեղանք - նաց } culpa - noxa - peccatum - erratum - iniuria - improbitas - perversitas - nequitia.

Մեղանչեմ - ցայ - ղութեալ. pecco - delinquo - culpam committo - noxam in me admitto - noceo - laedo - iniuriam facio - inique ago - obsum - fallor - erro.

Մեղապարտ - տի - տից (- տաց). reus - sons - nocens - noxius - criminosus.

Մեղապարտեմ - տեցի. accuso - incuso - criminor - insimulo.

Մեղապարտութիւն - թեան. culpa - noxa - criminatio - insimulatio.

Մեղաւոր - րի - րաց. peccator - iniustus - noxius - reus - scelestus - iniquus.

Մեղեդի - դւոյ - դեաց (*graec.*). carmen modulatum - modulatio - concentio - melos.

Մեղկ - կի - կից. mollis - lenis - delicatus - effeminatus - languidus - enervis.

Մեղկագոյն - գունի - գունից. lenior - delicatior - effeminatior - languidior.

Մեղկանամ - կացայ } Մեղկիմ - կեցայ } mollior - emollior - lenior - in deliciis vivo - effeminor - languesco - langueo - enervor.

Մեղկութիւն - թեան. mollities - lenitudo - deliciae - languor - luxuria.

Մեղմ - մից. placidus - pacatus - mitis - lenitus - quietus - tenuis - blandus.

» *Հեղմով (adv.)*. submisse – paulatim – sensim – placide – leniter – mite.

Ա՛հզմագոյն - գու՛նէ - գու՛նէց. placidior – pacatior – quietior – lenior – mitior.

» *Հեղմագոյնս (adv.)*. placide – pacate – quiete – leniter – mansuete – tranquille.

Ա՛հզմահան - նի - նաց. placatus – placabilis – sedatus – lenitus – pacatus – quietus.

Ա՛հզմահամ - մացայ. placor – mitesco – imminuor – flector – requiesco – sedor – lenior.

Ա՛հզմացու-ցանեմ - ցու-ցի. placo – mitigo – lenio – sedo.

Ա՛հղմէխ - խի - խից (- խաց). nequam – malus – improbus – perversus – versipellis – subdolus – dolosus – fraudulentus – hypocrita – vafer – saevus – durus.

Ա՛հղմէխանք - նաց *vel* Ա՛հղմէխու-թիւն - թեան } nequities – improbitas – perversitas – dolus – fraudulentia – vafritia – hypocrisis – adulatio – stellionatus.

Ա՛հղմէխեմ - խեցի Ա՛հղմէղեմ - ղեցի } versipellis sum – simulo – dissimulo – fingo – adulor – assentor.

Ա՛հղմիկ *(adv.)*. paullatim – sensim – pedetentim.

Ա՛հզմու-թիւն - թեան. placatio – placiditas – lenitas – quies – tranquillitas.

Ա՛հղու - ղուի - ղուից. apis – apicula.

Ա՛հղուանոց - ցի - ցաց Ա՛հղուց - ցի - ցաց } apiarium – alvearium – alveare.

Ա՛հղուցանեմ - ցի. in peccatum induco – delinquere facio – impello ad peccandum.

Ա՛հղասէր - սիրի - սիրաց. peccatorum amans – vitiosus – depravatus – corruptus.

Ա՛հղասիրու-թիւն - թեան. amor peccati – vitiositas – depravatio – corruptio.

Ա՛հղը - ղի (- ղու) - ղերը. mel.

Ա՛հղապտղ - պի (- պոյ). cucumis – melopepones – melo – pepo.

Ա՛հղը - ղայ *Vid. in* Ա՛հղ.

Ա՛հնակեաց - կեցի - կեցաց. solitarius – monachus – coenobita – eremita – anachoreta.

Ա՛հնակեցու-թիւն - թեան. solitudo – eremus – solitarius locus – secessus – vita solitaria *vel* monastica.

Ա՛հնամարտ - տի - տից *vel* Ա՛հնամարտու-թիւն - թեան } luctatio – lucta – gladiatura – pugna – palaestra – singulare certamen.

Ա՛հնամարտիկ - տի - տից. luctator – gladiator – pugnator – certator – palaestrita.

Ա՛հնամամ - նացայ. recedo – secedo – desolatus *vel* solitarius sum – solus remaneo – desolor.

Ա՛հաւասան - ի՛ն - ա՛ց
Ա՛հապան - ի՛ն - ա՛ց } monasterium – coenobium – conventus monachorum.

Ա՛հաւոր - ր՛ի - ր՛ոյ· solitarius – anachoreta – eremi cultor – coenobita – monachus.

Ա՛հաւորութի՛ւն - թե՛ան
Ա՛հու թի՛ւն - թե՛ան } solitudo – eremus – secessus – recessio – vita monastica.

Ա՛հելո՛յ - յի՛ - յո՛ց· machina – machinamentum – dolus.

Ա՛հելո՛ապրձ· sculptus – exsculptus – insculptus – caelatus.

Ա՛հա՛նի՛մ - ա՛ալ· morior – emorior – mortuus *vel* defunctus sum – e vita cedo *vel* decedo – expiro – diem supremum obeo.

Ա՛հա՛ալ - ա՛հ՛ոյ - ա՛հ՛ոց· mortuus – vitâ defunctus – extinctus – corpus exanime – cadaver.

Ա՛հա՛հ՛ոտ - ո՛ւ՛ոյ - ո՛ւ՛ոց (-ո՛տաց)· suffocatus – mortuus – cadaver – idolum – simulacrum – mortalis – mortifer.

Ա՛հա՛հ՛ութի՛ւն - թե՛ան· mors – continentia – poenitentia.

Ա՛հո՛ն - ի՛ն - ո՛ւց (graec.). sacrum Chrisma – oleum odoratum – unguentum.

Ա՛հո՛ւցա՛նի՛մ - ց՛ի՛· mortem infero – interimo – exanimo – neco – comprimo – reprimo.

Ա՛հո՛ւցո՛ւմն - ց՛ո՛ւած· sensuum compressio – continentia – interfectio – occisio.

Ա՛հա՛ա *vel* Ա՛հա՛ա - յի՛ (hebr.). Messias – Christus.

Ա՛հա՛ալ *vel*
Ա՛հո՛ւագք - ա՛ց } (graec.). metallum – fodina – exilium – deportatio – eiectio.

Ա՛հա՛ասան - ի՛ն - ի՛ց· undecim – undeni.

Ա՛հա՛ասա՛ն՛ե՛ր՛որդ - ղի՛ - ր՛ոց· undecimus.

Ա՛հա՛ասա՛ն՛ե՛ք՛ե՛ան - ե՛ն՛ց՛ո՛ւ՛ե՛ց· undecim simul.

Ա՛հա՛ասա՛ն՛օ՛ր՛եա՛յ - ր՛ե՛ի - ր՛ե՛ի՛ց· undecim dierum.

Ա՛հա՛ա՛ք - ա՛ի - ա՛ի՛ց *vel* - ա՛ա՛ց (graec.). sericum.

Ա՛հա՛ա՛ք՛ե՛ա՛յ - ա՛ե՛ի - ա՛ե՛ի՛ց· sericus.

Ա՛հ՛ր՛ա՛պ՛ո՛ի՛ա՛ - ո՛լ՛ի - ո՛լ՛ա՛ց (graec.). Metropolita – Archiepiscopus.

Ա՛հ՛ր՛ա՛պ՛ո՛լ՛ա՛ւ՛թի՛ւն - թե՛ան· Metropolitae dignitas – archiepiscopalis sedes *vel* ditio.

Ա՛հ՛ր - ր՛ոյ - ր՛ոց *vel*
Ա՛հ՛ր՛ա՛յ՛ի՛ն - յ՛ե՛ոյ - յ՛ե՛ոց } noster – nostras.

Ա՛հ՛ր՛ա՛ն՛ե՛ա՛յ - ն՛ե՛ի - ն՛ե՛ի՛ց (-ն՛ե՛ա՛ց)· nostras – conterraneus – popularis.

Ա՛հ՛ր՛ի՛ (adv.). aliquando – quandoque – nonnunquam – nunc – modo – alias.

Ա՛հ՛ր՛ժ՛ա՛կ՛ա՛ն - ի՛ն - ո՛ւց· respuens – renuens – recusans – repudiosus – eiiciens – expellens.

Ա՛կրժիմ - ժեցի *vel etiam* / Ա՛կրժիցուցանիմ - ցուցի } respuo - renuo - recuso - reiicio - eiicio - pello - expello - repello - amoveo - removeo - amitto - aufero - devito.

Ա՛կրժումն - ժմանն. eiectio - reiectio - amissio - expulsio - amotio - remotio - abscessus - repudiatio - recusatio.

Ա՛կրկ - կոյ - կոց (- կի - կաց). nudus - nudatus - apertus - patens - retectus - purus - merus.

» *Ի մերկուց (adv.).* nudo corpore - nude - super nuda carne - detractis vestibus.

Ա՛կրկաբար *(adv.).* nude - aperte - palam.

Ա՛կրկագոյն - գունի - գունից. nudior - apertior - detectior.

Ա՛կրկանամ - կացայ. nudor - denudor - exspolior - dehisco - exuor - revelo - retego - detego.

» *Ի բաց մերկանամ.* depono - sepono - pono.

» *Մերկանալ առաւօտու.* illucesco - lucescit - albesco.

Ա՛կրկանդամ. nudus - nudatus - seminudus - inermis.

Ա՛կրկապարանոց կամ, կացի. manifestus *vel* patefactus fio - nudus et apertus sum - patesco - patet - patefio.

Ա՛կրկացուցանիմ - ցուցի / Ա՛կրկիմ - կեցի (- կացի) } denudo - nudo - exuo - despolio - exspolio - revelo - retego - detego.

Ա՛կրկութիւն - թեան / Ա՛կրկումն - կմանն } nuditas - nudatio - detectio.

Ա՛կրձ *(praep. et adv.).* prope - iuxta - propinque - proxime - vicinitus.

» *Մերձ ընդ մերձ (adv.).* velociter - propere - properanter - proxime - brevi.

Ա՛կրձակայ - ի - իից / Ա՛կրձաւոր - րի - րաց } praesens - adstans - propinquus - proximus - vicinus - familiaris - socius - sodalis - consanguineus - cognatus.

Ա՛կրձաւորագոյն - գունի - գունից. propius - propinquior - vicinior - familiarior.

Ա՛կրձաւորացուցանիմ - ցուցի. admoveo - adduco - obtineo - occupo - dominor.

Ա՛կրձաւորիմ - րեցայ. appropinquo - accedo - consanguineus fio - convenio - coëo.

Ա՛կրձաւորիչ - րչի - րչաց. propinquus - cognatus - adducens - admovens.

Ա՛կրձաւորութիւն - թեան. praesentia - conspectus - propinquitas - proximitas - vicinitas - appropinquatio - - accessio - conversatio - familiaritas - consanguinitas - cognatio - affinitas - coitus - connubium - matrimonium.

Մհրձնամ - ձեցայ } prope sum
Մհրձիմ - ձեցայ } - advento - proximo - appropinquo - accedo - tango - attingo - contingo - praevenio - coniungor - adhaeresco - haereo - coëo.

Մհրձեցուցանեմ - ցուցի. propinquum reddo - attraho - affero - adduco - admoveo.

Մհրձեցումն - ցման vel } approMհրձումն - ձման } pinquatio - accessio - accessus - admotio.

Մհց vel Մհց. teredo - tinea - blatta - vermis - corruptio - tabes - putredo.

Մքենայ - յի - յից (graec.). machina - machinamentum - insidiae - dolus.

Մքենայեմ - յեցի. machinor - molior - insidior - excogito - struo - agito.

Մքենայութիւն - թեան vel } machinatio - molitio - insiՄքենասրութիւն - թեան } diae - stratagema - fraus - dolus.

Մզանք - նաց (-նց). membranulum - tunicula.

Մզեմ - եցի. premo - exprimo - colo - percolo - eliquo.

Մզկիթ - կթի - կթաց. Saracenorum templum.

Մէգ, միգի, միգաց. caligo - nebula.

Մէզ, միզի (-զոյ). urina - mictio - lotium.

Մէն, միոյն, միոյնիս. unus - unicus - solus.

» մին միոյն. unusquisque - quisque - singuli.

Մէջ, միջոյ vel } medium
Մէջք, միջաց (-ջոց) } - medietas - lumbus - renes - venter - uterus - ilia.

» ընդ միջ (praep.). inter - in - per medium.

» 'ի միջ vel 'ի միջի. in medio - inter - in.

» 'ի միջոյ (adv.). e medio - de medio.

Մէջօր, միջաւուր vel } meriՄէջօրեայ - րեկի - րեկից } dies - meridianum tempus - medium diei - dies medius.

» զմիջաւուր (adv.). meridie - meridiano tempore - media die.

Մէտ, միտի. momentum - lanx - punctum - libramen - inclinatus - propensus - proclivis.

Մթագին vel etiam } teՄթագոյն - ունի - ունից } nebrosus - tenebricosus - obscurus - caliginosus - opacus.

Մթագնիմ - նեցայ } obnubilor
Մթանամ - թացայ } - nubilor - infuscor - caligo - obscuror - tenebror.

Մթացուցանեմ - ցուցի. obscuro - obumbro - opaco.

Մթերք - րի - րից (- րաց). abundantia - copia - divitiae

- opes - lucrum - congeries - coacervatio - foeditas - spurcities - sordes.

Ա՛ր*թևանոց - ցի - ցաց.* horreum - horreolum - granarium.

Ա՛ր*թևեմ - ւեցի.* cumulo - accumulo - coacervo - acervo - congero - aggero - adglomero.

Ա՛ր*թին.* subobscurus - obscurus - tenebrosus - opacus - difficile intellectu.

Ա՛ր*թնանամ - նացայ* / Ա՛ր*թնիմ - նեցայ* infuscor - nubilor - obnubilor - obscuror - caligo.

Ա՛ր*թուԹիւն - Թեան.* obscuritas - tenebrae - caligo - opacitas.

Ա՛ր*ժեղ - ղի - ղաց vel* / Ա՛ր*ժղուկ - ղկան - ղկանց* tinnulus culex - culex pipiens - parva musca.

Ա՛ր*ի՛ (adv.).* ne - non - nec - noli.

» *մի՛ արդեօք (coni.).* nonne? - an non? - ne forte.

» *մի՛ ոք.* nemo - nullus.

» *մի՛ երբեք (adv.).* nunquam - minime gentium.

Ա՛ր*ի - իոյ (- իոջ).* unus - unicus - solus - singularis - quidam - aliquis.

» *մի մի, միոյ միոյ.* unusquisque - singuli.

» *մի ըստ միոջէ (adv.).* unus post unum - alius post alium - omnes simul - singillatim - seorsum - minute.

Ա՛ր*իաբան - նի - նից (- նաց).* consentiens - concors - unanimis - monachus - coenobita - sodalis - socius.

» *միաբան լինիմ, եղէ.* idem sapio *vel* credo - sequor - sector - concordo - convenio.

Ա՛ր*իաբանեմ - եցի* / Ա՛ր*իաբանիմ - նեցայ* coniungor - consocior - consentio - convenio - concordo - adunor - cooperor - coëo - associor - socior.

Ա՛ր*իաբանուԹիւն - Թեան.* consensus - concordia - unanimitas - conventio - unitas - concentio - congregatio - sodalitium - coenobium - societas.

» *միաբանուԹեամբ (adv.).* in concordia - concorditer - ex consensu - unanimiter.

Ա՛ր*իաբերաբար (adv.).* una voce - uno ore - consone - consonanter.

Ա՛ր*իադուստ (adv.).* una simul - coacervatim - gregatim.

Ա՛ր*իադիմի.* uniformis - immutabilis - incommutabilis.

Ա՛ր*իաժողով (adv.).* catervatim - una simul - cumulatim - coniunctim.

Ա՛ր*իախոհ - հի - հից vel* / Ա՛ր*իախոլհուրդ - հրդոյ - դոց* idipsum sentiens - unanimus - consentiens - eius-

dem mentis – concors – consonus – assentiens.

Մ[illegible] – *ծնի* – *ծնիւ* (– *ծնաւ*). unigenitus (Dei Filius) – unigena – singularis – unicus.

Մ[illegible] – *կի* – *կայ* / **Մ[illegible]** – *նի* } solus – unicus – singularis – incomitatus.

Մ[illegible] – *նուոյ* – *նեայց*. unum habens oculum – unoculus – luminis orbus – luscinus.

Մ[illegible] – *նիք*. laesus corpore – membris captus – mutilus – distortus – claudus – curvus.

Մ[illegible] – *նի* – *նից*. simul vivens *vel* conversans – contubernalis – uniformis.

Մ[illegible] *(adv.)*. unanimiter – una simul – coniunctim.

Մ[illegible]. imperialis – imperatorius – regalis – regius.

Մ[illegible]. consonus – concors – consentiens – assentiens.

Մ[illegible] – *նեցայ*. consono – concordo – consentio – assentior.

Մ[illegible] – *թիւն* – *թեան*. consonantia – concordia – consensio – conspiratio – concentus – assensus.

Մ[illegible] / **Մ[illegible]** } unimanus – manu mancus – mutilus – debilis – consonus.

Մ[illegible]. uniformis – aequabilis.

Մ[illegible] *Vid.* **Մ[illegible]**:

Մ[illegible] – *մի* – *մեայց* / **Մ[illegible]** – *նի* – *նեայց* } simplex – sincerus – ingenuus – purus – integer – fidelis – fidus – stolidus.

Մ[illegible] *(adv.)*. simpliciter – sincere – ingenue – pure – integre – fideliter.

Մ[illegible] – *թիւն* – *թեան*. simplicitas – sinceritas – ingenuitas – puritas – fidelitas – integritas – benevolentia – concordia – stoliditas.

Մ[illegible] – *րուս* (– *րի vel* – *րոյ*) – *րուց*. unicus matris filius – unigena – unigenitus.

Մ[illegible] – *թիւն* – *թեան*. conditio *vel* status unigeniti – solitudo – vita solitaria.

Մ[illegible] – *յնոյ* – *յնից* (– *յնոյ*). solus – unus – unicus.

» *միայն (adv.)*. solum – solummodo – tantum – dumtaxat – vel.

» *միայն զի vel թէ (coni)*. dum – dummodo – tantum ut.

Մ[illegible] – *կեցի* – *կեցայ* *Vid.* **Մ[illegible]**:

Մ[illegible] – *թիւն* – *թեան* *Vid.* **Մ[illegible]**:

Մ[illegible] – *յնացայ* *Vid.* **Մ[illegible]**:

Մ[illegible] – *ցի* – *ցայ* *Vid.* **Մ[illegible]**:

Մ[illegible] – *թիւն* – *թեան*. solitudo – recessus – eremus – solitarius locus – secessus – vita solitaria.

Ա՛խանամ - խացայ. coniungor - iungor - adunor - colligor - haereo.

Ա՛խանգամ Vid. in Ընգամ։

Ա՛խանգամայն (adv.). pariter - simul - semel - penitus - prorsus - simpliciter.

Ա՛խանձն - ձին - ձուռնք - ձանց. anachoreta - eremita - eremi cultor - monachus - unicus - solus - sui iuris - summus.

Ա՛խանձնական - նի - նաց. solitarius - solus - monasticus - singularis.

Ա՛խանձնանամ - ձնացայ. recedo - secedo - religiosam ago vitam.

Ա՛խանձնանոց - ցի - ցաց. solitudo - solitarius locus - coenobium.

Ա՛խանձնութիւն - թեան. eremus - solitudo - vita religiosa - secessus - recessus - singularitas.

Ա՛խաշաբաթ - թու (-թի) - թուց vel etiam Ա՛խաշաբաթի - թուոյ } primus dies hebdomadae - dies Dominicus.

Ա՛խաչափ. aequabilis - par - eiusdem mensurae.

Ա՛խապետ - տի - տաց. rex - imperator - dominator.

Ա՛խապետական - նի - նաց. regalis - regius - imperialis.

Ա՛խապետեմ - տեցի. solus impero - rego - dominor - rerum potior - regno.

Ա՛խապետութիւն - թեան. monarchia - imperium - regnum - dominatus.

Ա՛խապէս (adv). aeque - aequaliter - pariter - uniformiter.

Ա՛խասիրտ. unanimis - concors - consonus - consentiens - assentiens.

Ա՛խատեսական - նի - նաց. consubstantialis - eiusdem essentiae - unitus - socialis.

Ա՛խատեսականութիւն - թեան. consubstantialitas - unitas - unio - socialitas.

Ա՛խացուցանեմ - ցուցի. coniungo - iungo - copulo - aduno - cogo.

Ա՛խատ - տի - տաց vel Ա՛խատական - նի - նաց } singularis - unicus - coniunctus - iunctus - unitus - solus - consubstantialis - peculiaris - unigenitus - unigena.

Ա՛խատականութիւն - թեան. singularitas - coniunctio - iunctio - unio.

Ա՛խատիմ - տեցի vel etiam Ա՛խատեցուցանեմ - ցուցի } iungo - coniungo - copulo - aduno.

Ա՛խատութիւն - թեան. iunctio - coniunctio - consensio - concordia - unitas - unio.

Ա՛խեղջերու - րուի (- ջեր) - րուաց. unicornis (animal) - rhinoceros - monoceros - bison.

Մ՛իզեմ - եցի. mingo - mejo.

Մ՛իթէ (adv.). an? - num? - numquid? - ne forte? - si? - forsitan?

Մ՛իմեանց, զմիմեանս. invicem - se invicem - alteruter - mutuus.

Մ՛իմոս - սի - սաց (graec.). mimus - sannio - scurro - histrio.

Մ՛ին. unus - aliquis - quidam.

Մ՛ինչ (praep.). usque ad - usque in.

Մ՛ինչ (adv. et coni.). ita ut - donec - usque dum - quando - quum - ubi.

Մ՛ինչ գեռ (adv.). adhuc - donec - dum - quum enim.

Մ՛ինչեւ (praep. et adv.). usque ad - usque dum - donec - ita ut.

Մ՛ինչչեւ (adv.). antequam - priusquam - nondum.

Մ՛իշտ (adv.). semper - perpetuo - iugiter - indesinenter - assidue.

Մ՛իութիւն - թեան. unitas - unio - coniunctio - iunctio.

Մ՛իջագետք - տաց. Mesopotamia (regio inter Euphratem et Tigrim).

Մ՛իջակ - կի - կաց. mediocris - medius - modicus - moderatus - medium.

Մ՛իջակէտ - կետի. punctum medium (·).

Մ՛իջակութիւն - թեան. mediocritas - medietas - modus.

Մ՛իջամուխ լինիմ, եղէ. me immisceo - ingero me - adorior - aggredior.

Մ՛իջատ - տի - տաց. insectum - bestiola.

Մ՛իջերկրական vel Մ՛իջերկրեայ - եայ - եից } mediterraneus - Anatolia - Asia minor.

Մ՛իջին - ջնոյ - ջնոց. medius - mediocris - modicus.

Մ՛իջնայարկ - կի - կաց. tabulatum medium domuum.

Մ՛իջնոդն - դան (- դին) - դունք - դանց. dorsum - tergum.

Մ՛իջնորդ - դի - դաց. interventor - intercessor - conciliator - sequester.

Մ՛իջնորդեմ - եցի / Մ՛իջնորդիմ - դեցայ } intervenio - intercedo - intersum - interpono me - procuro.

Մ՛իջնորդութիւն - թեան. interventio - intercessio - intercessus - interpositio - ops - auxilium.

Մ՛իջնորմ - մոյ. paries intergerinus - murus medianus.

Մ՛իջոց - ցի - ցաց. medium - medietas - intervallum - spatium - interstitium - differentia - discrimen - discrepantia.

Մ՛իջօր - ջաւուր Vid. Մ՛էջօր:

Մ՛իջօրեայ - րեի - րեից / Մ՛իջօրէական - նի - նաց } meridialis - meridianus.

Մ՛իս, մսոյ - սոց (մսի - սայց)· caro.

Մ՛իտ, մտի vel Մ՛իտք, մտայց } mens - intellectus - sensus - cogitatio - ingenium - consilium - conscientia.

» գմիտս հաճեմ - ճեցի· placeo - satisfacio - suadeo - in meo sensu abundo.

» գմտաւ առնեմ - ծի· cogito - recogito - in mente agito - considero - existimo - sentio - perpendo.

» ընդ միտս (adv.). intra se - secum - in semetipso - sibi.

» ըստ միտս (adv.). ex sententia - iuxta conscientiam.

» 'ի միտ առնում, առի· intelligo - comprehendo - cogito - considero - animadverto - cognosco.

» 'ի միտս դամ, եկի vel լինիմ, եղէ· ad me revertor vel redeo - considero.

» 'ի մտի դնեմ, եդի· in praecordiis pono - propono - statuo - constituo - decerno - iudico - arbitror.

» 'ի մտի ունիմ, կալայ· in mente vel apud me contineo - mente teneo.

» միտ դնեմ, եդի· considero - animadverto - animum attendo vel intendo - specto - contemplor.

Մ՛իտեմ - տեցի Մ՛իտիմ - տեցայ } propendeo - inclinor - vergo - declinor - proclivis vel pronus sum - assentior - consentio.

Մ՛իտութիւն - թեան Մ՛իտումն - տմեան } propensio - inclinatio - libramentum - pronitas - proclivitas - assensus - consensus.

Մ՛իրգ, մրգոյ - գոց vel մրգի - գեաց (- գայց)· fructus - pomum.

Մ՛իւռն - նի - նաց Vid. Մ՛իռն:

Մ՛իս - սոյ - սոց· alter - alius - sequens - unus.

» միւս եւս vel եւ միւս (adv.). secundo - iterum - denuo - rursus.

Մ՛իւսանգամ (adv.). altera vice - rursum - iterum - secundo - denuo.

» միւսանգամ դալուստ· reditus - reversio - reditio.

Մ՛իւսիռն - նի - նից vel - նաց (lat.). musivum - vermiculatum emblema - lapillus.

Մ՛իօրեայ - րեկի - րեկից· unius diei - diurnus.

Մ՛իօրինակ (adv.). pari modo - pariter - uniusmodi - aequaliter - similiter.

Մ՛խեմ - եցի· iniicio - immitto - intingo - tingo - mergo - acuo.

Մ՛խիթար - րի - րաց· consolatio - solatium - admonitio.

» միխիթար լինիմ, եղէ vel առայ, եաւ· consolor - solor - recreo.

Ա՛խիթարական - նի - նաց. consolatorius – exhortativus.

Ա՛խիթարակից լինիմ, եղէ. simul consolor.

Ա՛խիթարեմ - բեցի. consolor – recreo – exhortor – adhortor – hortor – suadeo – intercedo – advoco – deprecor – obsecro – verbis mulceo – sedo.

Ա՛խիթարիչ - բչի - բչաց. consolator – consolans – solator – hortator – intercessor – admonitor – advocatus – Paraclitus.

Ա՛խիթարութիւն - թեան. consolatio – solatium – exhortatio.

Ա՛ծղնեայ - նէի - նէից. immundus – impurus – sordidus – turpis – probrosus.

Ա՛ծղնեութիւն - թեան. immunditia – impuritas – sordes – turpitudo – probrum.

Ա՛կան - նի. lumbus – coxa – coxendix.

Ա՛կանուընք - կանանց
Ա՛կանք - կանաց
} tergum – dorsum – terga aquae.

Ա՛կնաքիս - քսի - քսաց. mustela – mus araneus.

Ա՛կնդաւոր - ըի - ըաց. hastatus.

Ա՛կունդ - կնդի - կնդաց. hasta – lancea – sarissa.

Ա՛կրաս - սի - սաց. forfex – forficula.

Ա՛կրատուն - տան
Ա՛կրատան - նի - նաց
} baptisterium – lavacrum baptismatis.

Ա՛կրեմ - տեցի. baptizo – abluo – lavo – immergo – mergo – tingo – illumino.

» *Ի մկրտութիւն vel մկրտութիւն մկրտիմ.* baptismo baptizor.

Ա՛կրիչ - տչի. baptizator – baptizans – Baptista (S. Ioannes).

Ա՛կրութիւն - թեան. lavatio – baptisma – baptismus – martyrium.

Ա՛ղեղ - ղի - ղից (- ղաց). lanugo – pulvis – cinis – favilla – scintilla.

Ա՛ղեղեմ - ղեցի. in cinerem verto *vel* redigo – evaporo.

Ա՛ղեմ - ղեցի. pello – impello – repello – expello – propello – amoveo – admoveo – retroduco – eiicio – iniicio.

Ա՛ղն - նի - նից *vel* - նաց *(graec.)*. mille passus – milliarium.

Ա՛նամ - ացի. maneo – remaneo – permaneo – linquor – relinquor – derelinquor – resido – exspecto – praestolor – sustineo.

» *Կամ ՚ին ամ Vid. in* Կամ, կացի:

Ա՛նաս - սի - սից *vel* - սու - սուց *(graec.)*. mina – mna.

Ա՛նացական - նի - նաց. remanens – permanens – manens – residuus – stabilis – constans.

Ա՛նացորդ - դի - դաց *vel* Ա՛նացորդութիւն - թեան Ա՛նացուած - ծոյ - ծոց Ա՛նացութիւն - թեան reli-quiae - residuum - pars - portio - Paralipomenon.

Ա՛նիւմ - իցի. murmuro - susurro - vocem edo - clamo.

Ա՛նիւն. murmur - susurrus - vociferatio - clamor.

Ա՛նջի՛կ *vel* Ա՛նջու՛կ *(adv.)*. tacito - secreto.

Ա՛շակ - կի - կաց. agricola - agricultor - vinitor - colonus - rusticus - operarius.

Ա՛շակական - նի - նաց. georgicus - agrarius.

Ա՛շակեմ - կեցի. terram *vel* agrum colo - agriculturam exerceo.

Ա՛շակութիւն - թեան Ա՛շակումն - կման agricultura - agrorum cultus - agricolatio - agricultio.

Ա՛շտակայ - յի - յից Ա՛շտակաց semper stans - sempiternus - aeternus - immobilis - immotus - stabilis.

Ա՛շտակայութիւն - թեան Ա՛շտակացութիւն - թեան sempiternitas - aeternitas - immobilitas - stabilitas.

Ա՛շոկ - ակի - ակաց. hyssopum - spongia.

Ա՛շունջենական - նի - նաց *vel* Ա՛շունջենաւոր - րի - րաց Ա՛շունջենաւորական - նի - նաց sempiternus - aeternus - perpetuus - permanens in aeternum - perennis - stabilis - continuus.

Ա՛շունջենակից - կցի - կցաց Ա՛շունջենաւորակից - կցի - ցաց coaeternus.

Ա՛շունջենանամ - ջենացայ *vel* Ա՛շունջենաւորանամ - րացայ Ա՛շունջենաւորիմ - րեցայ consto - persto - persisto - constanter permaneo - subsideo - persevero - perpetuor - commoror.

Ա՛շունջենապէս *vel* Ա՛շունջենաւորաբար Ա՛շունջենաւորապէս *(adv.)*. aeternum - semper - sempiterne - perpetuo - iugiter.

Ա՛ող - զու - զուց (- զի - զաց). magus - sagus - praestigiator - incantator - veneficus - strigo.

Ա՛ոզական - նի - նաց. magicus - praestigiosus - maleficus.

Ա՛ոզան. magi - sagi - praestigiatores - incantatores - venefici.

Ա՛ոզեմ - զեցի. incanto - excanto - fascino - artem magicam exerceo.

Ա՛ոզութիւն - թեան. magia - magica ars - magice - praestigiae - incantamentum - veneficium - fascinatio.

Ա՛ոզպետ - տի - տաց. praefectus magorum - caput incantatorum.

Ա՛ոզի - զւոյ. vitellus - vitulus.

Մ՝ոլաթզենի - նւոյ } sycaminus
Մ՝ոլաթուզ - թզոյ } - sycomorus.

Մ՝ոլախինդ - խնդի. cicuta - aconitum.

Մ՝ոլախոտեմ - տեցի } herbâ
Մ՝ոլախոտիմ - տեցայ } inutili herbasco - herbosus fio.

Մ՝ոլաձիթենի - նւոյ. oleaster.

Մ՝ոլար - րի - րից (- րաց). planus - impostor - seductor - errabundus - erraticus - erro.

» աստղ մոլար. sidus errans - planeta.

Մ՝ոլարանուն. falsi nominis - fallax - dolosus.

Մ՝ոլեզին - զնի - զնաց (- զնեաց) }
Մ՝ոլեզնական - նի - նաց } insanus - furiosus - furibundus - furens - demens - daemoniacus.

Մ՝ոլեզնաբար (adv.). insane - furiose - furenter - dementer.

Մ՝ոլեզնիմ - նեցայ. insanio - furo - desaevio - in furorem versor - dementio - obstupefio.

Մ՝ոլեզնոտ - տի - տաց. insanus - furiosus - furens - demens.

Մ՝ոլեզնոտութիւն - թեան }
Մ՝ոլեզնութիւն - թեան } insania - furor - dementia.
Մ՝ոլեզնութք }

Մ՝ոլեխինդ - խնդի Vid. Մ՝ոլախինդ:

Մ՝ոլիմ - լեցի vel }
Մ՝ոլեցուցանեմ - ցուցի } furio - in furorem ago - concito.

Մ՝ոլկան - նի - նաց }
Մ՝ոլի - լւոյ - լեաց } insanus - furiosus - furens - demens.

Մ՝ոլիմ - լեցայ. insano - furo - demens sum - amore incendor - divino.

Մ՝ոլոշ - շի - շից. malva.

Մ՝ոլոր - րի - րից. errabundus - erraticus - errans - erroneus - erro.

Մ՝ոլորակ - կի - կաց. sidus errans - planeta.

Մ՝ոլորական - նի - նաց. aberrans - errans - erroneus.

» աստղ մոլորական. sidus errans - planeta.

Մ՝ոլորանք - նաց. erratio - erratus - vagatio.

Մ՝ոլորեմ - րեցի }
Մ՝ոլորիմ - րեցայ } aberro - exerro - erro - vagor - evagor - furo - mente capior - seducor - digredior.

Մ՝ոլորեցուցանեմ - ցուցի. in errorem mitto *vel* induco - aberrare facio - seduco - a recta via abduco.

Մ՝ոլորեցուցիչ - ցուցչի - չաց. seductor - planus - deceptor - corruptor.

Մ՝ոլորութիւն - թեան }
Մ՝ոլորումն - րման } insania - erratio - error - erratum - vagatio - dementia - seductio - morum depravatio.

Ա՛ոլուքիւն - քեան. insania - furor - concupiscentia - cupiditas.

Ա՛ոխիւր - ոյ - ոյց. cinis - pulvis - favilla - fuligo.

Ա՛ոխրագոյն - գունի - գունից. cineraceus - cinereus - fuligineus - fuliginosus.

Ա՛ոխրիմ - ցեցի / Ա՛ոխրիմ - ցեցայ } in cinerem vergo - in pulverem verto.

Ա՛ողէզ - զեզի - զեզաց / Ա՛ողիզ - զի - զաց } lacerta - lacertus.

Ա՛ոմ - մոյ - մոց. cera - cereus.

Ա՛ոմակալ - լի - լաց. candelabrum.

Ա՛ոմայ *vel etiam* / Ա՛ոմեղէն - ղենի - ղենաց } cereus - cereolus - cera.

Ա՛ոմիմ - նեցի. incero - cero - cerâ illinio *vel* obduco.

Ա՛ոյթ, մուրթի - թից. sustentaculum - fulcimentum - fulcrum - firmamen.

Ա՛ոյկ, մուկի - կաց. calceus - calceamentum - calceamen.

Ա՛ոյն - յինք. forma - decor - pulchritudo - species.

Ա՛ոռանամ - ռացայ. obliviscor - in oblivione sum - dedisco - latet me.

Ա՛ոռացկոտ - ոի - ոտաց. obliviosus - oblitus - immemor - incuriosus - negligens.

Ա՛ոռացկոտութիւն *vel* / Ա՛ոռացութիւն - թեան / Ա՛ոռացումն - ցման } oblivio - oblivium - incuria - negligentia - indiligentia.

» *'ի մոռացումն անկանիմ - կայ vel գամ, եկի.* in oblivionem incido - oblivioni trador.

Ա՛ոռացուցանեմ - ցուցի. oblivionem affero - dediscere facio - oblivioni do.

Ա՛ոռացօնք. oblivio - oblivium.

» *'ի մոռացօնս գարձուցանեմ - ցի.* oblivioni trado - oblivione deleo.

Ա՛ովսիսական / Ա՛ովսիսեան } Mosaicus.

Ա՛որենի - նւոյ. morus - rubus - sentis.

Ա՛որթ - թոյ - թոց. pellis - corium - cutis.

Ա՛որթեղէն - ղենի - ղենաց. pelliceus.

Ա՛որթեմ - եցի. pellem detraho - iugulo - interficio - neco - occido - macto.

Ա՛որի - րւոյ - րեաց. caula - lustrum - latibulum - latebra.

Ա՛որմոքանք - նաց / Ա՛որմոքումն - քման } dolor - angor - moeror - aegritudo.

Ա՛որմոքիմ - քեցայ. doleo - dolore afficior - moereo - angor - crucior.

Ա՛որոս - սի - սաց *(graec.)*. stultus - fatuus - bardus.

Ա՛որոսական - նի - նաց. stolidus - ineptus - spernens - contemnens.

Ա՛որոսանամ - սացայ. stulte ago

- infatuor - ineptio - stultesco.

Մուդութիւն - թեան. stultitia - fatuitas - ineptiae - ineptitudo - insipientia - stoliditas.

Մուղ, մղոյ (մղի). pressio - pressus - succus.

Մուխ, մխոյ - խոց / Մութն, մխան } tenebrae - caligo - obscuritas.

Մուխ, մխոյ *Vid.* **Ծուխ:**

Մուխ - խս. ignitus - igneus - candens.

Մուծանեմ - ծի. induco - introduco - infero - deduco - impello - transpono - impono.

» *ամեմ մուծանեմ.* duco - conduco - perduco.

» *'ի ներքս մուծանեմ.* introduco - infero.

Մուկն, մկան - կունք - կանց. mus - musculus - sorex.

Մուճակ - կի - կաց. calceolus.

Մուն - նի (միոյ). musca - culex - vermiculus.

Մունջ, միջոյ (- ջի). mutus - tacitus - silens.

Մուշկ, մշկոյ. muscus.

Մուշտակ. pellicea vestis - villosa pellis.

Մուտ, մտի (մտոյ) vel / Մուտք, մտից } introitus - ingressus - introductio - adventus - proventus - reditus.

» *մուտք արեւու.* occasus solis - occidens.

» *մուտ և ել.* introitus et exitus - ingressus et egressus.

Մուր, մրոյ. fumus crassior - fuligo - atramentum.

Մուրամ - րացի vel / Մուրանամ - րացայ } mendico assem - mendice quaero - emendico - stipem rogo *vel* corrogo.

Մուրացիկ - ցկի - ցկաց / Մուրիկ - րկի - րկաց } mendicans - mendicus.

Մուրկ, մրկի - կաց. arista - far - spica.

Մուրհակ - կի - կաց. syngraphus - conscriptio - libellus - charta.

Մուրճ, մրճոյ - ճոց. malleus - malleolus - ascia - securis - bipennis.

Մուրող - ղի - ղաց. mendicus - mendicans - emendicans.

Մուրողութիւն - թեան. mendicatio - mendicitas.

Մուրուք - րուաց *Vid.* **Օրուք:**

Մուրտ, մրտի - տաց. myrtus.

Մուրտաստան - նի. myrteta - myrtetum.

Մայլ - լի - լից. obscuratio - obscuritas - caligo - tenebrae.

Մռմռամ - ացի / Մռմռեմ - եցի } murmuro - rugio - fremo.

Մռմռուքն - ռմռան. murmur - rugitus - fremitus.

Մռնչամ - չացի / Մռնչեմ - չեցի } mugio - ru-

gio – fremo – eructo – crepo – increpo – exspiro.

Ա՛ռնչիւն *vel* Ա՛ռնչուիմն - չման } mugitus – rugitus – fremitus – eructatio – crepitus.

Ա՛ան - նի - նաց Ա՛անուանք - նանց } ilia – lumbus – coxa – coxendix.

Ա՛սաւաճառ - ռի - ռաց. lanius – lanio.

Ա՛սաւաճառանոց - ցի - ցաց. laniena – macellaria taberna.

Ա՛սեղէն - ղինի - ղինաց Ա՛սեղի - ղւոյ - ղեաց } carneus – carnarius – carnulentus – carnosus – caro – mortales.

Ա՛սիմ - սեցայ. frigeo – frigore contremisco – frigesco.

Ա՛սուր - սրոյ (- սրի) - րոց. praesepe – praesepium – stabulum.

Ա՛տաքեմ - բեցի. cupio – aveo – concupisco – aggredior – impono – cogito – in animo habeo – meditor – inclino – propendeo – proclivis sum.

Ա՛տաքութիւն - թեան. cupiditas – desiderium – concupiscentia – sollicitudo.

Ա՛տաղիւ *vel* Ա՛տաղիւթապէս } (*adv.*). libenter – bene – suaviter – ex animo – toto pectore – ingenue.

Ա՛տաղիւտութիւն - թեան. custoditio – attentio – bona voluntas – diligentia – sollicitudo.

» *Ա՛տաղիւտութեամբ* (*adv.*). libentissime – diligenter – prolixius – sollicite.

Ա՛տադրեմ - բեցի. attendo – aures praebeo.

Ա՛տադրութիւն - թեան. attentio – diligentia – cura – sollicitudo.

Ա՛տախտ - բի - բաց. impostor – seductor – planus – nebulo – circumscriptor.

Ա՛տախտութիւն - թեան. impostura – seductio – fraus – dolus – deceptio.

Ա՛տախտ լինիմ, եղէ. cogito – in animo habeo – mecum reputo – meditor – considero – expendo – perpendo – intelligo.

Ա՛տախտհութիւն - թեան Ա՛տախտրհութիւն - թեան } cogitatio – meditatio – consideratio – consilium mentis – animadversio.

Ա՛տածեմ - եցի. cogito – excogito – meditor – considero – mente revolvo – contemplor – perpendo.

Ա՛տածութիւն - թեան Ա՛տածումն - ծման } cogitatio – cogitatum – meditatio – consideratio – contemplatio – consilium – prudentia – cautio – sensus – intellectus.

Ա՛տահած *vel* Ա՛տահածոյ. obsequens – praeiudicans – persuasibilis.

Ա՛տահաճութիւն - թեան. obsequium - praeiudicium - praeiudicata opinio.

Ա՛տանեմ, մտի. intro - introëo ingredior - introducor - inducor - penetro - ascendo (navim).

» ընդ արեւուն մտանել vel 'ի մտանել արեգական. in occasu *vel* sub occasum solis - sub vesperum - die facta.

» 'ի ներքս մտանեմ. intro ingredior - introëo.

» յանհնարս մտանեմ Vid. in Ընհնար:

Ա՛տաւարժ - ժի - ժից. ingeniosus - perspicax - bona indole praeditus - studiosus.

Ա՛տաւարժութիւն - թեան. ingenium - perspicacitas - studium.

Ա՛տացածին. ementitus - fictitius - fictus - simulatus.

Ա՛տացի - ցւոյ - ցեաց } Ա՛տաւոր - րի - րաց } intelligens - intelligibilis - mentis compos - sapiens - prudens - acutus - solers.

Ա՛տաւորաբար } Ա՛տաւորապէս } (adv.). intelligenter - perspicue - dilucide - spiritualiter - pie - arcane - mystice.

Ա՛տաւորական - նի - նաց. intellectualis - mentalis - ad mentem pertinens.

Ա՛տաւորութիւն - թեան. intelligentia - intellectus - mens.

Ա՛տեղիմ - ըմի - ըմաց. genuinus - germanus - sincerus - familiaris - benevolus.

Ա՛տեղիմաբար (adv.). genuine - sincere - familiariter - benevole.

Ա՛տեղիմութիւն - թեան. genuinitas - germanitas - sinceritas - familiaritas - benevolentia - bonum ingenium.

Ա՛տրակ - կի - կաց (- արկի - արկաց). flagellum - flagrum - stimulus - calcar - aculeus.

Ա՛տրակեմ - կեցի. flagello - flagris caedo - stimulo - calcar addo - pungo - verbero.

Ա՛տուկ - տկի - տկաց. pullus - asellus.

Ա՛ղաքեր - ըի - ըաց. fructifer - fructuosus - fructificans - frugifer.

Ա՛ղապահ - հի - հաց. custos autumnalium fructuum.

Ա՛ղեմ - եցի. infusco - fusco - nigro - nigrefacio.

Ա՛ղմզեմ - ջեցի. mussito - musso - susurro - murmuro - cano - recanto - ingemo - suspiro.

Ա՛ղմունջ - ղնջոյ - ղնջոց. mussitatio - susurratio - murmur - suspirium - gemitus.

Ա՛ղտ, ղտոյ - ղտոց. faex - retrimentum - sedimentum - amurca.

» ղտու ատամ, եռոտ. ululatus

edo - dolore afficio - sperno - despicio - contemno.

Մրջիւն - Ջման - Ջմռնք - Ջմանց vel etiam
Մրջուն - Ջեան - Ջեանց
formica - formicula.

Մրջնառիւծ - Ծոյ - Ծոց
Մրջիւառիւծ - Ծի - Ծից
mirmeleon - leo formicarius (species magnae formicae).

Մրջնոց - ցի - ցաց
Մրջիոց - ցի - ցաց
formicarum nidus - formicatio.

Մրսիմ - սեցայ Vid. Մսիմ:

Մրրիկ - ըրկի - ըրկաց· procella - turbo - nimbus - tempestas - perturbatio - vapor.

Մրրիմ - ըրեցայ· sedimen depono - turbor.

Մրրկաբեր
Մրրկալից
Մրրկայոյզ
procellosus - turbatus - nimbosus - nimbifer - commotus - agitatus.

Մրրկեմ - եցի· perturbo - conturbo - turbo - procello - commoveo - agito.

Մրցական - նի - նաց· certator - pugnator - luctator - pugil - athleta.

Մրցամարտք - տից· certamen - pugna - lucta - pugilatio - athletica.

Մրցանակ - կի - կաց· certaminis praemium - athlon - remuneratio.

Մրցիմ - ցեցայ· pugilatu certo - pugno - pugillo - luctor - dimicor - certamen ineo.

Մրցանք - նաց vel
Մրցողութիւն - թեան
Մրցութիւն - թեան
Մրցումն - ցման
certamen - pugna - luctatio - pugilatus - pugilatio - pugnus - athletica - dimicatio.

Մօտ (praep. et adv.). prope - iuxta - contiguus - coniunctus - praesens.

» Ի մօտոյ vel ընդ մօտոյ (adv.). proxime - prope - protinus - cito.

» մօտ լինիմ, եղէ· appropinquo - adsum - accedo.

Մօտապոյն - գունի - գունից· propinquior - propior - proximus.

Մօտալուտ· imminens - instans.

Մօտակայ - յի - յից
Մօտական - նի - նից
Մօտակաց - ցի - ցաց
praesens - adstans - assistens - instans - imminens - familiaris.

Մօտակտուր լինիմ, եղէ· abscindor - obtruncor - mutilor.

Մօտաւոր - րի - րաց· proximus - praesens - adstans - familiaris.

Մօտաւորիմ - րեցայ· propius accedo - appropinquo - proximo.

Մօտաւորութիւն - թեան· pro-

pinquitas - proximitas - vicinitas.

Ս՛օտաքաղաք - *քի* - *քաց*· suburbium - suburbana.

Ս՛օտիմ - *տեցայ*· appropinquo - propinquo - accedo - adsum - praesens sum.

Ս՛օր - *րի* - *րից* (- *րաց*)· lutum - coenum - palus - uligo.

Ս՛օրաքոյր - *քեռ*· matertera.

Ս՛օրեղբայր - *բօր*· avunculus.

Ս՛օրեղբօրորդի - *դւոյ* - *դւոց*· filius avunculi.

Ս՛օրու - *ւի* - *ւից* (- *ւոյ* - *ւոց*)· noverca.

Ս՛օրուանի - *նւոյ* - *նեաց*· barbatus - lanuginosus.

Ս՛օրուք - *րուաց*· barba - lanugo.

Յ

Յապ

Յաբեթաճին
Յաբեթական
Յաբեթեան
} Iapheticus.

Յապ - *դոյ*· satietas - saturitas - expletio.

» *ցյապ (adv.)*. satiate - ad satietatem - in saturitatem.

Յապենամ - *գեցայ*
Յապիմ - *գեցայ*
} satior - saturor - impleor *vel* expleor cibo.

Յապեցութիւն - *թեան*
Յապեցումն - *ցման*
} satietas - saturitas - expletio - fastidium.

Յապեցուցանեմ - *ցուցի*· satio - saturo - expleo - impleo - repleo - pasco.

Յապութիւն - *թեան*
Յապումն - *զման*
Յապուրդ
} saturitas

Յախ

- satietas - expletio - fastidium.

Յազեմ - *զեցի*· macto - iugulo - immolo - sacrifico - sacrificium facio.

Յազումն - *զման*· mactatus - iugulatio - immolatio - sacrificium.

Յախճապակ - *կի* - *կաց*
Յախճապակի - *կւոյ*
} porcellana - myrrha - veneriae testa - vermiculatum emblema - calculus - scrupulus - lapillus.

Յախճապակապատ
Յախճապակեայ
} myrrhinus - emblemate vermiculato pictus - lapillis compactus.

Յախուռն *(adv.)*. permixte - confuse - audenter - audacter - temere - inconsulto.

Յաճեմ - ծեցի *vel etiam* / Յաճեցուցանեմ - ցուցի } deambulare facio - commoveo - circumago.

Յաճիմ - ծեցայ. circumeo - conversor - obeo - aberro - vagor.

Յաճուքիւն - թեան / Յաճումն - ծման } circuitio - circuitus - aberratio - deambulatio - inconstantia - evagatio.

Յահանեմ - նեցի. intueor - visito - procuro.

Յակինթ - կնթի - կնթաւ / Յակինթոս - սի - սիւ (*graec.*). hyacinthus.

Յակնթակապ / Յակնթեայ } hyacinthinus.

Յակովբեան - նք. filius Iacobi - ad Iacobum pertinens - Iacobus Apostolus eiusque discipuli.

Յաղագս (*praep.*). de - pro - propter - ob.

Յաղեմ - ղեցի. salio - sale aspergo *vel* condio.

Յաղթ - թի (- թոյ). multus - magnus - grandis - ingens - potens - validus - firmus - robustus.

Յաղթական - նի - նաց. victor - superator - triumphator - triumphans - debellator.

» յաղթական լինիմ, եղէ. vinco - supero - triumpho - debello.

Յաղթահասակ - կի - կաց. procerum habens corpus - gigas - praelongus - praegrandis.

Յաղթահարեմ - բեցի. praevaleo - invalesco - invaleo - opprimo - confundo - convinco - supero.

Յաղթահարութիւն - թեան. invalentia - oppressio - confusio - detrimentum - iactura - damnum.

Յաղթանակ - կի - կաց. brabeum - brabium - remuneratio - praemium - triumphus - palma.

Յաղթանակեմ - կեցի. brabeum obtineo - victoriam assequor - triumphum ago.

Յաղթանդամ. procerum habens corpus - gigas - colossus - praealtus - praegrandis.

Յաղթանդամութիւն - թեան. proceritas corporis - immanitas staturae.

Յաղթեմ - թեցի *vel* / Յաղթողանամ - ողացայ } vinco - supero - debello - triumpho - valeo - obtineo.

Յաղթող - ղի - ղաց. vincens - victor - superans - debellator - triumphans - triumphator.

Յաղթութիւն - թեան / Յաղթումն - թման } victoria - triumphus - magnitudo - proceritas - amplitudo.

Յաճախ - խի - խաց. frequens - creber - abundans - continuus - assiduus.

Յաճախաբար / Յաճախագոյն (*adv.*). frequenter – crebro – abunde – saepe – persaepe – saepenumero – diu – plerumque – continuo – iugiter – multum – valde.

Յաճախեմ - խեցի / Յաճախիմ - խեցայ frequento – permaneo – celebro – abundare facio – multiplico – amplifico – dilato – continuo.

Յաճախութիւն - թեան / Յաճախումն - խմեան frequentia – frequentatio – amplificatio – abundantia – copia – multitudo – assiduitas – continuatio – incrementum.

Յամայր. longus – prorogatus – productus – prolixus.

Յամառ - ոի - ոացի. pertinax – obstinatus – pervicax – tenax – contentiosus.

Յամառանամ - ոացայ / Յամառեմ - ոեցի vel / Յամառիմ - ոեցայ animum obfirmo – obstino – pertinax fio – duresco – obduresco – insto – insisto.

Յամառութիւն - թեան / Յամառումն - ոմեան pertinacia – obstinatio – pervicacia – animi durities – tenacitas – contentio.

Յամեմ - եցի vel / Յամենամ - եցայ moram facio – tardo – cunctor – moror – permaneo – insto – persisto – remaneo – conversor – divertor.

Յամեցուցանեմ - ցուցի. tardo – retardo – retineo.

Յամուր - մնի - մնացի. ibex – rupicapra.

Յամր. tardus – lentus – piger – segnis – deses – desidiosus.

Յամրանամ - բացայ. tardo – lentesco – pigresco – pigror – segnis fio – desideo.

Յամրութիւն - թեան. tarditas – lentitudo – pigritia – segnities – desidia – cunctatio.

Յայնժամ (*adv.*). tunc – in illo tempore – tum.

» յայնժամուց. quod tunc fuit – praeteritus.

Յայնկոյս (*praep.*). trans – ultra.

Յայնմ հետ *Vid. in* հետ։

Յայսկոյս (*praep.*). cis – citra.

» յայսկոյս յայնկոյս. huc et illuc – quocumque.

Յայտաւուրք - ցաց (- ց). Menologium – Martyrologium (Ecclesiae Armenae).

Յայտ հետ *Vid. in* հետ։

Յայտ - տի - տից. manifestus – notus – clarus – apertus – perspicuus – patens.

» 'ի յայտ գամ; եկի. manifestor – innotesco – patefio – pateo.

» յայտ առնեմ; առի vel առնուի; ատաքի. manifesto – in lucem pono – patefacio – declaro

– ostendo – annuntio – significo.

» *յայտ լինիմ, եղէ.* manifestor – patefio – notus fio – appareo – innotesco.

» *յայտ է vel յայտ իսկ է.* manifestum *vel* notum est – patet – liquet.

Յայտարար – րի – րաց } declaratus – explanatus – illustratus – indicans – indicatus – patens – patefactus.
Յայտարարիչ

Յայտարարութիւն – թեան. declaratio – explanatio – enodatio – monitum – admonitio.

Յայտ յանդիման (adv.). palam – aperte – clare – manifeste – evidenter.

Յայտնաբան – նի – նից. perspicuus – clarus – manifestus – apertus – patens.

Յայտնաբանեմ – նեցի. illustro – declaro – explano – explico – interpretor – enarro – expono – exprimo.

Յայտնաբանութիւն – թեան. declaratio – explanatio – explicatio – interpretatio – indicium – manifestatio – expressio – demonstratio.

Յայտնաբար } *(adv.).* manifesto – dilucide – propalam – perspicue – aperte – diserte – evidenter – plane.
Յայտնապէս

Յայտնեմ – նեցի. manifesto – manifestum reddo *vel* facio – revelo – patefacio – declaro – ostendo – illustro – retego.

Յայտնի – նու – նեայց. manifestus – patens – evidens – notus – perspicuus – clarus – apertus.

» *յայտնի առնեմ, արարի.* manifesto – notum facio – ostendo – patefacio.

» *յայտնի լինիմ, եղէ.* manifestor – notus fio – innotesco – palam appareo – patefio.

Յայտնութիւն – թեան. manifestatio – declaratio – indicium – revelatio – illustratio – adventus – Apocalypsis – Epiphania – oraculum – apparitio – perspicuitas.

» *յայտնութեամբ (adv.).* manifeste – palam – evidenter – aperte.

Յայրաս – սի – սաց. impudens – impudicus – inverecundus – petulans – protervus – audax.

Յանգ – գի – գից. conveniens – decens – aptus – cessatio – finis – terminus – terminatio – quies – exitus.

» *յանգ կ'առնեմ, կի.* finem habeo – desino – cesso – adimpleor – terminor – perficior.

» *յանգ հանեմ, հանի.* finio – termino – conficio – perficio – absolvo – dirimo.

Յանգաւոր – րի – րաց. postremus – extremus – congruens – aptatus – accommodatus.

Յանդիմ - դեցի *vel* Յանդեցուցանեմ - ցուցի } confício – perfício – finio – absolvo – termino – concludo – desinere facio.

Յանդիմ - դեցի } desino – cesso – finem habeo – convenit – decet.
Յանդիմ - դեցայ }

Յանդուրթիւն - թեան } terminatio – cessatio – quies – conclusio – consummatio – finis – convenientia – congruentia – decentia – harmonia – affinitas.
Յանդուման - ման }

Յանդուցանեմ - ցի. rem mihi vindico *vel* sumo – proprium facio – concilio – accommodo – apto.

Յանդգնաբար } (*adv.*). audaciter – audacter – audenter – audacius – audentius – temere – ambitiose – fidenter – proterve – superbe – arroganter.
Յանդգնադոյնս }

Յանդգնիմ - գնեցայ. audeo – tento – ambitiosus sum – superbio – intumesco – praesumo – aggredior.

Յանդգնութիւն - թեան. audacia – audentia – temeritas – ambitio – fidentia – protervitas – arrogantia – praesumptio – superbia.

Յանդիման (*praep. et adv.*). in faciem *vel* conspectu – ex adverso – contra – coram – palam – ante – in praesentia.

» Յանդիման առնեմ, ածի *vel* կացուցանեմ - ցուցի. sisto – adduco – praebeo me – exhibeo – probo – commendo – constituo – reprehendo.

» Յանդիման լինիմ, եղէ *vel* կամ; կացի. adsto – sisto me – assisto – manifestor – appareo.

Յանդիմանակայութիւն - թեան. argumentum – probatio – demonstratio – exprobratio – reprehensio.

Յանդիմանական - նի - նայ. reprehensione dignus – vituperabilis – clarus – apertus.

Յանդիմանիմ - նեցի. arguo – redarguo – reprehendo – increpo – obiurgo – corripio – convinco – revinco – accuso – traduco aliquem – scrutor – ostendo – constituo – exhibeo – expono – commendo – diiudico.

Յանդիմանիչ - նչի - նչայ. reprehensor – obiurgator – correptor – arguens – redarguens.

Յանդիմանութիւն - թեան. reprehensio – increpitus – obiurgatio – correptio – accusatio – traductio – agnitio – cognitio – argumentum – demonstratio – diiudicatio – manifestatio – declaratio.

Յանդուգն - գդունք· audens - audax - temerarius - ambitiosus - fidens - protervus - arrogans - superbus - praesumens - praeceps.

Յանիրաւի *Vid. in* Անիրաւ։

Յանկ - կի - կից *Vid.* Յանգ։

Յանկարծ, Յանկարծակի *vel* Յանկարծուստ, Յանկարծօրէն *(adv.)*. repente - repentino - subito - improviso - inspersato - statim - casu - protinus - illico.

Յանկարծական - նի - նաց· repentinus - subitaneus - subitus - improvisus.

Յանկաւոր - րի - րաց *Vid.* Յանդաւոր։

Յանկուժիւն - ժեան *Vid.* Յանդուժիւն։

Յանկչեմ - կուցեալ· quiesco - requiesco - assuefio.

Յանձանձեմ - ծի· procuro - curo - suscipio - consolor - recreo.

Յանձն առնեմ, արարի *vel* առնում, առի *Vid. in* Անձն։

Յանձնապաստան - նի - նից (- նաց)· confidens - audax - arrogans - temerarius.

Յանձնառուժիւն - ժեան· acceptio - consensio - consensus - concessio - assensus.

Յանձնարարական թուղթ· litterae commendatitiae.

Յանձնարարուժիւն - ժեան· commendatio - mandatum - iussum.

Յանձնեմ - նեցի· commendo - committo - credo - depono.

Յանուաբ - բի *Vid.* Յունուար։

Յանպատրաստից *Vid. in* Անպատրաստ։

Յանց - ցի - ցից· peccatum - delictum - culpa - noxa - erratum.

Յանցական - նի - նաց· noxius - reus - peccans - delinquens - sons - nocens.

Յանցանեմ - ցեայ - ցուցեալ, Յանցեմ - ցեցի

pecco - delinquo - transgredior - offendo - noceo - praevaricor - decido - erro - labor.

Յանցաւոր - րի - րաց· peccator - transgressor - praevaricator - scelestus - delinquens.

Յանցանք - նաց *vel* Յանցաւորուժիւն - ժեան, Յանցուած - ծոյ - ծոց, Յանցուժիւն - ժեան, Յանցումն - ցման

peccatum - delictum - transgressio - praevaricatio - culpa - noxa - offensio - lapsus - causa.

Յանցուցանեմ - ցուցի· in peccatum induco - delinquere facio.

Յաշխ - սի - սից· sacrificium - oblatio - munus - donum.

Յաչատանք - նաց· invidia - livor - aemulatio - fascinatio.

Յաչատեմ - ղեցի, Յաչատիմ - ղեցայ

invideo -

liveo – aemulor – fascino – obtrecto.

Յաչագկոտ – տի – տաց· invisor – invidens – invidiosus – lividus – obtrectator – maleficus – aemulus.

Յաչագութիւն – թեան / Յաչագումն – ղման } invidia – livor – fascinamentum – obtrectatio – aemulatio.

Յապաղանք – նաց *vel* / Յապաղութիւն – թեան / Յապաղումն – ղման } dilatio – prorogatio – prolatio – cunctatio – mora – procrastinatio.

Յապաղեմ – ղեցի *vel* / Յապաղեցուցանեմ – ցուցի } differo – prorogo – protraho – procrastino – despicio.

Յապաղիմ – ղեայ· differor – cunctor – moror – maneo – tardo.

Յապաղկոտ – տի – տաց· tardus – segnis – piger – iners.

Յապառանք – նաց· amputatio – caesura – incisio – sectio – frondatio.

Յապառեմ – ռեցի· amputo – caedo – praecido – seco – ramos decurto – colluco – trunco – decacumino – succido – incido – frondes decerpo – mutilo.

Յաջող· aptus – prosper – secundus – felix.

Յաջողակ – կի – կաց· dexter – agilis – expeditus – prosper – opportunus.

Յաջողակութիւն – թեան· dexteritas – agilitas – prosperitas – opportunitas.

Յաջողեմ – ղեցի· prosperum facio – prospero – secundo – honesto – duco – perduco – dirigo – operor – efficio – facio – ago.

Յաջողուած – ծոյ – ծոց / Յաջողութիւն – թեան / Յաջողումն – ղման } prosper successus – prosperitas – secundae res – felicitas – operatio – efficacitas – energia.

Յաջորդ – դի – դաց· successor – heres – posterior – sequens – proximus.

Յաջորդեմ – դեցի· succedo – supervenio – hereditatem consequor – constituo – ordino – colloco – creo – repeto.

Յաջորդութիւն – թեան· successio – posteritas – proles.

Յառաջ, Յառաջն *vel* Յառաջս *(adv.)*. antea – ante – prius – iam – olim.

» Յառաջ դնամ – ացի *vel* երթամ, ընթայ *vel* մատչեմ – տեայ· progredior – procedo.

» Յառաջ ժամանակաւ· longe *vel* multo ante – antiquitus.

» Յառաջ քան *(praep.)*. ante – antequam – priusquam.

» Յառաջ քան զփոքր մի· paulo ante – nuper.

Յառաջաբան – նի – նից *vel* / Յառաջաբանութիւն – թեան } praefatio – praeloquium –

prooemium – exordium – praedictio – prologus.

Յառաջաբանեմ - նեցի· praefari – praeloquor – exordior – praedico.

Յառաջագահ - հք· primas – optimas – praeses – praesul – primus recubitus – primarius locus.

Յառաջագէտ *vel* **Յառաջագիտակ** } praesciens – praevidens – praesentiens – providens – praescius.

Յառաջագիտութիւն - թեան *Vid.* **Յառաջդիտութիւն**:

Յառաջագոյն - գունի - գունիք· prior – praecedens – antecedens – anterior.

» *յառաջագոյն (adv.)*. prius – antea – primum – antiquitus – iam – olim.

» *յառաջագոյն քան (praep.)*. ante – antequam – priusquam – dum.

Յառաջադէմ - դիմք· proficiens – progrediens – procedens – melior.

» *յառաջադէմ լինիմ, եղէ*· proficio – progressum facio – primatum gero.

» *յառաջադէմ սլանամ, սլացայ*· transvolo – transvolito – praetervolo.

Յառաջադիմանամ - մացայ} **Յառաջադիմեմ** - մեցի } progredior – procedo – proficio – incrementum capio – progressum facio.

Յառաջադիմութիւն - թեան· profectus – progressus – progressio – incrementum.

Յառաջադիր - դրի· proponens – praepositus – propositus – expositus.

Յառաջադրեմ - դրեցի· propono – refero – expono – praepono.

Յառաջադրութիւն - թեան· propositum – intentio – praedestinatio – praefinitio.

Յառաջածանօթ· antea cognitus – praecognitus – iam notus.

Յառաջամիտ լինիմ, եղէ· promptus sum animo.

Յառաջանամ - ջացայ· praecedo – progredior – primatum teneo – praevenio – praeoccupo – proficio.

Յառաջապահ - հի - հայ· excubitor – velites – prima acies – primum agmen.

Յառաջգիտական· praesciens – praevidens – praesentiens – providens.

Յառաջգիտողութիւն - թեան} **Յառաջգիտութիւն** - թեան } praescientia – praevidentia – praesensio – praenotio – praesagatio – providentia – praedictio – prophetia.

Յառաջեմ - ջեցի} **Յառաջիմ** - ջեցայ } praecedo – praecurro – praevenio – antevenio – praeverto – producor – proficio.

Յառաջընթաց *vel* Յառաջընթացող praecursor - praecurrens - antecessor.

Յառաջընթացութիւն - թեան. praecursio - antecessio.

Յառնեմ - եցի. produco - protendo - admoveo - extendo - mitto - porrigo.

» *յառնեմ զաչս.* fixis oculis intueor - inspicio - contemplor.

Յառնեմ - եցայ. perspicio - inspicio - contemplor - observo - specto - intueor.

Յառնեմ, յարեայ, արի, յարուցեալ. surgo - resurgo - ad vitam revertor - expergefio - excitor - erigor - tollor - exsto - revivisco.

» *'ի վերայ յառնեմ.* consurgo - exsurgo - irruo - impetum facio.

Յասմիկ Յասմին iasminum (flos).

Յասպի - պոյ Յասպիս iaspis - gemma.

Յատակ - կի - կաց. terra - solum - tabulatum - contignatio - humus.

Յատակեմ - կեցի. ad terram *vel* humi prosterno - everto - diruo - deiicio - solo aequo - desolo - devasto.

Յատանեմ - ի Յատեմ - տեցի caedo - amputo - seco - colluco - ramos decurto - frondes decerpo - incido.

Յատկապէս Յատկապէս *(adv.).* proprie - praecipue - praesertim - speciatim - peculiariter.

Յատկական - նի - նաց. specialis - peculiaris - praecipuus - proprius - singularis - privatus - vulgaris.

Յատկութիւն - թեան. proprietas - dos - natura - vis - specialitas.

Յատուկ - տկի - տկաց. proprius - peculiaris - specialis - praecipuus - distinctus - separatus - privatus.

Յար *(adv.).* assidue - continenter - iugiter - semper - perpetuo.

Յարաբերական. relativus - analogicus.

Յարաբերութիւն - թեան. relatio - relatus - analogia - affinitas.

Յարագեմ - գեցի. soli expono - ad solem exsicco.

Յարակից - կցի - կցաց. connexus - coniunctus - colligatus - copulatus - cohaerens.

Յարակցեմ - ցեցի. connecto - coniungo - colligo - copulo.

Յարակցութիւն - թեան. connexio - coniunctio - colligatio - colligatum - copulatio - cohaerentia.

Յարատեւ. constans - perseverans - stabilis - durabilis - permanens.

Յարատեւանամ - ւացայ} Յարատեւեմ - ւեցի vel} Յարատեւիմ - ւեցայ} consto – persto – persevero – persisto – duro – pergo – permaneo.

Յարատեւողութիւն - թեան} Յարատեւութիւն - թեան} constantia – perseverantia – stabilitas – permanentia – assiduitas.

Յարգ - գի - գից· pretium – valor – aestimatio – subsistentia – substantia.

Յարգանք - նաց· honor – laudatio – laus – veneratio – dignitas – reverentia – aestimatio.

Յարգեմ - գեցի· honoro – laudo – observo – colo – veneror – revereor – negotior – decoro – aestimo – magnifico – eveho – apto – compono – moderor.

Յարգի vel} Յարգոյ - ւի - ւից} honorandus – honorabilis – venerabilis – aestimatus – eximius.

Յարգութիւն - թեան· pretium – aestimatio – valor – honor – veneratio.

Յարդ - դի - դից· palea – stipula.

Յարդարանք - նաց· ornamentum – ornatura – ornatus – concinnatio.

Յարդարեմ - րեցի· orno – adorno – exorno – praeparo – apparo – paro – constituo – restituo – fabrico – ordino – dispono – apto – corrigo – facio – concinno.

Յարդարէ - րէի - րէաւ· candelaria forfex – forficula.

Յարդարութիւն - թեան} Յարդարումն - րմանի} exornatio – praeparatio – apparatus – comparatio – ordinatio – dispositio – concinnatio.

Յարդագ - գի - գից· circulus lacteus (in coelo) – galaxias.

Յարեմ - եցի vel etiam} Յարեցուցանեմ - ցուցի} adiungo – coniungo – iungo – connecto – copulo – confirmo – fulcio – appono – addo – agglutino.

Յարիմ - րեցայ· iungo me – consocior – haereo – adhaereo – accedo.

Յարկ - կի - կաց· habitatio – tectum – tabernaculum – domicilium – tegmen – tegumentum – operimentum – tentorium – laquear.

Յարկակից - կցի - կցաց· contubernalis – cohabitans.

Յարկանեմ - կի· tego – camero – sterno – operio.

Յարձակիմ - կեցայ· impetum facio – irruo – insilio – adorior – aggredior – supervenio – incurro – oppugno – appeto.

Յարձակումն - կմանի· impetus

– irruptio – aggressio – oppugnatio – incursio.

Յարմար *vel etiam* } convenientis – decens – congruus – concinnus – idoneus – aptus – consonans – moderatus – ordinatus – consequens.

Յարմարեմ – ցի *vel etiam* } Յարմարեցուցանեմ – ցուցի accommodo – apto – adapto – concinno – necto – connecto.

Յարմարանք – նաց } Յարմարուած – ծոյ *vel* } Յարմարութիւն – թեան } Յարմարումն – ման } convenientia – decentia – congruentia – concinnatio – accommodatio – harmonia – rhythmus – consequentia.

Յարութիւն – թեան. resurrectio – ad vitam reditus – anastasis – erectio.

Յարումն – ման. adhaesio – consociatio – junctio – accessio.

Յարուցանեմ – ցի. resuscito – suscito – expergefacio – erigo – a mortuis excito – educo – levo – elevo – allevo – ad vitam revoco.

Յարուցիչ – ցչի – ցչաց. resuscitans – suscitans – vivificus – animans.

Յաւակնեմ – նեցայ. audeo – audax fio – mihi arrogo.

Յաւակնոտ – ոտի – ոտաց. audens – audax – impavidus – fidens – temerarius.

Յաւակնութիւն – թեան. audentia – audacia – fidentia – temeritas.

Յաւանակ – կի – կաց. pullus – asellus.

Յաւելեմ – լեցի *Vid.* Յաւելում:

Յաւելուած – ծոյ – ծոց *vel* } Յաւելուածութիւն – թեան } Յաւելութիւն – թեան } Յաւելումն – լման } adiectio – additamentum – additio – appositio – augmentum – incrementum – abundantia – accessio.

Յաւելում – լի. adiicio – addo – appono – adaugeo – abundo – iungo.

Յաւէժ – ւեժի – ւեժաւ. aeternus – sempiternus – perpetuus.

Յաւէժապար (*adv.*). aeternum – sempiternum – semper – perpetuo.

Յաւէժութիւն – թեան. aeternitas – sempiternitas – perpetuitas.

Յաւէտ (*adv.*). semper – perpetuo – potius – magis – amplius.

Յաւէրժահարսն *vel* } Յաւէրժահարսունք – սանց } nympha – naiades – driades – oreades.

Յաւիտեան – տենի – տենից (– տեանց). aevum – seculum – aeternitas.

» յաւիտեան, ՚ի յաւիտեան *vel* յաւիտեանս յաւիտենից *(adv.)*. in perpetuum, aeternum, sempiternum *vel* seculum – in secula seculorum – in omni aeternitate.

» յաւիտենից *(adv.)*. ab aeterno – a seculo.

Յաւիտենական - նի - նաց. aeternus – sempiternus – perpetuus.

Յափշտակեմ - կեցի. rapio – abripio – diripio.

Յափշտակիչ *vel etiam* Յափշտակող - ղի - ղաց } rapax – rapiens – abripiens – raptor – direptor.

Յափշտակութիւն - թեան Յափշտակումն - կման } rapina – rapacitas – direptio.

Յափսիթեղս կրթամ, ջոցայ *vel* խաղամ - ղացի. collabor – devolvor – circumvolo – circumferor.

Յափրանամ - բացայ. fastidio – molestiâ afficior – taedet – nauseo – stomachor – recedo.

Յափրանք - նաց *vel* Յափրութիւն - թեան } fastidium – molestia – taedium – nausea – stomachus.

Յղութակ - կի - կաց. praedo – praedator – latro – grassator.

Յղութակաբար *(adv.)*. more praedonio – tanquam latro.

Յղութակութիւն - թեան. praedatio – latrocinatio – grassatio.

Յղկակաթն *(adv.)*. inopinato – improvise – subito – repente – repentino.

Յղանակ - կի - կաց. modus – ratio (vivendi) – tempestas – solstitium – aequinoctium.

Յղանակեմ - կեցի. muto – immuto – converto – itero – repeto – modulor – cano – canto.

Յղանակութիւն - թեան Յղանակումն - կման } mutatio – permutatio – varietas.

Յղաշրջեմ - ջեցի *vel* Յղափոխեմ - խեցի } immuto – permuto – commuto – converto – inverto – transmuto – transfero.

Յղաշրջումն - ջման *vel* Յղափոխութիւն - թեան } immutatio – permutatio – commutatio – mutatio.

Յղկղեմ - ղեցի Յղկղում - ղի } repeto – itero – inverto – verso – commuto – traduco – diduco.

Յղկղութիւն - թեան Յղկղումն - ղման } repetitio – iteratio – conversio – mutatio – versatio – variatio.

Յղութակ - կի - կաց *Vid.* Յղութակ:

Յղում - ղի. muto – converto – verto – traduco – inter-

pretor – transfero – verso – redigo.

Յեղումն - ղման. mutatio – conversio – deflexus – digressio.

Յենում, յեցայ. requiesco – innitor – nitor – fulcior – adiaceo.

Յեռում - ռի. in ordinem colloco – coniungo – copulo – connecto – circumpono – apto – suspendo – appendo.

Յեռումն - ռման. ordo – coniunctio – copulatio.

Յետան - նի - նաց. cos.

Յետնատուր. acutus – exacutus.

Յետ (praep.). post – consequenter.

» յետ այնորիկ vel այսորիկ (adv.). postea – posthac – posthinc – deinde.

Յետին - ոնոյ - ոնոց. extremus – postremus – ultimus – novissimus – minimus – infimus – parvus.

» յետին կողմն նաւին. puppis.

Յետնաճեր - րոյ. senectute *vel* aetate confectus – persenex – decrepitus.

Յետնանամ - ոնացայ } desum – privor – orbor – moror – cunctor – tardo – deficio – indigeo – careo – expers sum.

Յետնորդ. postremus – novissimus – humilis.

Յետնութիւն - թեան. extremitas – humilitas.

Յետոյ (adv.). postea – novissime – deinde – retro – a tergo.

Յետոյք. pars posterior – dorsum – tergum.

Յետուստ (adv.). a parte posteriori – tandem – denique – demum – postea.

Յետս (adv.). retro – pone – post.

» յետս յետս. retrorsum – retrorsus.

Յերազանամ - զացայ } somnio
Յերազիմ - զեցայ } – in somnis video.

Յերիւրիմ - րեցի. apto – accommodo – concinno – comparo – formo.

Յերիւրումն - րման. accommodatio – concinnatio – comparatio – formatura.

Յերկար (adv.). diu – prolixe – fuse.

Յերկարաձգիմ - զեցի *vel* } prolixo – protendo – produco – extendo – porrigo – prorogo.
Յերկարացուցանեմ - ցուցի }
Յերկարիմ - րեցի

Յերկարաձգութիւն - թեան } productio – extensio – prolatio – porrectio – diuturnitas – mora – cunctatio.
Յերկարութիւն - թեան }

Յերկբայս լինիմ, եղէ. *Vid. in* Երկբայ։

Յերկնուստ *Vid. in* Երկնուստ:

Յերկուական. dubius – incertus – anceps – ambiguus.

Յերկուանամ – ացայ. dubito – haereo – haesito – anceps sum – ambigo.

Յերկուանք – նաց. dubium – dubitatio – haesitatio – ambiguitas.

Յեցուցանեմ – ցուցի. fulcio – suffulcio – admoveo.

Յիմար – րի – րաց. fatuus – stultus – dèmens – amens – insanus – insipiens.

Յիմարաբանութիւն – թեան. stultiloquium – stultiloquentia – ineptiae – tricae.

Յիմարաբար (*adv.*). fatue – stulte – dementer – insane – insipienter.

Յիմարանամ – ացայ
Յիմարիմ – ցայ } paveo – stupeo – stultesco – insanio – desipio – stupefio – obstupefio.

Յիմարիմ – ցի *vel etiam*
Յիմարեցուցանեմ – ցուցի } infatuo – stultum reddo *vel* facio – ad insaniam adigo – obstupefacio.

Յիմարութիւն – թեան
Յիմարութիւն – ման } stultitia – amentia – dementia – vesania – insania – insipientia.

» *խօսք Յիմարութեան.* stultiloquentia – stultiloquium – ineptiae – tricae.

Յինուանք – ինանց. tempus quinquaginta dierum, inter festum Paschae et Pentecostes.

Յիշատակ – կի – կաց. memoria – commemoratio – commonitio – mentio – recordatio – monumentum.

Յիշատակագրեմ – ցի. commemoro – recenseo – inscribo.

Յիշատականոց – ից – ցաց *vel*
Յիշատակարան – նի – նաց
monumentum – sepulcrum – tumulus – commemoramentum – commentarium – inscriptio – tabularium – memoria.

Յիշատակեմ – կեցի
Յիշեմ – ցի *vel* ցեայ
Յիշեցուցանեմ – ցուցի } commemoro – memoro – memini – recordor – reminiscor – memor sum – memoriam facio – in memoriam reduco *vel* revoco – suggero – commoneo – commonefacio – admoneo.

Յիշեցուցիչ – ցուցչի – ցուցչաց. commemorans – memorans – suggerens – monitor – relator – in memoriam revocans.

Յիշողականութիւն – թեան
Յիշողութիւն – թեան
Յիշութիւն – թեան *vel*
Յիշումն – շման
memoria – commemoratio – mentio – suggestus – recordatio – in memoriam revocatio.

Յիսնակ – կի – կաց. Ieiunium

quinquaginta dierum ante festum Nativitatis D. N. I. Christi, iuxta ritum Ecclesiae Armenae – Adventus.

Յհնակամուտ – *մտի*. initium huius ieiunii quinquagenarii.

Յհնամեան – *մենի* – *մենից*. quinquaginta annorum – quinquaginta annos natus.

Յհնապատիկ *(adv.)*. quinquagies.

Յհնապետ – *տի* – *տաց*. praefectus quinquaginta militum – quinquagenarius princeps – qui quinquaginta militibus praeest.

Յհնապետութիւն – *թեան*. praefectura quinquaginta militum.

Յհնեակ – *եկի* – *եկաց*. quinquageni – quinquaginta.

Յհնելրեակ – *լրեկի* – *լրեկաց*
Յհնելորդ – *դի* – *դաց*
quinquagesimus – Pentecoste – iubilaeum – annus sacer.

Յհնօրեայ. quinquaginta dierum.

Յհսուն – *սնի* – *սնից*. quinquaginta – quinquageni.

ՅԻՍՈՒՍ – *ուսի* – *ուսիս* *(hebr.)*. Iesus – Salvator *vel* Servator mundi.

Յիւսիս *Vid. in* Իւս։

Յղանամ – *ղացայ*
Յղինամ – *ղեցայ*
concipio – in utero habeo – gravida fio – partum gero – ventrem fero.

Յղարկեմ – *կեցի*
Յղեմ – *եցի*
mitto – dimitto – remitto – lego.

Յղի – *ղւոյ* – *ղեաց*. praegnans – in utero habens – gravidans – utero gravis.

Յղկեմ – *եցի*. apto – accommodo – concinno – polio – expolio – purgo.

Յղութիւն – *թեան*. conceptio – praegnatio – graviditas.

Յփանամ – *փացայ*. satior – repleor – expleor – pinguesco.

Յփացուցանեմ – *ցուցի*. pinguefacio – expleo – satio.

Յփութիւն – *թեան*. satietas – repletio – ubertas.

Յո՞ *(adv.)*. quo?

Յոբելեան – *լենի* – *լենից* *(hebr.)*. iubilaeum – annus sacer – remissio.

Յոգն – *գունք* – *գունդ*. multus – complures – plures.

Յոգնական – *նի* – *նաց*. numerosus – frequens – multus – plurimus.

Յոգնակի. pluralis – plurimus.

Յոգնեմ – *նեցայ*. defatigor – lassor – lassesco – animo deficio.

Յոլով – *վի* – *վից* (– *վեաց*). complures – multus – plerique – numerosus – amplus.

» **Յոլով անգամ** *(adv.)*. compluries – multoties – persaepe – valde – plurimum.

Յոլովակի *(adv.)*. multoties – compluries – saepe.

Յոլովանամ - վացայ
Յոլովեմ - վեցայ } augesco - cresco - multiplicor - abundo - apponor - amplior.

Յոլովացուցանեմ - ցուցի
Յոլովեմ - վեցի } augeo - multiplico - amplio.

Յոլովութիւն - թեան
Յոլովումն - վմանի } multitudo - frequentia - copia - abundantia - augmentum - incrementum - amplificatio.

Յոխորտ. audax - audens - magniloquus - iactator - iactabundus - ostentator.

Յոխորտաբար (adv.). audacter - audenter - iactanter.

Յոխորտամ - տացայ
Յոխորտանամ - տացայ } glorior - gloriose de me loquor - iacto me - ostentor.

Յոխորտանք - նաց vel
Յոխորտութիւն - թեան } audacia - audentia - magniloquentia - iactatio - iactantia - ostentatio.

Յողդողդ - դի - դայ. instabilis - inconstans - mobilis - infirmus - debilis - fragilis.

Յողդողդեմ - դեցի vel etiam
Յողդողդեցուցանեմ - ցուցի } commoveo - demoveo - moveo - exagito - iacto - quatio - quasso.

Յողդողդութիւն - թեան
Յողդողդումն - դմանի } instabilitas - inconstantia - mobilitas - agitatio.

Յողդողդուն. inconstans - instabilis - mobilis - debilis.

Յոյզ, յուզի vel
Յոյզք, յուզից } inquisitio - indagatio - perquisitio - investigatio - confusio - perturbatio - tumultus - tempestas - agitatio - aestus.

Յոյժ (adv.). nimis - valde - multum - plus aequo - vehementer - admodum.

» յոյժ յոյժ. valde nimis - magnopere.

Յոյլ - ուլի - ուլից. tardus - lentus - piger - iners - segnis - deses - desidiosus.

Յոյն - ունի - ունաց. Graecus - gentilis - lingua graeca.

Յոյս - ուսոյ. spes - expectatio - confidentia - fiducia - refugium.

Յոյր - ուրի - ուրից (-ուրայ). crassus - pinguis - adipatus - obesus - tumidus - densus.

Յոպոպ - պոյ. upupa (avis).

Յոռադոյն - դունի - դունից. peior - deterior.

Յոռանամ - ռացայ. depravor - vitior - corrumpor - vilipendor - contemnor - despicior.

Յոռացուցանեմ - ցուցի. depravo - vitio - corrumpo - despicio - contemno - vilipendo.

Յոռի - ուոյ - ուաց. pravus - improbus - deterior - malus - nequam - malignus - tur-

pis – absurdus – vilis – putris.

Յոռութիւն – թեան. pravitas – improbitas – malitia – nequities – turpitudo – vilitas – absurditas.

Յո՞վ (adv.). quo?

Յովանակ – կի – կաց Vid. Յաւանակ:

Յովազ – զի – զից (– զաց). panthera – lynx.

Յովհ – սի (hebr.). iota.

Յորանջեմ – ջեցի Vid. Յօրանջեմ:

Յորդ. abundans – copiosus – affluens – refertus – plenus – multus.

Յորդադոյն – դունի – դունից. abundantior – copiosior – affluentior – refertior – plenior.

Յորդեմ – եցի vel Յորդիմ – դեցայ } affluo – abundo – perambulo – redundo – feror – trahor – volvor – procurro.

Յորդորակ – կի – կաց. hortatio – hortamen – exhortatio.

Յորդորական – նի – նաց. hortativus – suasorius – consolatorius – exhortativus.

Յորդորեմ – րեցի vel etiam Յորդորեցուցանեմ – ցուցի } hortor – adhortor – exhortor – excito – provoco – propello – impello – incito – concito – irrito – incutio – induco.

Յորդորութիւն – թեան Յորդորումն – րման } hortamentum – adhortamentum – exhortatio – provocatio – diligentia – sedulitas – sollicitudo.

Յորդութիւն – թեան Յորդումն – ման } abundantia – copia – affluentia – plenitudo – fluxus – eluvies – redundatio.

Յորժամ (adv.). quando – quum.

Յորձան – նի vel Յորձանք – նաց } aqua profluens – aestuarium – fluxus – profluvium – inundatio – effusio – irruptio – torrens – fervor – aestus.

Յորձանուտ – տի – տից. syrtis – brevia – gurges – vortex.

Յորմէ հետէ (adv.). ex quo – postquam – posteaquam – quum autem.

Յորջորջ – ջի – ջից Յորջորջանք – նաց Յորջորջումն – ջման } appellatio – nuncupatio – cognominatio – nominatio – vocatio – agnomen – agnomentum.

Յորջորջեմ – ջեցի. appello – nuncupo – cognomino – nomino – voco.

Յուդայութիւն – թեան. Iudaismus – iudaica religio.

Յուզարկու – կուի – կուաց. indagator – investigator – perquisitor – scrutator.

Յուզեմ – զեցի. indago – investigo – perquiro – exquiro

– incito – excito – impello – – moveo – turbo – conturbo – suscito.

Յուզիմ - զեցայ· commoveor – perturbor – conturbor – agitor.

Յուզութիւն - թեան } Յուզումն - զման } indagatio – investigatio – perquisitio – exquisitio – commotio – iactatio – conturbatio – perturbatio – animi motus – agitatio.

Յուլաթար *(adv.)*. tarde – lente – pigre – segniter – remisse – oscitanter.

Յուլանամ - լացայ· pigresco – negligo – lentesco – desidiae me do – despicio – laxor – mollior – languesco – langueo – oscito.

Յուլիս - սի *(lat.)*. quintilis – iulius (mensis).

Յուլութիւն - թեան· tarditas – lentitudo – pigritia – inertia – segnities – desidia – ignavia – negligentia – mollities – oscitatio.

Յուղարկաւոր - րի - րաց· reductor – deductor – comes – funereus – funebris.

Յուղարկաւորութիւն - թեան· funus – exequiae – iusta.

Յուղարկեմ - կեցի· praemitto – dimitto – deduco – iusta facio, solvo *vel* reddo – exequias duco – comito – prosequor.

Յուղարկութիւն - թեան } Յուղարկումն - կման } exequiae – funus – iusta.

Յունական· graecanicus – gentilis – ethnicus.

Յունաստ - պի - պից· zizyphum (fructus).

Յունաստի - պւոյ· zizyphus (arbor).

Յունարէն *(adv.)*. graece – graecanice.

Յունիս - սի *(lat.)*. iunius (mensis).

Յունուար - րի *vel* Յունվար - րեայ } *(lat.)*. ianuarius (mensis).

Յուշ *Vid. in* Ուշ։

Յուշարար - րի - րաց· memorator – commemorans – admonitor – monitor.

Յուշարարութիւն - թեան· commemoratio – admonitio – monitio – monitum.

Յուշիկ *vel* Յուշիկ } *(adv.)*. paulatim – sensim – lento gradu.

Յուշկապարիկ - րկի - րկաց· centaurus – siren.

Յուռթեմ - թեցի· incanto – excanto – fascino – fasciis alligo.

Յուռթի - թւոյ - թեաց· aquosus – adauctus – abundans – fertilis – irriguus.

Յուռթութիւն - թեան } Յուռութ - ռթի *vel etiam* Յուռութք - ռթից (-ռթոց) } cantio – fascinatio – fasci-

num – veneficium – incantamentum.

Յուսալի - լւոյ - լիաց } Յուսահան - նի - նաց } sperabilis – sperandus.

Յուսահատ - տի - տից (- տաց). desperatus – spe deiectus *vel* destitutus – insperabilis.

Յուսահատիմ - տեցայ. despero – spe deiicior *vel* destituor – spem abiicio – diffido.

Յուսահատութիւն - թեան. desperatio.

Յուսամ - սացայ. spero – in spe sum – confido – fido – exspecto.

Յուսաստ Լինիմ *Vid. in* Լինիմ յաստ:

Յոգն, Յոգնակի *Vid.* Յոգն, Յողնակի:

Յստակ - կի - կաց. mundus – purus – limpidus – lucidus – clarus – nitidus – sincerus – distinctus.

Յստակագոյն - գունի - գունից. mundior – purior – limpidior – lucidior – clarior – nitidior – sincerior.

Յստականամ - կացայ. purificor – mundor – purgor – nitesco.

Յստակապէս *(adv.)*. munde – pure – lucide – clare – nitide – sincere.

Յստակեմ - կեցի *vel etiam* Յստակեցուցանեմ - ցուցի } mundo – purgo – clarifico – lustro – declaro – nitido.

Յստակութիւն - թեան. munditia – puritas – limpitudo – claritas – sinceritas – nitor – simplicitas – candor – distinctio.

Յօդ - դի - դից. vinculum – nexus – compages – compago – articulatio – articulus – colligatio – coniunctio – connexio – ligamen – commissura – harmonia.

Յօդաւոր - րի - րաց. compactus – compactilis – articulis compositus – articularis – adaptatus – consonus – appositus – congruus.

Յօդեմ - դեցի. connecto – necto – iungo – concinno – accommodo – compingo – adapto – compono – articulo – formo – figuro.

Յօդուած - ծոյ - ծոց (- ծից). connexio – nexus – compositio – articulus – iunctura – commissura – compages.

Յօժար - րի - րաց. promptus – spontaneus – alacer – paratus – expeditus.

Յօժարապէս *vel* Յօժարակամ } *(adv.)*. sua voluntate – libenti animo – perlibenter – ultro – prompte – sponte – voluntario.

Յօժարամիտ. ultroneus – spontaneus – alacer – voluntarius – promptus animo.

Յօժարամտութիւն - թեան. voluntas – alacritas – praelectio – delectus.

Յօժարանամ - բացայ
Յօժարիմ - բեցի vel
Յօժարիմ - բեցայ
volo - propono - assentior - puto - consentio - prompto sum animo - persuadeor.

Յօժարութիւն - թեան. voluntas - promptus animus - alacritas - propositum - aviditas - assensus.

» Յօժարութեամբ (adv.). bono animo - voluntarie - sponte - libenter - prompte - expedite.

Յօն - նի vel
Յօնք - նից
supercilium - cilium.

Յոշ յոշ (adv.). frustatim - membratim.

Յոշատիմ - եցի
Յոշիմ - շեցի
in frusta vel membratim concido - in fragmentum disseco - conscindo - dilacero - lacero - discerpo - divido - decido - concido.

Յոշուած - ծոյ - ծոյ. segmentum - portio - pars - fragmen - fragmentum.

Յոշումն - շման. laceratio - dilaceratio - concisura.

Յօրոյ - յի - յից. vitricus - adulterinus pater.

Յօրանամ - բացայ. in deliciis sum - epulor - glorior - iacto me - luxuriose vivo - turgesco - laxor.

Յօրանեցիմ - ցեցի
Յօրանջիմ - ջեցի
oscito.

Յօրանջումն - ջման
Յօրանջ vel etiam
Յօրանջումն - ջման
oscitatio.

Յօրինիմ - նեցի. compono - dispono - concinno - confício - ordino - operor - conscribo - elaboro - dispenso - describo - colloco.

Յօրինիչ - ինչի - ինչայ. compositor - dispositor - concinnator - confector - ordinator.

Յօրինուած - ծոյ - ծոյ (- ծի - ծայ). factura - opus - fabrica - aedificium - ornatus - dispositio - regula - ordinatio - magnificentia.

Յօրինուածութիւն - թեան
Յօրինումն - նման
compositio - dispositio - concinnatio - confectio - ordinatio - fabricatio - aedificatio - exstructio.

Հ

Հ· pronomen suffixum et abbreviatum tertiae personae, tanquam նա, այն:

Հա, նորա, նոքա, նոցա *(pron.)*. ille – ipse – hic – is.

» նա՛ ասանկ *(coni.)*. etiam – sane – vero – quinimo – autem – profecto – quidem.

» նա՛ եւ *vel* նա՛ զի *(coni.)*. immo – atque etiam – adeo – autem – nec non.

Հպարանք - նաց· iactantia – iactatio – gloriatio – maiestas – magnificentia.

Հպարկու - կուոյ - կուայց· venerabilis – venerandus – honorificus – gloriosus – gratiosus – magnificus – honestus – pudicus – gravis – amabilis.

Հպարիմ - կեցայ· glorior – iacto me – efferor.

Հպարտացեալ - ցու·ոյ· Nazaraeus – Nazarenus.

Հաժիշտ - ժշտի - ժշտաց· ancilla – famula – serva.

Հախ *(adv.)*. primo – prius – antea.

» նախ առաջին· primo loco – primum.

Հախաբանիմ - նեցի· praefari – praeloquor – praedico.

Հախաբանութիւն - թեան· praefatio – praeloquium – praedictio – prooemium.

Հախադահ - հի - հից· praesidens – praeses – primas – optimas – princeps – praefectus – praesul – antistes.

Հախադահեմ - հեցի· praesideo – praesum – principatum habeo – praecello.

Հախադահութիւն - թեան· praesidatus – primatus – principatus – praefectura.

Հախագիտութիւն - թեան· praescientia – praenotio.

Հախագոյն - գունի - գունից· anterior – prior – priscus – antiquus – pristinus.

Հախագրեմ - րեցի· praescribo – praenuntio – praeloquor – praedico.

Հախագոյ· primarius – antepositus – honoratior – praepositus.

Հախադասեմ - սեցի· primas do *vel* defero – antepono – praefero – honoro – praepono.

Հախադասութիւն - թեան· primus locus – praelatio – honorificentia – propositio – praepositio – argumentum.

Հախադուռն - դրան - դրունք - դրանց· vestibulum – limen.

Հախադրութիւն - թեան· praepositio – propositum.

Հախահոտ - ոտի - ոտից (- ոի - ոտից)· primus recubitus –

principalis *vel* prima cathedra – antistes – praesul.

ʿԱախախնամածան· providus – providens – consultus.

ʿԱախախնամեմ - ՛ծայի· provideo – prospicio – consulo – curo – procuro – administro – rego – guberno.

ʿԱախախնամողութիւն - թեան } ʿԱախախնամութիւն - թեան } providentia – consilium – cura – cautio – circumspectio – prudentia – mens.

ʿԱախածին - ծնի - ծնից *vel* - ծնաց· primogenitus – natu maior – primitivus – primigenus.

ʿԱախածնող - ղի - ղաց· primi parentes – maiores – patres – progenitor.

ʿԱախակարգ· praestitutus – antecedens – praecedens – praedispositus – iam ordinatus – praemissus.

ʿԱախակարգեմ - գեցի· praestituo – praenuntio – praedico – dispono – praeparo – praefinio – praepono – constituo.

ʿԱախակարգութիւն - թեան· dispositio – praeparatio – ordinatio – ordo.

ʿԱախահայր - հօր - հարք - հարց· primus noster parens (Adamus) – patriarcha – avus – auctor – proauctor – progenitor.

ʿԱախահաւ - ւոյ - ւուց· proavus – abavus.

ʿԱախաճաշակ· ientaculum – degustatio – sapor.

ʿԱախամայր - մօր - մարք - մարց· prima nostra genitrix (Eva) – avia – abavia.

ʿԱախամարգարէ - էի - էից· primus Propheta – princeps Prophetarum – Moyses.

ʿԱախամէծար առնեմ, արարի *vel* ընտրեմ - բեցի· praepono – antepono – primas do *vel* defero – praefero – antefero.

ʿԱախանձ - ձու· invidia – aemulatio – zelus – livor.

» ՛Նախանձ առնեմ, արարի· fascino – incanto – excanto.

» ՛Նախանձ արկանեմ, արկի· invideo – aemulor – ad invidiam provoco.

ʿԱախանձախնդիր - դրի *vel* ʿԱախանձայոյզ - յուզի - յուզից ʿԱախանձաւոր - րի - րաց } aemulator – aemulus – zelotypus – studiosus – sectator – invidens – invidiosus – invidus.

» ՛Նախանձաւոր լինիմ, եղէ· aemulator fio – aemulor – zelo prosequor – imitor – sector.

ʿԱախանձաւորութիւն - թեան· invidentia – aemulatus – aemulatio – zelotypia.

ʿԱախանձելի - լւոյ - լեաց· invidendus – invidiosus – optabilis – desiderabilis – expetendus.

ʿԱախանձկոտանեմ - ոտցի· ad

aemulationem provoco *vel* adduco – aemulor.

ՙԱխանձընդդիմ. aemulus – zelotypus – lividus.

ՙԱխանձիմ - ձեցայ. invideo – aemulor – zelor – liveo – livesco.

ՙԱխանձող - ոխ - ողց
ՙԱխանձողդ - դի - դաց } invidens – invidus – invisor – aemulator – zelotypus – lividus – vindex.

*ՙԱխաոպաշարումն - ըմանն. praeoccupatio – praeiudicata opinio.

ՙԱխաոպատիւ - տուի - տուաց. anteponendus – praelatus – potior – honoratior – maior – superior – egregius.

ՙԱխաոպատուիմ - ուեցի. antepono – antefero – primas defero – praefero – magis honoro.

ՙԱխաոպատուութիւն - թեան. praelatio – praestantia – principatus – primatus.

ՙԱխաոպարիսպ - ըսպի - ըսպաց. propugnaculum – vallum – agger.

ՙԱխաոաՀմանիմ - նեցի. praedestino – praenarro – praescribo – praefinio – praestituo.

ՙԱխաոաՀմանուիթիւն - թեան. praedestinatio – praescriptio – praefinitio – ordinatio – dispositio.

ՙԱխաոաբիաւաղ - դի - դաց. primus diaconus – princeps diaconorum (S. Stephanus) – archidiaconus.

ՙԱխաոակիզբն - կզբան. primum principium – causa prima – proauctor – princeps – dux.

ՙԱխաոաոեղծ - ծի - ծից
ՙԱխաոաոեղծիկ } primum formatus, factus *vel* creatus – primigenus (Adamus et Eva).

ՙԱխաովկայ - յի - յից. primus testis *vel* martyr – protomartyr (S. Stephanus).

ՙԱխտաո - ու. contumelia – despectio – contemptio – convicium – iniuria – maledictio – opprobrium.

» ՙնախտաո լինիմ, եղէ. contumeliâ *vel* iniuriâ afficior – despicior – contemnor.

ՙԱխտաոական - նի - նաց. contumeliosus – probrosus – ignominiosus – maledicax – iniuriosus.

ՙԱխտաոանք - նաց *Vid.* ՙԱխտաոիք:

ՙԱխտաոիմ - ուեցի. contumeliâ *vel* probro afficio – iniuriam facio – exprobro – convicior – maledico – aspernor – sperno – despicio – contemno – vitupero – opprobro.

ՙԱխտաոս - սի - սաց. praevidens – praesentiens – vaticinator – praescius.

ՙԱխտաոսեմ - սեցի. praevideo

– praesentio – praenuntio – vaticinor – praedico.

ՙԱխատեսութիւն - թեան. praevidentia – praesensio – vaticinatio – praescientia – praedictio – providentia.

ՙԱխտահինք - տանաց. contumelia – ignominia – contemptus – probrum – aspernatio – exprobratio – opprobrium – maledicentia – maledictum – despectatio – convicium – vituperatio.

» Նախատինս դնեմ, եղի. contumeliâ afficio – iniurior – aspernor – exprobro – contemno – maledico – despicio – convicior – vitupero.

ՙԱխտահէ - տէի - տէից. contemptor – spretor – conviciator – exprobrator – vituperator.

ՙԱխտատօն - նի *vel* ՙԱխտատօնակ - կի - կաց } pervigilium – vigilia festorum – profesta dies.

ՙԱխտապետ - պի - պետ. praefectus – satrapes – princeps – decurio – primigenus.

ՙԱխտապետական - տի - տաց. caput satrapum *vel* principum – imperator – dux.

ՙԱխտապետեան. praefecti – satrapes – principes – decuriones.

ՙԱխտապետութիւն - թեան. praefectura – satrapia – principatus – decurionatus.

ՙԱխտդիր - դրի - դրաց. praefixa littera – praepositio.

ՙԱխտընթանամ - թացայ. praecurro – antecedo – praecedo – praegredior.

ՙԱխտընթաց - ցի - ցից. praecedens – antecedens – praecursor – praevius.

ՙԱխտընթացութիւն - թեան. praecursio – praegressio – antecessio – prooemium – praefatio.

ՙԱխտիմաց - ցի - ցից } ՙԱխտիմացական } praesentiens – praesciens – providens – prospiciens.

ՙԱխտիմացութիւն - թեան. praescientia – praesensio – praesagitio – providentia – prospicientia.

ՙԱխտիտ - տտի - տտաց. animal – bestia – bellua – grex – armentum boum.

ՙԱխտծին *Vid.* ՙԱխտածին :

ՙԱխտկին - կնի. prior – priscus – antiquus – anterior – primus – primarius – primitivus – potior.

ՙԱխտճիրք. caedes – strages – damnum – detrimentum.

ՙԱխտնագոյն - գունի - գունից } ՙԱխտնական - նի - նաց } antiquior – vetustior – prior – avitus – pristinus – priscus – primarius – primigenius.

ՙԱխտնի - նւոյ - նեաց. antiquus – priscus – veteres – maiores – patres.

» *Ի նախնի vel Ի նախնումն (adv.)*. ab initio – antiquitus.

Հախողջոյնք. salutatio – salus.

Հահանդ - դի - դաց. provincia – dioecesis.

Հահանջ - ջի - ջից. recessio – recedens – bissextilis – intercalaris.

Հահանջեմ - ջից. cohibeo – retineo – retraho – freno – retrudo – intrudo – propello – impello.

Հահապետ - տի - տաց. patriarcha – princeps patriae.

Հահապետական. patriarchalis – ad patriarcham pertinens.

Հահապետութիւն - թեան. patriarchalis dignitas – paternitas – principatus – ducatus.

Հահատակ - կի - կաց. athleta – pugil – certator – bellator – martyr.

Հահատակական - նի - նաց. athleticus – pugilatorius – bellatorius.

Հահատակակից - կցի - կցաց. simul praeliator – oppugnator – compugnans – socius certaminis – adiutor.

Հահատակեմ - կեցայ. colluctor – compugno – laboro – martyrio afficior – certo – mala tolero.

Հահատակութիւն - թեան
Հահատակումն - կման
certamen – colluctatio – pugilatio – oppugnatio – virtus – martyrium – labor – exercitatio.

Համակ - կի - կաց. epistola – litterae – chirographum – scriptum.

Համակապիր լինիմ, կրէ. defero – prodo – accuso – criminor – culpo – insimulo.

Համականի - նեաց. epistolae – litterae – chirographa.

Համիտատ - տի - տունք Vid. Հատատ:

Հայ - յի - յից. humidus – madidus – fluens – fluidus – lenis – mollis – tener – liquidus.

Հայեաց - ցք. visus – aspectus – intuitus – obtutus.

Հայհնիք - նեաց. oculi – lumina.

Հայիմ - յեցայ. aspicio – conspicio – inspicio – intueor – specto – considero – attendo – cerno – caveo.

Հանիր - նրոյ - նրոց (- նրի - նրաց). inanis – vanus – vacuus – inutilis.

» *Ի նանիր (adv.)*. inaniter – inutiliter – frustra – incassum – iniuste.

Հանրանամ - բացայ
Հանրիմ - բեցայ
evanesco – vanesco – inanior – vacuor – frustra operam consumo.

Հանրապէս (adv.). inutiliter – nequicquam – inaniter – frustra – incassum.

Հանրութիւն - թեան. inanitas

– inutilitas – vanitas – vacuitas.

ՙԱշխ - շխոյ· simila – similago – furfur.

ՙԱպաստակ - կի - կաց· lepus – lepusculus.

ՙԱրդէս - դիսի· narcissus (flos).

ՙԱրդ - դի
ՙԱրդոս - սի } nardus – unguentum nardinum – nardum.

ՙԱրդեան· nardinus.

ՙԱրինջ - րնջի - րնջաց· malum aureum *vel* assyrium – pomum auratum.

ՙԱրնջապտղեն· citrinus – citreus.

ՙԱրօտ - տի - տաց (- տու - տուց)· multicolor *vel* versicolor textura – pictura – color – tinctura.

ՙԱա - ւի - ւաց (- ւու - ւուց)· navis – navigium – navicula – triremis – ratis – scapha – cymba.

» առաջին կողմն նաւին· prora – rostrum – extremitas navis.

» Ի նաւ ելանեմ, ելի· navigo – navigationi me committo – in navem conscendo.

» Խելք նաւի *Vid. in* Խելք:

ՙԱւաբեկ լինիմ, եղէ
ՙԱւաբեկիմ - կեցայ } naufrago – naufragium patior *vel* facio – naufragio pereo.

ՙԱւաբեկութիւն - թեան
ՙԱւաբեկումն - կման } naufragium.

ՙԱւազնաց լինիմ, եղէ· navigo – navigationi me committo – in navem conscendo.

ՙԱւազնացութիւն - թեան· navigatio – ars nautica – navalis res – navicularia.

ՙԱւազ - զի - զաց· nauta – navita – nauclerus.

ՙԱւակ - կի - կաց· navicula – scapha – cymba – linter.

ՙԱւակայք - յից· statio navium – portus – navalia.

ՙԱւական· nauticus – navalis – nauclerius.

ՙԱւակատիք - տեաց· festum Dedicationis Ecclesiae – consecrati templi anniversarius dies – lactantia – lacticinia.

ՙԱւակիկ· navicula – navigiolum – linter.

ՙԱւակոծ լինիմ, եղէ
ՙԱւակոծիմ - ծեցայ } naufragium facio – naufragio pereo – naufrago.

ՙԱւակոծութիւն - թեան· naufragium.

ՙԱւահանգիստ - գստի - գստից (- գստեան - գստաց)· navale – portus.

ՙԱւազողակ - կի - կաց· navigans – nauta.

ՙԱւամակոյկ - կուկի· scapha – linter – cymba.

ՙԱւամարտ - տի - տից *vel*
ՙԱւամարտութիւն - թեան } pugna navalis – naumachia.

ՙԱւամարտիկ - տկի - տկաց· praeliator in pugna navali – naumachiarii.

ʿԱաւամոաւտ - մոի - մոից *vel* -մոաց. viator marinus - navem conscendens - epibata - remigans - remex.

ʿԱաւապետ - պի - պաց. praefectus navis - navarchus - gubernator - navicularius - naviculator - nauclerus.

ʿԱաւապետական - նի - նաց. quod proprium est navarchis - navicularius.

ʿԱաւապետեմ - տեցի. guberno - rego navem.

ʿԱաւապետութիւն - թեան. ars nautica - navalis res - navicularia - remigium.

ʿԱաւասարդ - դի - դաց. primus mensis, iuxta vetus calendarium Armeniorum - anni initium *vel* principium.

ʿԱաւաստ - տի *vel* ʿԱաւաստիք - տեաց } nauta - navita - nautici - navarchus - gubernator.

ʿԱաւաւար - րի - րաց. navigator - nauclerus - nauta - navita - gubernator.

ʿԱաւաւարեմ - րեցի. navigo - naviculor - guberno.

ʿԱաւաւարութիւն - թեան. navigatio - ars nautica *vel* navalis - navicularia - ratio navigii.

ʿԱաւաւորմ - մի - մից *vel* ʿԱաւաւորմիղ - մղի - մղաւ } classis navium.

*ʿԱաւարան - նի - նաց. navalia - navale.

ʿԱաւարար - րի - րաց. structor *vel* fabricator navium.

ʿԱաւարարութիւն - թեան. exstructio *vel* fabricatio navium.

ʿԱաւարկեմ - կեցի. naviculor - navigo - provehor in altum.

ʿԱաւարկութիւն - թեան. navigatio - ars nautica - navalis res - navicularia.

ʿԱաւացոյց. rostrum - extremitas navis - prora.

ʿԱաւափայտ - պի. navigium - navis - navicula.

ʿԱաւեմ - եցի. navigo - naviculor - transnavigo - adnavigo.

ʿԱաւթ - թի (-թոյ) - թից. naphtas - bitumen - pix.

ʿԱաւկնեակ - նեցոյ. naviculae - scaphae - cymbae - navigia.

ʿԱաւորդ - դի - դաց. navigator - navigans - nauta - navita.

ʿԱաւորդութիւն - թեան. navigatio - ars nautica - res navalis.

ʿԱաւուղիղ - ուղղի - ուղղաց. praefectus navis - navarcha - gubernator.

ʿԱաւուղղութիւն - թեան. nautica ars - res navalis - navicularia.

ʿԱփոթա - պի (- տան) - տունք. clamys - trabea - pallium - toga - lacerna.

ʿԱփոթաւակ *vel* ʿԱփոթաիկ } palliolum - parva clamys - togula.

ՙԱՂԱՔԱԿԻԱ - ԿԱՒ. quadrans - quarta pars assis.

ՙԱՂԱՀ - ԱՂԻ. frango - confringo - everto - diruo - demolior - vecte submoveo.

ՙԱՂԱՐԴ - ԱՐԴԻ - ԱՐԴԻՑ. nervus - nervulus - fibra - tendo - arterium - cartilago.

ՙԱՂԱ - ԱՂՑ (- ԱՂԻ). corruptio - putredo - putor - pus - tabes - foetor - marcor.

ՙԱՂԱԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ. corruptus - putrefactus - putridus - putidus - foetidus - marcidus - tabefactus.

ՙԱՂԱՀԱՀ - ՀԱՑՒ. corrumpo - putrefacio.

ՙԱՂԱՀԻՀ - ՀԱՑԱՑ. putrefio - putresco - putreo - foeteo - male oleo - marceo - tabesco.

ՙԱՂԱՀՈՒԹԻՒՆ - ԹԱՆ / ՙԱՂԱՀՈՒՄՆ - ՄԱՆ } corruptio - putredo - putor - foetor - tabes - marcor.

ՙԱՂՁ - ՁՑՂ (- ՁԻ). angustus - arctus - pressus.

» ՚Ի ՆԵՂ ԱՆԿԱՆԻՀ - ԿԱՑ. ad incitas redigor - coarctor - constringor - vexor - affligor.

» ՚Ի ՆԵՂ ԱՐԿԱՆԵՀ - ԿԻ. coangusto - angusto - coarcto - constringo - vexo - affligo.

ՙԱՂԱՁՊՆ - ՁՈՒՆԻ - ՁՈՒՆԻՑ. angustior - arctior - pressior.

ՙԱՂԱՀԱՀ - ՁԱՑԱՑ. inquietor - vexor - coarctor - tribulationem patior - affligor.

ՙԱՂԱՍԻՐԱ - ՍՐԱՒ - ՍՐԱՒՑ (- ՍՐԱԱՑ). anxius corde - oppressus - pusillanimus - exacerbatus.

ՙԱՂԱՍՊԱՀՀ - ԱՒՑԻ / ՙԱՂԱՍՊԱՒՀ - ԱՒՑԱՑ } angor - opprimor - torqueor - exacerbor.

ՙԱՂԱՍՊԱՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ Vid. ՙԱՂՍՊԱՈՒԹԻՒՆ:

ՙԱՂԵՀ - ՂԷԻ - ՂԷՑ. angusto - coangusto - coarcto - comprimo - opprimo - premo - perturbo - vexo - inquieto - fraudo - discrucio - affligo - constringo.

ՙԱՂՉ - ՂԷԻ - ՂԷՑ. oppressor - vexator - calumnians.

ՙԱՂՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. angustia - afflictatio - tribulatio - pressura - passio - coarctatio.

ՙԱՂՈՒՑ - ՂՑԻ. arctus transitus - fretum - isthmus - angustus meatus - angustiae fretorum.

ՙԱՂՍՊԱՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. angustia cordis - angor - oppressio - pusillanimitas - exacerbatio.

ՙԱՆԳ - ԳԻ - ԳԻՒ (- ԳԱՒ). dolus - fraus - fallacia - stratagema.

» ՆԱՆԳԱՒ (*adv.*). dolose - subdole - fraudulenter - fallaciter.

ʿԱհնագործ - ծի - ծայ } dolosus – subdolus – fraudulentus – fallax – insidiator – insidiosus.

ʿԱհնագործութիւն - թեան } dolus – fraudulentia – fallacia – insidiae.

» *նենգաբար vel* նենգաւոք *(adv.)*. dolose – fraudulenter – fallaciter – insidiose – subdole.

ʿԱհնգաւորեմ - րեցի } dolose ago – fraudem facio – defraudo – fraudo – fallo – decipio – adultero – insidior – depravo.

ʿԱհնգաւորութիւն - թեան } dolus – fraudatio – fallacia – insidiae – fictio – ars.

» *նենգութեամբ (adv.)*. dolose – fraudulenter – fallaciter – subdole.

ʿԱհնգիչ - գչի, - գչայ. dolosus – fraudator – fallax – insidiosus – subdolus.

ʿԱհպակ - կի - կայ } blatta – oniscus.

ʿԱհրման - նի - նայ. antichristus.

ʿԱհսաբ - բի - բաւ *(hebr.)*. daemone actus – daemoniacus – larvatus.

ʿԱհա - ւի - ւից. sagitta – telum – iaculum.

» *նետաց փայլատականց*. emissiones fulgurum – fulguratio.

ʿԱհատակաղ - ղի - ղայ. machina belli – aries – ballista.

ʿԱհաձգութիւն - թեան. sagittae ictus – coniectio teli – iaculatio.

ʿԱհաձիգ առնեմ, արարի *vel* ղինիմ, հղէ. sagitto – sagittis impeto *vel* configo – telis peto – iaculor.

ʿԱհր - բի (- բոյ). fratria – glos.

ʿԱհրաձեմ - ծի. introduco – infero – colligo – concludo – exerceo – instituo.

ʿԱհրաձութիւն - թեան. introductio – praefatio – exercitatio – institutio – isagoge.

ʿԱհրբան - նք. planta pedis – solea.

ʿԱհրբող *vel etiam* ʿԱհրբողեան - ղինի - նից } panegyricus – panegyrica oratio – laudatio – laudes – praeconium.

ʿԱհրբողեմ - ղեցի. laudo – collaudo – laudibus orno, effero *vel* celebro.

ʿԱհրգործական - նի - նայ. actualis – activus – actuosus – operosus – efficax.

ʿԱհրգործեմ - ծեցի. ago – operor – facio – efficio – conficio – perago – imprimo – constituo.

ʿԱհրգործութիւն - թեան } actus – actio – opus – operatio – efficientia – efficacia.

ՙՆԿՂԱՇՆԱԿԱՊԷՍ *(adv.)*. harmonice – numerose – concinniter – concinne.

ՙՆԿՂԱՇՆԱԿԱՒՈՐ - ՒԻ - ՒԱՑ. harmonicus – numerosus – canorus – concinnus.

ՙՆԿՂԱՇՆԱԿՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. harmonia – concentus – concinnitas – apta modulatio.

ՙՆԿԵԼԻ - ԼՒՈՅ - ԼԻԱՑ. venialis – veniâ dignus – ignoscendus – excusabilis.

ՙՆԿԵԼՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. venia – indulgentia – concessum – sustentatio – patientia – excusatio – longanimitas.

ՙՆԿԵՄ - ԵՑԻ. veniam do – indulgeo – concedo ⌐ remitto – excuso – ignosco – parco – sustento – patior – sustineo – suffero – expecto – praestolor.

ՙՆԿՂ - ԿՈՅ - ԿՈՑ. tinctura – color.

ՙՆԿԱԳՈՐԾ - ԾԻ - ԾԻՑ. tinctor – infector.

ՙՆԿԱՅ - ՅԻ - ՅԻՑ. praesens – adstans – instans.

ՙՆԿԱՅՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. praesentia – conspectus.

ՙՆԿԱՆԵՄ - ԿԻ
ՙՆԿԻՄ - ԿԵՑԻ } colorem induco – coloro – tingo – inficio.

ՙՆԿՈՒԱԾ - ԾՈՅ - ԾՈՑ. tinctura – color – macula.

ՙՆԸՀԱԿ - ԿԻ - ԿԱՑ
ՙՆԸՀԱԿԱԿԱՆ *vel*
ՙՆԸՀԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ } contrarius – oppositus – adversus – adversans – repugnans – secum pugnans.

ՙՆԸՀԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ
ՙՆԸՀԱԿՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ } repugnantia – contradictio – contradictum – discrepantia – oppositio – adversitas.

ՙՆԸՀՈՒՆ - ՆԻ - ՆԱՑ. doctus – eruditus – cultus – peritus – gnarus.

ՙՆԸՀՈՒՆՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. eruditio – institutio – disciplina – peritia – gnaritas.

ՙՆԸՄԱՐԴԱՆԱՄ - ԴԱՑԱԼ. carnem sumo – carne induor – humanum corpus *vel* humanitatem assumo.

ՙՆԸՄԱՐԴԱԿՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ
ՙՆԸՄԱՐԴՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ
ՙՆԸՄԱՐՄՆՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ } carnis assumptio – incarnatio D. N. I. Christi.

ՙՆԸՂՈՂ - ՂԻ - ՂԱՑ
ՙՆԸՂՈՂԱՄԻԱ } indulgens – benignus – facilis – humanus – excusans.

ՙՆԸՂՈՂՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ
ՙՆԸՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ
ՙՆԸՈՒՄՆ - ՄԱՆ } venia – indulgentia – remissio poenae – benignitas – excusatio – facilitas – humanitas – concessio – permissio – consensus – dilatio.

ՙՆԻՔԻՆ - ՔՆՈՅ - ՔՆՈՑ. interior – internus – intimus – inferior – infimus.

ՙԱԿԼՔԻՆԱՀԱՄ - ԻՆԱՑԱՅ. eunuchus fio *vel* efficior - castror.

ՙԱԿԼՔԻՆԱՊԵՏ - ՊԻ - ՊԱՑ. princeps eunuchorum - praefectus palatii.

ՙԱԿԼՔԻՆԱՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ. eunuchum facio - eviro - castro.

ՙԱԿԼՔԻՆԻ - ՆՈՑ - ՆԵՑ. eunuchus - spado - minister palatii.

ՙԱԿԼՔՆԱԲԵՐԴ - ԴԻ. inferior arx - propugnaculum subterraneum.

ՙԱԿԼՔՆԱԿ - ԿԻ - ԿԱՑ. tunica - subucula - indusium.

ՙԱԿԼՔՆԱՏՈՒՆ - ՏԱՆ - ՏԱՆՑ. inferior pars domus - subterraneum tabulatum - repositorium interius - intimus aedium recessus.

ՙԱԿԼՔՈՅ - ՔՈՅՔ. inferior - interior - posterior.

» *'Ի ՆԱԿԼՔՈՅ (adv. et praep.)*. intrinsecus - infra - sub - subter - intus.

ՙԱԿԼՔՈՒՍԱ *vel 'Ի ՆԱԿԼՔՈՒՍԱ (adv.)*. interius - intus - intrinsecus - deorsum.

ՙԱԿԼՔՍ. interanea - exta.

» *'Ի ՆԱԿԼՔՍ (adv.)*. intus - intro - intrinsecus.

ՙԱԿԼՔՍԱՊՅԱՆ - ՊՈՒՆԻ - ՊՈՒՆԻՑ. intimus - interior.

ՙԱՑՈՒԿ - ՑԿԻ. fulcrum - fulcimen - fulcimentum - sustentaculum - basis - fundamentum.

ՙԱՂՈՎ - ՎԻ *vel* ՙԱՂՈՎՔ - ՎԻՑ ՙԱՂՈՎԱՆՔ - ՆԱՑ anathema - excommunicatio - maledictum - exsecratio - devotio - separatio - segregatio.

ՙԱՂՈՎԵՄ - ՎԻՑԻ. anathemate plecto - anathematizo - excommunico - sacris interdico - maledico - exsecror - devoveo - imprecor - separo - detestor.

ՙԱԺԱՂ - ԺԻ - ԺԻՑ. lanx staterae - langula.

ՙԱԺԴԵՀ - ՀԻ - ՀԻՑ. advena - extraneus - peregrinus - alienus - alienigena - hospes.

ՙԱԺԴԵՀԱԿԻՑ. convena - comes peregrinationis - accola.

ՙԱԺԴԵՀԱՆԱՄ - ՀԱՑԱՅ ՙԱԺԴԵՀԻՄ - ՀԻՑԱՅ peregrinor - hospitor - demigro - accolo.

ՙԱԺԴԵՀՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. peregrinatio - demigratio - conditio alienigenae.

ՙԱԺՈՅՂ - ՈՒՂԻ - ՈՒՂԻՑ. equus conductitius - iumentum.

ՙԱԻԱՂ, ՙԱԻԱՂՈՒԹԻՒՆ *Vid.* ՙՈՒԱՂ, ՙՈՒԱՂՈՒԹԻՒՆ:

ՙԱԿԻ, ՆԱԼԻ - ԴԱՑ. serra - claustrum - vectis - repagulum.

ՙԱԿԱԿ - ԿԻ - ԿԱՑ. lancea - hasta.

ՙԱԿԱԿԱԿԻՑ - ԿՑԻ - ԿՑԱՑ. assecla - satelles - foederatus - commilito - socius belli - adiutor.

ՙնիզակակիմ - ցեցայ. foedero – foedus ineo *vel* facio – paciscor.

ՙնիզակաւոր - րի - րաց. hastatus.

ՙնիկիական. Nicaenus.

ՙնիկողայեցի - ցւոյ - ցեաց. Nicolaita.

ՙնիհար - րի - րաց. macer – macilentus – macellus – emaciatus – extenuatus – debilis – languidus.

ՙնիհարանամ - րացայ. macresco – macesco – emacior – debilitor – languesco.

ՙնիհարութիւն - թեան. macies – macritas – macritudo – debilitas – languor.

ՙնինուէացի - ցւոյ - ցւոց. Ninivita.

ՙնինջ. somnus – sopor – veternus – dormitio.

ՙնիշ - շո. signum – indicium – nota – punctum – interpunctio.

ՙնիստ, նստի (- ոց). sedimentum – sedes – sedile – sessio – cathedra – situs – status – basis – locus – possessio.

ՙնիւսամ - ուսայ (- ուսայց). neo – molior – inflammor – incendor – exardesco.

ՙնիւհ. somnus – quies – dormitio – sopor – veternus.

ՙնիւհամ - հայի
ՙնիւհեմ - հեցի
ՙնիւհիմ - հեցայ
} edormio – dormio – dormito – somno mergor – quiesco.

ՙնիւհումն - հմանի. dormitio – somnolentia – quies – sopor – veternus.

ՙնիւթ - թոյ - թոց (- թի - թից *vel* - թաց). materia – materies – atomus – corpus – confectio.

ՙնիւթական - նի - նաց
ՙնիւթաւոր - րի - րաց *vel*
ՙնիւթեղէն - ղինի - ղինաց
} materialis – corporeus – sensibilis – terrestris – terrenus – mundanus – crassus.

ՙնիւթականութիւն - թեան
ՙնիւթեղինութիւն - թեան
} corporea natura – densitas – soliditas – crassities.

ՙնիւթեմ - թեցի. neo – necto – intexo – contexo – texo – machinor – molior – nitor – implico – praeparo – fabrico – conscisco – comminiscor – construo – struo.

ՙնիւթութիւն - թեան. materia – substantia – existentia – subsistentia – hypostasis.

ՙնկան - նի - նաց *vel*
ՙնկանակ - կի - կաց
} panis – placenta – collyra – offa – artocreas.

ՙնկատեմ - տեցի. contemplor – intueor – considero – perpendo – aestimo – definio – specto – aspicio – cerno – video – coniicio – animadverto – diligenter exploro – distinguo.

ʻԿԿաատուԹիւն - Թեան
ʻԿԿաատումն - ման
contemplatio - intuitus - consideratio - perpensatio - animadversio - intentio - exploratio.

ʻԿԿար - րու - րուց (- րաց). picta tabella - pictura - imago.

ʻԿԿարագիր - գրի - գրաց. imago - effigies - similitudo - figura - forma - character - descriptio.

ʻԿԿարագրեմ - րեցի. effingo - delineo - adumbro - fingo - figuro - formo - describo - pingo - enarro.

ʻԿԿարագրուԹիւն - Թեան. designatio - adumbratio - figuratio - formatura - descriptio - pictura - expositio.

ʻԿԿարակերպ - պի - պից. variegatus - multicolor - pictura - picta tabella.

ʻԿԿարակերպուԹիւն - Թեան. variegatum et phrygium opus - multicolor pictura *vel* textura.

ʻԿԿարեմ - րեցի. effingo - fingo - delineo - depingo - pingo - formo - figuro - describo - sculpo - concinno - assimilo - imaginor - comminiscor.

ʻԿԿարին
ʻԿԿարուն
multicolor - versicolor - versicolorius - variegatus.

ʻԿԿարիչ - րչի - րչաց
ʻԿԿարող - ղի - ղաց
pictor - metator - graphidis peritus.

ʻԿԿարչուԹիւն - Թեան. graphis - metatio - pictura.

ʻԿԿուղ - ղի - ղից. caverna - fovea - fossa - profundum.

ʻԿԿուն. humilis - depressus - demissus - vilis.

» ʻնԿուն առնեմ, արարի. deprimo - submitto - supero - vinco - vilipendo.

» ʻնԿուն լինիմ, եղէ. deprimor - demitto me - submittor - superor - vincor.

ʻԿԿրաիմ - աեցայ. contendo - conor - nitor - extendor - certo - sollicitus sum.

ʻԿԿրաումն - ման. contentio - conatus - conatio - studium - diligentia - sedulitas.

ʻՀՀանգ - գի - գաց. monstrum marinum - draco aquatilis - hippopotamus - crocodilus.

ʻՄման - նի - նից *vel etiam*
ʻՄմանագոյն - գունի - գունից
ʻՄմանական - նի - նաց
ʻՄմանի - նւոյ - նեաց
similis - persimilis - par - conveniens - decens - huiusmodi - imitans.

ʻՄմանախօս - սի - սից (- սաց). mimus - comoedus - histrio.

ʻՄմանակից - կցի - կցաց. consimilis - compar - imitator.

ʻՄմանապէս (*adv.*). similiter - pariter - aeque - iure - merito - sic.

ՀԱՄՆԱԱՍԵՐ - ՐԻ - ՐԻՑ· congener – consanguineus – compar.

ՀԱՄՆԱՎԻՇԱ· eiusdem angoris – anxifer – anxius – sollicitus.

ՀԱՄՆԵՄ - ՆԵՑԻ / ՀԱՄՆԻՄ - ՆԵՑԱՑ} similis sum *vel* fio – assimilor – comparor – imitor – sequor – conformor – aliquem refero – speciem alicuius exhibeo.

ՀԱՄՆԵՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ· similem aestimo *vel* dico – assimilo – comparo – conformo – coaequo.

ՀԱՄՆՈՂ - ՂԻ - ՂԱՑ· similis – imitator – aemulus.

» ՆՄԱՆՈՂ ԼԻՆԻՄ, ԼՂԻ· similis fio – imitor – aemulor – sequor.

ՀԱՄՆՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ· similitudo – imitatio – exemplum – parabola – consensus – assimilatio.

» ՁՆՄԱՆՈՒԹԻՒՆ ԲԵՐԵՄ - ՐԻ· similis sum – speciem alicuius exhibeo – imitor.

ՀԱՄԻՆ ԼՐԻ *Vid. in* Լ։

ՀՆՋԱԱՄ *vel* ՀՆՋԵՄ - ՋԵՑԻ} cubo – dormio – obdormio – morior – quiesco – obeo.

ՀՆՋԵՑԱԼ - ՑԵԼՈՑ - ՑԵԼՈՑ· dormiens – mortuus – vitâ defunctus.

ՀՆՋԻՒՆ *vel* ՀՆՋՈՒՄՆ - ՋՄԱՆ} dormitio – quies – mors – lethum – obitus.

ՀԱՅԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ· signum – indicium – nota – scopus – miraculum – prodigium – portentum – monstrum – vexillum – insigne – tropaeum – sponsalia – apostema – argumentum – symbolum – centrum.

ՀԱՅԱՆԱԳԻԼ - ԳԼՈՑ - ԳԼՈՑ (-ԳԼԻ - ԳԼԱՑ) *vel etiam* ՀԱՅԱՆԱԳԼՈՉՄ - ՄԻ - ՄԻՑ} literae elementariae – alphabetum – hieroglyphicae notae – character – epistola – subscriptio – sigillum – signum.

ՀԱՅԱՆԱՊՈՐԾ - ԾԻ - ԾԱՑ· prodigiorum actor – thaumaturgus – mirificus – admirabilis – portentosus – prodigiosus.

ՀԱՅԱՆԱՊՈՐԾԵՄ - ԾԵՑԻ· prodigia ago *vel* operor – mira facio.

ՀԱՅԱՆԱՊՈՐԾՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ· prodigiorum actio *vel* operatio – miraculum – prodigium – portentum.

ՀԱՅԱՆԱԳՐԵՄ - ԳՐԵՑԻ / ՀԱՅԱՆԱԳՐԵՄ - ԳՐԵՑԻ} signo – noto – scribo – compono.

ՀԱՅԱՆԱԴԻՏ - ԴԻՏԻ - ԴԻՏԱՑ· hariolus – haruspex.

ՀԱՅԱՆԱԽԿ - ՑԻ - ՑԻՑ· apices literarum – minutae *vel* minusculae literae – ramentum.

ՀԱՅԱՆԱԿ - ԿԻ - ԿԱՑ· signum – scopus – finis – similitudo

– parabola – exemplum – miraculum – prodigium – portentum – significatio – observatio – symbolum – tropaeum – sceptrum.

» *նշանակի վասն.* in signum *vel* argumentum.

ՙնշանակեմ – *կեցի.* significo – designo – obsigno – noto – denuntio – manifesto – patefacio – declaro – explano – refero – enarro – explico.

ՙնշանակիր – *կրի – կրաց.* signifer – vexillarius.

ՙնշանակութիւն – *թեան.* significatio – significatus – sententia – intentio.

ՙնշանայեմ – *յեցի.* innuo – annuo – signo – significo – indico.

ՙնշանայի *(adv.).* innuendo – annuendo – per nutum.

ՙնշանաւոր – *րի – րաց.* insignis – illustris – eximius – praeclarus – eminens – arcanus.

ՙնշանաւորեմ – *րեցի.* noto – signo – scribo – conscribo.

ՙնշանաւորութիւն – *թեան.* nota – typus – signum – significatio.

ՙնշանեմ – *նեցի.* signo – designo – noto – imprimo – sponso – despondeo – innuo – annuo.

ՙնշաւակ – *կի – կաց.* scopus – ignominia – ignobilitas – dedecus – vituperium – signum – meta – prodigium – abominatio – exemplar.

» *առակ ՙնշաւակի Vid. in* Առակ:

ՙնշաւակեմ – *կեցի.* ignominiâ noto *vel* afficio – vitupero – improbo – dedecoro – turpo – triumpho – foedo – infamo.

ՙնշաւակութիւն – *թեան.* ignominia – vituperatio – probrum – dedecus – infamia – facinus.

ՙնշդաբենի – *նւոյ vel* ՙնշդարի – *րւոյ – բեաց* } ulmus (arbor).

ՙնշդհի *et* ՙնշդհակից *Vid.* ՙնժդհի, ՙնժդհակից:

ՙնշենի – *նւոյ* } amygdala – amygdalus.
ՙնշի – *շւոյ* }

ՙնշխար – *րի – րաց.* reliquiae – reliquum – reliqua – minutiae – frustum – fragmentum – hostia.

» *նշխարք սրբոց.* sacrae, reliquiae.

ՙնշխարեմ – *րեցի.* fragmenta relinquo – in frusta concido.

ՙնշմար – *րի – րք*
ՙնշմարան – *նի vel* } nutus – signum – indicium – argumentum – exemplar – vestigium – species – perspectus.
ՙնշմարանք – *նաց*

ՙնշմարեմ – *րեցի.* discerno – dispicio – perspicio – aspicio – secerno – cerno – considero – nosco – cognosco.

ՙնշող – *ղի – ղից vel etiam*
ՙնշուլ – *ուլի – ուլից (– լաց)* } ra-

dius – splendor – fulgor – nitor – lux – lumen.

ՙՆՇՈՂԵՄ - ՂԵՑԻ
ՙՆՇՈՒԼԵՄ - ԼԵՑԻ } radio – splendeo – resplendeo – fulgeo – nitesco – niteo.

ՙՆՇՈՒԼԱԳԵՂ
ՙՆՇՈՒԼԱՂԱԼՈՂ
ՙՆՇՈՒԼԱՓԱՅԼ } radiosus – splendidus – fulgidus – nitidus – nitens.

ՙՈՀԱՂ - ՂԻ - ՂԱՑ· hircus – caper – haedus.

ՙՈՀԱՊԱՆ· hirci – capres – hircinus – haedinus.

ՙՈՂԿԱՄ - ԿԱՑԱՑ
ՙՈՂԿԱՄԱՄ - ԿԱՑԱՑԻ } fastidio – taedet – molestor – nauseo – stomachor – displiceo.

ՙՈՂԿԱՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ· offendo – taedium *vel* fastidium affero – molestiâ afficio – molesto.

ՙՈՂԿՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ
ՙՈՂԿԱՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ } displicentia – fastidium – taedium – molestia – nausea – stomachus.

ՙՈՍՏ - ՍԻ - ՍԻՑ
ՙՈՍԻ - ՍՒՈՑ } cupressus.

ՙՈՍԵԱՑ· cupressinus.

ՙՆՅՆ, ՆՈՔԻՆ, ՆՈՔԻՆ, ՆՈՑԻՆ *(pron.)*. ille – ipsemet – idem – hic.

» ՚Ի ՆՅՆ *(adv.)*. simul – una cum.

» ՆՄԻՆ ԻՐԻ *Vid. in* Իր։

» ՆՅՆ ԸՆԴ ՆՅՆ *(adv.)*. statim – illico – subito – confestim – continuo.

ՙՆՅՆԱԿԻՒ *(adv.)*. similiter – pariter – aequaliter – itidem.

ՙՆՅՆԱՆՇԱՆ· consimilis – synonymon.

ՙՆՅՆԴՈՒՆԱԿ *(adv.)*. aeque – pariter – similiter – ita – sic.

ՙՆՅՆԺԱՄԱՅՆ
ՙՆՅՆՀԱՊԱՅՆ } *(adv.)*. subito – illico – statim – repente – continuo – mox – confestim.

ՙՆՅՆՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ· identitas – parilitas – aequalitas.

ՙՆՅՆՉԱՓ *(adv.)*. tantum – tantundem – tam – adeo – ita.

ՙՆՅՆՊԷՍ *(adv.)*. eodem *vel* simili modo – similiter – itidem – pariter – sic – aeque.

ՙՆՅՆՊԻՍԻ - ՍԻՈՑ - ՍԻԱՑ· talis – huiusmodi – eiusmodi – similis.

ՙՆՅՆՔԱՆ *(adv.)*. tantum – tam.

ՙՆՅՆՔԱՆԻ - ՆԻՈՑ - ՆԻԱՑ· tantus.

ՙՆՅՆՕՐԻՆ *(adv.)*. eodem die.

ՙՆՅՆՕՐԻՆԱԿ - ԿԻ - ԿԱՑ· huiusmodi – istiusmodi – talis – similis.

» ՂՆՅՆ ՕՐԻՆԱԿ *(adv.)*. similiter – pariter – aeque – itidem – ita.

ՙՈՍԱՐ - ՐԻ - ՐԱՑ *(lat.)*. notarius – tabellio – scriba – libellio.

ՙՈՍԱՐՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ· scribatus – munus scribae.

Հոռոս - սի - սաց *(graec.)*. notus – euronotus – auster.

Հոր - րոյ - րոց. novus – recens – inauditus – insuetus.

» Ի նորոյ *(adv.)*. nuper – modo – recenter – nove.

Հորագոյն - գունի - գունից. recentior – novus.

Հորագործ. novi generis – recenter factus *vel* creatus – redintegratus – mirabilis – mirificus.

Հորագործեմ - ծեցի. restauro – instauro – reficio – redintegro – renovo – innovo – reparo.

Հորագործութիւն - թեան. restauratio – instauratio – redintegratio – innovatio – refectio.

Հորածին - ծնի - ծնից (- ծնաց). nuper natus – modo genitus – novellus.

Հորաձնութիւն - թեան. renovatio – baptisma.

Հորակերտ - տի - տաց. recens structus – instauratus – mirificus – admirabilis.

Հորակերտեմ - տեցի. instauro – reficio – redintegro – restauro – reaedifico.

Հորակրօն. sectator – factiosus – novator.

Հորակրօնութիւն - թեան. secta – supervacua ambitio.

Հորահաս - սի - սից. praematurus – praecox – iuvenis.

Հորահրաշ - շի - շից. admirandus – mirificus – mirus – excellens – egregius.

Հորաճայն. profanus – insuetus – insolitus.

Հորաճայնութիւն - թեան. error – erratio – nova doctrina.

Հորաճեւ. insolitus – insuetus – novus – inusitatus.

Հորաճեւեմ - եցի. reformo – commuto – innovo.

Հորաճեւութիւն - թեան. reformatio – commutatio – novitas – innovatio.

Հորանամ - բացայ. restauror – instauror – renovor – innovor.

Հորանշան. mirus – admirabilis – novus – extraordinarius – inexpectatus – inopinatus – monstruosus.

Հորանոր. recens – novus.

Հորապէս *(adv.)*. de novo – nove – recenter.

Հորապսակ. recens consecratus *vel* dicatus.

Հորասահզ - ծի - ծից. recenter creatus *vel* factus – nuper excogitatus.

Հորասահզեմ - ծեցի } recenter creo *vel* facio – restauro – reficio.
Հորասահզծում - ծի }

Հորասքանչ - չի - չից. admirabilis – mirandus – mirificus – stupendus.

Հորավարժ - ժի - ժից. nuper educatus – modo institutus – novitius.

ՙՆորատունկ - անկոյ - անկոց. talea - talcola - virgultum - neophytus - nova planta.

ՙՆորացուցանեմ - ցուցի. renovo - innovo - instauro - restauro - reficio.

ՙՆորափետուր. recens alatus *vel* plumatus - novis ornamentis decoratus - tener.

ՙՆորափթիթ. modo fruticiscens - nove germinans.

ՙՆորեկ - կի - կաց. novitius - advena - convena.

ՙՆորեմ - լեցի. redintegro - renovo - reficio.

ՙՆորընծայ - յի - յից. novitius - sacris initiandus *vel* initiatus - tiro.

ՙՆորընծայութիւն - թեան. sacris initiatio - tirocinium.

ՙՆորի - ւոյ - ւոց. primitiae.

ՙՆորոգ. recens - renovatus - novus - accuratus - diligens - clarior.

ՙՆորոգանամ - գացայ. renovor - redintegror - novus fio.

ՙՆորոգապէս (*adv.*). recenter - nove - nuper - novo modo - accurate - diligenter.

ՙՆորոգեմ - գեցի. renovo - innovo - reformo - transformo - immuto - initio - dedico - redintegro - instauro - transfiguro.

ՙՆորոգիչ - գչի - գչաց / ՙՆորոգող - ղի - ղաց } novator - renovator - restaurator - redintegrans.

ՙՆորոգութիւն - թեան / ՙՆորոգումն - գմանն } novitas - renovatio - innovatio - instauratio - restauratio - redintegratio - mutatio - accuratio - diligentia.

ՙՆու - ւոյ - ւոց (- ւանք - ւանց). nurus - fratris filii uxor - patruelis sponsa.

ՙՆուագ - գի - գաց. cantus - modulatio - melos - carmen - psalmus - cyathus - cymbium - calix - poculum - potus - potatio - convivium.

ՙՆուագ - գի. tempus - vicis - circuitus.

» *գառաջին նուագն (adv.)*. semel - primum - imprimis.

ՙՆուագածու - ծուի - ծուաց. musicus - symphoniacus - psaltes - pulsator.

ՙՆուագածութիւն - թեան. ars musica - musices - symphonia - pulsatio.

ՙՆուագարան - նի - նաց. instrumentum musicum - organum - psalterium.

ՙՆուագաւոր - րի - րաց. modulatus - harmonicus - melodus - canorus - concinnus - metratus - moderatus.

ՙՆուագեմ - գեցի *vel* / ՙՆուագերգեմ - գեցի } modulor - cano - canto - psallo - pulso - sono - sonitum edo - inflo.

ՙՆուագերգութիւն - թեան / ՙՆուագութիւն - թեան } mo-

dulatio – melos – concentus – cantatio.

ՀՈՒԱՂ – ՂԻ – ՂՈՒՆՔ – ՂԻՑ / ՀՈՒԱՂԱԿԱՆ – ՆԻ – ՆԱՑ minor – paucus – perpaucus – parvus – tenuis – exiguus – modicus – brevis.

ՀՈՒԱՂԱԳԱԳ (*adv.*). parum – nonnihil – parvulum – tenuiter – exiguo – modicum – brevi.

ՀՈՒԱՂԱԳԱՅՆ – ԴՈՒՆԻ – ԴՈՒՆԻՑ (– ԴՈՒՆԱՑ). minor – inferior – tenuior – exiguior – perpaucus – brevior.

ՀՈՒԱՂԱՆԱՄ – ՂԱՑԱՅ / ՀՈՒԱՂԻՄ – ՂԵՑԱՅ immi-nuor – diminuor – minuor – deficio – destituor – indigeo – egeo – desum – angustior – demitto me – desino.

ՀՈՒԱՂԻՄ – ՂԵՑԻ *vel etiam* / ՀՈՒԱՂԵՑՈՒՑԱՆԵՄ – ՑՈՒՑԻ minuo – imminuo – diminuo – ad pauca reduco – desero.

ՀՈՒԱՂՈՒԹԻՒՆ – ԹԻԱՆ / ՀՈՒԱՂՈՒՄՆ – ՂՄԱՆ imminutio – diminutio – defectus (solis *vel* lunae) – indigentia – egestas – inopia – penuria – parvitas – remissio.

ՀՈՒԱՂ – ՂԻ – ՂԻՑ. languidus – obscurus – exilis – tenuis – mediocris – parvus.

ՀՈՒԱՂԱՆԱՄ – ՂԱՑԱՅ / ՀՈՒԱՂԻՄ – ՂԵՑԻ *vel* / ՀՈՒԱՂԻՄ – ՂԵՑԱՅ languesco – effluo – obscuror – decresco – imminuor – hebetor – animo deficio.

ՀՈՒԱՂԻՄ – ՂԵՑԻ *vel etiam* / ՀՈՒԱՂԵՑՈՒՑԱՆԵՄ – ՑՈՒՑԻ obscuro – debilito – hebeto.

ՀՈՒԱՂՈՒԹԻՒՆ – ԹԻԱՆ. languor – exilitas – paucitas – raritas – inopia – tenuitas.

ՀՈՒԱՃԵՄ – ՃԵՑԻ. circumago – circumfero – subigo – subiicio – subiugo – invaleo – praevaleo – domo – dominor – supero – devinco.

ՀՈՒԱՃՈՒԹԻՒՆ – ԹԻԱՆ / ՀՈՒԱՃՈՒՄՆ – ՃՄԱՆ subiectio – oppressio – ditio – domitus – dominatus – superatio.

ՀՈՒԱՄ – ՒԱՑԻ. eiulo.

ՀՈՒԱՍՈ – ՍԻ – ՍԻՑ *vel* / ՀՈՒԱՍՄԱԿԱՆ – ՆԻ – ՆԱՑ humilis – abiectus – ignobilis – vilis – infimus – tenuis.

ՀՈՒԱՍՄԱԳԱՊ (*adv.*). humiliter – abiecte – demisse.

ՀՈՒԱՍՄԱԳԱՅՆ – ԴՈՒՆԻ – ԴՈՒՆԻՑ. humilior – abiectior – inferior – ignobilior – vilior.

ՀՈՒԱՍՄԱՆԱՄ – ՄԱՑԱՅ. humilis fio – deprimo *vel* demitto me – submittor.

ՀՈՒԱՍՄԱՑՈՒՑԱՆԵՄ – ՑՈՒՑԻ. deprimo – demitto – submitto.

ՀՈՒԱՍՄՈՒԹԻՒՆ – ԹԻԱՆ. humilitas – animi demissio – submissio – tenuitas.

Հուալտան - նի - նաց· velamen – velamentum – velum – operimentum – tegumentum.

Հուէր - էրի - էրաց· sacrificium – propositio – oblatio – munus – donum – libamen – primitiae – mysterium – xenium.

Հուիրաբեր - րի - րից· offerens – dona *vel* munera afferens.

Հուիրադրծեմ - ծեցի· offero – consecro – dedico – sacrifico – initio.

Հուիրադրծութիւն - թեան· consecratio – dedicatio.

Հուիրակ - կի - կաց· lictor – satelles – nuncius *vel* legatus ecclesiasticus.

Հուիրական - նի - նաց· sacer – sacrosanctus – sacratus – dicatus – divus.

Հուիրանոց - ցի - ցաց· vas libationis *vel* oblationis – calix – poculum – sacra aedes – templum.

Հուիրատու - տուի - տուաց
Հուիրատուր - տրի - տրից
oblator – offerens – munera *vel* dona afferens.

Հուիրատրութիւն - թեան
Հուիրումն - ման
primitiarum oblatio – munus – muneratio – donum.

Հուիրեմ - րեցի· sanctifico – consecro – dico – dedico – devoveo – sacro – separo – libo – muneror – offero.

Հուշ, նշի (- շոյ)· amygdalum – amygdala – nux amara.

Հուռն, նռան - ռունք - ռանց· malum punicum – granatum.

Հուս - սոյ - սոց· dorsum – tergum.

Հուրբ, նրբի - բից (-բոյ - բոց)· subtilis, – tenuis – exilis – minutus.

Հպատա - տի - տից· commissio – auxilium – subsidium – adiutorium – utilitas – solatium.

» Հպատա լինիմ, հղէ *vel* դրծեմ - ծեցի· confero – opem fero – opitulor – adiuvo – auxilio *vel* subsidio venio – auxilior – subvenio.

Հպատաւոր - րի - րաց· adiuvans – auxiliator – propitius.

» Հպատաւոր լինիմ, հղէ· confero – auxilio sum – opitulor – adiuvo.

Հպատաւորեմ - րեցի
Հպատահեմ - տեցի
auxilior – opitulor – confero – opem fero – succurro – subvenio.

Հպատաւորութիւն - թեան
Հպատաւթիւն - թեան
auxilium – subsidium – solatium – adiutorium – opitulatio.

Հպատակ - կի - կաց· scopus – meta – terminus – finis – brabium.

Հպար - բի - բաց *vel*
Հպարակ - կի - կաց
annona – commeatus – victus – viaticum.

ʻԱռնենի - նոյ - նեաց. malus punica - mala granata.

ʻԱսեմ - մի - մից (- մաց)
ʻԱսեմական - նի - նաց } obscurus - subobscurus - tenebrosus - caliginosus - opacus - umbrosus.

ʻԱսեմանամ - մացայ. obnubilor - infuscor - obscuror - opacus fio.

ʻԱսեմացուցանեմ - ցուցի. obscuro - opaco - obumbro.

ʻԱսեմութիւն - թեան. obscuritas - tenebrae - caligo - opacitas.

ʻԱտաղան - նի - նաց
ʻԱտեղի - ղոյ } subsellium - sedile - sedes - cathedra - sarracum - plautrum - currus.

ʻԱտամ, նստայ, նիստ. sedeo - assideo - insideo - consido - habito - requiesco - ascendo - conscendo.

ʻԱտուցանեմ - ցի. constituo - colloco - considere *vel* conscendere facio - submitto - coarcto.

ʻԱրան - նի - նաց. ensis - ensiculus - gladius - gladiolus.

ʻԱրբաբար (*adv.*). subtiliter - tenuiter - exiliter.

ʻԱրբագոյն - գունի - գունից. subtilior - tenuior - exilior.

ʻԱրբաձայն - նի - նից. gracili *vel* acuta voce praeditus.

ʻԱրբացուցանեմ - ցուցի
ʻԱրբեմ - բեցի } attenuo - emacio.

ʻԱրբութիւն - թեան. subtilitas - tenuitas - exilitas.

ʻԱքթեմ - թեցի
ʻԱքթիմ - թեցայ } deficio - dissolvor - fame enecor - esurio.

ʻԱքոյր - ուրի. cribrum - vannus - incerniculum.

ʻԱօթ - թի - թից. minium - rubrica - sinopis.

ʻԱօթի - թոյ - թեաց. ieiuniosus - ieiunus - famelicus - esuriens.

ʻԱօթութիւն - թեան. ieiunitas - inedia - fames - esuries.

ʻԱօսր - սունք. tenuis - exiguus - exilis - subtilis - debilis.

ʻԱօտար, ʻԱօտարութիւն *Vid.* ʻՈտար, ʻՈտարութիւն :

ʻԱօտոս *Vid.* ʻՈտոս :

ʻԱօր. currens scriptura - italicae litterae.

Շ՚

Շ՚աբաթ - թու - թուց (hebr.). sabbatum - hebdomas - hebdomada.

Շ՚աբաթական. hebdomadarius - hebdomadis.

Շ՚աբաթամուտ - մաի - մաից. muneri praepositus per hebdomadas - vesper feriae sextae.

Շ՚աբաթանամ - թացայ. quiesco - conquiesco - requiesco - opus cesso - sabbatizo.

Շ՚աբաթապահութիւն-թեան. observatio ieiunii hebdomadarii.

Շ՚աբաթապահք - հոց. ieiunium hebdomadarium.

Շ՚աբաթացուցանեմ - ցուցի. quiescere facio.

Շ՚աբաթեան. hebdomades - hebdomadae.

Շ՚աբաթութիւն - թեան. sabbatismus - observatio sabbati - quies - requies.

Շ՚աղանակ - կի - կաց. castanea.

Շ՚ազար Vid. Շ՚աքար:

Շ՚ալակ - կի - կաց. tergum - dorsum - humerus.

Շ՚ալակեմ - կեցի. humeris gesto *vel* impono - subiicio cervices oneri.

Շ՚ականջեմ - ջեցի. aures admoveo, praebeo *vel* surrigo - ausculto.

Շ՚ահ - հի - հից (- հու - հուց). lucrum - quaestus - profectus - fructus - utilitas - acquisitio.

» շահ է, եղեւ. prodest - expedit.

Շ՚ահաբեր - բի - բից } lucrificus - lucrosus - quaestuosus - utilis - fructuosus.
Շ՚ահական - նի - նաց }

Շ՚ահապ - պի - պաց *vel* } praefectus - praeses - arcarius - princeps - dominus - procurator - dispensator.
Շ՚ահապետ - տի - տաց }

Շ՚ահասէր - սիրի - սիրաց. amator lucri *vel* quaestus - lucrosus - avidus - avarus - cupidus.

Շ՚ահասիրութիւն - թեան. amor quaestus *vel* lucri - aviditas - avaritia - cupiditas.

Շ՚ահասպրամ - մի. ocimum - ozymum.

Շ՚ահաստան - նի - նաց. urbs regni caput - civitas regia.

Շ՚ահավաճառ - ռի - ռաց *vel* } commercium - negotiatio - nundinatio - mercatura - quaestus - mercimonium - lucrum.
Շ՚ահավաճառութիւն-թեան }

Շ՚ահաւակ - կի - կաց Vid. Շ՚ահաւակ:

Շահաւետութիւն - թեան
Շահաւորութիւն - թեան
Շահկանութիւն - թեան
Շահեա - ի - իւց
profectus - fructus - quaestus - lucrum - utilitas - fertilitas - feracitas - ubertas - emolumentum - negotiatio.

Շահաւէտ - ւեի - ւեաց
Շահաւոր - ր - րաց *vel*
Շահկան - նի - նաց
utilis - lucrosus - quaestuosus - opportunus - fructuosus - fertilis - ferax - conveniens.

Շահցուցանեմ - ցուցի. lucrativum facio - fructum edo *vel* reddo.

Շահիմ - հեցայ. lucror - negotior - acquiro - mercor - lucrum *vel* quaestum facio - lucrifacio - comparo.

Շահրբամ. caryophillus hortensis - caryophillon.

Շաղ - ղի - ղից. ros - gutta.

Շաղախ - խոյ. lutum - coenum.

Շաղախանամ - խացայ
Շաղախիմ - խեցայ
inquinor - coinquinor - foedor - contaminor - maculor - polluor - inficior.

Շաղախեմ - խեցի. luto oblinio - foedo - contamino - inquino - maculo - polluo - inficio.

Շաղախութիւն - խման. foeditas - contaminatio - inquinamentum.

Շաղակրատ - տի - տից (- տաց). loquax - garrulus - vaniloquus - blatero - nugax - scurra - stultiloquus.

Շաղակրատեմ - տեցի. garrio - effutio - blatero - plura et prolixe loquor - nugor - scurror.

Շաղակրատութիւն - թեան
Շաղակրատուիճն - տման
garrulitas - loquacitas - vaniloquentia - nugae - scurrilitas - stultiloquium - tricae - blateratus.

Շաղամաթ - թի. filum - stamen - nema - funiculus.

Շաղաւաշութիւն - շութունք - շութանց. stultiloquus - vaniloquus - hypocrita - assentator - adulator.

Շաղգամ - մի. raphanus - armoracea.

Շաղիմ - ցի. implico - involvo - obvolvo - convolvo - subigo - condepso - voluto - connecto - circumdo - cingo - stringo - misceo - macero.

Շաղիղ - աղղի (- ղղոյ) - ղղայ. cadaver - caro morticina *vel* cruda.

Շաղկապ - պի - պաց. coniunctio - copulatio - ligamentum - vinculum - nexus - finis - epilogus - peroratio.

Շաղկապեմ - պեցի. coniungo

– iungo – copulo – connecto – vincio.

Ճաղաւկեր – բի – բաց· vorator cadaverum – carnivorus.

Ճաղաւկերութիւն – թեան· cadaverum devoratio – voracitas – carnium esus.

Ճաղումն – ղման· subactio – tractio – mixtio.

Ճաղփաղփ – փի – փից *vel* Ճաղփաղփական – նի – նաց loquax – vaniloquus – garrulus – blatero – nugator – ineptus – vanus – futilis.

Ճաղփաղփանք – նաց *vel* Ճաղփաղփութիւն – թեան Ճաղփաղփումն – փման inepta loquacitas – vaniloquentia – deliramentum – nugae – garrulitas – blateratus – tricae.

Ճաղփաղփեմ – փեցի Ճաղփաղփիմ – փեցայ garrio – blatero – effutio – plura et prolixe loquor – nugor – ineptio – tricor.

Ճամանդաղ – ղի – ղից (– ղայ) Ճամանդաղութիւն – թեան nebula – caligo – tenebrae.

Ճամբ – բի – բից· arundo – canna – calamus – arundinetum – cannetum.

Ճամբշիմ – շեցայ· insanio – desipio – dementio – furo – stultesco – ineptio.

Ճամբշանք – նաց *vel* Ճամբշութիւն – թեան insania – desipientia – dementia – furor – stultitia – oestrus – ineptia.

Ճամբուշ – բշի (– բշոյ)· insanus – desipiens – demens – furens – stultus – stupidus – hebes.

Ճամբուտ· arundineus – canneus.

Ճամխուր – փրոյ· obelus – veru – veruculum.

Ճամխրակ – կի – կաց· corona – diadema.

Ճամխրեմ – բեցի· veru transfigo *vel* infigo.

Ճայկան – կանութիւն *Vid.* Ճահկան *et* Ճահկանութիւն:

Ճանաճանճ – ճի – ճից (– ճոյ)· ricinus – musca canina.

Ճանդ *vel* Ճանթ – թի – թից Ճանթի – թւոյ – թեայ fulmen – fulgur – ferrum incandescens – scintilla – focus – craticulum – gleba.

Ճանթահար – բի – բաց· fulmine ictus *vel* percussus.

Ճանթեմ – թեցի· fulmino – fulgurat – fulmina iacio – incandesco.

Ճանթընկեց բարկութիւն· fulmen – fulminatio – fulgur.

Ճաչեմ – չեցի· strepito – strepo – perstrepo – fremo – crepito – sibilo.

Ճաչիւն *vel* Ճաչումն – չման strepitus – sonitus – fragor – fremitus – crepitus – sibilus.

Շապիկք - պկաց. tunica - subucula - indusium.

Շառագոյն - գունի - գունից. rutilans - rutilus - subruber - subrufus - rufus - rubicundus - flavus.

Շառագունանամ - նացայ
Շառագունեմ - նեցի vel
Շառագունիմ - նեցայ
rutilo - rutilesco - rubesco - erubesco - rubeo - flavesco - verecundor - pudet - suppudet.

Շառագունանք - նաց vel
Շառագունութիւն - թեան
rubor - pudor - verecundia.

Շառաչեմ - չեցի. perstrepo - strepo - strepito - resono - tinnio - sibilo.

Շառաչիւն
Շառաչուկ vel
Շառաչումն - չմանն
fragor - strepitus - sonitus - echo - tinnitus - sibilum - imber - pluvia.

Շառաւիղ vel
Շառաւիղ - ղի - ղաց
ramus - ramulus - ramusculus - talea - plantatio - progenies - propago - germen - surculus - stolo - virga - radius - scintilla.

Շառաւիղեմ - ղեցի. ramos produco - germino - pullulo - fruticor.

Շառաւն - ւոնք. camelus.

Շատ - սի - սից. satis - sufficiens - contentus - multus - abundans - copiosus - plurimus.

» Շատ (adv.). diu - multum - plurimum - valde - idonee - abunde - satis superque - nimis - pluries - saepe.

» Շատ է, իցէ. satis vel sufficiens est - sufficit.

» փոքր 'ի շատէ. plus minus - ex parte - partim.

Շատախօս - սի - սաց. multiloquax - multiloquus - loquax - garrulus - nugator - nugax - blatero.

Շատախօսութիւն - թեան Vid. Շատախօսութիւն:

Շատակեր - րի - րաց. gulosus - gulo - ingluviosus - edax - comedo - helluo - lurco - vorax - ganeo.

Շատանամ - տացայ
Շատիմ - տեալ vel
Շատնում - տեայ
contentus sum - sufficit mihi - satis est - acquiesco.

Շատախօս - սի - սաց Vid. Շատատախօս:

Շատախօսեմ - սեցի. plura et prolixe loquor - garrio - blatero - effutio - nugor.

Շատախօսութիւն - թեան. multiloquium - loquacitas - garrulitas - nugae - tricae - ineptiae.

Շատակերութիւն - թեան. gula - ingluvies - edacitas - helluatio - voracitas.

Հաւուքիւն - թեան. abundantia - copia - ubertas - multitudo.

Հաւրուան - նի - նաց. velarium - tentorium - fons scaturiens *vel* exsiliens.

Հար - րի - րից (- րուց). ordo - dispositio - lineamentum - continuatio - series - catenatio - nexus.

Հարագրած - ծի - ծաց *vel* Հարագրածուքիւն - թեան Հարագրուքիւն - թեան Հարագրութիւն - գման compositio - confectio - opus - scriptum - historia - conscriptio - scriptura - liber - commentarius.

Հարագրեմ - րեցի. compono - conficio - scribo - conscribo - literis mando - exaro.

Հարադասեմ - սեցի Հարակարգեմ - գեցի ordino - dispono - colloco - compono - constituo - construo - annumero - ascribo.

Հարադասուքիւն - թեան *vel* Հարակարգուքիւն - թեան ordinatio - dispositio - ordo - compositio - constructio - syntaxis - scriptum - annumeratio - adscriptio.

Հարական - նի - նաց. hymnus - carmen sacrum - canticum - melos.

Հարայարեմ - րեցի. coniungo - iungo - connecto - annecto - intexo.

Հարայարուքիւն - թեան Հարայարումն - ման coniunctio - connexio - nexus - annexus - annexio.

Հարաւ - ւոյ - ւոց *vel* Հարաւահոտուքիւն - թեան putredo - putor - pus - corruptio - tabes - foetor - sanies - cruor.

Հարաւալի Հարաւալից Հարաւահոտ putrefactus - putridus - putris - putidus - corruptus - foetidus - saniosus.

Հարեմ - րեցի. ordino - dispono - compono - coniungo - necto - intexo.

Հարժ - ժի - ժից. commotio - agitatio - iactatio - terraemotus - tremor - concussio.

Հարժադոյն *vel* Հարժնադոյն mobilior - agitatior - agilior.

Հարժեմ - ժեցի. commoveo - demoveo - moveo - agito - iacto - concutio.

Հարժլեմ - լեցի. conturbo - perturbo - concutio - dissipo - lacero - discerpo.

Հարժուն *vel etiam* Հարժուած - ծոյ Հարժուքիւն - թեան Հարժումն - ժման motio - motus - commotio - coagitatio - agitatio - iactatio - terraemotus - tremor

– fluctuatio – turbatio – concussio.

Շարժուն – ժնոյ – ժնոց· mobilis – agitatus – iactatus.

Շարիաս – ոի – ոիս· abundantia – supplementum – additamentum – adiectio – accessio.

Շարուճի – ըման· ordinatio – dispositio – compositio – series – intextus.

Շարունակ – կի – կաց· continuus – assiduus – incessabilis – perennis – iugis – complectens.

Շարունակաբար / Շարունակապէս (adv.). continenter – continue – perenne – iugiter – indesinenter – assidue.

Շարունակեմ – կեցի· continuo – persevero – coniungo – copulo – colligo.

Շարունակութիւն – թեան· continuatio – assiduitas – perennitas – coniunctio – copulatio – complexio.

Շաւիղ – ւղի – ւղաց· via – iter – gressus – callis – trames – semita – vestigium – cursus – transitus.

Շափիղայ – յի – յից / Շափիւղայ – յի – յից sapphirus (gemma).

Շափիւղեայ· sapphirinus.

Շաքար – բի – բաց (graec.). saccharum.

Շաքարաբուղէս եղէգն· arundo saccharum ferens *vel* producens.

Շեղ – ղոյ (– ղի)· descensus – clivus – declivis – praeceps – devexus.

Շեղեմ – ղեցի· flecto – incurvo – seduco – obliquo – propendo.

Շեղեմ – ղեցայ· de via declino – deflecto – aberro – devio – nuto – vergo.

Շեղութիւն – թեան· diverticulum – aberratio – declinatio – deflexus – devergentia.

Շեղջ – ջի (– ջու) – ջից· cumulus – acervus – congeries – tumulus – agger.

Շեղջաբար (adv.). cumulatim – acervatim – aggeratim.

Շեղջակոյտ – կուտի – կուտից (– տաց)· accumulatio – coacervatio – aggestio – aggeratio.

Շեղջակուտեմ – տեցի / Շեղջեմ – ջեցի cumulo – acervo – coacervo – congero – aggero – onero – colligo.

Շեղջաշեղջ (adv.). coacervatim – cumulate – congeste.

Շեշտ – տի – տից· accentus – apex – acutus.

Շեշտեմ – տեցի· aculeatum facio – acuo – apicem appono.

Շերամ *vel* / Շերամ bombyx.

Շերտ – տի – տից· frustum –

frustulum – fragmentum – assula – schidiae.

Շ֊եփոր – փայ *vel* Շ֊եփորայ – յի – յից } tuba – buccina.

Շ֊էկ, շէկի – կայ· flavus – croceus – luteolus – rufulus – subrufus – rubens – ruber.

Շ֊էն, շէնի (–նոյ) – նիւ (–նայ)· castellum – oppidum – vicus – pagus – regio – constructio – aedificatio – structura.

Շ֊իգղ, շգիղ – ղք· fibula – globulus.

Շ֊իթ, շթի – թից· gutta – guttula – stilla – saliva – humor.

Շ֊իլ շլի – լայ· strabo – strabus – luscinus – lusciosus – luscus – lumine laesus – lippus.

Շ֊իկադոյն – դունի – դունից· crocinus – flavescens – rubellus – rubens – rufus.

Շ֊իկաթան – նի – նից· pulmentum lenticulare.

Շ֊իկակարմիր – մրոյ· rubefactus – rubiâ tinctus – rubeus.

Շ֊իկնիմ – նեցի Շ֊իկնիմ – նեցայ } erubesco – rubeo – rubesco.

Շ֊իղ, շղի (–ղոյ) – ղից· festuca – palea – germen – pullulus – ramusculus.

Շ֊ինած – ծոյ (–ծի)· aedificatio – aedificium – fabrica – structura – bonum virtutis exemplum.

Շ֊ինական – նի – նայ· rusticus – ruricola – agricola – villicus – inurbanus – agrestis – vulgaris.

Շ֊ինականութիւն – թեան· rusticitas – ruditas – agricolae – villicones.

Շ֊ինարար – րի – րայ· fabricator – structor – aedificator.

Շ֊ինուած – նի – նայ· rerum universitas – orbis terrarum – mundus – habitaculum – habitatio.

Շ֊ինիմ – նեցի· aedifico – reaedifico – construo – exstruo – struo – fabrico – condo – architector – facio – bonum virtutis exemplum praebeo.

Շ֊ինիչ – նչի – նչայ Շ֊ինող – ղի – ղայ } aedificans – aedificator – fabricator – structor.

Շ֊ինողութիւն – թեան· architectura – architectonice – ars aedificandi domus.

Շ֊ինուած – ծոյ – ծոյ· aedificium – fabrica – structura – constructio.

Շ֊ինուածոյ – յի – յից· aedificatus – fabricatus – structus – constructus.

Շ֊ինութիւն – թեան Շ֊ինուիճ – նման } aedificatio – fabricatio – structio – exstructio – constructio – disciplina – securitas – pax – bonum virtutis exemplum – abundantia – ubertas.

Ճ՚խշ, շշի - ից· alabastrum - ampulla - amphora - lagena.

Ճ՚իջանիմ - ջայ· exstinguor - praestinguor.

Ճ՚իջուքիւն - թեան
Ճ՚իջումն - ջման } exstinctio.

Ճ՚իջուցանեմ - ցի· praestinguo - exstinguo.

Ճ՚իջուցիչ - ցչի - ցչաց· exstinguens - praestinguens - exstinctor.

Ճ՚իրիմ - րմի - րմաց· sepulcrum - monumentum - tumulus - sepulcretum - cippus.

Ճ՚իւղ, շղի - ից Vid. Ճ՚իղ։

Ճ՚իփոյայ Vid. Ճ՚եփոյայ։

Ճ՚լագոյն· subobscurus - opacus - caliginosus.

Ճ՚լանամ - լացայ
Ճ՚լիմ - լեցայ } excaecor - obcaecor - lumina amitto - obnubilor - infuscor - obfuscor - obscuror - caecutio - hebetor.

Ճ՚լացուքիւն - թեան
Ճ՚լացումն - ցման vel
Ճ՚լուքիւն - թեան } excaecatio - obcaecatio - caecitas - plaga.

Ճ՚լացուցանեմ - ցուցի· excaeco - obcaeco - oculos perstringo - obscuro - infusco - obtundo.

Ճ՚լոտոս (graec.). pallidus - pallens - squallens - flavus - luteolus - croceus - viridis.

Ճ՚կահեմ - եցի· sibilo - sibilum edo - strepo - perstrepo - strepito.

Ճ՚կահիւն· sibilus - sibilum - strepitus - sonitus - fragor.

Ճ՚կօթակ առնեմ, արարի· in exilium ago *vel* pello - relego - proscribo - deporto - extrudo.

Ճ՚ղաշ - շի - շից
Ճ՚ղաշաոեւ *vel*
Ճ՚ղարշ - շի - շից } velamen - velamentum - velum tenue - byssus.

Ճ՚ղթայ - յի - յից· catena - catenatio - series - linea.

Ճ՚ղթայապոյծ - ծի - ծից (- ծայց)· catenatus - catena laxata - catenatio.

Ճ՚ղթայեմ - եցի· catenâ constringo - catenam iniicio - catenis do *vel* onero - cateno.

Ճ՚ճեմ - եցի· diffundor - profundor - emollesco - distendor.

Ճ՚մբոյց - ցի - ցայց· saccus - mantica - pera - bisaccium - crumena.

Ճ՚նական - նի - նաց· caninus - cynicus.

Ճ՚նամ - ացայ (- ացի)· adulteror - adulterium committo - moechor.

Ճ՚նացեալ - ցեալ - ցեալց
Ճ՚նացող - ղի - ղայց } adulter - moechus.

Ճ՚նիկ - նկան - նկունք· catulus - catellus - canicula (sidus).

շնորհ - հի - հիւ *vel* շնորհք - հայ } gratia - beneficium - benevolentia - donum - donatio - munus - promeritum - favor - dignitas - venustas - lepor - iucunditas.

» շնորհ առնեմ, ապաթի. gratiam praesto *vel* do - veniâ dono - veniam do - poenam remitto.

» շնորհ ունիմ, կալայ. gratias habeo - grates ago.

» շնորհս գտանեմ - ած. placeo - amabilis fio.

» ի շնորհս *vel* առ շնորհս. pro benevolentia - ex verecundia - gratiae causâ.

շնորհաբաշխ - խի - խից. largitor gratiae *vel* muneris - munificus - donator.

շնորհաբաշխութիւն - թեան. gratiarum largitio - munificentia - indulgentia - donatio - suppeditatio.

շնորհազարդ - դի - դից. gratiâ praeditus - virtute ornatus - venustus.

շնորհազարդութիւն - թեան. gratiae ornatio - gloria spiritalis - splendor - venustas.

շնորհալի *vel* շնորհալից } gratiosus - venustus - lepidus - honestus - suavis - virtute praeditus - facetus - laude dignus - praedicandus - probus - sanctus.

շնորհակալ - լի - լայ *vel* շնորհակալու - ւի - ւայ } gratias agens - gratus - beneficii memor.

շնորհակալ լինիմ, եղէ } շնորհակալեմ - լեցի *vel* շնորհակալիմ - լեցայ } gratias habeo - grates ago - grato animo suscipio.

շնորհակալիք - լեաց *vel* շնորհակալութիւն - թեան } gratiae - gratiarum actio *vel* relatio - gratus animus - donarium.

շնորհահատոյց լինիմ, եղէ. gratiam persolvo - remuneror.

շնորհապարտ - ած - ածից. gratus - memor beneficii *vel* gratiarum.

շնորհատու - ուի } շնորհատուող - ղի } շնորհատուր } largitor gratiae - dator *vel* donator muneris - munificus.

շնորհաւոր - րի - րայ. gratiosus - venustus - lepidus - virtute ornatus.

շնորհաւորեմ - եցի. largior - impertior - dono - gratulor - bona precor.

շնորհեմ - հեցի. veniam do - condono - indulgeo - dono - do - praesto - gratificor - concedo - muneror - largior.

շնորհութիւն - թեան. gratiarum actio - gratus animus - gratificatio - largitio.

*Շնորհումն - հման· concessio - concessum - voluntas.

Շնոտիմոն - թիան· moechimonium - moechia - adulterium - idolorum servitus *vel* cultus - idololatria.

Շնական - նի - նաց / Շնական, Շնականք - նի - նաց / Շնաւոր - րի - րաց } animal - animans - vivens - animatus - animalis - spiritalis - vivificus - vitalis - sensibilis - carnalis.

Շնանամ - ացայ / Շնաւորիմ - րեցայ } vivificor - animor - animum sumo.

Շնացուցանեմ - ցուցի / Շնաւորեմ - րեցի } animo - vivifico - vitam induco.

Շնաւորութիւն - թեան· animatio - vivificatio - vita - irrationabilitas.

Շնափող - ղի - ղից (- ղոյ - ղոց)· larynx - arteria - pulmo.

Շնչեմ - չեցի· inspiro - aspiro - spiro - respiro - sufflo - flo - spiritum duco *vel* recipio - sibilo.

Շնչափակ - կի - կաց· arteria - vena - pulsus.

Շունչ *vel* / Շնչութիւն - թեան / Շնչումն - չման } afflatus - flatus - flamen - flatura - spiritus - halitus - respiratio - spiramentum - sibilum - sibilus.

Շնջուկ - կաց· castor - canis aquatilis - asellus.

Շշնջեմ - ջեցի· murmuro - susurro - mussito - musso - loquor - sermocinor.

Շշնջիւն *vel* / Շշնջումն - ջման / Շուկ, Շունչ } murmuratio - susurratio - susurrus - vox - mussitatio - sonus - sermocinatio - rumor - confusio.

Շոգանամ - գացայ· evaporo - vaporo - exhalo - evanesco - in vaporem solvor.

*Շոգեկառք - ուց· vehiculum vapore motum - plaustrum quod vapor trahit per vias ferreis axibus constratas *(chemin de fer, locomotive)*.

*Շոգենաւ - ւի - ւաց· cymba vaporis vi acta - navigium aquâ vaporata actum *(bateau à vapeur)*.

Շոգի - գւոյ - գիոց· vapor - aqua vaporata - halitus - exhalatio.

Շոմող - ղի - ղաց· susurrans - mussitans - murmurator - detrectator - criminator - accusator - adulator - assentator - querulus.

Շոմողեմ - ղեցի· susurro - mussito - musso - murmuro - detrecto - criminor - accuso - oblatro - adulor - assentor.

Շոմողութիւն - թեան· susur-

ratio – susurrum – mussitatio – murmur – detrectatio – obtrectatio – criminatio – accusatio – adulatio – assentatio.

Ճ՚ողոլի - Լ՚ոյ - Լ՚եայց. vapor – aqua vaporata – gemitus – suspirium.

Ճ՚ողՂ - ՂոյՂ - Ղոյց (- ղի - ղեյց). radius – splendor – fulgor – nitor.

Ճ՚ողակաթ - թի. fulgoris defluvium *seu* radiatio lucis splendidae, in qua vidit S. Gregorius Illuminator noster e coelis in terram descendentem Unigenitum Dei Filium: ac in huius memoriam Festum Ecclesiae instituit.

Ճ՚ողամ - ացի. splendeo – splendesco – resplendeo – fulgeo – reluceo – luceo – niteo – appareo – glorior.

Ճ՚ողանամ - ղացայ. candeo – incandesco – ardeo.

Ճ՚ողապէս (*adv.*). fulgenter – splendide – nitide – lucide – clare.

Ճ՚ողացուցանեմ - յուցի. candentem reddo – candefacio – rubefacio – calefacio – inflammo – vibro – iaculor.

Ճ՚ողաւոր - բի - բայց. fulgidus – splendidus – nitidus – lucidus – clarus.

Ճ՚ողղամ - մի *Vid.* Ճ՚աղղամ:

Ճ՚ողիւն *vel* Ճ՚ողուհի - ղմանց } nitor – candentia – fulgor – splendor.

Ճ՚ողշողեմ - ղեցի } Ճ՚ողշողեմ - ղեցայ } splendeo – splendesco – resplendeo – fulgeo – nitesco – reluceo – luceo.

Ճ՚ողշողենի. fulgidus – splendens – nitescens.

Ճ՚ողամ - մբ. adulator – assentator – blandiloquens – palpator – hypocrita.

Ճ՚ողամիմ - եցի. adulor – assentor – blandior – palpor – mulceo.

Ճ՚ողամութիւն - թեան. adulatio – assentatio – blandimentum – blandities – blanditiae – hypocrisis.

Ճ՚ողքորթ - թի - թից (-թայց). blandiloquus – hypocrita – blandus – lenis.

Ճ՚ողքորթանք - նայց *vel* Ճ՚ողքորթութիւն - թեան } blandiloquentia – blanditiae – hypocrisis – assentatio – adulatio.

Ճ՚ողքորթիմ - թեցի. blandior – assentor – adulor – mulceo – lenocinor.

Ճ՚ոՀ - Հի (-Հոյ) } Ճ՚ոՀի - Հ՚ոյ } pinus – pinea – pinaster – abies.

Ճ՚ոյս - ուսի - ուսից. celer – velox – studiosus – sagax – tempestivus – festinus.

Ճ՚ուայս, Ճ՚ուայսաբարոյ } Ճ՚ուայսուս - սի - սից (-սայց) } luxuriosus – lascivus – libidinosus – crapulosus – helluo

– ganeo – ventri deditus – commissator.

Շուայտանաւոր – տասդայ / Շուայտիմ – տեղայ } luxurior – libidinor – commissor – congraeco – expleor – ventri indulgeo – lascivio.

Շուայտանք – նաց *vel* / Շուայտութիւն – թեան / Շուայտութիւն – թեան } luxuria – libido – commissatio – crapula – expletio – deliciae.

Շուար – րի *vel* / Շուարումն – րմեան } haesitatio – dubitatio – territio – angor – cura.

Շուարիմ – րեցայ· haesito – haereo – dubito – terreor – angor animo.

Շուկայ – յի – յից· nundinae – forum – mercatus – emporium – via – iter.

Շուն, շան – անց· canis – catellus – adulter – moechus.

Շունչ, շնչոյ – չոյ (–չից)· afflatus – flatus – spiritus – halitus – inspiratio – animus – vita – anima – phantasma – spectrum.

» Շունչ կենդանի· anima vivens *vel* rationalis.

Շուշան – նի – նաց· lilium – Susanna (matrona).

Շուշայ *vel* / Շուշայ – յի } linteolus – purificatorium – corporale.

Շուտութիւն – թեան· celeritas – velocitas – agilitas – dexteritas – festinatio.

Շուրթն, շրթան – թունք – թանց· labium – labrum – lingua – idioma – os.

Շուրջ *(praep. et adv.)*. circum – circa – circiter – undique – quocumque.

» Շուրջ առկանեմ – րկի *vel* պատեմ – եցի· circumdo – circumvenio – circumeo – circumduco – complector.

» Շուրջ գամ, եկի· deambulo – ambulo – circumversor.

Շուրջանակաւ / Շուրջանակի } *(adv.)*. in circuitu – in orbem *vel* gyrum – circulatim – circum – undique.

Շուրջառ – ոյ – ուաց· clamys – pallium – trabea – sacerdotalis palla – casula.

Շուք, շքոյ (–քի)· umbra – velamen capitis – praesidium – gloria – honor.

» Շուք դնեմ, եցի· clarifico – gloriâ afficio – honoro – colo – veneror.

Շեմ – եցի· sibilo – sibilum edo – fistulâ cano.

Շեան *vel* / Շեումն – ման } sibilum – sibilus.

Շպար – րի – րաց / Շպարանք – նաց } fucus – pigmentum – stibium.

Շպարիմ – րեցայ· os fuco – faciem linio.

Հպահ - ի - ացի. custos ovium - pastor - opilio.

Հոյլ-լի-լեց} prodigus - profusus - licentiosus - effrenis - libidinosus - intemperans - incontinens - immoderatus - lascivus - impudicus.
Հոյլամիա}

Հոյլիմ-լեցայ. voluptatibus me immergo - licentiosus fio - effrenate feror - lascivio - libidinor.

Հոյլութիւն - թեան. prodigentia - licentia - immoderata libertas - effrenatio - intemperantia - libido - incontinentia - immoderatio - lascivia - impudicitia.

Հռինդ vel} strepitus - sonitus - clamor - vociferatio - bombus - rumor - loquela.
Հռինդն}

Հապ - պի (- պոյ) - պիւ (- պաւ). properatio - festinatio - celeritudo - acceleratio - urgens necessitas - angor - sollicitudo.

» Հապապաւ (adv.). propere - festinanter - celeriter.

Հապեմ - պեցի vel} accelero - maturo - propero - festino - constringo - adigo - urgeo - cogo.
Հապեցուցանեմ - ցուցի}

Հապիմ - պեցայ. propero - festino - celeriter ago.

Հապութիւն - թեան} properatio - festinatio - acceleratio - celeritas.
Հապումն - պման}

Համբարան - նի - նաց. horreum - granarium - cellarium - penuaria cella - promptuarium - penetrale - repositorium - cubiculum.

Համբարանապահ - հի - հաց} oeconomus - cellarius - promuscondus - condus promus - dispensator - quaestor - arbiter.
Համբարանապետ - տի - տաց}

Համբարանապետութիւն - թեան. dispensatio - quaestura.

Համբարանեմ - նեցի. coacervo - congero - aggero - accumulo - conservo - repono - depono - recondo.

Հպաբանութիւն - թեան. circuitio - circumlocutio.

Հպաբերական - նի - նաց. litterae encyclicae - pontificale diploma - pontificia bulla.

Հպաբերականութիւն - թեան} circuitus - orbis - deambulatio - circumvectio - conversio.
Հպաբերութիւն - թեան}

Հպաբերիմ - բերայ. circumvagor - circumvehor - circumeo - circumagor - circumferor - obeo - deambulo.

Հպարնակ - կի - կաց vel} finitimus - conterminatus - vicinus - propinquus - accola.
Հպարնակից - կցի - կցաց}

Շ ԸՉԱՂԱՅ - ՅԻ - ՅԻՑ (-ՅՑ)
Շ ԸՉԱՂԱՅԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ
circumiens - circumvagus - deambulans - ambulator - errans - periodicus - circularis - orbicularis.

Շ ԸՉԱՂԱՅԱՆԱՄ - ՅԱՑԱՅ
Շ ԸՉԱՂԱՅԻՄ - ՅԵՑԱՅ
circumeo - obeo - circumvagor - deambulo - ambulo - circumferor - pervagor.

Շ ԸՉԱՂԱՅՈՒՆ
Շ ԸՉԱՂՆԱՑ
circumiens - obiens - deambulans - ambulator.

Շ ԸՉԱՂԱՅՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ
Շ ԸՉԱՂՆԱՑՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ
circuitio - circuitus - gyrus - deambulatio - periodus - conversio.

Շ ԸՉԱԿԱՅ - ՅԻ - ՅԻՑ. circumstans - finitimus - praesens - circumiacens.

Շ ԸՉԱԿԱՅԻՄ - ԿԱՑ. circumsto - circumdo - circumcingo.

Շ ԸՉԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. circumstantia - circuitio.

Շ ԸՉԱՀԱՅԱՑ ԼԻՆԻՄ, ԿԱՑ. circumspicio - considero - caveo.

Շ ԸՉԱՀԱՅԵՑՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. circumspectio - consideratio - cautio.

Շ ԸՉԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ. gyrus - circuitus - orbis - vicissitudo - flexura - diverticulum - periodus - conversio.

» ՀԸՉԱՆ ԱՌՆՈՒՄ, ԱՐԱ. circumeo - obeo - oberro - deambulo.

Շ ԸՉԱՆԱԿ - ԿԻ - ԿԱՑ. circulus - orbis - cingulum - zona - fornix - camera - conversio - rotatio - inflexio - periodus - ambulacrum.

» ՀԸՉԱՆԱԿԱԲ (*adv.*). in gyrum *vel* orbem - rotatim.

Շ ԸՉԱՊԱՐ - ԱԿ - ԱԿԱՑ (- ԱՐՑ)
Շ ԸՉԱՓԱԿ - ԿԻ - ԿԱՑ
circumdans - circumiens - circumveniens - obsidens - circumcingens.

Շ ԸՉԱՊԱՐԵՄ - ԱԿՑԻ
Շ ԸՉԱՓԱԿԵՄ - ԿԵՑԻ
circumdo - circumvenio - circumcludo - obsideo - obsidione cingo *vel* claudo - in obsidione habeo *vel* teneo - munio - contineo - circumcingo - circumvallo.

Շ ԸՉԱՊԱՐՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ
Շ ԸՉԱՊԱՐՈՒՄՆ - ՄԱՆԱՆ *vel*
Շ ԸՉԱՓԱԿՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ
Շ ԸՉԱՓԱԿՈՒՄՆ - ԿՄԱՆ
circuitus - circuitio - circumferentia - obsidio.

Շ ԸՆԻ - ՉԵՑԻ *vel etiam*
Շ ԸՆԵՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ
muto - permuto - commuto - converto - averto - verto - circumduco - perduco - conduco - verso - volvo.

Շ ԸՆԻՄ - ՉԵՑԱՅ. circumferor - circumeo - ambulo - deambulo - perambulo - iter facio - circumerro - circumva-

gor – conversor – moror – demoror – transeo – pertranseo – praetereo – peragro – visito – sequor – consequor.

» ընդ ալիս չոջիմ. mare transeo – iter maritimum facio – navigo.

Շ֊լջող֊ղի֊ղայց. circumvagus – circumiens – errans – deambulans.

Շ֊լջուած֊ծոյ
Շ֊լջումն֊ջման } permutatio – mutatio – vicissitudo – varietas – deambulatio – obambulatio – motus – periodus – circuitus – conversio – versatio – versura.

Շ֊յանդուժ֊տեսյ֊տուցիալ. efferor – ferocio – terrificor – terreor – commoveor – fugio – obstupesco – stupefio – obcaecor – excaecor.

Շ֊յոյսմն֊տման. feritas – ferocitas – terror – stupor.

Շ֊յոյսցանեմ֊ցի. effero – commoveo – terrifico – terreo – stupefacio – obcaeco.

Շ֊փեմ֊կցի vel
Շ֊փշփեմ֊կցի } confrico – defrico – perfrico – frico – comminuo – tero – tingo.

Շ֊փոթ֊թի֊ից (֊թոյ֊ոց)
Շ֊փոթանք֊նաց vel etiam
Շ֊փոթութիւն֊թեան
Շ֊փոթումն֊թման
perturbatio – turbatio – confusio – commotio – seditio – permixtio.

Շ֊փոթեալ֊նի֊նայց. perturbatus – turbatus – commotus – permixtus – confusus.

Շ֊փոթեմ֊թեցի. perturbo – turbo – commoveo – permisceo – confundo – converto.

Շ֊փումն֊ման. fricatio – fricatus – frictio – tritura – macula – labes.

Շ֊քամ֊ացի (֊ացայ). glorior – iacto me – extollor – gloriose de me loquor.

Շ֊քեղ֊ղի֊ղեղ (֊ղայց). magnificus – splendidus – lautus – fulgidus – inclytus – venerandus – honestus – egregius – praeclarus – illustris.

Շ֊քեղադոյն֊դունի֊դունից. magnificentior – splendidior – lautior – fulgentior – venerabilior – honestior – praeclarior – illustrior.

Շ֊քեղանամ֊ղայցայ. splendesco – decoror – exornor.

Շ֊քեղաշուք. magnificentissimus – splendescens – praefulgens – decoratus – exornatus.

Շ֊քեղացուցանեմ֊ցուցի. exalto – honore decoro – gloriâ afficio.

Շ֊քեղութիւն֊թեան. magnificentia – splendor – lautitia – ornamentum – exornatio.

Շ֊օթ֊թի֊թից. placenta – laganum – panis.

Շ՚օշափական - նի - նայ· contrectans - palpans - tractabilis - tangens.

Շ՚օշափելի - լու - լիայ· tractabilis - sensibilis - sensilis - corporeus - materialis.

Շ՚օշափելիք - լիայ· palpandi vis *vel* sensus - instrumentum *vel* organum palpationis - manus - tactus.

Շ՚օշափիմ - փեցի· contrecto - tracto - palpo - tango - exploro.

Շ՚օշափութիւն - թեան } Շ՚օշափումն - փման } contrectatio - tractatio - tractabilitas - palpatio - tactus.

Ո

Ոգի

Ո՜ *(inter.)*. oh! - heus *vel* heu! - proh!

Ո, ոյր, ոյք, ոյց *(pron.)*. qui - quis - quisnam.

» ո՛ր ոք, ոյր ուրուք· quisquis - quicumque.

Ոգեկից· fervidus - fervens.

Ոգեկան - նի - նայ· spiritalis - incorporeus - incorporalis.

Ոգեմ - եցի· dico - narro - enarro - loquor - cano - canto - profero - enuntio - aio.

Ոգեշունչ· inspiratus - divino Spiritu afflatus.

Ոգեւոր - րի - րայ· incorporeus - spiritalis - intelligibilis - animatus - fortis - validus.

Ոգեւորութիւն - թեան· incorporalitas - spiritalitas - animatio - ratio.

Ոգի - գւոյ - գւոց (- գեայ)· spiritus - anima - cor - halitus - flatus - daemonium - diabolus.

» արձակեմ, աւանդեմ *vel* Հանեմ ոգի· emitto *vel* trado spiritum - exspiro - animam afflo - morior.

» թափեմ ոգի *Vid. in* Թափեմ:

» ոգւովք չափ· usque ad mortem.

» յոգւոց եմանեմ *vel* Հանեմ: ingemo - gemo - ingemisco - suspiro.

Ոգորիմ - բեցայ· cornu ferio - cornibus peto - colluctor - certo - conflictor - pugno - dimico.

Ոգնի - նւոյ - նեայ· erinaceus - cincinnus - cincinnulus.

Ոլեան - եւոյ - ուընք - ուանց } Ոլոան - ուան - ուընք - ուանց } faba - phaseolus - cicera - pisum - lupinus - gutta - stilla - globus - sphaera.

Ոլո

» *ոլոռն ոլոռն*. guttatim - stillatim.

Ոլոր - ր (- ոյ) - ից / *Ոլորուն - ման* } textus orae - fimbria - margo - plicatura - extensio - tenus.

Ոլորիմ - կցի. oram assuo - margino - plico - torqueo - volvo - tendo.

Ոլոր vel / *Ոլորաք - ից* } circulus - circumferentia - circuitus - gyrus - orbis - mundus universus - finis - terminus - impetus - volutatio.

» *ընդ ոլորան մտանիմ, մտի*. circumvolo - circumvolito - circumvolutor.

Ոլորաբար / *Ոլորապէս* } (*adv.*). circulatim - in gyrum - orbiculatim - volutatim.

Ոլորտանամ - ացայ. capior - contineor - comprehendor - circumscribor - finior - terminor.

Ոլոք - ք - քայ (- քոյ - քոյ). crus - crusculum - tibia - pes - ilium.

Ոխ - խի (- խոյ) vel / *Ոխք - խից* } odium - simultas - ultio - vindicta - ira - inimicitia.

Ոխակալ - լի - լաց. osor - ultor - memor iniuriarum.

» *ոխակալ լինիմ, եղէ*. odi - rancorem habeo.

Ոխակալիմ - լցի. rancorem habeo - odi - odio prosequor.

Ոխակալութիւն - թեան. odium - simultas - rancor - ultio - vindicatio - malevolentia.

Ոխամ - ացայ vel / *Ոխանամ - ացայ* } odi - rancorem habeo - malevolus fio - insidior - irascor - indignor - succenseo.

Ոխացուցանեմ - ցուցի. furore impello - alieno voluntatem alicuius ab aliquo - odium concito.

Ոխերիմ vel / *Ոխերիմայ* / *Ոխորիմ* } implacabilis - inexorabilis - malevolus - osor - odiosus - infestus - adversarius.

Ոխութիւն - թեան. odium - simultas - malevolentia - ultio - ira - indignatio.

Ո՛հ (inter.). oh ! - heus ! - vah !

Ողբ - բոյ vel / *Ողբաք - բոց* } planctus - lamentatio - fletus - luctus - comploratio - ululatus - eiulatio - questus - querimonia - tragoedia - ploratus.

Ողբագին, Ողբալի / *Ողբալից, Ողբական* } lamentabilis - flebilis - luctuosus - querulus - miserabilis - lugendus.

Ողբակից - կցի - կցայ. complo-

rans - deflens - plorator - socius luctus.

Ողբակցաբար *(adv.)*. flebiliter - lacrimose - miserabiliter.

Ողբակցիմ - ցեցայ. comploro - defleo - conqueror - collugeo - socius sum luctus.

Ողբաձայն. flebili voce - ploratus - ululatus.

Ողբաձայնեմ - եցի. flebili cano voce - defleo.

Ողբաձայնութիւն - թեան. cantus flebilis - lamentatio - ploratus - ululatus.

Ողբամ - ացի (- ացայ). lamentor - defleo - fleo - plango - deploro - ploro - eiulo - ululo.

Ողբերգակ - կի - կաց. tragoedus - tragicus actor *vel* poëta.

Ողբերգական - նի - նաց. tragicus - lamentabilis - flebilis - lugubris.

Ողբերգակեմ - կեցի / **Ողբերգեմ - գեցի** } tragoedias ago - flebili canto voce - defleo - deploro - lugeo.

Ողբերգակութիւն - թեան / **Ողբերգութիւն - թեան** } tragoedia - defletus - lamentatio - ploratus - planctus - cantus lugubris.

Ողբութիւն - բեան. lamentatio - fletus - ululatus - luctus - ploratus - planctus.

Ողկոյզ - ուզի - ուզից *vel* - **ուզաց** (- **ուզոյ** - **ուզոց**). botrus - botryon - racemus.

Ողկուզազարդ / **Ողկուզալից** } botruosus - racemosus.

Որդն - ղնին - ղունք - ղանց. dorsum - tergum - vertex - cacumen - fastigium - summum.

Որդնափայտ - տի - տից. carina - navis - navigium - cymba.

Որդղ *vel etiam* / **Որդղանք - նաց** / **Որդղութիւն - ղման** } inundatio - eluvies - eluvio - proluvies.

Որդղանեմ *vel* / **Որդղեմ - ղեցի** } inundo - exundo - irrumpo - influo - concurro - abluo - lavo - demergo.

Որոմպիտդ - դայ - դաց *(graec.)*. olympias - olympia.

Որոմպիական - նի - նաց. olympicus - olympius - olympiacus.

Որպկ - կի - կից (- կաց). laevis - politus - comtus - glaber - planus - mollis - facilis.

Որպկանք - նաց *vel* / **Որպկութիւն - թեան** } laevigatio - expolitio - comtus.

Որպկեմ - կեցի *vel etiam* / **Որպկեցուցանեմ - ցուցի** } laevigo - expolio - polio - como - glabro - lenio - demulceo - adulor - blandior.

Որպմ - մայ / **Որպմաղին** } flebilis - miser - miserabilis - miserandus.

ողորմած - ծի - ծայ· misericors – miserator.

ողորմածութիւն -թեան} ողորմանք - նաց } misericordia – miseratio – eleemosyna – beneficium.

ողորմելի - լւոյ - լեայ· miserabilis – miserandus – miser – infelix.

ողորմիմ - մեցայ· misereor – miseror – miseret – misericordiam consequor.

ողորմութիւն - թեան· misericordia – miseratio – eleemosyna – iustitia.

ողոք - քոյ· supplicatio – preces – precatio – rogatio – adulatio – blanditiae.

» յողոք անկանիմ - կայ· supplico – deprecor – exoro – obtestor.

ողոքական - նի - նայ· supplex – hortativus – dulcis – suavis – consolatorius – adulatorius.

ողոքանք - նաց } ողոքումն - քման} supplicatio – obtestatio – deprecatio – exhortatio – hortamentum – adulatio – blandimentum – medela.

ողոքաւոր - րի - րայ· supplicans – exorans – adulatorius.

ողոքիմ - քեցի· supplico – precor – deprecor – obtestor – observo – adulor – blandior – demulceo – placo – sano – mansuefacio.

ողոքիչ - քչի - քչայ· supplicans – exorans – observans – blandicus.

ողջ - ջոյ - ջոյ (-ջի - ջայ)· sanus – benevalens – integer – perfectus – incolumis – sospes – salvus – potens.

» ողջամբ (adv.). bona valetudine affectus – bene valens – salubriter.

» ողջ ե՛ր vel լե՛ր, ողջ է՛ք vel լե՛ք· ave – avete – vale – valete.

ողջագուրանք - նաց vel ողջագուրումն - թեան} amplexus – complexus – complexio.

ողջագուրիմ - րեցի· amplexor – amplector – complector – blandior.

ողջախոհ - հի - հեայ (- հայ)· prudens – integer – pudicus – purus – honestus – rectus – illibatus – resipiscens – probus – sincerus – innocens – sobrius – castus – temperatus – continens.

ողջախոհանամ - հացայ} ողջախոհիմ - հեցայ } prudenter ago – honestus fio – resipisco – sobrius sum.

ողջախոհութիւն - թեան· prudentia – integritas – honestas – pudicitia – sobrietas – sapientia – temperantia – castitas.

ողջակէզ - կիզի - կիզայ· holocaustum – hostia – victima.

ՈՂՋԱԿԻՊՂԵՄ - ՂԵՑԻ. holocaustum facio *vel* offero – sacrifico – immolo.

ՈՂՋԱԿԻՊՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ / ՈՂՋԱԿԻՊՈՒՄ Ի - ՊՄԱՆ sacrificatio – sacrificatus – immolatio.

ՈՂՋԱՄԲ *Vid. in* **ՈՂՋ**:

ՈՂՋԱՄԻՏ - ՄԱԼ - ՄՈՒՏ. sanae mentis – recta mente praeditus – integer – incorruptus – prudens – fidelis – sincerus.

ՈՂՋԱՄՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ *Vid.* **ՈՂՋՄՈՒԹԻՒՆ**:

ՈՂՋԱՆԱՄ - ՋՈՒՅՑ. sanus fio – sanor – restituor – convalesco – valeo.

ՈՂՋԱՆՊԱՄ - ՄԲ. integer – sanus – incolumis – bene valens – illaesus.

ՈՂՋԱՆՊԱՄՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. integritas – sanitas – incolumitas – valetudo.

ՈՂՋԱՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ. sanum facio – sano – sanitati restituo – integro – ordino – curo – medeor.

ՈՂՋԻԿ *(adv.)*. integre – salubriter.

ՈՂՋՄՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. rectum – aequitas – iustitia – fidelitas.

» **ՈՂՋՄՈՒԹԻՒՆ ԲԱՆԻՑ** *vel* **ԲԱՆ ՈՂՋՄՈՒԹԻԱՆ.** sanus sermo – verbum sanum.

ՈՂՋՈՅՆ. totus – cunctus – universus – integer – perfectus.

ՈՂՋՈՅՆ - ՂՈՒՆԻ - ՂՈՒՆԻՑ. salutatio – salus – pax – osculum – basium – suavium.

» **ՈՂՋՈՅՆ ԸՆԴ ՃԵՂ.** pax vobis – avete – valete.

» **ՈՂՋՈՅՆ ՏԱՄ, ԽՈՒՐ.** saluto – salutem dico *vel* impertio – valedico – ave dico – osculor – suavior – suavium pango.

ՈՂՋՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. sanitas – valetudo – incolumitas – integritas – plenitudo.

» **ՈՂՋՈՒԹԻԱՄԲ** *(adv.)*. salubriter – recte valens – in salute.

ՈՂՋՈՒՆԵՄ - ՆԵՑԻ. saluto – valedico – deosculor – suavior – basio – diligo.

ՈՉ - ՉՈՑ. germen – surculus – stylus – methodus – dicendi ratio – religio – doctrina – lex – vita – calamus – culmus – seges – messis.

ՈՉԻՐ - ՐՔ. pravitas – improbitas – malum – damnum – detrimentum – facinus – scelus.

ՈՉՐԱԳՈՐԾ - ԾԻ - ԾԱՑ. maleficus – noxius – facinorosus – scelestus.

ՈՉՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. maleficentia – noxia – scelus – facinus.

ՈՄԻ, ՈՒՐՈՒՄԻ, ՈՄԱՆՔ - ՄԱՆՑ. quidam – aliquis – quispiam – ullus – nonnullus.

ՈՄՓՈՐՈՆ-ՆԻ *Vid.* **ԱՄՓՈՐՈՆ**:

ՈՎ *(inter.)*. ah! – oh! – proh! – heu!

Ոյժ, ու ժի (-ժոյ) - ժից. robur - vis - vigor - potentia - fortitudo.

Ոյծ. frigidus - frigidulus - algidus.

Ոչ (*adv.*). non - minime - nequaquam - haud.

» ո՞չ ապաքէն (*adv.*). nonne? - annon?

» ոչ քնաւ *vel* ոչ երբէք (*adv.*). nunquam - nec unquam - minime gentium.

» ոչ եւս (*adv.*). nondum - non adhuc - nec amplius - iam non.

» ոչ ուրիք (*adv.*). nusquam - nusquam gentium.

» ոչ ոք. nemo unus - nullus - nemo.

Ոչի - կի - կից. non existens - quod non est - nihil - nullum.

Ոչիանամ - իացայ. ad nihilum redigor - prorsus destruor.

Ոչնչութիւն - թեան. nihilum - destructio.

Ոչինչ - չնչի - չնչից *Vid.* Ոչի:

Ոչխար - րի - րաց. ovis - pecus - agnus.

Ոչխարակ - կի - կաց *vel* Ոչխարիկ. ovicula - agna.

Ոչխարենի - նու - նեաց. pellis ovilla *vel* ovina.

Ոչնչանամ - չացայ. ad nihilum recido - destruor omnino.

Ոչնչացուցանեմ - ցուցի. ad nihilum redigo - destruo prorsus.

Ոչնչութիւն - թեան. nihilum - destructio.

Ոսկեայ. ebenum - ebenus.

Ոջիլ-ջուց -ջուց (-ջլի -ջլաց). pediculus - pedis - curculio (frumenti) - convolvulus (vitis).

Ոռնամ - նացի. gannio - eiulo - ululo - rugio - gemitum edo.

Ոռոգանեմ - եցի / Ոռոգեմ - ցի } irrigo - rigo - fundo - adaquo.

Ոռոգումն - ման. irrigatio - rigatio.

Ոսկեակն - եկան. chrysolithus (gemma).

Ոսկեբերան - նի. aureum habens os - Chrysostomus (peculiaris titulus S. Ioannis Patriarchae).

Ոսկեգործ - ծի - ծաց. aurifex - aurarius - auro factus - aureus.

Ոսկեզօծ. deauratus - inauratus - auratus - auro obductus.

Ոսկեթել - լի. sericus - auro intextus.

Ոսկեհան տեղի / Ոսկեհանք - նաց / Ոսկեհատ - ի } fodina auri - aurifodina.

Ոսկեհուռ. circumdatus *vel* intextus auro - deauratus - aureus.

Ոսկեղէն - ղինի - ղինաց. aureus.

Ոսկեճաճանչ. fulgidus – nitidus – splendidus – splendens – aureus.

Ոսկեման vel Ոսկեմանեալ. contextus *vel* intextus auro.

Ոսկերիչ - լչի - լչաց. aurarius – aurifex.

Ոսկերչութիւն - թեան. ars aurarii *vel* aurificis – argentaria.

Ոսկեքար - բի. chrysolithus (gemma).

Ոսկեօծ *Vid.* Ոսկեօծ:

Ոսկի - կւոյ - կեաց. aurum – aureus.

Ոսկեբան - նի. Chrysologus (S. Petrus).

Ոսկեզարդ - տի - տաց. auro obductus – deauratus – inauratus.

Ոսկր - ոկր - ոկրք - ոկրց (-ցաց). os – ossiculum.

Ոսկրոտի. ossium congeries – ossa.

Ոսկրուտ. osseus – ossibus praeditus.

Ոսոխ - խի - խաց. adversarius – adversator – inimicus – aemulus – litigans.

Ոսոխեմ - խեցի } adversor –
Ոսոխիմ - խեցայ } aversor – resisto – obsisto – repugno – reluctor.

Ոսոխութիւն - թեան. adversitas – aversatio – inimicitia – simultas.

Ոսպն - պան. lenticula – lentigo.

Ոսպնաթան - նի. pulmentum lenticulare

Ոստ - ստոյ - ստոց. ramus – frons – clivus – collis.

Ոստախիտ. ramosus – ramulosus – densus – spissus.

Ոստայն - նի - նից. textura – textus – tela.

» ոստայն սարդի. aranea – araneum.

Ոստայնանկ - կի - կաց. textor.

Ոստայնանկիմ - կեցի. texo – ordior.

Ոստայնանկութիւն - թեան. ars textoria – textrina – pecten.

Ոստան - նի. metropolis – urbs regni caput – regia – aula – palatium.

Ոստանիմ - ստացայ. ramos produco *vel* diffundo – in ramos dividor.

Ոստանական - նկի - նկաց. regius – regalis – aulicus – basilicus – praenobilis.

Ոստիկան - նի - նաց. praefectus – praeses – princeps – scrutator – inspector – procurator – curator – tutor.

Ոստիկանութիւն - թեան. praefectura – principatus – inspectio – visitatio – procuratio – protectio – custodia – tutela.

Ոստնուի - տեայ - տուցեալ }
Ոստոստիմ - եցի *vel etiam* }
Ոստչիմ - տեայ - տուցեալ } insilio – prosilio – subsilio

– salio – saltito – salto – volo – evolo – renuo – abnuo – recuso.

Պասասատմն – տման / Պասատմն – տման } saltatio – saltus – volatura – volatus.

Պասուցանեմ – ցի. salire do – saltare facio.

Պասրէոս / Պասրէք } (*graec.*). ostrea – concha.

Պՙվ (*inter.*). oh! – heu! – proh!

Պՙվ, պյր, պյք, պյց (*pron.*). quis? – quisnam?

Պվկիական ծով / Պվկիանոս – սի } oceanus.

Պվսաննայ – յի – յեց (*hebr.*). hosanna.

Պտանաւոր – րի – րաց. pedestris – carmen – versus – versificatio – rhythmus.

Պտն – տին – տամբ – տք – տից. pes – radices.

» առ ոտն կոխեմ *vel* հարկանեմ *Vid. in* Կոխեմ *et* Հարկանեմ:

» առ ոտս. ante *vel* ad pedes – apud.

» յոտին *vel* յոտն կամ, կացի. sto – surgo – exsurgo.

» զոտս ազուցանեմ *vel* յոտս արկանեմ: calceo me – calceum induo – calceos mihi induco.

» ոտն յոտանէ փոխեմ – եցի. ambulo – incedo – ambulationem conficio.

Պտնալուայ – յի. caeremoniae lotionis pedum, vespere feriae quintae hebdomadae maioris, iuxta ritum Ecclesiae Armenae.

Պտնակապ – պի – պից (– պաց) / Պտնակապանք – պանաց } compes – compedes – pedica.

Պտնակապեմ – պեցի. compedio – compedibus obsero.

Պտնահար, Պտնահարութիւն *Vid.* Պտնհար, Պտնհարութիւն:

Պտնահետ – տի – տից. vestigium.

Պտնաձայն – նի – նից. strepitus pedum.

Պտնաչափ – փք. gradus – passus – pes geometricus.

Պտնացաւութիւն – թեան. podagra – articularis morbus pedis.

Պտնթթի (*adv.*). pedetentim – sensim – paullatim – lente – tacite.

Պտնհար – րի – րաց. oppressor – contemptor – ludificator – irrisor.

» ոտնհար լինիմ, եղէ. opprimo – conculco – ludibrio habeo – ludifico – insulto – delector malis alterius.

Պտնհարութիւն – թեան. oppressio – conculcatio – ludibrium – ludificatio – insultatio.

Պը – րոյ – րոց (*pron.*). qui – ille qui – quis.

» *որ միանգամ vel որ ոք.* quicumque – quisquis.

Որայ - յոյ - յոց. manipulus – fasciculus tritici.

Որբ - բոյ - բոց. orbus – orphanus – viduus – pupillus.

Որբանամ - բացայ. orbus fio – desolatus sum – orphanus reddor.

Որբանոց - ոյ - ոցաց. orphanotrophium.

Որբութիւն - թեան. orbitas – viduitas.

Որդոսաս. taberna – forum nundinarium.

Որդուն ակ *(adv.).* uti – velut – sicut – quemadmodum.

Որդան - նի - նաց. coccum.

Որդեակ - կի - կաց. filiolus – filius – natus.

Որդեգիր - գրի - գրաց. filius adoptivus *vel* arrogatus.

Որդեգրեմ - գրեցի. adopto – arrogo.

Որդեգրութիւն - թեան. adoptio – arrogatio.

Որդեծին. filios generans – procreans liberos.

Որդեծնութիւն - թեան. generatio prolis *vel* filiorum – procreatio liberorum – conceptio.

Որդեկոտոր. filiorum necator – occisor liberorum – caedes natorum.

» *որդեկոտոր նուէր.* sacrificium liberorum – immolatio filiorum.

Որդեսէր - սիրի - սիրաց. filios diligens – amator liberorum.

Որդեսիրութիւն - թեան. benevolentia erga liberos – amor filiorum.

Որդեսպան - նի - նաց. filiorum interfector – occisor liberorum – mactator puerorum.

Որդեսպանութիւն - թեան. interfectio filiorum – caedes *vel* immolatio liberorum – puerorum mactatio.

Որդի - դւոյ - դւոց (- դեաց). filius – natus – puer – filiolus.

» **Աստուծոյ Որդի** *vel* **Որդի Աստուծոյ.** Filius Dei – Verbum.

Որդիական - նի - նաց. filialis.

Որդութիւն - թեան. soboles – proles – prosapia.

Որդն - դան - դունք - դանց. vermis – vermiculus.

Որդնալից / **Որդնոտաց** } vermiculosus – verminosus – consumptus a vermibus.

Որդնիմ - նեցայ. vermino – a vermibus consumor.

Որդոսաս *Vid.* **Որդոսաս :**

Որեաք - եաց. homines – multitudo – frequentia – turba.

Որ Է՛ն. Qui Est – Ens perfectum – Deus.

Որթ - թոյ - թոց *vel etiam* **Որթատունկ - տնկոյ - տնկոց** } vitis – cophinus – corbis – qualus.

Արթ - թու - թուց· vitulus – vitellus – iuvencus.

Արթի *vel* Արթիւ *(graec.)*. recti *vel* erecti estote – surgite.

Արթիք - թեայ· vitelli – vituli.

Արթուկ· vitellus – vitulus.

Արի - րուոյ - րեայ· corvus – cornix.

Արիզ *vel* Արիզն *(lat.)*. oryza.

Արիշ· distinctus – seiunctus – separatus – proprius – diversus.

Արծ - ծոյ· ructus – vomitus – vomitio – eructatio – nausea.

Արծամ - ացի (- ացայ)· ructo – eructo – vomo – evomo – vomito – nauseo.

Ար կանս· adstantia *vel* instantia obiecta – res in mundo praesentes.

Արկոր - րոյ - րոյ (- րից)· gula – guttur – iugulum – ingluvies – edacitas – satietas.

Արկորաժէտ - ժետի - ժետացի
Արկորամոլ - լի - լացի *vel*
Արկորեայ - րէի - րէից
Արկորուսաւ - բսաի - բսացի

gulosus – ingluviosus – helluo – lurco – ganeo – comedo – edo – edax – vorax – liguritor – catillo – avidus – ventri indulgens.

Արկորաժէտութիւն - թեան
Արկորամոլութիւն - թեան
Արկորսաւութիւն - թեան

ingluvies – gula – venter – edacitas – aviditas – voracitas.

Արկրամոլ, Արկրամոլութիւն *Vid.* Արկորամոլ, Արկորամոլութիւն:

Արկրամոլեմ - լեցայ· gulosus fio – opipare edo – ligurio.

Արն - նի - նից· mas – masculus.

Արնաքար - րի - րաց· dura petra – asperum saxum.

Արմ - մոյ - մոյ
Արմն - մունք

murus – paries.

Արմնաշութիւն - թեան· ars muralis *vel* structoris – structura – structio – aedificatio.

Արմնաշէն - շէնի - շէնաց· caementarius – structor.

Արմեմ - մեցի· pariete sepio – muris cingo.

Արոգայթ - թի - թից· laqueus – insidiae – muscipula – muscipulum – decipula – tendicula – plaga – pedica.

» արոգայթ դնեմ, եղի· insidias tendo, paro, struo – insidior.

Արոգայթեմ - թեցի· insidias facio – insidiis capio – illaqueo.

Արոճամ - ճացի
Արոճեմ - ճեցի
Արոճիմ - ճեցայ

ruminor – dentibus conficio – remando – meditor – mente revolvo.

Արոճող - ղի - ղաց· ruminans – ruminalis.

Որոճողութիւն - թեան
Որոճումն - ճման } rumination - meditatio.

Որոմն - ման - մունք - մանց. lolium - zizania.

Որոմնացան - նի - նից. lolium seminans - discordias serens - daemon.

Որոնեմ - նել. quaero - inquiro - exquiro - scrutor - inscrutor - investigo - perpendo.

Որոշ. separatus - segregatus - seiunctus - distinctus.

Որոշաբար
Որոշակի } (adv.). separatim - seiunctim - distincte - seorsum - definite.

Որոշեմ - նել. separo - segrego - amoveo - removeo - propono - statuo - decerno - termino - distermino - definio - diiudico - divido - secerno - dirimo.

Որոշողութիւն - թեան
Որոշութիւն - թեան
Որոշումն - շման } separatio - segregatio - divisio - differentia - discrimen - discretio - discrepantia - delectus - electio - distinctio - seiunctio - partitio - consideratio - canon - regula.

Որոջ - ջի - ջից (-ջաց). agnus - agna.

Որոջակ
Որոջիկ } agnellus - parva agna.

Որովայն - նի - նից. venter - ventriculus - uterus - lumbus.

Որովայնամոլ - լի - լից (-լաց)
Որովայնապաշտ - շի - շից } gulosus - comedo - edax - vorax - ventri deditus - helluo - liguritor.

Որովայնաժէտութիւն - թեան
Որովայնամոլութիւն vel
Որովայնապաշտութիւն } gula - ingluvies - edacitas - voracitas.

Որովհետեւ (coni.). quoniam - quia - quandoquidem - quum - postquam.

Որոտ - տի. tonitruum - tonitus - fragor - strepitus.

Որոտամ - տալ. tono - intono - tonitrua edo - perstrepo.

Որոտընդոստ (adv.). tonante caelo - magno strepitu - fragose.

Որոտիւն vel
Որոտումն - տման } tonitrus - tonitruum - tonatio - vox - strepitus - fragor.

» որդիք որոտման. filii tonitrui (Iacobus et Ioannes Apostoli).

Որորան - նի - նաց
Որորոց vel etiam
Որոց - ջի - ջաց } incunabula - cunabula - cunae.

Որորեմ - նել. infantem in cunis verso - pueri cunas agito.

Որքան (adv.). quantum - quam - ut - sicut - quasi.

» որքան եւս vel որքան եւս առաւել. quanto magis - ut maxime - quo.

Որչափութիւն - թեան. quantitas - mensio - mensura.

Որպէս *(adv. coni. praep.)*. ut - sicut - tanquam - quemadmodum - quomodo - consequenter - quippe - quatenus.

» որպէ՛ս ղե *(inter.)*. quantum! - quam! - quomodo!

» որպէս թէ *(coni.)*. tamquam - ac si - ita ut - sicut - quasi.

Որպիսի - սւոյ - սեաց. qualis - qualiscumque - quis.

Որպիսութիւն - թեան. qualitas - conditio - ratio.

Որջ - Ջոյ - Ջոց (-Ջի - Ջից). ferarum cubile - lustrum - latibulum - latebra - fovea.

Որջամուտ լինիմ, կղէ
Որջանամ - Ջացայ *vel*
Որջիմ - Ջեցայ } in lustro lateo - latito - delitesco - me abdo *vel* occulto.

Որս - սոյ - սոց. captura - captio - venatio - ferina caro - piscatio.

Որսական - նի - նաց. venatorius - piscarius - piscator.

» շուն որսական. canis venaticus *vel* leporinus.

Որսակից - կից - կցաց. socius capturae - comes venatoris *vel* piscatoris.

Որսամ - ացի (- ացայ). venor - venatum eo - capio - captivum teneo - capto - aucupor - piscor.

» ձուկն որսամ. piscor - pisces capto.

Որսող - ղի - ղաց *vel*
Որսորդ - դի - դաց } venator - piscator - praedator - auceps.

Որսորդութիւն - թեան. ars venatoria - venatio - piscatio - aucupium - aucupatio.

Որքան - նոյ - նիք - նեաց. quantus - quotquot.

Որքանութիւն - թեան. quantitas - mensura - mensio.

Ութ - թի - թից. octo.

Ութամեայ *vel*
Ութամեան - նի } octo annorum.

Ութամեայ. octo mensium.

Ութանկիւնի - նւոյ - նեաց. octangulus - octogonus - octogonon.

Ութերորդ - դի - դաց. octavus.

Ութեւտասան *vel etiam*
Ութուտասան - սին - սանք - նց } decem et octo - duodeviginti - duodeviceni.

Ութեւտասնամեայ
Ութուտասնամեայ } duodeviginti annorum.

Ութից *(adv.)*. octies.

Ութուտասներորդ - դի - դաց. decimus octavus - octavusdecimus.

Ութնամեայ
Ութսունամեայ } octoginta annorum - octogenarius.

Ութներորդ - դի - դաց. octogesimus.

Ութսուն - սնի - սնից. octoginta.

Ութօրեայ - ըկի - ըկը - ըկից. octo dierum – octavus dies.

Ուժաւոր - ըի - ըաց. validus – robustus – firmus – potens.

Ուժգին. strenuus – validus – fortis – magnus – gravis – robustus – vehemens – nimius – multus – creber – frequens.

Ուժգինս *vel* Ուժգնաբար Ուժգնակի *(adv.)*. magnopere – multum – strenue – vehementer – fortiter – intense – frequenter – valde – nimis – argute.

Ուժգնագոյն - գունի - գունից. validior – fortior – robustior – vehementior.

Ուժգնանամ - գնացայ Ուժեղանամ - ղացայ corroboror – confirmor – valesco – praevaleo – dominor – obtineo.

Ուժգնութիւն - թեան. robur – vigor – vis – firmitas – fortitudo – vehementia – potentia – efficacitas.

Ուժեղ - ղի - ղաց. validus – potens – robustus – firmus.

Ուժեղութիւն - թեան. strenuitas – virtus – vis – robur – vigor – fortitudo.

Ուժի - կայ. valeo – quaeo – possum – fero – tolero.

Ուղ - լու - լուց (- լոյ - լոց). haedus – haedulus – parva capra.

Ուլենի - նուոյ - նեաց. pellis haedina *vel* capelliana.

Ուլիկ. haedillus – capella.

Ուլն - լան - լունք - լանց. collum – cervix – verticillus.

Ուլն - լան - լունք - լանց. baccula vitrea – unio – margarita – tessera lusoria.

Ուխտ - տի - տից. pactum – votum – foedus – testamentum – promissum – promissio – propositum – intentio – desiderium – oratio – preces.

» ուխտ դնեմ, կդի. conspiro – coniuro – paciscor – compono – constituo.

» ուխտ եկեղեցւոյ. clerus – clericorum ordo.

Ուխտադիր - դրի - դրաց. votum habens – vovens – orans – foederatus.

Ուխտադրեմ - կդի. voveo – paciscor – foedus ico *vel* inio – foedero.

Ուխտադրութիւն - թեան. votum – pactio – foedus.

Ուխտադրուժ *vel etiam* Ուխտազանց - ցի - ցից (- ցաց) Ուխտանենգ - դի - դաց absque foedere – foedifragus – violator *vel* ruptor pactionis – praevaricator – desciscens – rebellis.

Ուխտազանցեմ - ցեցի. foedus violo – pactum frango – praevaricor – descisco – deficio.

Ա-խատաղանցու-թիւն - թեան } Ա-խատանենդու-թիւն - թեան } violatio foederis – ruptio pactionis – praevaricatio.

Ա-խատական - նի - նաց· votivus – votifer – clericus.

Ա-խատակից - կցի - կցաց· foederatus – socius pactionis – concors.

Ա-խատակցու-թիւն - թեան· foedus – societas – concordia.

Ա-խատապահ - հի - հաց· votum explens *vel* persolvens – fidelis – fidus.

Ա-խատապահու-թիւն - թեան· solutio voti *vel* foederis – fidelitas – fides.

Ա-խատատեղի - ղւոյ - ղեաց· locus peregrinationis.

Ա-խատաւոր - րի - րաց· peregrinus – vovens – Deo dicatus – clerus – sodalis religiosus – devotus.

Ա-խատաւորիմ - րեցայ· Deo voveo *vel* consecror – religiosam vitam amplector.

Ա-խատաւորու-թիւն - թեան· consecratio Deo facta – sanctitas – vita religiosa.

Ա-խատիմ - եցի· testificor – testor – polliceor – spondeo – dispono – affirmo – assero – constituo – decerno – discerno – pango – voveo – oro – consono – consentio.

Ա-խտ - խից *Vid.* Ա-ղխտ։

Ա-ծանեամ - ծացայ· refrigesco – areo – exaresco – induresco.

Ա-ղեկնաց - ցի - ցից (- ցայ)· viator – peregrinator.

Ա-ղեկնացու-թիւն - թեան· iter – via – peregrinatio.

Ա-ղեկից - կցի - կցաց· socius itineris – comes – comitator.

» ու-ղեկից լինիմ, եղէ· comitor – comitem me praebeo – una simul eo.

Ա-ղեկցիմ - ցեցի } Ա-ղեկցիմ - ցեցայ } una simul iter facio *vel* suscipio – comitor – societatem ineo – itineris socius sum – concurro – comitem me praebeo.

Ա-ղեկցու-թիւն - թեան· comitatus – concursio.

Ա-ղէղ - ղղոյ - ղղոց· medulla – cerebrum – mens – ratio.

Ա-ղերձ - ձի· donum – munus – oblatio.

Ա-ղերձիմ - ձեցի· dono – donum do – largior – offero – orationem profero – deprecor.

Ա-ղեւոր - րի - րաց· viator – ductor – dux.

Ա-ղեւորիմ - րեցի· conduco – perduco – duco – mitto – dimitto.

Ա-ղեւորիմ - րեցայ· iter facio, habeo, conficio, suscipio *vel* ingredior – in viam me do – discedo – peregrinor.

Ա-ղեւորու-թիւն - թեան } Ա-ղեւորու-մն - ման } iter – via – peregrinatio.

Ա-ղէշ - ղեշի - ղեշից (- շաց)· ramus – talea – germen.

Ա-Ղ-Ի - Ղ-Ո-Յ· iter - via - transitus - meatus.

» *Յ-ո-ղ-ի ա-ն-կ-ա-ն-իմ - կ-ա-յ·* iter ingredior *vel* suscipio - in viam me do.

Ա-Ղ-Ի-Ղ - Ղ-Ղ-Ա-Յ *Vid.* Ա-Ղ-Ե-Ղ:

Ա-Ղ-Ե-Ղ - Ղ-Ղ-Ա-Յ - Ղ-Ղ-Ո-Յ· directus - rectus - iustus - aequus.

» *ո-ւ-ղ-ե-ղ ա-ռ-ն-ե-մ, ա-բ-ա-ր-ի·* dirigo - rectum facio - purgo - purifico - complano - ordino.

Ա-Ղ-Ի - խ-ի *vel* Ա-Ղ-Ի-ք - խ-ի-ց } torrens - amnis - sulcus - canalis.

Ա-Ղ-Ղ-ա-բ-ա-ր-ո-Յ - յ-ի - յ-ի-ց· bene *vel* probe moratus - morigerus.

Ա-Ղ-Ղ-ա-գ-ր-ու-թ-ի-ւ-ն - թ-ե-ա-ն· orthographia - historia.

Ա-Ղ-Ղ-ա-դ-ա-ւ-ա-ն - ն-ի - ն-ի-ց· orthodoxus - rectae fidei.

Ա-Ղ-Ղ-ա-խ-ո-հ - հ-ի - հ-ա-ց· rectus mente - prudens - sapiens.

Ա-Ղ-Ղ-ա-կ-ա-ն - ն-ի - ն-ա-ց· rectus - nominativus (casus).

Ա-Ղ-Ղ-ա-կ-ի *(adv.)*. directe - recte - recta.

Ա-Ղ-Ղ-ա-Հ-ա-ւ-ա-ա - ա-ւ - ա-ւ-ց· orthodoxus - rectae fidei.

Ա-Ղ-Ղ-ա-Հ-ա-ւ-ա-ա-ու-թ-ի-ւ-ն - թ-ե-ա-ն· fides orthodoxa *vel* recta.

Ա-Ղ-Ղ-ա-ն-կ-ի-ւ-ն - կ-ե-ա-ն - կ-ե-ա-ն-ց Ա-Ղ-Ղ-ա-ն-կ-ի-ւ-ն-ի - ն-ւ-յ - ն-ե-ա-ց rectangulum.

Ա-Ղ-Ղ-ա-պ-ե-ս *(adv.)*. recte - directe.

Ա-Ղ-Ղ-ա-փ-ա-ռ - ռ-ի - ռ-ա-ց Ա-Ղ-Ղ-ա-փ-ա-ռ-ա-Հ-ա-ւ-ա-ա } rectae fidei - orthodoxus - sanus.

Ա-Ղ-Ղ-ա-փ-ա-ռ-ու-թ-ի-ւ-ն - թ-ե-ա-ն· recta *vel* orthodoxa fides.

Ա-Ղ-Ղ-ե-ա-կ - կ-ի - կ-ա-ց· gubernaculum - temo.

Ա-Ղ-Ղ-ե-մ - ե-ց-ի· dirigo - erigo - corrigo - emendo - castigo - corripio - accommodo - moderor - constituo.

Ա-Ղ-Ղ-ի-չ - ղ-չ-ի - ղ-չ-ա-ց· dirigens - corrector - emendator - ductor - dux - gubernator - moderator - rector.

Ա-Ղ-Ղ-Ո-Ղ - ղ-ի - ղ-ա-ց· rectus - directus - erectus.

Ա-Ղ-Ղ-Ո-Ղ-ու-թ-ի-ւ-ն - թ-ե-ա-ն Ա-Ղ-Ղ-ու-թ-ի-ւ-ն - թ-ե-ա-ն } directio - rectitudo - emendatio - correctio - correptio - virtus - aequitas - aequum - iustitia - veritas - verum.

» *ո-ւ-ղ-ղ-ու-թ-ե-ա-մ-բ (adv.)*. recte - iuste - iure - merito.

Ա-Ղ-ա - ա-ւ-ս (Ը-ղ-ա-ւ-ս) - ա-ւ-ց· camelus - dromas.

Ա-Ղ-ա-ւ-ա-պ-ա-ն - ն-ի - ն-ա-ց· camelarius.

Ա-Ղ-ա-ե-ն-ի - ն-ւ-յ - ն-ե-ա-ց· pellis camelina.

Ա-Ղ-ա-խ-ա-ւ-ա-ն-ի - կ-ի - կ-ա-ց· grex camelorum.

Ա-ն-ա-կ-ա-կ-ա-ն - ն-ի - ն-ա-ց Ա-ն-ա-կ-ա-ն - ն-ի - ն-ա-ց } habitualis - consuetus - solitus.

Ա-ն-ա-կ-ու-թ-ի-ւ-ն - թ-ե-ա-ն· habitudo - habitus - affectus - status - assuetudo.

Անայն - նի (- նոյ) - նից· vacuus – carens – inanis – vanus – inutilis.

Անայնաբան - նի - նից· inaniloquus – vaniloquus.

Անայնաբանեմ - եցի· ineptio – blatero – loquitor – inania loquor – tricor.

Անայնաբանութիւն - թեան· vaniloquium – vaniloquentia – stultiloquium – vana conversatio – ineptiae – gerrae – nugae – tricae.

Անայնաբար / Անայնապէս (adv.). frustra – incassum – nequicquam – inutiliter – inaniter.

Անայնահաւատ - տի - տից· homo modicae fidei – incredulus.

Անայնաձեռն (adv.). manu vacua – frustra.

Անայնանամ - յնացայ· vacuor – exhaurior – exinanior – inanior – me deprimo *vel* demitto – evanesco.

Անայնացուցանեմ - ցուցի· exinanio – inanio – deprimo – exhaurio – evacuo.

Անայնութիւն - թեան / Անայնումն - յնմեան vacuitas – inanitas – vanitas – vana conversatio – vaniloquium.

Անդ, ընդոյ - դոց· lanugo – pulvis.

Անդ, ընդոյ - դոց· legumen – siliqua – semen.

Անելի - լւոյ - լեաց· habens – tenens – apprehendens – comprehendens.

Անելիք· instrumentum apprehensionis – forceps.

Անիմ, կալայ, կալ (կա)· habeo – possideo – dominor – contineo – comprehendo – apprehendo – prehendo – capio – suscipio – aestimo – arbitror – opinor – possum – valeo – cohibeo – inhibeo – fero – tollo.

» զձեռանէ առնիմ *Vid.* Ձեռն:

» առնել առնիմ: habeo quidem, vere – possideo reapse.

» պահակ առնիմ *Vid. in* Պահակ:

Անկն - կան (*Vid. pl.* Կանջք)· auris – auricula – auditus.

» առնկն դնեմ, եդի· aurem praebeo – audio – intendo – attendo – ausculto – obedio – pareo – obtempero.

Անկնդիր - դրի - դրից· auditor – auscultator – obediens – dicto audiens – obsequens.

» առնկնդիր լինիմ, եղէ· auribus percipio – attendo – audio – obtempero – pareo – obedio – confido.

Անկնդրեմ - եցի· aures do – ausculto – pareo – obtempero – obedio.

Անկնդրութիւն - թեան· auditio – attentio – obtemperantia – obedientia – auscultatio.

ՈՒՆԿՈՒՆՔ· ansa - ansula.

ՈՒՆՈՂՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ· possessio - potentia - habitus.

ՈՒՆԷ *vel* ՈՒՆՔ, ՈՒՆՉԱՑ (-ՉՈՑ)· naris - nasus - mystax - grani.

» ՂԸՆՉՈՎՔ ԱՌՆԵՄ, ԱՊԱՐԻ· mystacem compono *vel* colo.

» ՀՈՒՆՉԱՑ ՔԵՐԵՄ - ԻԾԻ· ludos facio - irrideo - derideo - sperno - despicio - contemno - iocor.

ՈՒՇ - ՀՈՑ (-ՀԻ)· memoria - recordatio - mens - animus - attentio.

» ՀՈՒՇ ԱՌՆԵՄ, ԱՊԱՐԻ· commoneo - admoneo - commemoro - in memoriam revoco.

» ՀՈՒՇ ԼԻՆԵՄ, ԿՂԷ· memor sum - recordor - memini - in cogitationem cado *vel* incido.

» ՈՒՇ ԿՂԵԱԼ ՀԱՅԵՄ - ՀԵՑԱՅ· respicio - inspicio - fixis oculis intueor - contemplor.

» ՈՒՇ ԱՌՆԵՄ, ԱՊԱՐԻ *vel* ԱՌՆՈՒՄ, ՈՒՌԻ *vel* ՂՆԵՄ, ԿՂԻ *vel* ՈՒՆԵՄ, ԿԱՂԱՅ· persequor - quaero - conor - nitor - caveo - attendo - speculor - observo - studeo - curo - congredior.

» ՈՒՇ ԵՒ ՈՒՐՈՒՇ· intellectus - mens - animus - attentio.

» ՈՒՇԻ ՈՒՇՈՎ *(adv.)*. attento animo - attente - studiose.

ՈՒՇԱՔԵԼԵՄ - ՔԵՑԻ
ՈՒՇԱՔԵԼԻՄ - ՔԵՑԱՅ
} recordor - commemoro - memini - reminiscor - ad me redeo - resipisco.

ՈՒՇԱԴԻԼԵՄ - ԼՑԻ· aures praebeo - attendo.

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ· attentio - cautio.

ՈՒՇԱԹԱՓ - ՓԻ - ՓԻՑ (-ՓԱՑ)· insanus - fatuus - delirans - delirus - desipiens.

» ՈՒՇԱԹԱՓ ԼԻՆԵՄ, ԿՂԷ· insanio - fatuus fio - deliro - desipio.

ՈՒՇԱԹԱՓԻՄ - ՓԵՑԱՅ· desipio - deliro - insanio - infatuor.

ՈՒՇԿՂ - ՂԻ - ՂԱՑ
ՈՒՇԻՄ - ՇՄԻ - ՇՄԱՑ
} ingeniosus - perspicax - sagax - memoriosus - bonâ memoriâ praeditus.

ՈՒՇԿՂՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ
ՈՒՇԻՄՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ
} ingenium - perspicacitas - sagacitas.

ՈՒՇՄԱՊՈՅՆ - ՊՈՒՆԻ - ՊՈՒՆԻՑ· - ingeniosior - perspicacior - sagacior.

ՈՒՈ - ՈՈՅ - ՈՈՑ· palmes - ramusculus vitis - sarmentum - malleolus - propago.

ՈՒՆԵՂ - ՆՈՅ - ՆԵԱՑ
ՈՒԻ - ՈՒՈՅ - ՈՒԵԱՑ
} salix.

ՈՒՈՒԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ· rete - cassis - verriculum - sagena.

ՈՒՈՒԱՆԵՄ - ԿՑԻ· irretio - verriculo capio - venor - sagenâ piscor.

ՈՒՈՁԱՆԱՄ - ՁԱՑԱՅ· abundo - affluo - flores emitto - flo-

resco – germino – pullulo – fruticor – impleor – expleor.

Ա-ռն – ա-ան – ա-ունք – ա-անց· malleus – clavus.

Ա-ռնում – ա-եայ – ա-ուցեալ· tumeo – intumesco – compleor – turgesco – effero me – superbio.

Ա-ուցանեմ – ցի· tumefacio – inflo.

Ա-ուցիկ· tumidus – tumefactus – turgidus – inflatus – procellosus – tener – mollis.

» **Հողմ ա-ուցիկ·** typhon – aquilo – boreas.

Ա-ուցումն – ման· inflatio – inflatus – tumor – arrogantia – superbia – fastus.

Ա-ս – սոյ *vel* **Ա-սք – սոց** humerus – dorsum – tergum – scapulae – armus.

» **Յու-ս ա-նիմ, կալայ·** humeris gesto *vel* effero.

Ա-սանիմ – սայ – սի-ր· studeo – disco – edisco – perdisco – scio – doceor – edoceor.

Ա-սանոց – ցի – ցաց· humerale.

Ա-սո-ղություն – թիան *vel* **Ա-սու-ցումն – ման – մունք – մանց** studium – doctrina – documentum – disciplina – doctum verbum – praeceptio – scientia – regula – religio.

Ա-սու-ցական – նի – նաց· scholasticus – mathematicus – edoctus – doctus – peritus.

Ա-սու-ցական-ություն – թիան· mathematica – doctrina.

Ա-սու-ցակից – կցի – կցաց· condiscipulus – auditor – studens – alumnus – collega.

Ա-սու-ցասէր – սիրի – սիրաց· amans studiorum *vel* doctrinae – literatus – studiosus – doctus.

Ա-սու-ցասիրու-թիւն – թեան· amor doctrinae *vel* studiorum – scientia – studium – eruditio.

Ա-սու-ցանեմ – ցի· doceo – edoceo – erudio.

Ա-սու-ցիչ – ցչի – ցչաց **Ա-սու-ցող – ղի – ղաց** doctor – praeceptor – magister – professor – antecessor.

Ա-սու-ցումն – ցման *vel* **Ա-սու-ցչու-թիւն – թեան** documentum – doctrina – praeceptio – eruditio – institutio.

Ա-սաւելն *vel* **Ա-սաւէք** *(adv.)*. alio – aliunde – unde.

» **ամենայն ա-սաւէք** *(adv.)*. undiqueversum – quoquoversus.

» **ոչ ա-սաւէք** *(adv.)*. non aliunde – a nullo loco – nulla ex parte.

Ա-սի *(adv. et coni.)*. unde – quo – deinde – consequenter – ideo – propterea.

» **ա-սի և իցէ·** undecumque.

Ա-սպ – տի – տիք – տիւք (– տեաց)· filius – natus.

ՈՒՏԵԼԻ - ԼՈՅ - ԼԻԱՑ. edulis - esculentus - vescus - edens - comedens - manducans.

ՈՒՏԵՄ, ԿԵՐԱՅ, ԿԵՐ. edo - comedo - manduco - cibum sumo *vel* capio - consumo - devoro - rodo - vescor.

» ՃԱՇ ՈՒՏԵԼ *Vid. in* ՃԱՇ:

ՈՒՏԵԱՍ - ՍԻ - ՍԻՑ. esus - cibus - comestura - victus.

ՈՒՏԻՃ - ՄՃԻ - ՄՃԱՑ. tinea - porrigo - blatta - aerugo - erosio.

ՈՒՏԻՉ - ՄՉԻ - ՄՉԱՑ. manducans - manduco - comedens - comedo.

ՈՒՏԻՔ - ՍԵԱՑ. dies, in quibus carnem edere licet - carnis esus.

ՈՐՔ (*adv.*). ubi? - ubinam? - quo?

» ՈՐՔ ԵՒ. ubicumque - ubivis - quocumque - quacumque.

» ՈՐՔԻՑՆ. tandem - denique - demum - vix - aegre - difficulter.

ՈՒՐԱԳ - ԴԻ - ԴԱՑ. dolabra - dolabella - runcina - ascia - securis - malleolus.

ՈՒՐԱԽ. laetus - hilaris - hilarulus - gaudens - exsultans.

» ՈՒՐԱԽ ԱՌՆԵԼ, ԱՐԱՐԻ. hilaro - exhilaro - laetificо - laetitiâ afficio - oblecto.

» ՈՒՐԱԽ ԼԻՆԵԼ, ԿՂԷ. hilaresco - laetor - gaudeo - exsulto - gestio - congratulor - epulor - convivor.

ՈՒՐԱԽԱԼԵՐ
ՈՒՐԱԽԱԼԻՑ
ՈՒՐԱԽԱԿԱՆ
} laetabundus - laetificus - iucundus - hilaris - exsultabundus.

ՈՒՐԱԽԱԿԻՑ - ԿՑԻ - ԿՑԱՑ. gratulator - congratulator - oblectator.

» ՈՒՐԱԽԱԿԻՑ ԼԻՆԵԼ, ԿՂԷ. gratulor - congratulor - convivor - oblector.

ՈՒՐԱԽԱՍԻԱ. laetans - laetabundus.

ՈՒՐԱԽԱՆԱՄ - ԽԱՑՑԱՅ. laetor - gaudeo - hilaresco - exsulto - gestio.

ՈՒՐԱԽԱՐԱՐ
ՈՒՐԱԽԱՒԷԱ
} laetificans - laetabundus - exsultans - delectans - oblectans.

ՈՒՐԱԽԱՑՈՒՑԱՆԵԼ-ՑՈՒՑԻ. laetificо - laetitiâ afficio - hilaro - exhilaro - oblecto - delecto.

ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. laetitia - gaudium - iucunditas - hilaritas - exsultatio - oblectatio - convivium - epulae.

» ՈՒՐԱԽՈՒԹԻԱՄԲ (*adv.*). laete - iucunde - hilariter - exsultanter.

ՈՒՐԱՆԱՄ - ՐԱՑՑԱՅ. nego - abnego - negito - reiicio - repudio - repulso - eiuro - deficio a fide *vel* a religione - blasphemo - abdico - amoveo - exsecror - recuso - inficias eo - detrecto - abnuo.

Ա-Ր-Ա-Ն-Ա-Ո-Ր (*adv.*). ubicumque - ubivis - ubi - quo.

Ա-Ր-Ա-Ա-Ա-Ն. negatio - recusatio - repudiatio - repulsa - eiuratio - apostasia.

» *Յ-Ո-Ւ-Ր-Ա-Ա-Ա-Ն Լ-Ե-Ն-Ի-Մ, ե-ղ-Ե vel կ-Ա-Մ; կ-Ա-յ-Ի.* nego - abnego - denego - recuso - repudio - renuo - respuo - repulso - eiuro - deficio a fide - abdico - inficias eo.

Ա-Ր-Ա-Ր - Ր-Ի - Ր-Ա-Ւ (*graec.*). stola - vestitus - orarium - fascis.

Ա-Ր-Ա-յ-Ե-Ա-Լ - Ե-Ղ-յ - Ե-Ղ-ց } negans
Ա-Ր-Ա-ց-Ո-Ղ - Ղ-Ե - Ղ-ա-ց } negans
- negabundus - desciscens - rebellis - apostata - praevaricator - inficiator.

Ա-Ր-Ա-ց-Ո-Ւ-Թ-Ի-Ւ-Ն - Թ-Ե-Ա-Ն } negatio
Ա-Ր-Ա-ց-Ո-Ւ-Մ-Ն - յ-Մ-Ա-Ն } negatio
- recusatio - repulsa - repudiatio - inficiatio - eiuratio - defectio - apostasia - praevaricatio - error - transgressio.

Ա-Ր-Ր-Ա-Թ - Թ-Ո-Ւ - Թ-Ո-Ւ-ց. dies Veneris - feria sexta - Parasceve.

Ա-Ր-Ե-Մ-Ն (*adv. et coni.*). ergo - idcirco - aliquando - quasi - fere - circiter - circa - igitur - itaque - alicubi - iam - quidem.

Ա-Ր-Ի-Ք (*adv.*). alicubi - usquam - sicubi.

» *Ա-Մ-Ե-Ն-Ա-յ-Ն Ա-Ր-Ի-Ք.* ubique terrarum - quacumque.

» *Ո-Չ Ո-Ւ-Ր-Ի-Ք.* nusquam - nusquam gentium.

Ա-Ր-Կ-Ա-Ն-Ա-Ւ-Մ - կ-Ա-ց-ա-յ. elephantiasi laboro - lepris afficior.

Ա-Ր-Կ-Ո-Ւ-Թ-Ի-Ւ-Ն - Թ-Ե-Ա-Ն. elephantiasis - elephantia - leprae.

Ա-Ր-Ա-յ-Ն (*adv. et praep.*). separatim - seorsum - seiunctim - singillatim - praeter - absque - sine.

» *Ա-Ր-Ա-յ-Ն Ա-Ր-Ա-յ-Ն.* singulatim - singillatim - distincte.

Ա-Ր-Ո-Ւ - Ո-Ւ-Ի - Ո-Ւ-ա-ց. somnium - phantasma - spectrum - visio - visum.

Ա-Ր-Ո-Ւ-Ա-Կ-Ա-Ն - Ն-Ի - Ն-Ա-ց. imaginatio - commentum - fictio - umbra - simulatio - simulacrum - idolum - spectrum - species.

» *Ո-Ր-Ո-Ւ-Ա-Կ-Ա-Ն-Ք.* manes - dii inferi *vel* inferni.

Ա-Ր-Ո-Ւ-Կ - Ր-Կ-Ի - Կ-ա-ց. elephantiasi laborans - lepris affectus - pauper.

Ա-Ր-Ո-Ւ-Շ. mens - animus - intellectus - attentio.

» *Ո-Ւ-Շ և Ո-Ւ-Ր-Ո-Ւ-Շ Vid. in* Ա-Ւ-Շ:

Ա-փ - փ-ո-յ - փ-ո-ց. foramen - fovea - fossa - cavum.

Ա-փ-Ի - փ-Ո-յ - փ-Ե-ա-ց. carpinus - fagus - opulus.

Ա-Ք, *Ո-Ր-Ո-Ւ-Ք.* aliquis - ullus - quidam - quis.

» *Մ-Ի-Ք vel Ո-Չ Ք-Ք.* nemo - nullus.

Ա-Ք-ո-Ղ - Ղ-Ե. carduus - spina - sentis - dumus.

Չ

Չ *(forma contracta adverbii* Ոչ *quae nomini coniungitur).* non - nec - neque - vix.

Չարգ - դի - գաց· prava *vel* vilis natio - improba gens.

Չախոժահան - նի - նաց / Չախոժելի - լւոյ - լեաց} displicens - molestus - fastidiosus - incommodus.

Չակերտ· incisum - punctum - interpunctio.

Չահագին / Չահաւոր} non terribilis - nec terrificus - nunquam tremendus *vel* formidabilis.

Չաման - նոյ· cuminum - cyminum.

Չամիչ - միչոյ (-միչի)· uva passa *vel* insolata.

Չանձնաւոր - րի - րաց· vitâ *vel* animâ carens - impersonalis.

Չանցաւոր - րի - րաց· quod non transit - perpetuus - aeternus - sempiternus.

Չաստուած - ծոյ - ծոց· dii gentium - idolum - simulacrum.

Չաստուածուհի - հւոյ - հեաց· dea - diva.

Չար - րի (-րոյ) - րաց· malus - iniquus - nequam - improbus - pravus - malignus - putridus - perversus.

» Չարաւ *(adv.).* male - prave - flagitiose - perverse - perperam - nequiter - improbe - maligne.

Չարաբաստ - ախ - ախց· infelix - miser - calamitosus - malus - malignus.

Չարաբար - բի - բաց / Չարաբարոյ - յի - յեաց} male moratus - malignus - malitiosus - malus - improbus - pravus - nequam - nequissimus - stolidus.

Չարաբարութիւն - թեան· morum licentia - malignitas - malitia - improbitas - pravitas - nequitia - calliditas.

Չարագանիմ - նեցի· immaniter verbero - fustibus caedo - mulco.

Չարագոյն - գունի - գունից· peior - nequior - deterior - pessimus - nequissimus.

Չարագործ - ծի - ծաց· maleficus - maleficiens - mala faciens *vel* operans - facinorosus - fraudator - insidiosus - nequam - vafer.

Չարագործութիւն - թեան· malefactum - maleficentia - nequitia - astutia - versutia - calliditas.

Չարաթոյն - թունի - թունից· venenosus - venenatus - no-

xius – nocivus – perniciosus – exitialis.

Չարաժողով – վոյ· conciliabulum – coetus nequam.

Չարախօս – սի – սիոյ (– սայ)· accusator – calumniator – criminator – obtrectator – detrectator – oblocutor – delator – insimulator – diabolus – daemon.

» *չարախօս լինիմ, եղէ·* accuso – calumnior – criminor – obtrecto – detraho – obloquor – defero – insimulo.

Չարախօսեմ – սեցի· calumnior – accuso – obtrecto – criminor – detrecto – detraho – maledico – insimulo – obloquor – defero.

Չարախօսանք – նայ *vel* Չարախօսութիւն – թեան } accusatio – calumnia – calumniatio – criminatio – oblocutio – obtrectatio – detractio – insimulatio – maledictio – delatio.
Չարախօսք – սիոյ }

Չարակամ – մի – մայ· malevolus – malignus – improbus – coinquinatus – malus – perfidus.

Չարակամութիւն – թեան· malevolentia – malignitas – improbitas – perfidia.

Չարահեղ – ղի (– ղոյ)· pestis – lues.

Չարակին – կան – կունք – կանց· fascinans – invidus – invidiosus – lividus – aemulator – aemulus.

Չարակնեմ – նեցի· fascino – invideo – aemulor – liveo.

Չարակնութիւն – թեան· oculus malus – fascinatio – fascinamentum – invidia – livor – aemulatio.

Չարահոտ· putidus – foetidus.

Չարահոտութիւն – թեան· putor – foetor – nidor.

Չարաղանդ – դի – դիոյ· sectae addictus – sectator – factiosus – haereticus.

Չարաղանդութիւն – թեան· secta – haeresis – factio – error.

Չարաճճի – ճճւոյ – ճճեաց· mala bestia – belluinus homo.

Չարամիտ – միտ – մտաց· malignus – versutus – fraudulentus – callidus – improbus – impius – pravus.

Չարամտութիւն – թեան· malignitas – malitia – fraudatio – calliditas – improbitas – pravitas.

Չարանամ – բացայ· male afficior – aegre fero – invideo – liveo – indignor – depravor – nequiter ago – pervertor – peior fio.

Չարանիւթ – թի – թից· machinator *vel* molitor malorum – insidiator.

Չարաչար· pessimus – detestabilis – dirus – saevus – asper – difficilis.

Չարաչար / Չարապէս (adv.). male - perverse - perperam - dire - dure - saevissime - vehementer - graviter - acriter - impense.

Չարասէր - սիրի - սիրայ. amator mali - malevolus - improbus - pravus - nequam.

Չարասեայ - սեցի - սեցայ. osor malitiae - probus - honestus - benignus.

Չարթարար - րի - րայ. maleficus - facinorosus - scelestus - malignus - perniciosus.

Չարարարութիւն - թեան. maleficentia - maleficium - malignitas - facinus - scelus.

Չարարուեսա - ար - արի. malitiosus - malignus - malevolus - fraudulentus - callidus - astutus - vafer.

Չարարուեսաբար (adv.). malefice - fraudulenter - callide - astute.

Չարարուեսութիւն - թեան. malefactum - fraudulentia - calliditas - astutia - vafritia.

Չարայուցանեմ - ցուցի. malefacio - concito - incito - impello - furio - torqueo - crucio - depravo - conturbo - ad iracundiam provoco.

Չարափառ - ոի - ուայ. haereticus - addictus sectae - sectator - heterodoxus.

Չարափառութիւն - թեան. haeresis - secta - factio.

Չարի - լուծ vel Չարիք - լեայ / Չարութիւն - թեան malum - malitia - malignitas - nequitia - iniquitas - pravitas - improbitas - facinus - vitium - molestia - vexatio.

Չարչարակից - կցի - կցայ. simul patiens - misericors - condolescens.

» Չարչարակից լինիմ, եղէ. simul patior - commisereor - commiseresco - condoleo.

Չարչարակցիմ - ցեցայ. una simul patior - concrucior - commiseror - commiseret me - condolesco.

Չարչարակցութիւն - թեան. simul cruciatus - commiseratio - conquestus.

Չարչարանք - նաց. malum - stigmata - cruciatus - tormentum - afflictio - labor - moeror - dolor - affectus.

Չարչարեմ - եցի. crucio - excrucio - torqueo - persequor - affligo - mulco - malis *vel* dolore afficio - male tracto - noceo.

Չարչարութիւն - թեան / Չարչարուածն - ման cruciatus - tormentum - quaestio - afflictatio - angor.

Չաւառալի - լուծ - լեայ. incredibilis - inopinatus.

Չաւառամ - ացի. incredulus sum - non credo - fidem non adiungo *vel* tribuo.

Չափ - փոյ - փոց (- փու - փուց). mensura - dimensio - modus - ratio - metrum - rhythmus - finis - terminus.

» *զչափ առնում, առի.* experior - tento - sentio - scio - iudico - probo - exploro.

» *ըստ չափ եկանեմ, եկի.* adultus fio - adolesco.

» *'ի չափ հասանեմ - սի.* aetatem habeo *vel* ago - mensuram aetatis attingo - ad virilem aetatem pervenio - vigeo - vireo.

» *չափով (adv.).* ad mensuram - moderate - temperanter - mediocriter.

» *արեամբ չափ, մահու չափ, ոչ-ովք չափ Vid. in* Ըրիւն, Մահ, Ոգի:

Չափաբանութիւն - թեան. versificatio - poësis - rhythmus.

***Չափազանցութիւն - թեան.** hyperbole - exaggeratio - superlatio.

Չափահասակ - կի - կաց. adultus - ad virilem aetatem perventus.

Չափաւոր - րի - րաց. moderatus - modestus - aequus - honestus - rectus - humilis - demissus animo - mediocris.

Չափաւորեմ - րեցի. moderor - tempero - modeste ago.

Չափաւորութիւն - թեան. moderatio - modus - modestia - humilitas - demissio animi.

Չափեմ - եցի. metior - dimetior - remetior - pondero - disquiro - versus facio - versifico - carmina condo.

Չափումն - փման. mensuratio - mensura - demensio - retributio - compensatio.

Չդոյ - յի - յից. quod non est - deest - deficit - nihil.

» *առ 'ի չդոյէ vel առ չդոյի.* ex defectu - pro inopia.

» *'ի չդոյէ 'ի դոյ ածեմ, ածի.* ex nihilo aliquid condo *vel* efficio - creo.

Չդոյութիւն - թեան. indigentia - egestas - paupertas - inopia - defectus.

Չէաքար - րի. pumex.

Չեպիսկոպոս - սի - սաց. pseudoepiscopus - indignus antistes.

Չերէց - րից. pseudosacerdos - indignus presbyter.

Չեւ *vel* Չեւ եւս (adv.). nondum - necdum - antequam - priusquam - adhuc non.

Չէ. non est - abest.

Չէ - էի - էից (- էոյ - էոց). quod non est *vel* existit - nihil - nihilum.

Չէզոք - քի - քաց. neuter.

Չէութիւն - թեան. nihilum - nihil.

Չժողովրդ - վրդեան. pseudopopulus - indigna gens.

Չժուժալի - լւոյ - լեաց. intolerabilis - intolerandus.

Չիղջ, չղջի - ջից. vespertilio.

Չիւն, չեր. passerculus.

Չիք. non est *vel* existit – abest.

Չիք, չքի. nihil – nihilum.

Չլսեմ ձայն առնեմ, ապարի. surditatem simulo – aures obstruo.

Չհամադդի – դ–ոյ – դեայ. differens *vel* dispar genere – dissimilis.

Չհանդուրժեմ – ժեցի. patientiam rumpo – ad impatientiam dilabor – stomachor.

Չհաւանական – նի – նայ. improbabilis.

Չհաւասալի *Vid.* Չաւասալի։

Չղջիկան – նի – նայ *Vid.* Չիղջ։

Չմիաբանութիւն – թեան. dissonantia – dissidentia – dissensio – discordia.

Չյուսալի. infidus – perfidus – infidelis.

Չնաշխարհիկ. incomparabilis – eximius – praecellens – singularis.

Չնչին – կը *vel etiam* / Չնչին – չնոյ – չնոյց } contemptibilis – contemnendus – inanis – inutilis – exiguus – tenuis – vilis – frivolus – minimus – nihil.

Չոգամ – գայ *Vid.* Կրթամ։

Չոր – րոյ – րոյց (– րից) / Չորայրին – յնոյ – յնոյց } aridus – arens – arefactus – siccus – exsiccatus – torridus.

Չորանամ – բացայ. areo – siccor – exsiccesco.

Չորացուցանեմ – ցուցի. arefacio – sicco – exsicco.

Չորեքամեայ. quatuor annorum – quadrimus – quadrimulus – quadriennis.

Չորեքամսեայ. quatuor mensium.

Չորեքանկիւն – կեան – կեանց / Չորեքանկիւնի – նւոյ – նեայ } quadrangulus – quadrarius – quadratum – quadrum.

Չորեքարիւր – րոյ – րոյց *Vid.* Չորեքհարիւր։

Չորեքեան *vel etiam* Չորեքին – բեցունց. quatuor simul.

Չորեքթեւեան. quatuor alis praeditus.

Չորեքկարգեան. quatuor ordinibus concinnatus, dispositus *vel* constans.

Չորեքկին – կնի – կնայց. quadruplus – quadruplex.

Չորեքկնեմ – նեցի. quadruplo – quadruplico.

Չորեքկուսի. quadratus – quadrarius – quadrangulus.

Չորեքհարիւր – րոյ – րոյց. quadrigenti – quadringeni – quadringenteni.

Չորեքհարիւրորդ – դի. quadringentesimus.

Չորեքշաբաթ–թու–(–թի)–ուց / Չորեքշաբաթի – թւոյ – թւոջ } Mercurii dies – feria quarta.

Չորեքպատիկ *(adv.)* quadruplicato.

Չորեքտասան – նի – նից. quatuordecim.

Ձորեքտասաներորդ - դի - դայ} Ձորեքտասաներորդեան} quartusdecimus – decimus quartus.

Ձորեքտասաներքին - նեցուն. quatuordecim simul.

Ձորեքօրեայ - րեկ - րեից. quatuor dierum – quatriduum.

Ձորիբ. quartus.

Ձորիցս vel Ձորիցս անդամ (adv.). quater – quartum.

Ձորուքիւն - քեան. ariditas – siccitas.

Ձորս Vid. Ձորք:

Ձորրեակ - եկի - եկայ. quaterni – quatuor.

Ձորրորդ - դի - դայ. quartus – quaterni.

» Էորրորդ անգամ (adv.). quarta vice – quater – quarto.

» Էորից Էորրորդայ կենուորք. excubiae – vigiliae.

Ձորրորդապետ - տի - տայ. tetrarcha – tetrarches.

Ձորրորդապետուքիւն - քեան. tetrarchia.

Ձորք - րից. quatuor – quaterni.

Ձորքսնիք - ձիոց. quadrigae – quadrigulae.

Ձորքոտանի - նուոյ - նեայ. quadrupes – quadrupedans.

Ձու - ւոյ - ւոյ. iter – via – profectio – discessio – discessus – decessio – castrorum motio – apparatus.

» Էու առնեմ, արարի vel 'ի Էու անկանիմ - կայ. iter facio vel conficio – proficiscor – discedo – in viam me do.

Ձուան - նի - նայ. funis – funiculus – rudens – restis – resticula.

Ձուանեայ} Ձուանեղէն} fune confectus – cannabinus.

Ձուար - ոի - ուայ vel Ձուարուկան - նի - նայ} miser – miserabilis – miserandus – infelix – aerumnosus – calamitosus.

Ձուարանամ - ուայայ. miser fio – aerumnâ vel calamitate afficior – infelix sum.

Ձուարուքիւն - քեան. miseria – aerumna – calamitas – infortunium – adversa fortuna – infelicitas.

Ձուիմ - եցի. iter ingredior – proficiscor – excedo – abeo – discedo – castra moveo – recedo.

Ձուղափառ. non orthodoxus – haereticus – schismaticus – dissidens.

Ձքահանայ - յի - յից. pseudosacerdos – indignus presbyter.

Ձքահանայապետ - տի - տայ. pseudopontifex – antipapa.

Ձքանամ - քայայ. ad nihilum redigor – abolesco – desum – pereo – evanesco – defectus solis vel lunae.

Ձքաւոր - րի - բայ. egenus – egens – indigens – inops.

Ձքաւորիմ - ըեցայ· egeo – indigeo – inops *vel* impotens sum – inopiam patior – deficio.

Ձքաւորութիւն - թեան· egestas – indigentia – inopia – penuria – defectus – paupertas.

Ձքնաղ - ղի - ղից / Ձքնաղագեղ } pulcher – formosus– – venustus – incomparabilis decore – eximius – admirabilis – mirificus – mirus – rarus.

Ձքնաղադէմ / Ձքնաղակերպ / Ձքնաղատես } venustus facie – formosus visu – pulcher aspectu – decorus.

Ձքոտի - տւոյ - տեաց· inanis – vanus – inutilis – vilis.

Ձքոտիմ - տեցայ· evanesco – aufugo – evolo – evado.

Ձքութիւն - թեան· decessio – destructio – indigentia – inopia – anxietas.

Պ

Պաղ

Պաղանիմ - դի· deosculor – osculor – suavior – basio.

» *Երկիր պագանիմ Vid. in* Երկիր։

Պալատան - նի - նաց *Vid.* Հալատան։

Պալատ - տի *vel etiam* / Պալատան - տան - տանց } *(lat.)*. palatium – domus regia – aula.

Պալար - րի - րաց· tumor – inflatus – cicatrix – signum – adustio – ulcus.

Պալարանամ - րացայ· tumeo – intumesco – turgeo – turgesco.

Պալիուն *(lat.)*. Pallium Pontificale.

Պախ - խի - խից· elixata caro – elixa.

Պախ

Պախարականք - նաց *vel* / Պախարակութիւն - թեան } contemptio – contemptus – aspernatio – despectatio – vituperatio – obiurgatio – reprehensio – correptio – incusatio.

Պախարակիմ - կեցի· contemno – aspernor – sperno – despicio – vitupero – obiurgo – reprehendo – corripio – incuso.

Պախեցուցանեմ - ցուցի· terreo – metum iniicio – percello – deturbo.

Պախիմ - խեցայ· timeo – metuo – exterreor – dehisco – incitor.

Պախուց - խցի (-խցոյ)· frenum – habena – lorum – capistrum.

պակաս - սի - սից· imperfectus - infectus - exiguus - brevis - curtus - diminutus - minor - paucus.

պակասագոյն - գունի - գունից· imperfectior - exiguior - brevior - minutior - perpaucus.

պակասամիտ - մտի - մտաց· insipiens - bardus - stultus - fatuus.

պակասամտութիւն - թեան· insipientia - stultitia - fatuitas.

պակասաւոր - րի - րաց· imperfectus - infectus - exiguus - curtus - brevis - paucus.

պակասեմ - եցի *vel* պակասիմ - սեցայ} desino - deficio - desum - privor - destituor - morior - exspiro - diminuor - imminuor - minuor.

պակասեցուցանեմ - ցուցի· diminuo - imminuo - minuo - privo - destituo - aufero.

պակասութիւն - թեան} defectus - defectio - inopia - penuria - diminutio - privatio - indigentia.
պակասումն - սման}

պակհում - կեայ - կուցեալ} obstupesco - stupefio - exagitor - exterreor - contremisco - percellor - tremo - pavesco - patior - conturbor.
պակչիմ - կեայ - կուցեալ}

պակշոտ - տի - տից (- տաց)· amore captus *vel* incensus - inverecundus - impudens - lascivus - luxuriosus - protervus.

պակշոտիմ - տեցայ· amore capior *vel* incendor - depereo - lascivio - luxurior - inhio - hio.

պակշոտութիւն - թեան· impudentia - protervia - luxuria - lascivia.

պակուսի - կման· timor - metus - pavor - tremor - pigritia - ignavia.

պակուցանեմ - ցի· stupefacio - tremefacio - exterreo - terreo.

պահ - հու - հուց (- հի - հից)· custodia - vigilia - carcer - vincula - tempus - hora - excubiae.

պահակ - կի - կաց· custos - curator - procurator - administrator - praepositus - praefectus.

» պահակ ունիմ, կալայ *vel* վարեմ - եցի· angario - adigo - impello - cogo.

պահակապան - նի - նաց· custodia - statio - praesidium - custos - praefectus.

պահանգ - գի - գաց· compages - compago - iunctura - commissura.

պահանորդ - դի - դաց· custos - mulio - excubitor.

պահանջանք - ջանաց} ratio
պահանջութիւն - թեան}
պահանջումն - ջման}

sumptuaria – exactio – postulatio – rei conditio.

պահանջեմ - ջից. exigo – peto – repeto – postulo – interrogo – quaero – requiro – exquiro – vendico – ulciscor – capio.

պահապան - նի - նաց. custos – protector – rector – praeses – moderator – excubitor – custodia – praesidium.

պահապանապետ - տի - տաց. praepositus custodum – princeps praesidiarius.

պահապանութիւն - թեան *Vid.* **պահպանութիւն**:

պահեմ - հից. custodio – servo – conservo – observo – reservo – cibo me abstineo – ieiuno – tego – operio – contineo.

» *զանձն պահեմ.* caveo – abstineo.

պահեստ - տի - տից. custodia – conservatio – cautio.

պահող - ղի - ղաց. ieiunus – ieiunans – cibo se abstinens.

պահպան - նի - նաց *Vid.* **պահապան**:

պահպանեմ - նեցի *vel* **պահպանեցուցանեմ** - ուցի } conservo – servo – tueor – protego – patrocinor – custodio.

պահպանիչ - նչի - նչաց } **պահպանող** - ղի - ղաց } servator – soter – salvator – liberator – protector – praeses – praefectus.

պահպանոց - ցի - ցաց. carcer – vincula – custodia.

պահպանութիւն - թեան. custodia – observatio – vigilia.

պահք - հոց. ieiunium – ieiunitas – inedia – abstinentia.

» *՝ի պահս լինիմ, եղէ.* ieiuno – cibo me abstineo.

պաղ - ղի - ղից. glacies – gelu – algor.

պաղանամ - ղացայ. glacior – gelasco – congelo – gelo – algeo – frigesco.

պաղատ
պաղատան *vel*
պաղատանք - նաց } supplicatio – deprecatio – precatio – postulatio – oratio – preces – petitio – rogatio.

պաղատաւոր. supplex – deprecator – postulator – intercessor.

պաղատիմ - տեցայ. supplico – deprecor – precor – postulo – exoro – oro – obtestor.

պաղատիկ - տկի - տկաց *vel* **պաղատիկ** - տկի - տկաց } carica – massa ficuum.

պաղիմ - ղեցայ. gelasco – congelo – gelo – glacior – algeo – frigesco.

պաղղեղ - հղի. alumen.

պաղումն - ղման. gelatio – congelatio – infrigidatio.

պաղպաղակ - կի - կաց. crystallus – crystallum – beryllus – lapis specularis – specular.

պաղպաջ - ջոյ. splendens –

praefulgens – candidus – micans – pellucidus.

պաղպաջեմ - ջել. luceo – reluceo – splendeo – splendesco – fulgeo – mico.

պաղպաջուն. lucidus – splendens – fulgens – fulgidus – micans – splendidus – candidus.

պաղպաջունք. lectica – rheda regia – sarracum regale.

պաճար - րի - րաց. pecus – iumentum – armentum.

պաճարանք - նաց. victus – nutrimentum – alimentum – industria – solertia – quaestus – emolumentum.

պաճուճաբար *(adv.)*. ornate – eleganter – concinne – decore.

պաճուճագեղ
պաճուճապարփ
պաճուճալի } exornatus – ornatus – concinnus – elegans – decorosus – decorus – venustus.

պաճուճան *vel*
պաճուճանք - նաց } ornamentum – ornatus – elegantia – concinnitas – decoramen – apparatus – superfluitas – redundatio – artificium – compositio – lenocinium – imaginatio.

պաճուճապատանք - նաց. pupa – fictus pusio – maniae – simulacrum.

պաճուճեմ - ել. orno – exorno – concinno – decoro – fingo – ostento.

պայազատ - տի - տաց. successor – heres – vicem gerens – stirps – posteri.

պայազատեմ - ել. succedo – vicem gero – regno – dominor.

պայազատութիւն - թեան. successio – progenies – stirps – proles – liberi – posteri.

պայթեմ - ել *vel etiam*
պայթեցուցանեմ - ցուել
պայթուցանեմ - ել } dirumpo – dirumpo – perrumpo – rumpo – crepo – effringo – confringo – diffringo – infringo – perfringo.

պայթեմ - ել *vel*
պայթիմ - թեցայ } disrumpor – displodo – strepo – perstrepo – intumesco – turgesco – crepo.

պայթիւն *vel*
պայթումն - թման } fragor – strepitus – crepitus – explosio – conquassatio.

պայծառ - ռի - ռաց
պայծառագեղ *vel*
պայծառապարփ } limpidus – candidus – praeclarus – illustris – perlucidus – perspicuus – splendidus – nitidus – fulgens – luculentus.

պայծառագոյն - գունի - ունից. limpidior – candidior – praeclarior – illustrior – lucidior – splendidior – nitidior – fulgentior.

Պայծառապատում - ացի. illustro - exorno - decoro.

Պայծառապատումն - ման. splendidus ornatus - illustratio - exornatio - decoramen.

Պայծառափայլութիւն - թեան. limpitudo - claritas - festum Transfigurationis D.N. I. Christi.

Պայծառանամ - ացայ. fulgeo - niteo - resplendeo - splendesco - clareo - exornor - reluceo - floresco - gloriâ afficior.

Պայծառապէս (adv.). praeclare - lucide - splendide - fulgenter - nitide - gloriose.

Պայծառավայելուչ / Պայծառաւսկիլ / Պայծառաւսիպ - formosus - splendens - fulgens - micans - lucidus - clarus.

Պայծառացուցանեմ - ցուցի. illustro - collustro - illumino - gloriâ afficio - clarifico - exorno.

Պայծառութիւն - թեան / Պայծառումն - ման - illustratio - gloria - splendor - fulgor - nitor - candor - claritas - magnificentia - pompa.

Պայման - նի - նաց. pactum - pactio - conditio - conventio - compositio - regula - ordo - ordinatio - modus - ratio - mensura - praestitutum tempus - statuta hora.

Պայմանաւոր - րի - րաց / Պայմանաւորական - pactitius - conditionalis - conventionalis - praestitutus - statutus.

Պայուսակ - կի - կաց. crumena - marsupium - saccus - sacculus.

Պայքար - րի - րաց. contentio - altercatio - disceptatio - pugna - certamen - luctatio - disputatio - dissertatio.

Պայքարեմ - րեցի / Պայքարիմ - րեցայ - contendo - altercor - discepto - pugno - certo - luctor - disputo - dissero.

Պան - նի - նից. paniculus - favus.

Պանդանդ - դի - դաց Vid. Պատանդ:

Պանդխտաբար (adv.). tanquam advena - hospitaliter - peregre.

Պանդխտակից. socius peregrini - advena - convena.

Պանդխտանամ - տացայ / Պանդխտիմ - տեցայ - solum muto - demigro - migro - peregrinor - demoror - diversor - divertor - incolo - accolo.

Պանդխտացուցանեմ - ցուցի. transfero in alienum solum - habitare facio in regione extranea - deporto.

Պանդխտութիւն - թեան. emigratio - demigratio - migra-

tio - peregrinatio - incolatus - commoratio extra patriam.

պանդոկ - կի *vel* / պանդոկի - կւոյ } *(graec.)*. diversoria taberna - diversorium - caupona - hospitium.

պանդոկապետ - տի - տաց. caupo - praepositus diversorii - custos hospitii - hospes.

պանդոյր / պանդորը } stolidus - vecors - stupidus - insanus - stultus.

պանդորութիւն - թեան / պանդուրութիւն - թեան } stultitia - vecordia - stupiditas - insania - stoliditas.

պանդուխտ - դխտի - դխտաց. accola - incola - advena - peregrinus - hospes.

պանիր - նրոյ (-նրի). caseus - caseum.

պանծալի - լւոյ - լեաց. gloriosus - illustris - laude dignus - laudabilis - commendabilis - venerabilis - magnificus.

պանծամ - ծայի *vel* / պանծանամ - ծայայ } glorior - me iacto - mihi arrogo *vel* tribuo - praesumo - confido in me.

պանծանք - նաց *vel* / պանծութիւն - թեան } gloriatio - ostentatio - iactantia - laus - laudatio - commendatio - praesumtio.

պանծացուցանեմ - ցուցի. laudo - commendo - gloriâ afficio - amplifico - magnifico - extollo - exalto - ostento.

պաշար - րի - րաց (-րոյ - րոց). stipendium - cibaria - viaticum.

պաշարեմ - րեցի *vel etiam* / պաշարեցուցանեմ - ցուցի } obsideo - obsidione cingo - circumdo - circumsedeo - circumsido - circumcingo - circumsepio - circumvallo - obstruo - occludo.

պաշարիչ. obsessor - circumdans.

պաշարումն - րման. obsidio - obsessio - circuitus - circuitio.

պաշտաւտական - նի - նաց. dos.

պաշտելութիւն - թեան / պաշտումն - ման } servitudo - ministerium - ministratio - munus - officium - cultus - famulatus - opus.

պաշտեմ - եցի. servio - deservio - inservio - ministro - famulor - colo - veneror - revereor - adoro - oro - precor - curo.

պաշտպան - նի - նաց. defensor - propugnator - protector - patronus - tutelarius - advocatus - minister.

պաշտպանեմ - եցի. defendo - propugno - protego - patrocinor - tutor - praesidio sum - tueor - suscipio - faveo - adsum - suppedito - praebeo - auxilior - opitulor - adsto.

պաշտպանութիւն - թեան
պաշտպանումն - նման
defensio - praesidium - tutela - adiutorium - servitium - patrocinium - opitulatio - officium - ministerium.

պաշտօն - տամն - տամունք - տամանց. servitus - officium - ministerium - ministratio - famulatus - cultus - cultura - munus - numen - obsequium - superstitio - veneratio - adoratio - religio - simulacrum - idolum - adulatio - diaconatus.

» պաշտօն առնում, առի. ministror - adoror - color.

պաշտօնական - նի - նաց. administrativus - muneri praepositus - administrator - minister.

պաշտօնակից - կցի - կցաց. socius ministerii - conservus - adiutor.

պաշտօնասէր - սիրի - սիրաց. religiosus - pius - superstitiosus.

պաշտօնասիրութիւն - թեան. religio - religiositas - pietas - superstitio.

պաշտօնատար - րի - րաց. ministrator - servus - inserviens - famulus.

պաշտօնատարութիւն - թեան
պաշտօնատարումն - րման
servitus - servitudo - famulatus - famulitium - ministerium - ministratio.

պաշտօնարան - նի - նաց. oratorium - sacellum - aedicula.

պաշտօնեայ - նէի - նէից. ministrans - minister - diaconus - colens - cultor - religiosus - obsequens - pius.

պաշտօնեպտութիւն - թեան. preces - horae canonicae - sacrum - sacrificium.

պապ - պի (- պու) - պաց. avus - Pontifex Maximus - Papa.

պապակ - կի. sitis - aviditas aquae.

պապակիմ - կեցայ. sitio - crucior - ardeo - ignesco - peruro.

պապանձեմ - ձեցի *vel etiam*
պապանձեցուցանեմ - ցուցի
silentium impero *vel* impono - obmutescere facio - elinguo - os obturo.

պապանձիմ - ձեցայ. obmutesco - elinguor - silesco - elinguis *vel* mutus fio.

պապանձումն - ձման. taciturnitas - silentium.

պապկայ - յի - յից. psittacus (avis).

պառակ - կի - կաց. ovile - grex - mandra.

պառակամայր - մօր. vacca - horda - lactaria bos.

պառական - նի - նաց. canis venaticus.

պառակիմ - կեցայ. iaceo - cubo - sterno me - disperdor - dissipor - dispertior.

Պառակտեմ - տեցի *vel etiam* առակտեցուցանեմ - ցուցի } dissocio - divido - disiungo - segrego - secerno - separo - scindo - discindo - dirimo.

Պառակտութիւն - թեան } Պառակտումն - տման } dissociatio - divisio - disiunctio - secretio - separatio - scissura - schisma - dissensio - discessio.

Պառաւ - ւոյ - ւուհք - ւանց. anus - anicula - vetula.

Պառաւական - նի - նաց. anilis - senilis.

Պառաւիմ - ւեցայ. anilem vitam ago - decrepita sum aetate - senesco - seneo - veterasco.

Պառաւութիւն - թեան. anilitas - aetas decrepita - senectus - senium.

Պասէք - քի *vel* Պասեքաւօն - նի Պասքա - քայի } Pascha - Christi resurgentis dies.

Պասկուճ. gryphus - gryps.

Պասուք - սքոյ (- սքու). sitis vehemens - ardor.

Պատատ - ռի - ռուհք - ռանց (- ռաց). tegumentum - tapetum - tapes - aulaeum - stratum - stragulum - lectus - scruta.

Պատատռակ - կի - կաց. parvum tapete - panniculus.

Պատատռակաւ - լի - լաց. sindon - linteum.

Պատքեցուցանեմ - ցուցի. sitim incito *vel* provoco.

Պատքիմ - քեցայ. sitio - ardeo - peruro.

Պատքութիւն - թեան Պատքումն - քման } sitis - ardor.

Պատ - տի - տից. murus - paries - circuitus - gyrus.

Պատահ - հի - հից *vel etiam* Պատահար - րի - րից (- րաց) occursus - eventum - casus - fortuna - plaga - infortunium - accidens - calamitas - affectus.

Պատահեմ - հեցի Պատահիմ - հեցայ } occurro - obviam eo - adsum - accidit - evenit - contingit - evado.

Պատահութիւն - թեան Պատահումն - հման } occursio - eventus - fortuna - casus - exitus - incursio - incursus - conversatio - affectio.

Պատաղիճ. hedera - clavicula - capreolus.

Պատաղիմ - ղեցայ. implicor - involvor - vaco - me exerceo - operam navo, impendo *vel* pono.

Պատաղումն - ղման. occupatio - exercitium - studium.

Պատան - նի - նաց. involucrum pro defunctis - linteum mortuarium - sepultura - vestis sepulcralis.

պատանդ - դի - դից (-դաց)
պատանդութիւն - թեան
obses - pignus - legatus - pigneratio - legatio.

պատանդեմ - եցի. pignoro - oppignoro - obsidem posco *vel* accipio - ligo - alligo - vincio.

պատանեակ - նեկի - նեկաց. puer - adolescens - iuvenis - pubes.

պատանեկանամ - կացայ. puerasco - adolesco - iuvenesco - pubesco - repubesco.

պատանեկիկ. puerulus - puellus - adolescentulus - iuvenculus.

պատանեկութիւն - թեան
պատանութիւն - թեան
pueritia - adolescentia - iuventus - iuventa - integra aetas - pubertas.

պատանի - նւոյ - նեաց. puer - adolescens - iuvencus - - iuvenculus - iuvenis.

պատառ - ոի (- ոյ) - ոաց. buccella - buccea - bolus - mica - frustum *vel* fragmentum panis.

պատառատուն. fissus - laceratus - pannuceus - pannosus - dilaniatus.

պատառաքաղ - դի - դից (-դաց). furcula - fascinula - fuscina.

պատառեմ - եցի. scindo - conscindo - lacero - dilacero - in frusta concido - caedo - discerpo - frango - confringo - findo - rumpo - dirumpo - trucido - occido - neco - decido - seco - rimor - sulco - dilanio - lanio.

պատառիկ. frustulum - micula.

պատառուածք - ծոց - ծոց
պատառումն - ման
scissura - laceratio - dilaceratio - laniatio - rima - fissura - fissio - ruptio - diruptio - fractura.

պատասխանատու - տուի - տուաց. responsor - rationem referens - resolvens.

պատասխանատուութիւն
պատասխանատուրութիւն
responsio - responsum - ratio - defensio - solutio.

պատասխանեմ - նեցի. respondeo - causam ago - culpâ libero *vel* eximo - defendo.

պատասխանի - նւոյ - նեաց
պատասխանութիւն - թեան
responsum - responsio - defensio - ratio - apologia.

» պատասխանի առնեմ, արարի *vel* տամ, ետու. responsum do - respondeo - defendo - causam ago.

պատաւ - ոի - ուաց. involucrum - sarcina - onus - impedimenta - clitellae - stratum.

պատաւեմ - եցի. involvo - obvolvo - implico.

պատաւուկ - ուկի - ուկաց. hedera.

պատարագ - դի - դաց. munus

- donum - oblatio - hostia - sacrificium - sacrum - consecratio - xenium.

պատարագաբեր - բի - բաց. munus afferens - donum offerens.

պատարագադրծութիւն - թեան. sacrificatio - sacrificatus - consecratio - sacrificium.

պատարագամատոյց - տուչ - տուցաց. sacrificans - consecrans - sacrificium - consecratio - sacrorum liber - Missale - sacrificus.

պատարագեմ - եցի. sacrifico - sacrificium offero - rem divinam facio - munus praebeo.

պատարագիք - գեաց. oblatio - donum *vel* munus pro sacrificio.

պատարուն. plenus - copiosus - refertus - repletus.

պատգամ - մի - մաց. verbum - dictum - sermo - oraculum - lex - decretum - eloquium - sententia - ordo - nuntium - responsum.

պատգամաբեր - բի - բաց
պատգամատար - բի - բաց
պատգամաւոր - բի - բաց } legatus - nuncius - nuntiator - nuntium afferens - orator - praedicator.

պատգամաւորեմ - եցի
պատգամաւորիմ - բեցայ } legatione fungor - officium nuncii gero - per legatos loquor.

պատգամաւորութիւն - թեան. legatio - missio - annuntiatio - nuntiatio.

պատգարակ - կի - կաց. lectulus - lectica.

պատեան - ենի - ենից. vagina - cortex - cutis - lorica - vas - theca - testa - thorax.

» **արկանեմ զսուր ի պատեանս.** gladium in vaginam recondo.

պատեհ - հի - հից. conveniens - decens - propitius - favens - congruus - aptus - idoneus - opportunus.

պատեհապար
պատեհապէս } *(adv.)*. convenienter - decenter - congruenter - apte - commode - rite - opportune - tempestive - idonee.

պատեհագոյն - գունի - գունից. valde conveniens - decentior - congruentior - aptior - opportunior - accommodatior.

պատեհութիւն - թեան. convenientia - decentia - congruentia - occasio - tempus - aptitudo - opportunitas.

պատեմ - եցի. circumdo - circumcingo - circumtego - complector - cooperio - implico - circumiicio - circumeo - involvo - ligo - alligo - colligo - vincio.

պատենապէն - պինի - պինաց. loricatus - loricâ tectus.

պատերազմ - մի - մունք - մայ. bellum - praelium - certamen - pugna - colluctatio - acies - dimicatio.

» պատերազմ առնեմ, ապարի *vel* մղեմ - կռիւ *vel* առնեմ, հատ. bellum gero - certamen ineo *vel* facio - praelium *vel* pugnam committo - cum hoste confligo - dimico - certo - pugno.

պատերազմական - նի - նաց. pugnatorius - bellicus - praeliaris - praeliator.

պատերազմակից - կցի - կցաց. compugnans - colluctator - praeliator - bellator - auxiliator - adiutor - hostis - inimicus - commilito.

» պատերազմակից լինեմ, եղէ. compugno - colluctor - dimico - certo - praelior - commilito - adiuvo - auxilior - opitulor - succurro.

պատերազմակցութիւն - թեան. colluctatio - res bellica - dimicatio - opitulatio.

պատերազմիմ - զմեցայ. pugno - certo - praelior - dimico - belligero - bello - contendo - colluctor - resisto - obsto.

պատերազմող - ղի - ղաց. bellicosus - belliger - bellifer - bellator - praeliator - miles - pugnator - pugnax - inimicus - hostis.

պատժապարտ - տի - ից (- տաց). noxius - reus - sons - nocens.

պատժապարտեմ - եցի. damno - condemno - punio - poenâ mulcto *vel* afficio.

պատժապարտութիւն - թեան. damnatio - condemnatio - culpa - noxa - poena - multa.

պատժեմ - եցի. punio - castigo - culpo - laedo - crucio - torqueo - damno - condemno - ulciscor - reprehendo - arguo - corripio - increpo.

պատժողութիւն - թեան *vel* պատիժ - ժոյ (- ժի) - ժոց. punitio - poena - castigatio - cruciatus - tormentum - damnatio - supplicium - noxa - culpa - correptio - vexatio - ultio - mulcta.

պատիճ - ճոյ - ճոց. proboscis - promuscis - cortex.

պատիճան. solanum melongena *vel* esculentum.

պատիր - րք. fallax - dolosus - fraudulentus - blandus.

» պատիրք. fallacia - dolus - deceptio - fraus - seductio.

պատիւ - տուոյ (- տուի) - ւոց. honor - dignitas - gloria - veneratio - praemium - munus - donum.

» 'ի պատիւ զմիմեանս հլա- նեմ, եցի. honore invicem praevenio - mutuam praesto observantiam.

պատկան - նի - նից *vel* պատկանաւոր - րի - րաց. conveniens - congruens - ido-

neus - aptus - opportunus - accommodatus - concinnus.

պատկանաւորեմ - բեցի } accommodo - apto - compono - iungo - coniungo - connecto - apparo - concinno.
պատկանեմ - նեցի }

պատկանաւորութիւն - թեան } convenientia - accommodatio - compositio - coniunctio - connexio - harmonia - congruentia - concinnitas - commissura.
պատկանութիւն - թեան *vel*
պատկանութիւն - նման

պատկառ *vel etiam* } verecundia - pudor - pudicitia - rubor - reverentia.
պատկառանք - նաց }

» պատկառ կամ, կացի· caveo - studeo - incumbo - operam do - conor - nitor - curam gero - attendo.

պատկառելի - լւոյ - լեաց· venerabilis - venerandus - verendus - honorandus - verecundus - pudibundus.

պատկառեմ - եցի *vel etiam* } vitupero - improbo - culpo - reprehendo - corripio - confundo - pudore afficio.
պատկառեցուցանեմ - ցուցի }

պատկառեմ - եցի *vel* } vereor - revereor - cunfundor - pudet - suppudet - erubesco.
պատկառիմ - ռեցայ }

պատկառոտ - ոտի - ոտաց· verecundus - pudibundus - pudicus.

պատկառութիւն - թեան } rubor - pudor - verecundia - pudicitia.
պատկառութիւն - ռման }

պատկեր - րի - րաց· imago - effigies - similitudo - species - forma - figura - simulacrum - statua.

պատկերագործ - ծի - ծաց· statuarum artifex - statuarius - plastes - fictor - pictor.

պատկերագործութիւն - թեան } statuaria - ars fictoris *vel* pictoris - pictura - effigies - descriptio - similitudo.
պատկերագրութիւն - թեան }

պատկերագրեմ - գրեցի· pingo - depingo - ad vivum reddo *vel* exprimo - statuam fingo - delineo - significo.

պատկերակից - կցի - կցաց· conformis - consimilis - persimilis - similis.

պատկերակցութիւն - թեան· conformatio - similitudo - similitas.

պատկերահան - նի - նաց· pictor.

պատկերամարտ - տի - տից (- տաց)· iconomachus - iconoclasta.

պատկերամարտութիւն - թեան· haeresis iconoclastarum.

պատկերանամ - բացայ· similis fio - speciem alicuius exhibeo - imitor - formor.

Պատկերացուցանեմ - յուցի / Պատկերեմ - բեցի } similem facio - assimilo - comparo - figuro - formo - fingo - infigo - imprimo.

Պատճառ - ռի (- ռոյ) *vel* / Պատճառք - ռաց } causa - ratio - occasio - tempus - praetextus - excogitatio - inventio - culpa - noxa - excusatio - species - fictio.

» *Ի պատճառս.* ob - propter - causâ - gratiâ.

Պատճառական - նի - նաց. efficiens - creatus.

Պատճառան - նի *vel* / Պատճառանք - նաց } causa - obtentus - praetextus - occasio - species - fictio.

» *պատճառանօք (adv.).* occasione data - superficie tenus - per speciem - specie.

Պատճառաւոր - րի - րաց. creatus - factus - noxius - reus - sons.

Պատճառեմ - եցի *vel* / Պատճառիմ - ռեցայ } praetexo - simulo - fingo - affecto - adiungo.

Պատճան *vel* Պատճէն - ճինի - ճինից. exemplar - apographum - authographum - rescriptum - rescriptio - forma.

Պատմաբան - նի - նից *vel* / Պատմաբանիչ - նչի - նչաց / Պատմաբանող - ղի - ղաց } narrator - historicus - annalium scriptor.

Պատմաբանեմ - եցի. narro - enarro - expono - recito - refero - concionor - dissero - celebro.

Պատմաբանութիւն - թեան. narratio - expositio - dissertatio - sermo - oratio - annales.

Պատմագիր - գրի - գրաց / Պատմագրող - ղի - ղաց } annalium scriptor - narrator - historicus.

Պատմագրական. historicus - narrans - chronicus.

Պատմագրեմ - բեցի. historiam *vel* annales scribo - narro - expono - refero - recito - litteris mando.

Պատմագրութիւն - թեան. historia - narratio - enarratio - chronica - chronici libri.

Պատմական - նի - նաց. historicus - narrans - chronicus.

Պատմեմ - եցի. narro - enarro - refero - recito - expono - nuntio - annuntio - denuncio - manifesto - recenseo.

Պատմիչ - մչի - մչաց / Պատմող - ղի - ղաց } historicus - narrator - annuntiator - nuntiator - delator.

Պատմութիւն - թեան. narratio - historia - expositio - explanatio - explicatio - declaratio - interpretatio - dissertatio - sermo - oratio.

Պատմուճակ - կի - կաց. custos *vel* praefectus vestiarii.

պատմուճան - նի - նաց. vestis - vestimentum - stola - tunica - indumentum - palla - laena.

պատնէշ - նիշի - նիշաց. vallum - septum - agger - propugnaculum - munimentum - sepes - fossatum - sudes - munitio.

պատշաճ - ճի - ճից. opportunus - idoneus - tempestivus - aptus - conveniens - accommodatus - congruus - decens - debitus.

» ըստ պատշաճի. iuxta opportunitatem - secundum convenientiam - decenter - congruenter - apte - opportune.

պատշաճաբար } պատշաճապէս } (adv.). opportune - idonee - tempestive - apte - convenienter - congruenter - decenter.

պատշաճագոյն - գունի - գունից. opportunior - tempestivior - aptior - convenientior - congruentior - decentior.

պատշաճական - նի - նաց } պատշաճաւոր - րի - րաց } opportunus - aptatus - accommodatus - idoneus - decens - consentaneus - congruus - conveniens - debitus.

պատշաճեմ - ճեցի vel etiam } պատշաճեցուցանեմ - ցուցի } accommodo - apto - paro - praeparo - concinno.

պատշաճիմ - ճեցայ. inservio - convenit - decet - congruit.

պատշաճագրութիւն - թեան } պատշաճութիւն - թեան vel } պատշաճումն - ճմեան } convenientia - congruentia - tempestivitas - decentia - opportunitas - decorum - species - commoditas.

պատշգամ vel պատշգամբ - բի - բաց. fenestra - atrium - conopoeum - cavaedium - vestibulum - porticus.

պատուական - նի - նաց. honorabilis - honoratus - honorificus - venerabilis - pretiosus - magni pretii - carus - praeclarus.

» առ. պատուականս ունիմ; կամ լայ. cum honore excipio - honoro - veneror - colo - aestimo - magni vel plurimi facio - revereor.

պատուականագոյն - գունի - գունից. honorabilior - venerabilior - pretiosior - praeclarior - praestantior.

պատուականանամ - կանացայ. honorabilis fio - pretiosus sum - magni aestimor.

պատուականութիւն - թեան. excellentia - praestantia - valor - praetium - aestimatio - dignitas - nobilitas - honor.

պատուակից - կցի - կցաց. coaequalis honore - par in gloria.

Պատուակցութիւն - թեան. coaequalitas honoris - parilitas gloriae.

Պատուանդան - նի - նաց. scabellum - scamnum - suppedaneum.

Պատուասէր - սիրի - սիրաց. amans honoris *vel* dignitatis - honoripeta - honestus - integer - ambitiosus - modestus - virtuosus - generosus - liberalis - magnificus - humanus.

Պատուասիրաբար / Պատուասիրապէս } (adv.). honorifice - honorate - honeste - generose - liberaliter - ambitiose - comiter - humaniter - alacriter - magnificenter.

Պատուասիրեմ - րեցի. honores appeto - honoro - veneror - revereor - observo - colo.

Պատուասիրութիւն - թեան. honor - dignitas - veneratio - reverentia - observantia - ambitio - iactatio - iactantia - gloriatio.

Պատուատուն - տի - տից. surculus - insiticia taleola - insitum - vinculum - ligamen - auxilium - subsidium - supplementum - adoptio.

Պատուատնկեմ - եցի. insero - inoculo - iungo - coniungo - copulo - configo.

Պատուատնկութիւն *vel* / Պատուատնկումն - տնկման } insitio - inoculatio - coniunctio - copulatio - cognatio.

Պատուար - րի - րաց. murus - paries - moenia - circummunitio - propugnaculum - trabs - munimen - tignum.

Պատուարաւոր - րի - րաց. trabibus contextus - contignatus.

Պատուաւոր - րի - րաց. honoratus - honorabilis - honorandus - honestus - nobilis - patricius - imperatorius.

Պատուաւորութիւն - թեան. dignitas - honor - veneratio - reverentia.

Պատուեմ - եցի / Պատուեմ - եցի } honoro - veneror - aestimo - colo - observo.

Պատուէր - ուերք. praeceptum - mandatum - iussum - imperium.

» պատուէր տամ, հատ. *vel* դնեմ, եդի. praecipio - mandatum *vel* iussum do - mando - iubeo - impero - ordino - doceo - denuntio.

Պատուիրակութիւն-թեան *Vid.* Պատուիրանակցութիւն:

Պատուիրակ - կի - կաց. delegatus - legatus - nuncius - explorator.

Պատուիրակութիւն - թեան. delegatio - legatio - officium nuncii - munus legati.

Պատուիրան - նի - նաց. prae-

ceptum – iussum – mandatum – imperium – praescriptio – decretum – edictum – denuntiatio.

» *պատուիրանաւ անցանեմ – ցի.* mandatum praetereo *vel* transgredior – imperium detrecto – praeceptum everto – non pareo – praevaricor.

պատուիրանազանց – ցի – ցից. violator *vel* ruptor praecepti – imparens – inobsequens – praevaricator.

պատուիրանազանցութիւն } vi-
պատուիրանհատութիւն } olatio mandati – imparentia – inobsequentia – praevaricatio.

պատուիրանապահ – հի – հաց. observator praecepti – executor mandati.

պատուիրանապահութիւն – թեան. observatio *vel* executio praecepti – obtemperatio – obedientia.

պատուիրեմ – րեցի. praecipio – iubeo – mando – mandatum *vel* iussum do – impero – decerno – annuntio – denuntio – ordino – dispono – constituo.

պատուհան – նի – նից (-նաց). fenestra – sensus.

պատուհաս – սի – սից. punitio – poena – supplicium – damnatio – obiurgatio – increpatio – mulcta – ultio – comminatio – mina – calamitas – infortunium – malum – crimen.

» *պատիժ պատուհասի.* retributio culpae – ultio – vindicta.

պատուհասական – նի – նաց. vituperabilis – reprehensione dignus – minax – terribilis – terrificus.

պատուհասիւ առնեմ, ապտրի. comminor – minor – arguo – reprehendo – obiurgo – increpo.

պատուհասեմ – սեցի. punio – poenâ mulcto *vel* afficio – castigo – corripio – increpo – ulciscor – obiurgo – arguo – coarguo.

պատուհասիչ – սչի – սչաց. punitor – correptor – vindex – iudex – cognitor – censor.

պատսպարան – նի – նաց. confugium – refugium – adiutor – auxiliator – liberator – servator – assertor.

» *պատսպարան լինիմ, եղէ.* protego – tueor – patrocinor – suscipio – sustineo.

պատսպարանեմ – եցի
պատսպարեմ – եցի vel etiam
պատսպարեցուցանեմ – ցուցի } protego – defendo – patrocinor – tueor – a labore recreo – solor – propugno – tutor – suscipio – circumdo – cogo – apprehendo – restituo – redintegro.

պատսպարիմ – րեցայ. confugio – perfugio – vires resumo.

պատսպարութիւն - թեան. patrocinium - defensio - praesidium - clientela - tutela.

պատրաստ - նի - նաց. dolosus - fallax - fraudulentus - decipiens - deceptor.

պատրանք - նաց. deceptio - dolus - fallacia - fraus - seductio - circumventio - insidiae.

պատրաստ - տի - տից. promptus - expeditus - paratus - praeparatus - accinctus - cautus.

» 'ի պատրաստի ունիմ, կալայ. in promptu habeo - accingor - praeparor.

» պատրաստ առնեմ, արարի. paro - praeparo - apparo - comparo.

» պատրաստ լինիմ, եղէ. paro me - paratus sum - accingor - caveo.

պատրաստաբար } (adv.). prompպատրաստակամ } te - parate - expedite - libenter - caute - facile.

պատրաստագոյն - գունի - գունից. promptior - paratior - expeditior.

պատրաստական - նի - նաց. promptus - paratus - praeparatus - expeditus - accinctus - opportunus.

պատրաստեմ - տեցի vel etiam պատրաստեցուցանեմ - ցուցի paro - praeparo - apparo - comparo - dispono - ordino - instruo - exhibeo.

պատրաստութիւն - թեան. praeparatio - paratio - apparatus - comparatio - subsistentia - supellex - vasa - cautio - cautela.

պատրեմ - եցի. decipio - fallo - seduco - adduco - illicio - depravo - corrumpo - fraudo - defraudo.

պատրիարք - քի - քունք - քաց (graec.). Patriarcha - Pontifex maximus.

պատրիարքանոց - ցի - ցաց պատրիարքարան - նի - նաց aedes, sedes *vel* domus patriarchalis.

պատրիարքութիւն - թեան. Patriarchatus - Pontificatus.

պատրիկ - րկի - րկունք - րկաց (lat.). patricius - nobilis - princeps - primores.

պատրիճ - տրճի - տրճաց պատրող - ղի - ղաց *vel* պատրողական - նի - նաց deceptor - fraudator - veterator - fallax - dolosus - seductor - assentator - fraudulentus.

պատրկութիւն - թեան. patriciatus - nobilitas - principatus - primatus.

պատրողութիւն - թեան պատրուճն - ուման fraus - fraudatio - dolus - fallacia - seductio.

պատրոյդ *vel* պատրոյկ - րուկի - րուկաց. ellychnium - funale - linum.

պատրուակ - կի - կաց. praetex-

tus – causa – color – species – simulatio – velamen – velum – velarium – persona – larva – operimentum – tegmen – sepes.

պատրուակեմ - եցի· praetexo – fingo – simulo – tego – obtego – velo – operio.

պատրուճակ - կի - կաց· victima – hostia.

պար - րու (- րի) - րուց· chorea – saltatio – multitudo – turba – frequentia – recognitio – tripudium – chorus – ordo – dispositio.

» **պար առնում, առի**· choreas agito – salto – tripudio – capio – contineo – comprehendo – circumdo – complector.

պարագայ - յի - յից (- յց)· circumstans – finitimus – praesens – circulus – gyrus – circumferentia – circumstantia – periodus.

» **պարագայց ամաք**· per multos annos.

պարագլուխ - լխոյ (- լխի)· praepositus *vel* magister chori – choragus – caput – dux.

պարագրեմ - եցի· contineo – comprehendo – capio – circumdo – describo – enarro – circumscribo – expono – orno – delineo.

պարագրութիւն - թեան· complexio – complementum – descriptio – enarratio – expositio – circumscriptio.

պարագիտեմ - եցի } circum-
պարահայեմ - յեցայ } spicio – oculis perlustro *vel* collustro – intueor – animadverto – observo – exploro.

պարածածկեմ - եցի· circumoperio – circumtego – circumdo – circumsepio – obsideo – operio – obtego – circumcingo.

պարակից - կցի - կցայ· socius saltatoris – collusor – sodalis – coniunctus – unitus – conspirans.

» **պարակից լինիմ, եղէ**· simul choreas agito – coniungor – conspiro.

պարակցութիւն - թեան· sodalitium – coniunctio – conspiratio.

պարայածեմ - ծեցայ· circumambulo – deambulo – obeo – circumeo.

պարայածութիւն - ծման· deambulatio – ambulatio – itio.

պարան - նի - նաց· funis – rudens – funiculus.

պարանեմ - նեցայ· revocor – revertor – redeo – retroëo.

պարանոց - ցի - ցաց· collum – cervix – isthmus.

պարանցիկք· chorea – saltatio – tripudium.

» **պարանցիկս առնեմ, արարի**· choreas agito – salto – tripudio.

պարապ - պոյ - պք· opportunitas – occasio – tempus –

intervallum – interstitium – spatium – otium – vacatio.

» *պարապով (adv.)*. opportune – tempestive.

» *օր պարապոյ*· dies opportunus – occasio – tempus.

պարապիմ – կի vel / *պարապիմ – պեցայ* } vaco – otior – torpeo – otiosus *vel* vacuus sum – exerceo me – occupor – incumbo.

պարապեցուցանեմ – ցուցի· exerceo – munus assigno – occupo – vacuo – exhaurio – amoveo – removeo.

պարապող – ղի – ղաց· otiosus – vacuus – desidiosus – vacans – otio deditus.

պարապութիւն – թեան / *պարապումն – պմանն* } vacuitas – otium – quies – occupatio – exercitatio – studium – tranquillitas – mora – opportunitas – occasio – tempus – assiduitas – scholion – adnotatio.

պարարակ – կի – կաց· altilis – pinguis – adipatus – obesus – saginatus – nutritus.

պարարեմ – եցի· pinguefacio – sagino – opimo – crasso – nutrio – alo.

պարարութիւն – բմանն· pinguedo – saginatio – crassitas – obesitas.

պարարտ – տի – տից (– տունք – տաց)· pinguis – saginatus – altilis – adipatus – obesus – crassus – fertilis – ferax – fecundus – opimus – pinguedo – adeps.

պարարտագոյն – գունի – գունից· pinguior – crassior – fertilior – opimior.

պարարտանամ – տացայ· pinguesco – crassesco – opimor – obesus fio – obeso.

պարարտացուցանեմ – ցուցի· pinguefacio – opimo – crasso – sagino.

պարարտութիւն – թեան· pinguedo – sagina – saginatio – crassitudo – obesitas – adeps – arvina.

պարաւանդ – դի – դից (– դաց) / *պարաւանդանք – դանաց* } ligamen – vinculum – funis – catena.

պարաւանդեմ – եցի· ligo – vincio – devincio – impedio – praepedio – prohibeo.

պարաւոր – րի – րաց vel / *պարաւորակ – կի – կաց* } saltator – choreas agitans.

պարաւորութիւն – թեան· saltatio – chorea – solemnitas – celebritas – coetus – tripudium.

պարբերութիւն – թեան· circulus – gyrus – periodus.

պարգեւ – եւի vel / *պարգեւք – եաց* } donum – munus – gratia – favor – compensatio – retributio – remuneratio – suppeditatio – praemium – pretium – lar-

gitio – munificentia – erogatio – stipendium.

Պարգեւաբաշխ – խի – խից
Պարգեւասէր – սիրի – սիրաց
Պարգեւատու – ուի – ուաց
remunerator – largitor – donator – munificus – generosus – liberalis.

Պարգեւաբաշխու թիւն-թեան
Պարգեւասիրու թիւն – թեան
Պարգեւատու թիւն – թեան
Պարգեւատրու թիւն – թեան
remuneratio – largitio – largitas – donatio – retributio – munificentia – praemiorum distributio – generositas – liberalitas.

Պարգեւեմ – եցի. dono – munus praebeo – impertior – locupleto – dito – impleo – repleo – largior.

Պարեգօտ – տի – տից. tunica talaris – subucula.

Պարեգօտիկ – տիկունք. tunicula.

Պարեգօտիմ – տեցայ. tunicam induo – tunicatus sum.

Պարեկապան – նի – նաց. excubiae – excubitor – custos.

Պարեմ – եցի. choreas agito – salto – gestio – exsulto – tripudio.

Պարերգակ – կի – կաց
Պարերգող – ղի – ղաց
cantiçum agens – saltator – cantator – cantor.

Պարերգու թիւն – թեան. chorea – saltatio et cantatio – tripudium.

Պարզ – ղայ (– զի). serenum – serenitas – sudum – aër sudus – glacies – gelu – pruina – frigus.

Պարզ – զի – զից vel
Պարզական – նի – նաց
serenus – sudus – simplex – purus – merus – mundus – nitidus – sincerus – candidus – ingenuus – apertus – clarus – limpidus – liber – solus – unus – defaecatus.

Պարզաբար
Պարզապէս
(adv.). simpliciter – sincere – ingenue – candide – aperte – clare – pure – mere – dilucide – libere – solum – tantummodo – paucis verbis – tandem – demum – denique.

Պարզախօս – սի – սաց. disertus – clare et distincte verba proferens.

Պարզամիտ – մտի – մտաց. sincerus – ingenuus – candidus – apertus – simplex – rudis – indoctus – ineruditus.

Պարզամտու թիւն – թեան
Պարզմտու թիւն – թեան
sinceritas – ingenuitas – candor – veritas – simplicitas.

Պարզեմ – եցի. mundo – purgo – misceo – permisceo – commisceo – distendo – extendo – pando – expando – percolo – defaeco – explico – produco – explano – enucleo – expono – interpretor – laxo.

պարզութիւն - թեան. serenitas - sudum - limpitudo - claritas - sinceritas - candor - simplicitas.

պարզունակ - կի - կաց. serra - claustrum - tectum - vectis - repagulum.

պարէն - րենի - րենից. victus - nutrimentum - cibus - edulia.

պարէտ - բեաի - բեաց. inspector - praefectus - praeses - ephorus.

պարթեւ - ևի - ևաց. Parthi.

պարթեւք - ևաց. Parthia.

պարիսպ - բսպի - բսպաց. murus - paries - moenia.

պարծանք - նաց
պարծուհի - ծման
} gloriatio - gloria - iactatio - iactantia - ostentatio - gratulatio - exsultatio.

պարծիմ - ծեցայ. glorior - iacto me - ostento.

պարկ - կի - կաց. pera - mantica - bisacium - saccus - sacculus - loculus.

պարկեշ - տի - տից (- տաց)
պարկեշտական - նի - նաց
} honestus - pudicus - modestus - castus - sobrius - temperatus - moderatus - rectus - integer - purus - mundus - sanctus - venerabilis - venerandus - gravis.

պարկեշտապէս (adv.). honeste - pudice - modeste - caste - sobrie - pure - sancte - integre.

պարկեշտագոյն - գունի - գունից. honestior - modestior - pudicior - castior - purior - sanctior.

պարկեշտանամ - տացայ. cohibeo me - tempero mihi - honestus *vel* modestus fio.

պարկեշտութիւն - թեան. honestas - pudicitia - modestia - sobrietas - integritas - temperantia - castitas - pudor - verecundia - moderatio - prudentia - gravitas - maiestas - sanctimonia - reverentia - munditia - ornatus.

» պարկեշտութեամբ (adv.). honeste - pudice - integre - sobrie - modeste.

պարհ - հոյ Vid. պահ :

պարմայիմ - եցի. probo - experior - periclitor - rei periculum facio.

պարման - նի vel etiam
պարմանի - նեաց - նեաց
} iuvenis - adolescens - adultus.

պարշարիմ - եցի Vid. պաշարիմ:

*պարոն - նի - նայք - նաց. dynastes - regulus - satrapes - princeps - baro.

*պարոնութիւն - թեան. dynastae dominatus *vel* dominatio - satrapia - principatus - baronis dignitas *vel* iurisdictio.

պարսնակ - կի - կաց. fornix - camera - arcus - complexus

– circulus – gyrus – turba – frequentia – multitudo.

պարունակաբար } պարունակապէս } *(adv.)*. una simul – coniunctim – universe – generatim – summatim – strictim.

պարունակական-նի-նաց } պարունական - նի - նաց } continens – complectens – cingens – circumdans – comprehendens.

պարունակեմ - եցի. capio – contineo – comprehendo – complector – amplector – amplexor – cingo – circumdo – ligo – devincio – amoveo – removeo.

պարունակութիւն - թեան. complexio – complexus – amplexus – summa – ambitus.

պարսիմ - եցի. contineo – complector – operio – tego – contego – cogo – colligo – congero – lacero – dilacero – distraho – discerpo.

պարսումն - ումեան. complexio – summa – congeries – acervus – sarcina.

պարպատեմ - եցի *vel etiam* պարպատեցուցանեմ - ցուցի } impleo – repleo – compleo – disrumpo – lacero – dilacero – dilanio – discerpo.

պարպատիմ - տեցայ. impleor – repleor – compleor – disrumpor – rimor – dilaceror – dehisco – dilanior – discerpor.

պարպատիւն *vel* պարպատումն - տմեան. expletio – diruptio – laceratio – scissura – rima.

պարս - սի - սից *vel* պարսայարկ - կի - կաց } fundа – scutale.

պարսատակ - կի - կաց } fundа – scutale.

պարսատիկ - տկի - տկաց } fundа – scutale.

պարսաւ - ւի - ւից } ignobilitas – ignominia – vituperium – infamia – contemptio – contemptus – dedecus – contumelia – aspernatio – iniuria – probrum – culpatio – reprehensio – convicium.

պարսաւելի - լւոյ - լեաց. ignobilis – vituperabilis – contemptibilis – contemnendus – contumeliosus – ignominiosus – probrosus – iniuriosus – reprehensione dignus.

պարսաւեմ - եցի. ignominiâ noto *vel* afficio – vitupero – contemno – dedecoro – aspernor – sperno – despicio – improbo – iniuriam facio *vel* infero – culpo – reprehendo – incuso – criminor.

պարսաքար - րի - րից (- րայ). saxum *vel* lapis fundae.

պարսաքարեմ - եցի } պարսեմ - սեցի } fundâ ferio *vel* iacto – lapidibus obruo *vel* appeto – lapido – resilio.

պարսիկ - սկի - սկաց. Persa – habitator Persiae – Persicus.

Պարսկական - նի - նաց
Պարսկային - յնոյ - յնոց } Persicus.

Պարսկապան - նի - նաց *Vid.* Պարկապան :

Պարսկանամ - կացայ. Persarum sectam amplector – Persice loquor.

Պարսկաստան - նի. Persia – Persis – Persica regio.

Պարսկերէն *(adv.)*. Persarum linguâ – Persico idiomate.

Պարսպաւոր - րի - րաց. moenitus – muris cinctus *vel* septus – munitus.

Պարսպաւորիմ - եցի
Պարսպիմ - պեցի } murum aedifico *vel* struo – muris circumdo – moenibus cingo *vel* sepio – munio – conservo – custodio.

Պարսք - սից. Persae – habitatores Persidis – Persia – Persis.

Պարտ. conveniens – decens – congruus – congruens – aequus – iustus – par – debitus.

» պարտ է *vel* պարտ և պատշաճ է. opus *vel* necesse est – oportet – debet – convenit – decet – licet.

» ոչ է պարտ *vel* չէ՛ պարտ. non oportet – non debet – non licet – non est congruens.

Պարտ - տոյ - տուց *Vid.* Պարտիք :

Պարտական - նի - նաց
Պարտապան - նի - նաց
Պարտաւոր - րի - րաց } debitor – reus – sons – noxius – criminosus.

» պարտաւոր առնեմ, տարբ. damno – condemno.

» պարտաւոր լինիմ, եղէ. debeo alicui – debitor fio – in noxa sum – damnor – condemnor.

Պարտականութիւն - թեան
Պարտապանութիւն - թեան
Պարտաւորութիւն - թեան } obligatio – officium – debitum – culpa – noxa – crimen.

Պարտասեմ - սեցի *vel etiam*
Պարտասեցուցանեմ - ցուցի } defatigo – fatigo – lasso – pusillanimem reddo.

Պարտասիմ - սեցայ. defatigor – lassor – lassesco – debilitor – languesco – langueo – deficio – pusillanimis sum.

Պարտաւորեմ - եցի *vel etiam*
Պարտաւորեցուցանեմ - ցուցի } inculpo – insimulo – crimini do – reprehendo – condemno – damno – obligo.

Պարտեմ - եցի. vinco – subiicio – subigo – supero – debello – profligo – domo – impingo – offendo – in fugam do *vel* verto.

Պարտէզ - տիզի - տիզաց. hortus – viridarium – pomarium – paradisus – viretum.

Պարտիզիկ - զկան. hortulus – parvum viridarium.

Պարտիզարար - րի - րաց
Պարտիզպան - նի - նաց } hor-

tulanus – viridarius – olitor.

պարտիմ - տէի - տիցիմ. debeo – oportet – opus *vel* necesse est.

» պարտի. oportet – necessum est – debet.

պարտիմ - տեցայ. vincor – superor – debellor – subigor – profligor.

պարտիք - տեայ. debitum – aes alienum – officium – mutuatio – mutuum.

պարտուքիւն - քեան
պարտումն - տման } clades – strages – ruina – fuga.

» 'ի պարտուքիւն ընկղմիմ - եցի, մատնիմ - նեցի *vel* դարձուցանիմ - ցի. cladem infero – profligo – vinco – in fugam coniicio – fugo – supero – debello.

պարփակիմ - եցի. circumcingo – circumdo – circumeo – obsideo – complector – congrego – cogo – eripio – libero – stringo.

պարփակուքիւն - քեան
պարփակումն - կման } circuitus – circuitio – implicatio – obsidio – obsessio.

պաւղոսեան - նց. ad S. Paulum pertinens – Paulus Apostolus eiusque discipuli.

պեղեմ - ղեցի. effodio – fodio – fossam facio *vel* duco – pastino – haurio – exhaurio – patior – fero – perfero.

պեղումն - ղման. effossio – fossio – fossura.

պենտակոստէ - էի - էից *vel*
պենտեկոստէ - էի - էից } *(graec.)*. Pentecoste – adventus Spiritus Sancti.

պետ - տի - տաց. ductor – dux – caput – princeps – praepositus – praesul – dominator – potens.

պետապէս *(adv.)*. tanquam dux – regio more – regaliter – potenter – principaliter – imperative.

պետական - նի - նաց. regius – regalis – principalis – imperatorius – omnipotens – divinus.

պետանամ - տացայ. dominor – impero – imperium teneo – magistratum gero – potior – dominatum *vel* principatum habeo.

պետականուքիւն - քեան
պետատորուքիւն - քեան
պետուքիւն - քեան } principatus – primatus – magistratus – potentia – dominatio – principalis potestas – regnum – imperium – ditio – ducatus – tyrannis.

» պետուքիւնք - քեանց. Potestates (ordo Angelorum).

պետեան - նք *vel*
պետրոսեան - նց } ad S. Petrum pertinens – Petrus Apostolus eiusque socii *vel* discipuli.

պերիպատետիկեան - նց
պերիպատիկեան - նց
Peripatetici philosophi, sequaces Aristotelis.

պերճ - ճի - ճից. gloriosus - praeclarus - illustris - inclytus - exornatus - lautus - magnificus - superbus - spectabilis - egregius - elegans - splendidus.

պերճաբան - նի - նից. magniloquus - grandiloquus - facundus - disertus - eloquens.

պերճաբանեմ - նեցի. facunde loquor - eloquenter sermocinor - eleganter verba facio.

պերճաբանութիւն - թեան. magniloquentia - facundia - ars elocutoria *vel* elocutrix - eloquentia.

պերճադոյն - դունի - դունից. gloriosior - praeclarior - illustrior - ornatior - lautior - magnificentior - splendidior.

պերճանամ - ճացայ. glorior - iacto me - ostentor - placeo mihi.

պերճանք - նաց *vel*
պերճութիւն - թեան
gloria - gloriatio - iactatio - iactantia - magniloquentia - exsultatio - muliebris mundus - ornatio - cultus.

պերճացուցանեմ - ցուցի. gloriâ afficio - commendo - laudo - amplifico.

պէս *(praep. et coni.)*. similis - par - quasi - velut.

» պէս պէս օրինակ *(adv.)*. ita - sic - similiter - pariter.

պէսպէս. varius - diversus - alius - dissimilis - multiformis - multicolor - versicolor - differens - superbus - sumptuosus - pretiosus - opiparus - magnificus.

պէտք, պիտոյից, պիտոյք. necessitas - indigentia - opus - inopia - negotium - res - causa - usus - ministerium - desiderium - vacatio - secessus.

» յի՞նչ պէտս. quam ob caussam? - quare? - quorsum?

» պէտք է, էր. indigeo - egeo - oportet - opus *vel* necesse est.

պիճակ - կի - կաց. vespa - crabro.

պիղծ, պղծոյ - պղծոյ. immundus - impurus - profanus - sordidus - abominandus - exsecrandus - coinquinatus - contaminatus - promiscuus - ineptus - communis - foedus - detestabilis.

» պիղծ առնեմ, արարի. abominor - exsecror - detestor.

պինդ, պնդոյ - դոյ (- դի - դայ). probatus - solidus - firmus - stabilis - validus - constans - durus - fortis - vehemens.

» պինդ կամ, կացի. sto - sisto - consisto - firmus sum.

» պինդ ունիմ, կալայ. teneo - constanter attineo - firmi-

ter retineo – contineo – obtineo – stringo – adhaereo.

պիսիդոն - նի *(graec.)*. Neptunus – mare – pelagus.

պիստակ *(graec.)*. pistacium – pistaceum.

պիտամ - ացայ (- ացի) | **պիտանամ - տացայ** *vel* | **պիտանանամ - տանացայ** | indigeo – egeo – opus habeo – utor – adhibeo.

պիտանագոյն - գունի - գունից | **պիտանական - նի - նաց** *vel* | **պիտանացու - ցուի - ցուաց** | **պիտանաւոր - րի - րաց** | **պիտանի - նւոյ - նեաց** | **պիտաւոր - րի - րաց** | necessarius – pernecessarius – utilis – perutilis – aptus – accommodatus – commodus – idoneus.

պիտանութիւն - թեան | **պիտաւորութիւն - թեան** | commodum – commoditas – usus – utilitas – necessitas – opus – indigentia – egestas – inopia.

պիտի - տէր - տեցաւ - տիցի. opus est – oportet – necessum est – decet – opus habeo – egeo – utor.

պիտոյ. necessarius – utilis – conveniens – decens – debitus – opportunus – aptus – idoneus.

» *ոչինչ ի պիտոյ, ոչ ի պիտոյ vel չի ինչ պիտոյ*. non est opus *vel* necesse – non oportet – non egeo *vel* indigeo.

» *պիտոյ ի*. oportet – necessum *vel* opus est – debet – decet – convenit – indigeo – egeo – necessitatem habeo.

պիտոյանամ - յացայ. opus habeo – oportet – indigeo – egeo.

պիտոյութիւն - թեան | **պիտոյք - յից** | necessitudo – opus – indigentia – egestas – inopia.

պղերգ - գի - գից (- գաց). piger – iners – segnis – desidiosus – deses – lentus – tardus – socors – ignavus.

պղերգաբար *(adv.)*. pigre – segniter – desidiose – lente – tarde – socorditer – ignave.

պղերգանամ - գացայ | **պղերգիմ - գեցայ** | pigresco – desidiae me do – desideo – segnis fio – lentesco – piget – deses sum – negligo – supersedeo – procrastino.

պղերգանք - նաց *vel* | **պղերգութիւն - թեան** | **պղերգումն - գմեան** | pigritia – inertia – segnities – desidia – lentitudo – tarditas – socordia – ignavitas – ignavia – negligentia – procrastinatio.

պղինձ - ղնձոյ - ձոյ. aes – aeramentum – cuprum – pecunia – nummus – moneta – nummulus.

» *պղինձ ծխեալ*. *Vid. in* Ծխեմ։

պղծարան - նի - նից. turpis –

obscenus - blasphemus - immundus - impurus - sordidus - spurcidicus.

պղծաբանութիւն - թեան. turpia verba - blasphemia - exsecratio.

պղծագործ - ծի - ծայ. violator - sacrilegus - scelestus - sceleratus - facinorosus - immundus - perversus - impudens.

պղծագործութիւն - թեան. violatio - sacrilegium - profanatio - scelus - facinus - perversitas - impudentia - pollutio.

պղծալից vel պղծախառն } immundus - sordidus - turpis - inquinatus - foedatus - contaminatus - pollutus.

պղծանք - նաց vel պղծութիւն - թեան } pollutio - profanatio - immunditia - inquinamentum - sordes - spurcities - abominatio - impudicitia - stuprum.

պղծեմ - եցի. polluo - profano - contamino - abominor - coinquino - inquino - violo - maculo - foedo - stupro.

պղծիչ - ծչի - ծչաց. foedans - foedator - contaminator - violator - stuprator.

պղնձագոյն. chalcedonius (lapis pretiosus).

պղնձագործ - ծի - ծայ պղնձասեղծ - ծի - ծայ } faber lebetum - aerarius.

պղնձագործութիւն - թեան. aeraria - officina aeraria.

պղնձեան պղնձեղէն vel պղնձի - ձւոյ - ձեայ } aerarius - aeratus - aereus - cupreus - cuprinus - aeneus - aheneus.

պղնձիք - ձեայ. aeramenta - ahena - aenula.

պղպեղ - եղի. piper.

պղպջակեմ - եցի պղպջամ vel etiam պղպջանամ - ջացայ } ebullio - bullio - ferveo - aestuo.

պղպջումն - ջման. bullitus - fervor - aestus.

պղտոր - րոյ vel etiam պղտորաձան - նի - նաց } turbidus - turbatus - turbulentus - conturbatus - perturbatus - confusus - commotus.

պղտորեմ - եցի. turbo - turbulentum facio - conturbo - perturbo - obturbo - confundo - commoveo.

պղտորիչ - րչի - րչաց. turbans - turbator - conturbator - perturbator.

պղտորութիւն - թեան պղտորումն - ման } turbatio - turbamentum - conturbatio - perturbatio - confusio - commotio - obfuscatio - turbidus animi motus.

պճեղն - ճղան - ճղունք - ճղանց. talus - calx - pes - sura - tibia - crus.

պձղնաւոր - լի - լայ. vestis talaris – tunica – palla.

պձնապարդիմ - եցի
պձնապճասիմ - սեցի
պձնաւորիմ - լեցի vel
պձնիմ - եցի
} orno – adorno – exorno – decoro – condecoro.

պձնող - ղի - ղայ. venustus – elegans – fastosus – gloriosus – decorus.

պձնանք - ձնանայ
պձնութիւն - թիան
պձնումն - ձնման
} ornamentum – ornatus – ornatura – exornatio – apparatus – decoramen – cultus.

պնակ - կի - կայ (graec.). catinum – catinus – patina – orbis – patera – crater – pelvis – catillus.

պնդաբար
պնդապէս
} (adv.). constanter – firme – fortiter – viriliter – strenue – studiose – sedulo.

պնդագոյն - գունի - գունիլ. constantior – firmior – stabilior – durior – sollicitus – intensior – vehementior – studiosior – diligentior – sedulior.

» պնդագոյնս (adv.). constanter – firmiter – stabiliter – vehementer – viriliter – strenue – generose – studiose – forti animo – sedulo.

պնդակազմ. fortis – firmus – constans – strenuus – virilis – robustus – validus – solidus – stabilis.

պնդակազմութիւն - թիան. fortitudo – firmitas – constantia – strenuitas – virilitas – robur – vigor – soliditas.

պնդանամ - գացայ. consolidor – solidor – firmor – duro – duresco – invalesco – invaleo – roboror.

պնդեմ - եցի. comprimo – solido – consolido – induro – firmo – confirmo – stringo – adstringo – ligo – vincio – devincio – erigo – animum addo – animos adiicio – corroboro – munio – fortifico – coniungo.

» պնդեմ զանձն. me contineo – compesco me.

» պնդեմ զմէջս. praecingo *vel* succingo lumbos.

պնդիմ - դեցայ. animum re obfirmo – asseveror – curro.

պնդութիւն - թիան. firmitas – constantia – solidatio – stabilitas – duramentum – vis – robur – virtus – animus – consilium – propositum – diligentia – sedulitas – vigor – studium – contractio – avaritia – parsimonia.

պշնեմ - նեցի vel etiam
պշնումն - շեայ - շուցեալ
} intueor – miror – admiror – adverto – considero – obstupesco – stupefio.

պշումն - շման. intuitus – mi-

ratio – admiratio – consideratio – stupor.

պշուցանեմ - ցի· stupefacio – obstupefacio.

պողպատ - տի - տից *vel* **պողովատ - տի (- տոյ) - տից** chalybs.

պողովատիկ· chalybeus – ex chalybi confectus.

պողոտայ - յի - յից (- յց)· via – iter – area – platea – forum – via regia, publica, militaris *vel* praetoria.

պոյտ - ուտոյ *vel etiam* **պոյտան - ուտտան - տուճք - տանց** cacabus – lebes – olla figularis.

պոնտացի - ցւոյ - ցւոց· Pontius – Ponticus.

պոչ - չոյ· cauda – penis – membrum – membrana.

պոչիւն· mugitus – eiulatus – gannitus.

պոռնիկ - նկի - նկաց· meretrix – meretricula – lupa – prostibula – prostibulum – fornicator – fornicarius – stuprator – scortator – scortum – ganeo – adultera.

պոռնկական - նի - նաց· lupanaris – meretricus – stuprosus.

պոռնկանամ - կացայ **պոռնկիմ - կեցայ** meretricor – lupor – fornicor – pudicitiam *vel* me prostituo – scortor – carnem maculo – corpore quaestum facio – lustror – idola colo.

պոռնկեմ - կեցի *vel etiam* **պոռնկեցուցանեմ - ցուցի** prostituo – stupro – devirgino – dedecoro – mollio – emollio – idola colere cogo.

պոռնկապէս *(adv.)*. meretricie – prostitutorum more.

պոռնկանոց - ցի - ցաց **պոռնկատան - նի - նաց** **պոռնկոց - ցի - ցաց** lupanar – lupanarium – lustrum – fornix – ganea – ganeum.

պոռնկորդի - դւոյ - դւոց *vel* **- դեաց·** spurius – nothus.

պոռնկութիւն - թեան· meretricium – fornicatio – publica pudicia – scortatus – stuprum – idolorum cultus – idololatria.

պոռոչիւն· mugitus – gannitus – eiulatus.

պոսիդոն - նի *Vid.* **Պիսիդոն:**

պու· cycnus – cygnus.

պուտ - տոյ - տոց (- տի - տից)· umbilicus – venter – ventriculus – uterus.

պուեատ - տի - տեայք - տից **պուետիկոս - սի - սաց** *(graec.)*. poëta – vates – versificator.

պուետիկոսաբար *(adv.)*. poëtice.

պուետիկոսական **պուետիկոսեան** poëticus.

պուետիկոսութիւն - թեան· poësis – poëtica – poëma – carmen – versificatio – numeris astricta oratio.

պուհա *Vid.* պուհաէս։

պուտնապղ· ahenum – cacabus – lebes – pelluvium – olla – malluvia – labrum.

պուտուկ - տկի - տկայ (-տկունք - տկանց)· parva olla – ollula – auxilla – vasculum.

պուբակ - կի - կայ *Vid.* պրակ։

պռոսխոսմի *(graec.)*. aures praebeamus! – animum attendamus!

պսակ - կի - կայ· corona – coronamen – diadema – sertum – benedictio matrimonii – infula.

» պսակ 'ի փշոյ· corona spinea.

պսակագիր - գրի - գրայ
պսակակապ - պի - պայ } coronae impositor – qui serto redimit – sacramenti matrimonii administer – coronatus.

պսակազարդ
պսակապատ vel
պսակաւոր - րի - րայ } coronatus – diadematus – coronâ *vel* serto redimitus.

պսակաւորիմ - րեցայ
պսակիմ - կեցայ } coronor – diademate *vel* serto redimior.

պսակաւորութիւն - թեան
պսակումն - կման } coronamentum – coronae impositio – redimitus.

պսակիմ - եցի· corono – coronâ *vel* serto redimio – remunero – orno – exorno – decoro – circumdo – circumcingo – perficio – exsequor – sacramentum matrimonii benedico.

պսակիչ· coronans – remunerator – perficiens.

պտիմ-եցի *vel*
պտիմ-կեցայ } germino – pullulo – fruticor.

պտղաբեր - րի - բից (- բայ)· fructus ferens – fructifer – fructuosus – ferax – foecundus – fertilis – uber – munus afferens templo.

» պտղաբեր լինիմ, եղէ· fructus gigno, creo *vel* reddo – fructuosus sum.

պտղաբերիմ - բերի
պտղաբերիմ - բեցայ } fructum fero, do *vel* edo – produco – foecundo – ubero – fructus colligo *vel* carpo – prosum – donum do Deo.

պտղաբերութիւն - թեան· feracitas – fertilitas – ubertas – foecunditas – abundantia – copia – fructuum oblatio – muneratio – donum.

պտղալի, պտղալից *vel*
պտղաւէտ, պտղաւոր } frugifer – frugiferens – fructuarius – uber – foecundus – fertilis – fructifer.

պտղակորոյս· frugiperda – infructuosus – infoecundus – sterilis – autumnalis – brumalis.

պտղակորուսութիւն - թեան· perditio *vel* amissio fructuum – infoecunditas – sterilitas.

պտղատու - ուի - ուաց. fructum dans - fructifer - ferax - benefaciens - beneficus.

պտղատուութիւն - թեան } fe-
պտղաբերութիւն - թեան } racitas - foecunditas - fertilitas - ubertas - abundantia.

պտղաքաղ առնեմ, ապարի. vindemio - racemor.

պտոյտ - ուտի vel } euripus -
պտոյտք - ուտից } aestuarium - gurges - vorago - vortex - procella.

պտուղ - պղոյ - պղոց. fructus - fruges - primitiae - pomum - munus - donum - oblatio - donarium.

պտակ - կի - կունք - կաց. silva - nemus - saltus - arbustum - opus - scriptum - tractatus - dissertatio - caput - articulus.

պտաս - սի - սից (graec.). porrum - porrus - verruca.

պրծանիմ - ծայ (- ծեայ) } ela-
պրծիմ - ծեցայ } bor - evado - aufugio - effugio - liberor - decerpor - fugio - evito - redimor.

պրծեմ - ծեցի. eripio - libero - redimo.

պրկանք - նաց } strictura -
պրկումն - կմանն } tensio - ligamen - ligatio - ligatura - colligatio - vinculum - extensio.

պրկեմ - եցի. adstringo - constringo - stringo - intendo - tendo - colligo - ligo - vincio - devincio - extendo - divarico - suspendo.

պտուս - ուոյ (- ուի) - ուոց. iuncus - scirpus - scirpiculus - papyrum.

պտուեայ - ւեի - ւեից vel }
պտուեղէն - ղինի - ղինաց } iunceus - iuncinus - scirpeus - papyraceus - papyrinus.

՝Ջ՝

՝Ջ՝ախ

՝Ջ՝ալոտ - ոտի - ոտից. baculus - fustis - virga - verber.

՝Ջ՝ախեմ - եցի }
՝Ջ՝աղեմ - եցի } contundo - tundo - percutio - confringo - infringo - frango - rumpo - abrumpo - pinso - contero - obtero - tero.

՝Ջ՝ախ

՝Ջ՝ախուումն - խմանն. contusio - percussio - infractio - fractura - abruptio - ruptio - pinsatio - contritio - obtritus - tritura.

՝Ջ՝ախջախ vel ՝Ջ՝աղջախ. contusus - percussus - confractus - infractus - fractus - ruptus

- contritus - tritus - dissolutus - lascivus - luxuriosus.

Ա՛ախջախանք - նայ
Ա՛ախջախիւն vel
Ա՛ախջախուածի - խնդան } fractura - ruptio - diruptio - scissio - abscissio - rima - quassatio - conquassatio - concussio - caedes - strages - occisio - interfectio - contritio - amputatio - lascivia - luxuria.

Ա՛ախջախեմ - եցի
Ա՛աղջախեմ - եցի } confrango - frango - concutio - excutio - conquasso - quasso - quatio - disrumpo - scindo - findo - contero - contundo - defringo - confringo.

Ա՛ահ - հի - հունք - հից· fax - facula - taeda - lampas - laterna - candela - pyra - rogus.

Ա՛ահազդեայ - եցի - եցից
Ա՛ահազդեաս - ալ - ալից
Ա՛ահազդեասեալ vel
Ա՛ահաւոր - բի - բայց } luminosus - lucidus - fulgidus - fulgens - splendidus - splendescens - nitidus - nitens - micans - coruscans - coruscus - taedifer - facem tenens.

Ա՛ահալուսութիւն
Ա՛ահավառութիւն
Ա՛ահաւորութիւն vel
Ա՛ահափայլութիւն } lumen - splendor - illuminatio - illustratio - fulgor - coruscatio - nitor.

Ա՛ահավառեմ - եցի vel
Ա՛ահացուցանեմ - ցուցի
Ա՛ահաւորեմ - եցի } illumino - lumino - illustro - collustro - dilucido.

Ա՛ահընկալ - լի - լայ· facem tenens - taedifer - illuminans - acolytus - lampadem gestans.

Ա՛ահընկալութիւն - թեան· illuminatio - officium *vel* munus acolyti.

Ա՛աղայ - ցի vel
Ա՛աղայք - ցից } pistrinum - aquaria mola - moletrina iumentaria, frumentaria, trusatilis *vel* vento versatilis.

Ա՛աղք - բի - բից· imber maximus - nimbus.

Ա՛ամբ· edulia - obsonium - cibus - esca - alimentum - alimonia - nutrimen.

Ա՛ամբեմ - եցի vel etiam
Ա՛ամբեցուցանեմ - ցուցի } nutrio - alo - potum praebeo - saturo - porrigo - pasco.

Ա՛այլ - լի - լից vel
Ա՛այլանք - նայ
Ա՛այլի - լւոյ - լեայ } turba - frequentia coetus - multitudo - comploratio - comploratus.

Ա՛այլակոծեմ - ծեցայ
Ա՛այլեմ - լեցայ } complouro - congemo - gemo - gemisco - lugeo - lacrymor - fleo - defleo.

ՃԱՂԱՄԻ - ման - մանց vel ՃԱՂԱՄԻ - ման - մանց struthiocamelus.

ՃԱՆ - նի (-նոյ) - նից vel -նու - նուց. labor - elaboratio - fatigatio - contentio - nisus - conatus - studium - exercitatio - experimentum - vexatio - molestia.

» ՃԱՆ ԴՆԵԼ; ԵԳԼ. conor - nitor - studeo - defatigor.

ՃԱՆԱՀՆԱՊ ԼԻՆԵԼ, ԵԳԼ ՃԱՆԱՄ - նացայ (-նացի) elaboro - laboro - contendo omnes nervos - conor - nitor - fatigor - experior - tento - certo.

ՃԱՆԱԿԸ - ԱԿԲԻ - ԱԿԲԱՑ. diligens - sedulus - solers - studiosus - industrius.

ՃԱՆԱԽՐՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. diligentia - sedulitas - solertia - studium - industria.

ՃԱՊԱՂՈՎ - ՎԻ - ՎԻՑ (- ՎԱՑ). advocatus - patronus - defensor - propugnator - vindex - accusator - criminator.

» ՃԱՊԱՂՈՎ ԼԻՆԵԼ; ԵԳԼ. defendo - protego - causam ago - patrocinor - tueor.

ՃԱՊԱՂՈՎԵԼ - ԵԳԻ. causam ago - patrocinor - protego - defendo - tueor - conservo.

ՃԱՊԱՂՈՎՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. defensio - praesidium - tutela - patrocinium.

ՃԱՌԱԿ - ԱԿԻ - ԱԿԱՑ. fraudulentus - strigo - veneficus - magus - praestigiator - incantator - saga - strix.

ՃԱՓԱԴԵԼ - ԵԳԻ. frango - confringo - occido - neco - interficio - exscindo - excutio.

ՃԱՓԱՂՈՒՄՆ - ՂՄԱՆ. fractura - caedes - strages.

ՃԱՌԱՆԵԼ - ԱՑ ՃԱՌՆՈՒԼ - ԱՑ ՃԱՓԱՆԵԼ - ՓԱՑ calefio - calesco - exaestuo - aestuo - ignesco - uror - incalesco - fervesco - ferveo - in morbum incido - aegresco - aegroto - liquefio - liquesco - consumor.

ՃԱՌՈՒՄՆ - ՈՒՄԱՆ. ardor - fervor - fomes - calor.

ՃԱՌԱՑՈՒՑԱՆԵԼ - ՑՈՒՑԻ ՃԱՌՈՒՑԱՆԵԼ - ՑԻ vel ՃԱՓԱՑՈՒՑԱՆԵԼ - ՑՈՒՑԻ calefacio - calefacto - fervefacio - inflammo - succendo.

ՃԿԲ - ԲՑՑ. tempus sudum - serenum coelum - temporis clementia - serenitas.

ՃԿԲ - ԲՑՑ - ԲՑՑ (- ԲԻ - ԲԻՑ). calor - aestus.

ՃԿԲԻՆ. calidus - serenus - tranquillus.

ՃԿԻՄ - ՄՑ - ՄՑ (- ՄԻ - ՄԻՑ) ՃԿԻՄԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ calidus - fervens - fervidus - ardens.

ՃԿԻՄԱՑՆՆ - ՑՈՒՆԻ - ՑՈՒՆԻՑ. calidior - fervidior - ferventior - ardentior.

ՃԿԻՄԱՆԱՄ - ՄԱՑԱՑ. febresco

– febricito – febri laboro – calesco – caleo – calefio – ardeo – aestuo – fervesco – ferveo.

Ջերմանդամ. ardens – fervens – fervidus – aestuans.

Ջերմապէս *(adv.)*. ardenter – ferventer – vehementer – ex animo – toto pectore.

Ջերմաջերմ. ardens – aestuosus – fervidus – fervens – calidus – igneus – ignitus.

Ջերմաջուր – ջուրք. calidarium – sudatorium – balneae – balnearia – thermae – aquae.

Ջերմացուցանեմ – ցուցի. calefacio – calefacto – fervefacio.

Ջերմեռանդ *vel* **Ջերմեռանդն** } ardens – fervidus – pius – devotus – religiosus.

Ջերմեռանդութիւն – թեան. ardor – fervor – pietas – devotio – religio – cultus.

Ջերմին. aestuans – aestuabundus – calidus – fervens.

Ջերմի – մեան. febris – calor – aestus – ardor.

Ջերմահար – ի – ից
Ջերմոտ – ոտի – ոտից
Ջերմոտ – ոտի – ոտից } febricitans – febrilis – calidus – aestuans.

Ջերմութիւն – թեան
Ջերմուրթիւն – թեան } aestus – calor – febris – ardor – fervor – studium.

Ջերմուկք – մկաց. thermae – balneae – balnearia – caldaria cella – caldarium – aquae.

Ջիլ, Ջիւ – լից
Ջիղ, Ջղի – ղից } nervus – nervulus – robur – vis.

Ջիր, Ջնի – նաց. virga – fustis – verber.

Ջինջ. serenus – sincerus – sudus – nitidus – splendidus – fulgidus – purus – merus.

Ջլեայ, Ջլուտ
Ջղեայ, Ջղուտ } nervosus – robustus – validus.

Ջղջղիկան – նի – նաց *Vid.* **Ղղջղիկան:**

Ջնեմ – եցի. virgis caedo – fustigo – verbero.

Ջնջան – նի – նաց
Ջնջոց – ցի – ցաց } linteolus – panniculus – pannulus – peniculum – penicellum – purgamen – scobs.

Ջնջեմ – եցի. tergo – tergeo – extergo – abstergo – deleo – everto – destruo – aufero – tollo – adimo – dimoveo – expio.

Ջնջումն – ջման. deletio – eversio – destructio – ademptio – expiatio.

Ջոխր – լոի – լոց *vel*
Ջոկ – կոյ – կոց (– կի – կաց)
Ջոկաւոր – ոի – ոից (– ոաց) } caterva – agmen – turba – frequentia – multitudo – grex – chorus – manipulus – co-

hors - turma - phalanx - coetus - copia - curia - conventus - contubernium - gens - familia.

ԹՂՐԻԱԿ - ԿԻ - ԿԱՑ. locusta - bruchus.

ԹՂԻ - ՒՈՅ - ԻԱՑ. mulus.

ԹՂՈՒՐ, ՋՐՈՅ, ՋՐՈՑ *vel* ՋՈՒՐՑ. aqua - liquidum - fons.

» **ՋՈՒՐ ՀԱՆԵՄ - ՆԻ.** aquam haurio.

» **ՋՈՒՐ ՏԱՄ, ԼԱՈՒ.** adaquo - potum do *vel* praebeo - rigo - irrigo - aquam irroro *vel* perfundo.

ԹՂԱՔԻԸ - ԻԻ - ՒԱՑ *vel* / **ԹՂԱԿԻԸ - ԿԻՒ - ԿՒԱՑ** } aquarius - aquator - aqualis.

ԹՂԱԼԻՑ. aquatus - aquosus.

ԹՂԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ / **ԹՂԱՅԻՆ - ՀՈՅ - ՀՈՑ** } aquatilis - aquaticus - aqualis - - in aquis degens - piscis - nimbifer - imbrifer.

ԹՂԱԿՈՅՈ - ԿՈՒԱԻ - ՈՒԻՑ (- ՈՑ) / **ԹՂԱՆՈՑ - ՑԻ - ՑՑ *vel etiam*** / **ԹՂԱՀՂՀ - ՀԻ - ՀԻՑ (- ՀՑ)** } aquarium - aquatio - confluvium - stagnum - palus - limus - lacus - flumen - amnis - rivulus - mare - pelagus.

ԹՂԱՂՑ - ՑԻ - ՑՑ (- ՑԻՑ). pistrinum - aquaria mola.

ԹՂԱՄԲԱՐ - ԲՔ. cisterna - stagnum.

ԹՂԱՍՈՅՂ. mersus - immersus - submersus - demersus.

» **ՋԹԱՍՈՅՂ ԱՌՆԵՄ, ԱԹԱԲԻ.** mergo - immergo - submergo - demergo - merso.

» **ՋԹԱՍՈՅՂ ԼԻՆԻՄ, ՀՂԻ.** mergo me - immergor - submergor - urinor - subnato.

ԹՂԱՍՈՒՂԱԿ. immergens - urinator - subnatans.

ԹՂԱՐԲ - ԲԻ - ԲԻՑ (- ԲՑ). aquarium - hydreum - hydreuma.

ԹՂԱՐԲԻ - ԲՒՈՅ - ԲԻՑ. aquam imbibens - aquosus - irriguus.

ԹՂԲԻԸ - ԲԻ - ԲՑ *Vid.* **ԹՂԱՔԻԸ :**

ԹՂԲՈՒՂԻՍ - ԲՂԻԻ - ԲՂԻՑ. fons - piscina - aqua scaturiens.

ԹՂԳՈՂ - ՂԻ - ՂԻՑ (- ՂՑ) / **ԹՂԳՈՂԻԱԼ - ԻԼՈՅ - ԻԼՈՑ** } hydropicus - intercute aquâ laborans.

ԹՂԳՈՂԻՄ - ՂԻՑՑ. intercute aquâ laboro - hydropicus sum *vel* fio.

ԹՂԳՈՂՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. hydrops - hydropisis - aqua intercus - aquosus languor - ascites.

ԹՂԻՂԷՆ - ՂԻՆԻ - ՂԻՆԱՑ. aquaticus - aquatilis - aquatus - aquosus - aqueus.

ԹՂԻՄ - ԻՑԻ *vel etiam* / **ԹՂՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ** } confuto - refuto - refello - respuo - reiicio - abluo - dissolvo.

ԹՂԿԻԸ - ԿԻ - ԿՒԱՑ *Vid.* **ԹՂԱԿԻԸ :**

ԹՐՀԵՂԵՂ - ղի - ղաց. diluvium - aquarum eluvio - alluvies - alluvio - inundatio.

ԹՐՀՈՍ - սի. Aquarius (signum in Zodiaco).

ԹՐՀՈՐ - րոյ - րոց. puteus - fossula - fovea.

ԹՐՉԽՂԶ - ջի - ջից (-ջաց) *Vid.* ԹՐԱՀԽՂԶ:

ԹՐՎԷԺ. aqua cadens *vel* desiliens ex alto - praeceps aquae lapsus - cataractes.

ԹՐՕՐՀՆԵՔ - նեաց. benedictio aquae lustralis.

Ո

ՈՅԱՀ

ՈՅԱՐԲԻ - ԼՔ *vel* ՈՅԱՔԲՈՒՆԻ - ՆՈՑ *(hebr.)*. magister - praeceptor - dominus - doctor.

ՈՅԱՔՈՒՆԱՅ. arrha - arrhabo - pignus.

ՈՅԱՂՄ - մի - մից (- մունք - մանց). bellum - praelium - certamen - pugna - dimicatio.

ՈՅԱՂՄԻԿ. bellator - praeliator - certator - pugnator - dimicans.

ՈՅԱՂՄԻՄ - ղմեցայ. bello - belligero - praelior - certo - pugno - dimico.

ՈՅԱԽԱՅ - յի - յից (*hebr.*) insanus - stultus - demens - fatuus - bardus - insulsus.

ՈՅԱՀ - հի - հից. via - iter.

» ՈՅԱՀ ԴՐՄԵՄ - եցի. iter facio *vel* ingredior - in viam me do.

ՈՅԱՀԱՆ - նի - նաւ (- նով). ocimum - ocymum - ozymum.

ՈՆԴ

ՈՅԱՄ - մի - մից *vel* ՈՅԱՄԻԿ - մկի - մկաց vulgus - plebes - plebs - plebecula - popellus - popularis homo.

ՈՅԱՄԿԱԿԱՆ - նի - նաց. plebeius - vulgaris - communis - popularis - rudis.

ՈՅՀԱՆԻ - անի - անիւ *(graec.)*.

ՈՅՀԱՆ - ոխն - ասամբ resina - balsamum - opobalsamum - arrha - pignus.

ՈՅԽԱ, ՈՉԽԻ - ախց (- ասց). avarus - parcus - tenax - sordidus.

*ՈՅԲԱԿՈՃԵՄ - եցի. tormentis *sive* ballistis incendiariis peto *vel* oppugno.

*ՈՅԲԱԿՈՃՈՒԹԻՒՆ - թեան. glandium ignitarum iactus.

ՈՅԲԱՔԱՐ - րի - րաց. lapis per ballistam iactus - catapulta.

ՈՆԳԻՂՋԻՒ - ջի - ջից - ջիւրք - ջիւրաց. rhinoceros.

ՈՆՂՈՒՆՔ - դանց *vel* - դաց. nares - nasus.

Ոչատնամ - ատցայ. avarus fio - parce utor - tenax sum.
Ոչատութիւն - թեան. avaritia - avarities - tenacitas - cupiditas.
Ոտձիկ - ձկի - ձկաց. alimentum - nutrimentum - cibus - cibaria - obsonium - victus - stipendium - suppeditatio.
Ոտմբ, ոմբի - բաց. pila incendiaria - glans ignita.
Ոտունդն, ունգան (*Vid. plur.* Ունգունք). naris - nasus.
Ոտշինա *vel* Ոշնա. pyrites - silex.

Ս

Սագ

Ս. pronomen suffixum et abbreviatum primae personae, tanquam ես, սա, այս, սոյն:
Սա, սորա, սմա, սոքա, սոցա *(pron.)*. hic, haec, hoc.
» սա՛ աւասիկ *(adv. et coni.)*. iam vero - in presentiarum.
Սագ - գի - գաց. anser - anserculus.
Սադայէլ *(hebr.)*. adversarius Dei - caput *vel* princeps daemonorium.
Սադուկեցի - ցւոյ - ցւոց. Sadduceus.
Սադրանք - նաց. instigatio - incitatio - incitamentum - impulsus - fallacia - dolus.
Սադրիմ - եցի. instigo - incito - impello - exhortor - hortor - auxilior - opitulor - conor - nitor - commendo - suadeo - persuadeo - suggero - moneo.

Սակ

Սաթ - թի - թաց. electrum - succinum - coralium - corallum.
Սալ - լի - լից. incus - petra durissima - planities.
Սալանամ - լացայ. duresco - induresco - obduror - solidesco - compingor.
Սալարիմ - լեցայ. me abdo - occulto me - confugio.
Սալաքար - րի. levis petra - rupes - scopulum - saxum.
Սալոր - լոյ (- րի). prunum (fructus.)
Սալորենի - նւոյ / Սալորի - րւոյ } prunus (arbor).
Սակ - կի - կից (- կաց). conditio - pactio - pactum - ordo - mensura - numerus - modus - ratio - lex - mos - aestimatio - pars - portio - salarium - reditus - proven-

tus – vectigal – tributum – pensitatio.

» *սակ արկանեմ - կի.* paciscor – pretium statuo, constituo *vel* edico – convenio – consentio – consono.

Սակայն *(coni.).* attamen – tamen – verum – autem – nihilominus.

Սակառ - ոի - ոայ *vel* **Սակառի - ուոյ - ուայ** cophinus – corbis – qualus.

Սակաւ - ւոս - ւուց. paucus – exiguus – modicus – brevis – minimus – minor.

» *յառաջ քան զսակաւ ից.* paullo ante.

» *յետ սակաւ ից.* paullo post – mox.

» *սակաւ ինչ vel սակաւ ից.* parum – paullum – pauxillum – nonnihil – tantulum – modicum – parumper – tantillum – pusillum – ex parte.

» *սակաւուք vel առ սակաւ սակաւ (adv.).* paullatim – sensim – breviter – brevi – paucis – perpaucis – compendiose.

Սակաւակեաց - եցի - եցայց. brevis vitae *vel* temporis – transitorius.

Սակաւահաւատ - աք. modicae *vel* pusillae fidei – diffidens – incredulus.

Սակաւահաւատութիւն - թեան. diffidentia – incredulitas.

Սակաւածեռն. paucus – exiguus – modicus – parvus.

Սակաւանամ - ւացայ. imminuor – minuor – decresco.

Սակաւավախճան. brevi vitam agens – exiguae vitae.

Սակաւացուցանեմ - ցուցի. imminuo – diminuo – minuo – ad pauca reduco.

Սակաւաւոր - րի - րայց. perpaucus – pauculi – aliqui – aliquot – nonnulli.

Սակաւաւորութիւն - թեան. paucitas – exiguitas – parvus numerus – parvitas.

Սակաւժամանակեայ **Սակաւժամանակեան** exigui *vel* brevis temporis – transitorius.

Սակաւիկ *vel* **Սակաւիկ ինչ** **Սակաւիկ ից** *(adv.).* paullum – paullulum – modicum – paullisper – pauxillum – aliquantum – nonnihil.

Սակաւութիւն - թեան. parvus numerus – paucitas – exiguitas – parvitas.

Սակաւօրեայ. aliquot dierum – modicus – brevis – exiguus.

Սակուր - կրի - կրայց *vel etiam* **Սակր - կեր - երք - րայց (- կրայց)** securis – securicula – secespita – ascia.

Սակս *(praep.).* per – ob – propter – de.

» *յայն սակս.* ob id – ideo – propterea – adeo.

Ա֊ահակրաւոր - ըի - ըաց· securifer - securiger.

Ա֊ահանահան - նի - նաց· fluens - fluidus - rapidus.

Ա֊ահանք - նաց· profluvium - profluentia - fluentum - amnis - torrens - canalis - cataracta - impetus - effusio - moles - agger - prolapsio.

Ա֊ահիմ - ևցի *vel* Ա֊ահիմ - հեցայ } fluo - defluo - effluo - profluo - praeterfluo - pertranseo - percurro - serpo - dimoveor - prolabor - labor.

Ա֊ահիմ - հեցի *vel etiam* Ա֊ահեցուցանեմ - ցուցի } deduco - commoveo - demoveo - agito - iacto - labefacio.

Ա֊ահման - նի - նաց· terminus - limes - finis - confinium - regio - meta - scopus - regula - modus - determinatio - decretum - discrimen - differentia - ratio - definitio - decisio.

Ա֊ահմանապլուխ - լխոյ - լխոց· limes - confinium - fines - extrema regionis ora.

Ա֊ահմանադրեմ - եցի· constituo - statuo - decerno - dirigo - rego - moderor - determino.

Ա֊ահմանադրութիւն - թեան· terminus - limes - regula - constitutio - decretum - determinatio - dispositio - praeceptum - mandatum - iussum.

Ա֊ահմանական - նի - նաց· statuens - difinitivus - constituens - moderatus - indicativus - finem habens.

Ա֊ահմանակից - կցի - կցաց· finitimus - confinitimus - conterminus.

Ա֊ահմանապահ - հի - հաց· inspector *vel* praeses confinii - custos finium.

Ա֊ահմանեմ - եցի· definio - decerno - constituo - statuo - termino - destino - decido - metior.

» յառաջադոյն սահմանեմ - եցի· prius constituo - praedestino - praestituo.

Ա֊ահմանիչ - նչի - նչաց· constituens - statuens - horizon.

Ա֊ահմանութիւն - թեան· definitio - limitatio - decisio.

Ա֊ահուն· instabilis - inconstans - mutabilis - praelabens.

Ա֊աղաւաթա - աի - աից *Vid.* Ա֊աղասաթա :

Ա֊աղարդ - դու - դուց *vel* Ա֊աղարթ - թի - թից (- թաց) } ramus frondosus - frons virens - folium - coma - caesaries.

Ա֊աղարթաբեր Ա֊աղարթադիզ Ա֊աղարթալի *vel* Ա֊աղարթախիտ } frondosus - frondeus - foliatus - fruticosus.

Ա֊աղարթանամ - թացայ Ա֊աղարթիմ - թեցայ } fron-

desco – frondeo – viresco – vireo – floresco – floreo – pullesco – pullulo – pullulasco – fruticor – germino.

Ա՛ղաւթունի - թման. germinatio – fruticatio.

Ա՛ղաւտա - տի - տից. galea – cassida – cassis – infula.

Ա՛ղաւտաւոր - րի - րաց. galeatus – infulatus.

Ա՛ղաւտաւթամ - տեցայ. galeo me – capiti galeam impono – infulâ cingor.

Ա՛ղմ - մի - մից
Ա՛ղմն - միւն foetus – partus – infans – puerulus.

Ա՛ղմնանամ - ծնացայ
Ա՛ղմնառնեմ - ելի pario – parturio – enitor – gigno – concipio.

Ա՛ղմնառութիւն - թեան
Ա՛ղմնաբկութիւն - թեան puerperium – conceptio.

Ա՛ղմոս - սի - սից *vel* **- սաց** *(graec.)*. psalmus – psalterium.

» **աղմոս ասեմ - սացի.** psalmos canto – psallo – fidibus cano.

Ա՛ղմոսանուագ - գի - գաց
Ա՛ղմոսերգ - գի - գաց psaltes – psalmicen – psaltrius – psalmista.

Ա՛ղմոսարան - նի - նաց. psalterium – cithara – fides.

Ա՛ղմոսեմ - ելի *vel*
Ա՛ղմոսերգեմ - գեցի psallo – canto psalmos.

Ա՛ղմոսերգող - գի - գաց *vel*
Ա՛ղմոսերգու - ուի - ուաց psalmista – psalmographus – psalmicen – psaltes.

Ա՛ղմոսերգութիւն - թեան
Ա՛ղմոսողութիւն - թեան psalmorum cantus – psalmodia – psalmus.

Ա՛մարացի - ցւոյ - ցւոց. Samaritanus.

Ա՛մարուհի - հւոյ - հեաց. Samaritana mulier.

Ա՛մեռայք - ռայց
Ա՛մեռէք - ռէից
Ա՛մեռիք - ռեաց lorum – corrigia.

Ա՛միթ - մթի (- մթոյ). anethum (herba) – foeniculum – marathrum.

Ա՛միք - մեաց. iugum – gubernaculum – clavus.

Ա՛մոյք - մուլի - մուլաց. mustela – martes – ponticus mus.

Ա՛մուլենի - նւոյ - նեաց. villosa pellis mustelae – pellicea vestis mustelata.

Ա՛յթաքեմ - քեցի *vel etiam*
Ա՛յթաքեցուցանեմ - ցուցի vestigio fallo – in errorem induco – labefacio – labefacto.

Ա՛յթաքեմ - ելի *vel*
Ա՛յթաքեմ - քեցայ labor – delabor – prolabor – vestigio fallor – fluenti vestigio decurro – lapso – aberro – erro – titubo – vacillo.

Ա՛յթաքութիւն - թեան
Ա՛յթաքումն - քման lapsus

– prolapsio – lubrica decursio – lubricum – aberratio.

Մայլ - լի (- լոյ) - լից
Մայլակառք - ոց } currus – carpentum – plaustrum – helice – bootes – cardo mundi – polus boreus – septentrio maior – septentriones – Arcturus – axis.

Մայլակ - կի - կաց· curriculum – cisium.

Մայլուղ - ղի - ղաց· auriga – rhedarius – essedarius – carri *vel* plaustri ductor.

Մայր - րի - րից· acies – mucro – apex – vertex – cuspis – os.

Մայրասուր· acutus – acuminatus – exacutus – mucronatus.

Ման - նի - նից· lebes – cacabus – ahenum – olla – auxilla.

Ման - նու - նուց *vel*
Մանաման - նի - նաց } alumnus – discipulus – infans e sacro fonte susceptus.

Մանահայր - հօր· compater – lustricus pater.

Մանամայր - մօր· commater – matrina – lustrica mater.

Մանր - դի - դից· mortarium – lignea pila.

Մանդալ - լի (- լոյ)· sandalium – crepida – solea.

Մանդարամեա - մի - մից (- մաց)· inferi – tartara – orcus – princeps daemoniorum.

Մանդարամեական - նի - նաց
Մանդարամեայն - ինոյ - ինոց } infernus – tartareus – subterraneus – orcinianus.

Մանդարամեամպետ - տի - տաց
Մանդարապետ - տի - տաց } Ceres – orcus – manes – dii inferni – caput daemonum.

Մանդիսոռն - ռին - ռանց· pistillum – pistillus.

Մանդղամաան - տուն - տանց· gradus scalaris – gradatio.

Մանդուխ - դխոց
Մանդուղ - դղոց } scalae – scalaria – cochlea – gradus.

Մանդր, Մանդրեմ *Vid.* Մանար, Մանարեմ:

Մանձ - ձի - ձաց. (- ձուց)· frenum – habena – camus – lorum.

Մանձակոճեմ - ևցի
Մանձահարեմ - ևցի
Մանձեմ - ձևցի } freno – infreno – refreno – frena addo – domo – coërceo – cohibeo – aurigo – moderor – rego.

Մանձահարութիւն *vel*
Մանձուձն - ձման } refrenatio – freni immissio – domitura – domitus.

Մանար - րոյ (- րի) - րոց· pecten.

Մանարեմ - ևցի· pectino – pecto – carmino.

Մապատ - տի - տաց (- տուց)
Մապատակ - կի - կաց } canistrum – cista – cistula

– cophinus – qualus – quasillum – theca – arca – arcula.

Սապատուղն-ղէն-ղունք-ղանց· gibber – gibberosus – gibbus – gibbosus – curvus.

Սառն-ռէն-ռանց· glacies – gelum – frigus – algor – crystallus.

Սառնակերպ / Սառնաձեւ glacialis – crystallinus.

Սառնամանի-մանուոյ vel / Սառնամանիք-մանեաց frigus – algor – gelu – glacies.

Սառնանամ-ռնացայ· glacior – gelasco – congelo – algeo – frigeo.

Սառնատես vel / Սառնատեսակ crystallum – crystallinus.

Սառնում-ռեայ-ռուցեալ / Սառչիմ-ռեայ-ռուցեալ congelasco – glacior – gelo – frigesco – frigeo.

Սառոյց-ռուի· glacies – gelus – algor.

Սառուցանեմ-ցի· gelo – congelo – glacio.

Սասանական / Սասանեան Sassanida – Sassanidicus (Persico stipite).

Սասանեմ-եցի vel etiam / Սասանեցուցանեմ-ցուցի tremefacio – terrifico – commoveo – moveo – concutio – excutio – conquasso – quatefacio – quatio.

Սասանիմ-նեցայ· contremisco – contremo – tremo – commoveor – concutior.

Սասանութիւն-թեան / Սասանումն-նման tremor – commotio – terraemotus – fluctuatio – concussio – concussus – quassatio.

Սասս-սի-սից· increpatio – increpitus – comminatio – indignatio – obiurgatio – correptio – acrimonia – reprehensio – imperium – praeceptum – prohibitio – interdictio – mandatum.

Սասսալար-լի-լաց· increpans – obiurgans – reprehendens – minax – praeceptivus.

Սասսիմ-եցի· increpo – increpito – obiurgo – reprehendo – corripio – indignor – comminor – praecipio – impero – prohibeo – interdico.

Սասպիկ-սկի-սկիս-սկաց· fortis – validus – robustus – magnus – copiosus – violentus – gravis – acer – vehemens – durus – audax – horrendus.

» **սասպիկս** *(adv.)*. valde – fortiter – magnopere – summopere – vehementer – dure – violenter – horrendum.

Սասկագոյն-գունի-գունից· validior – durior – fortior – violentior – vehementior – horribilior.

Սասկանամ-կացայ· cresco –

augesco - excandesco - invalesco - invaleo - praevaleo - intendor.

Աատկապէս *(adv.)*. duriter - aspere - severe - fortiter - graviter - vehementer.

Աատկացուցանեմ - ցուցի. corroboro - roboro - augeo - fortifico - firmo.

Աատկութիւն - թեան. vehementia - violentia - durities - severitudo - incrementum - fortitudo - robur - augmentum.

» **աատկութեամբ** *(adv.)*. durius - severe - vehementer - violenter.

Աատակեմ - եցի. subverto - everto - vasto - aufero - consumo - noceo - extermino - perdo - trucido - interficio - occido - corrumpo - dissolvo - tollo.

Աատակիմ - կեցայ. pereo - consumor - exspiro - morior.

Աատակիչ - կչի - կչաց. subversor - eversor - vastator - exterminator - interfector - occisor - perditor.

Աատակումն - կման. eversio - vastatio - perditio - exterminium - trucidatio - interfectio - interitus - interitio - occisio - strages - caedes.

Աատան - նի *vel* **Աատանայ - յի** adversarius - diabolus - satanas - daemonium - cacodaemon - princeps *vel* caput daemonum - calumniator.

Աատանայական - նի - նայց **Աատանայաբար** diabolicus - tartareus.

Աատանայութիւն - թեան. daemonis artes - perversitas - scelus.

Աատար - րի - րաց. operarius - lanificus - agricola - rusticus - cooperator - adiutor - auxiliator - opitulator.

Աատարեմ - եցի. auxilior - opitulor - succurro - subvenio - subsidio venio - adiuvo.

Աատարութիւն - թեան. auxilium - opitulatio - subsidium - adiutorium - cooperatio - opus.

Աահար - րի - րաց **Աատր - տեր - տերց** *(graec.)*. nummus quatuor drachmis aequalis - stater.

Աար - րոյ - րոց *vel* **- րի - րից** *vel* **- րու - րուց**. apex - vertex - culmen - cacumen - fastigium - summum - promontorium - instrumentum - vasa - supellex - ornamentum - apparatus - arma.

Աարակ - կի - կաց. monticellus - monticulus - collis - clivus - clivulus.

Աարաս - սի (- սոյ) - սից. modus - ratio - forma - habitus.

Աարաւանդ - դի - դաց **Աարաւանդակ - կի - կաց** pro-

montorium – locus editus – collis – cervix.

Սարդ - դի - դից· aranea – araneus – merula.

» *սարդի սատայն Vid. in* Սատայն :

Սարդ - դի - դից *vel* **Սարդի - դւոյ - դեայ**} laurus – cupressus – pinus.

Սարդինի· laureus – laurinus.

Սարդիացի - ցւոյ - ցւոց· Sardianus.

Սարդիոն - նի - նիս - նաց *(graec.)*. sardonyx – onyx.

Սարեակ - եկի - եկաց} sturnus **Սարեկ** *vel* **Սարիկ** – merula – seleucides.

Սարիք - րեաց· funis – restis – catena – ligamen – vinculum – series.

Սարկաման - նի - նաց· poculum – calix – crater – cyathus.

Սարկաւագ - գի - գաւնք - գաց· diaconus – sacer minister – famulus.

Սարկաւագապետ - տի - տաց· archidiaconus.

Սարկաւագեմ - եցի· ministro – famulor – servio – inservio.

Սարկաւագութիւն - թեան· diaconatus – diaconium – ministratio – ministerium.

Սարկաւագուհի - հւոյ - հեաց· diaconissa – abbatissa – antistita – famula.

Սարու - ւոյ - ւոից (-ւոյ)· cupressus – pinus – sapinus – abies – ilex – quercus.

Սարսափելի - լւոյ - լեաց· tremendus – terribilis – terrificus – horribilis – horrendus – admirabilis.

Սարսափեմ - եցի *vel* **Սարսափիմ - փեցայ**} tremo – contremo – contremisco – tremisco – trepido – pavesco – horresco – horreo – formido – metuo.

Սարսափեցուցանեմ - ցուցի· tremefacio – terrifico – terreo – exterreo – perterreo – metum *vel* timorem facio – horrifico.

Սարսափիւն *vel* **Սարսափումն - փմանն**} tremor – terror – trepidatio – pavor – formido – metus – horror.

Սարսեմ - եցի} timeo – pertimesco – contremo – contremisco – metuo – formido – paveo – horreo – horresco – trepido – revereor – quiesco – sileo.

Սարսեցուցանեմ - ցուցի· perterreo – exterreo – terreo – tremefacio – metum iniicio – horrifico – consterno.

Սարսուռ - ռոյ· trepidatio – pavor – metus – timor – horror – frigus vehemens – consternatio – rigor.

Սարսռապին} terribilis – terrificus – tremendus – horridus **Սարսռալի** **Սարսռալից**

- horrendus - horrificus - formidabilis.

Սարսռամ - ռացայ / Սարսռեմ - ռեցի / Սարսռիմ - ռեցայ } tremo - - tremisco - contremo - timeo - pertimesco - trepido - omnibus articulis contremisco - horreo - horresco - rigeo gelu - turbor - commoveor - consternor.

Սարսռացուցանեմ - ցուցի. tremefacio - perterreo - exterreo - terreo - terrifico - horrifico - consterno - turbo - commoveo.

Սարանում - տեայ - տուցեալ / Սարաչիմ - տեայ - տուցեալ } efferor - pavesco - aufugio - fugio - fugam capio - abeo - resilio - conturbor.

Սարտուցանեմ - ցի. effero - metum iniicio - terreo.

Սաւան - նի - նայ. linteum lecti - linteamen - linteolum.

Սաւառնաթեւ - ւի - ւից / Սաւառնաթեւեալ } quassis alis - volando - volitans.

Սաւառնանամ - ռնացայ / Սաւառնիմ - ռնեցայ } quatio, concutio, plaudo *vel* verbero alas - volo - volito - alis strepo.

Սաւառնումն - նման. volatus - volatura.

Սափոր - րոյ - րոց. lagena - amphora - hydria - urna - sextarius.

Սափրական արհեստ. ars tonsoria.

Սափրիմ - եցի. barbam tondeo, attondeo *vel* rado.

Սափրիչ - չի - չաց. tonsor.

Սաքրիմ - եցի *vel* / Սաքրիմ - ցեցայ } me abdo - occulto me - lateo - secedo - recedo - succumbo.

Պահից լինիմ, եղէ / Պահցիմ - ցեցայ } pullatus sum - pullam vestem *vel* lugubria mihi induo - funebri luctui me do - simul lugeo - congemo - condoleo - conqueror.

Պամ - ացի (- ացայ) / Պատրիմ - ցեցայ } lugubri veste me induo - luctum habeo - lugeo - gemo - ingemo - ingemisco - moereo.

Պատր - րի - րաց. lugens - lugubria induens - pullatus.

Պատրութիւն - թիան / Պուճիւն - ճման } luctus - moestitia - moeror.

Սեամք - եմոց. limen - postis - vestibulum.

Սեաւ - եւոյ - եւոց *vel* - եւի - եւից. niger - ater - atramentum.

Սեթեւեթ - թի (- թոյ) - թից / Սեթեւեթանք - նաց } luxuriosus cultus - superfluus ornatus - exornatio.

Սեթեւեթեմ - թեցի. orno - adorno - exorno - amplifico - exaggero.

Ակն - կն (-կոյ). melo - mellitus pepo - melopepones.

Ակնատուտն - նի - նաց
Ակնատուտնիք - նեաց } horti melopeponum.

Ակնենի - նւոյ - նեաց. planta melonis - hortus peponum.

Ակաան - նոյ - նոց. mensa - taberna - cibus - esca - nummularii trapezophorum - ara - altare - tabernaculum - caenaculum - triclinium.

» զսեղանս կողոպտեմ *Vid. in* Կողոպտեմ:

Ակաանագործ - ծի - ծից *vel*
Ակաանակապուտ - պտի - պից
Ակաանակողոպուտ
rei sacrae violator *vel* profanator - sacrilegus.

Ակաանակից - կցի - կցաց
Ակաանորդ - դի - դաց } convictor - conviva - particeps mensae.

Ակաանակողոպուտութիւն - թեան. sacrilegium - sacrilegum furtum *vel* facinus - rei sacrae profanatio *vel* violatio.

Ակաանակցութիւն - թեան. convictus - convivium - participatio mensae.

Ակաանաձաւ *vel*
Ակաանաւոր - րի - րաց } nummularius - argentarius - trapezita - mensarius.

Ակն - կն *Vid.* Ակն:

Ակմ - մի - մից. praedurus - durus - asper - solidus - compactus.

Ակմանամ - մացայ. duresco - obduresco - perduresco.

Ակմեմ - եցի. praeduro - perduro - obduro - solido - firmo - obstruo.

Ակմութիւն - թեան. duritia - durities - asperitas.

Ննեակ - ննկի - ննկաց. cubiculum - conclave - thalamus - cella - cellarium - promptuarium - aerarium.

Ննեկապան - նի - նաց
Ննեկապետ - տի - տաց } cubicularius - a cubiculis - cosmeta - satelles.

Ննեկապետութիւն - թեան. officium *vel* munus cubicularii.

Ննեկիկ. zotheca - zothecula - cellula - habitaculum.

Կպ - պոյ - պոց (- պի - պից). promontorium - praerupta loca - praecipitium - rupes.

Կպհական - նի - նաց. proprius - suus - acceptus - acquisitus - peculiaris - praecipuus - eximius - selectus - liber - ingenuus - patrius - natalis.

Կպհականաբար
Կպհականապէս } (*adv.*). proprie - praecipue - peculiariter - ex amussim.

Կպհականացուցանեմ - ցուցի
Կպհականեմ - եցի *vel etiam*
Կպհականեցուցանեմ - ցուցի
rem mihi attribuo, vindico, assero, sumo *vel* usurpo -

potior – occupo – obtineo – possideo.

Սեպհականութիւն - թեան. proprietas – possessio – dominium – mancipium – haereditas – haeredium – opes – libertas.

Սեպուհ - պհի - պհայ. eques – vir nobilis – patricius – princeps.

Սեպտեմբեր - բի (lat.). september (mensis).

Սեռ - ռի - ռից. genus – progenies – prosapia – stirps – species.

Սեռական - նի - նաց. generalis – universalis.

» սեռական հոլով. genitivus *vel* patrius casus.

Սեռն. simplex – sincerus – purus – nitidus – mundus – genuinus – merus.

Սեռնութիւն - թեան. simplicitas – sinceritas – puritas – nitor – mundities.

Սեր - րի - րից. genus – stirps – progenies – soboles – lactis spuma.

Սերանամ - րացայ } generor – orior – exorior – originem accipio *vel* duco – propagor – nascor – gignor.
Սերիմ - րեցայ }

Սերկեան. hodiernus – praesens.

Սերկեւիլ - ւղի. cydonium malum – cotoneum – struthea mala.

Սերկեւիլի - լւոյ - լեաց. cydonia mala.

Սերմ *Vid.* Սերմն:

Սերմանահան - նի - նաց }
Սերմանարկու *vel etiam* }
Սերմանացան - նի - նից (-նաց) } seminans – seminator – sator.

Սերմանանամ - մանացայ. sementifer sum – granum facio.

Սերմանաքաղ - ղի - ղաց. seminum coactor – frugilegus – qui grana capit *vel* sumit – nugator – blatero – garrulus – ardelio.

Սերմանելի - լւոյ - լեաց. seminalis – quod seminari potest – sativus.

Սերմանեմ - նեցի. semino – sero – consero – semen spargo.

Սերմանիչ - նչի - նչաց } seminans – seminator – sator.
Սերմանող - ղի - ղաց }

Սերմանիք - նեաց *vel etiam* }
Սերմն - ման - ան (-ունք) - անց } semen – seminium – satio – granum – soboles – natus – filius – genitura.

Սերմնական - նի - նաց. sementinus – seminalis.

Սերմնահան, Սերմնացան, Սերմնաքաղ *Vid.* Սերմանահան, Սերմանացան, Սերմանաքաղ:

Սերմնարկեմ - կեցի. semino – sero – consero.

Սերովբէ - էի - էից *Vid.* Սրովբէ:

Սերունդ - ընդոյ (-ընդեան) - ընդոց. generatio – genitura

– genus – progenies – soboles – propago – prosapia – genitor – parens – pater.

Սեռա – ական – ական· densus – condensus – concretus – spissus – genuinus – germanus – verus – abundans – refertus – copiosus – firmus – stabilis – constans – carus – sincerus – dilectus – electus – eximius – egregius.

» **սեռակի** *(adv.)*. attentius – firmiter – constanter – spisse – toto pectore – ex animo.

Սեռանամ – ացայ
Սեռակամ – ակցայ condensor – densor – spissesco – duresco – obduresco – obfirmo me – collocor – sedeo – persto – solidesco.

Սեռական – ական· denso – condenso – spisso – obduro – duro – solido – firmo – colloco.

Սեռուքիւն – քեան· firmitas – stabilitas – constantia – fortitudo – soliditas.

Սեւագիր – գրոյ
Սեւագիղ – ղոյ *vel*
Սեւակ – կի – կաւ atramentum.

Սեւագոյն, Սեւաթոյր
Սեւաթոյրի, Սեւայինն niger – nigricolor – ater – atricolor – fuscus – obscurus – opacus.

Սեւանամ – ացայ
Սեւիմ – ևցայ nigresco – nigrico – fuscor – infuscor.

Սեւացուցանեմ – ցուցի· nigro – nigrefacio – infusco – fusco.

Սեւութիւն – թեան· nigror – nigritia – nigrities – nigritudo – nigredo – atror.

Սեփական – նեմ – նութիւն *Vid.* **Սեպհական – նեմ – նութիւն:**

Սեպ, սիպի – պայ· superbus – elatus – imperiosus – tumidus – gloriosus – ostentator – iactator – iactabundus – magnificus.

Սեղ, սիղոյ· viror – pratum – pratensis pabulatio – gramen.

Սէր, սիրոյ· amor – dilectio – charitas – amicitia – benevolentia – summa necessitudo – benignitas – pulchritudo – decor – osculum – suavium – basium.

» **սիրով** *(adv.)*. amanter – amatorie – amabiliter – benevole – benigne – amice – amiciter.

Սթափանք – նայ *vel*
Սթափութիւն – քեան
Սթափումն – փման vigilantia – diligentia – alacritas – ardor – hilaritas – resipiscentia – recreatio – animi remissio *vel* relaxatio.

Սթափեմ – եցի *vel etiam*
Սթափեցուցանեմ – ցուցի excito – expergefacio – hilaro – exhilaro – recreo – reficio – allevo – refocillo.

Սթափիմ – փեցայ· evigilo –

expergefio - expergiscor - resipisco - hilaresco - recreor - refocillor - animum relaxo *vel* relevo.

Սիգամ - ացայ (- **ացի**). glorior - gloriose de me loquor - insolesco - iacto me - ostentor - magnanimus sum - emollior - enervor - luxurior.

Իգանք - նայց *vel* **Սիգութիւն - թեան**} laus - gloria - gloriatio - iactantia - iactatio - ostentatio - insolentia - mollities - luxuria.

Սիդոնեայի - ցւոյ - ցւոց. Sidonius - habitator Sidonis.

Սիկ, սկոյ (**սկի**). lutum - coenum - faex - limus - quisquiliae - colluvies - colluvio.

Սիկարեան - նք *(lat.)* sicarius - grassator - latro - praedo - praedator - populator.

Սիկղ, սկեղ - ղայց *(hebr.)*. siclus - mensura apud antiquos - pondus - statera.

Սիղղաբայ - յի - յից *(graec.)*. syllaba.

Սիմոնեան. filius Simonis - ad Simonem pertinens.

Սին. sorbum (fructus).

Սին, սնոյ. inanis - vacuus - inutilis - vanus - frivolus - futilis.

Սինքեայ - կւոյ - կւոց
Սինքոր - րի - րայց } plebeius - vilis - vulgaris - tritus - gregalis - derelictus - residuus - reliquus.

Սինկղէտոս - սի - սայց *(graec.)*. senatus - senator - patres conscripti - consultor.

Սինկղէտոսութիւն - թեան. dignitas senatoria - munus consultoris.

Սինձ, սնձոյ. gluten - taurinum glutinum - salgama.

Սիսեռն - սոսին (- **սեռսին**). cicera - cicercula.

Սիրալի *vel* **Սիրալիր**. amabilis - benignus - humanus.

Սիրամարդ - գի - գայց. pavo - pavus.

Սիրայեն - յնոյ *vel*
Սիրելի - լւոյ - լեայց } charus - charissimus - dilectus - dilectissimus - diligens - amans - amabilis - amore dignus - amicus - amatus.

Սիրելութիւն - թեան
Սիրողութիւն - թեան
Սիրութիւն - ւմեան } amabilitas - amor - charitas - benevolentia - amicitia - dilectio - comitas - familiaritas - studium.

Սիրեմ - եցի. amo - diligo - depereo.

Սիրեցեալ - եալոյ - եալոց. dilectus - charus - amabilis - amore dignus.

Սիրէ *vel etiam*
Սիրող - ղի - ղայց } amans - amator - diligens.

Սիրուն. dilectus - lenis - comis - amans - amabilis - amicus.

Սիրտ, սրտի - սից· cor - praecordia - animus - mens - cogitatio - anima.

» միամտութեամբ սրտիւ· in simplicitate cordis - simpliciter - sincere - ingenue - ex animo - aperte.

» բովանդակ սրտիւ, յամենայն սրտէ vel սրտի մտօք· ex toto corde - cum bona voluntate - benevole - toto pectore - vehementer.

Սիւն, սեան - անց· columna - statua - titulus.

Սիւնակ - կի - կաց· columnella.

Սինհոդոս - սի - սից vel - սաց (*graec.*). synodus - concilium - conventus episcopalis.

Սիւնհոդոսական - նի - նաց· synodalis.

Սիւք vel etiam
Սիք, սքոյ (սքի) - քոց } zephyrus - lenis aura - ventulus - aër - aether.

Սլանամ - լացայ· volo - volito - percurro - peragro - curro - impetum facio.

Սլացութիւն - թեան
Սլացումն - ցման vel
Սլացք - ցից } volatus - volatura - iactus - iactura - cursus - percursio - impetus - vibratio.

Սլացուցանեմ - ցուցի· iacio - - iaculor - vibro.

Սլաք - քի - քաց· acies - acumen - cuspis - mucro - iaculum - telum - sagitta.

Սխալ vel
Սխալանք - նաց } erratum - error - mendum - lapsus - defectus - vitium - deceptio.

Սխալական - նի - նաց
Սխալաւոր - րի - րաց } falsus - mendosus - vitiosus - imperfectus - mancus - erroneus - fragilis - caducus - lubricus - deficiens.

Սխալեմ - եցի vel
Սխալիմ - լեցայ } erro - aberro - pererro - vagor - labor - allucinor - fallor - decipior - cado - incido - offendo - pecco - praetereo.

Սխալեցուցանեմ - ցուցի· decipio - fallo.

Սխալութիւն - թեան
Սխալումն - լման } error - erratus - aberratio - allucinatio - deceptio - prolapsio.

Սխրանամ - բացայ· obstupesco - stupefio - stupesco - stupeo - miror - admiror.

Սխրաստաւոր
Սխրաւորական } mirificus - admirandus - admirabilis - stupendus - prodigiosus.

Սխրացուցանեմ - ցուցի· stupefacio - obstupefacio.

Սխրումն - րման· stupor - miratio - admiratio - res mira - prodigium.

Սկահ - հի - հից (- հաց)
Սկահաձեւ - ւի - ւից } calix - poculum - cyathus - crater - cratera.

Ակայ -յի -յից· gigas – heros – fortissimus – strenuus – animosus – colossus.

Ակայաբար *(adv.)*. heroice – giganteo more – fortissime – strenue – valenter.

Ակայաձեւ
Ակայանման } heroicus – giganteus – colossicus – colosseus.

Ակայամարտութիւն - թեան· gigantomachia.

Ակայութիւն - թեան· gigantea vis – tyrannis – strenuitas – virtus.

Ականամ - կացայ· coeno aspergor *vel* demergor – inquino me – madesco – humesco – lutesco – foedor.

Ականաւակ - կի - կաց· paropsis – catinus – pelvis – phiala – patina – orbis – patella.

Ակնամ - եցի· vigilo – pervigilo – animum adhibeo *vel* adverto – attendo – aures praebeo – incumbo – operam navo *vel* do.

Ակներբ - սրի - սրաց· socrus – socra.

Ակներայր - սրաւն (-սրայրի)
Ակներեայ - րեկի - րեկից } socer.

Ակղբնական - նի - նաց· oriundus – primigenius – primarius – primitivus – primus – principalis – praecipuus – primordialis – initialis – creatus.

Ակղբնահայր - հօր· primigenus (Adamus) – auctor – inventor.

Ակղբնամայր - մօր· primigena (Eva).

Ակղբնամարդ - դոյ· primus homo – Adamus.

Ակղբնաչար - րի· auctor malorum – daemon – diabolus – malignus – scelestus – improbus.

Ակղբնապատճառ - ռի· prima causa – auctor.

Ակի - կւոյ(-կոյ) - կաց· poculum – cyathus – calix – crater.

Ակիզբն - կղբան - բուն - բանց· initium – principium – exordium – caput (sermonis) – prooemium – origo – institutio – constitutio – causa – ratio – occasio.

» **'ի սկզբանէ** *(adv.)*. in principio – ab initio *vel* origine – prius – antea – antiquitus.

» **սկիզբն առնում, առի** *vel* **ունիմ; կալայ·** initium accipio, duco *vel* habeo – incipio – coepi – inchoo – exordior – ordior.

Ակի *Vid.* **Ակի**:

Ակիթացի - ցւոյ - ցւոց· Scytha.

Ակնդիկ *vel etiam*
Ակնդուկ - դկի - դկաց } vidua – mulier coniuge orba.

Ակունդ - կնդի - կնդաց· canis – catulus – catellus.

Ակուսեղ - ղի (- կսեղ) - ղաց
Ակսեղ - եղի - եղբ - եղաց } discus – orbis – patena –

patina – sphaera – globus – rota – scutella.

Սկսանիմ - կսայ } incipio – coepi – inchoo – exordior – ordior – initium duco.
Սկսանում - կսայ }
Սկնում - կսայ }

Սկսուած - ծոյ (- ծի) - ծոց } principium – initium – exordium – origo.
Սկսումն - կսման }

Սղաձայն - նի - նից. tenui *vel* subtili voce – semivocalis.

Սղաձայնութիւն - թեան. tenuitas *vel* subtilitas vocis.

Սղոխ - խի - խից. lenis aura – ventulus – zephyrus.

Սղոց - ցի - ցաց. serra – serrula.

Սղոցաձեւ. serratus – serrae formam habens.

Սղոցաձուկն - ձկան. squalus (piscis).

Սղոցիմ - ցի. serrâ deseco – disseco – scindo.

Սղոցի - ցւոյ - ցիւց. quercus – robur.

Սղոցումն - ցման. sectio – sectura – desectio – scissio.

Սմբակ - կի - կաց. ungula – unguis quadrupedum – planta pedis.

Սմբակաւոր - րի - րաց. cornipes – ungulatus.

Սմին իրի *Vid. in* Իր։

Սնակուշտ - կշտի - կշտից. lumbus – renes – latus – ilia.

Սնանուտ, անաց. vacuor – evacuor – exhaurior – evanesco – consumor.

Սնանիմ, անայ. nutrior – enutrior – alor – educor.

Սնապարծ - ծի - ծից. inanis gloriae cupidus – ostentator – iactator – vanus – superbus – elatus – fastosus – arrogans – inflatus – tumidus.

Սնապարծիմ - ծեցայ. inanem cupio gloriam – glorior – me iacto – efferor – superbio – inflor – tumesco – tumeo.

Սնապարծութիւն - թեան. inanis gloria – iactatio – iactantia – ostentatio – superbiloquentia – vaniloquentia – arrogantia – fastus – inflatio – tumor.

Սնար - րի *vel* } caput – vertex – cervical – pulvinus – pulvinar – pulvinarium.
Սնարք - րից }

» 'ի սնարից (*adv.*). ad caput – a parte capitis.

Սնափառ - ռի - ռից (- ռաց). gloriosus – iactator – ostentator – fastosus – superbus – elatus – imperiosus – tumidus.

Սնափառիմ - եցի *vel* } glorior – ostento me – insolesco – intumesco – superbio.
Սնափառիմ - ռեցայ }

Սնափառութիւն - թեան. gloriatio – iactantia – iactatio – ostentatio – arrogantia – vaniloquentia – fastus – superbia.

Մանդոյր - ուլի (- լոյ) - ուլայ· rubrica – sinopis – fucus – pigmentum – stibi – stibium.

Մանդուլեմ - կյի· rubricâ coloro – sinopide illinio – fuco.

Մանդիկ - դկի· vivum argentum – hydrargyrius – mercurius.

Մննդական - նի - նայ· nutribilis – nutricans – nutritus – nutriens – vegetabilis – vegetans – altor.

Մննդակից - կցի - կցայ· alumnatus – simul educatus – familiaris – domesticus – naturalis.

Մննդակցութիւն - թեան· alitura – familiaritas – consuetudo – summa necessitudo.

Մնոսի - ուղ - ուղ (- սեայ)· inanis – incertus – vanus – vacuus – inutilis – frivolus futilis.

» 'ի մնոսիս (*adv.*). inaniter – gloriose – inutiliter – frustra – nequicquam – futiliter.

» մնոսի խօսք· vaniloquium – stultiloquium – ineptiae – tricae – nugae.

» մնոսիք - սեայ· vanitas – inanitas – inutilitas.

Մնոսիմ - սեցայ· vanesco – inanior – vacuor – evacuor.

Մնոսութիւն - թեան· inanitas – inutilitas – vanitas – vacuitas.

Մնունդ, մննդեան - եանց (- դի - դոց)· nutrimen – nutrimentum – nutricatio – alimonia – alitura – alimentum – cibus – educatio.

Մնուցանեմ - ցի· nutrio – nutrico – enutrico – alo – foveo – educo – lacto – servo.

Մնուցիչ - ցչի - ցչայ } nutribilis – nutricans – nutriens – alibilis – alimentarius – alens – altor.
Մնուցող - ղի - ղայ }

Սոդոմացի - ցւոյ - ցւոց· Sodomus – habitator Sodomi.

Սոխ - խոյ - խոց (- խի - խից)· caepa – caepe – caepula.

Սոխակ - կի - կաց· luscinia – fusciniola – philomela – aedon.

Սող - դք· reptatus – reptatio – repens – reptilis.

Սողամ - ացի *vel* Սողանամ - ղացայ Սողիմ - ղեցայ } repo – repto – serpo – volo – volito – nato – innato – moveor – erro – aberro – pererro – delabor – defluor – trahor – procido.

Սողոս - խի - խից *Vid.* Սղոս։

Սողոմոնական Սողոմոնեան } Salomonis – Salomonicus – ad Salomonem pertinens.

Սողոսկանք - նաց Սողոսկումն - կմանն } lapsio – lapsus – lubrica decursio – insinuatio – defluvium.

Սողոսկիմ - կեցայ· labor – delabor – insinuo me – pene-

tro – defluor – labefio – lapso – cado.

Սողուն - ղնոյ - ղնոց. reptile – serpens – bestiola – claudus.

Սոճի - ճւոյ - ճեաց. pinus – picea.

Սոյն, սորին, սոքին, սոցին *(pron.)*. hic – hicce – is – idem – ipse.

» *տես իրի Vid. in* Իր։

Սոյնպէսին, Սոյնպէս *(adv.)*. huiusmodi – ita – sic – similiter – pariter – taliter.

Սոյնպիսի - սւոյ - սեաց. huiuscemodi – eiusdemmodi – eiusmodi – talis.

Սոյնօրին *(adv.)*. hodie – hoc tempore.

Սոնք. pinguis – obesus – adipatus – crassus – lentus – tardus – segnis.

Սոնքանամ - քացայ. pinguesco – obeso – crassesco – tumeo – intumesco – turgesco – turgeo – densor – exardesco – ignesco.

Սոսինձ - սնձոյ. gluten – glutinum taurinum.

Սոսկ - կոյ (- *կի*). solus – unus – merus – simplex – inanis – vanus – vacuus – inutilis – tenuis – purus – nudus – vulgaris – communis.

Սոսկաբար *(adv.)*. solum – solummodo – mere – tantum – dumtaxat – communiter – vulgo – more plebeio.

Սոսկալի - լւոյ - լեաց. horrendus – horribilis – terribilis – horrificus – horrifer – pavendus – formidabilis.

Սոսկական - նի - նաց. plebeius – vulgaris – communis – idiota – horridus – terribilis.

Սոսկամ - կացայ. exterreor – terreor – pavesco – paveo – horreo – horresco – formido.

Սոսկումն - կման. terror – pavor – horror – formido – frigus.

Սով - վոյ (- *վու*). fames – esuries – caritas.

Սովամահ - հի - հաց. fame pressus *vel* enectus – famelicus – esuriens – esurio.

» *սովամահ առնեմ, արարի.* fame excrucio, affligo, premo, debilito, neco *vel* suffoco.

» *սովամահ կորնչիմ - բեայ.* fame pereo *vel* conficior.

Սովանամ - վացայ, Սովիմ - վեցայ esurio – fame afficior *vel* laboro – famelicus sum.

Սովոր - րի - րից. consuetus – assuetus – solitus – vulgaris – communis – suetus – familiaris.

» *սովոր եմ, էր.* consuesco – assuesco – soleo – mos est.

Սովորաբար, Սովորական *(adv.)*. ex consuetudine – consuete – communiter – vulgo – saepe – saepenumero – pro more –

persaepe - frequenter - plerumque.

Սովորական - նի - նաց. solitus - consuetus - assuefactus - familiaris - communis - edoctus - notus.

Սովորեցուցանեմ - ցուցի. assuefacio - consuefacio - edoceo - doceo.

Սովորեմ - եցի *vel* **Սովորիմ - բեցայ** } assuesco - assuefio - consuesco - soleo - disco - edisco.

Սովորոյթ - րութի - րութիւն } **Սովորութիւն - թեան** *vel* **Սովորք - րից** } assuetudo - consuetudo - habitus - habitudo - mos - usus.

Սոր - րոյ - րոց. foraman - caverna - fovea - fossa.

Սուգ, սգոյ, սգոց. luctus - moeror - moestitia - gemitus - fletus - lacrymae.

» *սուգ առնում, առի vel ունիմ, կալայ.* lugeo - luctum habeo - lugubria induo - ingemisco - fleo - lacrymis me do - lacrymor.

Սուզանեմ - զի } **Սուզեմ - զեցի** } mergo - immergo - demergo - submergo - sepelio - humo - tumulo - operio.

Սուին, սրընոյ. hasta - lancea - acies - cardo - cuspis - mucro - iaculum.

Սուինաւոր - րի - րայ. hastatus - mucronatus.

Սուլիմ - եցի. sibilo - sibilum edo - murmuro.

Սուլումն - լման. sibilus - sibilatio - murmur.

Սուղ, սղի, սղից. brevis - curtus - exiguus - tenuis - subtilis - exilis - paucus - paullus - pusillus - parvus - parvulus.

» *սուղ ինչ vel սուղ մի (adv.).* tantulum - tantillum - pauxillum - paullum - nonnihil.

Սունկ, սնկոյ *vel* **Սունկն, սնկան** } fungus - boletus - ampullaceus tumor *vel* inflatus - sanies - cruor.

Սուսեր - րի - րայ. ensis - gladius - pugio - sica.

» *'ի սուր սուսերի (adv.).* in ore gladii - acie ensis.

» *ձգեմ զսուսեր.* e vagina educo ensem - nudo *vel* distringo gladium.

Սուսերաձիգ - գ *vel* **Սուսերամերկ - կի - կայ** **Սուսերաւոր - րի - րայ** } nudans *vel* distringens gladium - e vagina educens ensem - gladiator:

Սուտ, ստոյ - տոյ (*սխի - սխից*). falsus - fallax - mendax - falsidicus - falsiloquus - mendacium - falsitas.

» *սուտ առնեմ, ապացի.* mendacem facio - falsidicum declaro.

» *սուտ երդնում - դուայ.* periuro - abiuro.

» սուտ երդումն. periurium.

Սուտակ - կի - կաց. falsidicus - mendax.

Սուտակ - կի vel Սուտակն - կան } amethystus - carbunculus - bdellium.

Սուտակասպաս - սի - ից (-սաց). hypocrita - adulator - assentator - fallax - dolosus - astutus - versutus - fraudulentus.

Սուտակասպասութիւն - թեան. hypocrisis - adulatio - assentatio - dolus - fallacia - fraus - blandimentum.

Սուր. acutus - exacutus - acuminatus - rapidus - velox - tenuis - subtilis - exilis - vehemens - fortis.

Սուր, սրոյ. gladius - ensis - sica - pugio - culter - scalprum - novacula - cuspis - pestilentia - pestis - lues.

» 'ի սուր սուսերի Vid. in Սուսեր :

» հանել զսուր. e vagina gladium educo - distringo *vel* nudo ensem.

» սուր երկսայրի. gladius anceps - romphea - ensis ex utraque parte acutus.

Սուրամ - ացայ (-ից) Սուրհամ - հացի *vel* Սուրհանամ - հացայ } curro - praecurro - pervolo - impetum facio - irruo.

Սուրբ, սրբոյ - բոց. sanctus - sanctificatus - iustus - rectus - sacer - divinus - purus - mundus - castus - immaculatus - pudicus - felix - honestus - beatus - pius - reverendus.

» սուրբ առնեմ, արարի. sanctifico - sacro - sanctitatem confero.

Սուրհանդակ - կի - կաց. cursor - tabellarius - apparitor - praecursor.

Սուրբ - բի - բեաց *vel* - բաց *(hebr.)*. liber - scriptum - scriptura - scriptio.

Սպահ - հի - հեաց Սպայ - յի - յեաց } eques - patricius - vir nobilis - princeps - exercitus - militia.

Սպանախ - խի - խեաց. spinacium (herba).

Սպանանեմ - պանի. interficio - interimo - occido - homicidium facio - morte afficio - morti *vel* in mortem trado - macto - neco - percutio - comprimo - reprimo.

Սպանդ - դի - դեաց. occisio - interfectio - mactatus - sacrificium - caedes - victima.

Սպանդանոց - ցի - ցաց. macellum - macellaria taberna.

Սպանդարամեծ - ծի. Liber - Bacchus.

Սպանդարամեծական - նի - նաց. Liberalia - Bacchanalia - Baccheus - Bacchicus.

Սպանիչ - նչի - նչաց Սպանող - ղի - ղաց } homici-

da – interfector – interficiens – interemtor – occisor – percussor – mactator.

Սպանողութիւն - թիւան } homicidium – interfectio – interemtio – occisio – nex – caedes – strages – mactatio – victima – clades.
Սպանութիւն - թիւան }
Սպանումն - նման }

Սպառ. finis – consumptio – terminatio – consummatio.

» 'ի սպառ. *Vid.* Խսպառ:

Սպառազէն - զինի - զինեայ (-զինեաց). armatus – armis instructus *vel* munitus – gravis armaturae miles – bellator – armis pugnans – tribunus.

Սպառազինք - զինուց *vel* } lorica – armatura – arma – armamenta.
Սպառազինութիւն - թիւան }

Սպառազինեմ - եցի. armo – armis instruo *vel* communio.

Սպառազինիմ - նեցայ. armor – in armis sum – arma induo, capio *vel* sumo.

Սպառիմ - եցի. consumo – finio – termino – perficio – conficio – absolvo – deperdo – impendo.

Սպառիչ. consumptor – finiens – terminans – perficiens – conficiens – destructor – corruptor.

Սպառնալիք - լեաց. minae – comminatio – increpatio – correptio – reprehensio – obiurgatio – exprobratio.

Սպառնական - նի - նաց. minax – minitans – minans – increpans – obiurgatorius.

Սպառնամ - նացայ (-նացի). minor – comminor – minitor – minas intento – increpo – obiurgo – corripio – reprehendo – exprobro.

Սպառնութիւն - թիւան } minae – comminatio – increpatio – obiurgatio – reprehensio – correptio – exprobratio – formido – terror – impetus.
Սպառնումն - նման }

Սպառած - ծի - ծից (-ծոյ - ծոց). consumptio – finis – extremum – extremitas – terminus – ora – apex – culmen – fastigium – vertex.

Սպառապար *vel* 'ի սպառապար *(adv.)*. omnino – prorsus – plane – perfecte – integre – penitus – simpliciter – absolute.

Սպաս - սու - սուց. supellex – vasa – instrumenta – ornamentum – convivium – apparatus – calix – epulae – ministerium – servitus – officium – munus.

» սպաս առնեմ, կալայ *vel* 'ի սպասու կամ, կացի. munus ineo – ministro – famulor – servio – operam do – paro comparo – praebeo – ancillor – adsto – assisto.

Սպասատար - բի - բաց } adstans
Սպասաւոր - բի - բաց } - ministrans - minister - administer - ministrator - servus - famulus - diaconus.

» սպասաւոր լինիմ, եղէ. servio - inservio - deservio - in ministerio sum - ministro - famulor - ancillor.

Սպասաւորեմ - եցի. servio - inservio - famulor - ministro - administro - ordino - dispono.

Սպասաւորութիւն - թեան. servitus - servitudo - famulatus - famulitium - ministratio - ministerium - officium - cultus - obsequium.

» սպասաւորութիւն հարկանեմ - բի. famulor - servo - ministro.

Սպասեակ - եկի - եկաց } servus
Սպասիկ - սկի - սկաց } - famulus - verna - minister - curator - custos.

Սպասեմ - եցի. expecto - observo - custodio - quaero - spero - servio - famulor - ministro - adverto - maneo.

Սպասումն - սման. expectatio - spes.

Սպարապետ - տի - տաց. dux exercitus - imperator - equitum magister - praefectus *vel* princeps militiae.

Սպարապետութիւն - թեան. ducatus copiarum - munus *vel* dignitas imperatoris - praefectura exercitus.

Սպեղանեմ - նեցի. emplastro - illinio - sano - sanum facio - medeor - curo - mollio - lenio.

Սպեղանի - նւոյ - նեաց. emplastrum - remedium - medicina - lenimentum.

Սպի - պւոյ - պեաց. cicatrix - - cicatricula - stigma - vulnus - tuber - vibex - labes - macula.

Սպիանամ - թացայ. cicatricibus signor *vel* notor - cicatrix obducitur - stigmatibus inuror - stigmaticus sum.

Սպիտակ - կի - կաց. albus - candidus - nitidus - fulgidus - splendidus - color albidus.

Սպիտակադէն
Սպիտակաթոյր } albicans -
Սպիտակաթորմի } albiceratus - albidulus - albidus - albulus - dealbatus - subalbus.

Սպիտակահեր } dealbatis capillis - inalbata crine - canus - incanus.
Սպիտակամազ }

Սպիտականամ - կացայ } albesco
Սպիտակիմ - կեցայ } - albeo - albico - inalbesco - dealbor - candeo - candesco - splendeo.

Սպիտակացուցանեմ - ցուցի. album *vel* candidum facio - inalbo - dealbo - candifacio.

Սպիտակութիւն - թեան. albedo - albor - albities - albitudo - dealbatio - candor - canities - canitudo.

Սպունգ - գի (- պնգի). spongia.

Սպրդիմ - եցի *vel* Սպրդիմ - գեցայ } me insinuo - subeo - adrepo - subrepo - penetro - clam introëo.

» սպրդեալ մուծանեմ - ծի. introduco - induco - insinuo.

» սպրդեալ մտանեմ - ի. introducor - inducor - me insinuo - irrepto - irrepo - subeo.

Սպրդող - ղի - ղաց. adreptans - sè insinuans - penetrans - irrepens.

Սպրդումն - դման. insinuatio - penetratio - reptatus.

Ստաբան - նի - նից } falsidicus
Ստախօս - սի - սաց }

- falsiloquus - mendax - fallax - dolosus.

Ստաբանութիւն - թեան } mendacium - fallacia - falsum - falsitas - commentum.
Ստախօսութիւն - թեան }

Ստադ - դի - դինք *vel etiam* } *(graec.)*. stadium - curriculum.
Ստադիոն - նի - նից (-նաց) }

Ստահակ - կի - կաց. inquietus - inordinatus - perditus - dissolutus - intemperans - libidinosus - effrenatus - seditiosus - turbulentus - tumultuosus - impudens.

» ստահակս *(adv.)*. inquiete - inordinate - impudenter - dissolute - licenter - perdite - effrenate - libidinose - seditiose - immoderate - turbulenter - tumultuose.

Ստահակեմ - եցի. inquietus sum *vel* fio - libidinor - luxurior - tumultuor - deficio - descisco - seditionem concito, facio *vel* commoveo.

Ստահակութիւն - թեան. seditio - rebellio - tumultuatio - intemperantia - incontinentia - inordinatio - impudentia - licentia - luxuria - libido.

» ստահակութեամբ *(adv.)*. inordinate - seditiose - tumultuose - luxuriose - licenter - perdite - effrenate.

Ստամբակ - կի - կաց. austerus - durus - asper - severus - audax - audens - temerarius - rebellis - seditiosus.

Ստամբակեմ - եցի. deficio - rebello - imperium detrecto - seditionem excito.

Ստամբակութիւն - թեան. austeritas - duritas - durities - asperitas - severitas - audentia - audacia - temeritas - defectio - rebellio - petulantia - seditio - contumacia - arrogantia.

Ստամոք - քի - քաց } *(graec.)*. stomachus - venter - ventriculus - uterus - pectus.
Ստամոքս - սի - սաց }

Սաայօղ - ղի - ղից (- ղայ). mendax - mendaciloquus - commentitius - fictitius - simulatus - falsidicus.

Սաայօղութիւն - թեան. mendacium - fictio - simulatio - hypocrisis.

Սահնամ - տացայ. habeo - possideo - acquiro - consequor - adipiscor - lucror - lucrifacio - creo - conficio - facio - ago.

» զնոյ սահնամ *Vid in* Պ֊ին :

Սահնձնեմ - եցի. assumo - sumo - mihi attribuo, impono *vel* arrogo.

Սաղս - խի - խից *vel* Սաղսն - խին - խանից *(graec.)*. stacte - stacta - styrax - thus.

Սաապատիր. mendax - fallax - falsus - dolosus - fraudulentus.

Սացական - նի - նայ. possessivus - possidens - possesus - creatus - conditus - factus - adventitius.

Սացիչ - չի - չայ / Սացող - ղի - ղայ } possessor - dominus - creator - conditor.

Սացուած - ծոյ (- ծի) - ծոց / Սացուածութիւն - թեան / Սացք - ցից } possessio - adeptio - substantia - acquisitio - emtio - divitiae - opes - bona - facultates - apparatus - fortunae - praedium - fundus - mancipium - dominium - creata res - factura.

Սգիւս - խաի - խաից / Սգաւանք - նաց } reprehensio - increpitus - obiurgatio - exprobratio - correptio.

Սգաւանիմ - գաի. reprehendo - increpo - obiurgo - exprobro - corripio.

Սաղի. hymnus gravis ac protractus.

Սաղծապանիմ - նեցի. carmina facio *vel* condo - versifico.

Սաղծապանութիւն - թեան. poësis - poëma - carmen - eloquentia - facundia - numeris astricta oratio.

Սաղծապող - ծի - ծաց. creator - conditor - efficiens - conficiens - opifex - factor.

Սաղծապոծնեմ - ծնեցի / Սաղծանեմ - ծի *vel* Սաղծում - ծի } creo - procreo - condo - formo - conficio - efficio - effingo - fingo - invenio - excogito - formo.

Սաղծապոծնութիւն - թեան / Սաղծութիւն - թեան *vel* Սաղծումն - ծման } creatio - procreatio - conditus - formatura - confectio - opificium - fictio - inventio - excogitatio.

Սաղծիչ - ծչի - ծչաց / Սաղծող - ղի - ղաց } creator

– procreator – conditor – fictor – confector – formator – plastes – factor – inventor – excogitator – poëta – vates.

Սահծուած - ծոյ - ծոց. res creata – figmentum – opus – inventum – excogitatio – structura.

Սահղ - ղան (- ղէն) - ղունք - ղանց. talea – ramus – ramulus – ramusculus – germen – surculus – stipes – caulis – truncus – caudex.

Սահղիմ - նեցայ. germino – pullulo – fruticor.

Սահիմ - եցի. mentior – mendacium dico, facio *vel* conflo – fallo – decipio – fraudo – defraudo.

Սահարդէն - դեայ (- դրի). carota – daucus – siser.

Սահրկութիւն - թեան. periurium.

Սահրդուն - դման - դմունք - դմանց. periurius – periuriosus.

Սահրիւր. devius – avius – errans – aberrans.

Սահրիւրիմ - բերի. violo – rumpo – a via abduco – seduco – adultero.

Սահրիւրիմ - բեցայ. aberro – erro – de via declino – vagor – praetereo – praetergredior – transgredior.

Սահրիւրութիւն - բման. aberratio – error – evagatio.

Սահչահամ - չացայ } infoecundus fio – sterilesco – liberis orbor.
Սահչիմ - չեցայ }

Սահ - ւոյ. pilus – lana – iuba.

Սահեղէն - ղէնի - ղէնաց. pilosus – hirsutus – lanatus – lanosus – cilicinus.

Սահիկ. frequens – creber – continuus – assiduus – incessabilis – perennis – perpetuus – sedulus.

» սահիկ կամ, կացի. insto – persto – persisto – persevero – inceptum persequor – vaco.

Սահիկ (*adv.*). frequenter – crebre – sollicite – diligenter – sine intermissione – indesinenter – perseveranter – perpetue – assidue – enixe.

Սահմ - մեան - մեանց. uber – mamma – mamilla – pectus.

Սախտիմ - եցի *vel etiam* } cogo
Սախտեցուցանեմ - ցուցի } – urgeo – compello – admoveo – accelero – maturo – propero – persevero – insto – vim facio.

Սախտուն - մման. festinatio – properatio – praesens necessitas.

Սահանեմ - եցի. ulciscor – vindico – vinco – supero – debello – noceo – obsum – laedo – possum – praevaleo – valeo – exterreo.

Սանդխայ - խայց } lactens –
Սանդխայ - խեցայ } lac sugens – lacte nutritus *vel* altus.

Սանդիմ - եցի. lac exsugo - ubera sugo *vel* duco - fello.

Սանաող - ուղի - ուղայ. nutriens - nutrix - lactans - altrix - alumna.

Սաղմոս - դիք. recitatio psalmorum - psalmodia.

Սաուման - նի - նայ } (graec.).
Սաումանիք - նեայ }
urceum - urceus - urceolus - hydria - lagena - amphora fictilis - urna - sextarius - situla.

Սայդ - ուղի - ուղայ. verus - certus - germanus - destinatus - exploratus - securus - manifestus.

» սայդ *vel* սաուդիւ (*adv.*). vere - certe - quidem - procul dubio - profecto - diligenter.

Սայիկեան - եանց. Stoici philosophi.

Սարագրիմ - եցի. consigno - subsigno - subscribo - ascribo - describo - enarro - designo - delineo - arbitror - expono - explano.

Սարագրութիւն - թեան. consignatio - subsignatio - subscriptio - descriptio - designatio - expositio - explanatio - enarratio.

Սարագասական. subiunctivus - coniunctivus.

Սարակայ - յի - յից. inferior - terrestris - terrenus - subditus - subiectus - servus - mancipium - famulus - obiecta res.

Սարակէտ - կիտի - կիտաւ. incisum (,) - interpunctio - comma.

Սարերկրեայ - եայց. infima pars terrae - inferi - subterraneus - terrestris - terrenus.

Սարէն - րնոյ - րնոց }
Սարնեայ - եայց } inferior - infimus - imus - altus - habitatores terrae - loca infera *vel* subterranea.

Սարոտ - տի - տից (- տոյ - տոց). radices (montis) - ora - fimbria - limbus - margo.

Սաւար - րի - րայ. crassus - magnus - ingens - vastus - spissus - densus - condensus - asper - fortis - concretus - solidus - firmus - abundans - copiosus - pinguis.

Սաւարագոյն - գունի - գունից. crassior - densior - concretior - spissior - pinguior.

Սաւարանամ - րացայ. crassus fio - crassesco - condensor - densor - concresco - pinguesco.

Սաւարացուցանեմ - ցուցի. crassum facio - spisso - denso - condenso - amplifico - pinguefacio - adaugeo - augeo.

Սաւարութիւն - թեան. crassities - crassitudo - densatio

- densitas - condensatio - spissamentum - spissatio - soliditas - firmitas - fortitudo - firmitudo - pinguitudo.

Ստուգաբան - նի - նից. veridicus - verax - verus - certus - accuratus.

Ստուգաբանեմ - եցի. veridicus *vel* verax sum - etymon indago - minutatim recenseo - accurate loquor.

Ստուգաբանութիւն - թեան. veriloquium - etymon - etymologia - etymologice - originatio - vis nominis.

Ստուգապէս, Ստուգաբար *(adv.)*. certe - certo - profecto - quidem - procul dubio - vere - exacte - accurate - iuxta etymon - ab origine vocis.

Ստուգագոյն - գունի - գունից. certior - certissimus - exploratior - accuratior.

» *ստուգագոյնս (adv.)*. certissime - certe - indubitanter - explorate - exploratius - accuratius.

Ստուգեմ - եցի. certe cognosco - confirmo - diligenter disco *vel* exploro - exquiro - inquiro - quaero - compertum habeo - indago - investigo.

Ստուգութիւն - թեան. certa cognitio - veritas - sinceritas - fidelitas - fides - iustitia - aequitas - Deus.

» *ստուգութեամբ (adv.)*. certe - certo - vere - sincere - profecto - procul dubio - quidem.

Ստուեր - րի - րից (- րաց). umbra - tenebrae - caligo.

Ստուերագիր - գրի - գրաց. adumbrans - informans - adumbratio - informatio.

Ստուերագրեմ - գրեցի. adumbro - informo - delineo - significo.

Ստուերական - նի - նաց, Ստուերային - յնոյ - յնոց umbratilis - umbraticus - adumbratus - umbrosus - mutabilis.

Ստուերանամ - րացայ. obnubilor - infuscor - umbror - adumbror - obumbror - tenebror - obscuror.

Ստուերացուցանեմ - ցուցի. obnubilo - obnubo - infusco - umbro - obumbro - adumbro - tenebro - obscuro - tego - operio.

Ստութիւն - թեան. falsitas - falsum - mendacium - mendacitas - fraus - fraudatio - dolus - fallacia.

Ստունգանեմ - եցի. imperium detrecto - praecipienti non pareo - morem non gero - non obtempero - non obedio - surditatem simulo.

Ստունգանող - ղի - ղաց. inobsequens - pertinax - contumax - dicto non audiens - non obediens.

Ապուղպանողութիւն - թեան
Ապուղպանութիւն - թեան
Ապուղպանութիւն - նման
inobsequentia - contumacia - pertinacia.

Ապրկանամ - կացայ. servitutem servio - ancillor - captivus ducor - subigor - subiicior - servus fio.

Ապրկանք - նաց *vel*
Ապրկութիւն - թեան
captivitas - servitus - servitudo - servitium - famulatus - famulitium.

Ապրկացուցանեմ - ցուցի. in servitutem assero *vel* redigo - mancipo - subigo - subiicio - subdo.

Ապրուկ - կի - կաց. captivus - servus - mancipium - subiectus - subditus - famulus - verna.

Ապրջանամ - ջացայ. resipisco - poenitet - piget - doleo - recedo - secedo - angor - torqueor - consternor - crucior - moereo - aegresco - aegre fero.

Ապրջանք - նաց
Ապրջումն - ջման
resipiscentia - poenitentia - dolor - contritio - angor - moeror - moestitia - aegritudo.

Ապրջացուցանեմ - ցուցի. contristo - dolore afficio - affligo - decutio - concutio.

Ապտութիւն - թեան. pestis - pestilentia - lues.

Ապտհ - հի - հից. atrium - porticus - aula - velarium - impluvium - vestibulum - ambitus - cavaedium.

Ապտհակ - կի - կաց. parvum atrium - aulaeum - velum.

Ապտնամ - պացայ. percurro - curro - fugio - aufugio - in fugam me do - fugam capio - evolo - pervolo - volito - acuor.

Ապրթիցուցանեմ - ցուցի. ebrio - inebrio - infatuo - ad insaniam adigo.

Աղբատան - նի - նից. trisagium canens - divini numinis laudator - laudes Dei celebrans.

Աղբատանեմ - նեցի. laudes Dei concelebro - divinum numen veneror *vel* benedico - emendo - castigo.

Աղբատանութիւն - թեան. trisagium - laudatio Dei.

Աղբատապ *(adv.)*. sancte - pure - munditer - caste - clare.

Աղբատոյն - զունի - զունից. sanctior - purior - mundior - castior - iustior.

Աղբատոցնեմ - եցի. consecro - sanctifico - sanctitatem confero - purifico - mundo - sacrifico.

Աղբատոցնութիւն - թեան. sacrificatio - consecratio - sanctificatio - munus sacerdotale - sacer ordo *vel* ritus.

Աղբատան - նի - նից. sanctissimus - divinus - spiritalis -

sacerdotalis - venerandus - veneratione dignus - venerabilis - beatissimus - sacratissimus - sacrosanctus.

Սրբաշնաբար *(adv.)*. sanctissime - purissime - piissime - castissime.

Սրբաշնութիւն - թեան. sanctitas - vitae integritas - beatitudo - Pontificalis dignitas - sacerdotium.

Սրբական - նի - նաց. sanctus - purus - immaculatus - integer - mundus.

Սրբանամ - բացայ. sanctesco - consecror - iustus fio.

Սրբասաց. trisagium canens - laudes Dei concelebrans.

Սրբասացութիւն - թեան. trisagium - laudatio divini numinis.

Սրբարար - րի - րաց. sanctificans - purificans - mundans - sanctificator.

Սրբեմ - եցի. sanctifico - consecro - dico - dedico - iustum reddo *vel* facio - mundo - emundo - purgo - purifico - abluo - abstergo - extergeo - lituro - deleo - sanitati restituo - sanum facio - sano.

» **սրբեմ զմօրուս**. barbam tondeo *vel* pono.

Սրբիչ - բչի - բչաց. purgans - mundans - purificans - purificatorium - novacula - tonsorius culter.

Սրբութիւն - թեան. sanctitas - sanctimonia - sanctificatio - consecratio - purificatio - puritas - emundatio - munditia - purgatio - innocentia - integritas - castitas - aequitas - iustitia - divinitas - dedicatio - oblatio - munus - Christi corpus - Eucharistia.

» **Սրբութիւն Սրբութեանց**. Sancta Sanctorum.

» **սրբութեամբ** *(adv.)*. sancte - religiose - pie - caste - iuste - sincere.

Սրբուհի - հւոյ - հեաց. Sanctissima Dei Genitrix Maria - sancta virgo *vel* puella.

Սրեմ - եցի. acuo - exacuo - acutum *vel* acuminatum reddo - incito - irrito - exacerbo - instigo.

Սրընթաց - ցի - ցից. velox - celer - cito currens - pernix - rapidus.

Սրընթացութիւն - թեան. velocitas - celeritas - pernicitas - rapiditas.

Սրիկայ - յի - յից. praedator - grassator - sicarius - latro - balatro - plebeius.

Սրինգ - րնգի - րնգաց. fistula - tibia utricalis *vel* utriculo infixa - organum pneumaticum - buccina.

Սրնգահար - րի - րաց. fistulator - utricularius - auletes - aulaedus - tibicen - buccinator.

Սրովբէ - էի - էից *(hebr.)*. Seraphim.

Սրովբէական - նի - նաց. seraphicus.

Սրուակ - կի - կաց. oenophorum - laguncula - lecythus - alabastrum - amphora - ampulla.

Սրութիւն - թեան. exacutio - acumen - acies - subtilitas - exilitas - velocitas - pernicitas - rapiditas.

Սրունկն - ընկունք - ընկանց / Սրունք - նից crus - tibia - sura - pes.

Սրահապան - նի - նաց. thalamus - gynaeceum - cooperimentum - velarium.

Սրսկեմ - եցի. aspergo - conspergo - suffundo.

Սրսկումն - կման. aspersio - suffusio.

Սրտագէտ - գիտի. corda noscitans - qui novit cor - scrutator animi.

Սրտագին *(adv.)*. toto corde *vel* pectore - ex animo.

Սրտակամ. cupidus - avidus - appetens - desiderans.

Սրտանամ - տացայ. animor - animos sumo - exhilaror - exhilaresco - hilaresco - lactor.

Սրտառուչ. tristis - moestus - moerens - contristatus - afflictus.

Սրտացուցանեմ-ցուցի. animum addo - animos adiicio - erigo - laetifico - exhilaro - dolore afficio *vel* vulnero cor.

Սրտեայ. animosus - animatus - strenuus - fidens - incitatus.

Սրտմտական - նի - նաց. iracundus - irascibilis - subiratus - ira - indignatio.

Սրտմտեմ - եցի *vel* Սրտմտիմ - մտեցայ indignor - irascor - furo - bacchor - succenseo - exacerbor.

Սրտմտեցուցանեմ - ցուցի. furio - exacerbo - fastidio - irrito - lacesso.

Սրտմտութիւն - թեան. indignatio - ira - iracundia - furor - animositas - stomachus - irritatio.

Սրտնանեզ - ւոյ - ւոց. cingulum - cinctura - cinctorium - succingulum - tunica.

Սրտնանիմ - ծայ. succingo *vel* cingo me - praecingor - obvolvor - induo me.

Սրտնումն - ծման. cinctus - - implicatio - implexus.

Սփռոյք. sparsio - dilatatio - effusio - diffusio - amplificatio - amplitudo - vastitas.

Սփոփական - նի - նաց. reficiens - recreans - consolatorius - mitigatorius - refrigeratorius - exhortativus.

Սփոփանք - նաց *vel* Սփոփութիւն - թեան / Սփոփումն - փման consolatio - solatium - solamen

– refectio – recreatio – mitigatio – lenimentum – refrigeratio – placamentum – placatio – exhortatio.

Ա.քաղեմ – **ել**. consolor – solor – reficio – recreo – mitigo – lenio – refrigero – placo – exhortor.

Ա.քաղեմ – **ել**. spargo – dispergo – divulgo – vulgo – praedico – propago – diffundo – effundo – semino – sero – extendo – distendo – expando – propono – refero.

Ա.քաղիչ. catenatio – pessulus – commissura.

Ա.քաղումն – **ման**. sparsio – praedicatio – propagatio – diffusio – effusio – seminatio.

Ա.քանչանամ – **չացայ**. miror – admiror – stupeo – stupefio – obstupesco – attonor – percellor.

Ա.քանչանք – **չանաց**
Ա.քանչացումն – **ցման**
Ա.քանչումն – **չման**
miratio – admiratio – stupor.

Ա.քանչացուցանեմ – **ցուցի**. stupefacio – obstupefacio – attono – celebro – effero – praedico – laudo.

Ա.քանչելապէս
Ա.քանչելապէս
(*adv.*). mirabiliter – mirifice – mire – mirum in modum – attonite – prodigiose.

Ա.քանչելագործ – **ծի**. prodigiorum actor – thaumaturgus – prodigiosus – mirificus – admirabilis – portentosus.

Ա.քանչելագործեմ – **ծեցի**. prodigia ago – miracula edo *vel* patro – mira facio.

Ա.քանչելագործութիւն – **թեան**. miraculorum patratio – res mira – prodigium – portentum.

Ա.քանչելական – **նի** – **նաց**
Ա.քանչելի – **լւոյ** – **լեաց**
mirabilis – mirandus – mirus – mirificus – admirabilis – admirandus – prodigiosus – portentosus – inopinatus – insolitus.

Ա.քանչելապաղ – **լի**. mirabilia faciens – miracula edens – admirabilis – mirificus – prodigiosus – thaumaturgus.

Ա.քանչելիք – **լեաց**. prodigium – portentum – miraculum – res mira – admiratio.

» **սքանչելիս առնեմ, ապաքի**. mirifico – mira facio – miracula patro.

Ա.քահ – **հի** – **հաւ** (*graec.*). habitus monachicus *vel* religiosus – sacerdotalis vestis – talaris tunica.

Ա.քահանապ – **պի** – **պաց**. talari tunica indutus – monachus – virgo Deo addicta – sanctimonialis.

Ա.քահանապիմ – **պեցայ**. induo mihi vestem talarem – vitam ago religiosam – me Deo dico.

Ս՝քողարկեմ - եցի, Ս՝քողեմ - եցի } contego - obtego - tego - velo - operio - occulto - abdo - celo.

Ս՝քողութիւն - ղման. tegumentum - velamentum - operimentum - occultatio.

Ս՝օս - սի - սոյք - սից, Ս՝օսի - սոյ - սեաց } populus alba - abies - pinus - pinea - cupressus.

Ս՝օսանոց ի. pineto consecratus *vel* addictus.

Ս՝օսաւիւն, Ս՝օսափիւն, Ս՝օսիւն } crepitus - sonitus - sonus - strepitus - fremitus - fragor.

Ս՝օսափիմ - փեցայ. contremisco - contremo - tremo - trepido - timore concutior - paveo - horresco - fremo.

Ս՝

Ս՝ապ

Ս՝ագիմ - եցի. curro - cursito - pervolo - salio - subsilio - saltito.

Ս՝ապր - գեր - գերք - գերց (- գերայ). tigris - panthera.

Ս՝ապ *vel* Ս՝ապք - գից. cursus - curriculum - decursus - effluxus.

» վապս առնում, առի. curro - curso - pervolo - salio - saltito - salto.

Ս՝ազիմ - եցի. insilio - salio - curro - aggredior - supero - praetereo - deficio.

» 'ի վեր վազիմ. exsilio - prosilio.

Ս՝ազվազիմ - եցի. cursito - saltito - exsilio - salio.

Ս՝ամնաւեան - ւեղի - ւեղից. sexaginta annorum - sexagenarius.

Ս՝ախ

Ս՝ամնաւոր - րի - րայ. sexagesimus - sexageni.

Ս՝ամնեակ - եկի - եկայ, Ս՝ամսուն - ունի - ունից } sexaginta - sexageni.

Ս՝ամնեկրորդ - դի - դայ. sexagesimus.

Ս՝ախ - խի - խից. praecipitium - praeceps locus - praerupta loca - rupes - gurges - vorago.

Ս՝ախճան - նի - նայ. finis - consummatio - terminus - terminatio - extremum - scopus - exitus - eventus - perfectio - meta - intentio - propositum - consilium - mors - obitus - lethum.

» վախճան առնեմ, ապարի. finem impono - terminos statuo - termino - absolvo - conficio - finio.

» *'ի վախճան աւուրցս vel ժամանակաց.* novissime – nuperrime – postremo.

Ա՛ՂՁԱՆԱԼ – ԼՂՅ – ԼՂՑ. mortuus – vitâ defunctus – extinctus.

Ա՛ՂՁԱՆԻՄ – ևս *vel etiam* } Ա՛ՂՁԱՆԵՑՈՒՑԱՆԻՄ – ՑՈՒՑԻ } finio – absolvo – conficio – perficio – termino – consummo – occido – interficio – extermino.

Ա՛ՂՁԱՆԻՄ – ՆԱՀԱՅ. vitam finio – vitâ defunctus sum – morior – diem supremum obeo – e vita cedo – expiro – consummor – finem habeo – requiesco.

» *ՄԱՀՈՒ ՎԱԽՃԱՆԻՄ.* morte morior – meo fato defungor.

Ա՛ՂԱՆԱԿ – ԿԻ – ԿԱՑ. maturus – maturatus – tempestivus.

Ա՛ՂԱՍ – ՍԻ – ՍԱՒ. humerale – pectorale Pontificis – stola – amiculum – cinctorium.

Ա՛ՂՀ *(inter.)*. vah! – heheu! – hei! – heia! – oh! – vae!

Ա՛ՂԱՆ – ՆԻ – ՆԱՑ. scutum – clypeum – clypeus – parma.

Ա՛ՂԱՆԱԿ – ԿԻ – ԿԱՑ. scutulum – parmula – parvum clypeum.

Ա՛ՂԱՆԱԿԱՒ – ԿՒԻ – ԿՒԱՑ } Ա՛ՂԱՆԱՒՈՐ – ՒԻ – ՒԱՑ } scutigerulus – clypeatus – parmatus – scutatus.

Ա՛ՂՔ *(adv.)*. antiquitus – antea – prius – primum – iamdiu – iampridem – olim – cito – subito – illico.

» *ՎԱՂ ՔԱՂՔ ԸՆԴ ԱՌԱՒՕՏԱՆ (adv.).* valde diluculo – multo, bene *vel* primo mane.

Ա՛ՂՂ – ՂՒ. crastinus *vel* posterus dies.

Ա՛ՂՂԱՊԷՆ *(adv.)*. cito – citius – citiusquam – celerius – longe ante – antiquitus.

Ա՛ՂՂԱԿԱՒՈՐ – ՐԻ – ՐԱՑ. parvus gladius – gladiolus – culter – ensiculus – sicula – gladio armatus – ensifer – ensiger.

Ա՛ՂՂԱՀԱՍ *vel* } Ա՛ՂՂԱՀԱՍԻԿ } Ա՛ՂՂԱՀԱՍՈՒԿ } immaturus – praematurus – praecox – praecoquus – acerbus.

Ա՛ՂՂԱՄԵՌԻԿ ԼԻՆԻՄ; ՀՂԵ. improviso morior – repentina morte obeo – immatura morte rapior.

Ա՛ՂՂԱՅԱՐՈՒՑՑ ԼԻՆԻՄ; ՀՂԵ. mane exsurgo – diluculo e cubitu *vel* lecto surgo.

Ա՛ՂԻՒ. antiquus – priscus – vetustus – vetus.

Ա՛ՂԻՒ – ՂՒԻ. crastina dies – cras mane – tempus matutinum.

» *'Ի ՎԱՂԻՒ ԱՆԴՐ (adv.).* postero mane – postridie – postera *vel* altera die – cras.

Ա՛ՂՃԱՆ – ՆԻ – ՆԱՑ *Vid.* Ա՛ՂՁԱՆ.

Վաղըդայն -նի (-նոյ). mane – tempus matutinum.

» *'ի վաղըդայնէ մինչեւ 'ի վաղըդայն.* singulis diebus – quotidie.

Վաղու, Վաղուց vel 'ի վաղուց հետէ (adv.). olim – iampridem – iamdiu – diu – longe ante – antiquitus.

Վաղվաղ vel Վաղվաղակի (adv.). cito – subito – celeriter – continuo – illico – statim – velociter – repente.

Վաղվաղեմ - եցի. festino – propero – celeritate utor – accelero – praevenio.

Վաղվաղկոտ - տի - տոյ. festinans – properans – impatiens – inconstans – volaticus – arrogans.

Վաղվաղութիւն - թեան. festinatio – properatio – celeritas – velocitas.

Վաղը - ղի. securis – ascia – pugio – pugiunculus – gladiolus – ensiculus.

Վաղտար - րի - րոյ. securiger – securifer – ensiger – ensifer.

Վաղջուց (adv.). primo mane – mature.

Վաճառ - ռի (-ռոյ) - ռոյ vel -ռու - ռուց. negotiatio – negotium – mercatura – commercium – nundinatio – venditio – emtio – licitatio – pactio – contractus – conventum – mercatus – emporium.

Վաճառական - նի - նաց. negotiator – mercator – nundinator – venditor – alienator – emtor – promus condus – cellarius.

Վաճառականութիւն - թեան. commercium – mercimonia – mercatura – res – negotium – negotiatio – nundinatio.

Վաճառանոց - ցի - ցաց vel Վաճառատեղի - ղւոյ - ղեաց Վաճառատան - նի - նաց vel Վաճառավաղոց - ցի - ցաց forum nundinarium – nundinae – mercatus – emporium.

Վաճառաշահ. mercatorius – negotians – lucrativus – lucrosus – opulentus.

Վաճառաշահութիւն - թեան. negotiatio quaestuosa – lucrum – emolumentum – mercatura – nundinatio.

Վաճառեմ - եցի. vendo – venundo – venum trado *vel* do – mercor – nundinor – alieno – abalieno – mercaturam facio – trado – reddo – muto.

Վաճառիմ - ուեցայ. veneo – venum eo – venundor.

Վայ vel Վայ վայ (inter.). vae! – vah! – heu!

» *վայ ինձ vel վայ ի ինձ.* vae *vel* hei mihi! – me miserum!

Վայ - յի - յից (-յոյ - յոց). calamitas – miseria – aerumna – eiulatio – ploratus – ululatus – gemitus – fletus – luctus – lacrymae.

ա՛յկ-ք -ք֊ց· gaudium - laetitia - iucunditas - usus - fructus - delectatio - gustatus - deliciae - commodum - voluptas.

» *վայկ֊ է, էր·* decet *vel* decebat - convenit - ad rem pertinet - attinet - spectat - prodest.

ա՛յկեմ-ք֊ցի· fruor - perfruor - utor - potior - gusto - particeps sum - participo - percipio - oblector - delector - iucunditatem habeo.

» *վայկ֊ի, վայկ֊էր·* convenit - decet - attinet - pertinet - spectat.

ա՛յկու-ցի֊ *-ման·* gustatus - delectamentum - usus - fructus - decor - decus.

ա՛յկու-չ· conveniens - congruus - aptus - concinnus - idoneus - decens - decorosus - decorus - formosus - pulcher - amabilis - delectabilis - iucundus.

*ա՛յկչափանու-թի֊ն -թեան· elegantia - verborum concinnitas.

ա՛յկչափ
ա՛յկչափի
ա՛յկչափպես
(*adv.*). convenienter - congruenter - apte - concinne - idonee - decenter - decore - formose - pulchre - amabiliter - rite - iure - merito.

ա՛յկչափան - ն֊ - նաց· decens - congruus - conveniens - aptus - idoneus - accommodatus.

ա՛յկչափամ-չացայ· me concinno - ornor - exornor - splendeo - decoror - utor - fruor.

ա՛յկչափանք - նաց *vel* ա՛յկչափու-թի֊ն - թեան } decentia - decor - decus - concinnitas - elegantia - claritas - exornatio - ornatus - ornamentum - figura - aspectus - vultus - felicitas - candor - nitor - delectatio - prosperitas - beatitudo.

ա՛յմ-ց֊ի· eiulo - ululo - ululatus edo - gemo - ingemo - ingemisco - lacrymis modo *vel* prosequor - deploro - ploro - fleo - lugeo - clamito - exclamo.

ա՛յթեմ-ց֊ի· fundo - effundo - perfundo - exhaurio - vacuo.

ա՛յիւն *vel*
ա՛յումն - յ֊ման
eiulatus - ululatus - gemitus - ploratus - fletus - luctus - clamitatio.

ա՛յր - ր֊ի - ր֊ից (- ր֊աց)· locus - spatium - intervallum - interstitium - campus - rus - ager restibilis - regio.

» *վայր մի (adv.).* modicum - paullulum - momento temporis.

» *'ի մի վայր ժողովիմ- վեցայ.* convenio – confluo – congregor – adunor.
» *'ի վայր (adv.).* infra – deorsum.
» *ընդ վայր հարկանեմ Vid. in* ընդ վայր:
» *ցայդ վայր (adv.).* usque huc *vel* adhuc – hucusque.
» *ցո՛ր վայր (adv.).* quocumque – ubicumque – alicubi.
Վ՝այլաբար *(adv.).* humiliter – demisse – frustra – nequicquam – incassum – inaniter – inutiliter.
Վ՝այլագ - գի - գաց. silvaticus – silvester – ferus – crudelis – immanis – saevus – agrestis – rusticus – rudis – hebes – imperitus.
Վ՝այլագանամ - գացայ. furo – bacchor – ferocio – saevio – desaevio.
Վ՝այլագաւթի - ւթի - ւթաց. subdialia – cavaedium – cavum aedium.
Վ՝այլագութիւն - թեան. feritas – crudelitas – immanitas – saevities – ruditas – rusticitas – hebetatio – imperitia.
Վ՝այլական - նի - նաց. localis – ruralis.
Վ՝այլապար *(adv.).* frustra – temere – gratis – incassum – sine caussa – inutiliter – simpliciter – repente – inconsulto – indiscriminatim – inaniter – nequicquam – superficie tenus – leviter.
Վ՝այլապար - բի - բաց. vanus – inanis – vacuus – inutilis – curiosus – temerarius.
Վ՝այլեղաբար } *(adv.).* furiose
Վ՝այլեղապէս } – furenter – furialiter – ferociter – truculenter – immaniter – saeviter – atrociter – rustice – inurbane – barbare.
Վ՝այլեղաբարոյ -յի -յից *vel*
Վ՝այլեղամիտ - մտի - մտաց silvaticus – ferus – furens – furiosus – furibundus – barbaricus – rusticus – agrestis – inhumanus – inurbanus.
Վ՝այլեղագոյն - գու՛նի - գունից. ferocior – atrocior – truculentior – immanior – saevior – silvestrior – agrestior – rusticior.
Վ՝այլեղական - նի - նաց
Վ՝այլեղի - նո՛ւյ - նեաց } ferox – atrox – truculentus – immanis – saevus – barbarus – silvester – silvestris – agrestis – rusticus – inurbanus.
Վ՝այլեղանամ - նացայ. ferocio – furo – saevio – bacchor – insanio – in iras excandesco – rabo – irascor – indignor – efferor – exasperor – exacerbor.
Վ՝այլեղացուցանեմ - ցու՛ց. agrestem reddo – in rabiem

ago – furio – effero – exaspero – exacerbo.

ա՛այրենութիւն – թեան. furor – feritas – ferocitas – insania – truculentia – saevitia – atrocitas – immanitas – inhumanitas – rusticitas.

ա՛այրիկ մի (adv.). modicum – parum – paullum – pauxillum – tantillum.

ա՛այրկեան – ենի – ենից (-նաց)
ա՛այրկենի – նու – նուց
horae sexagesima pars – horae momentum – temporis punctum.

» 'ի վա՛այրկեան ժամանակի. in momento *vel* puncto temporis – in ictu oculi – repente – illico.

ա՛նահան – նի – նաց. monachus – coenobita – sodalis – religiosus – abbas.

ա՛նահանութիւն – թեան. monachismus – disciplina *vel* vita monastica – abbatis dignitas.

ա՛նասպան – նի – նաց. custos domus.

ա՛նգ – գի – գից
ա՛նկ – կի – կից
vox – sonus – syllaba – tonus – modus – modulatio.

ա՛նդակ – կի – կաց. cavea – extimum fenestrae rete – cancellum – clathri – cassis – reticulum – verriculum – sagena – craticulum – craticula – sporta – cophinus – fiscina – cista – tentorium – tabernaculum.

ա՛նդակապատ *vel etiam*
ա՛նդակապատա – տի – ից (-աց)
reticulatus – cancellorum in modum dispositus – reticulus – cancellum – clathrum.

ա՛ննաբ – բից. monasteria – coenobia.

ա՛ննիմ – նցի. pello – expello – propulso – eiicio – in fugam verto – vinco – supero – debello – frango – confringo – premo – ulciscor – periclitor – experior.

ա՛նի *vel* Ա՛կն վանի. crystallum – beryllus.

ա՛նք – նաց (-նից *vel* -նուց). monasterium – coenobium – diversorium – domicilium – domus – hospitium – mansio – praetorium – tabernaculum – tugurium – ovile – caula.

» վա՛նս ունիմ, կալայ. hospitor – divertor – diversor – incolo – habito.

ա՛՛շ *vel* ա՛յշ վա՛յշ *(inter.)*. oh! – heu! – proh! – vah! – etiam atque etiam.

ա՛շխ – խի (-խոյ) – խից *vel* -խուց – խուց. foenus – usura – abundantia.

ա՛շխատիւտ – ուի – ուից
ա՛շխատու – ուի – ուաց
foenerans – foenerator – foenore aliquid accipiens *vel* sumens – usurarius.

ա՛շխատութիւն – թեան. foe-

neratio – ars sordida usurarii.

Ա աշխատ-եցի. foenero – foeneror.

Ա աշտ - տի - տից (- տու - տուց). turma – cohors – peditatus – exercitus.

Ա առ - ոի - ոից. velamen – velamentum – vexillum – signum – insigne.

Ա առաքան - նի - նաց. focus – foculus – focula – receptaculum ignis – clibanus.

Ա առեակ *vel* Ա առիկ. pullus gallinaceus – pullastra.

Ա առնի-եցի. armo – armis instruo *vel* praecingo – uro – accendo.

» Հրով վառնի. inflammo – incendo – comburo – aduro.

Ա առնի-ուիցայ. armor – arma induo, capio *vel* sumo – accendor – inflammor – ardeo – exardesco – candesco – ignesco – conflagro – flagro.

Ա առուձի - ումն. inflammatio – incensio – ardor – ustio – conflagratio – aestus.

Ա ասն *(praep.)*. propter – ob – de – per – gratiâ – caussâ.

» Վասն զի *(coni)*. quoniam – quia – nam – etenim – quandoquidem – quod.

» Վասն Ո՞ր *(adv.)*. quare? – cur? – quid est cur?

» Վասն որոյ *(coni.)*. propterea – quapropter – propter hoc – ideo – quare.

Ա աստակ - կոյ - ոց (- կի - ս). labor – opus – opera – fatigatio – defatigatio – lassitudo – molestia – dolor – elaboratio – nisus – conatus – studium.

» Վաստակ լինիմ, եղէ. operor – ago – elaboro – nitor – conor – defatigor – lassesco – lassor.

Ա աստակակից. operarius – cooperator – adiutor – auxiliator.

Ա աստակասէր - սիրի - սիրաց. actor – operarius – laboris amans – studiosus.

Ա աստակաւոր - րի - րաց. operans – operarius – agricola – rusticus – lassatus – defessus – fractus.

Ա աստակիմ - եցի *vel* Ա աստակիմ - կեցայ } laboro – elaboro – fatigor – operor – ago – conor – nitor – lassor – lassesco – defetiscor.

» Վաստակս վաստակիմ. elaboro – laboro – defatigor.

Ա աստակութիւն - թեան. opus – labor – elaboratio – exercitatio.

Ա աս - սի - սից (- սաց). piger – ignavus – iners – timidus – pavidus – vilis – malus – otiosus.

Ա աւաքսաւ - սի - սից } infelix – infortunatus – calamitosus – miser – aerumnosus.
Ա աւաքսասիկ }

ա՝ատաբախտութիւն - թեան. infelicitas - infortunium - res adversae - calamitas - miseria - aerumna - sors dura.

ա՝ատադգի - ղգւոյ - ղգեաց. humilis genere - obscurus - plebeius - ignotus - incognitus - degener - ignobilis.

ա՝ատադգութիւն - թեան. ignobilitas - humilitas.

ա՝ատանամ - ատցայ. pigresco - desidiae me do - timeo - pavesco - cunctor - otior.

ա՝ատանշան } ա՝ատանուն } vilis - ignavus - contemnendus - abiectus - inauspicati nominis.

ա՝ատաչնորհ - հի - իւ (-հաց). ingratus - beneficii immemor.

ա՝ատառողջ. valetudinarius - infirmus - debilis - causarius - invalidus - vitiosus - noxius - nocivus.

ա՝ատառողջութիւն - թեան. infirmitas - debilitas - imbecillitas - valetudo - aegrotatio.

ա՝ատասիրտ - սրտի - սրտաց. ignavus - timidus - meticulosus - pavidus - formidolosus.

ա՝ատասրտիմ - եցի vel } ա՝ատասրտիմ - տեցայ } timeo - subtimeo - metuo - formido - paveo - pavesco - deficio - langueo.

ա՝ատասրտութիւն - թեան. ignavitas - ignavia - timiditas - timor - pavor.

ա՝ատիմ - եցի vel } ա՝ատիմ - տեցայ } hebesco - hebetesco - obtundor - debilitor - languesco - oculis laboro - caecutio.

ա՝ատթափ - րի - րից (- րաց). vilis - tenuis - vitiosus - malus - depravatus - abiectus - perditus - dissolutus - intemperans - libidinosus.

ա՝ատթափագոյն - գունի - գունից. vilior - inferior - deterior - peior - minor - abiectior.

ա՝ատթափանամ - բացայ. deterior *vel* ignavus fio - in peius ruo - ludificor - animo cado *vel* deficio - superor - vincor.

ա՝ատթափիմ - եցի vel etiam ա՝ատթափեցուցանեմ - ցուցի } vilem reddo - in fugam verto - vinco - supero - debilito - infirmo - enervo - irrideo - ludifacio - vitupero - vilipendo - exprobro - aspernor.

ա՝ատթափութիւն - թեան. delictum - ignavia - timiditas - debilitas - infirmitas - damnum - defectus - irrisio - animi demissio - humilitas.

ա՝ատնեմ - եցի. dissipo - dispergo - disperdo - prodigo - profundo - disgrego - consumo - absumo - impendo

– in nihilum redigo – iacturam facio.

ա|ատուբթիւն - թեան} ա|ատումն - ման} dissipatio – dispersio – disperditio – prodigentia – profusio – iactura.

ա|աշուկ - ուիլ - ուիլաց· malus – scelestus – sceleratus – improbus – impudens – protervus – inverecundus.

ա|ատուբթիւն - թեան· pigritia – inertia – desidia – segnities – socordia – imbecillitas – timiditas – timor – pavor – licentia – intemperantia – improbitas – malitia – culpa – ingratus animus – debilitas – infirmitas.

ա|ար· usus – usurpatio – adhibitio – ususfructus – tractatio.

» 'ի վար առնում, առի vel ա|կանեմ - կի· utor – usurpo – adhibeo – excolo – fruor.

ա|ագդայր - գդուրի - գդուրից (- լայ)· velum – velamen – velamentum – velarium – operimentum – tegumentum – siparium – aulaea.

ա|ագդայրաձիգք· thalamus – gynaeceum.

ա|ագդուրեմ - եցի· velo – tego – contego – obtego – operio.

ա|ագ - գի - գայ· aper – sus silvester.

ա|ագաբար} ա|ագօրէն} (adv.). more aprino vel aprugineo – ritu ferarum.

ա|ագանամ - գայայ· saevio – desaevio – ferocio – furo.

ա|ագացուցանեմ - ցուցի· furio – in furorem ago – armo.

ա|ակիմ - կեայ· implicor – involvor – contagione inficior – contaminor – coinquinor – misceor.

ա|ան - նի vel etiam} ա|անք - նից (- նայ)} haesitatio – dubitatio – angor – sollicitudo – cura – molestia – consternatio – insidiae.

ա|անեմ - եցի vel etiam} ա|անեցուցանեմ - ցուցի} ango – vexo – averto – pertraho – insidias tendo, paro vel struo.

ա|անիմ - նեայ· haesito – dubito – haereo – angor – vexor – torqueor – machinor – insidior.

ա|անումն - նման· dubitatio – haesitatio – angor – molestia – cura – sollicitudo – pendens animus.

ա|ապան - նի - նայ· capistrum – habena – frenum.

ա|ապանակ - կի - կայ· clamys – pallium – amictus.

ա|ասեմ - եցի vel etiam} ա|ասեցուցանեմ - ցուցի} dispergo – dissipo – abduco – expello – propello – eiicio – disiungo – seiungo – dissocio – segrego.

Վ՝արատուիլ - տ՛ան. dissipatio - remotio - propulsatio - eiectio - disiunctio - dissociatio - seiunctio.

Վ՝արկ՛ - գ՛ցայ. curro - cursito - curso - irruo - impetum facio - pergo.

Վ՝արդ - դ՛ (- դ՛յ) - գ՛ից *vel* - դուց. rosa - rosula.

Վ՝արդագ՛ին
Վ՝արդագոյն } rosaceus - rosatus - roseus - purpureus.

Վ՝արդաթուփ - թփոյ. rosarius rubus - rosarium - rosetum.

Վ՝արդապետ - տի - տաց. doctor - magister - praeceptor - praepositus - praefectus.

» Վարդապետ լինի՛, եղ. doceo - edoceo - instituo - erudio.

Վ՝արդապետական - նի - նաց. doctoris proprius - ad doctrinam pertinens - magistralis - dogmaticus.

Վ՝արդապետանոց - ցի - ցաց
Վ՝արդապետարան - նի - նաց
Վ՝արդապետոց - ցի - ցաց } collegium - schola - gymnasium - seminarium.

Վ՝արդապետի՛ - տ՛ից. edoceo - doceo - erudio - instituo - sacram concionem habeo - concionor.

Վ՝արդապետութի՛ւն - թ՛ան. doctrina - scientia - institutio - eruditio - sacra oratio - concio.

Վ՝արդապետօրէն (*adv.*). docte - erudite - perite - scienter.

Վ՝արդաջուր - ջրոյ. aqua rosacea - rosaceum.

Վ՝արդավառ - ոյ. rosae coruscatio - festum Transfigurationis D. N. I. Christi.

Վ՝արդատեսակ
Վ՝արդափայլ } rosaceus - rosatus - roseus - purpureus.

Վ՝արդենի - նւոյ - նեաց. rosarium - rosetum - rosarius rubus.

Վ՝արի՛ - եցի. aro - sero - semino - spargo - dispergo - duco - deduco - reduco - agito - impello - rego - dirigo - moderor - guberno - remigo - administro - dispono.

» գերի վարի՛ *Vid. in* Գերի :

» ՚ի խաղաղութի՛ւն վարի՛. in pace reconcilio - concilio - placo - pacifico.

» կեանս վարի՛. vitam agito - aetatem ago *vel* dego - tempus aetatis traduco.

Վ՝արժ - ժի - ժից. exercitium - exercitatio - educatio - institutio - disciplina - peritia - meditatio - diligentia - occupatio - vacatio - studium - conatus.

Վ՝արժանոց - ցի - ցաց
Վ՝արժարան - նի - նաց
Վ՝արժոց - ցի - ցաց } collegium - schola - gymnasium - monasterium - coenobium.

Վ՝արժապետ - տի - տաց. professor - magister - ludima-

gister – moderator gymnasii – doctor.

Վ֊արժապետութիւն - թեան. munus professoris – magisterium – doctoris gradus – doctrina – disciplina.

Վ֊արժելիք - լեաց. frenum – habena – lorum.

Վ֊արժեմ - եցի. exerceo – instituo – erudio – educo – rego – modero – informo – tracto – doceo – edoceo.

Վ֊արժենամ - եցայ / Վ֊արժիմ - ժեցայ } me exerceo – instituor – erudior – educor – informor – d – edisco – perdisco.

Վ֊արժութիւն - թեան / Վ֊արժումն - ժմանց } institutio – disciplina – eruditio – doctrina – exercitatio – exercitium – studium.

Վ֊արիմ - րեցայ. utor – usurpo – ducor – agor – exagitor – conversor – persequor – concurro.

Վ֊արիչ - րչի - րչաց. gubernator – moderator – rector – praefectus – praeses.

Վ֊արկ - կի - կից (- կաց). aestimatio – iudicium – sententia – opinio – fama – laus – bonum nomen – calculus – supputatio – compensatio – remuneratio.

Վ֊արկանիմ - կայ - կուցեալ. existimo – arbitror – opinor – iudico – puto – censeo – credo – numero – dinumero – supputo.

Վ֊արձ - ձու (- ձոյ) - ձուց. merces – conductum – locarium – pensio – stipendium – salarium – minerval.

» 'ի վարձու առնում, առի vel ունիմ, կալայ. conduco.

» 'ի վարձու տամ, եաու. loco – eloco – locito – aedes locandas proscribo.

» Հատուցումն վարձուց. remuneratio – praemium.

» վարձս արկանեմ - կի vel դնեմ, եդի. conventionem vel conventum facio – paciscor – convenio.

Վ֊արձակ - կի - կաց. cantatrix – saltatrix – choralistria.

Վ֊արձանք - նաց. donum – dos – merces – arrhabo.

Վ֊արձատրեմ - եցի. remunero – compenso – rependo – mercedem do – stipendium persolvo.

Վ֊արձատրութիւն - թեան. remuneratio – praemium – compensatio.

Վ֊արձաւոր - րի - րաց. mercenarius – mercede conductus.

Վ֊արձեմ - եցի vel / Վ֊արձիմ - ձեցայ } conduco – foeneror – lucror – lacrifacio – doto – dotem constituo

Վ֊արձկան - նի - նաց. mercenarius – inquilinus – lupa – meretrix – mercede conductus.

ա|արձկանեմ - ել vel etiam
ա|արձկանեցուցանեմ - ուցի
conduco.

ա|արձկանութիւն - թեան. conditio mercenarii - status operarii mercede conducti.

ա|արմ - մի - մից (- մայ). laqueus - pedica - insidiae - plaga - rete - decipulum.

ա|արմարկեմ - ել. insidias facio, paro, struo *vel* tendo - insidior - illaqueo.

ա|արնգինի - նւոյ - նեայց
ա|արնկինի - նւոյ - նեայց
planta cucumeris.

ա|արշամակ - կի - կաց. sudarium - sudariolum - semicinctium - strophium - velamen - velum - cidaris.

ա|արշամակապատ - ի - ատց. sudario cinctus *vel* tectus - velatus.

ա|արունդ - ընդոյ (- ընդի)
ա|արունկ - ընկոյ (- ընկի)
cucumis - citreum malum - obsonium.

ա|արչութիւն - թեան. regimen - imperium - moderatio - cura - administratio - gubernatio.

ա|արս - սի - սից. coma - caesaries - capillamentum - capillus - pilus.

ա|արսապէղ
ա|արսալից
comatus - capillaceus - capillatus.

ա|արսակ - կի - կաց. avena - segetes.

ա|արսակալ - լի - լաց. crista - conus - diadema.

ա|արսավէրայ - յի - յից (- յայ)
ա|արաւէրայ - յի - յից (- յայ)
tonsor - subditiciae comae textor.

ա|արսաւոր - րի - րաց. capillatus - comatus - cometes - cometa - densus - umbrosus - umbrifer.

ա|արսեմ - ել. figo - affigo - defigo - configo - infigo - pango - impingo - suspendo - percutio - impello.

ա|արտիք - տեաց. interiora femoralia - interius subligar - bracae.

ա|արք - րուց. usus - usurpatio - adhibitio - agendi ratio - vita - vitae *vel* vivendi ratio - mores - conversatio - convictus - contubernium.

ա|աւաշ - շի - շից (- շայ)
ա|աւաշոտ - տի - տաց
intemperans - libidinosus - impurus - dissolutus - luxuriosus - lascivus - impudicus - perditus - licentiosus - incontinens - petulans.

ա|աւաշանամ - շացայ
ա|աւաշեմ - շեցի vel
ա|աւաշիմ - շեցայ
libidinor - luxurior - lascivio.

ա|աւաշոտութիւն - թեան
ա|աւաշութիւն - թեան
intemperantia - libido - impuritas - venus - luxuria -

lascivia – impudicitia – licentia – incontinentia – petulantia.

Ա՝ ահեր – ի՛ – ից՛ *vel* Ա՝ ահերական – նի՛ – նաց՛ credibilis – acceptus – ratus – authenticus – fidus – fidelis – certus – exploratus – securus – tutus.

Ա՝ Հ՛ – Հի՛ – Հից՛ excellens – excelsus – praestans – egregius – eminens – eximius – magnificus – splendidus – supernus – caelestis.

Ա՝ Հ՛ագոյն – գունի՛ – գունից՛ excellentior – excelsior – eminentior – praestantior – melior – potior.

Ա՝ Հ՛ազն – գի՛ն – գի՛նք (– գունք) – գանց՛ nobilis – nobili loco natus – illustris – clarus.

Ա՝ Հ՛անձն – ձի՛ն – ձի՛նք (– ձունք) – ձանց՛ magnanimus – generosus – primarius vir – patricius – proceres – optimates.

Ա՝ Հ՛անձնութի՛ւն – թեան՛ magnanimitas – animi magnitudo – generositas.

Ա՝ Հ՛ի՛ – ի՛ – ից՛ (– ոյ – ոց) Ա՝ Հ՛իւոտ – տի՛ – տաց՛ ignavus – piger – iners – meticulosus – timidus – pavidus – formidolosus – languidus – languens.

Ա՝ Հ՛իւեմ – ի՛մ Ա՝ Հ՛իւիմ – իմ՛ց timeo – subtimeo – pertimesco – metuo – paveo – pavesco – formido – trepido – contremisco – tremo – defatigor – langueo – desidiae me do – pigresco – deficio.

Ա՝ Հ՛իւութի՛ւն – թեան՛ Ա՝ Հ՛իւութի՛ւ – թեան՛ ignavia – segnities – desidia – inertia – timiditas – timor – metus – pavor – formido.

Ա՝ ղաբ – ի՛ – ից՛ bardocucullus – cucullio – velamen – velamentum – velum.

Ա՝ Հ՛աասան – նի՛ – նից՛ sexdecim – sedecim.

Ա՝ Հ՛աասաներորդ – դի՛ – դից՛ sextus decimus.

Ա՝ Հ՛աասանիօրեայ՛ sexdecim dierum.

Ա՝ ի՛ վայր *(adv.)* supra et infra – sursum deorsum – perturbate – praepostere.

Ա՝ ի՛ վեր *(adv.)* super – supra – sursum – foris – foras – forinsecus – longe.

Ա՝ ի՛ վերոյ *(adv.)* superficie tenus – strictim – tenuiter – leviter – obiter.

Ա՝ երակեմ – կեցի՛ (– ի՛) erigo – sublevo – effero – profero – veho – induco – munus offero – comparo – confero – produco – refero – patefacio – manifesto.

Ա՝ երակութի՛ւն – թեան՛ Ա՝ երակութի՛ւ – մեան՛ adscensio – oblatio – munus – comparatio – relatio – analogia – cruditas.

վերագոյն - գունի - գունից. superior - supremus - summus.

» վերագոյն (adv.). superius - supra - prius - antea - ante.

վերադարձ - ձի - ձից. reversio - reditus - translatio.

վերթևեմ - եցի vel etiam վերաթռչիմ - ռեցայ - ռուցեալ sursum volo - supervolo - evolo - praetervolo - exaltor - attollor.

վերածեմ - ծեցի (-ծի). educo - reduco - conduco - affero - attollo - elevo.

վերականգնեմ - նեցի. erigo - restituo - restauro - instauro - reficio - renovo - resuscito - ad vitam revoco - a mortuis excito.

վերականգնութիւն - դնման. erectio - restitutio - restauratio - instauratio - refectio - renovatio.

վերակացու - ցուի - ցուից. praepositus - praefectus - praeses - praesul - antistes - magister - moderator - rector - auctor - protector - defensor - propugnator - inspector - administrator.

» վերակացու լինիմ, եղէ. praesum - inspicio - inspecto - assisto - praesideo - defendo - provideo - administro.

վերակացութիւն - թեան. praefectura - administratio - gubernatio - moderatio - regimen - praesidium - inspectio - inspectatio.

վերակոչեմ - եցի vel վերաձայնեմ - նեցի revoco - devoco - declamo - alta voce pronuntio - acclamo - exclamo - arcesso - appello - nuncupo - cognomino - celebro - praedico - laudo.

վերամբառնամ - բարձի. extollo - attollo - sustollo - effero - sublevo - elevo.

վերայ vel 'ի վերայ (praep. et adv.). super - supra - in - ob - propter.

» 'ի վերայ կամ, կացի vel հասանեմ - սի. capio - intelligo - percipio - intellectu consequor.

վերամամ - բացայ. extollor - elevor - feror - assumor - auferor - ascendo - discedo - recedo.

վերանորոգեմ - գեցի. renovo - instauro - restauro.

վերանստիմ - ստայ. resido - insideo - conscendo.

վերապատուեմ - ուեցի. veneror - revereor - colo - observo - honoro.

վերատեսուչ - սչի - սչից. inspector - praefectus - praeses - praesul - episcopus.

վերատեսչութիւն - թեան. inspectio - praefectura.

վերբկեմ - կեցի. operio - tego - contego - obtego - velo - amicio.

Վ. *Երարկու - ուի - ուաց.* epitogium - amictus - clamys - indumentum - vestimentum - velamen - cucullus.

Վ. *Երացումն - ցման.* elevatio - assumptio - ascensio.

Վ. *Երացուցանեմ - ցուցի.* porto - gero - fero - elevo - sublevo - attollo - extollo - sustollo.

Վ. *Երափոխումն - խման.* assumptio B. Mariae Virginis - translatio in coelos.

Վ. *Երին - ինոյ - ինոց.* supernus - superus - superior - altus - excelsus - editus - externus - exterior.

Վ. *Երծանեմ - նեցի (- նեայ).* scriptum recito - recognosco - lego - perlego - lectito - librum evolvo.

Վ. *Երծանող - ղի - ղաց.* lector - recitator - interpres - explicator - explanator.

Վ. *Երծանութիւն - թեան.* lectio - recitatio - recognitio - explicatio - explanatio.

Վ. *Երհամբառնամ - բարձի Vid.* Վ. *Երամբառնամ:*

Վ. *Երմակ - կի - կաց.* lodix - lodicula - stragulum - opertorium.

Վ. *Երնագիր - գրոյ - գրոց (- գրի - գրաց).* inscriptio - titulus - commemoramentum.

Վ. *Երնադուռն - դրան.* ianua superior - cataractes - cancelli - clathri.

Վ. *Երնական - նի - նաց* } supernus - superus - caelestis - caelicolae - angelus.
Վ. *Երնայիկն - յնոյ - յնոց* }

Վ. *Երնակողմն - ման - մանց.* pars superior.

Վ. *Երնայարկ - կի - կաց vel* }
Վ. *Երնատուն - տան - տանց* } coenaculum - superior *vel* editior pars domus - tegumentum - tectum - palatus - lucus - delubrum.

Վ. *Երոյ vel 'ի վերոյ (adv. et praep.).* super - supra - superne.

Վ. *Երուստ.* supernus - superus.

» *'ի վերուստ (adv.).* superne desuper - de caelis - iam - olim - antea - ab initio.

Վ. *Երջ - ջի - ջից (- ջոյ - ջոց).* finis - extremum - extremitas - summum - summitas - vertex - cacumen - fastigium - cauda - penis - fimbria - lacinia - ora - margo - extremum *vel* novissimum agmen.

*Վ. *Երջաբան - նի - նից vel* }
*Վ. *Երջաբանութիւն - թեան* } peroratio - orationis conclusio - epilogus - clausula.

Վ. *Երջանամ - ջացայ.* retrocedo - retrogredior - recedo - secedo - desisto - desum - remaneo - impar sum - morior - obeo.

Վ. *Երջապահ - հի - հաց.* no-

vissimum agmen – extremi agminis ductor.

ա֊կրջացուցանեմ - ցուցի· detineo – revoco – gradu submoveo *vel* deiicio – impedio – praepedio – prohibeo.

ա֊կրջաւոր - րի - րաց· fimbriatus – marginatus – laciniosus – ora – fimbria – lacinia – margo.

ա֊կրջին - ջնոյ - ջնոց· ultimus – postremus – posterior – extremus – novissimus – summus – supremus.

ա֊կրջոսնիմ - նեցայ· recedo – secedo – retrocedo – retrogredior.

ա֊կրսաւին *(adv.)*. denuo – iterum – rursus.

» *դարձեալ վերսաւին (adv.)*. iterato – iterum atque iterum – saepius – rursum.

ա֊կրա· catenatus – textus – contextus.

ա֊կց - ցի - ցից· sex.

» *վեց ժամու*· circa sextam horam.

ա֊կցամեայ· sexennis – sex annorum.

ա֊կցամսեայ· semestris – sex mensium.

ա֊կցանկիւն - կեան - կեանց
ա֊կցանկիւնի - նեայ - նեաց
sexangulus – hexagonus.

ա֊կցերորդ - դի - դաց· sextus – sexta pars.

» *վեցերորդ ժամու*· sub horam sextam.

ա֊կցքեան *vel* ա֊կցքին - ցեցուն֊ց· sex simul.

ա֊կցթեւեան - նք· sex alas habentes (Seraphim).

ա֊կցից *(adv.)*. sexies – sextum.

ա֊կցհազար - րի - րաց· sex millia.

ա֊կցհարիւր - րոյ - րոց· sexceni – sexcenti – sexcenteni.

ա֊կցհարիւրորդ - դի - դաց· sexcentesimus.

ա֊կցօրեայ - րեի - րեից· sex dierum – opus sex dierum creationis mundi.

ա֊զուրկ
ա֊զոյկ
magnus – potens – princeps – optimates – proceres.

ա֊կգ· talus – astragalum – alea – tessera lusoria.

ա֊կգ, վէգի - գաց
ա֊կճ, վէճի - ճաց
disputatio – disceptatio – dissertatio – contradictio – contentio – rixa – altercatio – discordia – dissensio – iurgium.

» *'ի վէգ գամ, հակի*· adversor – resisto – obsisto – repugno – refragor – iurgor – altercor – rixor – disputo – contradico – discepto – dissero.

ա֊կմ, վէմի - մաց (- մոց)· petra – lapis – rupes – saxum.

» *վէմ երկանաքար Vid. in* Երկանաքար։

ա֊կպ, վեպի - պաց· verbum – carmen heroicum – fama –

historia – narratio – narratiuncula.

Ա ՀԱ, ՀԱՀ – ԱԱՅ. immitis – immansuetus – refractarius – inhumanus – contentiosus – pertinax – contumax – pervicax – arrogans.

Ա ՀԱՍՔՀԻՆ – ՔՀԱՆ. inhumanitas – contentio – pertinacia – contumacia – pervicacia – arrogantia – audacia.

Ա ՀՐ, ՀԱՐ – ՐԱՅ. vulnus – plaga – ulcus – ulceratio – livor – cicatrix – cruor.

» ՀԱՐԱ ԱՌՆԵՄ, ԱՐԱՐԻ *vel* Ի ՀԱՐԱՅ ՂՆԵՄ, ԼՂԻ. vulnero – ferio – ulcero – exulcero – saucio.

Ա ՀՂ, ՀՂԻ – ՂԱՒ. collum – cervix.

Ա ՀՒՀԱԱՐԻ – ՐՈՅ – ՐԱԱՅ. procerus – ingens – magnus – grandis – immanis – corpulentus – giganteus – colosseus.

Ա ՀՒՀԱԱՐՈՒՔՀԻՆ – ՔՀԱՆ. proceritas – immanitas – magnitudo – altitudo – amplitudo.

Ա ՀԺԱԾ – ԾԻ – ԾԱՅ. abortio – abortus – abortivus partus *vel* foetus.

Ա ՀԺԱԿ – ԿԻ – ԿԱՅ. fluxus – fluxio – profluvium – operimentum – tegumentum.

Ա ՀՀ, ՀՀԻ – ՀԱՅ. profundum – profunditas – altitudo – abyssus – barathrum – vorago – gurges – chaos – fossa – fovea – hiatus – distantia – intervallum – sepulcrum – tumulus – inferi – tartara – orcus.

Ա ՀԱՃԱՐԱՆԻՄ – ԿՅԻ *vel* Ա ՀԱՃԱՐԱՆԻՄ – ՆԵԳԱՅ } disputo – discepto – dissero – altercor – iurgor – controversor – contradico – litigo.

Ա ՀԱՃԱՐԱՆՈՒՔՀԻՆ – ՔՀԱՆ. disputatio – disceptatio – dissertatio – altercatio – iurgium – contentio – controversia – lis.

Ա ՀԱՃԱԿ – ԿԻ – ԿԱՅ. sors – fortuna – casus – fatum – Dei providentia – funis – funiculus – pars – portio – locus – possessio – fundus – praedium – paroecia – curia – dioecesis – clericus – clericorum ordo – officium ecclesiasticum.

» ՀԱՃԱԿՍ ԱԿԿԱՆԵՄ – ԿԻ *vel* ԱՄԱՄ, ՀՈՂԱ. sortem mitto – sortior – sorte partior.

Ա ՀԱՃԱԿԱԿՑ – ԿՑԻ – ԿՑԱՅ. consors – particeps – sodalis – socius – compar.

Ա ՀԱՃԱԿԱՒՈՐ – ՐԻ – ՐԱՅ. clericus – dioecesanus – consors – compar – particeps.

Ա ՀԱՃԱԿԱՒՈՐԻՄ – ՐԵՑԱՅ } Ա ՀԱՃԱԿԻՄ – ԿԵՑԱՅ } adiungor – in sortem vocor – sorte accipio *vel* obtineo – sortior – habeo – possideo – nanciscor – haeres sum *vel* fio.

Ա խձեմ - եցի vel Ա խձիմ - ձեցայ } contradico - refragor - disputo - discepto - dissero - altercor - controversor - adversor - repugno - rixor - iurgor - litigo.

Ա խձու թիւն - թեան Ա խձումն - ձման } disputatio - disceptatio - dissertatio - altercatio - controversia - obiectio - contradictum - lis - iurgium.

*Ա խմագրու թիւն - թեան. lithographia.

Ա խմաձին. mons procreans petram - a petra scaturiens vel manans - petraeus.

Ա խմանամ - խմացայ. lapidesco - duresco.

Ա խմապ, Ա խմապձան Ա խմեղէն - ղենի - ղինայ } lapideus - petricosus - saxeus.

Ա խշապ - պի - պայ. draco - dira serpens vel anguilla - pergrandis piscis - daemonium - turbo - procella.

Ա խշապակ - կի - կայ. parvus draco - pisciculus - anguiculus - serpula.

Ա խշապաձուկն - ձկան. draco marinus - balaena - cete.

Ա խշտ, Ա խտի - տից (- տայ). affectus - afflictio - dolor - angor - labores - aegritudo - periculum - discrimen - iniuria - necessitas - cruciatus - molestia - calamitas - aerumna - vexatio - mala - passio - anxietas - miseria - cura.

» Ա խտայ տանիմ, տարայ. sustineo vel patior tristitias - perfero vel tolero tribulationes.

Ա խպագիր - գրի - գրայ Ա խպատան - նի - նայ } historiarum scriptor - historicus - narrator - versificator - interpres - explanator - explicator.

Ա խպագրեմ - եցի Ա խպատանեմ - եցի Ա խեմ - պեցի } historias conscribo vel compono - narro - enarro - expono - recito - refero.

Ա խպագրու թիւն - թեան Ա խպատանու թիւն - թեան } historiae conscriptio - historia - narratio - expositio.

Ա խտանամ - տացայ. insolesco - superbio - intumesco - insolenter me effero.

Ա խտու թիւն - թեան Vid. Ա խտու թիւն:

Ա խտագ - գի - գայ. agrestis - silvester - ferus - furens - furibundus - furiosus - violentus - vehemens - immanis - saevus - crudelis - tyrannus.

Ա խտագու թիւն - թեան. feritas - furor - insania - vesania - violentia - immanitas - saevitia - crudelitas - tyrannis.

Ա խտապ - պի - պայ. fovea - fossa - puteus.

Վ. *իրաւոր - րի - րաց.* confixus - transfixus - confossus - vulneratus - saucius - sauciatus - ulceribus plenus - ulceratus - exulceratus - ictus - percussus - verberatus.

Վ. *իրաւորեմ - եցի.* configo - transfigo - confodio - vulnero - saucio - ferio - ulcero - exulcero - plagam infero - caedo - percutio - verbero - pungo - ico.

Վ. *իրաւորիչ - ւորչի - ւորչաց.* pungens - mordax - mordens - acerbus - asper.

Վ. *իրաւորութիւն - թեան.* vulneratio - ulceratio - exulceratio - sauciatio - percussio - verberatio.

Վ. *իրգ - գք.* virga - fustis - ferula - lapis - saxum - globus lapideus.

Վ. *կայ - յի - յից.* testis - testans - confessor - martyr.

» *վկայ լինիմ, եղէ.* testis fio - testimonium perhibeo *vel* reddo - testor - testificor - contestor - attestor - protestor.

Վ. *կայարանութիւն - թեան.* testimonium - acta martyrum - martyrologium - martyrium.

Վ. *կայական - նի - նաց.* testificans - pertinens ad testes - spectans ad martyres.

Վ. *կայակից - կցի - կցաց.* socius testimonii *vel* martyris - una simul testimonium perhibens.

Վ. *կայանոց - ցի - ցաց* / Վ. *կայարան - նի - նաց* } templum in honorem martyrum - sacellum - aedicula.

Վ. *կայեմ - եցի.* testis sum - testor - attestor - testificor - contestor - protestor - consentio - promitto - polliceor - spondeo - testimonio probo - testimonium do, dico, reddo *vel* perhibeo - martyrium subeo.

Վ. *կայութիւն - թեան.* testimonium - testificatio - contestatio - testamentum - martyrium - martyrologium.

» *խորան վկայութեան Vid. in* խորան :

» *վկայութիւն առնում, առի.* testimonium accipio - commendor - laudem mihi comparo - laudem consequor.

» *վկայութիւն դնեմ, եդի vel տամ, եւտու vel վկայեմ - եցի.* testor - attestor - testificor - contestor - protestor - obiicio - testimonium dico, fero, perhibeo *vel* reddo.

Վ. *հատեմ - եցի vel* / Վ. *հատիմ - տեցայ* } fatigor - vereor - timeo - metuo - animo cado - animum abiicio *vel* demitto - crucior - angor - patior - despero.

Վ. *հատութիւն - թեան.* timiditas - timor - pavor - lan-

guor – pigritia – inertia – desidia – angor – socordia – desperatio.

ա. հկութիւն - թեան. magia – magice – magica ars – veneficium – maleficium – incantatio – divinatio.

ա. հուկ - հկի - հկաց. magus – strigo – veneficus – incantator – sagus – saga – maga.

ա. ձարեմ - եցի. impleo – expleo – absolvo – perficio – consummo – exequor – satisfacio – solvo – persolvo – libero – servo.

» վձարեմ զկեանս. finio – decedo – ex vita migro – e vita caedo – diem supremum obeo – morior.

ա. ձարուստի - ըման. expletio – solutio – satisfactio – consummatio – executio – liberatio.

ա. ձիս - ձոյ - ձոց. finis – terminus – responsum – opinio – sententia – iudicium – decisio – decretum – enunciatio – praeceptum – lex.

» վձիս հաստատեմ - ի vel ամս, եռաս. statuo – decerno – sententiam dico *vel* fero.

ա. ձիս - ձի. purus – merus – sincerus – serenus – sudus – nitidus – clarus – splendidus – fulgidus – micans.

ա. ձուական - նի - նաց. ad sententiam pertinens – decretorius – definitivus.

ա. ձուեմ - եցի. decerno – statuo – sententiam fero *vel* dico – rem decido.

ա. նաս - սուս - սուց (-սի - սից). damnum – detrimentum – noxa – malum – iactura – amissio – laesio – pernicies – mulcta – poena – iniuria – iniustitia – lapsus – peccatum – culpa – delictum – reatus – causa – accusatio – crimen.

ա. նասաբեր - բի - բից
ա. նասակար - բի - բաց
ա. նասաբար - բի - բաց
} nocens – nocuus – nocivus – noxius – perniciosus – damnosus – reus – periculosus – iniurius – iniquus – exitiosus – exitialis – exitiabilis.

ա. նասեմ - եցի. laedo – noceo – obsum – officio – damnum *vel* detrimentum infero – iniuriam facio – inique opprimo.

ա. չտագին
ա. չտալի
ա. չտալից
} calamitosus – afflictus – aerumnosus – molestus – acerbus – gravis – anxius – miser.

ա. չտակեր - կրի - կրաց. afflictus – moestus – vexatus – aerumnosus – calamitosus – miser – infortunatus – infelix.

ա. չտակից - կցի - կցաց. una simul patiens – condolens – particeps laborum.

» *վշտակից լինիմ, հղէ.* una simul patior *vel* laboro – condolesco – conqueror – commisereo – miseror.

Վ. *շտակրութիւն – թիւն.* afflictio – moeror – moestitia – angor – aerumna – miseria – calamitas – infortunium – vexatio – mala – cura – labores.

Վ. *շտակցաբար (adv.).* miseranter – miserabiliter – cum commiseratione.

Վ. *շտակցիմ – եցի vel* } miseresco
Վ. *շտակցիմ – ցեցայ* } – miseror – commiseror – commisereo – simul patior – condoleo – conqueror – apud aliquem deploro.

Վ. *շտակցութիւն – թիւն.* commiseratio – miseratio – misericordia – conquestus – conquestio.

Վ. *շտահան – նի – նաց.* male laborans – afflictus – vexatus – aerumnatus – aerumnosus – calamitosus – aeger – infelix.

Վ. *շտամբելութիւն – թիւն.* dura exercitatio – severa disciplina – quaestio – maceratio – cruciatus – cruciamentum – tolerantia – patientia – aequanimitas.

Վ. *շտանամ – տացայ.* mala patior – perpetior – molestiâ afficior – angor – tristor – torqueor – crucior – excrucior – moereo – doleo – laboro – conqueror.

Վ. *շտաւոտ – սի – ատց.* miser – aerumnosus – afflictus – moestus – laboriosus – infelix – calamitosus.

Վ. *շտաւոտութիւն – թիւն.* miseria – aerumna – afflictio – calamitas – infortunium – angor – mala – labores.

Վ. *շտացուցանեմ – ցուցի.* affligo – punio – excrucio – crucio – torqueo – opprimo – vexo.

Վ. *ոհմակ – կի – կաց.* grex – armentum.

Վ. *ոհոտ – հտի – հտաց Vid.* Վ. *հոտ.*

Վ. *ոռն – նի – նից (graec.).* boreas – aquilo – caurus.

Վ. *ուշ վշոյ.* stupa – stipula – byssus.

Վ. *սեմ – մի – մից (– մաց)* } sublimis
Վ. *սեմական – նի – նաց* } – excelsus – elatus – altus – excellens – eminens – eximius – praestans – splendidus – magnificus – augustus – sacer.

Վ. *սեմանամ – եմացայ.* in sublime feror – sublimor – excello – efferor – extollor – emineo – praestans fio – antecello – elevor – praecello.

Վ. *սեմապէս (adv.).* sublime – sublimiter – excelse – alte – eximie.

Վ. *ստահ.* confidens – fretus –

securus – tutus – intrepidus – impavidus – animatus – audax.

» վստահ առնեմ, ապալի. fidem facio – securum *vel* tutum reddo – animos adiicio – erigo – confirmo – spem affero – suadeo.

» վստահ լինիմ, հղէ. confido – fido – spero – fretus sum – suadeor – animos sumo – pro certo habeo – audeo.

վ տահապաղ / վ տահապղս } *(adv.)*. confidenter – fidenter – familiariter – audacter – secure – tute – tuto.

վ տահանամ - հացայ / վ տահիմ - հեցի *vel* / վ տահիմ - հեցայ } fido – confido – fretus sum – spero – in spe sum – exspecto – credo – fidem habeo *vel* adiungo – praesumo – nitor – innitor – non dubito – audeo.

վ տահացուցանեմ - ցուցի. tutum *vel* securum reddo – animum addo – suadeo – persuadeo.

վ տահութիւն - թեան. confidentia – fiducia – fidentia – spes – audacia – audentia – animus.

վ տակ - կի - կաց. fons – rivus – rivulus – alveus – aquaeductus – amniculus – torrens – stagnum.

վ տակապար / վ տակօրէն } *(adv.)*. tanquam rivulus *vel* amniculus – torrenter.

վ տանգ - գի - գիւղ (- գաց) / վ տանկ - կի - կիւղ (- կաց) } periculum – discrimen – molestia – vexatio – necessitas – coarctatio – constrictio – angustia – angor – tentatio – sollicitatio – moestitia – aerumna – anxietas.

վ տանգաւոր - րի - րաց. periculosus – molestus – anceps – afflictus – aeger.

վ տանգեմ - գեցի *vel etiam* / վ տանգեցուցանեմ - ցուցի / վ տանկեմ - կեցի } vexo – affligo – coangusto – torqueo – crucio – discrucio – defatigo.

վ տանգիմ - գեցայ / վ տանկիմ - կեցայ } periclitor – in periculo versor – ad incitas redactus sum – torqueor – laboro – fatigor – excrucior.

վ տառ - ռի - ռաց / վ տառանք - նաց } grex – armentum – oviaria – agmen – caterva – turma – caula – ovile – stabulum – mandra – fissura – rima.

վ տառապահ - հի - հաց. custos ovium *vel* caulae – armentarius – opilio – pastor.

վ տաքհան - նի - նաց. expulsor – propulsator – proscriptor.

» *վտարական լինիմ, հղէ.* in exilium proficiscor, pellor *vel* agor – expellor – propulsor.

Ա *տարանդիմ – հլի.* duco – abduco – propulso – patriâ expello – eiicio – in exilium mitto.

Ա *տարանդի – դ–ոյ – դեայ.* in exilium actus – expulsus – eiectus – demigrans – colonus – ambiguus – dubius – – incertus – anceps.

» *վտարանդի առնեմի, ապարի.* expello – eiicio – propulso – fallo – decipio.

Ա *տարանդու–թիւն – թեան*
Ա *տարանդու–մն – դման*
demigratio – emigratio – migratio – peregrinatio – discessio – profectio.

Ա *տարանջիմ – հլի.* praevaricor – rebello – deficio – seditionem concito *vel* commoveo – adversor – resisto – obsisto.

Ա *տարեմ – հլի.* depello – propello – abduco – removeo – amoveo – in exilium pello, proiicio, amando *vel* ago – proscribo – relego.

Ա *տաւակ – կի – կայ.* subucula – indusium – tunica – epitogium – clamys – humerale.

Ա *տաւան – նի – նայ.* stadium – sagittae iactus – area.

Ա *տիւս, վտիտ.* tenuis – minutus – imminutus – exiguus – exilis – subtilis – gracilis – macer – macilentus – emaciatus.

Ա *տամանամ – տացայ*
Ա *տեմ – տեցայ*
diminuor – imminuor – minuor – macresco – emacior – maceo – macesco.

Ա *տան – նի – նայ.* tabernaculum – tentorium – tentoriolum.

» *վտան ժամու. Vid. in* Ժամ:

Ա *տանաբնակիչ – կչի – կչայ.* sub tentoriis habitans – contubernalis.

Ա *տանայարկ.* interior pars tentorii.

Ա *տղով – վի – վեայ vel*
Ա *տղով–թիւն – թեան*
Ա *տղով–մն – վման*
tumultus – tumultuatio – perturbatio – turbatio – turba – confusio – commotio – seditio – rebellio – defectio.

Ա *տղովիմ – հլի vel etiam*
Ա *տղովեց–ցանեմ – ցու–ցի*
turbo – deturbo – perturbo – tumultum facio – tumultuor – commoveo – seditionem concito *vel* facio.

Ա *տիժ – տիժու – տիժու–ց.* ultio – vindicatio – vindicta – poena – castigatio – animadversio – punitio.

» *վտիժ առնում, ած vel խընդրեմ – հլի.* vindico – vindictam sumo – ultionem facio – ulciscor – poenas ab aliquo peto.

» *վըէժս լուծանեմ - ծի vel տամ; եւտու.* vindictam exsolvo *vel* pendo - poenas solvo, do *vel* luo.

վ ըէժխնդիր - դրի - դրաց. vindex - ultor - punitor - castigator.

» *վըէժխնդիր լինիմ; եղկ.* ulciscor - vindico - vindictam facio - poenas ab aliquo peto.

վ ըէժխնդրութիւն - թեան. vindicatio - vindicta - ultio - castigatio.

վ ըէպ - պը *vel etiam*
վ ըիպակ - կի - կաց
վ ըիպակութիւն - թեան
վ ըիպանք - նաց
} nutatio - nutamen - error - erratum - erratio - culpa - noxa - allucinatio - casus - eventus - accidens - lapsus - menda - calamitas - infortunium.

վ ըիժապարտ - ծի - ծաց. pravus - nequam - scelestus - noxius - maleficus - facinorosus.

վ ըիժապատա - տի - տաց. reus - sons - condemnatus - damnatus.

վ ըիպական - նի - նաց. falsus - mendax - erraticus - errabundus - errans.

վ ըիպեմ - պեցի *vel*
վ ըիպեցուցանեմ - ցուցի
} fallo - decipio - fraudo - defraudo - circumvenio - in errorem induco - a recto itinere abduco - privo - spolio - orbo.

վ ըիպեմ - եցի *vel*
վ ըիպիմ - պեցայ
} fallor - decipior - erro - aberro - labor - decido - pecco - allucinor - delinquo - fraudor - defraudor - careo.

վ ըիպեցուցիչ - ցուցչի - ցուցչաց. impostor - nebulo - circumscriptor - deceptor - veterator - fraudator.

վ ըիպութիւն - թեան
վ ըիպումն - պման
} error - erratio - mendum - lapsus - vitium - hallucinatio - privatio - orbatio.

վ ընջեմ - եցի. hinnio - adhinnio - hinnilito.

վ ընջիւն *vel etiam*
վ ընջողութիւն - թեան
վ ընջումն - ջման
} hinnitus - equi fremitus.

Տ

Տաբատ. feminalia – femoralia – caliga – bracae.

Տադնապ - պի - պայ. necessitas – pressura – agon – angor – anxietas – cura – sollicitudo – studium – festinatio – properatio – acceleratio – coarctatio – deprehensio.

» տադնապաւ (adv.). cito – sollicite – magno impetu – subito – festinanter – propere – properanter – properato – properatim.

Տադնապիմ - ցի vel etiam Տադնապեցուցանեմ - ցուցի cogo – vi adigo – compello – urgeo – accelero – maturo – appropero – festino – conturbo – stupefacio – obstupefacio.

Տադնապիմ - պեցայ. propero – festino – studeo – teneor – obtineor – laboro – periclitor – timeo – obstupesco – stupefio.

Տադնապութիւն - թեան Տադնապումն - պման angor – anxietas – properatio – acceleratio – festinatio – conturbatio.

Տաղբ - դեր - դերք - դերայ. frater mariti – levir.

Տաժանական - նի - նայ Տաժանելի - լու - լեայ operosus – laboriosus – arduus – difficilis – molestus.

Տաժանիք - նեայ vel Տաժանութիւն-թեան Տաժանումն - նման Տաժանք - նայ labor – defatigatio – fatigatio – lassitudo – molestia.

Տալ - լի - լից. soror mariti – glos.

Տախտ - տի - տից. sedes – sedile – sessibulum – cathedra – scamnum – bisellium – solium – thronus.

Տախտակ - կի - կայ. tabula – tabella – contignatio – pugillar – titulus – literae – asser – asserculus – assis – libellus – liber – codicillus – codex – rationalia.

Տախտակամած - ծի - ծից. tabulatus – contignatus – asseribus tectus – tabulatio – tectum.

Տախտակեայ. tabulatus – ligneus – ligneolus.

Տախտապարիմ - եցի. distendo – extendo – explico – pando.

Տաճիմ - ծի (- ծեցի). curam gero *vel* habeo – curo – accuro – procuro – foveo – alo – nutrio.

Տաճիչ - ծչի - ծչայ. curator – procurator – administrator –

altor – nutritor – praeses – praepositus – praefectus.

Տածողութիւն – թեան
Տածութիւն – թեան
Տածումն – ծման
} cura – curatio – curatura – procuratio – sollicitudo – alimonia – nutrimen.

Տակառ – ոի – ոաց. dolium – urceus – trulla.

Տակառապետ – տի – տաց. vinum administrans – pocillator – propinator – pincerna – princeps pincernarum.

Տակառապետութիւն – թեան. principatus pincernarum – officium pocillatoris – munus propinatoris.

Տակաւ *(adv.)*. iam – adhuc – etiamnum – commodo – commodum – commodule.

» տակաւ տակաւ *(adv.)*. paullatim – sensim – pedetentim – commode.

Տակաւին *vel* Տակաւին եւս *(adv.)*. etiamnunc – adhuc – amplius – ultra – dum – modo – iam.

Տաղ – ղի – ղից. melos – concentus – carmen – versus – metrum – hymnus.

Տաղախ – խոյ *Vid.* Հաղախ։

Տաղանդ – դոյ – դոց *vel* – ղի – ղաց *(graec.)*. talentum – ingenium.

Տաղաչափեմ – եցի. versifico – versus facio, fundo *vel* pango – carmina condo *vel* conficio.

Տաղաչափութիւն – թեան
Տաղասացութիւն – թեան
Տաղասութիւն – թեան *vel*
Տաղերգութիւն – թեան
} versificatio – metrica ars – concentio – carmen – versus – metrum – hymnus – poësis – poëtica – poëma.

Տաղաւար – րի – րաց. tabernaculum – tentorium – scena – siparium – casa – casula – tugurium – tuguriolum – magalia – mapalia.

Տաղաւարահարութիւն *vel*
Տաղաւարահարք – հարաց
Տաղաւարաշինութիւն – թեան
} tabernaculi compactio *vel* confectio – festum Tabernaculorum.

Տաղտկալի
Տաղտկալից
} molestus – fastidiosus – incommodus – gravis – importunus.

Տաղտկամ – կացայ *vel*
Տաղտկանամ – կացայ
} infensus sum – ingemisco – molestiâ afficior – stomachor – taedet – fastidio – vexor – divexor – graviter, moleste *vel* aegre fero – abhorreo.

Տաղտկանք – նաց *vel*
Տաղտկութիւն – թեան
} molestia – fastidium – taedium – stomachus – vexatio.

Տաղտկացուցանեմ – ցուցի. infenso – molestiâ afficio – fastidium affero *vel* creo – taedium facio – offendo.

Տաճար - լի - լաց· templum - aedes - sacrarium - sacellum - fanum - delubrum - domus - convivium - compotatio.

» տաճար խորհրդոց· locus *vel* aula consilii - curia.

Տաճարապատու - պի - պից (- պաց)· sacrilegus - rei sacrae profanator.

Տաճարակից - կցի - կցաց· compotor - convictor - conviva.

Տաճարապետ - ի - ապց· architriclinus - pontifex - summus sacerdos - aeditimus - aedituens - aedituus - sponsae dux - pronuba.

Տաճիկ - ճկի - ճկաց· Arabs - Saracenus - orientalis - currens - velox - celer.

Տամ, հատու, տո՛ւր, տուեալ· do - trado - tribuo - attribuo - praebeo - largior - dono.

Տամալ - լոյ *vel* Տամալի - լո՛յ } superior pars domus - tectum.

Տամկանամ - կացայ· madesco - madeo - madefio - humesco - humeo.

Տամկացուցանեմ - ցուցի· madefacio - humido - humecto - irrigo.

Տամկութիւն - թեան· mador - humor.

Տամո՛ւկ· humefactus - humidus - madidus.

Տանիմ, տարայ· porto - duco - adduco - induco - reduco - fero - affero - traho - veho - transveho - capio - contineo - tollo - suffero - sustineo - tolero.

» առեալ տանիմ· deduco - educo - perduco - abduco.

» 'ի բաց տալ· apage - apagesis - absit.

Տանիք - նեաց· tectum - superior pars domus.

Տանձ - ձի - ձից· pirum - pyrum.

Տանձի - ձո՛յ - ձեաց· pirus - pyrus.

Տանուտէր - տեառն - տեարք - տեաց (- տերանց)· paterfamilias - dominus *vel* herus domus - satrapes.

Տանուտէրութիւն - թեան· dominatus - dominatio - dominium - auctoritas - satrapia.

Տանջանաբան - նի - նաց· locus *vel* instrumenta supplicii - tormentum - cruciatus - quaestio.

Տանջանաւոր - լի - լաց· excruciatus - tortus - crucians - tortor.

Տանջանք - նաց· supplicium - cruciatus - plaga - punitio - castigatio - flagellum - tormentum - poena - caesio - verberatio - percussio - ictus - ludibrium.

Տանջի՛լ - լո՛յ - լեաց } Տանջի՛չ - ջի՛ - ջչաց } tortor - vexator - punitor - flagellans - verberator - inductor.

Տանջեմ - ել. crucio - torqueo - flagello - affligo - poenâ mulcto *vel* afficio - castigo - punio - condemno - caedo - percutio - colaphum duco.

Տանջումն - ման. quaestio - tormentum - cruciatus - supplicium.

Տանտիկին - կնոջ - կնայք - կնայց (- կնանց). materfamilias - matrona - domina.

Տանտիկնութիւն - թեան. assiduitas domestica - matronatus - officium *vel* munus matronae.

Տաշեղ - ղի - ղաց. reliquiae ligni - ramentum - quod reiectaneum est *vel* abiicitur.

Տաշեմ - ել. dolo - caedo - excido - incido.

Տաշս - խի - խից *Vid.* Սաաշն:

Տաշտ - տի - տից. phiala - patella - patera - patina - poculum - cyathus - acerra - thuribulum - pelvis - concha - sporta - cophinus.

Տաշտաւոր - րի - րաց. palmitibus frondescens - sarmentosus - frondosus.

Տապ - պոյ. calor - fervor - ardor - aestus - combustio.

Տապալեմ - ել *vel etiam* Տապալեցուցանեմ - ցուցի) subverto - inverto - everto - diruo - destruo - vasto - demolior - deiicio - effodio - devolvo.

Տապալումն - լման. eversio - destructio - ruina - vastatio - demolitio - deiectio - clades - pernicies.

Տապախառն - նի - նից. urens - comburens - ardens - fervidus - calidissimus.

Տապակ - կի - կաց. sartago - frixorium - scutulum.

Տապակեմ - ել. in sartagine frigo.

Տապան - նի - նաց. arca - arcula - capsa - loculus - urna.

Տապանակ - կի - կաց. arcula - capsula - Arca Testamenti - fiscella.

Տապանամ - պացայ. calefio - fervesco - ardeo - aestuo - uror - comburor - incendor - cremor - febricito - febresco - febri laboro.

Տապանաւորն - ուոն - ուանց. sepulcretum - sepulcrum - tumulus.

Տապաւս. stratum - tapetum - tapes - aulaeum - stragulum.

» տապաւս անկանիմ - կայ. prosternor - sternor - consternor - prostratus iaceo - caede conficior - vi extinguor.

» տապաւս տրկանեմ - կի. prosterno - consterno - humi sterno - occido - interficio.

Տապաւսիմ - տեցայ. humi sternor *vel* prosternor - vi extinguor - caede conficior.

Տապար - բի - բաց· securis - bipennis.

Տապարաւոր - բի - բաց· securiger - securifer.

Տապեղ *(lat.)*. tabella - tabula - tesserarum ludus.

Տապեղուլունք· tessera lusoria - alea - cubus.

Տապիմ - պեցայ· aestuo - fervesco - langueo - languesco - febricito - febri laboro - febresco.

Տառ - ոի - ոից· elementum - litera - scriptum - scriptura - epistola.

Տառապան - նի - նից (- նաց)· quasillum - qualus - calathus - cistula - corbicula.

Տառապալին *vel etiam* / Տառապահան - նի - նաց} moestus - tristis - dolens - molestus - afflictus - laboriosus - aerumnosus - calamitosus.

Տառապահամ - պացայ *Vid.* Տառապիմ:

Տառապանք - նաց· moeror - moestitia - tristitia - dolor - molestia - afflictio - labor - cura - aerumna - calamitas - miseria - infortunium.

Տառապեալ - եղոյ - եղից· miser - pauper - infelix - orbus - orphanus - pupillus.

Տառապիմ - եցի *vel etiam* / Տառապեցուցանեմ - ցուցի} in aerumnas *vel* miserias iniicio - affligo - deprimo - opprimo - vexo - excrucio - corrumpo - stupro.

Տառապիմ - պեցայ· pauper, humilis, miser *vel* infelix sum - miserias *vel* aerumnas patior - in aerumnis versor - doleo - excrucior - ingemisco - gemo.

» *յանդունդս տառապիմ*· in profundo maris iactor - in mare tumido agitor.

Տառապոկ - կի - կաց· sagus - lacerna - penula - endromis - sagulum.

Տառեղն - ղան· ciconia - ardea.

Տասանորդ - դի - դաց· decima - decuma - pars *vel* portio decima.

Տասանորդեմ - դեցի· decimo - decimas sumo *vel* accipio - decumas exigo.

Տասն - սին - սունք - սանց (- անից)· decem - decimus.

» *տասն անգամ (adv.)*. decies - decem vicibus.

Տասնաբանեայ օրէնք· Decalogus - decem Dei mandata *vel* praecepta.

Տասնապե - զեոյ - զեաց· decachordon - psalterium decem chordarum.

Տասնամեայ - մեի - մեից / Տասնամեան - ենի - ենից} decem annos natus - decennalis - decennis.

Տասնամսեայ - մսեի - մսեից· decem mensium - decimum mensem agens.

» տասնամեայ ժամանակաւ. per menses decem.

Տասնապատիկ Vid. Տասնապատիկ:

Տասնապետ - տի - տայ. decurio – praefectus decuriae – dux cohortis – manipuli ductor.

Տասներորդ - դի - դայ. decimus – decima pars.

Տասնեքեան - մեկտուն (-ցուն). decem simul.

Տասնիցս (adv.). decies – decem vicibus.

Տասնկանգնեայ - գնեի - գնեից. decem cubitorum.

Տասնապատիկ. decuplus – decemplex – decemplicatus.

Տասնապատկեմ - եցի. decuplum facio – decemplico.

Տաղտկիմ - ակեցայ. meditabundus sum – sollicitus fio – animo angor – anxie cogito – curo – torqueor – inquietor.

Տաղտկութիւն - թեան. cura – sollicitudo – angor – inquietudo.

Տաղտնիմ - նեցայ. circumferor – commoveor – moveor – vagor – iactor – fluctuor – tremo – trepido.

Տաղտնութիւն - նման. agitatio – iactatio – fluctuatio – commotio – animi motus – tremor – trepidatio.

Տաղտուկ - կի - կայ. tribulus – spina – sentis – dumus.

Տաղտակ - կի - կայ. turtur – turturilla.

Տար աշխարհ. tellus externum – terra extranea – emigratio – migratio – peregrinatio.

» Ի տար աշխարհ գնամ - ացի vel երթամ, չոգայ. peregrinor – peregre proficiscor – abeo e domo *vel* patria – solum muto – migro.

Տարաբերիմ - բերեցայ. fluctuor – agitor – commoveor – circumferor – dubito – haereo – haesito – angor animo – differo – discrepo.

Տարաբերութիւն - թեան. fluctuatio – agitatio – commotio – differentia – discrimen – discrepantia.

Տարագիր. proscriptus – patriâ pulsus *vel* expulsus – exul – extorris – eiectus – profugus – extraneus – abalienatus – exheredatus.

» տարագիր առնեմ, ածարկ. proscribo – in exilium pello *vel* ago – expello – eiicio – relego – deporto – dimoveo – abalieno – exheredo – hereditate privo.

Տարագնացութիւն - թեան } peregrinatio – profectio – discessus – proscriptio.
Տարագիմութիւն - թեան }

Տարագրեմ - եցի. proscribo – expello – eiicio – relego – deporto – dimoveo – abalieno – exheredo.

Տարագրութիւն - թեան. proscriptio – expulsio – relega-

tio – exilium – deportatio – eiectio – remotio – abscessus – abalienatio – exheredatio.

Տարած – ձև – ձեւ (– ձոյ – ձոյ *vel* կի – կից). forma – figura – exemplar – modus – ratio – genus.

Տարաշագործ – ծի – ծաց. artifex – opifex – lanificus.

Տարաշագործութիւն – թեան. lanificium – lanifica ars.

Տարաժամ – մու. extra horam – praeter tempus – immaturus – acerbus – intempestivus – importunus – inopportunus.

» *տարաժամու (adv.)*. importune – inopportune – intempestive – ante horam *vel* tempus.

Տարաժամի – մէր – մեալ. advesperascit – dies inclinata *vel* declinata est.

Տարաժամութիւն – թեան. hora inopportuna – importunitas – intempestivitas.

Տարած – ծի – ծից. stratus – extensus – distentus – expansus – extentus – patens – simplex.

Տարածական – նի – նաց. extensivus – extendens – expandens.

Տարածանեմ *vel* **Տարածեմ** – ից extendo – distendo – expando – pando – explico – dispergo – spargo – sterno – substerno – disperdo – effundo – dilato – propago – amplifico – aperio.

Տարածանք – նաց *vel* **Տարածութիւն** – թեան **Տարածումն** – ման extensio – distentio – porrectio – effusio – amplificatio – dilatatio – propagatio.

Տարակոյս – ուսի – ուսից **Տարակուսանք** – նաց **Տարակուսութիւն** *vel* **Տարակուսումն** – ման dubitatio – dubium – incertum – haesitatio – ambiguitas – animi fluctuatio – suspensio – cura – sollicitudo – indigentia – miseria – argumentum – obiectio – quaestio.

Տարակուսական – նի – նաց. dubius – incertus – ambiguus – anceps – arduus – difficilis – non pervius.

Տարակուսանամ – սայց **Տարակուսիմ** – սից dubito – haesito – ambigo – haereo – nescio quo me vertam – confundor.

Տարաձայնեմ – ից *vel* **Տարաձայնիմ** – նից dissono – dissentio – discrepo – discordo.

Տարաձայնութիւն – թեան. dissonantia – dissensio – discrepantia – discordia.

Տարամերժեմ – ժից. expello – reiicio – eiicio – amoveo – removeo – semoveo – derelinquo – desero.

Տարապարհակ վարիմ - բեցի. angario - adigo - premo - affligo.

Տարապարտ - ապ. vanus - inutilis - inanis - indebitus - immeritus - iniustus.

» տարապարտ *vel* տարապարտուց *(adv.)*. inutiliter - inaniter - frustra - incassum - nequicquam - gratis - immerito - iniuste - temere.

Տարասահման. abnormis - anormalis - extorris - exterminatus - exsul.

» տարասահման առնեմ, արտրի. in exilium pello *vel* ago - proscribo - relego - deporto - extermino.

Տարասահմանեմ - եցի. extermino - proscribo - deporto - relego - eiicio - in exilium pello *vel* eiicio.

Տարասահմանութիւն - թեան. proscriptio - deportatio - relegatio - exilium - eiectio - exsulatio.

Տարափ - փոյ - փոց. pluvia - imber maximus - nimbus - nix - stilla.

Տարբեր - բի - բից (-բայց). differens - diversus - distinctus - varius - dissimilis - dispar.

Տարբերիմ - երեցի / Տարբերիմ-երեցայ } differo - disto - discrepo - distinguor - discernor.

Տարբերութիւն - թեան / Տարբերումն - բման } differentia - discrepantia - discrimen - distinctio - varietas - diversitas.

Տարգալ - լի *Vid.* Տրգալ։

Տարեգլուխ - լխոյ *vel* / Տարեմուտ - մտի - մտից } anni initium *vel* principium - calendae ianuariae.

Տարեկան - նի - նաց. festum anniversarium - annus - annualis - unius anni - etesiae (venti).

Տարեւոր - րի - րայ *vel* / Տարեւորական - նի - նաց } anniculus - annuus - annualis - anniversarius.

Տարի - րւոյ - րեաց. annus.

» տարւոջէ 'ի տարի *(adv.)*. annuatim - quotannis - per singulos annos - singulis annis.

Տարմ - մի - մից. turma - agmen - copia - caterva - grex - sturnus.

Տարմաբար / Տարմաւարմ } *(adv.)*. turmatim - agminatim - catervatim - gregatim.

Տարմահաւ - ւու - ւուց. avis locustis vescens - sturnus - seleucides.

Տարսոնացի - ցւոյ - ցւոց. Tarsensis.

Տարտամ - մի - մից (-մաց). segnis - piger - ignavus - iners - desidiosus - deses - socors - tardus - lentus - hebes.

Տարտամապէս *(adv.)*. segniter – pigre – ignave – desidiose – remisse – tarde – lente – socorditer.

Տարտամիմ - մեցայ. tardus et piger sum – desidiae me do – pigresco – lentesco – langueo – deficio – hebesco – hebetesco.

Տարտամութիւն - թեան. segnities – pigritia – ignavia – inertia – desidia – socordia – tarditas – lentitudo – hebetatio.

Տարտարոս - սի - սաց *(graec.)*. Tartarus – inferi – orcus.

Տարտարոսական - նի - նաց. tartareus – infernus.

Տարր - րեր - րերք - րերց (-րաց). elementum – principium – rudimentum – atomus – particula – materia – corpus.

Տարրական - նի - նաց
Տարրաւոր - րի - րաց *vel*
Տարրեղէն - ղենի - ղենաց
elementarius – rudis – materialis – corporeus – sensibilis – sensilis – terrestris – terrenus.

Տարփ - փոյ (- փի)
Տարփանք - նաց
amor – amatio – benevolentia – affectio – desiderium – cupiditas – cupido – appetitio – anhelitus – anhelatio.

Տարփամ - փացայ. amore capior *vel* incendor – depereo – cupiditate flagro – cupide appeto – cupio – percupio – anhelo – affector.

Տարփաւոր - րի - րաց
Տարփող - ղի - ղաց
amore captus *vel* incensus – cupidus – amasius – amans – amator.

Տարփողեմ - եցի. nuncio – praedico – celebro – promulgo – vulgo – pervulgo – evulgo – divulgo.

Տարփութիւն - թեան
Տարփուածն - փմեան
amatio – amor – amores – cupido – cupiditas – appetitio – anhelatio – desiderium – affectio.

Տաւաղեմ - եցի. colligo – congrego – cogo – aduno – coaduno.

Տաւիղ - ւղի - ւղաց
Տաւուղ - ղի - ղաց
tympanum – lyra – fides – tetrachordon – cithara – nablium – psalterium – organum.

Տաւղեմ - ղեցի. tympanum *vel* cytharam pulso – fidibus cano – citharizo.

Տափակողմն - մեան. terra campestris – planities – planum.

Տափարակ - կի - կաց. planus – complanatus – aequatus – campestris – planities – planum – vallis.

Տափարակեմ - եցի. complano – exaequo – aequo.

Տափարակութիւն - թեան. planitudo – complanatio – exaequatio.

Տգեղ - ղե - ղից (-ղաց). deformis - informis - indecorus - inhonestus - turpis - foedus - obscenus.

Տգեղագոյն - գունի - գունից. deformior - informior - inhonestior - turpior - foedior - obscenior.

Տգեղանամ - ղացայ. deformor - turpor - foedor.

Տգեղացուցանեմ - ցուցի. deformo - foedo - deturpo - turpo - dedecoro.

Տգեղութիւն - թեան. deformitas - informitas - foeditas - turpitudo - obscenitas.

Տգէտ - գիտի - գիտաց. ignorans - ignarus - indoctus - imperitus - illiteratus - idiotes - rudis - insciens - nescius - incultus - insipiens.

» տգէտ լինիմ, եղէ. nescio - ignoro - imperitus *vel* indoctus sum.

Տգիտաբար *(adv.)*. inscienter - inscite - imperite - indocte - ignorabiliter.

Տգիտագոյն - գունի - գունից. indoctior - imperitior - inscitior - ignarissimus.

Տգիտանամ - տացայ. ignoro - nescio - ignarus sum.

Տգիտանք - նաց *vel* Տգիտութիւն - թեան } ignorantia - ignoratio - inscientia - inscitia - imperitia.

Տեառնագրեմ - բեցի. S. Crucis signo me munio - benedico.

Տեառնագրութիւն - թեան. signum S. Crucis - benedictio.

Տեառնընդառաջ - ջի. occursus *seu* praesentatio Domini, *sive* adventus Filii Dei in templum adhuc quadraginta dierum - purificatae Dei parentis festus dies - solemnia B. Mariae Virginis ad templum deductae.

Տեղ - ղոյ - ղաց. pluvia - imber maximus - nimbus - locus - situs.

Տեղագրեմ - բեցի. delineo - describo - designo.

Տեղագրութիւն - թեան. topographia - delineatio - descriptio - designatio.

Տեղակալ - լի - լաց. gubernator - provinciae praeses - praefectus - vicarius - toparcha.

Տեղակալութիւն - թեան. gubernatio - praefectura - officium praesidis *vel* vicarii - toparchia.

Տեղական - նի - նաց. localis - peculiaris.

Տեղամ - ացի. imbrifer fio - nimbosus sum - compluere do - irrigo.

» տեղայ - աց. pluit - depluit - perpluit - ningit.

Տեղապահ - հի - հաց. vicem gerens - vicarius - successor - princeps - regnator - legatus - toparcha.

Տեղապահութիւն - թեան. munus vicarii *vel* vicem geren-

tis – successio – principatus – toparchia.

Տեղատարափ - փոյ - փայց. imber maximus – nimbus – nix abundans – pluvia – stilla.

Տեղատուքիւն - քեան. aestus marinus – maris aestus *vel* recessus – refluum mare.

Տեղափոխեմ - խեցի. transfero – transpono – transporto – transmuto – permuto – sedem muto.

Տեղափոխութիւն-քեան / Տեղափոխումն - խման } translatio – transportatio – transmutatio – permutatio – mutatio.

Տեղեակ - ղեկի - ղեկայց. peritus – doctus – edoctus – eruditus – expertus – gnarus – instructus – informatus.

» *տեղեակ լինիմ, եղէ.* peritus *vel* edoctus sum – certus fio – cognosco – nosco – scio – conscio – innotesco.

Տեղեկագոյն - գունի - գունից. peritior – doctior – eruditior – instructior.

Տեղեկանամ - կացայ. cognosco – nosco – edoceor – certus sum – instruor – intelligo – erudior.

Տեղեկացուցանեմ - ցուցի. edoceo – certiorem *vel* notum facio – instruo – erudio – significo – denuntio.

Տեղեկութիւն - քեան. peritia – scientia – eruditio – cognitio – gnaritas – notitia – notio – doctrina.

Տեղի - ղոյ - ղեայց. locus – situs – positura – positio – sedes – statio – spatium – intervallum – interstitium.

» *զտեղի առնում, առի vel առնում, կալայ.* sto – sisto – consisto – subsisto – maneo – consido – commoror.

» *'ի տեղիս տեղիս.* per diversa loca – huc et illuc.

» *յամենայն vel ընդ ամենայն տեղիս.* in omni loco – ubique – per omnem locum – ubique terrarum.

» *դոյ vel կայ տեղի.* est locus – superest sedes.

» *տեղի տամ, եաու.* locum cedo – indulgeo – permitto – sino – patior – assentior – consentio – concedo – obsequor – obtempero – discedo – recedo – secedo.

Տենդ - դի (- դոյ) - դից. febris – febricula.

Տենդոտիմ - տեցայ. febri laboro – febricito – febresco – febrio.

Տենչ - չի - չից / Տենչանք - նաց } desiderium – optatum – appetitio – cupiditas – cupido – amor.

Տենչալի - լոյ - լեաց / Տենչական - նի - նաց } desiderabilis – optabilis – optandus – appetendus – amabilis – blandus.

Տինչամ - չացայ
Տինչանամ - չացայ
Տինչիմ - չեցայ
} desidero - opto - appeto - cupio - amore prosequor.

Տինչութիւն - թեան
Տինչութի - չման
} desiderium - optatum - appetitio - cupido - cupiditas - amor.

Տինա - նայ Vid. Տինդ:

Տիո - ոի - ոից. velum - velamen - velamentum - muliebris tunica - palla - tegmen - operimentum.

Տիոասես - սի - սից (- սայց). haemorrhoide laborans - sanguinis fluxum patiens.

Տիոասեսութիւն - թեան. haemorrhois - profluvium *vel* fluxus sanguinis.

Տիս - սոյ. visio - visitatio - visus - aspectus - conspectus - facies - vultus - species - forma - figura.

Տիսակ - կի - կաց. aspectus - vultus - visus - similitudo - effigies - figura - forma rerum - idea - species - imago - modus - ratio.

Տիսական - նի - նաց. idealis - - intellectualis - theoreticus - contemplativus - dogmaticus - spiritalis - incorporalis - visibilis - sensibilis - specialis - formalis.

Տիսանելի - լ-ոյ - լեաց. visibilis - spectabilis - sensilis - visor - spectator.

» տեսանելիք - լեաց. oculi - lumina - visus - conspectus.

Տիսանիմ - սի. video - speculor - inspicio - conspicio - oculis perspicio - cerno - contemplor - intueor - specto - observo - viso - visito - animadverto - examino - exploro - disquiro - operam do - incumbo - invenio - disco - reperio - scio - provideo - curo.

Տիսանող - ղի - ղաց
Տիսող - ղի - ղաց
} visor - spectator - inspector - contemplator - propheta - vates - vaticinator - fatidicus.

Տիսարան - նի - նաց. spectaculum - theatrum - specula - speculatorium - visus - oculus - lumen.

Տիսաւորիմ - լեցայ. videor - appareo - patefio - manifestor - revelor.

Տիսաւորութիւն - թեան. visio - intuitus - visum - lumen - oculus - patefactio - manifestatio - theoria - mysterium - arcanum.

Տիսիլ - սլեան - սլեանց. aspectus - facies - effigies - species - somnium - somnus - visio - visus - spectaculum - praesentia - rerum forma - idea - theoria - contemplatio.

» տեսիլ լինիմ, եղէ. spectaculum fio - appareo - patefio

» տեսիլ տեսանեմ - սի. in somnis video - insomnio - somnio - visionem cerno.

Տեսողական - նի - նաց. videndi vi praeditus - visualis - contemplativus - intellectualis - rationalis.

Տեսողականութիւն - թեան / Տեսողութիւն - թեան } videndi vis - vita contemplativa - contemplatio - inspectio - prophetia - vaticinatio - theoria.

Տեսութիւն - թեան / Տեսումն - սման } visio - visum - visus - patefactio - declaratio - visitatio - probatio - argumentum - mentis alienatio - cogitatio - inquisitio - indagatio - contemplatio - observatio - intentio - intellectus - vaticinium - prophetia.

Տեսուչ - սչի - սչաց. providens - curator - praefectus - praeses - episcopus - antistes - inspector.

Տեսչական - նի - նաց. providens - providus.

Տեսչութիւն - թեան. providentia - consilium - procuratio - Incarnatio *vel* carnis assumptio Filii Dei - praefectura - dispensatio.

Տետր - րի *vel* / Տետրակ - կի - կաց } *(graec.)*. libellus - libellulus - codicillus - scapus.

Տերեւ - ւոյ - ւոց. folium - frons.

Տերեւազարդ, Տերեւալի / Տերեւալից, Տերեւախիտ } foliatus - foliaceus - frondeus - frondosus - spissus - densus.

Տերեւիմ - ւեցայ. frondeo - frondesco - novis frondibus viresco.

Տեւական - նի - նաց *vel* / Տեւողական - նի - նաց } durabilis - duraturus - perdurans - mansurus - diuturnus - perpetuus - stabilis - firmus.

Տեւիմ - ւեցի. duro - perduro - obduro - perfero - patienter fero - suffero - sustineo - tolero - persisto - maneo - permaneo - pergo - persevero - continuo.

Տեւականութիւն - թեան / Տեւակութիւն - թեան / Տեւողութիւն - թեան / Տեւութիւն - թեան *vel* / Տեւումն - ման } durabilitas - firmitas - perseverantia - constantia - stabilitas - diuturnitas - perpetuitas - continuatio - permansio - tenacitas - toleratio - tolerantia.

Տղզամ - ացի. bombos edo - bombito - murmuro - susurro.

Տզուկ - կի - կաց. hirudo - sanguisuga.

Տեղ, տիզի - զաց. lancea - hasta - sarissa - obelus - veru - acies - cuspis - mucro.

Տէր, տեառն, տեարք, տերանց *vel* տեարց. dominus – dominans – dominator – herus – Deus – Christus.

Տէրութիւն - թեան. dominatus – dominatio – ditio – imperium – regnum.

» Տէրութիւնք - թեանց. Dominationes (ordo Angelorum).

Տէրունական - նի - նաց
Տէրունեան *vel etiam*
Տէրունի - նւոյ - նեաց } domi-

nicus – divinus – sanctus – christianus – sacer.

Տժդոհ - հի - հաց *Vid.* Ժդոհ։

Տի - իւյ *vel*
Տիք - իւյ } aetas – aevum – statura.

Տիզաւոր - րի - րաց. hastatus – sarissophorus.

Տիեզերակալ - լի - լաց
Տիեզերապահ - պի - պաց } mundi imperium obtinens – imperator – dominator – regnator – praepotens.

Տիեզերակալեմ - լեայ. imperium mundi obtineo – rerum potior – impero – regno – dominor.

Տիեզերակալութիւն - թեան
Տիեզերապահութիւն - թեան } mundi imperium *vel* dominatio – regnum – ditio.

Տիեզերական - նի - նաց. oecumenicus – universalis – generalis – catholicus – imperatorius – imperialis – regius – regalis.

Տիեզերք - րաց. universus orbis – totus mundus – orbis terrarum – universum – rerum universitas.

» ընդ ամենայն *vel* յամենայն տիեզերս. in orbem terrae – in orbe universo.

Տիկ, տկի - կաց. uter – lecythus – oenophorum.

Տիկին - կնոջ - կնայք - կնայց (- կնանց). domina – matrona – hera – clarissima femina – regnatrix – regina.

Տիկնութիւն - թեան. honor dominae – matronatus – regimen *vel* munus reginae.

Տիղմ, տղմոյ (- ղմի). lutum – coenum – limus.

Տիպ, տպի - պաց *vel* - պոյ - պոց *(graec.)*. typus – impressio – imago – forma – species – similitudo – modus – ratio.

Տիպար - րի - րաց. exemplar – exemplum – forma.

Տիտան - նայ - նաց *(graec.)*. Titanus – Titanes – gigas.

Տիտեռն - ռան. crocodilus – lacertus maior.

Տիտղոս - սի - սաց *(lat.)*. titulus – inscriptio – dignitas – insigne – cognomen – tabella.

Տիրաբար
Տիրապէս } *(adv.)*. tanquam dominus – principaliter – basilice – imperative – potenter – proprie – vere – ex amussim – praecipue.

Տիրական - ին - նայ· dominicus - herilis - regius - regalis - proprius - praecipuus - principalis - verus - peculiaris.

Տիրամայր - մօր· Mater Domini, Sancta Dei Genitrix Maria.

Տիրանամ - ացայ vel / Տիրապետեմ - ուցի / Տիրեմ - ցի } dominor - dominatum exerceo - dominationem habeo - impero - imperium teneo - potior - occupo - obtineo - principatum gero - praevaleo - subigo - subiicio.

Տիրապետութիւն - թեան· dominatio - ditio - auctoritas - imperium - regnum.

Տիրոդութիւն - թեան / Տիրութիւն - թեան } dominatus - dominium - principatus - ditio - potestas - auctoritas.

Տիրուհի - հոյ· Domina - Sancta Virgo Maria.

Տիւ, տուընջեան· dies - diurnum tempus - lux.

» զտիւ vel 'ի տուի (adv.). die - in, per diem - interdiu - diu.

» տիւ եղեւ· diescit - lucescit - illucet.

Տիւրացի - ցւոյ - ցւոց· habitator Tyri - Tyrius.

Տխեղծ - ծի - ծից· vitiatus - corruptus - putridus - depravatus - mendosus - deformis - informis - infectus - imperfectus - immaturus.

Տխեղծանամ - ացայ· vitior - corrumpor - putreo - putresco - putrefio - depravor - marceo.

Տխեղծութիւն - թեան· vitium - corruptio - putredo - depravatio - mendum - defectus - immaturitas.

Տխմար - րի - րաց· ignarus - illiteratus - indoctus - inscitus - inexpertus - imperitus - ignorans - idiota - rudis.

Տխմարաբար (adv.). indocte - inscite - inscienter - imperite - ignorabiliter.

Տխմարագոյն - գունի - գունից· inscitior - indoctior - imperitior.

Տխմարութիւն - թեան· inscitia - inscientia - imperitia - ignoratio - ignorantia - ruditas.

Տխուր - խրոյ (- խրի) / Տխրահան - նի - նաց } tristis - tristificus - melancholicus - moerens - moestus - aeger - afflictus - horrendus - malus - molestus - tetricus - odiosus - insolabilis - lugubris - luctuosus.

Տխրաբար (adv.). moeste - insolabiliter - misere - aegre - moleste - dolenter.

Տխրանամ - բացայ / Տրխմ - ցից } tristor - contristor - moereo - angor

– crucior – paveo – lugeo – lugubria induo – doleo – confundor.

Տխրանք – նաց *vel* Տխրութիւն – թեան } tristitia – melancholia – moeror – moestitia – aegritudo – afflictio – angor – luctus – tetricitas – molestia.

Տխրեցուցիչ – ուցչի – ուցչաց. contristans – affligens – acerbus.

Տկար – րի – րաց. debilis – infirmus – imbecillis – impotens – fragilis – languidus – aegrotus – aeger.

» տկար յոտից. infirmus pedibus – claudicans – claudaster – claudus.

Տկարաբար *(adv.)*. debiliter – infirme – remisse – imbecilliter – impotenter – languide.

Տկարագոյն – գունի – գունից. debilior – infirmior – imbecillior – impotentior – fragilior – languidior – aegrior.

Տկարամիտ – մտի – մտաց. stolidus – stultus – stupidus – vecors – hebes.

Տկարամտութիւն – թեան. stoliditas – stultitia – stupiditas – vecordia – hebetatio.

Տկարանամ – բացայ. impotens fio – infirmus sum – infirmor – enervor – languesco – debilitor – in morbum incido *vel* cado – morbo laboro – aegroto – aegresco.

» տկարանայ. impossibile est – fieri nequit.

Տկարացուցանեմ – ցուցի. infirmo – debilito – enervo – languefacio.

Տկարութիւն – թեան. debilitas – debilitatio – infirmitas – imbecillitas – impotentia – morbus – languor – aegror – aegrotatio.

» տկարութեամբ զգածիմ–ծայ. langueo – debilitor – infirmitate afficior *vel* circumdor – infirmitatem habeo.

Տհալ. indigestus – indigestibilis – crudus – non coctus.

Տհաճ. displicens – ingratus – iniucundus – molestus – fastidiosus – odiosus – morosus – improbus.

» տհաճ լինիմ; եղէ. displicens sum – displiceo – aegre est mihi – graviter fero – improbo.

Տհաճիմ – ձեցայ. displiceo – fastidio – taedet me – molestiam capio.

Տհաճութիւն – թեան. displicentia – molestia – fastidium – taedium – morositas.

Տհաս – սի – սից. immaturus – acerbus – imperitus – indoctus – ignarus.

Տհասութիւն – թեան. immaturitas – acerbitas – imperitia – inscitia – ignorantia.

Տձև – ւի – ւից. informis – deformis – deformatus – inde-

corus - inhonestus - turpis - foedus.

Տձեւութիւն - թեան. informitas - deformitas - turpitudo - foeditas.

Տղայ - յոյ - յոց (-յի - յից). infans - parvulus - puer - pusio - iuvenis.

Տղայաբար } (adv.). pueriliter
Տղայապէս } - puerorum more.

Տղայական - նի - նաց. infantilis - puerilis.

Տղայակոտոր. occisor puerorum - mactator infantium.

Տղայահանճար vel } puerili mente praeditus - imperitus - indoctus.
Տղայամիտ - մտի - մտաց }

Տղայանամ - յացայ. infans sum - parvulus fio - ignare *vel* innocenter vitam duco - puerasco - iuvenesco.

Տղայացուցանեմ - ցուցի. reboro - corroboro - confirmo - renovo - instauro - restauro.

Տղայիկ. puerulus - infantulus - pusillus - puellus.

Տղայութիւն - թեան. infantia - teneritas - puerilitas - pueritia - puerilis aetas.

Տղայօրէն (adv.). infantium more - pueriliter.

Տղեմ - եցի. volo - cupio - consentio - assentior.

Տղմական - նի - նաց }
Տղմային - յնոյ - յնոց } coenosus - lutosus - luteus - lulentus - spurcus - foedus - limosus.

Տղմանամ - ացայ. coeno demergor - lutesco - lutor - luto oppleor *vel* aspergor - spurcor - foedor - oblimor - me inquino.

Տմարդի - դւոյ - դեաց. inhumanus - immanis - crudelis - saevus - durus - rudis - ingratus - beneficii immemor.

Տմարդութիւն - թեան. inhumanitas - immanitas - crudelitas - saevitia - ruditas - ingrati animi crimen *vel* vitium.

Տնակ - կի - կաց. casula - domuncula - aedicula - habitaculum - tugurium - tuguriolum - nidulus.

Տնակից - կցի - կցաց. contubernalis - familiaris - domesticus - conterminus - vicinus - cohabitans - coniux - propinquus.

Տնակցութիւն - թեան. contubernium - commoratio - familiaritas - convictus - consuetudo - coniugium - vicinatus - propinquitas - proximitas.

Տնանկ - կի - կաց. pauper - egens - egenus - indigens - mendicus - inops.

Տնանկանամ - կացայ }
Տնանկիմ - կեցայ } egeo - egenus *vel* inops fio - in e-

gestate sum – ad inopiam dilabor – inopiâ laboro – mendicor.

Տնանկացուցանեմ - ցուցի· paupero – depaupero – ad egestatem affero – ad inopiam redigo.

Տնանկութիւն - թեան· pauperies – paupertas – egestas – inopia – indigentia – mendicitas.

Տնարար - րի - րաց· curam domus habens – materfamilias – matrona.

Տնարարութիւն - թեան· officium matrisfamilias – matronatus – cura domus.

Տնիկ - նկան - նկունք - նկանց· domuncula – aedicula – casula – habitaculum – nidus.

Տնկադործ - ծի - ծաց· agricola – agricultor – colonus – hortulanus – olitor – vinitor – creator mundi – conditor rerum.

Տնկադործութիւն - թեան / **Տնկարարութիւն - թեան**· agrorum cultus – agricultura – agricolatio – cura plantarum.

Տնկական - նի - նաց· vegetabilis – naturalis – nativus.

Տնկակից - կցի - կցաց· simul plantatus *vel* satus – insitus – nativus – naturalis – congenitus – innatus – inhaerens.

Տնկեմ - կի· planto – sero – construo – exstruo – efficio – condo – constituo – colloco – defigo – novello.

» *այլի անկեմ Vid. in* Այգի։

Տնկուած - ծոյ - ծոց / **Տնկումն - կմանն**· planta – plantatio – satio – satus.

Տնտես - սի - սից (- սաց)· dispensator – villicus – villico – promus condus – oeconomus – cellarius – administrator – provisor – procurator domus.

Տնտեսական - նի - նաց· oeconomicus – administrativus – procuratorius.

Տնտեսականութիւն - թեան / **Տնտեսութիւն - թեան**· oeconomia – rei familiaris administratio – procuratio – dispensatio – villicatio – provisio – divina providentia – mysterium Incarnationis Filii Dei.

Տնտեսեմ - սեցի· administro – procuro – curo – provideo – consulo – paro – comparo – praebeo – dispenso – guberno – moderor – rego – molior.

Տնօրէն - րինի - րինաց· rector – moderator – gubernator – administrator domus.

Տնօրինութիւն - թեան· regimen – moderatio – gubernatio – dispensatio – domus dispositio – administratio – providentia – mysterium Incarnationis Filii Dei.

Տնօրինական - նի - նաց· pro-

curatorius – administrativus – ad Incarnationis mysterium pertinens.

Տնօրինեմ - ել. rego – moderor – guberno – administro – curo – procuro – provideo – consulo – comparo – paro – dispenso – dispono – instituo.

Տոկամ - ալ. tolero – perfero – suffero – sustineo – perduro – duro – persevero – consisto.

Տոկոս - սի - սից *vel* **- սաց**
Տոկոսիք - սեաց *(graec.)*. foenus – foeneratio – usura – turpe lucrum – ultio – vindicta.

Տոկոսեմ - սեցի. foeneror – fenero.

Տոկուն - նի - նից. duraturus – mansurus – diuturnus.

Տոհմ - մի - մից (- մաց). genus – progenies – prosapia – stirps – gens – natio – tribus – populus – cognatio – familia.

Տոհմաքննիք - քննուց. genealogia – stemmatis descriptio.

Տոհմական - նի - նաց. genticus – gentilitius – nationalis – nobilis – patricius – clarus – propinquus – cognatus.

» **տոհմականք - նաց.** uber fructus – fruges – quaestus – lucrum – utilitas – abundantia – foenus.

Տոհմականութիւն - թեան
Տոհմաւորութիւն - թեան fertilitas – feracitas – ubertas – nobilitas – nobilium ordo.

Տոհմակից - կցի - կցաց
Տոհմային - յնոյ - յնոց congener – propinquus – cognatus – nationalis – genticus – gentilitius – proximus – intestinus – civilis.

Տոհմիկ - միկի - միկաց. nobili loco natus – nobilis – patricius – propinquus – congener – nationalis – genticus.

Տող - ղի - ղից. linea – lineamentum – series – ordo – numerus – dispositio – versus.

Տողեմ - ել. lineo – ordino – dispono – compono – colloco – connecto – consero – texo.

Տումար - րի - րաց *(graec.)*. tomus – volumen – liber – calendarium – ephemeris – diarium – chronologia.

Տուն - սի - սից *(graec.)*. charta – papyrus – pagina – libellus – pergamena membrana.

Տոյժ - ուժի *vel*
Տոյժք - ուժից mulcta – poena – impendium – sumptus – damnum – detrimentum – iactura.

Տոչորական - նի - նաց. ardens – urens – comburens – incendiosus.

Տոչորեմ - րեցի *vel etiam*
Տոչորեցուցանեմ - ցուցի uro – aduro – comburo – exuro – accendo – incendo – inflammo.

Տոչորումն - րման. adustio –

exustio – combustio – ustio – incensio – incendium – conflagratio – deflagratio.

Տուն – ուն (– ան) – ունք – ունց. funis – restis – funiculus – laqueus.

Տունիմ – նեցայ. fune vincior *vel* ligor – restibus constringor – illaqueor.

Տրզ – զի. aranea – araneae textum *vel* fila – textura.

Տրմիզ նաւաց. classis navium – armatura navalis.

Տուայտանք – նաց *vel* **Տուայտութիւն – թեան** } aerumna – angor – aegritudo – sollicitudo – cura – anxietas – labores – mala – afflictatio – miseria – vexatio – cruciatus.

Տուայտիմ – տեցայ. angor – vexor – afflictor – crucior.

Տուարած – ծի (– ծոյ) – ծաց } **Տուարածական – նի – նաց** } pastor – custos ovium – opilio.

Տուգան – նի *vel* } **Տուգանք – նաց** } detrimentum – damnum – iactura – mulcta – poena.

Տուգանիմ – նեցայ } **Տուժիմ – ժեցայ** } poenas do, luo, solvo *vel* rependo – iacturam *vel* damnum patior.

Տուժեմ – եցի. mulcto – laedo – detrimentum facio – exigo – punio.

Տուժումն – ժման. mulcta – iactura – poena – damnum – detrimentum.

Տուիչ – ուչի – ուչաց. dator – donator – largitor.

Տուղա, ուղոյ. althaea – malva silvestris.

Տումար – րի – րաց *Vid.* **Տամար**:

Տուն, ան, անց. domus – habitaculum – domicilium – tectum – aedes – sedes – aedificium – cubiculum – conclave – familia – cognatus – propinquus – gens – natio – rhythmus – metrum.

» **'ի տունս տունս.** per domos.

Տունկ, անկոյ (– նկի) – նկոյ. planta – frutex – arbustum – arbor.

Տունջման – ջնի. dies – tempus diurnum – lux.

Տուուճն, ուրման *vel* } **Տուչութիւն – թեան** } datio – donatio – largitio – datum – donum – gratia – erogatio – retributio – munus – traditio.

Տուսախ – խի – խից *Vid.* **Տօսախ**:

Տուտն, ուտան, ուտանց. cauda – penis – extremum – extremitas – ora – fimbria – syrma – lacinia – limbus – ala – pinna.

Տուր, ուրոյ *vel* } **Տուրք, ուրոց** } datum – donum – munus – gratia – stips – largitio.

Տուրեւառ – ուի – ուից *vel* } **Տուրեւառութիւն – թեան** } com-

mercium - negotium - negotiatio - tractatio - contractus - pactum - conversatio - contubernium - affinitas - cognatio - respiratio - spiratio.

Տուփ, տփոյ (- փի) - փոց. pyxis - capsula - arcula - loculus - theca - thuribulum - acerra - laterculus.

Տպագրեմ - եցի. imprimo - prelo *vel* typis excudo - formo - figuro.

Տպագրութիւն - թեան. impressio - typus - ars typographica *vel* libraria.

Տպագիտն - տի - տից *vel* - տաց *(graec.)*. topazios - topazion (gemma).

***Տպարան - տի - տաց.** typographia - typographeum - officina libraria.

Տպացուցանեմ - ուցի
Տպաւորեմ - եցի *vel etiam*
Տպաւորեցուցանեմ - ուցի
imprimo - effingo - fingo - formo - figuro - delineo - signo - obsigno - pingo.

Տպաւորութիւն - թեան
Տպաւորումն - ման figuratio - formatura - forma - impressio - typus - exemplum - exemplar - sigillum - signum.

Տիփք - ափից *vel*
Տփանք - նաց amor - amatio - amores - cupiditas - cupido - desiderium - libido.

Տիփամ - ացայ *vel*
Տիփանամ - փացայ
Տիփիմ - փեցայ amore incendor *vel* capior - depereo - cupide appeto *vel* desidero - libidinor - percupio.

Տիփաւոր - ր - րաց
Տիփող - ղ - ղաց amore captus *vel* incensus - amator - amasius - depericns - libidinosus.

Տիփութիւն - թեան
Տիփումն - ման amatio - amores - cupido - cupiditas - desiderium - libido.

Տունաւոր - ր - րաց. caudam habens - caudeus - fimbriatus - marginatus.

Տուն, տանոյ, տանց *Vid.* **Տուան**:

Տրական - նի - նաց. dativus (casus).

Տրամ - մի - մից. solidus - firmus - durus - induratus.

Տրամաբան - նի - նից. logicus - dialecticus - ratiocinator.

Տրամաբանական - նի - նաց. ad dialecticam *vel* logicem pertinens - ratiocinativus - rationalis.

Տրամաբանեմ - եցի
Տրամաբանիմ - նեցայ dialetice dissero *vel* loquor - ratiocinor - discepto - disputo - verba facio.

Տրամաբանութիւն - թեան. logica - logice - dialectica - rationalis philosophia - ratio-

cinatio – ars disserendi – dialogus – alternus sermo.

Տրամագիծ - գծի - գծաց. diametrus – dementiens linea – canon – decretum – diagramma – descriptio – delineatio.

Տրամադրեմ - եցի. dispono – ordino – colloco – paro – apparo – praeparo – accommodo – constituo – apto – concinno – compono.

Տրամադրութիւն - թեան. dispositio – ordinatio – collocatio – praeparatio – apparatus – paratio – accommodatio – concinnitas – compositio – constitutio – conditio.

Տրգալ - լի - լից (-լաց). cochleare – cochlear.

Տրհատուց. retributio – compensatio – remuneratio – praemium.

Տրմտուղ - մղի. indomitus – indomabilis.

Տրոհ - հի - հից *vel* **Տրոհութիւն - թեան** *vel* **Տրոհումն - ման** divisio – separatio – disiunctio – distinctio – discretio – discrimen – discrepantia – differentia – secretio – distributio – diiudicatio – interpunctio.

Տրոհեմ - եցի. divido – separo – disiungo – distinguo – discerno – secerno – segrego – distribuo.

Տրտիմ - ռեցայ. defluo – difluo – marceo – tabesco.

Տրտուպ - պի - պաց. minimus – exiguus – parvus – humilis – miser – abiectus – pusillus – extremus – ultimus – inferior – inanis – vilis – levis.

Տրտփեմ - եցի. conculco – proculco – protero – pedibus strepo *vel* strepito – invado – insulto – crepo – crepito.

Տրտփիւն *vel* **Տրտփութիւն - փման** pedum sonitus *vel* strepitus – fragor – crepitus.

Տրտմագին *vel etiam* **Տրտմագգեաց - եցի - ցից** **Տրտմալի, Տրտմալից** **Տրտմական - նի - նաց** tristis – contristatus – moestus – melancholicus – moerens – afflictus – aeger – dolens – taedifer.

Տրտմակից լինիմ, եղէ. contristor – condolesco – condoleo – conqueror – commisereor.

Տրտմակցութիւն - թեան. conquestus – commiseratio – tristitia – moeror – moestitudo.

Տրտմեմ - եցի *vel etiam* **Տրտմեցուցանեմ - ցուցի** contristo – affligo – ango – dolorem affero – excrucio – dolore afficio.

Տրտմիմ - մեցայ. contristor – tristor – moereo – angor – doleo – crucior – pusillanimis sum – taedet.

Տրտմութիւն - թեան. tristitia

– moestitia – moeror – afflictio – dolor – angor – taedium – aegritudo.

» *տրտմութեամբ (adv.)*. moestiter – moeste – dolenter – aegre – misere.

Տրտնջամ - ջացի } obmurmuro
Տրտնջեմ - ջեցի }
– murmuro – susurro – mussito – obtrecto – obloquor – queror – conqueror.

Տրտնջանք - նաց
Տրտնջիւն vel
Տրտնջութիւն - թեան } murmur
Տրտնջումն - ջմեան
Տրտունջ - ջոյ
– murmuratio – susurrum – susurratio – mussitatio – querimonia – querela – obtrectatio – conquestio – questus.

Տրտնջող - ղի - ղաց. murmurator – susurrans – susurro – mussitans – obtrectator – oblocutor.

Տրտում. contristatus – tristis – moestus – moerens – melancholicus – afflictus – dolens – molestus.

Տքնեմ - եցի vel } pervigilo – vigilo – evigilo.
Տքնիմ - նեցայ }

Տքնութիւն - թեան. vigilia – pervigilatio – vigilantia.

Տօթ - թոյ. aestus – calor nimius *vel* aestivus – ardor – fervor.

Տօթագին vel Տօթային. aestuosus – aestuans – aestuabundus – calidissimus – ardens – fervens – fervidus – ignitus – igneus.

Տօթանամ - թացայ. aestuo – ardore torreo – ardesco – fervesco – ignesco.

Տօթացուցանեմ - ցուցի. comburo – amburo – aduro – uro – ustulo – fervefacio.

Տօթանք - նաց vel } vehemens
Տօթութիւն - թեան }
calor – aestus – ardor – fervor.

Տօն - նի - նից. dies festus *vel* solemnis – festum – festivitas – solemnitas – solemnia – pompa – laetitia – gaudium – hilaritas.

» *տօնս առնեմ, տրտի*. diem festum agito *vel* colo – gaudeo – laetor – hilaresco – gestio – epulor.

Տօնախմբեմ - եցի. festum ago *vel* celebro – ritu solemni concelebro – solemnia perago.

Տօնախմբութիւն - թեան } festum – festivitas – solemnitas – solemnia – celebratio.
Տօնախումբ - խմբի }

Տօնական - նի - նաց. festivus – solemnis – celeberrimus – hilaris – gestiens – laetificus.

Տօնավաճառ - ռի - ռաց. nundinae – forum nundinarium – mercatus – emporium.

**Տօնացոյց - ուցի - ուցից*. indicator festorum Ecclesiae – index annualium solemnitatum – calendarium.

Տօնեմ - եցի. diem festum colo *vel* ago - solemniter concelebro - ritu solemni celebro *vel* perago.

Տօնուա - ի - իից. solemnis - festivus - gestiens - hilaris - laetabundus.

Տօսախ - խի - խից. buxum - buxus - buxetum.

Տօսախի. buxeus - buxosus.

Ր

Ռամ

Ռաբուն - նի - նից *vel* Ռաբունի - նւոյ - նեաց *(hebr.)*. doctor - magister - praeceptor - professor - dominus.

Ռաբունաբար / Ռաբունօրէն *(adv.)*. more doctorum - docte - perite - erudite - sapienter - potenter.

Ռաբունական - նի - նաց. doctoris proprius - dogmaticus.

Ռաբունապետ - պի - պաց. caput *vel* princeps doctorum - summus praeceptor - praesul - antistes - pontifex.

Ռաբունեմ - նեցի. doceo - edoceo - erudio - instituo - instruo.

Ռամ - մի - միից. turba - frequentia - multitudo - coetus - agmen - grex - turma.

Ռոա

Ռամեմ - եցի. congrego - cogo - aduno - colligo.

Ռնեական - նի - նաց. divinus - divus.

Ռնեաական - սի. qui Deum vidit - patriarcha Iacob (Israël).

Ռոպ - պի - պից / Ռոպէ - էի - էից *(graec.)*. sexagesima pars horae - temporis punctum - horae momentum - ictus, nictus *vel* nictatio oculi - nutus - libramentum.

Ռոտեմ - եցի. colligo - coniungo - iungo - copulo - peto - rogo - postulo - amoveo - removeo - expello.

Ռոտին. abiectus - humilis - exiguus - minimus - parvulus - parvus - rudis.

Յ

Յած - ծի (- ծոյ) - ծից. mansuetus - mitis - lenis - submissus - humilis - demissus - subiectus - placidus - sobrius - modestus - prudens.

Յածաղոյն - զուն - զունից. mansuetior - mitior - lenior - submissior - humilior - modestior - prudentior.

Յածնուամ - ծնայ - ծուցեալ (- ծեալ). me deprimo *vel* demitto - flecto - mitesco - pacificor - placor - resipisco - sapio.

Յածուխն - խեան } mansue-
Յածումն - ծման } tudo - lenitas - demissio animi - humilitas - subiectio - placatio - moderatio - sobrietas - modestia - temperantia - prudentia - resipiscentia - sapientia - quies - silentium.

Յածուն - ծնոյ - ծնոց. humilis - mitis - lenis - mansuetus - pacatus - placatus - modestus - moderatus - taciturnus - honestus - prudens - ad bonam frugem redactus.

Յածուցանեմ - ցի. paco - pacifico - placo - sedo - deprimo - subiicio - reconcilio - compono - mitigo - expio.

Յահանեցուցանեմ - ցուցի. contristo - crucio - torqueo - vexo - ad inopiam redigo - depaupero.

Յահանիմ - նեցայ. inops fio - ad inopiam dilabor - ad egestatem adigor - indigeo - egeo.

Յահն - հան (-հին) - հանք - համբք. inopia - egestas - indigentia - miseria - calamitas - mala - aerumna.

Յամաք - քի - քից. aridus - siccus - aridum - terra continens - littus.

» եկանեմ 'ի յամաք. in terram descendo - navi exeo - navim exscendo - e navi egredior.

» զցամաքաւ երթամ, չոզայ. per terram *vel* terrâ iter facio, ago - terrestri itinere ambulo - pedibus viam conficio.

Յամաքական - նի - նաց }
Յամաքային - ինոյ - ինոց } ad continentem pertinens - terrestris - terrenus.

Յամաքանամ - քացայ }
Յամաքիմ - քեցի *vel* } aresco
Յամաքիմ - քեցայ } - areo - exarefio - exaresco - siccesco - exsiccor - refrigesco - sitio.

Յամրաքեմ - քեցի *vel etiam* Յամրաքեցուցանեմ - ցուցի arefacio – sicco – exsicco.

Յամրութիւն - թիան Յամրաքուքն - քման siccitas – ariditas – sitis.

Յայդ - գոյ. nox – nocturnum tempus.

» գցայդ և գցերեկ *(adv.)*. die ac nocte – noctes diesque – diu noctuque.

Յայդապահ - հի - հայց. vigiles – vigiliae – excubiae.

Յայդապահօն - տուման - մունք - մանց. horae nocturnae, in Breviario Armeniorum – pervigilium dici dominici.

Յայգութիւն - թիան. nocturnum tempus – nox – tentationes nocturnae.

Յայդ վայր, Յայն վայր *vel* Յայս վայր *(adv.)*. hucusque – usque eo – adhuc.

Յայժմ *(adv.)*. usque nunc – ad hoc usque tempus – hactenus – adhuc.

Յայնքան, Յայսքան *(adv.)*. tam – tantum – ita – usque adeo – tamdiu.

Յայսօր *(adv.)*. usque ad hanc diem – hactenus.

Յայտիմ - եցի. dispergo – aspergo – spargo – fundo – effundo – diffundo.

Յայտիմ - ակցայ. scateo – scaturio – mano – exsilio – effundor – diffundor.

Յայտուքն - ման. scaturigo – scatebra – manatio – fusio – diffusio – effusio.

Յան - նի - նից (-նու - նուց). satio – seminatio.

» ցան և ցիր *(adv.)*. disperse – sparsim – diffuse.

Յանդ *vel* Յանդ *(adv.)*. indesinenter – perpetuo – iugiter – assidue – semper – continuo.

Յանդ - գոյ - գոց Յանկ - կոյ - կոց septum – sepes – maceria – index – catalogus – elenchus – parastichis.

Յանգիմ - եցի. circumsepio – sepio – muris cingo *vel* claudo – murum circumduco – munio.

Յանիմ - եցի. semino – sero – spargo – dispergo – aspergo – iacto – dissemino.

Յանկալի - լոյ - լեայց. desiderabilis – optabilis – expetendus – gratus – amabilis – placitus – acceptus – iucundus.

Յանկամ - կացայ *vel* Յանկանամ - կացայ concupisco – cupio – desidero – opto – exopto – appeto – expeto – exsulto – delector.

» ցանկանալով ցանկամ. desiderio desidero – percupio – ardenter *vel* cupide appeto.

Յանկապատ. circumseptus – septus – interclusus.

Յանկապատեմ - եցի. sepio –

circumsepio - intercludo - murum circumduco - muro claudo *vel* cingo.

Յանկասէր - սիրի - սիրաց. voluptatum amator - voluptuosus - voluptuarius - libidinosus - amoribus deditus.

Յանկասիրութիւն - թեան. voluptas - oblectatio libidinosa - amatio - concupiscentia - cupiditas - cupido.

Յանկացող - ղի - ղաց. concupiscens - voluptabilis - amator - cupidus - avidus.

Յանկիմ - եցի *Vid.* **Յանգիմ:**

Յանկուրդիմ - եցի *vel* **Յանկորդիմ - դեցայ** } persevero - continuo - frequento.

Յանկութիւն - թեան } **Յանկուտի - կտան** } voluptas - concupiscentia - amatio - amores - delectamentum - deliciae - cupiditas - desiderium - appetitio - placitum.

Յանուտի - նտան. satio - seminatio.

Յանց - ցի - ցից. rete - reticulum - cassis - verriculum - sagena - plagae - laqueus.

Յանցիմ - եցի. casses tendo - irretio - illaqueo - piscor - aucupor.

Յանցորդ - դի - դաց. piscator - venator - auceps.

Յասկոտ - տի - տաց. iracundus - cholericus - biliosus - iratus - indignabundus - infensus - stomachosus.

Յասկոտութիւն - թեան. ira - iracundia - cholera - bilis - indignatio - stomachus.

Յասկոտական - նի - նաց. ad iracundiam pertinens - irascibilis - animosus - stomachabundus.

Յանուտ - սեայ - սուցեալ } **Յասչիմ - սեայ - սուցեալ** } irâ commoveor, accendor *vel* inflammor - irascor - indignor - succendeo - excandesco - furo - bacchor - molestiâ afficior - stomachor - insanio - exacerbor - obiurgo - increpo - reprehendo.

Յասուտի - սման. iracundia - ira - cholera - bilis - stomachus - indignatio - animositas - furor - molestia - obiurgatio - increpatio - reprehensio.

Յասուցանեմ - ուցի. stomachum facio - iram moveo - furio - fastidio - taedio afficio.

Յարդ *vel* **Յարդ** *եւս (adv.).* hactenus - adhuc - etiamnum.

Յաւ - ւոյ *vel* **Յաւք - ւոց** } dolor - labor - moeror - angor - cruciatus - affectus - languor - luctus - passio - molestia - taedium - fastidium - aegrotatio - aegritudo - infirmitas - morbus - valetudo.

» **ցաւ ի ինձ.** dolet - commiserescit - commiseret - taedet.

Յաւադար - ըի - ըաց
Յաւադին *vel etiam*
Յաւադնոտ - տի - տաց
aeger - aegrotus - valetudinarius - causarius - dolens - tristis - languens - moerens - moestus - afflictus - dolore affectus.

Յաւադնեմ - եցի *vel*
Յաւադնիմ - նեցայ
Յաւադնոտեմ - եցի
in morbum cado *vel* incido - morbo laboro - aegroto - aegresco - aegreo - dolore afficior - doleo - angor - moereo - torqueor - crucior - languesco.

Յաւադնութիւն - թեան. aegror - angor - moeror - dolor - moestitudo - languor - labor - cruciatus - afflictatio - conquestio - commiseratio - deploratio.

Յաւած - ծի - ծաց. dolens - aeger - aegrotus.

Յաւակից - կցի - կցաց. deplorans - condolens.

» ցաւակից լինիմ, եղէ. condolesco - condoleo - commisereor - commiseresco - conqueror - deploro.

Յաւակցաբար (*adv.*). misericorditer - miserabiliter - miseranter - dolenter.

Յաւակցեմ - եցի *vel*
Յաւակցիմ - ցեցայ
condoleo - commiseror - miseresco - deploro - conqueror.

Յաւակցութիւն - թեան. commiseratio - misericordia - conquestio.

Յաւհցուցանեմ - ցուցի. dolorem affero - affligo - crucio - excrucio.

Յաւէ, ցաւեաց
Յաւիմ - ւեցայ
doleo - affligor - angor - moereo - displiceo - crucior - torqueor - laboro - patior - aegroto.

Յաւոտ - տի - տաց. aegrotus - aeger - causarius - valetudinarius.

Յելեմ - լեցի
Յելում - լի
scindo - proscindo - findo - lacero - dilacero - discerpo - dilanio - rimor - aperio.

Յելուածն - լման. scissura - scissus - fissura - fissio - dilaceratio - laceratio - rima.

Յեխ - խոյ (-խի). lutum - coenum - limus.

Յեղ - ղի - ղից. genus - progenies - prosapia - stirps - tribus - populus - familia.

Յեղակից - կցի - կցաց. congener - cognatus - consanguineus - contribulis.

Յեղակցութիւն - թեան. cognatio - consanguinitas.

Յեղապետ - տի - տից (- տաց). princeps patriae *vel* tribus - dux - patriarcha.

Յեղապետութիւն - թեան. principatus - ducatus - patriarchae dignitas.

Յեա - տոյ *Vid.* Ձեա :

Յե՛ր vel ինչև յե՛ր Vid. in Ե՛ր:

Յերեակ } dies – meridianum
Յերեկ } tempus – meridies.

» ցայգ և ցերեկ Vid. Յայգ:

» ըօրն յերեկ (adv.). totum diem – tota die.

Յերեկու-թիւն - թեան. meridies – meridianum tempus.

Յեց - ցոյ - ցոց. tinea – teredo – porrigo – aerugo – blatta – caries.

Յեցակեր vel Յեցակերեալ. tineosus – teredinibus consumptus – porrigine laborans – carie infestatus – cariosus – corrosus.

Յեկ, յեցոյ Vid. Յեկ:

Յին, ցնոյ. milvus – milvius.

Յոռ, ցոռ (- ռոյ) - ռուց. onager – onagrus – asinus silvestris *vel* agrestris.

Յեր, ցրի, ցիրք. dispersus – dissipatus – diffusus – effusus.

» ցիր և ցան vel ցրիւ (adv.). dispersim – disperse – sparsim – diffuse – effuse.

Յերդ, ցրդի (- դոյ) } iuniperus
Ցրդի - դւոյ } – caespes – spinetum – virgultum.

Յից, ցցոյ. palus – pedamentum – vacerra – paxillus – clavulus – cuneolus.

Յեւ, ցուոյ - ւոց Vid. Ցուք:

Յլուկ - լկան (- լկոյ). taurulus – vitellus.

Յխոտ. luteus – lutosus – lutulentus – coenosus – limosus.

Յխոտիմ - տեցայ. delutor – lutor – luto oppleor – coeno aspergor *vel* demergor – me inquino.

Ցնդիմ - դեցայ. vagor – evagor – dissipor – dilabor – dispergor – profundor – ruor – diffundor – effluo.

Ցնդուած - դման. mentis evagatio – dissipatio – dispersio – profusio – diffusio – effusio.

Ցնծալի - լւոյ - լեայ. laetus – laetabundus – iucundus – hilaris.

Ցնծամ - ծացայ (- ցի). gaudeo – exsulto – laetor – laetitiâ afficior *vel* efferor – hilaresco – gestio – salto – tripudio – iucünditati me do.

Ցնծացուցանեմ - ցուցի. laetifico – laetitiâ afficio – hilaro – exhilaro – oblecto.

Ցնծութիւն - թեան } gaudium
Ցնծութեան - ծման } – exsultatio – laetitia – iucunditas – hilaritas.

Ցնոր - րի vel } visio – visus –
Ցնորք - րից } somnium – commentum – spectrum – phantasma – phantasia – apparitio – imaginatio – fictio – simulatio – insania – delirium – formido.

Ցնորական - նի - նաց. imaginarius – fictus – ementitus –

commentitius – simulatus – delirans – delirus.

Յնոլիմ - եցի *vel etiam* } infatuo – ad insaniam adigo – furio – obstupefacio.
Յնոլեցուցանեմ - ցուցի }

Յնոլիմ - լեցայ. insanio – deliro – furo – desipio – vertigine laboro – stultesco – somnio – imaginor – comminiscor – obstupesco.

Յնոլութիւն - լմանն. insania – vertigo – desipientia – deliratio – stultitia – fatuitas.

Յնցոտի - ուոյ - տեաց. vetustate obsoletus – antiquatus – scruta – detritus panniculus.

Յոլանամ - լացայ } corusco – fulgeo – mico – splendeo – resplendeo – scintillo – nitesco.
Յոլիմ - լեցի }

Յոլացուլթիւն - լթեան } coruscatio – fulguratio – splendor – fulgor – scintillatio – nitor.
Յոլացութիւն - ցմանն *vel*
Յոլութիւն - լմանն }

Յոյց - ուցի *vel* } ostentatio – specimen – signum – indicium – nota – irrisio – ludibrium – probatio – demonstratio – argumentum – exemplum – parabola.
Յոյցք - ուցից }

Յորեան - ենոյ - ենոց. frumentum – triticum.

Յորենաբեր - բի - բից. frumenta ferens *vel* producens – triticeus – granifer.

Յորենահատ - տի - տից (- տաց). granum frumenti *vel* tritici.

Յորենավաճառ - ոի - ուաց. frumentator – frumentarius – mercator *vel* negotiator tritici – venditor frumenti.

Յորենավաճառուլթիւն-լթեան. frumentatio – mercimonium tritici.

Յորժամ *(adv.)*. donec – usque dum – quamdiu.

Յորքան, Յորքան ժամանակս *Vid. in* ժամանակ։

Յուլ ցլու (-լի) - լուց. taurus – vitulus.

Յուպ, ցպոյ. virga – fustis – scipio – sceptrum – baculum – bacillus – scutica – hasta.

Յուրտ, ցրտոյ (- տի). algidus – frigidus – algor – frigus – glacies – gelu.

Յուց, ցցոյ *vel* } exsultatio – laetitia – gaudium – iucunditas – hilaritas – pompa – magnificentia.
Յուցք, ցցոց }

Յուցակ - կի - կաց. elenchus – index – indicium – signum – nota – exemplum – exemplar – parastichis.

Յուցական - նի - նաց. demonstrativus – indicativus – indicans – eximius – clarus – egregius – specialis – for-

malis – admirabilis – mirabundus.

Յուցակութիւն – թեան. species – indicium – declaratio – manifestatio – patefactio – demonstratio – argumentum – probatio.

Յուցանեմ, ցուցի, ցոյց. ostendo – indico – manifesto – patefacio – declaro – monstro – demonstro – confirmo – denuntio – probo – significo – notum *vel* palam facio – produco – designo.

» **Ձեռամբ ցուցանեմ.** manu innuo – gestum ago *vel* facio – gesticulor.

Յուցիչ – ցչի – ցչաց. demonstrator – declarator – manifestans – patefaciens – repraesentans – significativus.

Յուցութիւն – թեան / **Յուցումն – ցման** } demonstratio – probatio – argumentum – signum – indicium – nota – exemplar.

Յուք – ուց. tectum – tegumentum domus.

Յոխ – խի – խից. effeminatus – mollis – dissolutus – luxuriosus – libidinosus – lascivus – incontinens – intemperans – obscenus – impudicus.

Յոխաբար (adv.). effeminate – molliter – dissolute – luxuriose – libidinose – lascive – incontinenter – intemperate – obscene – impudice.

Յոխանք – նաց *vel* **Յոխութիւն – թեան** } mollities – dissolutio animi *vel* morum – luxuria – libido – venus – lascivia – obscenitas – impudicitia – praevaricatio.

Յռուկ – ռկի (– ռկոյ). os – bucca – naris – nasus.

Յաւեմ – եցի *vel* **Յոխեմ – տեցայ** } concido – rado – carmino – pecto – carpo – divello.

Յրեմ – եցի. solvo – exsolvo – dissolvo – irritum facio – destruo – ad nihilum redigo – dissipo – dispergo – consumo.

Յրխ. *Vid. in* **Յիր**:

Յրուեմ – եցի. spargo – dispergo – disperdo – dissipo – dissolvo – effundo – diffundo – dissemino – everto – eiicio – iacio.

Յրումն – րման *vel* **Յրուութիւն – թեան** / **Յրուումն – ըուման** } sparsio – dispersus – disperditio – dissipatio – effusio – diffusio.

Յրտագին. frigidissimus – algens – algidus.

Յրտամ – ացայ *vel* **Յրտանամ – տացայ** } frigeo – frigesco – algeo – congelo – glacior.

Յրտացուցանեմ – ցուցի. refrigero – frigero – frigido.

Յրտին. frigidus – frigidulus – frigidatus – refrigeratus.

Յրաուքիւն - քեան. frigus - algor - refrigeratio.

Յցեմ - եցի. palo - pedo - figo - defigo - infigo - configo - depango.

Յցուեմ - եցի vel / Յցուիմ - ուեցայ } nascor - germino - pullulo - fruticor.

Յցութիւն - քեան / Յցումն, ցցման } plantatio - palatio - pullulatio - germinatio - fruticatio.

Յցունք - նից. caliendrum - capillamentum - coma - caesaries.

Յքի - քւոյ. aqua vinaria - vinum ardens - vitalis aqua - sicera.

Յօղ - ղոյ. ros - mador - humor - refrigeratio.

Յօղաբեր / Յօղաղին } rorifer - rorifluus - roridus - roratus - rorulentus.

Յօղանամ - ղացայ. roresco - rore madeo - roror - irroror - refrigeror - frigeror.

Յօղարկեմ - եցի vel / Յօղացուցանեմ - ցուցի / Յօղեմ - եցի } irroro - roro - aspergo - conspergo - infundo - stillo - refrigero.

Յօղուն - ղնոյ (- ղուան). germen - surculus - arista - stipula - calamus - gramen - caulis - stilus.

Ւ

Ւխ

Ւ (coni.). et - atque - ac.

Ւխթ, Ւխթական, Ւխթեղէն Vid. Ւխթ, Ւխթական, Ւխթեղէն :

Ւխ

Ւխծիմ, Ւխծումն Vid. Ւխծիմ, Ւխծումն :

Ւխս, Ւխսեմ, Ւխսումն Vid. Ւխս, Ւխսեմ, Ւխսումն :

Փ

Փաթ

Փաթաթեմ - եցի / Փաթուքեմ - եցի } plico - implico - volvo - advolvo - involvo - obvolvo.

Փախ

Փախնում - խեայ - խուցեալ / Փախչիմ - խեայ - խուցեալ } fugio - aufugio - confugio - diffugio - effugio - profugio

– in fugam me confero – fugae me do.

փախուստ - խստի (- խստեան). fuga – diffugium – effugium – refugium.

» *'ի փախուստ դառնամ; դարձայ*. fugae me do – fugio – diffugio – aufugio.

փախուցանեմ - ցի. fugo – in fugam compello *vel* cogo – persequor – depello.

փախստական - նի - նաց. fugitivus – profugus – transfuga – fugax – fluxus – transitorius.

» *փախստական դնամ - ացի vel լինիմ; եղէ*. fugam capio – fugio – aufugio – diffugio – confugio – effugio – profugio.

» *փախստական առնեմ; արարի vel արկանեմ; արկի vel տանեմ; տարայ*. in fugam verto *vel* coniicio – fugo – persequor.

փախստականութիւն - թեան
փախստութիւն - թեան
fuga – effugium – diffugium.

փախստեայ - տեղի - տեղեաց. profugus – transfuga – fluxus – fugitivus – fugax – transitorius.

փակ - կի (- կոյ) - կից. clausum – septum – claustrum – serra – pessulus – repagulum – clavis.

***փակագիծ - գծի - գծից vel - գծաց**. inclusionis linea – parenthesis – interiectio.

փականակալ - լի - լաց. claviger – clavicularius – clavium custos.

փականակալութիւն - թեան. munus *vel* officium clavigeri – potestas clavicularii.

փակաղակ - կի - կաց
փական - նի *vel*
փականք - նաց
clavis – serra – claustrum – pessulus – repagulum.

փակեմ - եցի
փակում - կի
claudo – occludo – concludo – obsero – obturo – obstruo – circumdo – circumtego – praecludo – peroro.

» *'ի ներքս փակեմ*. includo – in unum concludo – intus obsero – complector.

փակոց - ցի - ցաց. claustrum – serra – repagulum – pessulus – clavis.

փակոցն - կման. septum – clausum – claustrum.

փակցանեմ - ցի. coniungo – iungo – apto – annecto – connecto – necto.

փաղաղեմ - եցի. voro – devoro – exedo – consumo – absumo – depascor – uro – aduro – comburo – exuro – inflammo – incendo.

փաղաղութիւն - թեան. ustio – adustio – exustio – consumptio.

փաղանգ - գի - գաց *(graec.)*. phalanx – legio – acies –

agmen - turma - peditatus - cohors.

փաղանուն - ուան - ուանք - ուանց. generale *vel* commune nomen - synonymon.

փաղաքշական - նի - նաց. adulatorius - assentatorius - blandus - blandicus - blandicellus - blandiloquus - extenuatus.

փաղաքշանք - նաց *vel* **փաղաքշութիւն - թեան** } adulatio - assentatio - blanditiae - blandities - extenuatio - illecebrae.

փաղաքշեմ - եցի *vel* **փաղաքշեմ - շեցայ** } adulor - assentor - subblandior - blandior - blandis verbis compello.

փաղեմ - եցի. iungo - coniungo - copulo - connecto - colligo - vincio.

փաղութիւն - թեան. coniunctio - iunctura - copulatio - connexio - nexus - ligamen - colligamentum - vinculum.

փաղփ - փի - փից. emicatio - radiatio - scintillatio - splendor - fulgor - nitor.

փաղփաղեմ - ղեցայ **փաղփեմ - փեցայ** } emico - mico - radio - scintillo - splendesco - resplendeo - fulgeo - nitesco - luceo - reluceo - corusco.

փաղփեցուցանեմ - ցուցի. fulgidum *vel* nitidum reddo - illumino - illustro.

փաղփիւն *vel* **փաղփումն - փմանի** } fulgor - nitor - splendor - emicatio - radiatio - scintillatio - coruscatio.

փաղփուն - փնայ. fulgidus - fulgens - nitidus - resplendens - splendidus - micans - radians - albus - coruscus.

փամփուշտ - փշտի. vesica - vesicula - receptaculum bilis.

փայլ - լի - լից. splendor - emicatio - nitor - radiatio - fulgor - scintillatio.

փայլածու - ուի. Mercurius.

փայլածուն. praefulgens - micans - splendidus - nitidus.

փայլակեմ - եցի. scintillo - mico - emico - resplendeo - splendeo - fulgeo - nitesco - fulguro - corusco.

փայլակն - կան. fulgur - fulgor - fulgetra - fulgetrum - fulguratio - scintilla - radius - coruscatio.

փայլակնաբար *(adv.)*. fulgenter - lucidissime - clarissime - momento temporis - illico.

փայլակնանամ - կնացեալ. fulgurat - fulgeo - corusco - mico - splendeo - radio.

փայլակումն - կմանի. coruscatio - scintillatio - radiatio - fulgur - fulguratio - splendor.

փայլատակեմ - եցի vel etiam
փայլատակեցուցանեմ - ցուցի
scintillo - scintillas ago - fulgura emitto - fulgeo - circumfulgeo - fulgurat - corusco - mico - emico - splendeo - luceo.

փայլատակ - կան - ումն - անց
փայլատակութիւն - թեան vel
փայլատակումն - կման - կմունք - կմանց
fulgor - fulgur - fulguratio - fulmen - fulminatio - coruscatio - coruscum - scintilla - spendor - fax - carbo.

փայլեմ - լեցի vel
փայլեցուցանեմ - ցուցի
fulgidum reddo - illumino - illustro.

փայլեմ - եցի vel
փայլեմ - լեցայ
mico - emico - luceo - reluceo - splendesco - resplendeo - claresco - fulgeo - refulgeo - niteo - enitesco - corusco - radio.

փայլիւն vel
փայլումն - լման
emicatio - fulgor - spendor - nitor - refulgentia - coruscatio - claritas - limpitudo.

փայլուն - լնոյ. resplendens - splendidus - fulgens - refulgens - fulgidus - micans - nitidus - candidus - lucidus - radians - coruscus.

փայծաղն - ղան vel
փայծեղն - ղան (- ծղան)
splen - lien.

փայծաղնացաւ - ւոյ vel
փայծաղնացաւութիւն - թեան
splenium - lienteria.

փայտ - տի - տից. lignum - arbor - arbustum - navis.

փայտաքեր - րի - րից. lignator - calo.

փայտակոյտ - կուտի - կուտից. lignorum strues - ligna - materia.

փայտակոտոր - րի - րից. lignorum caesor - lignarius - lignator.

փայտատ - տի (- տոյ) - տաց. securis - bipennis - bipalium - ligo - vanga - marra.

փայտեայ vel etiam
փայտեղէն - ղինի - ղինաց
ligneus - ligneolus - lignosus.

փայտիկ. parvum lignum.

փայփայանք - նաց. assentatiuncula - amicitiae significatio - blandior indulgentia - blanditiae.

փայփայեմ - եցի. blandissime amplector - amicissime *vel* amanter accipio - delicatius blandior - tueor.

փանաք - քի vel etiam
փանաքի - քոյ - քից
futilis - frivolus - exiguus - vilis - pauper - inops - miser - pusillus - exilis - debilis - infirmus - inutilis - inanis.

փանաքութիւն - թեան. exiguitas - paupertas - inopia - miseria - debilitas - infirmitas - inutilitas - inanitas.

փանդիռ - դռի - դռաց *vel* փանդիռն - դռան - դռանց } lyra – testudo – fides – cithara – tetrachordon – barbitos – nablium.

փանդռնահար - րի - րաց. lyristes – fidicen – citharoedus – citharista.

փանիռւշա - փշաի *Vid.* փամփռւշա :

փապ - պի - պաց *vel* փապար - բի - բաց } caverna – antrum – specus – spelunca – cavum – fissura – foramen.

փապարիմ - եցի *vel* փապարիմ - բեցայ } calleo – occalesco – callo obducor – obduresco.

փառաբան - նի - նից *vel* փառաբանիչ - նչի - նչաց } laudes dicens *vel* celebrans – laudator.

փառաբանակից - կցի - կցաց. collaudans – laudator – glorificus – collaudatus.

փառաբանիմ - եցի. gloriâ afficio – laudes dico *vel* celebro – laudibus effero – laudo – collaudo.

փառաբանութիւն - թեան. laus – laudatio – benedictio – bona verba.

փառազարդ - դի - դից. gloriâ circumfluens *vel* ornatus – gloriosus – glorificus – clarus – illustris.

փառազարդիմ - եցի. gloriâ afficio *vel* orno – laudo – commendo.

փառազարդութիւն - թեան. gloria – laus – laudatio – splendor.

փառակից - կցի - կցաց. glorificus – gloriosus – collaudatus – eiusdem honoris ac gloriae.

փառակցութիւն - թեան. celebris laudatio – gloriosa celebratio.

փառամոլ - լի - լից (- լաց) } փառասէր - սիրի - սիրաց } insanus gloriae amator – honorum appetens – honoripeta – iactator – ambitiosus – ostentator.

փառամոլիմ - լեցայ } փառասիրեմ - եցի } gloriam cupide appeto – honoris cupiditate flagro – honoripeta *vel* ambitiosus fio.

փառամոլութիւն - թեան } փառասիրութիւն - թեան } insana gloriae cupiditas – inordinata honoris appetentia – ambitio.

փառատրեմ - եցի. gloriâ afficio – laudes dico *vel* celebro – laudo – gratias ago.

փառատրութիւն - թեան. celebris laudatio – gloriosa celebratio – laus – bona verba – benedictio – gratiarum actio *vel* relatio.

փառաւոր - րի - րաց. gloriosus – magnificus – splendidus –

honorificus – egregius – illustris – nobilis – praeclarus – inclytus – celeber – elatus.

» *փառաւոր առնեմ, արարի.* gloriâ afficio – magnifico – clarifico – honoro – celebro – praedico – laudo – commendo – exalto – extollo.

» *փառաւոր լինիմ, եղէ.* gloriâ afficior – claresco – clarificor – magnificor – exaltor.

փառաւորաբար } *փառաւորապէս* } *(adv.).* gloriose – magnificenter – magnifice – splendide – honorifice – praeclare – nobiliter.

փառաւորագոյն – գունի – գունից. gloriosior – magnificentior – splendidior – praeclarior – nobilior – honorificentior – melior – felicior.

փառաւորակից – կցի – կցաց. collaudatus – glorificus – gloriosus.

փառաւորեալ – եալ – եալք. glorificus – gloriosus – laudatus – nobilis – clarus – elatus – honoratus – admirabilis.

փառաւորեմ – եցի vel etiam } *փառաւորեցուցանեմ – ուցի* } gloriâ afficio – magnifico – clarifico – honoro – laudo – commendo – celebro – praedico – extollo – exalto.

փառաւորիչ – չի – չաց. laudator – celebrator – praedicator.

փառաւորութիւն – թեան. laus – laudatio – gloria – splendor – magnificentia – decus – honor.

փառք – ուց. gloria – claritas – lumen – honor – maiestas – potentia – celebritas – nominis splendor – laus.

» *փառօք (adv.).* in gloria – gloriose – praeclare – honorifice – splendide.

փաստ – տի – տից vel etiam } *փաստաբանութիւն – թեան* } causidicina – patrocinium – defensio – ius – argumentum – argumentatio – advocatio – ratio.

**փաստաբան – նի – նից.* causidicus – causarum actor – patronus – advocatus.

փաքրուս – քսի – քսաց. verbosus – obtrectator – oblocutor – detractor – susurrans – nugator – stultiloquus – garrulus – frivolus.

փաքսեմ – եցի. obtrecto – obloquor – detraho – murmuro – susurro – nugor – garrio – blatero.

փարախ – խի – խից (-խաց). ovile – pecuarium – caula – mandra – stabulum – septum – grex.

փարախապետ – տի – տաց. opilio – antistes – praesul – abbas.

փարախեմ – եցի. oves congrego – agnos in caula cogo – aduno.

փարատեմ - եցի vel etiam } dissipo - disperdo - amoveo - removeo - reiicio - aufero.
փարատեցուցանեմ - ցուցի }
փարատումն - ման. dissipatio - dispersio - amotio - remotio - reiectio.
փարդաստ (adv.). nunquam - nullo prorsus modo - minime omnino - nullo pacto - minime gentium - nequaquam.
փարեզի. scobis - purgamentum - sordes detersae - scruta - peniculum - quisquiliae.
փարելի - լոյ - լեաց. amore dignus - amabilis - dulcis - lenis - comis.
փարեմ - եցի vel } amplector - amplexor - complector - diligo - amo.
փարիմ - ցեցայ }
փարթամ - մի - մեաց. dives - locuples - opulentus - liberalis - generosus - largus - copiosus - magnanimus.
փարթամանամ - թամացայ. ditesco - locupletor - opibus abundo *vel* affluo - augeo rem meam.
փարթամացուցանեմ - ցուցի. dito - locupleto - opulento.
փարթամութիւն - թեան. divitiae - opes - opulentia - abundantia - copia - liberalitas - magnanimitas - largitas.
փարթար (coni.). saltem - ut minimum.
փարիսեցի - ցւոյ - ցւոց. Pharisaeus - hypocrita.
փարուձն - ման. amplexus - complexio.
փափագ vel փափաք } desiderium - optatum - concupiscentia - cupiditas - cupido - appetentia - amor.
փափագանք - նաց }
փափագումն - գման vel }
փափաքութիւն - թեան }
փափագելի - լւոյ - լեաց } desiderabilis - optabilis - appetendus - amabilis.
փափաքելի - լւոյ - լեաց }
փափագեմ - եցի } desidero - cupio - concupisco - opto - exopto - appeto - gestio - diligo - amo.
փափաքեմ - եցի }
փափկապոյն - գունի - գունից. delicatior - mollior - tenerior - lenior.
փափկակեաց - եցի - եցաց. delicatam agens vitam - tenuis - fragilis - delicatus - mollis.
փափկակեցութիւն - թեան } delicata vita - molle aevum - palati morosum fastidium - vitae mollities - mollitia - deliciae - delicium.
փափկակութիւն - թեան }
փափկանամ - կացայ. deliciis affluo - voluptati servio - epulor - oblector - mollesco - delector - luxurior.
փափկանք - նաց vel } deliciae
փափկութիւն - թեան }

– voluptas – oblectatio – mollities – lenitas – teneritudo.

փափկասէր - սիրի - սիրաց· deliciorum amans – voluptuosus – voluptuarius – voluptatibus deditus·

փափկասիրութիւն - թեան· deliciae – voluptatum amor – oblectatio – oblectamentum.

փափկասուն - ունի - ունաց· delicatus – mollis – tener.

փափկացուցանեմ - ցուցի· delicatum facio *vel* reddo – mollio – emollio.

փափուկ - փկի - փկաց· delicatus – mollis – lenis – tener – deliciis deditus.

փերուարիոս - սի *(lat.)*. februarius (mensis).

փեղանայ - յի - յից
փեղենայ - յի - յից } ruta (herba).

փեթակ - կի - կաց· alveare – alvearium.

փեղկ - կի - կից (- կաց)· pannus – linea tela – tapetum – aulaeum – radices (montis) – pellis.

փեղեկ - կի - կաց *Vid.* **փոճոկ:**

փեռեկեմ - կեցի· divido – disiungo – separo – dilacero – lacero – dilanio – scindo – discerpo – hiulco.

փեռեկումն - կման· divisio – disiunctio – separatio – laceratio – laniatio – scissura – rima.

փեսայ - յի - յից· sponsus – maritus *vel* coniux sororis – gener.

փեսայաբար
փեսայապէս } *(adv.)*. tanquam sponsus – sponsali more.

փեսայանամ-յացայ
փեսայիմ - յեցայ } sponsus *vel* gener fio – desponsus sum – nubo – affinitatem ineo.

փեսայացուցանեմ-ցուցի· sponso – despondeo – matrimonio sponsum coniungo – marito.

փեսայութիւն - թեան· sponsio – status sponsi – sponsalia – nuptiae.

փեսայօրէն *(adv.)*. sponsalitio more – tanquam sponsus.

փեսուէր - ւերի(- ւերի)- ւերաց· amicus sponsi – pronubus.

փեսեղբայր· frater sponsi.

փեսեմ - սեցի· depilem *vel* implumem facio – pilo – pilos avello – plumam detraho – glabro – tondeo.

փեսիւն *vel* **փեսուռի - սման·** pilorum avulsio – plumarum detractio.

փեսուր - սրոյ - սրոց· pluma – pilus – penna.

փեսրիկ - սրկի (- սրկան)· mollior plumula – brevis pilus – pennula.

***փեսրուար - րի** *Vid.* **փերուարիոս:**

փերթ - թի - թից· frustum – fragmentum – fractura – portio – portiuncula – particula.

փկրթեմ - թեցի. frango - confringo - rumpo - in frusta concido.

փթթիմ - թթեցայ. germino - pullulasco - fruticor - floresco - floreo - flores emitto.

փթիթ - թթի - թթից. germinatio - pullulus - fruticatio - florum emissio - floridus - florens - florulentus - florifer.

փիլիպեցի - ցւոյ - ցւոց. Philippensis.

փիլիսոփայ - յի - յից } (graec.).
փիլիսոփոս - սի - սից } philosophus - sapientiae amans - recti studiosus - honestus.

փիլիսոփայական - նի - նաց. ad philosophiam pertinens - philosophicus.

փիլիսոփայեմ - եցի. philosophor - ratiocinor - philosophicum in morem vivo - honeste vitam ago.

փիլիսոփայութիւն - թեան. philosophia - amor *vel* studium sapientiae - scientia - vita honesta *vel* contemplativa - eloquentia.

փիլոն - նի (graec.). penula - pallium - lacerna.

փիլոնաւոր - րի - րաց. penulâ indutus - palliatus - amictus lacernâ.

փիղ, փղի - ղաց. elephas - elephantus - lucas bos.

փիճի - ճւոյ. fagus - pinus.

փխնիկ - նկի (-նկան). Syrophoenissus - phoenix.

փիսիկեան } (graec.). physicus
փիսկեան } - physiologus.

փլանիմ - լայ - լուցեալ. corruo - ruo - cado - excido - decido.

փլուզանիմ - զի } demolior -
փլոյանիմ - յի } diruo - everto - subverto - inverto - destruo - frango - rumpo.

փլուզումն - զմանն } demolitio -
փլումն - լմանն } ruina - eversio - excidium - destructio.

փխրեմ - եցի. torreo - torrefacio - contero - tero.

փղապան - նի - նաց } magister
փղապետ - տի - տաց } elephantum - ductor elephantorum.

փղոսկր - կրի (-կրի *vel* - կրոյ). ebur.

փղոսկրեայ - կրեի - կրեից *vel* -րեայց. eburneus - eburatus.

փղոսկի - ւոյ. pullus elephantis.

փշաթիր - րի - րից (-րաց) }
փշալի *vel* փշալից } spinifer - spinosus - spineus - dumosus - senticosus.

փշանամ - շացայ. asperor - contremisco - tremo - fluctuo.

փշաւտ - տի - տից. fructus loti.

փշաւտի - տւոյ. lotos - crataegus.

փշեայ *vel etiam* } spinosus – spineus – spinifer – senticosus – dumosus.
փշեղէն - ղինի - ղինաց }

փշիկ - շկան. parva spina – vepecula.

փշտիպան -նի -նաց *Vid.* փուշտիպան:

փշրանք - նաց. mica – micula – panis mollior portio.

փշրիմ - եցի. confringo – frango – comminuo – imminuo – minutatim concido – tero – contero – molo.

փշրումն - րման. fractura – concisio – tritura – molitura.

փոթորիկ - րկի - րկաց. procella – turbo – tempestas.

փոթորկամ - կացեալ *vel* } procellor – agitor – commoveor – conturbor – perturbor – turbor.
փոթորկիմ - կեցայ - կեալ }

փոխ - խոյ - խոց (- խի - խից). mutuum – mutuatio – mutua pecunia – commodatum – foenus – debitum – versiculus – compensatio – retributio – antiphona – responsio.

» փոխ առնում, առի. mutuum sumo *vel* accipio – mutuor – foeneror.

» փոխ տամ, եառու. pecuniam credo – mutuum do – commodo – foenero.

փոխարկիմ - րկեցի (- րի). muto – permuto – commuto – verto – converto – retribuo – compenso – locum occupo – transfero.

փոխարկութիւն - թեան. mutatio – permutatio – commutatio – translatio – allegoria – similitudo – similitas.

փոխադարձ - ձի - ձից *vel* } retributio – compensatio – reciprocatio.
փոխադարձութիւն - թեան }

փոխադարձեմ - եցի. retribuo – compenso – repenso – permuto – immuto – converto – verto – volvo – reciproco – vicissim reddo.

փոխադրեմ - եցի. transveho – transfero – transporto – transduco – transpono – inverto – muto.

փոխադրութիւն - թեան } transvectio – translatio – transportatio – traductio – similitas – allegoria – metaphora – restauratio – commutatio.
փոխակայութիւն - թեան }

փոխակերպեմ - պեցի } transfiguro – transformo – trasmuto – converto – restauro – instauro – reficio.
փոխաձեւեմ - եցի }

փոխակերպութիւն - թեան } transfiguratio – metamorphosis – tropica.
փոխաձեւութիւն - թեան }

փոխան *(praep.)*. loco – pro – vice.

փոխան - նի *vel* } vicarius
փոխանակ - կի - կաւ }

– vicem gerens – successor – compensatio – remuneratio – retributio – commutatio.

» *փոխանակ բդեշխի Vid. in* Բդեշխ :

» *փոխանակաւ (adv.).* mutuo – vicissim – per vices – invicem – inter se.

փոխանակ (praep.). pro – vice – loco.

» *փոխանակ զի (coni.).* eo quod – propterea quod – nam quum.

փոխանակեմ - եցի. vicem gero – succedo – locum teneo *vel* occupo – commuto – permuto – immuto – transmuto.

փոխանակութիւն - թեան. vicarii munus – successio.

փոխանորդ - դի - դաց. vicarius – vicem gerens – successor.

փոխանորդեմ - եցի. vicem gero – locum occupo – succedo.

փոխանորդութիւն - թեան. vicariatus – vicarii munus – successio.

փոխանունութիւն - թեան. denominatio – nuncupatio – appellatio. – pronomen.

փոխառու - ուոյ - ուաց. mutuam pecuniam accipiens – mutuum sumens – debitor.

փոխատու - ուոյ - ուաց. foenerator – commodator – creditor.

փոխատուութիւն - թեան. foeneratio – commodatum – mutuatio – retributio – creditum.

փոխատրեմ - եցի. compenso – retribuo – remunero – transfero – transmuto – reddo – communico – rependo.

փոխատրութիւն - թեան. compensatio – retributio – remuneratio – analogia – proportio – communicatio – commutatio.

փոխարէն (praep. et adv.). vicissim – mutue – vice – pro – loco.

փոխարէն - բինի - բինաց. retributio – remuneratio – compensatio – praemium – permutatio.

փոխարինեմ - եցի. retribuo – remunero – compenso – rependo – permuto.

փոխարկեմ - եցի. immuto – permuto – commuto – muto – converto – remuneror – compenso.

փոխարկութիւն - թեան } mutatio – immutatio – commutatio – permutatio – compensatio – remuneratio.
փոխարկումն - ման }

փոխեմ - եցի. muto – commuto – immuto – permuto – amoveo – converto – verto – transfiguro – transformo – transfero – transporto – locum teneo – interpretor.

» *ոան յոտանի, փոխեմ Vid. in* Ոան :

փոխիմ - խեցայ. mutor – commutor – immutor – transeo

– transferor – transmigro – migro – discedo.

» *փոխիմ յաշխարհէ.* e vita cedo – decedo – diem supremum obeo – morior.

փոխինդ - խնդոյ - դոց } placenta – libium – offa – collyra – puls – polenta – pulmentum.
փոխանդեայք - դէից }

փոխուիմն - խման. mutatio – immutatio – permutatio – obitus – mors – Assumptio B. M. Virginis.

փոկ - կոյ - կոց (- կի - կաց). corium – pellis – corrigia – amentum – lorum – flagrum – flagellum – scutica – phoca – phoce.

փոկեայ. pelliceus – amentatus – loreus.

փող - ղի vel } gula – guttur – iugulum – fauces – collum – cervix – via – platea – aula – oecus.
փողք - ղից }

փող - ղոյ - ղոց. tuba – buccina – tibia – classicum – evangelii preco – apostolus – tubus – canalis – fistula – arundo – canna.

» *փող արձակիմ - եցի vel հարկանեմ - ի vel հնչեմ - եցի.* baccinam inflo – tubâ cano – classico clango – classicum cano – tibiis canto.

փողակ - կի - կաց. larynx – arteria.

փողահար - բի - բաց } buccinator – tibicen – tubicen – tibiâ canens.
փողար - բի - բաց }

փողահարութիւն - թեան. buccinae clangor – classicum – tibicinium – tubae sonus *vel* sonitus.

փողանշան - նի - նաց. tuba signans – bellicum.

փողացաւ - ւոյ (- ւի). angina.

փողեմ - եցի vel } buccino – classicum cano – tubam *vel* buccinam inflo.
փողերգեմ - գեցի }

փողերակ - կի - կաց. gula – iugulus – guttur – arteria – larynx.

**փողերանոց - ցի - ցաց.* monetalis *vel* monetaria officina.

փողոշուկ. torques – implexum opus – fibula.

փողոտեմ - եցի. iugulo – strangulo – collum obstringo – obtrunco – caput amputo *vel* abscindo – decollo – macto – interficio – trucido – sacrifico – caedo – occido.

փողոտումն - ման. iugulatio – strangulatio – amputatio *vel* obtruncatio capitis – mactatio – caedes – trucidatio – occisio.

փողոց - ցի - ցաց. via – iter – bivium – platea – vicus – forum – semita – ambitus – angiportus.

փողփողեմ - եցի. resplendeo –

splendesco – corusco – luceo – reluceo.

փոճոկ - կի - կաց. cortex – cutis – putamen – echinus – gluma – folliculus – culeolum.

փոյթ - ութոյ (- թի). cura – accuratio – sollicitudo – studium – diligentia – solertia – conatus – nisus – providentia – prudentia – meditatio – properatio – festinatio.

» *փոյթ առնեմ, ապարի vel 'ի վերջ առնում, առի vel ապիսա- նեմ - կի vel դոյծեմ - եցի vel etiam յանձին ունիմ, կալայ.* conor – nitor – contendo omnes nervos – curam *vel* sollicitudinem adhibeo – operam do – studeo – accuro – curo – procuro – curam gero – satago – provideo.

» *ոչ ինչ փոյթ ի, չէ ինչ փոյթ, ոչ ի փոյթ, չէ փոյթ.* minime refert – nihil interest – non pertinet.

» *քիզ զի՞ փոյթ ի.* quid tua interest *vel* refert? – quid ad te?

» *փութով (adv.).* sollicite – accurate – diligenter – anxie – festinanter – properatim – studiose – statim – cito – celeriter.

փոշիւոց *vel* **փոշիաման** } pulvereus – pulverulentus – pulvere conspersus.

փոշի - շւոյ - շեաց. pulvis – pulvisculus – cinis – arena – terra – lanugo.

փոշիանամ - իացայ } in pulverem resolvor *vel* extenuor – pulvere conspergor – comminuor – foedor.

փոշիացուցանեմ - ցուցի. in pulverem redigo – pulvero – comminuo – frio – pinso.

փոս - սոյ - սոց (- սի - սիւց). fossa – fossula – fovea – agger – scrobs – angiportum – aquarius sulcus.

փոսացուցանեմ-ցուցի } fossam **փոսեմ - սեցի** } facio *vel* duco – effodio – excavo.

փոսուսայ - յի - յից (graec.). lampyris – cicendula – noctiluca.

փոր - րոյ (- րի). venter – ventriculus – uterus – costa – latus – cycnus – cygnus – olor.

փորագրեմ - եցի. scalpro sculpo – insculpo – inscribo.

փորած - ծի (- ծոյ). fossio – excisio – excavatio – cavum – fossa.

փորանկեալ. contextus – intextus – textilis.

փորացաւ - ւի - ւիւց *vel* **փորացաւութիւն - թեան** } coli dolor – vermina.

փորեմ - եցի. fodio – effodio – excido – excavo – perforo – foro – terebro.

փորձ - ձոյ (- ձի)· comprobatio - probatio - periculum - periclitatio - experimentum - experientia - exploratio - tentatio - sollicitatio - argumentum.

» *ղփորձ առնում* - *ել*· periculum facio - periclitor - experior - tento.

» *'ի փորձ արկանեմ* - *կի*· torqueo - crucio - excrucio.

փորձան - *նի vel* / փորձանք - *նաց* } probatio - periculum - tentatio - sollicitatio - molestia - vexatio - experimentum - tormentum - cruciatus - poena.

փորձանաւոր - *րի* - *րաց*· tentatus - probatus - expertus.

փորձարկութիւն - *թեան*· periclitatio - probatio - tentatio - sollicitatio.

փորձեմ - *եցի*· probo - comprobo - experior - periclitor - tento - sollicito - exploro.

փորձիչ - *ձչի* - *ձչաց* / փորձող - *ղի* - *ղաց* } tentator - sollicitator - probator.

փորձութիւն - *թեան* / փորձումն - *ման* } periclitatio - periculum - tentatio - sollicitatio - experimentum - experientia - calamitas - infortunium.

փորոտամ - *ացի* / փորոտեմ - *տեցի* } infremo - fremo - rugio - mugio.

փորոտի - *տւոյ* - *տեաց*· intestinum - viscus - exta - praecordia - medulla - nucleus.

փորոտող - *ղի* - *ղաց*· fremens - rugiens - mugiens.

փորուած - *ծոյ* (- *ծի*) - *ծոց* *Vid.* փորած :

փութապար / փութանակի / փութապէս } (*adv.*). properanter - properato - propere - properatim - festinanter - festinato - festinatè - acceleranter - studiose - diligenter - confestim - statim - cito.

փութամ - *ացայ vel* / փութանամ - *թացայ* } propero - festino - celeriter *vel* diligenter ago - coarctor - sollicitus sum - satago - studeo - curam gero - curo.

փութասիրտ - *սրտի*· properus - festinabundus - diligens - sedulus - impatiens.

փութացողութիւն - *թեան* / փութացումն - *ման* } properatio - festinatio - acceleratio - diligentia - sedulitas - studium.

փութացուցանեմ - *ցուցի*· appropero - accelero - maturo - urgeo - adurgeo - coarcto.

փութաւոր - *րի* - *րաց* / փութող - *ղի* - *ղաց* / փութոտ - *տի* - *տաց* } sedulus - diligens - studiosus - accelerans - properus - properans - festinator.

փութով Vid. in փոյթ:

փութութիւն - թեան. sedulitas - diligentia - studium - conatio - conamen - nisus - sollicitudo - acceleratio - properatio - festinatio.

» փութութեամբ (adv.). sedule - diligenter - studiose - sollicite - properato - festinanter.

փունջ, փնջի. fasciculus - sertum - radix - fundus.

փուշ, փշոյ - շոց. spina - vepres - dumus - sentis.

» պսակ 'ի փշոյ Vid. in Պսակ:

փուշխպան - նի - նաց. satelles - stipator - corporis custos - praefecti castrorum adiutor.

փուռն, փռան. furnus - fornax - fornacula - clibanus - caminus.

փուտ, փտի (- տոյ) - տից. putredo - tabum - corruptio - sanies.

փուք, փքոյ - քոց. ventus - spiritus - aër - inflatio - inflatus - tumor - arrogantia.

փուքք, փքոյ. follis - uter - utriculus - urceus.

փոխական - նի - նաց. mutabilis - mutuus - varius - inconstans.

փոխեմ - եցի. muto - immuto - permuto - vario - converto - transfero - transveho - transpono - transporto.

փոխիմ - խեցայ. redeo - revertor - resipisco - transmutor - transferor - transgredior - transportor - migro.

փոխող - խչի - խչաց. mutator - immutator - novator.

փոխոխութիւն - թեան
փոխոխումն - խման } mutatio - immutatio - permutatio - variatio - vicissitudo - conversio - translatio - transvectio - transportatio - metaphora.

փոքր - քու - քունք - քունց. parvus - minor - minimus - pusillus - exiguus - modicus - paucus.

» փոքր մի ևս, փոքր միւս ևս, փոքր մի ևնչ, փոքր ինչ ժամանակ (adv.). adhuc modicum tempus - paullulum - pauxillum - parumper.

» փոքու իմն (adv.). in modico - plusculum - haud multum abfuit.

» փոքր 'ի շատէ Vid. in Շատ:

փոքրաբար (adv.). parum - paullum - nonnihil - exigue - breviter - concise.

փոքրագին - գնոյ (- գնի). commodum pretium - exigui, vilis *vel* parvi pretii.

փոքրագոյն - գունի - գունից. minor - minimus - exiguior - minusculus.

փոքրահասակ - կի - կաց. pusillus staturâ - pumilio - nanus.

փոքրամիտեմ - եցի. pusillanimis fio - patientiam rumpo - ad impatientiam dilabor - moleste fero - stomachor - irascor.

փոքրամտութիւն - թեան } pusillanimitas - impatientia - intolerantia - stomachus - iracundia.
փոքրանձնութիւն - թեան }

փոքրանամ, փոքրացուցանեմ *Vid.* փոքրկանամ, փոքրկացուցանեմ:

փոքրեմ - եցի. praecido capillos - tondeo - rado - contraho.

փոքրիկ - րկան - րկուն - րկանց. minor - minimus - pusillus - exiguus - parvulus - minusculus.

փոքրկանամ - կացայ. minuor - imminuor - attenuor - tenuor - extenuor - parvus reddor.

փոքրկացուցանեմ - ուցի. imminuo - diminuo - tenuo - attenuo - extenuo.

փոքրկութիւն - թեան } imminutio - attenuatio - parvitas - exiguitas - paucitas - inopia.
փոքրութիւն - թեան }

փոքրոգի - գւոյ - գեաց. levis - pusillanimis - impatiens.

փոքրոգութիւն - թեան. levitas - pusillanimitas - impatientia - intolerantia - aegrimonia.

փչեմ - եցի. flo - sufflo - inflo - spiro - inspiro.

» փչեմ զոգի. animam ago *vel* afflo - vitam *vel* extremum halitum efflo - morior - exspiro.

փչումն - ման. spiramen - spiritus - inspiratio - afflatus - halitus.

փռնտպան - նի - նաց. pistor - panifex.

փռնդամ - ացի }
փռնկամ - ացի } sternuo - sterփռնչեմ - եցի }
nuto - tussio - mugio - glorior - iacto me - insanio - insolesco - efferor - fremo.

փսխաթ - թի - թաց (*graec.*). straminea culcitra - storea - segestre - teges - tapes.

փսխած - ծի - ծաց. vomitio - vomitus.

փսխեմ - եցի. evomo - vomo - vomito.

փտանամ - տացայ } putreo - putresco - putrefio - marceo - marcesco - tabefio - tabesco - corrumpor.
փտիմ - տեցայ }

փտեմ - եցի. putrefacio - corrumpo.

փտութիւն - թեան. putredo - pus - tabes - tabum - marcor - corruptio - sanies.

փրթանիմ - թայ - թուցեալ }
փրծանիմ - ծայ - ծուցեալ } avellor - divellor - evado - effugio - liberor - eripior - exuo me - eximor.

փրթուցանեմ - ցի }
փրծուցանեմ - ցի } divello - a-

vello – libero – servo – eripio – eximo.

փրկագործ - ծի - ծաց. redemptor – servator – liberator – sospitalis – salutaris – salutifer.

փրկագործեմ - եցի. redimo – servo – libero – sospito – recupero – vivifico – salvum facio.

փրկագործութիւն - թեան. redemptio – liberatio – salus – recuperatio.

փրկական - նի - նաց. salutifer – salutaris – vivificus – sospitalis – saluber.

փրկականք - նաց / փրկան - նի vel / փրկանք - նաց redemptio – salus – liberatio – recuperatio – commutatio – pretium redemptionis – propitiatio – aestimatio.

փրկանակ - կի. redemptor – liberator – recuperator – servator.

փրկանաւորեմ - եցի. redimo – libero – recupero – servo – sospito.

փրկանաւորութիւն - թեան. redemptio – liberatio – recuperatio – salus.

փրկաւէտ - ւէտի - ւէտաց. salutaris – salutifer – vivificus – sospitalis.

փրկեմ - եցի. redimo – libero – libertate dono – eripio – salutem affero – salvum facio – sano – sospito – servo – educo – recupero – vindico.

փրկիչ - կչի - կչաց / փրկող - ղի - ղաց redemptor – liberator – soter – servator – assertor – Salvator Noster Iesus Christus.

փրկութիւն - թեան / փրկումն - կման redemptio – liberatio – salus – sanitas – sanatio – recuperatio – acquisitio.

» **փրկութեան հասանեմ - սի.** salutem animae consequor – inferorum poenis eripior – salutem mihi sempiternam pario.

փրկչական - նի - նաց. salutaris – salutifer – sospitalis.

փրփուր - փրոյ - փրոց (- փրուընք - փրանց). spuma – spumatus – eiectamentum maris.

փրփրական - նի - նաց. despumatus – spumeus – spumabundus – spumosus.

փրփրամ - փրացի (- ցայ) / փրփրեմ - փրեցայ spumo – despumo – spumesco.

փրփրեմ - մի. portulaca – portulata.

փրփրեմ - եցի vel etiam / փրփրեցուցանեմ - ցուցի spumatum reddo – despumo – spumam ago.

փքամ - ացի (- ացայ) / փքանամ - քացայ vel / փքնում - քեայ (- քայ) tumeo – intumesco – turgeo – turgesco – inflor.

Փքանք - նայ *vel* Փքացութիւն - թեան Փքացումն - ցման Փքումն - քման } tumor - inflatio - inflatus - arrogantia - superbia - fastus.

Փքացուցանեմ - ցուցի. tumefacio - inflo - palpo.

Փքին - քնի - քնայ. iaculum - sagitta - telum.

Փքոցուոյց. tumidus - inflatus - turgidus.

Ր.

Ռահ

Ռաճ - ճի - ճից. canis - foeminum genus animalium.

Ռակեմ - կցի. destruo - everto - diruo - demolior - solvo - dissolvo - resolvo - nudo - depono - separo - segrego - divido - disiungo - dissocio - aufero - adimo - tollo - distraho.

Ռակուած - ծոյ (- ճի). fissura - fissio - rima.

Ռակումն - կման. destructio - eversio - demolitio - diruptio - dissolutio.

Ռակամ - կցի. dissolvo - dissipo - destruo - concutio - conquasso - separo - dissocio - disiungo - segrego - divido.

Ռակուածութիւն - թեան Ռակումն - կման } quassatio - dissolutio - demolitio - eversio - destructio - diruptio - consumptio.

Ռահանայ - յի - յից. sacerdos - presbyter - sacrificus.

Ռահ

Ռահանայապրծեմ - եցի. rem sacram *vel* divinam facio - sacrum operor - consecro - sacrifico - sacris initio.

Ռահանայապրծութիւն - թեան. munus sacerdotale - consecratio - sacrificium.

Ռահանայաթաղ - ղի. ordo sacerdotalis funeris - ritus exequarium presbyteri.

Ռահանայական - նի - նայ. sacerdotalis - sacer - sacratus.

Ռահանայակից - կցի - կցայ. socius presbyteratus - sodalis sacerdotii.

Ռահանայանամ - յացայ. sacerdotio fungor - ordini sacerdotali inauguror - consecror.

Ռահանայապետ - տի - տից (- տայ). summus sacerdos - princeps sacerdotum - episcopus - Patriarcha - Pontifex Maximus.

Ռահանայապետական - նի - նայ. pontificius - pontifica-

lis – episcopalis – patriarchalis.

Կահանայապետեմ – ապեցի. pontificia dignitate fungor – pontificatum gero – pontifex constituor.

Կահանայապետութիւն – թեան. summum sacerdotium – pontificale munus – pontificatus – patriarchatus.

Կահանայապէս (adv.). sacerdotali more – ritu sacerdotum.

Կահանայացուցանեմ – ցուցի } Կահանայիմ – յեցի } ordini sacerdotali inauguro – in sacris initio – consecro.

Կահանայութիւն – թեան. sacerdotalis ordo *vel* dignitas – sacerdotium – sacerdotale munus – presbyteratus.

Կաղ – ղի – ղից (– ղաց). caper – caprea – hircus – haedus.

Կաղ հանեմ – նի. evello – divello – exstirpo – eradico – extraho – avello.

Կաղամ – մի – մաց. capreolus – haedulus.

Կաղաք – քի – քաց. urbs – civitas – oppidum.

» մայր քաղաքաց. metropolis – urbs regni caput.

» քաղաք սուրբ. civitas sancta – Solima – Ierusalem.

Կաղաքագիղ – ղի – ղից } Կաղաքագիօղ *vel* – ղիւղ } suburbium – vicus – pagus – oppidulum.

Կաղաքական – նի – նաց. civilis – civicus – urbanus – oppidanus – humanus – officiosus – politicus.

Կաղաքականութիւն – թեան. urbanitas – humanitas – comitas – politica – politice – civilis administratio.

Կաղաքակից – կցի – կցաց. concivis – conterraneus – popularis – municeps – oppidanus – cohabitans.

Կաղաքակցութիւն – թեան. civitas – municipium – vicinitas – contubernium.

Կաղաքամայր – մօր. urbs regni caput – metropolis – beatorum sedes – coelum.

Կաղաքամիջ – միջի – միջաց. platea – area – compitum.

Կաղաքային – ինոյ – ինոց. civicus – civilis – urbanicus – officiosus – oppidaneus.

Կաղաքապետ – պի – պաց. princeps *vel* maior civitatis – urbis minister – pagi magister – gubernator.

Կաղաքավար – րի – րաց *vel* } Կաղաքավարական – նի – նաց } urbanus – morigerus – honestus – gratiosus – officiosus – civilis – politicus.

Կաղաքավարիմ – եցի } Կաղաքավարիմ – բեցայ } vitam ago – bene, integerrime *vel* honestissime vivo – honestam instituo vitam – sapienter me gero.

Հաղաքավարութիւն - թեան } honesta *vel* civilis vita – urbanitas – obsequium – gratia.
Հաղաքաւորութիւն - թեան }

Հաղաքացի - ցւոյ - ցւոց (- ցեաց). civis – oppidanus – municeps.

Հաղաքիկ - քկան. civitacula – oppidulum.

Հաղաքորմ - մոյ (- մի). moenia – munimentum – munitio – muri ambitus.

Հաղդեայ - դէի - դէից } Chaldaeus – magus – veneficus – astrologus – incantator – vates – hariolus.
Հաղդեացի - ցւոյ - ցւոց }

Հաղդէութիւն - թեան. magica ars – magia – veneficium – astrologia – incantatio – divinatio – vaticinium – hariolatio.

Հաղեմ - եցի. colligo – congrego – avello – divello – evello – exstirpo – eradico – excerpo – decerpo – meto.

Հաղերդ - ղերդի - ղերդաց } omasum – exta – interanea – intestinum.
Հաղերթ - ղերթի - ղերթաց }

Հաղուածոյք - ոյից. collectio – excerpta – epitome – synopsis – eclogarii libri *vel* loci – anthologica.

Հաղուումն - ղման. perceptio – avulsio – evulsio – exstirpatio – eradicatio – excerptio.

Հաղց - ցի (- ցոյ) - ցից. fames – esuries.

Հաղցանամ - ցացայ } esurio – fame laboro – egeo – indigeo.
Հաղցենամ - ցեցայ }
Հաղցնուամ - ցեայ }

Հաղցեալ - եալոյ - եալոց. famelicus – esuriens – esurio.

Հաղցեցուցանեմ - ցուցի. fame excrucio, affligo, premo *vel* debilito.

Հաղցկեղ - ղի. cancer – carcinoma – impetigo – gangraena.

Հաղցու - ուոյ. mustum – vinum recens.

Հաղցուալից. mustulentus – musto plenus.

Հաղցութիւն - թեան } esuries – fames.
Հաղցումն - ցման }

Հաղցուցանեմ - ցուցի *Vid.* Հաղցեցուցանեմ:

Հաղցր - ցու (- ցուի) - ցունք - ցանց. dulcis – suavis – iucundus – gratus – mitis – clemens – lenis – benignus – bonus – blandus – utilis – probus.

Հաղցրաբան - նի - նից. suavidicus – suaviloquus – suaviloquens – blandiloquus.

Հաղցրաբանութիւն - թեան. dulcis *vel* suavis sermo – suaviloquentia – concentio – concentus – melos – harmonia – blandiloquentia – modulatio.

ՀԱՂՑԱԲԱՐ / ՀԱՂՑԱՊԷՍ *(adv.)*. dulciter - dulce - suaviter - suave - iucunde - benigne - amice - blande.

ՀԱՂՑԱԴՈՅՆ - ԴՈՒՆԻ - ԴՈՒՆԻՑ. dulcior - suavior - iucundior - melior - benignior - mitior - blandior.

ՀԱՂՑԱԽՕՍ *vel etiam* / ՀԱՂՑԱՃԱՅՆ - ՆԻ - ՆԻՑ suaviloquens - suaviloquus - melodus - harmonicus - canorus - modulatus.

ՀԱՂՑԱՃԱՅՆՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. suaviloquentia - melos - harmonia - concentus - modulatio - hymnus.

ՀԱՂՑԱՆԱՄ - ԱՑԱՅ. dulceo - dulcesco - benignus fio - mitesco.

ՀԱՂՑԱՑՈՒՑԱՆԵՄ - ՑՈՒՑԻ / ՀԱՂՑԻՄ - ՒՑԻ edulco - mitigo - lenio - placo - delecto - laetifico.

ՀԱՂՑԱՒՆԻ - ՆՈՅ - ՆԵԱՑ / ՀԱՂՑԻՆԻ - ՆՈՅ - ՆԵԱՑ suavis - dulcis - mellitus - suavillum.

ՀԱՂՑԻԿ. dulciculus - iucundus - gratus - mitis - lenis.

ՀԱՂՑԿԵՂ - ԿՂԻ *Vid.* ՀԱՂՑԿԵՂ։

ՀԱՂՑՈՅԹ - ՈՒԹԻ *vel* / ՀԱՂՑՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ dulcitudo - dulcedo - suavitas - iucunditas - sapor - benignitas - benevolentia - bonitas - bonum - blanditia - humanitas - lenitudo.

» ՔԱՂՑՈՒԹԵԱՄԲ *(adv.)*. dulce - suaviter - leniter - iucunde - hilariter - blande - libenter - amanter - amabiliter - benigne - benevole - amice.

ՀԱՄԱԿ - ԿԻ - ԿԱՑ. dorsum - tergum.

ՀԱՄԱՀԱՐԱՐ *(adv.)*. contemptim - contumaciter - incuriose - negligenter.

ՀԱՄԱՀԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ / ՀԱՄԱՀԵԼԻ - ԼՈՅ - ԼԻԱՑ contemnendus - contemptibilis - spernendus - despicatus.

ՀԱՄԱՀԱՆՔ - ՆԱՑ. contemptio - contemptus - despectus - despicatio - spretio - aspernatio - inobsequentia - negligentia - neglectio - incuria - contumacia.

ՀԱՄԱՀԱՐԻՄ - ԻՑԻ / ՀԱՄԱՀԻՄ - ԻՑԻ contemno - despicio - aspernor - sperno - despicatui *vel* contemptui habeo - negligo - non curo - pro nihilo duco *vel* puto - nihili *vel* nauci facio - nego - imperium detrecto - vilipendo.

ՀԱՄԱՀԻՉ - ՀՉԻ - ՀՉԱՑ. contemptor - spretor - inobsequens.

ՀԱՄԻՄ - ԻՑԻ. percolo - excolo - colo - eliquo - guttatim exprimo - exhaurio.

Քայլ - լի - լից *vel* Քայլափոխ - խի - խից *vel* Քայլափոխութիւն - թեան passus - gradus - gressus - incessus - ambulatio.

Քայլափոխեմ - եցի *vel* Քայլեմ - եցի gradior - gradu feror - incedo - ambulo - deambulo - ambulationem conficio.

Քայտ - տի - տից *vel etiam* Քայտամանեակ - եկի - եկաց torques - monile - collarium - numella.

Քայքայանք - նաց *vel* Քայքայութիւն - թեան Քայքայումն - քայման subversio - eversio - vastatio - demolitio - dissolutio - divisio - dissipatio - separatio - seiunctio - secretio - disiunctio.

Քայքայեմ - եցի. subverto - everto - vasto - demolior - solvo - dissolvo - exsolvo - divido - discerpo - dissipo - separo - secerno - seiungo - disiungo - segrego - dissocio - semoveo.

Քայքայուն. subversus - eversus - vastatus - demolitus - dissolutus - divisus - seiunctus - dissociabilis.

Քան *(praep. et coni.)*. quam - magis - potius - quantum - quamquam - etiamsi - quamvis - super - supra - prae - minus.

Քանակ - կի - կաց *vel* Քանակութիւն - թեան quantitas - mensura - mensio.

Քանանացի - ցւոյ - ցւոց Քանանիտ - նտի - նտաց Cananaeus.

Քանանուհի - հւոյ - հեաց. mulier Cananaea.

Քանդակ - կի - կաց. sculptura - scalptura - caelatura - incisura - efformatio.

Քանդակապորճ - ճի - ճից (- ճաց) *vel etiam* Քանդակագործութիւն ars sculptoris - toreuma - anaglypticum opus - sculptura - incisio - caelatura - caelatus.

Քանդակեմ - եցի. scalpo - sculpo - insculpo - exsculpo - caelo - incido - figuro.

Քանդակիչ. scalptor - sculptor - caelator.

Քանդեմ - եցի. destruo - everto - demolior - diruo - crucio - torqueo - caelo - sculpo - exsculpo - insculpo - effodio - dissolvo - diripio.

Քանդուած - ծոյ - ծոց Քանդումն - դման destructio - eversio - demolitio - caelatura - sculptura - effossio - dissolutio.

Քանիո՞րդ - դի - դից. quotus?

Քանզի *(coni.)*. nam - enim - etenim - quia - quoniam - quandoquidem.

Քանի՞ - նւոյ (-նոյ) - նեաց. quot? - quantus? - quam multi?

» քանի մի. aliqui - aliquot - nonnulli - quidam.

Քանութիւն - թեան. quantitas - mensura - mensio.

Քանի՞ պատիկ (adv.). quam multipliciter.

Քանիցս vel Քանիցս անգամ (adv.). quoties - quotiescumque.

Քանիօն առաւել vel Քանիօն եւս (adv.). quanto magis? - ut maxime - quo.

Քանքար - րոյ - րոց (-րի - րաց). talentum - mna - facultas - ingenium - sagacitas.

Քանքարաւոր - րի - րաց. ingenio praeditus - ingeniosus - sagax - solers.

Քաջ (adv.). bene - probe - recte - optime.

» վաղ քաջ (adv.). bene mane - diluculo - mature.

Քաջ - ջի - ջաց. potens - fortis - validus - strenuus - acer - impiger - animosus - praestans - egregius - praeclarus - eximius - virilis - bonus - optimus - generosus.

» քաջ արանց. Augustus - Caesar - imperator.

Քաջապար (adv.). fortiter - valide - strenue - viriliter - bene - recte - probe - optime.

Քաջաբեր - բի - բից
Քաջաբերուն
Քաջաբերբի vel etiam
Քաջաբոյս - ուսի - ից
fertilis - ferax - foecundus - uber - abundans - refertus - copiosus - ingeniosus.

Քաջաբերութիւն - թեան vel
Քաջաբուսութիւն - թեան
fertilitas - feracitas - foecunditas - ubertas - terrae felicitas - abundantia - copia - bona indoles.

Քաջազանգուր. bene cincinnatus - cincinnis exornatus.

Քաջազոյն (adv.). potentius - fortius - validius - optime - melius - rectissime.

Քաջազգամ - մի - մից vel
Քաջազգի - զւոյ - զեաց
Քաջաղնեայ - նէի - նէից
Քաջազուն - զնոյ (-նի) - զանց
nobilis - nobili loco natus - patricius - clarus - illustris - generosus - strenuus - fortis - audax.

Քաջալեր - լից vel
Քաջալերութիւն - թեան
fiducia - confidentia - animus - constantia - hortamentum - cohortatio - exhortatio - consolatio - solatium - audacia - virilitas - fortitudo - suasio.

Քաջալերապար (adv.). confidenter - fidenter - animose - constanter - aequo animo - audacter.

Քաջալերական - ի - ական. confidens - exhortativus - consolatorius - suasorius - reficiens.

Քաջալերեմ - ել *vel* ետի } Քաջալերեցուցանեմ - ուցի } confirmo - erigo - animum addo - animos adiicio *vel* do - solor - cohortor - exhortor - persuadeo - recreo - corroboro - reficio.

Քաջալերիմ - ուցայ. confido - fido - animos sumo - fiduciam capio *vel* accipio - recreor.

Քաջահաւ - ւոյ - ւոց. ibis - milvius.

Քաջամարտիկ - ական - ականց. strenuus - animosus - fortis - bellicosus.

Քաջամարտութիւն - թեան. strenuitas - virtus - fortitudo.

Քաջայաղթ - ղթի - ղթից } Քաջայաղթող } debellator - victor - superator - triumphator.

Քաջանամ - ացայ. valesco - praevaleo - vires sumo *vel* acquiro - roboror.

Քաջապէս *(adv.)*. fortiter - strenue - valide - viriliter - potenter - bene - recte - probe.

Քաջառողջ, Քաջառողջութիւն *Vid.* Քաջողջ, Քաջողջութիւն :

Քաջասիրտ - սրտի - սրտից. animosus - strenuus - fidens - confidens - fortis - constans.

Քաջասրտաբար *(adv.)*. animose - strenue - confidenter - fidenter - forti animo - constanter.

Քաջասրտեմ - եցի *vel* } Քաջասրտիմ - տեցայ } animos erigo - virtuti confido - fiduciam habeo.

Քաջասրտութիւն - թեան. animi fortitudo - confidentia - fidentia - virtus - audacia - strenuitas.

Քաջատոհմ - մի - մից } Քաջատոհմիկ } nobili genere ortus - nobilis - patricius - praeclarus - illustris - virtute praeditus - probus - honestus - generosus.

Քաջատոհմութիւն - թեան. nobilitas - generis claritas - patriciatus.

Քաջարի. strenuus - validus - fortis - virilis - animosus.

Քաջարուեստ - ի - իից. artifex - opifex - industrius - industriosus.

Քաջարութիւն - թեան. strenuitas - virtus - fortitudo - robur.

Քաջացուցանեմ - ուցի. roboro - corroboro - vires addo - confirmo.

Քաջիկ *(adv.)*. etiam atque etiam - bene - recte - probe.

Քաջողջ - ջի - ջից. sanus - bene *vel* recte valens - bona

vel optima valetudine affectus – incolumis.

Քաջողջանք - նաց *vel* / Քաջողջութիւն - թեան } optima valetudo – sanitas – incolumitas.

Քաջութիւն - թեան. fortitudo – virtus – praestantia – virilitas – strenuitas – robur – bonitas – probitas – rectum – pietas.

Քաջօրէն *(adv.)*. viriliter – fortiter – strenue – valide – bene – recte – probe.

Քառ - ոի - ոից (- ոաց) / Քառակ - կի - կաց } quatuor – quaterni.

Քառակի *(adv.)*. quadrifariam – quater – quatuor modis.

Քառակողմանի - նւոյ / Քառակուսեան *vel* / Քառակուսի - սւոյ } quadrilaterus – quadratus – quadrangulus.

Քառաձի - իոյ - իոց. quadrigae – quadrigales equi.

Քառամեանակ - կի - կաց *Vid.* Քառամեանակ:

Քառամեայ. quatuor annorum – quadriennis – quadrimus – quadrimulus.

Քառանկիւն - կեան *vel* / Քառանկիւնի - նւոյ - նեայց } quadrangulus – quadrangulatus – quadratus.

Քառասնամեայ - մի - մից / Քառասնամեան - մենի - մենից } quadraginta annorum.

Քառասնեակ - կի - կաց *vel* / Քառասնեքեակ - քեկի - քեկաց } quadraginta – quadrageni dies – quadragesimalis.

Քառասներորդ - դի - դաց / Քառասներորդ - դի - դաց } quadragesimus – quadragenarius.

Քառասներորդք - դաց / Քառասներորդք - դաց *vel* / Քառասնուքիւն - թեան } quadragesima – ieiunium quadragenarium.

Քառասնօրեայ - կի - կից. quadraginta dierum.

Քառասունն - սնի - սնից. quadrageni – quadraginta – quaterdeni.

Քառեակ - կի - կաց. quatuor – quaterni – quaternarius.

Քառեամ. quartus annus – quadriennium.

Քառոտանի - նւոյ - նեայց. quadrupes – quadrupedans.

Քառորդ - դի - դաց. quartus – quarta pars – quadrans.

Քառակ - կի - կաց *vel* / Քառակութիւն - թեան } similitas – similitudo – assimilatio – forma – imago – species – exemplum – exemplar – accommodatio – aptatio – comparatio.

Քառակեմ - եցի. assimilo – formo – figuro – fingo – accommodo – apto – comparo – confero.

Քար - բի - բինք - բանց. lapis - petra - saxum.

» *ձեռաբի Հարկանեմ - բի Vid. in* Հարկանեմ:

Քարագործ - ծի - ծաց
Քարակոփ - փի - փաց
Քարահատ - տի - տաց
} lapicida - latomus - lapidarius sector - incisus - caelatus - politus.

Քարաթռչ - չի - չից
Քարաթռոճ - չի - չից
} lacerta - lacertus - conguria - stellio.

Քարաժայռ - ռի - ռից. rupes - scopulus - petra - saxum - praeruptus.

Քարայատակ - կի - կաց. lithostrota - pavimentum lapideis laminis confectum - lapidibus stratus.

Քարայր - բի - բից *vel*
Քարանձաւ - ւի - ւաց
} lapidariae latomiae - cavum - antrum - specus - spelunca - rupes - eminentia.

Քարանամ - րացայ. lapidesco - duresco.

Քարբ - բի - բից (- բաց). basilicus - regulus - aspis - coluber.

Քարբեկ. saxifraga - saxifragum.

Քարեայ *vel* Քարեղէն - ղինի - ղինաց. lapideus - lapidarius - saxeus - petricosus.

Քարընկէց - կեցի - կեցաց. lapidator - lapidis iactus - funda - scutale - aries - ballista.

Քարընկէցութիւն - թեան. lapidatio.

Քարիկ. lapillus - saxulus - calculus.

Քարկոծ. lapidatus - lapidibus petitus.

» *քարկոծ առնեմ, արձակ.* lapidibus peto *vel* obruo - lapido.

» *քարկոծ լինիմ, եղէ.* lapidor - lapidibus obruor.

Քարկոծանք - նաց *vel*
Քարկոծութիւն - թեան
Քարկոծումն - ծման
} lapidatio.

Քարկոծիմ - եցի. lapididus obruo *vel* appeto - lapido.

Քարկոծիչ - ծչի - ծչաց. lapidans - lapidator.

Քարկոփ - փի - փաց *vel*
Քարկոփիչ - փչի - փչաց
} lapidarius sector - lapicida - latomus.

Քարշեմ - եցի. traho - attraho - deduco - rapto - carpo.

Քարշանք - նաց *vel*
Քարշութիւն - թեան
Քարշումն - շման
} tractus - ductio - raptus - reptatio.

Քարոզ - զի - զից (- զաց). praeco - praedicator - proclamator - promulgator - nuntiator.

» *քարոզ կարգամ - գացի.* edico - evulgo - promulgo - proclamo - renuntio - publico.

Քարոզեմ - եցի. praedico - evangelizo - proclamo - renuntio - annuncio - promulgo - praeconem ago - publico - edico - evulgo.

Քարոզիչ - ողի - ողաց. praedicator - sacer orator - concionator - praeco - promulgator - nuntiator - proclamator.

Քարոզութիւն - թեան. praedicatio - sacra oratio - concio - promulgatio - renuntiatio - annunciatio - edictio - edictum - proclamatio - publicatio - praeconium.

Քարուկ. lapillus - saxulus - calculus.

Քարուտ - ոի - ուոյ. lapidosus - petrosus - saxosus - petricosus.

Քարտ - ոի - ուոյ *vel*
Քարտէզ - ուոյզ - զեայ (- զաց)
Քարտէն - աւնի - աւնիք
Քարտէս - ուոսի - սեայ (- սաց)
(graec.). charta - papyrus - pergamena membrana - epistola - literae - liber membranaceus - chartula.

Քարտուղար - րի - րաց. scriba - a secretis - ab epistolis - librarius - libellio - exscriptor.

Քարտուղարութիւն - թեան. scribatus - munus *vel* officium libellionis.

Քացախ - խոյ (- խի). acetum - acor - acrimonia - acredo.

Քացախեմ - եցի *vel etiam*
Քացախեցուցանեմ - ցուցի
acidum *vel* austerum reddo - fermento.

Քացախութիւն - թեան. acrimonia - gustus austerior - acritas - acor - acritudo.

Քացախուտ. acidus - acidulus - austerus - acer - acerbus.

Քաւ, Քաւ լիցի
Քաւ, ի՛ լիցի
(adv.). absit - quod Deus avertat - minime gentium - nequaquam - nunquam.

Քաւդեայ, Քաւդեութիւն *Vid.* Քաղդեայ, Քաղդեութիւն:

Քաւարան - նի - նաց. propitiatorium - piaculum - expiationis sanctuarium - purgatorium - piacularis defunctorum statio - ignes lustrici.

Քաւեմ - եցի. propitio - propitium reddo - placo - expio - purgo - luo - redimo - libero - solvo - deleo.

» քաւեալ եմ. insons *vel* innocens sum - inculpatus maneo.

Քաւիչ - ւչի - ւչաց. propitians - propitiabilis - expiabilis - piacularis - placabilis.

» քաւիչ լինիմ; եղէ. propitius sum - propitio - propitium reddo - placo - expio - purgo.

Քաւութիւն - թեան. propitiatio - expiatio - piaculum - propitiatorium.

Քափուր - փրի. caphura - camphora.

Քաքար - բի - բաց. placenta - offa - collyra - libum - savillum - laganum.

Քեզնե vel Քեզմէ (adv.). per te - a teipso.

Քեղի - ղւոյ - ղեաց. gubernaculum - clavus.

Քեմոխաւ - մխաւոյ (- մխախ). pellis - corium - cutis.

Քենի - նւոյ. soror sponsae - glos.

Քեռայր - ռաւն. maritus *seu* coniux sororis.

Քեռի - ռւոյ - ռեաց. avunculus.

Քեռորդեակ vel etiam Քեռորդի - ղւոյ - ղւոց } sororis filius - nepotulus.

Քերածոյ - յի - յից. expolitus - erasus.

Քերական - նի - նաց. grammaticus - litterator - grammaticalis - litterarius.

Քերականութիւն - թեան. grammatica - grammatice - litteratura.

Քերիմ - բեցի. seco - defrico - amoveo - removeo - purgo - mundo - dolo - laevigo - erado - rado - contero - glubo - concinno - adorno - inscribo.

» յԱնէաց քերիմ *Vid. in* Անէ։

» քերիմ առ սեղեաւ. tango - attingo - alluo - permeo - transeo.

Քերթած - ծոյ - ծոց
Քերթուած - ծոյ - ծոց } versus - poëma - epos - epicum carmen.

Քերթեմ - թեցի *vel etiam*
Քերթողաբանեմ - նեցի } compono - conscribo - poëtor - versifico - versus facio - carmina condo.

Քերթող - ղի - ղաց. versificator - poëta - grammaticus - litterator.

Քերթողական - նի - նաց. poëticus - grammaticalis - litterarius.

Քերթողահայր - հօր. princeps poëtarum et grammaticorum (peculiaris titulus S. Patris nostri Moysis Chorenensis).

Քերթողականութիւն - թեան
Քերթողութիւն - թեան
Քերթութիւն - թեան *vel*
Քերթուածն - թմեան } versificatio - poësis - poëtica - poëtice - oratio numeris astricta - poëma - litteratura - grammatica.

Քերիչ - րչի - րչաց. runcina - strigil - strigilis.

Քերոբ - բի - բից
Քերովբ - բի - բից
Քերովբէ - էի - էից *(hebr.)*.
Քերովբիմ - մաց *vel*
Քերուբ - բի - բաց
Cherubim - Cherub.

Ախերովբէական - ական - նայ. ad cherubim pertinens.

Ախցիմ - ցի - ցել. separo - segrego - dissocio - disiungo - amoveo - removeo.

Ախցումն - ցման. separatio - secretio - dissociatio - disiunctio - remotio - abscessus.

Ախն, ախնու (ախնոյ vel - նի). ultio - vindicta - vindicatio - simultas - rancor - odium - invidia - ira.

Ախտ - շի - շել. secta - schola - religio ethnica - factio.

Ախտան. tela - linum - linteum - pannus.

Ախտանեայ. lineus - linteus.

Ախտափողք - ղաց. nares.

Ախտիկ. ictus *vel* coniectus oculorum - momentum - temporis punctum.

» 'ի ախտիկ ական vel յական ախտիկ. in ictu oculi - uno oculorum coniectu - momento *vel* puncto temporis.

Ախտ, ախտ - տաց. nasus - naris.

Ախտ, ախտ - ատ. palmus - pugillus - dodrans.

*Ախտայ - յի - յել. chimica scientia - chimia.

Ախտք, ախտաց. palatum - palatus - fauces - guttur.

Ախտախնդիր *vel etiam* Ախտահան - նի - նայ } ultor - vindex - castigator - punitor - zelotypus.

» ախտախնդիր լինիմ; հղէ. ulciscor - vindictam facio - vindico - poenas expeto - zelor - castigo - punio.

Ախտախնդրութիւն - թեան } Ախտահանութիւն - թեան } ultio - vindicatio - vindicta - castigatio - punitio - zelotypia.

Ախտամ - նայայ *vel* Ախտանամ - ինայայ } simultatem in anima foveo - rancorem haheo - irascor.

Ախտապահութիւն - թեան } Ախտաւորութիւն - թեան *vel* Ախտութիւն - թեան } simultas - rancor - odium - malevolentia - vindicatio - ultio.

Ախտան, ախտաան - տաւնք (-տինք) - տանց. sudor - labor - studium - conatus - nisus.

Ախտ, ախտոյ (-ւի) - ատ. umbella - umbraculum - prothyrum - tegumentum - tectum - spelunca.

Ախտնք *vel etiam* Ախտութիւն - թեան } Ախտումն - ման } assentatio - adulatio - blanditiies - blandimentum - complexio - amplexus - lenocinium.

Ախտիմ - նեցայ. assentor - adulor - blandior - palpor - complector - amplexor - lenocinor.

Ախտամիպ - միպի - իպայ *vel* - մպի - մպայ *(graec.)*. clamys - lacerna.

Վղանցաւոր - բի - բաց. fimbriatus – laciniosus.

Վղանգք - ցից. ora – fimbria – limbus – lacinia.

Վնաճ - ճի - ճից vel Վնաճեալ - ճեի - ճեից somnolentus – somniculosus – soporus – soporatus – veternosus – torpidus.

Վնաճու - ճուի - ճուաց. somnifer – somnificus – soporifer – soporus.

Վնաճութիւն - թեան. somnolentia – sopor – veternus – torpor – torpedo.

Վնար - բի - բից (-բաց). cithara – lyra – tetrachordon – nablium – testudo – fidicula – barbitos – organum pneumaticum.

» քնար Հարկանեմ - բի. citharam pulso – citharizo – fidibus cano.

Վնարահար - բի - բաց Վնարերդ - պի - պաց citharista – citharoedus – fidicen – psilocitharista – lyristes.

Վնարահարութիւն - թեան Վնարերդութիւն - թեան citharoedica ars.

Վնարան - նի - նաց. dormitorium – sepulcretum – tumulus.

Վնհաճ - ճի - ճից (-ճաց) Vid. Վնաճ:

Վնհ ու թիւն - թեան Vid. Վնաճութիւն:

Վնին. examen – indagatio – investigatio – inquisitio – exploratio – scrutatio.

» Ի քնին առնում - ոի vel արկանեմ - կի. examino – indago – investigo – inquiro – disquiro – exploro – scrutor.

Վննաբանեմ - եցի. perscrutor – scrutor – investigo – indago – perquiro – exquiro – exploro.

Վննական - նի - նաց. exploratorius – philosophicus – indagabilis – inquisitor – scrutator.

Վննասէր - սիրի - սիրաց. abstrusarum rerum indagator – studiose sollicitus – curiosus.

Վննասիրութիւն - թեան. curiositas – sollicita investigatio.

Վննեմ - եցի. quaero – inquiro – exquiro – disquiro – conquiro – perquiro – examino – perscrutor – scrutor – investigo – exploro – indago – probo – diiudico – iudico – discerno.

Վննիչ - նչի - նչաց. inquisitor – conquisitor – explorator – scrutator – investigator – indagator – coniector.

Վննոց ութիւն - թեան Վննութիւն - թեան Վննումն - նման examen – examinatio – indagatio – investigatio – quaestio – inquisitio – conquisitio –

perquisitio – exquisitio – disquisitio – perscrutatio – scrutatio – scrutinium – curiositas – sollicitudo.

Ռնքշանք - շանաց· deliciae – mollities – lenitudo – teneritas – voluptas.

Ռնքշեմ - եցի *vel* Ռնքշենամ - եցայ Ռնքշիմ - շեցայ } deliciis affluo – voluptati servio – delector – mollesco – effeminor.

Ռնքուշ - քշի - քշաց· delicatus – deliciis deditus – mollis – lenis – tener – voluptuosus – effeminatus.

Ռշեմ - եցի· pello – expello – eiicio – propulso – aufero – abigo – tollo.

Ռշոց - ցի - ցաց Ռշոցանի - նուց } flabellum – tabella.

Ռշտեմ - եցի· ramos decurto – colluco – decacumino – frondes decerpo – amputo – avello – mutilo – obtrunco.

Ռո, քոյ, քոց Ռոյ - յոյ - յոց } tuus.

Ռող - ղի (- ղոյ) - ղից· velum – velarium – velamen – tegmen.

Ռողարկեմ - եցի· velo – obtego – contego – operio – velo amicio *vel* obtendo.

Ռողարկութիւն - թեան Ռողումն - ղման } velamentum – operimentum – tegimen – tegumentum.

Ռոյայրն - այնոյ Ռոյրն - նք } tuus.

Ռոյր, քեռ, քորք, քերց· soror – sororcula.

Ռոռ - ռի - ռից *(hebr.)*. modius (mensura apud antiquos).

Ռոս - սոյ - սոց *vel* Ռոսութիւն - թեան } prurigo – pruritus – elephantia – elephantiasis – leprae – scabies – scabritia – psora.

Ռոսոտ - տի - տաց· prurigino-sus – elephantiacus – lepris affectus – scabiosus – scaber.

Ռոսոտիմ - տեցայ· prurio – lepris afficior – scabie laboro – psorâ infestor.

Ռորեպիսկոպոս - սի - սաց *(graec.)*. Chorepiscopus – vicarius – antistes – praesul.

Ռորեպիսկոպոսութիւն - թեան· chorepiscopi officium – vicarii munus – praesulis dignitas.

Ռուեայ - ւէի - ւեայց Ռուէ - էի - էից } *(graec.)*. alea – tessera – suffragium – sors – fortuna.

Ռուղ, քղոյ· filum – stamen – nema.

Ռուն, քնոյ· somnus – sopor – dormitio.

» 'ի քուն լինիմ, նդէ *vel* մտանեմ, մտի *vel* պքնով անկանեմ - կայ· somnum edormisco *vel* capio – dormio – obdormio – edormio – soporor –

somno me obruo – cubo – iaceo – sopio.

» *ընկղմիմ vel ծանրանամ 'ի քնոյ.* somno gravor – somno gravi mergor.

» *քնով դանդաչիմ – եղի.* in somnis video – somnio.

Վառն – *նք.* tempus – caput – frons.

Վառնեմ – *եցի.* dormio – dormito – edormio – edormisco – obdormio – obdormisco – sopio – cubio – iaceo.

Վառնեցուցանեմ – *ցուցի.* somnum induco – soporo.

Վառոտակ – *կի – կաց.* pullus – asellus – equulus.

Վառրայ – *յի – յից.* caliculus fusor – fornax fusoria – caminus.

Վառրձ, *քրձի.* saccus – cilicium – marsupium – crumena – capsula.

Վառրմ, *քրմի – մաց vel – մոց (– մունք – մանց).* idolorum sacerdos.

Վասկ – *կի – կաց.* saccellus – sacculus – perula – crumena – marsupium – segestre – involucrum – integumentum.

Վասկակալ – *լի – լաց.* oeconomus – dispensator – promuscondus – cellarius.

Վասն – *նի – նից.* viginti – viceni – vigeni.

Վասնամեայ – *ամի – ամից* / Վասնամեան – *ևնի – ևնից* } viginti annorum.

Վասնեքորդ – *դի – դաց.* vicesimus – vigesimus.

Վասնեքեան vel Վասնեքին – *եցունց.* vigeni simul.

Վասնօրեայ. viginti dierum.

Վահմ – *եցի vel* / Վամոսեմ – *եցի* } criminor – obtrecto – obloquo – susurro – defero – prodo – detraho – calumnior – musso – mussito.

Վամոս – *սի – սաց* / Վասռ – *ուի – ուաց* } criminator – obtrectator – detrectator – susurrans – delator – oblocutor – index – proditor – calumniator.

Վամոսութիւն – *թեան* / Վասռութիւն – *թեան* } criminatio – obtrectatio – susurratio – delatio – indicium – proditio – mussitatio – calumniatio.

Վասեմ – *եցի Vid.* Վահմ:

Վասքնելի – *լւոյ – լեաց.* horribilis – horrendus – tremebundus – terribilis – pavendus – stupendus – mirificus.

Վասքնեմ – *եցի* / Վասքնիմ – *նեցայ* } horresco – horreo – contremisco – tremo – pavesco – fluctuo – metuo – pertimesco – exterreor.

Վասքնեցուցանեմ – *ցուցի.* horrifico – tremefacio – metum iniicio – terrorem facio – terreo – terrifico – territo.

Ք՚ԱՍՏՈՒՄԻ *vel* Ք՚ԱՍՈՒՄԻ - ՄՄՈՒՆՔ horror - tremor - terror - timor - pavor - formido - metus.

Ք՚ԱՅ -ՅԻ -ՅԻՑ *Vid.* Ք՚ՈՒԱՅ:

Ք՚ԱՅԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ Ք՚ԵՒԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ fusilis - fusorius - metallicus.

Ք՚ԹԹԻՆՋԱՆՔ - ՆԱՑ Ք՚ԹԹԻՆՋԻՒՆ - ՋԱՆ Ք՚ԹԹԻՆՋՈՒՄԻՆ - ՋՄԱՆ susurratio - susurrus - murmur - commurmuratio - mussitatio - obtrectatio.

Ք՚ԹԹԻՆՋԵՄ - ԵՑԻ. murmuro - obmurmuro - commurmuror - susurro - mussito - musso - obloquor - obtrecto.

Ք՚ՐԻՍՈՊՐԱՍՈՍ *Vid.* Ք՚ՐԻՒՍՈՊՐԱՍՈՍ:

Ք՚ՐԻՍԱԿԱՆՈՍ - ՍԻ - ՍԱՑ *vel* Ք՚ՐԻՍԱՈՆԱՅ - ՆԷԻ - ՆԷԻՑ christianus - christicola.

Ք՚ՐԻՍԱՈՆԷԱՊԱԼ Ք՚ՐԻՍԱՈՆԷԱՊԷՍ *(adv.)*. christiane - christianorum more *vel* mente - ritu christiano.

Ք՚ՐԻՍԱՈՆԷԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ. ad christianam religionem pertinens - christianus.

Ք՚ՐԻՍԱՈՆԷՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. christiana fides - religionis christianae professio - christianismus - orbis *vel* populus chistianus - christianitas.

Ք՚ՐԻՍՏՈՍ - ՈՍԻ *(graec.)*. Christus - Messias.

» ՍՈՒՏ ՔՐԻՍՏՈՍ. pseudochristus - antichristus.

Ք՚ՐԻՍՏՈՍԱՓԱՇԱՆ - ՆԻ - ՆԻՑ Ք՚ՐԻՍՏՈՍԱՓԱՇԱ - ՄԻ - ՄԻՑ Ք՚ՐԻՍՏՈՍԵԱՆ - ԵԱՆՑ christicola - adorator Christi - christianus.

Ք՚ՐԻՍՏՈՍԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՑ. ad fidem christianam pertinens - christianus.

Ք՚ՐԻՍՏՈՍԱՍԷՐ - ՍԻՐԻ - ՍԻՐԱՑ. amans Christi - religiosus - pius.

Ք՚ՐԻՍՈՊՐԱՍՈՍ Ք՚ՐԻՍՈՊՐՈՍ *(graec.)*. chrysoprasus (gemma subviridis coloris).

Ք՚ԱՆԱՊԱՆԱԾ Ք՚ԱՆԱՊԱՆԱՅ Ք՚ԱՆԱՊԱՆԱՍ pannis obsitus - pannosus.

» ՔԱՆԱՊԱՆԱԾ ԼԻՆԻՄ, ԵԼԷ. cilicio corpus macero - operior saccis - cilicinam tunicam induo.

Ք՚ԱՆԱԿ Ք՚ԱՆԻԿ parvum cilicium - ciliciolum - pannulum.

Ք՚ԱՆԱՅ - ԱՆԻ - ԱՆԻՑ Ք՚ԱՆԵՂԷՆ - ՂԻՆԻ - ՂԻՆԱՑ cilicinus - pannuceus.

Ք՚ՐՄԱԿԻՆ - ԿՈՂ Ք՚ՐՄԱՈՂՈՂ - ՈՒՂԱՅ idolorum sacerdotula - antistita.

Ք՚ՐՄԱՊԵՏ - ՊԻ - ՊԱՑ. pontifex *vel* summus sacerdos idolorum.

Ք՚ՐՄՈՒԹԻՒՆ - ԹԻԱՆ. munus *vel* officium idolorum sacerdotis.

Քրմուհի - հւոյ - հեաց. sacerdotula idolorum - antistita.

Քրոնիկոն - նի - նաց (graec.). chronica - libri chronici - annales.

Քրովբէ, Քրովբէական Vid. Քերովբէ, Քերովբէական:

Քրտնագանդ, Քրտնալի, Քրտնալից } sudatorius - sudatus - laboriosus - laborifer - operosus - arduus.

Քրտնամ Vid. Քրտնիմ:

Քրտնացուցանեմ - ցուցի. sudorem excito *vel* provoco - fatigo - defatigo - lasso.

Քրտնիմ - եցի, Քրտնիմ - նեցայ, Քրտնում - ուեայ } sudorem emitto - sudo - desudo - exsudo - insudo - laboro - elaboro - conor - nitor - lassesco.

Քրտնութիւն - թեան. sudor - labor - fatigatio - defatigatio - lassitudo.

Քրքմաւեսակ. crocatus - crocinus - croceus.

Քրքում - ր. քմոյ (- մի). crocum - crocus.

Քօղ - ղի - ղից Vid. Քող:

Քօղեայք *vel* Քօղէք - էից } brachiale - armilla.

Քօշ - շի - շից. hircus - haedus - caper - aries.

» քօշք. pellibus hircinis induti *vel* obsiti (Sancti Suchiasistae, eremi cultores).

Օ

Օգն Օգն

Օգն. auxilium - adiumentum - adiutorium - subsidium - suppetiae - opitulatio - ops.

» յօգն գամ, ելի *vel* հասանեմ - սի. auxilio venio - subsidium fero - suppetias affero *vel* advenio.

» յօգն կոչեմ - եցի. opem imploro *vel* peto - in auxilium *vel* auxilio voco.

Օգնական - նի - նաց. auxiliator - auxiliarius - adiutor - opitulator - subsidiarius.

» օգնական լինիմ, եղէ. auxilior - adiuvo - adiutor - suppetior - opitulor - subvenio - succurro.

Օգնականութիւն - թեան. auxilium - subsidium - suppetiae - opitulatio - adiutorium - adiumentum.

Օգնեմ - եցի. adiuvo - auxilior - suppetior - opitulor -

succurro – subvenio – adsum – assideo – praesto sum.

» *Ինչ ոչ օգնէ, ոչինչ օգնէ vel օգնէ ինչ ոչ.* nihil proficit – non prodest quidquam – non expedit.

» *օգնէ.* prodest – iuvat – expedit – suppetit – praestat.

Օգնութիւն – *թեան.* adiutorium – auxilium – subsidium – opitulatio – ops – suppetiae.

Օգոստական – *նի – նաց* / Օգոստափառ augustus – augustalis – imperialis – imperatorius – venerandus – sacer.

Օգուտ – *գի – գիք.* utile – utilitas – commodum – lucrum – quaestus – profectus – fructus – emolumentum.

» *յօգուտ ի.* prodest – proficit – expedit – confert – conducit.

Օգտաբար / Օգտապէս *(adv.).* cum utilitate – utiliter – quaestuose.

Օգտակար – *րի – րաց.* utilis – conducibilis – proficuus – quaestuosus – lucrificus – lucrosus – fructuosus.

Օգտակարագոյն – *գունի – գունից.* conducibilior – utiiior – fructuosior – lucrosior – quaestuosior.

Օգտակարապէս *Vid.* Օգտապէս :

Օգտակարութիւն – *թեան* / Օգտութիւն – *թեան* utilitas – utile – commodum – lucrum – emolumentum – quaestus – profectus.

Օգնամ – *ուցի vel* / Օգտեցուցանեմ – *ցուցի* iuvo – prosum – melioro – meliorem facio *vel* reddo.

Օգտիմ – *ուեցայ.* utor – proficio – lucror – lucrifacio.

Օդ – *դի – դից* (– *դոյ – դոց*). calceus – calceolus – calceamen – caliga – sandalium – cothurnus – pero – ocrea – zancha.

Օդ – *դոյ – դոց* (– *դի – դից*). aër – aether – ventulus – lenis aura – zephyrus – flatus – spiritus.

Օդագործ – *ծի – ծաց.* calceolarius – caligarius – sutor cerdo *vel* veterinarius – coriarius.

Օդաթռիչ / Օդախաղաց *vel* / Օդապար – *րի – րից* volitans – volatilis – volucer – velox – celer.

Օդական – *նի – նաց* / Օդային – *նոյ – նոց* / Օդեղէն – *ղինի – ղինաց* aëreus – aëriformis – aethereus – caelestis.

*Օդապարիկ – *րկի – րկաց.* globus aërostaticus – follis volaticus – folliculus.

Օդինի – *նւոյ – նեաց* / Օդիկ – *դկի* (– *դկան*) pellis ovilla – pellicea vestis.

Օդի *vel* Օդիք - դեաց } ovis - ovicula - agnus - agnellus.

Օթ - թի - թից· mansio - moratio - habitatio - incolatus - hospitium - diversoriolum - vespera.

Օթագայանամ - յացայ
Օթագայեմ - եցի *vel*
Օթագայիմ - յեցայ
Օթագանամ - գացայ
Օթագանիմ - գայ } hospitor - maneo - moror - diversor - divertor - habito - incolo - pernocto.

Օթակից - կցի - կցայց· incola - hospes - hospitator - habitator - contubernalis.

» օթակից լինիմ, եղէ· commoror - hospitor - incolo - diversor.

Օթանոց - ցի - ցայց
Օթարան - նի - նացայ } hospitium - diversoria taberna - caupona - habitatio - mansio - commoratio.

Օթեզանամ - զացայ *Vid.* Օթագանամ:

Օթեմ - եցի
Օթիմ - թեցայ } diversor - hospitor - habito - incolo - moror - requiesco - pernocto.

Օթևան *vel* Օթեւան - նի - նից (-նացայ)· diversorium - hospitium - habitaculum - caupona - habitatio - mansio - commoratio - domicilium - sedes.

» օթևան առնեմ, ապարի *vel* առնում, առի *vel* ունիմ, կալայ· diversor - hospitor - habito - maneo - commoror.

Օթևանեմ - եցի
Օթևանիմ - նեցայ } hospitor - commoror - maneo - diversor - divertor - habito - incolo.

Օթոց - ցի - ցայց· hospitium - diversorium - caupona - commoratio - habitatio - incolatus - mansio - lodix - lodicula - stragulum - opertorium - vestis.

Օժանդակ - կի - կայց· auxiliarius - auxiliator - adiutor - cooperator - opitulator - cursor - tabellarius.

Օժանդակեմ - եցի· auxilior - adiuvo - adiutor - opitulor - subvento - succurro - suppetior.

Օժանդակութիւն - թեան· auxilium - adiutorium - cooperatio - ops - opitulatio - suppetiae.

Օժիտ - ժոի - ժոից (- ժոացայ)
Օժտութիւն - թեան } dos - donum - donatio - munus - muneratio - dotis largitio.

Օժտեմ - եցի· doto - donum *vel* dono do - muneror - largior - impertior.

Օծանեմ - ծի· ungo - inungo - linio - illinio - oblino - obduco.

Ոծխալ - ել - ելոյ - ելոց. rex - regnator - sacerdos.

» Ոծխալն *vel* Ոծխալ Տէր. Christus - Messias.

Ոծուխիւն - խեան
Ոծումն - ծման
} unctio - unctura - litus - litura - unguentum - chrisma.

Ոձ - ձի - ձից. serpens - anguis - coluber - diabolus - daemon.

*Ոձաձուկն - ձկան - ձկունք - ձկանց. anguilla.

Ոձասանդր. scolopendra - eruca aquatilis - blatta.

Ոձիք - ձեաց. collare - collarium - numella.

Ոձիւր - եցի. disperdo - dispergo - dissipo - divido - separo - seiungo - segrego - disiungo - divello - dirimo - discerpo - dissocio - secerno.

Ոձուումն - ումն. disperditio - dispersus - dissipatio - separatio - seiunctio - disiunctio - divisio - dissociatio - secretio - diremtio.

Ող - ղի - ղից *vel* - ղայ (- ղոյ - ղոց)
Ողամանեակ - եկի - եկաց
} anellus - anulus.

Ողի - ղւոյ. aqua vinaria *vel* ex vino distillata - vitalis aqua - vinum ardens - sicera.

Ոճան - նի - նաւ - նից. auxilium - adiutorium - opitulatio - suppetiae - remedium - indulgentia - venia - beneficium - meritum - prospera *vel* secunda fortuna - favor - permissio - licentia - potestas.

Ոճառ - ռի - ռաց. sapo - smegma.

Ո՛ն *(inter.)*. age - agedum - eia.

» ո՛ն անդր *(adv.)*. absit - nunquam - minime gentium - apage.

» ո՛ն և ո՛ն *(adv.)*. macte! - equidem - certo - vere - profecto.

Ո՛չ *vel* Ո՛չ թէ *(adv.)*. me, te felicem! - utinam.

Ոչաւակ - կի - կաց. scitamentum - mustum.

Ոչնան - անի. sapo - smegma.

Ոտար - րի - րաց. alienus - alius - alter - diversus - varius - dissimilis - novus - insolitus - alienigena - advena - peregrinus - exteraneus - extraneus - hospes.

Ոտարաբար *(adv.)*. aliter - varie - dissimiliter.

Ոտարագգի - գւոյ - գեաց
Ոտարական - նի - նից *vel*
Ոտարածին - ծնի - ծնաց
Ոտարական - նի - նաց
} advena - convena - alienigena - alienus - exterraneus - extraneus - exterus - externus - peregrinus.

Ոտարաձայն - նի - նից. differens - diversus - dispar -

discrepans – dissimilis – absonus – dissonus – discors.

Օտարաձայնութիւն - թեան. differentia – diversitas – discrepantia – discrimen – dissimilitudo – dissonans sonus – discordia.

Օտարամերժ / Օտարատեաց inhospitalis – inhospitus – hospitum osor.

Օտարանամ - րացայ. alienor – abalienor – peregrinor – abscedo – discedo – recedo.

Օտարանոց - ոյ - ոցաց *vel* **Օտարատուն - տան - տանց** hospitium – diversorium.

Օտարասէր - սիրի - սիրաց. hospitalis – hospitus – liberalis erga hospites.

Օտարասիրութիւն - թեան. hospitalitas – hospitium – liberalitas in hospites.

Օտարասուզ. rei alienae studiose sollicitus – avidus.

Օտարատեցութիւն - թեան. inhospitalitas.

Օտարացուցանեմ - ցուցի. alieno – abalieno – amoveo – removeo – semoveo.

Օտարացուցիչ - ցուցչի - ցուցչաց. novus – insolitus – stupendus – mirificus.

Օտարոտի - տու - տուց. alienus – alius – alienigena – novus – insolitus – nothus – spurius – adulterinus.

Օտարութիւն - թեան. remotio – abscessus – aversio – diversitas – differentia – discrimen – discrepantia – peregrinatio – recessus – solitudo.

Օտարուսումն - սմունք. novarum rerum cupidus – novator.

Օտարսիրութիւն - թեան *Vid.* **Օտարասիրութիւն:**

Օր, աւուր - ուրք - ուրց. dies – lux.

» *ամենայն օր (adv.).* diem totum – per omnes dies – singulis diebus.

» *օր աւուր vel օր քան զօր (adv.).* in diem – in singulos dies.

» *օր ըստ օրէ (adv.).* quotidie – quotidiano.

***Օրագիր - գրի - գրաց.** ephemeris – diurnus commentarius – diurna acta – diarium.

Օրական - նի - նաց. diurnus – quotidianus.

Օրահաս - սի - սաց *Vid.* **Օրհաս:**

Օրան - նի - նաց. acervus frugum – foenum – manipulus – segetes – spica.

Օրէն - րենի *vel* **Օրէնք - րենաց** lex – ius – religio – ritus – mos – consuetudo – usus – regio – provincia – Christi corpus – Eucharistia.

» *օրէն է.* licet – fas *vel* necesse est – decet – mos *vel* moris est – oportet.

» *օրինաւք vel ըստ օրինի (adv.).* legitime – lege – iure – ritu – regulariter – ordinatim – disposite.

Օրինագէտ – դիտի – դիտաց. iurisperitus – iurisconsultus.

» *օրինագէտ առնեմ, ապարի.* ius doceo – ignorantium mentes illustro.

Օրինադիր – դրի – դրաց } legumlator – legislator – legifer.
Օրինադրիչ – ըչի – ըչաց }

Օրինադրեմ – եցի. leges fero *vel* promulgo – legem statuo, impono *vel* praescribo – sancio edicto.

Օրինադրութիւն – թեան. legumlatio – legislatio – lex – constitutio.

Օրինասոյց. legis doctor – iurisconsultus – iurisperitus.

Օրըստօրեայ vel Օրըստօրէ – րէի – րէից. quotidianus – diurnus.

Օրինագէտ, Օրինադիր, Օրինադրեմ, Օրինադրութիւն *Vid.* **Օրինագէտ, Օրինադիր, Օրինադրեմ, Օրինադրութիւն.**

Օրինապանց – ցի – ցից. violator *vel* raptor legis – praevaricator – imparens.

Օրինապանցութիւն – թեան. violatio legis – paevaricatio – contumacia.

Օրինակ – կի – կաց. exemplum – exemplar – forma – informatio – typus – figura – species – aenigma – proverbium – modus – ratio – indicium.

» *առակ օրինակի Vid. in* **Առակ.**

» *զայս օրինակ vel օրինակ զայս (adv.).* in hunc modum – ita – sic.

» *զնոյն օրինակ vel ըստ սմին՝ դմին՝ նմին օրինակի (adv.).* simili modo – similiter – pariter – aeque.

» *զոր օրինակ Vid.* **Զոր օրինակ.**

» *օրինակ ինչ.* exempli gratia – pone – puta – quodammodo.

Օրինական – նի – նաց. hebraeorum doctor – iurisconsultus – iurisperitus – legitimus – legalis.

Օրինակեմ – եցի. bonum virtutis exemplum praebeo – speciem exhibeo – figuro – indico – monstro – designo – delineo – formo – assimilo – comparo – confero – exscribo – transcribo.

Օրինակիր – կրի – կրաց } observator legis.
Օրինապահ – հի – հաց }

Օրինակութիւն – թեան. exemplar – collatio – comparatio – similitudo – assimilatio.

Օրինապահութիւն – թեան }
Օրինապահումն – հմեան } observatio *vel* executio legis – obtemperatio.

Օրինապէս *(adv.)*. legitime – iure – ex legibus – rite – ad regulam.

Օրինաւոր – ուի – ուաց. legumlator – legifer.

Օրինաւոր – րի – րաց. iurisperitus – iurisconsultus – legalis – legitimus – regularis – iustus – aequus – debitus – conveniens – decens.

Օրինաւորեմ – եցի. dirigo – ordino – dispono – apto – concinno – accommodo – administro.

Օրինաւորութիւն – թեան. ordo – ordinatio – dispositio – regula – lex – mos – ritus – consuetudo – concinnitas – accommodatio – administratio.

Օրիորդ – դի – դաց. puella – adolescentula – virgo.

Օրհաս – սի – սաւ. mors – obitus – lethum – fatum.

Օրհասական – նի – նաց. mortalis – mortifer – lethalis – lethifer – fatalis – fatifer.

Օրհն – նի *vel* Օրհնք – նից laus – laudatio – benedictio – bona verba – praedicatio.

Օրհնաբան – նի – նից. laudes Dei dicens *vel* concelebrans – laudator – laudandus – laudabilis – praedicandus.

Օրհնաբանեմ – եցի. laudes Dei celebro *vel* dico – laudo – collaudo – benedico – celebro – praedico.

Օրհնաբանութիւն – թեան Օրհնաբանութիւն – բանման laus – laudatio – collaudatio – praedicatio – benedictio – bona verba – hymnus.

Օրհնեալ – եալ – եալք. benedictus – laudatus – laudandus – laudabilis – praedicabilis.

Օրհնեմ – եցի. benedico – hymnum benedictionis dico – magnifico – cantu celebro – laudo – cano – canto.

Օրհներգու – ուի – ուաց. laudes canens *vel* celebrans – laudator – praedicator.

Օրհներգութիւն – թեան. laus – laudatio – benedictio – hymnus.

Օրհնիչ – նչի – նչաց. benedicens – laudes concelebrans – laudator – praedicator.

Օրհնութիւն – թեան. bona verba – benedictio – laus – laudatio – collaudatio – praedicatio – hymnus – cantus – canticum – ode – odarium – carmen.

Օրոց – ցի – ցաց *Vid.* Որոց։

Օցահմ, Օցաուսմն *Vid.* Ծ-ահմ, Ծաուսմն։

Ֆ

Litera haec, saeculo XII excogitata, nequaquam apud classicos nostros auctores in usu est; quod enim in aliis idiomatibus *ph* sonat, ad verbum exprimitur armeniace *փ*: sic philosophus *փիլիսոփոս*, phalanx *փալանգ*, Phrygia *Փռիւգիա*. Hodie vero in lingua vernacula tantum usurpatur ad transcribenda nomina propria: exempli gratia, *Ֆխանխատան*, *Ֆրանկ*, *Ֆիրկեցի*, *Ֆորմոզա* etc.

IMPRIMATUR

Fr. Raphaël Pierotti O. P. S. P. A. Magister.

IMPRIMATUR

Iulius Lenti Archiep. Siden. Vicesg.

38/32

2032

10.05.96